

N. Guibal inv. 1782 Chris. Guerin Sculp.

ARISTOPHANIS COMŒDIÆ

EX OPTIMIS EXEMPLARIBUS
EMENDATÆ

STUDIO

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

ARGENTORATENSIS.

TOMUS I.

ARGENTORATI,

Sumtibus JOH. GEORGII TREUTTEL, Bibliopolæ.
M DCC LXXXIII.

MUSARUM ET CHARITUM CULTORIBUS

S. D.

RICH. FRANC. PHIL. BRUNCK

REGIÆ INSCRIPTIONUM ET HUMANIORUM LITERARUM ACADEMIÆ SOCIUS.

ARISTOPHANIS quæ ad hunc diem prodierunt editiones, ſi vel optimæ omnium epigraphen quis inſcripſiſſet,

ΒΟΡΒΟΡΟΣ ΠΟΛΥΣ ΚΑΙ ΣΚΩΡ ΑΕΙ ΝΩΝ,

haud ſiniſtre facetiſſimi ipſius Comici verbis judicium animi ſignificaſſe videretur. E tetra colluvie vix tandem extractus, elegantiorum hominum in conſpectum prodit totius antiquitatis ſcriptor ingenioſiſſimus, idemque terſi ſermonis Attici exemplar perfectiſſimum, ſtudio meo nitidior multo, quam erat antea, factus, nec tamen ita, ut eum eſſe vellem, ab omni ſorde purgatus. Quæ ſuperſunt in eo mendæ, ſi tot ſunt ſingulæ, quot centenas ablui, haud male de re literaria meruiſſe mihi videbor. Nec tamen ſuperſtites illæ omnes lectoribus erunt fraudi, quos in notis meis de pleriſque admonui, ſimulque rationem oſtendi, qua ſincera lectio reſtitui debeat. At notarum is eſt uſus, ut qui earum indigeat ope, eas adeat; qui ſemel eas legerit, raro aut nunquam relegat: quamobrem morem illum nunquam probavi, qui apud multos diu invaluit, notas auctorum textui ſubjiciendi. *ARISTOPHANEM* autem nemo eſt, qui

ſemel guſtatum abjiciat, nec nova identidem majoreque ſemper cum voluptate relegat. Dolet proinde mihi textum in hac editione ita emaculatum non eſſe, ut perito lectori melioris lectionis reperiendæ cupiditas excutiendarum notarum moleſtiam nunquam faceſſat. Quin autem mihi labor iſte ita feliciter ceſſerit, ut in votis erat, obſtitit humana imbecillitas, cui neminem magis obnoxium me eſſe agnoſco, breve temporis ſpatium, intra quod ſuſceptum hoc abſolutumque fuit conſilium, maxime vero ratio ipſa, qua id fui exſecutus.

Conſtitueram primum ſpecimen aliquod editionis Ariſtophaneæ emittere, periculumque facere in tribus vel quatuor fabulis, ad eundem modum, quo Tragicorum aliquot Dramata jam antea fuerant a me edita, quumque ea de re agerem cum honorato hujus urbis cive, *Gothofredo Bauer*, cujus probitatem, fidem & ſolertiam maximi faciebam, is precibus a me impetravit, ut quod e re ſua magis futurum eſſe ſperabat, ei adnuerem, Ariſtophanemque totum mea politum cura ederem.

Poſtquam fabulam unam alteramque ad unum Mſ. codicem contuli, cujus meliores lectiones margini adlinebam exemplaris editionis noviſſimæ Lugduno-Batavæ in charta majore impreſſi, perſpexi marginis illius, licet ampli, ſpatium mihi defore, ſi omnia in eo notanda eſſent, quæ mutata vellem, tum quod ad lectionem, tum quod ad perſonas, & ad verſuum pro variis metrorum generibus diſtinctionem, laboremque typothetæ, ſi ei exemplar illud exprimendum darem, infinitum quantum auctum iri, mihique multum moleſtiæ in corrigendis formarum ſpeciminibus inde exhibitum iri. Conſilium itaque cepi fabulas omnes deſcribendi, prout eas typis mandatas volebam. Exhauſto hoc primo labore, quum exemplum

illud relegerem, & ad alios conferrem codices, quos prius non adhibueram, multa in eo esse deprehendi nondum satis accurata & emendata, quibus ad meliorem, ut opinor, formam revocatis, correctisque, tot lituris obscuratum exemplum esse vidi, ut metuerem, ne se haud facilius inde, quam ex impresso exemplari, extricare posset typotheta; unde intellexi, describendi tædium iterum mihi subeundum esse, novumque confeci exemplum, e quo editio hæc typis descripta fuit. Jam vero neminem esse opinor, qui reapse expertus nesciat, quam facile contingat, ut describenti obrepat aliquid oscitantiæ, ita ut quæ sint ob oculos videat distincte, aliud autem scribat, qua ex allucinatione tot ortæ sunt variæ in codicibus lectiones. Quod olim librorum descriptoribus sæpissime evenit, id & ego quandoque passus sum; nec hujus inconsiderantiæ necesse duco ut me purgem, veniamque petam: quin mirari subit lætarique, bonam Fortunam frequentioribus istiusmodi lapsibus mihi cavisse, maxime quum recordor, partem haud minimam istarum fabularum a me descriptam iterum fuisse, dum in museo meo vel ludebat filius meus, quo animum meum nihil magis advertit oblectatque, vel confabulabantur boni quidam viri, qui quot fere diebus horisque matutinis ad me visere solent. Sunt in hac editione lectiones aliquot falsæ, quædam etiam ineptissimæ, quæ istiusmodi παροράματι ortum debent, neutiquam vero emendandi prurigini: cujus rei unicum exemplum hic proponam. In *Nubium* v. 316. scripseram in priore apographo, μεγάλαι θεαὶ ἀνδράσιν ἀργοῖς, quod & loquentis personæ sensus flagitat, & est in libris omnibus. Quum fabulam iterum describerem, aliud quid agenti mihi, aut id ipsum nimis somniculose, casu in calamum venit ἀνδράσιν ἀγνοῖς, quo etiamsi nihil excogitari possit ineptius, men-

dam tamen non ante animadverti, quam notas ad illam fabulam ſcriberem. Hunc, aliosque ſimiles non ita multos errores, de quibus in notis ſedulo monui, corriget æquus lector in margine libri.

ARISTOPHANIS textum, quem valde depravatum eſſe ſciebant jamdudum dolebantque eruditi omnes, ſi quis e ſolis veteribus editionibus emendare aggreſſus fuiſſet, etiamſi in eis bonæ aliquot lectiones reperiantur noviſſimis editoribus incognitæ, is utique operam luſiſſet. Ad codices confugiendum erat, quorum copiam mihi factam fuiſſe literatis quibusdam amicis meis acceptum fero, qui debitas ſibi grates privatim quam publice perſolvi malunt. Codicum ſyllabum ad quos ſingulæ fabulæ exactæ fuerunt, notis in unamquamque præfixi: proinde nihil eſt, quod de iis amplius dicam. Ultimi, quem poſt impreſſum textum & notas adhibui, cujusque in *Supplemento Emendationum* varias lectiones & gloſſas aliquot protuli ad *RANAS*, *PLUTUM* & *NUBES*, index eſt in Catalogo Bibliothecæ Regiæ numerus MMDCCCXX.

Editiones autem ſunt tres modo, quæ habeant aliquid momenti atque auctoritatis, quippe quæ ſolæ e ſcriptis veteribus libris expreſſæ fuerint.

Primam omnium anno 1498. excudit Venetiis *ALDUS MANUTIUS* in folio. Continet ea novem tantum fabulas. Decimam Lyſiſtraten in epiſtola ad *Danielem Clarium* prætermiſiſſe ſe ait, quia vix dimidiatam habere eam potuit. Theſmophoriazuſæ in ejus notitiam non venere.

Secunda prodiit Florentiæ anno 1515. in 8vo ex officina *Philippi Juntæ*, cura *BERNARDI JUNTÆ*. Continet ea novem fabulas ab *Aldo* jam ante in lucem prolatas, cum inſigni lectionis

varietate. Eodem anno iisdem typis eademque forma excusæ fuerunt primum cura ejusdem *Bern. Juntæ* Thesmophoriazusæ & Lysistrata ex antiquissimo codice Urbinatis Bibliothecæ.

Tertiam excudere Florentiæ *Philippi Juntæ* hæredes anno 1525. in 4to, cura *Antonii Fracini*. Continet ea novem tantum fabulas ab *Aldo* editas, cum scholiis itidem græcis, sed interpolatis. Sincera habentur in sola editione Aldina.

Quæ subsecutæ sunt editiones e prioribus illis expressæ fuerunt, a quibus si quando in diversa abeunt, varietates nullius codicis fide nixæ, vel correctorum conjecturis, vel typothetarum incuriæ debentur. Editiones illas omnes recensere, non est instituti mei: earum tantum quas habeo, quibus usus sum, quarumque mentionem feci in notis, seriem subjiciam.

Quarta prodiit Basileæ ex officina Andreæ Cratandri & Joannis Bebelii, cura Simonis Grynæi, anno 1532. in 4to.

Quintam excudit Venetiis Bartholomæus Zanetti anno 1538. in 8vo.

Sextam ex illa expressit Venetiis Joannes Farreus anno 1542. in 8vo.

Septimam excudit Parisiis Christianus Wechelus annis 1540—1547. in 4to.

Octava prodiit Basileæ cum scholiis græcis cura Sigismundi Gelenii ex officina Frobeniana anno 1547. in fol.

Hæ sunt editiones, quas veteres appello, quibus antiquo more nec versio latina, nec editorum notæ additæ sunt.

E recentioribus quatuor sunt tantum, quas habeam, quibusque usus fuerim. Batavæ minores duæ, quarum prior prodiit Lugduni

Batav. ex officina Jo. Maire anno 1624. altera Amſtelædami apud Jo. Raveſtein anno 1670.

Ludolphi Kuſteri editio prodiit Amſtelædami anno 1710. forma maxima, parum habili, & quæ Comœdiis minime convenit. Non erat cur ille gloriaretur de nitore & cultu, quem Comico ſua opera acceſſiſſe opinabatur: mendis enim eum reliquit effertiſſimum. Eſt tamen in ejus notis bonæ frugis haud parum, quo ſi uti ſciviſſet *Stephanus Berglerus*, textum Ariſtophanis multo dediſſet emendatiorem. Noviſſima illa editio Bergleri prodiit Lugduni Batav. duobus in 4to voluminibus anno 1760. De illius meritis quid ſentiam, ſatis in notis declaravi.

FRAGMENTA deperditarum fabularum a *Gulielmo Coddæo* poſt *Gulielmum Canterum* collecta Kuſterus neglexit. Prout exſtant in duabus minoribus Batavis, repetita ſunt in noviſſima, ſine ulla vel copiæ, vel emendationis, vel nitoris acceſſione. Fœdum in modum excuſa fuere. Ea ego recognovi, auxi, concinneque & eleganter excudi curavi.

Ordo Comœdiarum in hac editione nec melior eſt, nec pejor eo, quo in aliis diſpoſitæ ſunt. Quas primum edere deſtinaveram, quum de ſpecimine tantum cogitabam, quia ante alias a me deſcriptæ fuerunt, & typis paratæ erant, eas primum excudendas dedi; poſtea nihil aliud quæſivi, quam ut, quantum fieri poſſet, æquaretur voluminum moles. Quia vero fabulæ illæ pleræque politici ſunt argumenti, nullaque earum eſt, in qua non occurrant multa ad hiſtoriam Atticam ſpectantia, majore cum voluptatis utilitatisque fructu legentur, ſi temporis, quo ſingulæ in ſcenam productæ fuerunt, obſervetur ratio, quam ſequens exhibet tabula.

CHRONOLOGIA
FABULARUM ARISTOPHANIS.

OLYMP. LXXXVIII.

Anno 1. Archonte Diotimo . . . . . ΔΑΙΤΑΛΗΣ.
Anno 2. Archonte Eucle . . . . . ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΙ.
Anno 3. Archonte Euthydemo . . . ΑΧΑΡΝΗΣ.
Anno 4. Archonte Stratocle . . . . ΙΠΠΗΣ.

OLYMP. LXXXIX.

Anno 1. Archonte Iſarcho . . . . ΝΕΦΕΛΑΙ Α.
Anno 2. Archonte Aminia . . . . . ΣΦΗΚΕΣ.

Eodem anno Nubes emendatas docuit, aut docere in animo habuit: nam in ſcenam eas productas fuiſſe incerta opinio eſt.

OLYMP. XC.

Anno 1. Archonte Aſtyphilo . . . ΕΙΡΗΝΗ.

OLYMP. XCI.

Anno 2. Archonte Chabria . . . . . ΟΡΝΙΘΕΣ.
ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ.

OLYMP. XCII.

Anno 1. Archonte Callia . . . . . ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
Anno 4. Archonte Diocle . . . . . ΠΛΟΥΤΟΣ Α.

OLYMP. XCIII.

Anno 3. Archonte Callia . . . . . ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

OLYMP. XCVII.

Anno 1. vel 2. . . . . ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΑΙ.
Anno 4. Archonte Antipatro . . . . ΠΛΟΥΤΟΣ Β.

POST OLYMP. XCVII.

ΑΙΟΛΟΣΙΚΩΝ.
ΚΩΚΑΛΟΣ.

Ceterarum, quarum titulos novimus & fragmenta pauca habemus, didaſcaliæ incertæ ſunt.

Equidem miror doctis viris, qui Aristophani latine vertendo operam insumserunt, in mentem non venisse, quod olim M. Terentium Varronem a Socratica philosophia latinis literis illustranda avertebat. Quam enim ille causam afferebat, multo probabilior ea est in comicis salibus & jocis, quam in sophistarum interrogationibus & conclusionibus: *Si qui veteris comœdiæ studio teneantur, si sint græcis doctrinis eruditi, græca potius quam nostra lecturos; sin a Græcorum artibus & disciplinis abhorreant, ne hæc quidem curaturos, quæ sine eruditione græca intellegi non possunt.* Hoc de nullius græci poëtæ verius, quam de Aristophanis versione dici posse arbitror, cujus nemo unquam jocos, facetias, leporem assequetur, nisi qui græce eum legerit. Quamobrem si animo meo obsecutus fuissem, huic operi partem non adjecissem, quam nec doctis nec indoctis valde utilem fore auguror. Sed optimo viro *Gothofredo Bauer*, qui paulo post immatura morte absumtus, bonis omnibus sui desiderium reliquit, gratificari volui. Is, quod comperisset græcos libros ægre & vix quidem vendi, qui latina versione destituti essent, enixe me rogavit, ut versionem novissimæ editionis Lugduno-Batavæ huic meæ subjungi sinerem, quod ille sibi eo facilius a me concedendum esse autumabat, quo minori eam rem labori mihi fore opinabatur. Sane quidem si opus male curatum emittere voluissem, huic petitioni sine ulla mea molestia indulgere poteram. Verum versionem hîc comparere nolui, nisi græcis a me emendatis accommodatam; quod aliter fieri non poterat, quam si exemplum illius manu mea descriptum typothetæ excudendum darem. Id itaque confeci, eademque opera versionem castigavi, &, quantum per temporis angustias licuit, expolivi: quumque numeris non sit ligata, eam pro solutæ orationis modo excudi volui, plene & perspicue notatis personis, amotisque metra indicantibus titulis, qui in aliis editionibus dialogum, parabases & cantica inepte fœdeque

interſecant, quorumque in latinis ſaltem nullus eſſe poteſt uſus. Commodior ſic reddita hæc verſio, aliquantoque melior, modo in ea corrigantur, quæ minus accurate reddita in notis mutanda eſſe monui, iis, qui græcas literas non adtigerunt, erit utcunque uſui, ſi intelligere velint quodnam fuerit ingenium veteris comœdiæ, quæ conſtitutio, quid ab illa differat nova, quod e ſolo Ariſtophane, qui unicus ſupereſt eorum, *QUORUM COMŒDIA PRISCA VIRORUM EST*, cognoſci poteſt.

Poſtquam latina verſio typis mandata fuit, notas ſcripſi, quas profecto vellem aliquanto politius limaſſe: ſed tempus defuit. Harum minima pars integris in foliis a me conſcripta fuit. Muſteas *Heitzio* meo plagulas, atramento vixdum ſiccato, plerumque ſubmiſi, dumque ille typos unius paginæ componebat, aliam ego ſcribebam. Iſtius feſtinationis cum aliæ fuerunt cauſæ, tum maxime, quia bibliopolæ commodis conſulere volui, cupiebamque ut proxime elapſis autumnalibus nundinis Lipſiæ liber venum exponeretur, quod tamen labor improbus eluctari non potuit; vixque ob interjectas a gravioribus negotiis moras eo res adducta eſt, ut ante inſtantes vernas nundinas opus abſolveretur.

Quum notas extremas ſcriberem, utilitatem perſpexi *INDICIS VERBORUM*, quem Kuſterus editioni ſuæ addidit, quæ multo uberior futura fuiſſet, niſi opus, alioquin jam nimis perſunctorie factum, noxiæ typographorum manus mirifice corrupiſſent. Proinde intellexi bene me de ſtudio græcæ linguæ meriturum, ſi indicem illum reconcinnarem, accommodaremque huic meæ editioni. Quam tædioſus ſit difficiliſque iſtiuſmodi labor, pauci ſciunt eorum qui confecti commoditate fruuntur. Utique eum ſuſcepiſſe plus me ſemel pœnituit: nunc vero poſtquam eum exhauſi, egomet mihi conſtantiam meam gratulor, cujus ipſe primus fructum percepi,

Nam quum diverſas cujusque vocabuli ſedes in editione mea quærerem, Ariſtophanem totum excuſſi, nec in eo verſus eſt unus, quem non ter aut quater relegerim: unde factum eſt, ut typographicæ mendæ, quas primum non animadverteram, mihi demum in oculos incurrerint, quodque præcipuum eſt, ut quædam a me ipſo perperam adminiſtrata deprehenderim. Lepidum poëtam e manibus meis amittere nefas duxi, quin nævos omnes, quorum mihi conſcius eſſem, ex eo deterſiſſem: eique a me ſatisfactum non iri intellexi, ſi, quod mihi antea conſtitutum fuerat, varias modo lectiones codicis Mſ. quem poſtremum inſpexi, notis meis ſubjungerem. Decrevi itaque *Supplementum emendationum* in omnes ejus reliquias ſcribere, quo coronis impoſita huic operæ.

Si Comicum in hac editione nitidum, concinnum, emendatum nunc primum prodire, ne addito quidem præfiſcini, dicerem, eruditos viros haud paucos eſſe ſcio, qui judicium iſtud calculo ſuo comprobaturi eſſent. Sed alia ex parte exoriretur cenſor aliquis, qui, ut ſenex ille Comicus,

σκώπτων ἀγροίκως, καὶ προσέτι λόγους λέγων
ἀμαθέστατ᾽, οὐδὲν εἰκότας τῷ πράγματι,

ludos me faceret, & *primam* illam *editionem emendatam* identidem ingerens, ſales ſuos omnes in eam effunderet, faſtusque pœnas a me expeteret. Valeant Zoïli. Tu vero, candide & erudite Lector, hos libellos lubens accipe, & quum Ariſtophanis facetiis exhilaraberis, ſi eum mea opera terſiorem faciliore mque redditum ſentias, bona verba dic mihi, quæſo, & fauſta precare.

Dabam Argentorati d. XVI. Martii MDCCLXXXIII.

ΕΚ ΤΩΝ

ΠΛΑΤΩΝΙΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΚΩΜΩΔΙΩΝ.

Καλὸν ἐπισημήνασθαι τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἡ μὲν ἀρχαία κωμῳδία ἴδιόν τινα τύπον ἔχει· ἡ δὲ μέση διάφορός ἐστι πρὸς ταύτην. ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος χρόνων, τὰ τῆς δημοκρατίας ἐκράτει παρ' Ἀθηναίοις, καὶ τὴν ἐξουσίαν σύμπασαν ὁ δῆμος εἶχεν, αὐτὸς αὐτοκράτωρ καὶ κύριος τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ὑπάρχων. τῆς ἰσηγορίας οὖν πάσης ὑπαρχούσης, ἄδειαν οἱ τὰς κωμῳδίας συγγράφοντες εἶχον τοῦ σκώπτειν καὶ στρατηγοὺς καὶ δικαστὰς τοὺς κακῶς δικάζοντας, καὶ τῶν πολιτῶν τινὰς, ἢ φιλαργύρους, ἢ συζῶντας ἀσελγείᾳ. ὁ γὰρ δῆμος, ὡς εἶπον, ἐξῄρει τὸν φόβον τῶν κωμῳδούντων, φιλοτίμως τῶν τοὺς τοιούτους βλασφημούντων ἀκούων. ἴσμεν γὰρ ὡς ἀντίκειται φύσει τοῖς πλουσίοις ἐξ ἀρχῆς ὁ δῆμος, καὶ ταῖς δυσπραγίαις αὐτῶν ἥδεται. ἐπὶ τοίνυν τῆς Ἀριστοφάνους καὶ Κρατίνου καὶ Εὐπόλιδος κωμῳδίας, ἀφόρητοί τινες κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἦσαν οἱ ποιηταί. λοιπὸν δὲ τῆς δημοκρατίας ὑποχωρούσης ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας τυραννούντων, καὶ καθισταμένης ὀλιγαρχίας, καὶ μεταπιπτούσης τῆς ἐξουσίας τοῦ δήμου εἰς ὀλίγους, καὶ κρατυνομένης τῆς ὀλιγαρχίας, ἐνέπιπτε τοῖς ποιηταῖς φόβος. οὐ γὰρ ἦν τινὰ προφανῶς σκώπτειν, δίκας ἀπαιτούντων τῶν ὑβριζομένων παρὰ τῶν ποιητῶν. ἴσμεν γοῦν τὸν Εὔπολιν, ἐπὶ τῷ διδάξαι τοὺς ΒΑΠΤΑΣ, ἀποπνιγέντα εἰς τὴν θάλασσαν ὑπ' ἐκείνων, εἰς οὓς καθῆκε τὸ δρᾶμα. καὶ διὰ τοῦτο ὀκνηρότεροι πρὸς τὰ σκώμματα ἐγένοντο, καὶ ἐπέλιπον οἱ χορηγοί. οὐ

γὰρ ἔτι προθυμίαν εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς χορηγοὺς, τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας, χειροτονεῖν. τὸν γοῦν ΑΙΟΛΟΣΙΚΩΝΑ Ἀριστοφάνης ἐδίδαξεν, ὃς οὐκ ἔχει τὰ χορικὰ μέλη. τῶν γὰρ χορηγῶν μὴ χειροτονουμένων, καὶ τῶν χορευτῶν οὐκ ἐχόντων τὰς τροφὰς, ὑπεξῃρέθη τῆς κωμῳδίας τὰ χορικὰ μέλη, καὶ τῶν ὑποθέσεων ὁ τρόπος μετεβλήθη. σκοποῦ γὰρ ὄντος τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας τοῦ σκώπτειν δήμους καὶ δικαστὰς καὶ στρατηγοὺς, παρεὶς ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ συνήθως ἀποσκῶψαι διὰ τὸν πολὺν φόβον, ΑΙΟΛΟΝ τὸ δρᾶμα, τὸ γραφὲν τοῖς τραγῳδοῖς, ὡς κακῶς ἔχον διασύρει. τοιοῦτος οὖν ἐστὶν ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας τύπος, οἷός ἐστιν ὁ ΑΙΟΛΟΣΙΚΩΝ Ἀριστοφάνους, καὶ οἱ ΟΔΥΣΣΕΙΣ Κρατίνου, καὶ πλεῖστα τῶν παλαιῶν δραμάτων οὔτε χορικὰ οὔτε παραβάσεις ἔχοντα.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ δέ ἐστι τοιοῦτο. μετὰ τὸ τοὺς ὑποκριτὰς, τοῦ πρώτου μέρους πληρωθέντος, ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀναχωρῆσαι, ὡς ἂν μὴ τὸ θέατρον ᾖ κενὸν, καὶ ὁ δῆμος ἀργῶς καθέζηται, ὁ χορὸς οὐκ ἔχων πρὸς τοὺς ὑποκριτὰς διαλέγεσθαι, ἀπόστροφον ἐποιεῖτο πρὸς τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὴν ἀπόστροφον ἐκείνην, οἱ ποιηταὶ διὰ τοῦ χοροῦ ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν ἀπελογοῦντο, ἢ περὶ δημοσίων πραγμάτων εἰσηγοῦντο. ἡ δὲ παράβασις ἐπληροῦτο ὑπὸ μελυδρίου καὶ κομματίου, καὶ στροφῆς καὶ ἀντιστρόφου, καὶ ἐπιῤῥήματος καὶ ἀντεπιῤῥήματος, καὶ ἀναπαίστων. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τὰς παραβάσεις, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐδιδάχθη, καθ' ὃν ὁ δῆμος ἐκράτει· τὰ δὲ οὐκ ἔχοντα, τῆς ἐξουσίας λοιπὸν ἀπὸ τοῦ δήμου μεθισταμένης, καὶ τῆς ὀλιγαρχίας κρατούσης. οἱ δὲ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιηταὶ καὶ τὰς ὑποθέσεις ἤμειψαν, καὶ τὰ χορικὰ μέλη παρέλιπον, οὐκ ἔχοντες τοὺς χορηγοὺς, τοὺς τὰς δαπάνας τοῖς χορευταῖς παρέχοντας. ὑποθέσεις μὲν γὰρ τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ἦσαν αὗται· τὸ στρατηγοῖς ἐπιτιμᾷν, καὶ δικασταῖς οὐκ ὀρθῶς δικάζουσι, καὶ χρήματα συλλέγουσιν ἐξ ἀδικίας

τισὶ καὶ μοχθηρὸν ἐπανῃρημένοις βίον. ἡ δὲ μέση κωμῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις· ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ἱστορίας ῥηθείσας ποιηταῖς ἦλθεν, ἀνεύθυνον γὰρ τὸ τοιοῦτον. οἷον, διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τι, ἢ τὸν δεῖνα τῆς τραγῳδίας ποιητήν. τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ ἐστὶν εὑρεῖν, ἅπερ τελευταῖον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλιγαρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν ΟΔΥΣΣΕΙΣ Κρατίνου, οὐδενὸς ἐπιτίμησιν ἔχουσι· διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας Ὁμήρου. τοιαῦται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν. μύθους γάρ τινας τιθέντες ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέροις εἰρημένους, διέσυρον ὡς κακῶς ῥηθέντας· καὶ τὰς παραβάσεις παρῃτήσαντο, διὰ τὸ τοὺς χορηγοὺς ἐπιλεῖψαι, χορῶν οὐκ ὄντων. οὐ μὴν οὐδὲ τὰ προσωπεῖα ὁμοιοτρόπως τοῖς ἐν τῇ παλαιᾷ κωμῳδίᾳ κατεσκευασμένοις εἰσῆγον. ἐν μὲν γὰρ τῇ παλαιᾷ εἴκαζον τὰ προσωπεῖα τοῖς κωμῳδουμένοις, ἵνα, πρίν τι καὶ τοὺς ὑποκριτὰς εἰπεῖν, ὁ κωμῳδούμενος ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς ὄψεως κατάδηλος ᾖ. ἐν δὲ τῇ μέσῃ καὶ νέᾳ κωμῳδίᾳ, ἐπίτηδες τὰ προσωπεῖα πρὸς τὸ γελοιότερον ἐδημιούργησαν, δεδοικότες τοὺς Μακεδόνας καὶ τοὺς ἐπηρτημένους ἐξ ἐκείνων φόβους, ἵνα μηδὲ ἐκ τύχης τινὸς ὁμοιότης προσώπου συμπέσῃ τινὶ Μακεδόνων ἄρχοντι, καὶ δόξας ὁ ποιητὴς ἐκ προαιρέσεως κωμῳδεῖν, δίκας ὑπόσχῃ. ὁρῶμεν γοῦν τὰ προσωπεῖα τῆς Μενάνδρου κωμῳδίας, τὰς ὀφρῦς ὁποίας ἔχει, καὶ ὅπως ἐξεστραμμένον τὸ στόμα, καὶ οὐδὲ κατ' ἀνθρώπων φύσιν.

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΣ

ΕΙΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΝ.

Βίβλοι Αριστοφάνευς, θεῖος πόνος, αἷσιν Αχαρνεὺς
κισσὸς ἐπὶ χλοερὴν πουλὺς ἔσεισε κόμην.
ἠνίδ' ὅσον Διόνυσον ἔχει σελὶς, οἷα δὲ μῦθοι
ἠχεῦσιν, φοβερῶν πληθόμενοι χαρίτων.
ὦ καὶ θυμὸν ἄριστε, καὶ ἤθεσιν Ελλάδος ἶσα
κωμικὲ, καὶ στύξας ἄξια καὶ γελάσας.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Λυσιστράτη τις Ἀθήνησι τῶν πολιτίδων, καὶ τῶν Πελοποννησίων, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτίων γυναικῶν σύλλογον ἐποιήσατο, διαλλαγὰς μηχανωμένη τοῖς Ἕλλησιν, ὀμόσαι δὲ ἀναπείσασα μὴ πρότερον τοῖς ἀνδράσι συνουσιάζειν, πρὶν ἂν πολεμοῦντες ἀλλήλοις παύσωνται, τὰς μὲν ἐξωπίους ἐμπριλὰς καταλιποῦσα ὀπίσω, αὐτὴ δὲ πρὸς τὰς κατειληφυίας τὴν ἀκρόπολιν μετὰ τῶν οἰκείων ἀπαντᾷ. συνδραμόντων δὲ πρεσβυτῶν πολιτῶν μετὰ λαμπάδων καὶ πυρὸς πρὸς τὰς πύλας, τὴν ἀνασ7ολὴν ποιεῖται ἐξελθοῦσα, καὶ Προβούλου τινὸς μετ' ὀλίγον παραβιάσασθαι μετὰ τοξοτῶν ὁρμήσαντος, εἶτα δὲ ἀποκρουσθέντος, καὶ διαπυνθανομένου, τί βουλόμεναι ταῦτα δεδράκασι, τὸ μὲν πρῶτον, φασὶν, ὅτι ἐγκρατεῖς γενόμεναι τοῦ ἀργυρίου, μὴ ἐπιτρέψουσι τοῖς ἀνδράσιν ἀπὸ τούτου πολεμεῖν· δεύτερον δὲ, ὅτι πολὺ ἄμεινον ταμιεύσονται, καὶ τὸν παρόντα πόλεμον τάχιστα καταπαύσουσιν. οὗτος μὲν οὖν καταπλαγεὶς τοῦ θράσους, ὡς τοὺς συμπροβούλους οἴχεται, ταῦτα μὴ παύσας· οἱ δὲ γέροντες ὑπομένοντες ταῖς γυναιξὶ λοιδοροῦνται. μετὰ ταῦτα αὐτῶν τινες αὐτομολοῦσαι μάλα γελοίως, δι' ἀκρασίαν, ὡς τοὺς ἄνδρας, ἁλίσκονται· ἐγκαρτεροῦσι δὲ, Λυσιστράτης ἱκετευούσης. Κινησίας τις τῶν πολιτῶν, ἀκρατῶς ἔχων τῆς γυναικὸς, παραγίνεται· ἡ δὲ χυτροτομοῦσα αὐτὸν, ἐπαγγέλλεται μὲν, τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν δὲ σπουδάζει. ἀφικνοῦνται δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων περὶ σπονδῶν κήρυκες, ἐμφανίζοντες ἅμα καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας. συνταχθέντες δὲ σφίσιν οἱ Ἀθηναῖοι πρέσβεις αὐτοκράτορας ἀποστέλλουσιν· οἱ μὲν γέροντες εἰς ταυτὸν ταῖς γυναιξὶν ἀποκαταστάντες, ἕνα χορὸν ἐκ τῆς διχορίας ἀποστέλλουσι· καὶ Λυσιστράτη τοὺς παραγενομένους πρὸς αὐτὴν ἐκ Λακεδαίμονος πρέσβεις . . . . . ὀργῶντας διαλλάττεσθαι προσέλκει· καὶ ἑκατέρους ἀναμνήσασα (τῆς) παλαιᾶς εἰς ἀλλήλους γενομένης (εὐνοίας) διαλλάττει ἐν φανερῷ, καὶ ξενίσασα κοινῇ, παραδίδωσι τὰς γυναῖκας ἑκάστοις ἄγεσθαι. ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος, τοῦ μετὰ Κλεόκριτον ἄρξαντος· εἰσῆκται δὲ διὰ Καλλιστράτου. ἐκλήθη Λυσιστράτη παρὰ τὸ λῦσαι τὸν στρατόν.

ΑΛΛΩΣ.

Λυσιστράτη καλέσασα τὰς πολίτιδας,
ὑπέθετο φεύγειν, μὴ δὲ μίγνυσθ᾽ ἄῤῥεσιν,
ὅπως, γενομένης νῦν στάσεως ἐμφυλίου,
τὸν πρὸς Λάκωνας πόλεμον αἵρωσιν λόγῳ·
μένωσί τ᾽ οἴκοι πάντες. ὡς δὲ συνέθετο,
τινὲς μὲν αὐτῶν τὴν ἀκρόπολιν διεκράτουν·
τινὲς δ᾽ ἀπεχώρουν. αἵ τ᾽ ἀπὸ Σπάρτης πάλιν
ταυτὸν διεβουλεύοντο. κῆρυξ ἔρχεται
λέγων περὶ τούτων. τῆς δ᾽ ὁμονοίας γενομένης,
σπονδὰς θέμενοι, τὸν πόλεμον ἐξέῤῥησαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
ΚΑΛΟΝΙΚΗ.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
ΛΑΜΠΙΤΩ.
ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.
ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ.
ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.
ΚΙΝΗΣΙΑΣ.
ΠΑΙΣ.
ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ.
ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ.
ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.
ΑΓΟΡΑΙΟΙ ΤΙΝΕΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.
ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΚΑΛΟΝΙΚΗ, ΜΥΡΡΙΝΗ, ΛΑΜΠΙΤΩ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀλλ' εἴ τις ἐς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν,
ἢ 'ς Πανὸς, ἢ 'πὶ Κωλιάδ', ἢ 'ς Γενετυλλίδος,
οὐδ' ἂν διελθεῖν ἦν ἂν ὑπὸ τῶν τυμπάνων.
νῦν δ' οὐδεμία πάρεστιν ἐνταυθοῖ γυνή·
5 πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις ἥδ' ἐξέρχεται.
χαῖρ', ὦ Καλονίκη.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

καὶ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη.
τί συντετάραξαι; μὴ σκυθρώπαζ', ὦ τέκνον.
οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ', ὦ Καλονίκη, κάομαι τὴν καρδίαν,
10 καὶ πόλλ' ὑπὲρ ἡμῶν τῶν γυναικῶν ἄχθομαι,
ὁτιὴ παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι νενομίσμεθα
εἶναι πανοῦργοι.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

καὶ γὰρ ἐσμὲν, νὴ Δία.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾷν ἐνθάδε,
βουλευσομέναισιν οὐ περὶ φαύλου πράγματος,
15 εὕδουσι, κοὐχ ἥκουσιν.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἀλλ', ὦ φιλτάτη,
ἥξουσι· χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος.
ἡ μὲν γὰρ ἡμῶν περὶ τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν·
ἡ δ' οἰκέτην ἤγειρεν· ἡ δὲ παιδίον
κατέκλινεν· ἡ δ' ἔλουσεν· ἡ δ' ἐψώμισεν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

20 ἀλλ' ἕτερα γὰρ ἦν γε τῶνδε προὐργιαίτερα
αὐταῖς.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

τί δ' ἐστὶν, ὦ φίλη Λυσιστράτη,
ἐφ' ὅ τι ποθ' ἡμᾶς τὰς γυναῖκας ξυγκαλεῖς;
τί τὸ πρᾶγμα; πηλίκον τι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μέγα.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

μῶν καὶ παχύ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νὴ τὸν Δία, παχύ.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

κᾆτα πῶς οὐχ ἥκομεν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

25 οὐχ οὗτος ὁ τρόπος· ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν.
ἀλλ' ἔστιν ὑπ' ἐμοῦ πρᾶγμ' ἀνεζητημένον,
πολλαῖσιν ἀγρυπνίαισιν ἐῤῥιπτασμένον.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἦπου τι λεπτόν ἐστι τοὐῤῥιπτασμένον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

οὕτω γε λεπτὸν, ὥσθ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος

30 ἐν ταῖς γυναιξὶν ἐστὶν ἡ σωτηρία.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γ' ἄρ' οἴχεται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὡς ἔστ' ἐν ἡμῖν τῆς πόλεως τὰ πράγματα,

ἢ μηκέτ' εἶναι, μήτε Πελοποννησίους.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

βέλτιστα τοίνυν μηκέτ' εἶναι, νὴ Δία.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

35 Βοιωτίους τε πάντας ἐξολωλέναι.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

μὴ δῆτα πάντας γ'· ἀλλ' ἄφελε τὰς ἐγχέλεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

περὶ τῶν Ἀθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι

τοιοῦτον οὐδέν· ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι.

ἢν δὲ ξυνέλθωσ' αἱ γυναῖκες ἐνθάδε,

40 αἵ τ' ἐκ Βοιωτῶν, αἵ τε Πελοποννησίων,

ἡμεῖς τε, κοινῇ σώσομεν τὴν Ἑλλάδα.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

τί δ' ἂν γυναῖκες φρόνιμον ἐργασαίατο,

ἢ λαμπρὸν, αἳ καθήμεθ' ἐξηνθισμέναι,

κροκωτὰ φοροῦσαι, καὶ κεκαλλωπισμέναι,

45 καὶ Κιμβερίκ' ὀρθοστάδια, καὶ περιβαρίδας;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ταῦτ' αὐτὰ γάρτοι κᾄσθ', ἃ σώσειν προσδοκῶ,

τὰ κροκωτίδια, καὶ τὰ μύρα, καὶ περιβαρίδες,

χ' ἡ ῎γχουσα, καὶ τὰ διαφανῆ χιτώνια.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

τίνα δὴ τρόπον ποθ';

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὥστε τῶν νῦν μηδένα

50 ἀνδρῶν ἐπ' ἀλλήλοισιν αἴρεσθαι δόρυ.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

κροκωτὸν ἄρα, νὴ τὼ θεὼ, 'γὼ βάψομαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μήτ' ἀσπίδα λαβεῖν.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

Κιμβερικὸν ἐνδύσομαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μήτε ξιφίδιον.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

κτήσομαι περιβαρίδας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἆρ' οὐ παρεῖναι τὰς γυναῖκας δῆτ' ἐχρῆν;

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

55 οὐ γὰρ μὰ Δί' ἀλλὰ πετομένας ἥκειν πάλαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ', ὦ μέλ', ὄψει τοι σφόδρ' αὐτὰς Ἀττικὰς,
ἅπαντα δρώσας τοῦ δέοντος ὕστερον.
ἀλλ' οὐδὲ Παράλων οὐδεμία γυνὴ πάρα,
οὐδ' ἐκ Σαλαμῖνος.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἀλλ' ἐκεῖναί γ' οἶδ' ὅτι

60 ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

οὐδ' ἃς προσεδόκων κἀλογιζόμην ἐγὼ
πρώτας παρέσεσθαι δεῦρο τὰς Ἀχαρνέων
γυναῖκας, οὐχ ἥκουσιν.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἡ γοῦν Θεαγένους,
ὡς δεῦρ' ἰοῦσα, τἀκάτιον ἀνήρετο.

65 ἀτὰρ αἵδε καὶ δή σοι προσέρχονταί τινες·
αἵδ' αὖθ' ἕτεραι χωροῦσί τινες. ἰοὺ, ἰού·
πόθεν εἰσίν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἀναγυρουντόθεν.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

νὴ τὸν Δία·

ὁ γοῦν Ἀνάγυρός μοι κεκινῆσθαι δοκεῖ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μῶν ὕστεραι πάρεσμεν, ὦ Λυσιστράτη;

70 τί φής; τί σιγᾷς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

οὐκ ἐπαινῶ, Μυῤῥίνη,

ἥκουσαν ἄρτι περὶ τοιούτου πράγματος.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μόλις γὰρ εὗρον ἐν σκότῳ τὸ ζώνιον.

ἀλλ' εἴ τι πάνυ δεῖ, ταῖς παρούσαισιν λέγε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μὰ Δί', ἀλλ' ἐπαναμείνωμεν ὀλίγου γ' οὕνεκα

75 τάς τ' ἐκ Βοιωτῶν, τάς τε Πελοποννησίων

γυναῖκας ἐλθεῖν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις.

ἡδὶ δὲ καὶ δὴ Λαμπιτὼ προσέρχεται.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ.

οἷον τὸ κάλλος, γλυκυτάτη, σοῦ φαίνεται·

80 ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.

κἂν ταῦρον ἄγχοις.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

μάλα γὰρ οἴω, ναὶ σιώ.

γυμνάδδομαί γα, καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὡς δὴ καλὸν τὸ χρῆμα τιτθίων ἔχεις.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

ἅπερ ἱερεῖόν τοί μ' ὑποψαλάσσετε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

85 ἡδὶ δὲ ποδαπή 'σθ' ἡ νεᾶνις ἡτέρα;

ΛΑΜΠΙΤΩ.

πρέσβειρά τοι, ναὶ τὼ σιὼ, Βοιωτία
ἵκει ποθ' ὑμέ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νὴ Δί', ὦ Βοιωτία,
καλόν γ' ἔχουσα τὸ πεδίον.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

καὶ, νὴ Δία,
κομψότατα τὴν βληχὼ γε παρατετιλμένη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

90 τίς δ' ἡτέρα παῖς;

ΛΑΜΠΙΤΩ.

χαΐα μὲν, ναὶ σιὼ,
Κορινθία δ' αὖ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

χαΐα, νὴ τὸν Δία,
δήλη 'στιν οὖσα ταυταγὶ τἀντευθενί.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

τίς δ' αὖ ξυναλίαξε τόνδε τὸν στόλον
τὸν τᾶν γυναικῶν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἥδ' ἐγώ.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

μύσιδδέ τοι
95 ὅ τι λῇς ποθ' ἁμέ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νὴ Δί', ὦ φίλη γύναι.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

λέγε δῆτα τὸ σπουδαῖον ὅ τι τοῦτ' ἐστί σοι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

λέγοιμ' ἂν ἤδη· πρὶν δὲ λέγειν, ὑμᾶς τοδὶ

ἐπερήσομαί τι μικρόν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ὅ τι βούλει γε σύ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων
100 ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

εὖ γὰρ οἶδ', ὅτι
πάσαισιν ἡμῖν ἐστὶν ἀποδημῶν ἀνήρ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὁ γοῦν ἐμὸς ἀνὴρ πέντε μῆνας, ὦ τάλαν,
ἄπεστιν ἐπὶ Θράκης φυλάττων Εὐκράτην.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ὁ δ' ἐμός γε τελέους ἑπτὰ μῆνας ἐν Πύλῳ.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

105 ὁ δ' ἐμός γα, κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ ποκα,
πορπακισάμενος φροῦδος ἀμπτάμενος ἔβα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' οὐδὲ μοιχοῦ καταλέλειπται φεψάλυξ.
ἐξ οὗ γὰρ ἡμᾶς προὔδοσαν Μιλήσιοι,
οὐκ εἶδον οὐδ' ὄλισβον ὀκτωδάκτυλον,
110 ὃς ἦν ἂν ἡμῖν σκυτίνη 'πικουρία.
ἐθέλοιτ' ἂν οὖν, εἰ μηχανὴν εὕροιμ' ἐγὼ,
μετ' ἐμοῦ καταλῦσαι τὸν πόλεμον;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

νὴ τὼ θεώ·
ἐγὼ δέ γ' ἂν, κἂν εἴ με χρείη τοὔγκυκλον
τουτὶ καταθεῖσαν ἐκπιεῖν αὐθήμερον.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

115 ἐγὼ δέ γ' ἂν, κἂν ὡσπερεὶ ψῆτταν δοκῶ
δοῦναι ἂν ἐμαυτῆς παρταμοῦσα θἤμισυ.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

ἐγὼ δὲ καί κα ποττὸ Ταΰγετόν γ' ἄνω

ἔλσοιμ', ὅπα μέλλοιμί γ' εἰράναν ἰδεῖν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

λέγοιμ' ἄν· οὐ δεῖ γὰρ κεκρύφθαι τὸν λόγον.
120 ἡμῖν γὰρ, ὦ γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν
ἀναγκάσειν τοὺς ἄνδρας εἰρήνην ἄγειν,
ἀφεκτέ' ἐστιν —

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τοῦ; φράσον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ποιήσετ' οὖν;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀφεκτέα τοίνυν ἡμίν ἐστι τοῦ πέους.
125 τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;
αὗται, τί μοι μυᾶτε, κἀνανεύετε;
τί χρὼς τέτραπται; τί δάκρυον κατείβεται;
ποιήσετ', ἢ οὐ ποιήσετ'; ἢ τί μέλλετε;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

οὐκ ἂν ποιήσαιμ'· ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

130 μὰ Δί' οὐδ' ἔγωγ' ἄρ'· ἀλλ' ὁ πόλεμος ἑρπέτω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ταυτὶ σὺ λέγεις, ὦ ψῆττα; καὶ μὴν ἄρτι γε
ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

ἄλλ', ἄλλ' ὅ τι βούλει· κἄν με χρῇ, διὰ τοῦ πυρὸς
ἐθέλω βαδίζειν· τοῦτο μᾶλλον τοῦ πέους.
135 οὐδὲν γὰρ οἷον, ὦ φίλη Λυσιστράτη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί δαὶ σύ;

ΛΑΜΠΙΤΩ.

κἀγὼ βούλομαι διὰ τοῦ πυρός.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὦ παγκατάπυγον θἠμέτερον ἅπαν γένος.
οὐκ ἐτὸς ἀφ' ἡμῶν εἰσὶν αἱ τραγῳδίαι.
οὐδὲν γάρ ἐσμεν πλὴν Ποσειδῶν καὶ σκάφη.
140 ἀλλ', ὦ φίλη Λάκαινα, σὺ γὰρ ἐὰν γένῃ
μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτ' ἄν,
ξυμψήφισαί μοι.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

χαλεπὰ μὲν, ναὶ τὼ σιὼ,
γυναῖκας ἔσθ' ὑπνῶν, ἄνευ ψωλᾶς, μόνας.
ὅμως γε μὰν δεῖ· δεῖ γὰρ εἰράνας μάλ' εὖ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

145 ὦ φιλτάτη σὺ, καὶ μόνη τούτων γυνή.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

εἰ δ' ὡς μάλιστ' ἀπεχοίμεθ' οὗ σὺ δὴ λέγεις,
ὃ μὴ γένοιτο, μᾶλλον ἂν διὰ τουτογὶ
γένοιτ' ἂν εἰρήνη;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

πολύ γε, νὴ τὼ θεώ.
εἰ γὰρ καθοίμεθ' ἔνδον ἐντετριμμέναι,
150 κἀν τοῖς χιτωνίοισι τοῖς ἀμοργίνοις
γυμναὶ παρίοιμεν, δέλτα παρατετιλμέναι,
στύοιντ' ἂν ἄνδρες, κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν,
ἡμεῖς δὲ μὴ προσίοιμεν, ἀλλ' ἀπεχοίμεθα,
σπονδὰς ποιήσαιντ' ἂν ταχέως, εὖ οἶδ' ὅτι.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

155 ὁ γῶν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πα
γυμνᾶς παρεσιδὼν, ἐξέβαλ', οἴω, τὸ ξίφος.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τί δ'; ἢν ἀφίωσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τὸ τοῦ Φερεκράτους, κύνα δέρειν δεδαρμένην.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

Φλυαρία ταῦτ' ἐστὶ τὰ μεμιμημένα.

160 ἐὰν δὲ λαβόντες ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ
ἕλκωσιν ἡμᾶς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀντέχου σὺ τῶν θυρῶν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἐὰν δὲ τύπτωσι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

παρέχειν χρὴ κακὰ κακῶς.
οὐ γὰρ ἔνι τούτοις ἡδονὴ, τοῖς πρὸς βίαν.
κἄλλως ὀδυνᾷν χρή· κἀμέλει ταχέως πάνυ
165 ἀπερoῦσιν. οὐ γὰρ οὐδέποτ' εὐφρανθήσεται
ἀνὴρ, ἐὰν μὴ τῇ γυναικὶ ξυμφέρῃ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

εἴ τοι δοκεῖ σφῷν ταῦτα, χ' ἡμῖν ξυνδοκεῖ.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

καὶ τὼς μὲν ἁμῶν ἄνδρας ἅμες πείσομες,
παντᾶ δικαίως ἄδολον εἰράναν ἄγειν·
170 τὸν τῶν Ἀσαναίων γα μὰν ῥυάχετον
πᾶ καί τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἡμεῖς ἀμέλει σοι τά γε παρ' ἡμῖν πείσομεν.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

οὐχ ἇς σποδᾶς γ' ἔχωντι καὶ τριήρεες,
καὶ τἀργύριον τὤβυσσον ᾖ παρὰ τᾷ σιῷ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

175 ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτ' εὖ παρεσκευασμένον.
καταληψόμεθα γὰρ τὴν ἀκρόπολιν τήμερον.
ταῖς πρεσβυτάταις γὰρ προστέτακται τοῦτο δρᾶν,
ἕως ἂν ἡμεῖς ταῦτα συντιθώμεθα,
θύειν δοκούσαις καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

180 παντᾶ κ' ἔχοι, καὶ τᾶδε γὰρ λέγεις καλῶς.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί δῆτα ταῦτ' οὐχ ὡς τάχιστα, Λαμπιτοῖ,
ξυνωμόσαμεν, ὅπως ἂν ἀῤῥήκτως ἔχῃ;

ΛΑΜΠΙΤΩ.

πάρφαινε μὰν τὸν ὅρκον, ὡς ὀμιώμεθα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καλῶς λέγεις. ποῦ 'σθ' ἡ Σκύθαινα; ποῖ βλέπεις;
185 θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα.
καί μοι δότω τὰ τομία τις.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

Λυσιστράτη,
τίν' ὅρκον ὁρκώσεις ποθ' ἡμᾶς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὅν τινα;
εἰς ἀσπίδ', ὥσπερ, φασὶν, Αἰσχύλος ποτὲ,
μηλοσφαγούσας.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὴ σύ γ', ὦ Λυσιστράτη,
190 εἰς ἀσπίδ' ὀμόσῃς μηδὲν εἰρήνης πέρι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τίς ἂν οὖν γένοιτ' ἂν ὅρκος;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

εἰ λευκόν ποθεν
ἵππον λαβοῦσαι, τόμιον ἐντεμοίμεθα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ποῖ λευκὸν ἵππον;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἀλλὰ πῶς ὀμούμεθα
ἡμεῖς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἐγώ σοι, νὴ Δί', ἢν βούλῃ, φράσω.

195 θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπλίαν,
μηλοσφαγοῦσαι Θάσιον οἴνου σταμνίον,
ὀμόσωμεν ἐς τὴν κύλικα μὴ πιχεῖν ὕδωρ.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

φεῦ δᾶ τὸν ὅρκον· ἄφατον ὡς ἐπαινιῶ.
φερέτω κύλικά τις ἔνδοθεν καὶ σταμνίον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

200 ὦ φίλταται γυναῖκες, ὄχλος κεραμῶν ὅσος.
ταύτην μὲν ἄν τις εὐθὺς ἥσθείη λαβών.
καταθεῖσα ταύτην, προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου.
δέσποινα Πειθοῖ, καὶ κύλιξ φιλοτησία,
τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

205 εὔχρων γε θαῖμα, κἀποπυτίζει καλῶς.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

καὶ μὰν ποτόδδει γ' ἁδὺ, ναὶ τὸν Κάστορα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἐᾶτε πρώτην μ', ὦ γυναῖκες, ὀμνύναι.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ, ἐὰν γε μὴ λάχῃς.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

λάζυσθε πᾶσαι τῆς κύλικος, ὦ Λαμπιτοῖ·
210 λεγέτω δ' ὑπὲρ ὑμῶν μί' ἅπερ ἂν κἀγὼ λέγω.
ὑμεῖς δ' ἐπομεῖσθε ταὐτὰ, κἀμπεδώσετε.
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς, οὐδ' ἀνὴρ —

ΜΥΡΡΙΝΗ.

Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς οὐδὲ μοιχὸς, οὐδ' ἀνὴρ —

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. λέγε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

215 ὅστις πρὸς ἐμὲ πρόσεισιν ἐστυκώς. παπαὶ,
ὑπολύεταί μου τὰ γόνατ', ὦ Λυσιστράτη.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον —
ΜΥΡΡΙΝΗ.
οἴκοι δ' ἀταυρώτη διάξω τὸν βίον —
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
220 κροκωτοφοροῦσα καὶ κεκαλλωπισμένη.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
ὅπως ἂν ὡνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
ὅπως ἂν ὡνὴρ ἐπιτυφῇ μάλιστά μου.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷ 'μῷ πείσομαι.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
κοὐδέποθ' ἑκοῦσα τἀνδρὶ τῷ 'μῷ πείσομαι.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
225 ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ —
ΜΥΡΡΙΝΗ.
ἐὰν δέ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ —
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
κακῶς παρέξω, κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
κακῶς παρέξω, κοὐχὶ προσκινήσομαι.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
230 οὐ πρὸς τὸν ὄροφον ἀνατενῶ τὰ Περσικά.
ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.
οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.
ΜΥΡΡΙΝΗ.
οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ταῦτ' ἐμπεδοῦσα μὲν πίοιμ' ἐντευθενί.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

235 εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλῆθ' ἡ κύλιξ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

εἰ δὲ παραβαίην, ὕδατος ἐμπλῆθ' ἡ κύλιξ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ξυνεπόμνυσθ' ὑμεῖς ταῦτα πᾶσαι;

ΚΑΛΟΝΙΚΗ.

νὴ Δία.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

φέρ' ἐγὼ καθαγίσω τήνδε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τὸ μέρος γ', ὦ φίλη,

ὅπως ἂν ὦμεν εὐθὺς ἀλλήλων φίλαι.

ΛΑΜΠΙΤΩ.

240 τίς ἁδ' ὀλολυγά;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ταῦτ' ἐκεῖν' οὑγὼ 'λεγον.

αἱ γὰρ γυναῖκες τὴν ἀκρόπολιν τῆς θεοῦ

ἤδη κατειλήφασιν. ἀλλ', ὦ Λαμπιτοῖ,

σὺ μὲν βάδιζε, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει·

τασδὶ δ' ὁμήρους κατάλιφ' ἡμῖν ἐνθάδε.

245 ἡμεῖς δὲ ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει

ξυνεμβάλωμεν εἰσιοῦσαι τοὺς μοχλούς.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

οὔκουν ἐφ' ἡμᾶς ξυμβοηθήσειν οἴει

τοὺς ἄνδρας εὐθύς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.

οὐ γὰρ τοσαύτας οὐδ' ἀπειλὰς, οὐδὲ πῦρ,

250 ἥξουσ' ἔχοντες, ὥστ' ἀνοῖξαι τὰς πύλας
ταύτας, ἐὰν μὴ 'φ' οἷσιν ἡμεῖς εἴπομεν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐδέποτέ γ'· ἄλλως γὰρ ἂν
ἄμαχοι γυναῖκες καὶ μιαραὶ κεκλήμεθ' ἄν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ, ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Χώρει, Δράκης, ἡγοῦ βάδην, εἰ καὶ τὸν ὦμον ἀλγεῖς,
255 κορμοῦ τοσουτονὶ φέρων βάρος χλωρᾶς ἐλάας.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ἦ πόλλ' ἄελπτά γ' ἐστὶν ἐν
τῷ μακρῷ βίῳ. φεῦ.
ἐπεὶ τίς ἄν ποτ' ἤλπισ', ὦ
Στρυμμόδωρ', ἀκοῦσαι,
260 γυναῖκας, ἃς ἐβόσκομεν
κατ' οἶκον ἐμφανὲς κακὸν,
κατὰ μὲν ἅγιον ἔχειν βρέτας,
κατά τ' ἀκρόπολιν ἐμὰν λαβεῖν,
μοχλοῖς δὲ καὶ κλήθροισι
265 τὰ προπύλαια πακτοῦν;

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ὡς τάχιστα πρὸς πόλιν σπεύσωμεν, ὦ Φιλοῦργε,
ὅπως ἂν αὐταῖς ἐν κύκλῳ θέντες τὰ πρέμνα ταυτὶ,
ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον,
μίαν πυρὰν νήσαντες, ἐμπρήσωμεν αὐτόχειρες
270 πάσας, ὑπὸ ψήφου μιᾶς· πρώτην δὲ τὴν Λύκωνος.
οὐ γὰρ, μὰ τὴν Δήμητρ', ἐμοῦ
ζῶντος ἐγχανοῦνται·
ἐπεὶ οὐδὲ Κλεομένης, ὃς αὐ-
τὴν κατέσχε πρῶτος,
275 ἀπῆλθεν ἀψάλακτος. ἀλλ'

ὅμως Λακωνικὸν πνέων
ᾤχετο θὤπλα παραδοὺς ἐμοὶ,
σμικρὸν ἔχων πάνυ τριβώνιον,
πινῶν, ῥυπῶν, ἀπαράτιλτος,
280 ἓξ ἐτῶν ἄλουτος.
οὕτως ἐπολιόρκησ' ἐγὼ τὸν ἄνδρ' ὅμως ἐκεῖνον,
ἐφ' ἑπτακαίδεκ' ἀσπίδων πρὸς ταῖς πύλαις καθεύδων.
τασδὶ δὲ τὰς Εὐριπίδῃ θεοῖς τε πᾶσιν ἐχθρὰς
ἐγὼ οὐκ ἄρα σχήσω παρὼν τολμήματος τοσούτου;
285 μὴ νῦν ἔτ' ἐν τετραπόλει τοὐμὸν τρόπαιον εἴη.
ἀλλ' αὐτὸ γάρ μοι τῆς ὁδοῦ
λοιπὸν ἐστὶ χωρίον
τὸ πρὸς πόλιν, τὸ σιμὸν, οἷ σπουδὴν ἔχω·
χὤπως ποτ' ἐξαμπρεύσομεν
290 τοῦτ' ἄνευ κανθηλίου.
ὡς ἐμοῦ γε τὼ ξύλω τὸν ὦμον ἐξιπώκατον·
ἀλλ' ὅμως βαδιστέον,
καὶ τὸ πῦρ φυσητέον,
μή μ' ἀποσβεσθὲν λάθῃ πρὸς τῇ τελευτῇ τῆς ὁδοῦ.
φῦ, φῦ.
295 ἰοὺ, ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
ὡς δεινὸν, ὦ 'ναξ Ἡράκλεις,
προσπεσόν μ' ἐκ τῆς χύτρας,
ὥσπερ κύων λυττῶσα, τὠφθαλμὼ δάκνει·
κἄστι Λήμνιον τὸ πῦρ
300 τοῦτο πάσῃ μηχανῇ.
οὐ γάρ ἄν ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.
σπεῦδε πρόσθεν ἐς πόλιν,
καὶ βοήθει τῇ θεῷ,
εἰ πότ' αὐτῇ μᾶλλον ἢ νῦν, ὦ Λάχης, ἀρήξομεν;
φῦ, φῦ.
305 ἰοὺ, ἰοὺ τοῦ καπνοῦ.
τουτὶ τὸ πῦρ ἐγρήγορεν θεῶν ἕκατι καὶ ζῇ.

οὔκουν ἂν, εἰ τὼ μὲν ξύλω θείμεσθα πρῶτον αὐτοῦ,
τῆς ἀμπέλου δ' ἐς τὴν χύτραν τὸν φανὸν ἐγκαθέντες,
ἅψαντες, εἶτ' ἐς τὴν θύραν κριηδὸν ἐμπέσοιμεν;
310 κἂν μὴ, καλούντων, τοὺς μοχλοὺς χαλῶσιν αἱ γυναῖκες,
ἐμπιμπράναι χρὴ τὰς θύρας, καὶ τῷ καπνῷ πιέζειν.
θώμεσθα δὴ τὸ φορτίον. φεῦ τοῦ καπνοῦ, βαβαιάξ.
τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῖν ξύλοιν τῶν ἐν Σάμῳ στρατηγῶν;
ταυτὶ μὲν ἤδη ῥάχιν θλίβοντά μου πέπαυται·
315 σὸν δ' ἐστὶν ἔργον, ὦ χύτρα, τὸν ἄνθρακ' ἐξεγείρειν,
τὴν λαμπάδα θ' ἡμμένην ὅπως πρώτως ἐμοὶ προσοίσεις.
δέσποινα Νίκη ξυγγενοῦ, τῶν τ' ἐν πόλει γυναικῶν
τοῦ νῦν παρεστῶτος θράσους θέσθαι τρόπαιον ἡμᾶς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

λιγνὺν δοκῶ μοι καθορᾶν καὶ καπνὸν, ὦ γυναῖκες,
320 ὥσπερ πυρὸς καομένου· σπευστέον ἐστὶ θᾶττον.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

πέτου, πέτου, Νικοδίκη,
πρὶν ἐμπεπρῆσθαι Καλύκην
καὶ Κριτύλλαν περιφυσήτω
ὑπό τε νόμων ἀργαλέων,
325 ὑπό τε γερόντων ὀλέθρων.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μῶν ὑστερόπους βοηθῶ;
νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν ὑδρίαν κνεφαία
μόγις ἀπὸ κρήνης ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου,
καὶ πατάγου χυτρείου,
330 δούλαισιν ὠστιζομένη,
στιγματίαις θ', ἁρπαλέως
ἀραμένη, ταῖσιν ἐμαῖς
δημότισιν καομέναις
φέρουσ' ὕδωρ βοηθῶ.
335 ἤκουσα γὰρ τυφογέρον-
τας ἄνδρας ἔρρειν, στελέχη

φέροντας, ὥσπερ βαλανεύσοντας,
ἐς πόλιν, ὡς τριτάλαντον βάρος,
δειλότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν,
340 ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν·
ἅς, ὦ θεὰ, μή ποτ' ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι,
ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας
Ἑλλάδα καὶ πολίτας·
ἐφ' οἵσπερ, ὦ χρυσολόφα
345 πολιοῦχε, σὰς ἔσχον ἕδρας.
καί σε καλῶ ξύμμαχον, ὦ
Τριτογένει', ἤν τις ἐκείνας
ὑποπίμπρησιν ἀνὴρ,
φέρειν ὕδωρ μεθ' ἡμῶν.

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ.

350 ἔασον ὤ· τουτὶ τί ἦν; ὦνδρες πόνῳ πονηροί·
οὐ γάρ ποτ' ἂν χρηστοί γ' ἔδρων, οὐδ' εὐσεβεῖς τάδ' ἄνδρες.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τουτὶ τὸ πρᾶγμ' ἡμῖν ἰδεῖν ἀπροσδόκητον ἥκει·
ἑσμὸς γυναικῶν οὑτοσὶ θύρασιν αὖ βοηθεῖ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

τί βδύλλεθ' ἡμᾶς; οὔ τι που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι;
355 καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ὦ Φαιδρία, ταύτας λαλεῖν ἐάσομεν τοσαυτί;
οὐ περικατάξαι τὸ ξύλον τύπτοντα χρῆν τιν' αὐτάς;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

θώμεσθα δὴ τὰς κάλπιδας χ' ἡμεῖς χαμᾶζ', ὅπως ἂν,
ἤν προσφέρῃ τὴν χεῖρά τις, μὴ τοῦτό μ' ἐμποδίζῃ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

360 εἰ νὴ Δί' ἤδη τὰς γνάθους τούτων τις ἢ δὶς ἢ τρὶς
ἔκοψεν, ὥσπερ Βουπάλου, φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

καὶ μὴν ἰδοὺ παταξάτω τις· στᾶσ' ἐγὼ παρέξω,

κοὐ μή ποτ' ἄλλη σοῦ κύων τῶν ὄρχεων λάβηται.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

εἰ μὴ σιωπήσει, θένων ἐκκοκκιῶ τὸ γῆρας.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

365 ἅψαι μόνον Στρατυλλίδος τῷ δακτύλῳ προσελθών.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τί δ', ἢν σποδῶ τοῖς κονδύλοις; τί μ' ἐργάσει τὸ δεινόν;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

βρύκουσά σου τοὺς πλεύμονας καὶ τἄντερ' ἐξαμήσω.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

οὐκ ἔστιν ἀνὴρ Εὐριπίδου σοφώτερος ποιητής·

οὐδὲν γὰρ ὧδὶ θρέμμ' ἀναιδές ἐστιν, ὡς γυναῖκες.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

370 αἰρώμεθ' ἡμεῖς θοὔδατος τὴν κάλπιν, ὦ Ροδίππη.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τί δ', ὦ θεοῖς ἐχθρὰ, σὺ δεῦρ' ὕδωρ ἔχουσ' ἀφίκου;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

τί δὲ δὴ σὺ πῦρ, ὦ τύμβ', ἔχων; ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων;

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἐγὼ μὲν, ἵνα νήσας πυρὰν τὰς σὰς φίλας ὑφάψω.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἐγὼ δέ γ', ἵνα τὴν σὴν πυρὰν τούτῳ κατασβέσαιμι.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

375 τοὐμὸν σὺ πῦρ κατασβέσεις;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

τοὖργον τάχ' αὐτὸ δείξει.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

οὐκ οἶδας, εἰ τῇδ', ὡς ἔχω, τῇ λαμπάδι σταθεύσω.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

εἰ ῥύμμα τυγχάνεις ἔχων, λουτρὸν ἐγὼ παρέξω.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἐμοὶ σὺ λουτρὸν, ὦ σαπρά;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

καὶ ταῦτα νυμφικόν γε.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἤκουσας αὐτῆς τοῦ θράσους;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἐλευθέρα γάρ εἰμι.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

380 σχήσω σ' ἐγὼ τῆς νῦν βοῆς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἀλλ' οὐκ ἔθ' ἡλιάξεις.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἔμπρησον αὐτῆς τὰς κόμας.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

τὸν ἔργον, ὦ 'χελῷε.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

οἴμοι τάλας.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

μῶν θερμὸν ἦν;

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ποῖ θερμόν; οὐ παύσει; τί δρᾷς;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἄρδω σ', ὅπως ἀναβλαστάνῃς.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

385 ἀλλ' αὖος εἴμ' ἤδη τρέμων.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

οὐκοῦν ἐπειδὴ πῦρ ἔχεις σὺ, χλιανεῖς σεαυτόν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἆρ' ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ,
χὠ τυμπανισμὸς, χοἰ πυκνοὶ Σαβάζιοι,
ὅ τ' Ἀδωνιασμὸς οὗτος οὐπὶ τῶν τεγῶν,
390 οὗ 'γώ ποτ' ὢν ἤκουον ἐν τῇ 'κκλησίᾳ;
ἔλεγεν δ' ὁ μὴ ὥρασι μὲν Δημόστρατος
πλεῖν ἐς Σικελίαν· ἡ γυνὴ δ' ὀρχουμένη,

Αἴ, αἴ Ἄδωνιν, φησίν. ὁ δὲ Δημόστρατος
ἔλεγεν ὁπλίτας καταλέγειν Ζακυνθίων·
395 ἡ δ᾽ ὑποπεπωκυῖ᾽, ἡ γυνὴ ᾽πὶ τοῦ τέγους,
Κόπτεσθ᾽ Ἄδωνιν, φησίν· ὁ δ᾽ ἐβιάζετο
ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς καὶ μιαρὸς Χολοζύγης.
τοιαῦτ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐστιν ἀκόλαστ᾽ ᾄσματα.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τί δῆτ᾽ ἄν, εἰ πύθοιο καὶ τὴν τῶνδ᾽ ὕβριν;
400 αἳ τἄλλα θ᾽ ὑβρίκασι, κἀκ τῶν καλπίδων
ἔλουσαν ἡμᾶς, ὥστε θαἰματίδια
πάρεστι σείειν, ὥσπερ ἐνεουρηκότας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ τὸν ἁλυκόν, δίκαιά γε.
ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα
405 ταῖσιν γυναιξὶ, καὶ διδάσκωμεν τρυφᾷν,
τοιαῦτ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν βλαστάνει βουλεύματα.
οἳ λέγομεν ἐν τῶν δημιουργῶν τοιαδί·
Ὦ χρυσοχόε, τὸν ὅρμον, ὃν ἐπεσκεύασας,
ὀρχουμένης μου τῆς γυναικὸς ἑσπέρας,
410 ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος.
ἐμοὶ μὲν οὖν ἔστ᾽ ἐς Σαλαμῖνα πλευστέα·
σὺ δ᾽, ἢν σχολάσῃς, πάσῃ τέχνῃ, πρὸς ἑσπέραν
ἐλθὼν, ἐκείνῃ τὴν βάλανον ἐνάρμοσον.
ἕτερος δέ τις πρὸς σκυτοτόμον ταδὶ λέγει,
415 νεανίαν, καὶ πέος ἔχοντ᾽ οὐ παιδικόν·
Ὦ σκυτοτόμε, τῆς μου γυναικὸς τοῦ ποδὸς
τὸ δακτυλίδιον πιέζει τὸ ζυγὸν,
ἅθ᾽ ἁπαλὸν ὄν· τοῦτ᾽ οὖν σὺ, τῆς μεσημβρίας
ἐλθὼν, χάλασον, ὅπως ἂν εὐρυτέρως ἔχῃ.
420 τοιαῦτ᾽ ἀπήντηκ᾽ ἐς τοιαυτὶ πράγματα,
ὅτε γ᾽ ὢν ἐγὼ Πρόβουλος, ἐκπορίσας ὅπως
κωπῆς ἔσονται, τἀργυρίου νυνὶ δέον,
ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀποκέκλεισμαι τῶν πυλῶν.

ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ἑστάναι. φέρε τοὺς μοχλούς,

425 ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω.

τί κέχηνας, ὦ δύστηνε; ποῖ δὲ σὺ βλέπεις,

οὐδὲν ποιῶν ἀλλ', ἢ καπηλεῖον σκοπῶν;

οὐχ ὑποβαλόντες τοὺς μοχλοὺς ὑπὸ τὰς πύλας

ἐντεῦθεν ἐκμοχλεύσετ', ἐνθενδὶ δ' ἐγὼ

430 ξυνεκμοχλεύσω;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μηδὲν ἐκμοχλεύετε·

ἐξέρχομαι γὰρ αὐτομάτη. τί δεῖ μοχλῶν;

οὐ γὰρ μοχλῶν δεῖ μᾶλλον, ἢ νοῦ καὶ φρενῶν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἄληθες, ὦ μιαρὰ σύ; ποῦ 'σθ' ὁ τοξότης;

ξυλλάμβαν' αὐτὴν, κὠπίσω τὼ χεῖρε δεῖ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

435 εἴ τ' ἆρα, νὴ τὴν Ἄρτεμιν, τὴν χεῖρά μοι

ἄκραν προσοίσει δημόσιος ὢν, κλαύσεται.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἔδεισας, οὗτος; οὐ ξυναρπάσει μέσην,

καὶ σὺ μετὰ τούτου, κἀνύσαντε δήσετον;

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ.

εἴ τ' ἆρα, νὴ τὴν Πάνδροσον, ταύτῃ μόνον

440 τὴν χεῖρ' ἐπιβαλεῖς, ἐπιχεσεῖ πατούμενος.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἰδού γ' ἐπιχεσεῖ. ποῦ 'στιν ἕτερος τοξότης;

ταύτην προτέραν ξύνδησον, ὁτιὴ καὶ λαλεῖ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

εἴ τ' ἆρα, νὴ τὴν Φωσφόρον, τὴν χεῖρ' ἄκραν

ταύτῃ προσοίσεις, κύαθον αἰτήσεις τάχα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

445 τουτὶ τί ἦν; ποῦ τοξότης; ταύτης ἔχου.

παύσω τιν' ὑμῶν τῆσδ' ἐγὼ τῆς ἐξόδου.

ΣΤΡΑΤΥΛΛΙΣ.

εἴ τ' ἆρα, νὴ τὴν Ταυροπόλον, ταύτῃ προσεῖ,
ἐκκοκκιῶ σου τὰς πολυκωκύτους τρίχας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

οἴ μοι κακοδαίμων· ἐπιλέλοιφ' ὁ τοξότης.
450 ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡττητέα
ἡμῖν· ὁμόσε χωρῶμεν αὐταῖς, ὦ Σκύθαι,
ξυνταξάμενοι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νὴ τὼ θεὼ, γνώσεσθ' ἄρα,
ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν εἰσι τέτταρες λόχοι
μαχίμων γυναικῶν ἔνδον ἐξωπλισμένων.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

455 ἀποστρέφετε τὰς χεῖρας αὐτῶν, ὦ Σκύθαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὦ ξύμμαχοι γυναῖκες, ἐκθεῖτ' ἔνδοθεν,
ὦ σπερμαγοραιολεκιθολαχανοπώλιδες,
ὦ σκοροδοπανδοκευτριαρτοπώλιδες,
οὐχ ἕλξετ', οὐ παιήσετ', οὐκ ἀρήξετε;
460 οὐ λοιδορήσετ', οὐκ ἀναισχυντήσετε;
παύεσθ', ἐπαναχωρεῖτε, μὴ σκυλεύετε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

οἴμ', ὡς κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλὰ τί γὰρ ᾤου; πότερον ἐπὶ δούλας τινὰς
ἥκειν ἐνόμισας, ἢ γυναιξὶν οὐκ οἴει
465 χολὴν ἐνεῖναι;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ μάλα
πολλήν γ', ἐάνπερ πλησίον κάπηλος ᾖ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ὦ πόλλ' ἀναλώσας ἔπη, Πρόβουλε τῆσδε τῆς γῆς,
τί τοῖσδε σαυτὸν ἐς λόγους τοῖς θηρίοις ξυνάπτεις;

οὐκ οἶσθα λουτρὸν, οἷον αἵδ' ἡμᾶς ἔλουσαν ἄρτι

470 ἐν τοῖσιν ἱματιδίοις, καὶ ταῦτ' ἄνευ κονίας;

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἀλλ', ὦ μέλ', οὐ χρὴ προσφέρειν τοῖς πλησίοισιν εἰκῆ

τὴν χεῖρ'· ἐὰν δὲ τοῦτο δρᾷς, κυλοιδιᾷν ἀνάγκη.

ἐπεὶ θέλω 'γὼ σωφρόνως, ὥσπερ κόρη, καθῆσθαι,

λυποῦσα μηδέν' ἐνθαδὶ, κινοῦσα μηδὲ κάρφος·

475 ἢν μή τις ὥσπερ σφηκιὰν βλίττῃ με κἀρεθίζῃ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ὦ Ζεῦ, τί ποτε χρησόμεσθα

τοῖσδε τοῖσι κνωδάλοις;

οὐ γὰρ ἐστ' ἀνεκτὰ τάδ'. ἀλλὰ βασανιστέον

τόδε σοι πάθος μετ' ἐμοῦ,

480 ὅ τι βουλόμεναί ποτε τὴν Κραναὰν

κατέλαβον, ἐφ' ὅ τι τε

μεγαλόπετρον, ἄβατον,

ἀκρόπολιν, ἱερὸν τέμενος.

ἀλλ' ἀνερώτα, καὶ μὴ πείθου, καὶ πρόσφερε πάντας ἐλέγχους·

485 ὡς αἰσχρὸν ἀκωδώνιστον ἐᾷν τοιοῦτον πρᾶγμα μεθέντας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

καὶ μὴν αὐτῶν τοῦτ' ἐπιθυμῶ, νὴ τὸν Δία, πρῶτα πυθέσθαι,

ὅ τι βουλόμεναι τὴν πόλιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε τοῖσι μοχλοῖσιν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἵνα τἀργύριον σῶν παρέχοιμεν, καὶ μὴ πολεμοῖτε δι' αὐτό.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

διὰ τἀργύριον πολεμοῦμεν γάρ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καὶ τἄλλα γε πάντ' ἐκυκήθη.

490 ἵνα γὰρ Πείσανδρος ἔχοι κλέπτειν, χοἱ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες,

αἰεί τινα κορκορυγὴν ἐκύκων. οἱδ' οὖν τοῦδ' οὕνεκα δρώντων

ὅ τι βούλονται· τὸ γὰρ ἀργύριον τοῦτ' οὐκέτι μὴ καθέλωσιν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀλλὰ τί δράσεις;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τοῦτό μ' ἐρωτᾷς; ἡμεῖς ταμιεύσομεν αὐτό.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ὑμεῖς ταμιεύσετε τἀργύριον;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις;

495 οὐ γὰρ τἄνδον χρήματα πάντως ἡμεῖς ταμιεύομεν ὑμῖν;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀλλ' οὐ ταυτόν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

πῶς οὐ ταυτόν;

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

πολεμητέον ἔστ' ἀπὸ τούτου.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' οὐδὲν δεῖ πρῶτον πολεμεῖν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

πῶς γὰρ σωθησόμεθ' ἄλλως;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἡμεῖς ὑμᾶς σώσομεν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ὑμεῖς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἡμεῖς μέντοι.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

σχέτλιόν γε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὡς σωθήσει, κἂν μὴ βούλῃ.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

δεινόν γε λέγεις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀγανακτεῖς·

500 ἀλλὰ ποιητέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

νὴ τὴν Δήμητρ᾽, ἄδικόν γε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σωστέον, ὦ 'τάν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

κεἰ μὴ δέομαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τοῦδ᾽ οὕνεκα καὶ πολὺ μᾶλλον.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ᾽ εἰρήνης ἐμέλησεν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἡμεῖς φράσομεν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

λέγε δὴ ταχέως, ἵνα μὴ κλάῃς.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀκροῶ δὴ,

καὶ τὰς χεῖρας πειρῶ κατέχειν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οὐ δύναμαι. χαλεπὸν γὰρ

505 ὑπὸ τῆς ὀργῆς αὐτὰς ἴσχειν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

κλαύσει τοίνυν πολὺ μᾶλλον.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

τοῦτο μὲν, ὦ γραῦ, σαυτῇ κρώξαις· σὺ δ᾽ ἐμοὶ λέγε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ταῦτα ποιήσω.

ἡμεῖς, τὸν μὲν πρότερον πόλεμον καὶ τὸν χρόνον, ἠνεχόμεσθα,
ὑπὸ σωφροσύνης τῆς ἡμετέρας, τῶν ἀνδρῶν, ἅττ᾽ ἐποιεῖτε.
οὐ γὰρ γρύζειν εἰᾶθ᾽ ἡμᾶς. κᾆτ᾽ οὐκ ἠρέσκετέ γ᾽ ἡμᾶς.
510 ἀλλ᾽ ᾐσθανόμεσθα καλῶς ὑμῶν· καὶ πολλάκις, ἔνδον ἂν οὖσαι,
ἠκούσαμεν ἄν τι κακῶς ὑμᾶς βουλευσαμένους μέγα πρᾶγμα·
εἶτ᾽ ἀλγοῦσαι τἄνδοθεν, ὑμᾶς ἐπανηρόμεθ᾽ ἂν γελάσασαι·
Τί βεβούλευται περὶ τῶν σπονδῶν ἐν τῇ στήλῃ παραγράψαι

ἐν τῷ δήμῳ τήμερον ὑμῖν; Τί δέ σοι τοῦτ'; ἦδ' ὃς ἂν ὡνήρ·
515 οὐ σιγήσει; κἀγὼ 'σίγων.

ΓΥΝΗ.

ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ ποτ' ἐσίγων.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

κἂν ᾤμωξάς γ', εἰ μὴ 'σίγας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τοιγὰρ ἔγωγ' ἔνδον ἐσίγων.
ἕτερόν τι πονηρότερον δήπου βούλευμ' ἐπεπύσμεθ' ἂν ὑμῶν.
εἶτ' ἠρόμεθ' ἄν· Πῶς ταῦτ', ὦ 'νερ, διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως;
ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· Εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις,
ὀτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν· ΠΟΛΕΜΟΣ Δ' ΑΝΔΡΕΣΣΙ ΜΕΛΗΣΕΙ.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

521 ὀρθῶς γε λέγων, νὴ Δί', ἐκεῖνος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

πῶς ὀρθῶς, ὦ κακόδαιμον,
εἰ μηδὲ κακῶς βουλευομένοις ἐξῆν ὑμῖν ὑποθέσθαι;
ὅτε δὴ θ' ὑμῶν ἐν ταῖσιν ὁδοῖς φανερῶς ἠκούομεν ἤδη,
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ χώρᾳ, μὰ Δί', οὐ δῆτ' ἔσθ' ἕτερός τις·
525 μετὰ ταῦθ' ἡμῖν εὐθὺς ἔδοξεν σῶσαι τὴν Ἑλλάδα κοινῇ
ταῖσι γυναιξὶ ξυλλεχθείσαις. ποῖ γὰρ καὶ χρῆν ἀναμεῖναι;
ἢν οὖν ἡμῶν χρηστὰ λεγουσῶν ἐθελήσητ' ἀντακροᾶσθαι,
κἀντισιωπᾶν, ὥσπερ χ' ἡμεῖς, ἐπανορθώσαιμεν ἂν ὑμᾶς.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ὑμεῖς ἡμᾶς; δεινόν γε λέγεις, κοὐ τλητὸν ἔμοιγε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σιώπα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

530 σοί γ', ὦ κατάρατε, σιωπῶ 'γώ; καὶ ταῦτα κάλυμμα φορούσῃ
περὶ τὴν κεφαλήν; μή νυν ζῴην.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' εἰ τοῦτ' ἐμπόδιόν σοι,
παρ' ἐμοῦ τουτὶ τὸ κάλυμμα λαβὼν,

ἔχε

ἔχε καὶ περίθου περὶ τὴν κεφαλὴν,
κᾆτα σιώπα,
535 καὶ τοῦτον τὸν καλαθίσκον·
κᾆτα ξαίνειν ξυζωσάμενος,
κυάμους τρώγων·
ΠΟΛΕΜΟΣ ΔΕ ΓΥΝΑΙΞΙ ΜΕΛΗΣΕΙ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

αἴρεσθ', ὦ γυναῖκες, ἀπὸ τῶν καλπίδων, ὅπως ἂν
540 ἐν τῷ μέρει χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι συλλάβωμεν.
ἐγὼ γὰρ οὔποτ' ἂν κάμοιμ' ὀρχουμένη,
οὔτε τὰ γόνατα κόπος ἕλοι μου καματηρός.
ἐθέλω δ' ἐπὶ πᾶν ἰέναι μετὰ τῶνδ',
ἀρετῆς ἕνεχ', αἷς
545 ἔνι φύσις, ἔνι χάρις,
ἔνι δὲ θράσος, ἔνι δὲ
σοφὸν, ἔνι φιλόπολις
ἀρετὴ φρόνιμος.
ἀλλ', ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτων καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν,
550 χωρεῖτ' ὀργῇ, καὶ μὴ τέγγεσθ'· ἔτι γὰρ νῦν οὔρια θεῖτε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' ἤνπερ ὁ γλυκύθυμος Ἔρως, χ' ἡ Κυπρογένει' Ἀφροδίτη
ἵμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων καὶ τῶν μηρῶν καταπνεύσῃ,
κᾆτ' ἐντέξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ῥοπαλισμοὺς,
οἶμαί ποτε Λυσιμάχας ἡμᾶς ἐν τοῖς Ἕλλησι καλεῖσθαι.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

555 τί ποιησάσας;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἢν παύσωμεν πρώτιστον μὲν ξὺν ὅπλοισιν
ἀγοράζοντας, καὶ μαινομένους.

ΓΥΝΗ.

νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νῦν μὲν γὰρ δὴ καὶ ταῖσι χύτραις καὶ τοῖς λαχάνοισιν ὁμοίως

περιέρχονται κατὰ τὴν ἀγορὰν ξὺν ὅπλοις, ὥσπερ Κορύβαντες.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

νὴ Δία· χρὴ γὰρ τοὺς ἀνδρείους.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καὶ μὲν τόγε πρᾶγμα γέλοιον·

560 ὅταν ἀσπίδ' ἔχων καὶ Γοργόνα τις, κᾆτ' ὠνεῖται κορακίνους.

ΓΥΝΗ.

νὴ Δί' ἐγὼ γ' οὖν ἄνδρα κομήτην φυλαρχοῦντ' εἶδον ἐφ' ἵππου
ἐς τὸν χαλκοῦν ἐμβαλλόμενον πῖλον λέκιθον παρὰ γραός·
ἕτερος δὲ Θρᾷξ πέλτην σείων κἀκόντιον, ὥσπερ ὁ Τηρεὺς,
ἐδεδίσκετο τὴν ἰσχαδόπωλιν, καὶ τὰς δρυπέπεις κατέπινε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

565 πῶς οὖν ὑμεῖς ἕξετε παῦσαι τεταραγμένα πράγματα πολλὰ
ἐν ταῖς χώραις, καὶ διαλῦσαι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

φαύλως πάνυ.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

πῶς; ἀπόδειξον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὥσπερ κλωστῆρ' ὅταν ἡμῖν ᾖ τεταραγμένος, ὧδε λαβοῦσαι,
ἐπενεγκοῦσαι τοῖσιν ἀτράκτοις, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ' ἐκεῖσε·
οὕτως καὶ τὸν πόλεμον τοῦτον διαλύσομεν, ἤν τις ἐάσῃ,
570 διενεγκοῦσαι διὰ πρεσβειῶν, τὸ μὲν ἐνταυθοῖ, τὸ δ' ἐκεῖσε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἐξ ἐρίων δὴ καὶ κλωστήρων καὶ ἀτράκτων πράγματα δεινὰ
παύσειν οἴεσθ', ὦ ἀνόητοι;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

κἂν ὑμῖν γ' εἴ τις ἐνῆν νοῦς,
ἐκ τῶν ἐρίων τῶν ἡμετέρων ἐπολιτεύεσθ' ἂν ἅπαντα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

πῶς δή; φέρ' ἴδω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

πρῶτον μὲν ἐχρῆν, ὥσπερ πόκον ἐν βαλανείῳ,

575 ἐκπλύναντας τὴν εἰσπώτην, ἐκ τῆς πόλεως ἐπικλινεῖς
ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς, καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι·
καὶ τούς γε συνισταμένους τούτους, καὶ τοὺς πιλοῦντας ἑαυτοὺς
ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖσι διαξῆναι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτῖλαι·
εἶτα ξαίνειν ἐς καλαθίσκον κοινὴν εὔνοιαν ἅπαντας,
580 καταμιγνύντας τούς τε μετοίκους, κεἴ τις ξένος, ἢ φίλος ὑμῖν,
κεἴ τις ὀφείλει τῷ δημοσίῳ, καὶ τούτους ἐγκαταμίξαι·
καὶ νὴ Δία τάς γε πόλεις, ὁπόσαι τῆς γῆς τῆσδ' εἰσὶν ἄποικοι,
διαγιγνώσκειν ὅτι ταῦθ' ἡμῖν ὥσπερ τὰ κατάγματα κεῖται
χωρὶς ἕκαστον· κᾆτ' ἀπὸ τούτων πάντων τὸ κάταγμα λαβόντας,
585 δεῦρο ξυνάγειν καὶ ξυναθροίζειν εἰς ἕν· κἄπειτα ποιῆσαι
τολύπην μεγάλην· κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ Δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

οὔκουν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν,
αἷς οὐδὲ μετῆν πάνυ τοῦ πολέμου;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καὶ μὴν, ὦ παγκατάρατε,
πλεῖν ἤ γε διπλοῦν αὐτὸν φέρομεν. πρώτιστον μέν γε τεκοῦσαι
590 κἀκπέμψασαι παῖδας ὁπλίτας.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

σίγα, μὴ μνησικακήσῃς.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

εἶθ' ἡνίκα χρῆν εὐφρανθῆναι, καὶ τῆς ἥβης ἀπολαῦσαι,
μονοκοιτοῦμεν διὰ τὰς στρατιάς. καὶ θἠμέτερον μὲν ἐᾶτε·
περὶ τῶν δὲ κορῶν ἐν τοῖς θαλάμοις γηρασκουσῶν ἀνιῶμαι.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

οὔκουν κἄνδρες γηράσκουσιν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ εἶπας ὅμοιον.
595 ὁ γὰρ ἥκων μὲν, κἂν ᾖ πολιὸς, ταχὺ παῖδα κόρην γεγάμηκε·
τῆς δὲ γυναικὸς μικρὸς ὁ καιρός· κἂν τούτου μὴ 'πιλάβηται,
οὐδεὶς ἐθέλει γῆμαι ταύτην· ὀττευομένη δὲ κάθηται.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ ὅστις ἔτι στῦσαι δυνατὸς ---

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνήσκεις;

600 χαίρως ἐστί γε· σορὸν ὠνήσει·

μελιτοῦτταν ἐγὼ καὶ δὴ μάξω.

λαβὲ ταυτὶ καὶ στεφάνωσαι.

ΓΥΝΗ Α.

καὶ ταυτασὶ δέξαι παρ᾽ ἐμοῦ.

ΓΥΝΗ Β.

καὶ τουτονδὶ λαβὲ τὸν στέφανον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

605 τί σε δεῖ; τί ποθεῖς; χώρει ἐς ναῦν.

ὁ Χάρων σε καλεῖ·

σὺ δὲ κωλύεις ἀνάγεσθαι.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

εἶτ᾽ οὐχὶ ταῦτα δεινὰ πάσχειν ἔστ᾽ ἐμέ;

νὴ τὸν Δί᾽ ἀλλὰ τοῖς Προβούλοις ἄντικρυς

610 ἐμαυτὸν ἐπιδείξω, βαδίζων ὡς ἔχω.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μῶν ἐγκαλεῖς, ὅτι οὐχὶ προὐθέμεσθά σε;

ἀλλ᾽ ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοι πρῷ πάνυ

ἥξει παρ᾽ ἡμῶν τὰ τρίτ᾽ ἐπεσκευασμένα.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

οὐκ ἔτ᾽ ἔργον ἐγκαθεύδειν, ὅστις ἔστ᾽ ἐλεύθερος·

615 ἀλλ᾽ ἐπαποδυώμεθ᾽, ἄνδρες, τουτῳὶ τῷ πράγματι.

ἤδη γὰρ ὄζειν γε τάδὶ μειζόνων καὶ πλειόνων

πραγμάτων μοι δοκεῖ·

καὶ μάλιστ᾽ ὀσφραίνομαι τῆς Ἱππίου τυραννίδος·

καὶ πάνυ δέδοικα, μὴ

620 τῶν Λακώνων τινὲς

δεῦρο συνεληλυθότες

ἄνδρες ἐς Κλεισθένους,

τὰς θεοῖς ἐχθρὰς γυναῖκας ἐξεπαίρωσιν δόλῳ,
καὶ λαβεῖν τὰ χρήμαθ' ἡμῶν,
625 τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἔζων.
δεινὰ γάρτοι τάσδε γ' ἤδη τοὺς πολίτας νουθετεῖν,
καὶ λαλεῖν γυναῖκας οὔσας ἀσπίδος χαλκῆς πέρι,
καὶ διαλλάττειν πρὸς ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς,
οἷσιν οὐδὲν πιστὸν, εἰ μή περ λύκῳ κεχηνότι.
630 ἀλλὰ ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν, ἄνδρες, ἐπὶ τυραννίδι.
ἀλλ' ἐμοῦ μὲν οὐ τυραννεύσουσ'· ἐπεὶ φυλάξομαι,
καὶ φορήσω τὸ ξίφος τολοιπὸν ἐν μύρτου κλαδὶ,
ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἑξῆς Ἀριστογείτονι,
ὧδέ θ' ἑστήξω παρ' αὐτόν· αὐτὸς γάρ μοι γίγνεται
635 τῆς θεοῖς ἐχθρᾶς πατάξαι τῆσδε γραὸς τὴν γνάθον.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

οὐ γὰρ εἰσιόντας οἴκαδ' ἡ τεκοῦσα γνώσεται.
ἀλλὰ θώμεσθ', ὦ φίλαι γρᾶες, ταδὶ πρῶτον χαμαί.
ἡμεῖς γὰρ, ὦ πάντες ἀστοὶ, λόγων κατάρχομεν
τῇ πόλει χρησίμων·
640 εἰκότως, ἐπεὶ χλιδῶσαν ἀγλαῶς ἔθρεψέ με.
ἑπτὰ μὲν ἔτη γεγῶσ'
εὐθὺς ἠῤῥηφόρουν·
εἶτ' ἀλετρὶς ἦ· δεκέτις
οὖσα τ' Ἀρχηγέτι
645 καταχέουσα τὸν κρόκωτον ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις·
κᾀκανηφόρουν ποτ' οὖσα
παῖς καλὴ, σχοῦσ' ἰσχάδων ὁρμαθόν.
ἆρα προὐφείλω τι χρηστὸν τῇ πόλει παραινέσαι;
εἰ δ' ἐγὼ γυνὴ πέφυκα, τοῦτο μὴ φθονεῖτέ μοι,
650 ἢν ἀμείνω γ' εἰσενέγκω τῶν παρόντων πραγμάτων.
τοῦ 'ράνου γάρ μοι μέτεστι· καὶ γὰρ ἄνδρας εἰσφέρω,
τοῖς δὲ δυστήνοις γέρουσιν οὐ μέτεσθ' ὑμῖν· ἐπεὶ
τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν
εἶτ' ἀναλώσαντες, οὐκ ἀντεισφέρετε τὰς εἰσφοράς.

655 ἀλλ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν διαλυθῆναι προσέτι κινδυνεύομεν.
ἆρα γρυκτόν ἐστιν ὑμῖν; εἰ δὲ λυπήσεις τί με,
τῷδέ γ᾽ ἀψήκτῳ πατάξω τῷ κοθόρνῳ τὴν γνάθον.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ταῦτ᾽ οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ᾽ ἐστὶ
πολλή; κἀπιδώσειν μοι δοκεῖ
660 τὸ χρῆμα μᾶλλον.
ἀλλ᾽ ἀμυντέον τὸ πρᾶγμ᾽, ὅστις γ᾽ ἐνόρχης ἔστ᾽ ἀνήρ.
ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ᾽ ἐκδυώμεθ᾽, ὡς τὸν ἄνδρα δεῖ
ἀνδρὸς ὄζειν εὐθύς· ἀλλ᾽ οὐκ ἐντεθριῶσθαι πρέπει.
ἀλλ᾽ ἄγετε λυκόποδες,
665 οἵπερ ἐπὶ Λειψύδριον
ἤλθομεν, ὅτ᾽ ἦμεν ἔτι,
νῦν δεῖ,
νῦν ἀνηβῆσαι πάλιν,
κἀναπτερῶσαι
670 πᾶν τὸ σῶμα, κἀποσείσα-
σθαι τὸ γῆρας τόδε.
εἰ γὰρ ἐνδώσει τις ἡμῶν ταῖσδε κἂν σμικρὰν λαβὴν,
οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαροῦς χειρουργίας·
ἀλλὰ καὶ ναῦς τεκτανοῦνται, κἀπιχειρήσουσ᾽ ἔτι
675 ναυμαχεῖν, καὶ πλεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς, ὥσπερ Ἀρτεμισία·
ἢν δ᾽ ἐφ᾽ ἱππικὴν τράπωνται, διαγράφω τοὺς ἱππέας.
ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή·
κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος· τὰς δ᾽ Ἀμαζόνας σκόπει,
ἃς Μίκων ἔγραψ᾽ ἐφ᾽ ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσιν.
680 ἀλλὰ τούτων χρῆν ἁπασῶν ἐς τετρημένον ξύλον
ἐγκαθαρμόσαι λαβόντας τουτονὶ τὸν αὐχένα.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

εἰ, νὴ τὼ θεώ, με ζωπυρήσεις,
λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν ἐγὼ δὴ,
καὶ ποιήσω
685 τήμερον τοὺς δημότας βωστρεῖν σ᾽ ἐγὼ πεκτούμενον.

ἀλλὰ χ' ἡμεῖς, ὦ γυναῖκες, θᾶττον ἐκδυώμεθα,
ὡς ἂν ὄζωμεν γυναικῶν αὐτόδὰξ ὠργισμένων.
νῦν πρὸς ἔμ' ἴτω τις, ἵνα
μή ποτε φάγῃ σκόροδα,
690 μηδὲ κυάμους μέλανας·
ὡς εἰ
καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς,
ὑπερχολῶ γὰρ,
ἀετὸν τίκτοντα κάνθα-
695 ρός σε μαιεύσομαι.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

οὐ γὰρ ὑμῶν φροντίσαιμ' ἂν, ἢν ἐμοὶ ζῇ Λαμπιτὼ,
ἥ τε Θηβαία φίλη παῖς εὐγενὴς Ἰσμηνία.
οὐ γὰρ ἔσται δύναμις, οὐδ' ἢν ἑπτάκις σὺ ψηφίσῃ,
ὅστις, ὦ δύστην', ἀπήχθου πᾶσι καὶ τοῖς γείτοσιν.
700 ὥστε κἀχθὲς τῇ 'κάτῃ ποιοῦσα παιγνίαν ἐγὼ,
τοῖσι παισὶ τὴν ἑταίραν ἐκάλεσ' ἐκ τῶν γειτόνων,
παῖδα χρηστὴν κἀγαπητὴν ἐκ Βοιωτῶν ἔγχελυν·
οἱ δὲ πέμψειν οὐκ ἔφασκον διὰ τὰ σὰ ψηφίσματα.
κοὐχὶ μὴ παύσεσθε τῶν ψηφισμάτων τούτων, πρὶν ἂν
705 τοῦ σκέλους ὑμᾶς λαβών τις ἐκτραχηλίσῃ φέρων.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΓΕΡΩΝ ΤΙΣ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Ἄνασσα πράγους τοῦδε καὶ βουλεύματος,
τί μοι σκυθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

κακῶν γυναικῶν ἔργα, καὶ θήλεια φρὴν
ποιεῖ μ' ἄθυμον περιπατεῖν τἄνω κάτω.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

710 τί φῄς; τί φῄς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀληθῆ, ἀληθῆ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

τί δ' ἐστὶ δεινόν; φράζε ταῖς σαυτῆς φίλαις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' αἰσχρὸν εἰπεῖν, καὶ σιωπῆσαι βαρύ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

μή νυν με κρύψῃς, ὅ τι πεπόνθαμεν κακόν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

715 βινητιῶμεν, ᾗ βράχιστον τοῦ λόγου.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἰὼ Ζεῦ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί Ζῆν' ἀϋτεῖς; ταῦτα δ' οὖν οὕτως ἔχει.
ἐγὼ μὲν οὖν αὐτὰς ἀποσχεῖν οὐκέτι
οἵα τ' ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν· ἀποδιδράσκουσι γάρ.
720 τὴν μέν γε πρώτην διαλέγουσαν τὴν ὀπὴν

κατέλαβον, ᾗ τοῦ Πανός ἐστι ταὐλίον·
τὴν δ' ἐκ τροχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην·
τὴν δ' αὐτομολοῦσαν· τὴν δ' ἐπὶ στρουθοῦ μίαν
ἤδη πέτεσθαι διανοουμένην κάτω
725 ἐς Ὀρσιλόχου χθὲς τῶν τριχῶν κατέσπασα.
πάσας τε προφάσεις, ὥστ' ἀπελθεῖν οἴκαδε,
ἕλκουσιν. ἤδη γοῦν τις αὐτῶν ἔρχεται.
αὕτη σὺ, ποῖ θεῖς;

ΓΥΝΗ Α.

οἴκαδ' ἐλθεῖν βούλομαι.
οἴκοι γάρ ἐστιν ἔριά μοι Μιλήσια,
730 ὑπὸ τῶν σέων κατακοπτόμενα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ποίων σέων;
οὐκ εἶ πάλιν;

ΓΥΝΗ Α.

ἀλλ' ἥξω ταχέως, νὴ τὼ θεὼ,
ὅσον διαπετάσασ' ἐπὶ τῆς κλίνης μόνον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῆ.

ΓΥΝΗ Α.

ἀλλ' ἐῶ 'πολέσθαι τἄρι';

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἢν τούτου δέῃ.

ΓΥΝΗ Β.

735 τάλαιν' ἐγὼ, τάλαινα τῆς ἀμόργιδος,
ἣν ἄλοπον οἴκοι καταλέλοιπ'.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

αὕθ' ἡτέρα
ἐπὶ τὴν ἄμοργιν τὴν ἄλοπον ἐξέρχεται.
χώρει πάλιν δεῦρ'.

ΓΥΝΗ Β.

ἀλλὰ, νὴ τὴν Φωσφόρον,

ἔγωγ᾽ ἀποδείρασ᾽ αὐτίκα μάλ᾽ ἀπέρχομαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

740 μὴ, μὴ ᾽ποδείρῃς. ἢν γὰρ ἄρξῃ τοῦτο σὺ,
ἑτέρα γυνὴ ταυτὸν ποιεῖν βουλήσεται.

ΓΥΝΗ Γ.

ὦ πότνι᾽ Εἰλείθυι᾽, ἐπίσχες τοῦ τόκου,
ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω ᾽γὼ χωρίον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί ταῦτα ληρεῖς;

ΓΥΝΗ Γ.

αὐτίκα μάλα τέξομαι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

745 ἀλλ᾽ οὐκ ἐκύεις σύ γ᾽ ἐχθές.

ΓΥΝΗ Γ.

ἀλλὰ τήμερον.
ἀλλ᾽ οἴκαδέ μ᾽ ὡς τὴν μαῖαν, ὦ Λυσιστράτη,
ἀπόπεμψον ὡς τάχιστα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τίνα λόγον λέγεις;
τί τοῦτ᾽ ἔχεις τὸ σκληρόν;

ΓΥΝΗ Γ.

ἄῤῥεν παιδίον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐ σύ γ᾽· ἀλλ᾽ ἢ χαλκίον
750 ἔχειν τι φαίνει κοῖλον· εἴσομαι δ᾽ ἐγώ.
ὦ καταγέλαστ᾽, ἔχουσα τὴν ἱερὰν κυνῆν,
κυεῖν ἔφασκες;

ΓΥΝΗ Γ.

καὶ κυῶ γε, νὴ Δία.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί δῆτα ταύτην εἶχες;

ΓΥΝΗ Γ.

ἵνα, μ᾽ εἰ καταλάβοι

ὁ τόκος ἔτ' ἐν πόλει, τέκοιμ' ἐς τὴν κυνῆν
755 ἐσβᾶσα ταύτην, ὥσπερ αἱ περιστεραί.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί λέγεις; τί προφασίζει περιφανῆ πράγματα;
οὐ τἀμφιδρόμια τῆς κυνῆς αὐτοῦ μενεῖς;

ΓΥΝΗ Δ.

ἀλλ' οὐ δύναμαί γ' ἔτ' οὐδὲ κοιμᾶσθ' ἐν πόλει,
ἐξ οὗ τὸν ὄφιν εἶδον τὸν οἰκουρόν ποτε.

ΓΥΝΗ Ε.

760 ἐγὼ δ' ὑπὸ τῶν γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι
ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὦ δαιμόνιαι, παύσασθε τῶν τερατευμάτων.
ποθεῖτ' ἴσως τοὺς ἄνδρας· ἡμᾶς δ' οὐκ οἴει
ποθεῖν ἐκείνους; ἀργαλέας εὖ οἶδ' ὅτι
765 ἄγουσι νύκτας. ἀλλ' ἀνάσχεσθ', ὦ 'γαθαί,
καὶ προσταλαιπωρήσατέ γ' ὀλίγον χρόνον,
ὡς χρησμὸς ἡμῖν ἐστιν ἐπικρατεῖν, ἐὰν
μὴ στασιάσωμεν· ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὑτοσί.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

λέγ' αὐτὸν ἡμῖν ὅ τι λέγει.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σιγᾶτε δή.

770 Ἀλλ' ὁπόταν πτήξωσι χελιδόνες εἰς ἕνα χῶρον,
τοὺς ἔποπας φεύγουσαι, ἀπόσχωνταί τε φαλήτων,
παῦλα κακῶν ἔσται· τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης —

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἐπάνω κατακεισόμεθ' ἡμεῖς;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἢν δὲ διαστῶσι, καὶ ἀναπτῶνται πτερύγεσσιν
775 ἐξ ἱεροῦ ναοῖο χελιδόνες, οὐκέτι δόξει
ὄρνεον οὐδ' ὁτιοῦν καταπυγωνέστερον εἶναι.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

σαφὴς γ' ὁ χρησμὸς, νὴ Δί'. ὦ πάντες θεοὶ,
μή νυν ἀπείπωμεν ταλαιπωρούμεναι,
ἀλλ' εἰσίωμεν. καὶ γὰρ αἰσχρὸν τουτογὶ,
780 ὦ φίλταται, τὸν χρησμὸν εἰ προδώσομεν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

μῦθον βούλομαι
λέξαι τιν' ὑμῖν, ὅν ποθ' ἤκουσ'
αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν,
οὕτως.
785 ἦν νεανίσκος Μελανίων τις, ὃς
φεύγων
γάμον, ἀφίκετ' ἐς ἐρημίαν,
κἀν τοῖς ὄρεσιν ᾤκει·
κᾆτ' ἐλαγωθήρα
790 πλεξάμενος ἄρκυς,
καὶ κύνα τιν' εἶχεν,
κοὐκέτι κατῆλθ' οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.
οὕτω
τὰς γυναῖκας ἐβδελύχθη
795 κεῖνος· ἡμεῖς δ', οὐδὲν ἧττον
τοῦ Μελανίωνος, οἱ σώφρονες.

ΓΕΡΩΝ ΤΙΣ.

βούλομαί σε, γραῦ, κύσαι.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

κρόμμυόν τ' ἄρ' οὐκ ἔδει.

ΓΕΡΩΝ.

κἀνατείνας τὸ σκέλος λακτίσαι.

ΓΥΝΗ.

800 τὴν λόχμην πολλὴν φορεῖς.

ΓΕΡΩΝ.

καὶ Μυρωνίδης γὰρ ἦν
τραχὺς ἐντεῦθεν, μελάμπυ-

γός τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν,
ὡς δὲ καὶ Φορμίων.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

805 κἀγὼ βούλομαι
μῦθόν τιν' ὑμῖν ἀντιλέξαι
τῷ Μελανίωνι.
Τίμων
τις ἦν ἀΐδρυτος ἀβάτοισιν ἐν
810 σκώλοι-
σι τὸ πρόσωπον περιειργμένος,
Ἐρινύων ἀποῤῥώξ.
οὗτος οὖν ὁ Τίμων
ᾤχεθ' ὑπὸ μίσους
815 πολλὰ καταρασά-
μενος κάκ' ἀνδράσιν πονηροῖς.
οὕτω
κεῖνος ὑμῶν ἀντεμίσει
τοὺς πονηροὺς ἄνδρας αἰεί·
820 ταῖσι δὲ γυναιξὶν ἦν φίλτατος.

ΓΥΝΗ ΤΙΣ.

τὴν γνάθον βούλει θένω;

ΓΕΡΩΝ ΤΙΣ.

μηδαμῶς ἔδεισά γε.

ΓΥΝΗ.

ἀλλὰ κρούσω τῷ σκέλει—

ΓΕΡΩΝ.

τὸν σάκανδρον ἐκφανεῖς.

ΓΥΝΗ.

825 ἀλλ' ὅμως ἂν οὐκ ἴδοις,
καίπερ οὔσης γραὸς, ὄντ' αὐ-
τὸν κομήτην, ἀλλ' ἀπεψι-
λωμένον τῷ λύχνῳ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΜΥΡΡΙΝΗ, ΚΙΝΗΣΙΑΣ, ΠΑΙΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

Ἰοὺ, ἰοὺ γυναῖκες, ἴτε δεῦρ' ὡς ἐμὲ

830 ταχέως.

ΓΥΝΗ Α.

τί δ' ἐστίν; εἴπ' ἐμοὶ, τίς ἡ βοή;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀνὴρ, ἀνὴρ ὁρῶ προσιόντα παραπεπληγμένον,
τοῖς τῆς Ἀφροδίτης ὀργίοις εἰλημμένον.

ΓΥΝΗ Β.

ὦ πότνια, Κύπρου καὶ Κυθήρων καὶ Πάφου
μεδέουσ', ἴθ' ὀρθὴν, ἥνπερ ἔρχει, τὴν ὁδόν.

ΓΥΝΗ Α.

835 ποῦ δ' ἐστὶν, ὅστις ἐστί;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

παρὰ τὸ τῆς Χλόης.

ΓΥΝΗ Α.

ὦ νὴ Δί', ἐστὶ δῆτα. τίς κἄστιν ποτέ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὁρᾶτε· γιγνώσκει τις ὑμῶν;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

νὴ Δία,
ἔγωγε· κἄστιν οὑμὸς ἀνὴρ Κινησίας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σὸν ἔργον εἴη τοῦτον ὀπτᾶν καὶ στρέφειν,
840 κἀξηπεροπεύειν, καὶ φιλεῖν, καὶ μὴ φιλεῖν,
καὶ πάνθ' ὑπέχειν, πλὴν ὧν ξύνοιδεν ἡ κύλιξ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἀμέλει, ποιήσω ταῦτ' ἐγώ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καὶ μὴν ἐγὼ

ξυνηπεροπεύσω παραμένουσά γ' ἐνθαδὶ,

καὶ ξυνταλαθεύσω τοῦτον. ἀλλ' ἀπέλθετε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

845 οἴμοι κακοδαίμων, οἷος ὁ σπασμός μ' ἔχει,

χὠ τέτανος, ὥσπερ ἐπὶ τροχοῦ στρεβλούμενον.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τίς οὗτος οὑντὸς τῶν φυλάκων ἑστώς;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἐγώ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀνήρ;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀνὴρ δῆτ'.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

οὐκ ἄπει δῆτ' ἐκποδών;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

σὺ δ' εἶ τίς ἡ 'κβάλλουσά μ';

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἡμεροσκόπος.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

850 πρὸς τῶν θεῶν νυν ἐκκάλεσόν μοι Μυῤῥίνην.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἰδοὺ, καλέσω τὴν Μυῤῥίνην σοι; σὺ δὲ τίς εἶ;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀνὴρ ἐκείνης, Παιονίδης Κινησίας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὦ χαῖρε φίλταθ'· οὐ γὰρ ἀκλεὲς τοὔνομα

τὸ σὸν παρ' ἡμῖν ἐστιν, οὐδ' ἀνώνυμον.

855 ἀεὶ γὰρ ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα.

κᾀν ᾠὸν ἢ μῆλον λάβῃ, Κινησίᾳ
τουτὶ γένοιτο, φησίν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ὢ πρὸς τῶν θεῶν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

νὴ τὴν Ἀφροδίτην· κᾂν περὶ ἀνδρῶν γ' ἐμπέσῃ
λόγος τις, εἴρηκ' εὐθέως ἡ σὴ γυνὴ,
860 ὅτι λῆρός ἐστι τἄλλα πρὸς Κινησίαν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἴθι νυν, κάλεσον αὐτήν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί οὖν; δώσεις τι μοι;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἔγωγε, νὴ Δί', αὐτίκ', ἢν βούλῃ γε σύ·
ἔχω δὲ τοῦθ'· ὅπερ οὖν ἔχω, δίδωμί σοι.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

φέρε νυν καλέσω καταβᾶσά σοι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ταχύ νυν πάνυ.

865 ὡς οὐδεμίαν ἔχω γε τῷ βίῳ χάριν,
ἐξ οὗπερ αὐτὴ 'ξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας·
ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιών· ἔρημα δὲ
εἶναι δοκεῖ μοι πάντα· τοῖς δὲ σιτίοις
χάριν οὐδεμίαν οἶδ' ἐσθίων. ἔστυκα γάρ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

870 φιλῶ, φιλῶ 'γὼ τοῦτον· ἀλλ' οὐ βούλεται
ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖσθαι. σὺ δ' ἐμὲ τούτῳ μὴ κάλει.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ὦ γλυκύτατον Μυῤῥινίδιον, τί ταῦτα δρᾷς;
κατάβηθι δεῦρο.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὰ Δί' ἐγὼ μὲν αὐτόσ' οὔκ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἐμοῦ καλοῦντος, οὐ καταβήσει, Μυῤῥίνη;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

875 οὐ γὰρ δεόμενος οὐδὲν ἐκκαλεῖς ἐμέ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἐγὼ οὐ δεόμενος; ἐπιτετριμμένος μὲν οὖν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἄπειμι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

μὴ δῆτ', ἀλλὰ τῷ γοῦν παιδίῳ,
ὑπάκουσον· οὗτος, οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;

ΠΑΙΣ.

μαμμία, μαμμία, μαμμία.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

880 αὕτη, τί πάσχεις; οὐδ' ἐλεεῖς τὸ παιδίον,
ἄλουτον ὂν κἄθηλον ἕκτην ἡμέραν;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἔγωγ' ἐλεῶ δῆτ'· ἀλλ' ἀμελὴς αὐτῷ πατὴρ
ἔστιν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

κατάβηθ', ὦ δαιμονία, τῷ παιδίῳ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

οἷον τὸ τεκεῖν· καταβατέον. τί γὰρ πάθω;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

885 ἐμοὶ μὲν αὕτη καὶ νεωτέρα δοκεῖ
πολλῷ γεγενῆσθαι, κἀγανώτερον βλέπειν·
χ' ἃ δυσκολαίνει πρὸς ἐμὲ καὶ βρενθύεται,
ταῦτ' αὐτὰ δή 'σθ', ἃ κἄμ' ἐπιτρίβει τῷ πόθῳ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ὦ γλυκύτατον σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρὸς,
890 φέρε σε φιλήσω γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

τί, ὦ πονηρὰ, ταῦτα ποιεῖς, χ' ἀτέρακ

πείθει γυναιξί; κἀμέ τ' ἄχθεσθαι ποιεῖς,
αὐτή τε λυπεῖ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὴ πρόσαγε τὴν χεῖρά μοι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

τὰ δ' ἔνδον ὄντα τἀμὰ καὶ σὰ χρήματα
895 χεῖρον διατιθεῖς.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ὀλίγον αὐτῶν μοι μέλει.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ὀλίγον μέλει σοι τῆς κρόκης φορουμένης
ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἔμοιγε, νὴ Δία.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἱέρ' ἀνοργίαστά σοι
χρόνον τοσοῦτόν ἐστιν. οὐ βαδιεῖ πάλιν;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

900 μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἢν μὴ διαλλαχθῆτέ γε,
καὶ τοῦ πολέμου παύσησθε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

τοιγὰρ, ἂν δοκῇ,
ποιήσομεν καὶ ταῦτα.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τοιγὰρ, ἂν δοκῇ,
κἄγωγ' ἄπειμ' ἐκεῖσε· νῦν δ' ἀπομώμοκα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

σὺ δ' ἀλλὰ κατακλίθητι μετ' ἐμοῦ διὰ χρόνου.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

905 οὐ δῆτα· καίτοι σ' οὐκ ἐρῶ γ' ὡς οὐ φιλῶ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

φιλεῖς; τί οὖν οὐ κατεκλίνης, ὦ Μύῤῥιον;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ὦ καταγέλαστ᾽, ἐναντίον τοῦ παιδίου;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

μὰ Δί᾽· ἀλλὰ τοῦτό γ᾽ οἴκαδ᾽, ὦ Μανῆ, φέρε.
ἰδού, τὸ μέν σοι παιδίον καὶ δὴ ᾽κποδών·
910 σὺ δ᾽ οὐ κατακλινεῖ;

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ποῦ γὰρ ἄν τις καί, τάλαν,
δράσειε τοῦθ᾽;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ὅπου τὸ τοῦ Πανός, καλόν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

καὶ πῶς ἔθ᾽ ἁγνὴ δῆτ᾽ ἂν ἔλθοιμ᾽ ἐς πόλιν;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

κάλλιστα δήπου, λουσαμένη τῇ Κλεψύδρᾳ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἔπειτ᾽ ὀμόσασα δῆτ᾽ ἐπιορκήσω, τάλαν;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

915 εἰς ἐμὲ τράποιτο· μηδὲν ὅρκου φροντίσῃς.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

φέρε νυν ἐνέγκω κλινίδιον νῷν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

μηδαμῶς.
ἀρκεῖ χαμαὶ νῷν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, μή σ᾽ ἐγώ,
καίπερ τοιοῦτον ὄντα, κατακλινῶ χαμαί.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἥ τοι γυνὴ φιλεῖ με, δήλη ᾽στὶν, καλῶς.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

920 ἰδού, κατάκεισ᾽ ἀνύσας τι· κἀγὼ ᾽κδύομαι.
καίτοι, τὸ δεῖνα, ψίαθός ἐστ᾽ ἐξοιστέα.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ποία ψίαθος; μὴ ᾽μοιγε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

νὴ τὴν Ἄρτεμιν,

αἰσχρὸν γὰρ ἐπ᾽ ἐπιτόνου γε.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

δός μοι νῦν κύσαι.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἰδού.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

παπαιάξ. ἧκε νῦν ταχέως πάνυ.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

925 ἰδοὺ ψίαθος· κατάκεισο, καὶ δὴ ᾽κδύομαι.

καίτοι, τὸ δεῖνα, προσκεφάλαιον οὐκ ἔχεις.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀλλ᾽ οὐ δέομ᾽ οὐδὲν ἔγωγε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

νὴ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἐγώ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀλλ᾽ ἦ τὸ πέος τόδ᾽ Ἡρακλῆς ξενίζεται.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἀνίστασ᾽, ἀναπήδησον.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἤδη πάντ᾽ ἔχω.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

930 ἅπαντα δῆτα;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

δεῦρο νῦν, ὦ χρύσιον.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τὸ στρόφιον ἤδη λύομαι. μέμνησο νῦν·

μή μ᾽ ἐξαπατήσῃς τὰ περὶ τῶν διαλλαγῶν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

νὴ Δί᾽ ἀπολοίμην ἆρα.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

σισύραν οὐκ ἔχεις.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

μὰ Δί' οὐ δέομαι 'γωγ'· ἀλλὰ βινεῖν βούλομαι.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

935 ἀμέλει, ποιήσεις τοῦτο· ταχὺ γὰρ ἔρχομαι.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἅνθρωπος ἐπιτρίψει με διὰ τὰ στρώματα.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ἔπαιρε σαυτόν.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀλλ' ἐπῆρται τοῦτό γε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

βούλει μυρίσω σε;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, μή με γε.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἤν τε βούλῃ γ', ἤν τε μή.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

940 εἴθ' ἐκχυθείη τὸ μύρον, ὦ Ζεῦ δέσποτα.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

πρότεινέ νυν τὴν χεῖρα, κἀλείφου λαβών.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

οὐχ ἡδὺ τὸ μύρον, μὰ τὸν Ἀπόλλω, τουτογὶ,
εἰ μὴ διατριπτικόν γε, κοὐκ ὄζον γάμων.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

τάλαιν' ἐγὼ, τὸ Ῥόδιον ἤνεγκον μύρον.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

945 ἀγαθόν· ἔα αὔτ', ὦ δαιμονία.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ληρεῖς ἔχων.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτος ἑψήσας μύρον.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

λαβὲ τόνδε τὸν ἀλάβαστρον.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ἀλλ᾽ ἕτερον ἔχω.

ἀλλ᾽ ᾧζυρὰ, κατάκεισο, καὶ μή μοι φέρε
μηδέν.

ΜΥΡΡΙΝΗ.

ποιήσω ταῦτα, νὴ τὴν Ἄρτεμιν.

950 ὑπολύομαι γοῦν. ἀλλ᾽ ὅπως, ὦ φίλτατε,
σπονδὰς ποιεῖσθαι ψηφιεῖ.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

βουλεύσομαι.

ἀπολώλεκέν με κἀπιτέτριφεν ἡ γυνὴ,
τά τ᾽ ἄλλα πάντα, κἀποδείρασ᾽ οἴχεται.
οἴ μοι τί πάθω; τίνα βινήσω,
955 τῆς καλλίστης πασῶν ψευσθείς;
πῶς ταύτην παιδοτροφήσω;
ποῦ Κυναλώπηξ;
μίσθωσόν μοι τὴν τίτθην.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἐν δεινῷ γ᾽, ὦ δύστηνε, κακῷ
960 τείρει ψυχὴν, ἐξαπατηθείς.
κἄγωγ᾽ οἰκτείρω σ᾽· αἶ, αἶ.
ποῖος γὰρ ἂν ἢ νέφρος ἀντίσχοι;
ποία ψυχὴ, ποῖοι δ᾽ ὄρχεις,
ποία δ᾽ ὀσφύς; ποῖος ἂν ὄῤῥος
965 κατατεινόμενος,
καὶ μὴ βινῶν τοὺς ὄρθρους;

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

ὦ Ζεῦ, δεινῶν ἀντισπασμῶν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ταυτὶ μέντοι νυνί σ᾽ ἐποίησ᾽
ἡ παμβδελυρὰ καὶ παμμυσαρά.

ΚΙΝΗΣΙΑΣ.

970 μὰ Δί᾽ ἀλλὰ φίλη καὶ παγγλυκερά.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ποία γλυκερά; μιαρὰ, μιαρὰ
δῆτ᾽. ὦ Ζεῦ, Ζεῦ,
εἴθ᾽ αὐτὴν, ὥσπερ τοὺς θωμοὺς,
μεγάλῳ τυφῷ καὶ πρηστῆρι
975 ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας,
οἴχοιο φέρων, εἶτα μεθείης·
ἡ δὲ φέροιτ᾽ αὖ πάλιν ἐς τὴν γῆν,
κᾆτ᾽ ἐξαίφνης
περὶ τὴν ψωλὴν περιβαίη.

ΚΗΡΥΞ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ΚΗΡΥΞ.

980 Πᾶ τᾶν Ἀσανᾶν ἐςὶν ἁ γερωσία,
ἤτοι Πρυτάνιες; λῶ τι μυσίξαι νέον.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

σὺ δ' εἶ πότερον ἄνθρωπος, ἢ Κονίσσαλος;

ΚΗΡΥΞ.

κάρυξ ἐγών, ὦ κυρσάνιε, ναὶ τὼ σιώ,
ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

985 κἄπειτα δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων;

ΚΗΡΥΞ.

μὰ τὸν Δί' οὐκ ἐγώνγα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ποῖ μεταστρέφει;
τί δὴ προβάλλει τὴν χλαμύδ'; ἢ βουβωνιᾷς
ὑπὸ τῆς ὁδοῦ;

ΚΗΡΥΞ.

παλαιόρ γα, ναὶ τὸν Κάστορα,
ὤνθρωπος.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀλλ' ἔστυκας, ὦ μιαρώτατε.

ΚΗΡΥΞ.

990 οὐ τὸν Δί', οὐκ ἐγώνγα· μηδ' αὖ πλαδδίη.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

τί δ' ἐστί σοι τοδί;

ΚΗΡΥΞ.

σκυτάλα Λακωνικά.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

εἴπερ γε χ᾽ αὕτη 'σ]ὶ σκυτάλη Λακωνικὴ,
ἀλλ᾽ ὡς πρὸς εἰδότα με σὺ τἀληθῆ λέγε.
τί τὰ πράγμαθ᾽ ὑμῖν ἐσ]ὶ τὰ 'ν Λακεδαίμονι;

ΚΗΡΥΞ.

995 ὀρσὰ Λακεδαίμων πᾶα, καὶ τοὶ σύμμαχοι
ἅπαντες ἐσ]ύκαντι· Πελλάνας δὲ δεῖ.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

ἀπὸ τοῦ δὲ τουτὶ τὸ κακὸν ὑμῖν ἐνέπεσεν;
ἀπὸ Πανός;

ΚΗΡΥΞ.

οὔκ. ἀρχὰ μὲν οἴα Λαμπιτώ·
ἔπειτα δ᾽ ἄλλαι ταὶ κατὰ Σπάρταν ἅμα
1000 γυναῖκες, ᾇπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλαγίδος,
ἀπήλαον τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

πῶς οὖν ἔχετε;

ΚΗΡΥΞ.

μογιῶμες. ἂν γὰρ τὰν πόλιν,
ᾇπερ λυχνοφοριῶντες, ἀποκεκύφαμες.
ταὶ γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω σίγειν
1005 ἐῶντι, πρίν γ᾽ ἅπαντες ἐξ ἑνὸς λόγω
σπονδὰς ποιησώμεσθα ποτ]ὰν Ἑλλάδα.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

τουτὶ τὸ πρᾶγμα πανταχόθεν ξυνομώμοται
ὑπὸ τῶν γυναικῶν· ἄρτι νυνὶ μανθάνω.
ἀλλ᾽ ὡς τάχισ]α φράσον περὶ τῶν διαλλαγῶν
1010 αὐτοκράτορας πρέσβεις ἀποπέμπειν ἐνθαδί.
ἐγὼ δ᾽ ἑτέρους ἐνθένδε τῇ Βουλῇ φράσω
πρέσβεις ἑλέσθαι, τὸ πέος ἐπιδείξας τοδί.

ΚΗΡΥΞ.

ποτάομαι, κράτιστα γὰρ παντᾶ λέγεις.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,

1015 οὐδὲ πῦρ, οὐδ᾽ ὧδ᾽ ἀναιδὴς οὐδεμία πόρδαλις.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ταῦτα μέντοι σὺ ξυνιεῖς, εἶτα πολεμεῖς; εἶπ᾽ ἐμοὶ,

ἐξὸν, ὦ πόνηρε, σοί μ᾽ ἔχειν βεβαίαν νῦν φίλην.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ὡς ἐγὼ μισῶν γυναῖκας οὐδέποτε παύσομαι.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἀλλ᾽ ὅταν βούλῃ σύ· νῦν δ᾽ οὖν οὔ σε περιόψομαι

1020 γυμνὸν ὄνθ᾽ οὕτως. ὁρῶ γὰρ, ὡς καταγέλαστος εἶ.

ἀλλὰ τὴν ἐξωμίδ᾽ ἐνδύσω σε προσιοῦσ᾽ ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τοῦτο μὲν μὰ τὸν Δί᾽ οὐ πονηρὸν ἐποιήσατε·

ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ὀργῆς γὰρ πονηρᾶς καὶ τότ᾽ ἀπέδυν ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

πρῶτα μὲν φαίνει γ᾽ ἀνήρ· εἶτ᾽ οὐ καταγέλαστος εἶ.

1025 κἂν με μὴ λυπεῖς, ἐγὼ σοῦ κἂν τόδε τὸ θηρίον

τοὐπὶ τῷ ᾽φθαλμῷ λαβοῦσ᾽ ἐξεῖλον ἂν, ὃ νῦν ἔνι.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

τοῦτ᾽ ἄρ᾽ ἦν με τοὐπιτρῖβον, δακτύλιος οὑτοσί·

ἐκσκάλευσον αὐτό· κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι·

ὡς τὸν ὀφθαλμόν γ᾽ ἐμοῦ, νὴ τὸν Δία, πάλαι δάκνει.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

1030 ἀλλὰ δράσω ταῦτα· καίτοι δύσκολος ἔφυς ἀνήρ.

ἦ μέγ᾽, ὦ Ζεῦ, χρῆμ᾽ ἰδεῖν τῆς ἐμπίδος ἔνεστί σοι.

οὐχ ὁρᾷς; οὐκ ἐμπίς ἐστιν ἥδε Τρικορυσία;

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

νὴ Δί᾽ ὤνησάς γ᾽ ἔμ᾽, ὡς πάλαι γέ μ᾽ ἐφρεωρύχει·

ὥστ᾽ ἐπειδὴ ᾽ξηρέθη, ῥεῖ μου τὸ δάκρυον πολύ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

1035 ἀλλ᾽ ἀποψήσω σ᾽ ἐγὼ, καίτοι γε πάνυ πόνηρος εἶ·
καὶ φιλήσω.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

μὴ φιλήσῃς.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

ἤν τε βούλῃ γ᾽, ἤν τε μή.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἀλλὰ μὴ ὥρας ἵκοισθ᾽· ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει·
κᾄστ᾽ ἐκεῖνο τοὖπος ὀρθῶς, κοὐ κακῶς, εἰρημένον·
ΟΥΤΕ ΣΥΝ ΠΑΝΩΛΕΘΡΟΙΣΙΝ, ΟΥΤ᾽ ΑΝΕΥ ΠΑΝΩΛΕΘΡΩΝ.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

1040 ἀλλὰ νυνὶ σπένδομαί σοι, καὶ τολοιπὸν οὐκέτι
οὔτε δράσω φλαῦρον οὐδὲν, οὔθ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν πείσομαι.
ἀλλὰ κοινῇ ξυσταλέντες τοῦ μέλους ἀρξώμεθα.
οὐ παρασκευαζόμεσθα τῶν πολιτῶν οὐδέν᾽, ὦ ἄν-
δρες, φλαῦρον εἰπεῖν οὐδὲ ἕν·
1045 ἀλλὰ πολὺ τοὔμπαλιν
πάντ᾽ ἀγαθὰ καὶ λέγειν,
καὶ δρᾷν. ἱκανὰ γὰρ τὰ κακὰ
καὶ τὰ παρακείμενα.
ἀλλ᾽ ἐπαγγελλέτω
1050 πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ,
εἴ τις ἀργυρίδιον
δεῖται λαβεῖν, μνᾶς ἢ δύ᾽, ἢ
τρεῖς, ὡς πόλλ᾽ ἔσω ᾽στὶν,
κᾄχομεν βαλάντια.
1055 κᾂν ποτ᾽ εἰρήνη φανῇ,
ὅστις ἂν νυνὶ δανείσηται, παρ᾽ ἡ-
μῶν ἃ ᾽ν λάβῃ, μηκέτ᾽ ἀποδῷ.
ἑστιᾷν δὲ μέλλομεν ξένους τινὰς Καρυστίους,
ἄνδρας καλούς τε κᾀγαθούς.
1060 κᾄστιν ἔτνος τι, καὶ

δελφάκιον ἦν τι μοι,
καὶ τοῦτο τέτυχ᾽, ὡς τὰ κρέα
ἔξεσθ᾽ ἁπαλὰ καὶ καλά.
ἥκετ᾽ οὖν εἰς ἐμοῦ
1065 τήμερον· πρῷ δὲ χρὴ
τοῦτο δρᾶν λελουμένους,
αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί᾽· εἶτ᾽
ἔσω βαδίζειν· μηδ᾽ ἔρεσθαι μηδ᾽ ἕνα,
ἀλλὰ χωρεῖν ἄντικρυς,
1070 ὥσπερ οἴκαδ᾽ εἰς ἑαυτῶν, γεννικῶς.
ἴσως δ᾽ ἡ θύρα κεκλείσεται.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

καὶ μὴν ἀπὸ τῆς Σπάρτης οἱδὶ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας
χωροῦσ᾽, ὥσπερ χοιροκομεῖον περὶ τοῖς μηροῖσιν ἔχοντες.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ, ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ, ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ, ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΑΓΟΡΑΙΟΙ ΤΙΝΕΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ, ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

Ἄνδρες Λάκωνες πρῶτα μέν μοι χαίρετε·
1075 εἶτ' εἴπαθ' ἡμῖν, πῶς ἔχοντες ἥκετε.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

τί δεῖ ποτ' ὔμμε πολλὰ μυσίδδειν ἔπη;
ὁρῆν γὰρ ἔξεσθ', ὡς ἔχοντες ἥκομες.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

βαβαί· νενεύρωται μὲν ἥδε συμφορὰ
δεινῶς· τεθερμῶσθαί γε χεῖρον φαίνεται.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

1080 ἄφατα. τί κὰν λέγοι τις; ἀλλ' ὅπᾳ σέλει
παντᾷ τις ἐλσὼν ἁμὶν εἰράναν σέτω.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

καὶ μὴν ὁρῶ γε τούσδε τοὺς αὐτόχθονας,
ὥσπερ παλαιστὰς παῖδας, ἀπὸ τῶν γαστέρων
θαἰμάτι' ἀποστέλλοντας· ὥστε φαίνεται
1085 ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

τίς ἂν φράσειε, ποῦ 'στιν ἡ Λυσιστράτη;
ὡς ἄνδρες ἡμεῖς οὑτοιὶ τοιουτοιί.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

χ' αὕτη ξυνᾴδει χ' ἀτέρα ταύτῃ νόσῳ.

ἦπου πρὸς ὄρθρον σπασμὸς ὑμᾶς λαμβάνει;

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

1090 μὰ Δὶ, ἀλλὰ ταυτὶ δρῶντες ἐπιτετρίμμεθα.
ὥστ' εἴ τις ἡμᾶς μὴ διαλλάξει ταχὺ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ Κλεισθένη βινήσομεν.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

εἰ σωφρονεῖτε, θαἰμάτια λήψεσθ', ὅπως
τῶν ἑρμοκοπιδῶν μή τις ὑμᾶς ὄψεται.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

1095 νὴ τὸν Δί' εὖ μέντοι λέγεις.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ναὶ τὼ σιὼ
παντᾶ γε. φέρε τὸ ἔσθος ἐμβαλώμεθα.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ὦ χαίρετ', ὦ Λάκωνες, αἰσχρά γ' ἐπάθομεν.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ὦ Πολυχαρίδα, δεινά γ' αὖ πεπόνθαμες.
αἴ κ' εἶδον ἁμὲ γ' ἄνδρες ἀναπεφλασμένως.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

1100 ἄγε δὴ, Λάκωνες, αὔθ' ἕκαστα χρὴ λέγειν.
ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

περὶ διαλλαγᾶν
πρέσβεις.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

καλῶς δὴ λέγετε· χ' ἡμεῖς τουτογί.
τί οὐ καλοῦμεν δῆτα τὴν Λυσιστράτην,
ἥπερ διαλλάξειεν ἡμᾶς ἂν μόνη;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

1105 ναὶ τὼ σιὼ, κἂν λῆτε, τὸν Λυσίστρατον.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ἀλλ' οὐδὲν ὑμᾶς, ὡς ἔοικε, δεῖ καλεῖν·
αὐτὴ γὰρ, ὡς ἤκουσεν, ἥδ' ἐξέρχεται.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

χαῖρ', ὦ πασῶν ἀνδρειοτάτη· δεῖ δὴ νυνί σε γενέσθαι
δεινὴν, ἀγαθὴν, φαύλην, σεμνὴν, ἀγανὴν, πολύπειρον·
1110 ὡς οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων τῇ σῇ ληφθέντες ἴυγγι
ξυνεχώρησάν σοι, καὶ κοινῇ τἀγκλήματα πάντ' ἐπέτρεψαν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἀλλ' οὐχὶ χαλεπὸν τοὔργον, εἰ λάβοι γε τις
ὀργῶντας, ἀλλήλων τε μὴ πειρωμένους.
τάχα δ' εἴσομαι 'γώ. ποῦ 'στιν ἡ Διαλλαγή;
1115 πρόσαγε λαβοῦσα πρῶτα τοὺς Λακωνικοὺς,
καὶ μὴ χαλεπῇ τῇ χειρὶ, μηδ' αὐθαδικῇ,
μήθ' ὥσπερ ἡμῶν ἄνδρες ἀμαθῶς τοῦτ' ἔδρων·
ἀλλ', ὡς γυναῖκας εἰκὸς, οἰκείως πάνυ.
ἢν μὴ διδῷ τὴν χεῖρα, τῆς σάθης ἄγε.
1120 ἴθι καὶ σὺ τούτους τοὺς Ἀθηναίους ἄγε·
οὗ δ' ἂν διδῶσι, πρόσαγε τούτους λαβομένη.
ἄνδρες Λάκωνες στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον,
ἐνθένδε θ' ὑμεῖς, καὶ λόγων ἀκούσατε.
ἐγὼ γυνὴ μέν εἰμι· νοῦς δ' ἔνεστί μοι·
1125 αὐτὴ δ' ἐμαυτῆς οὐ κακῶς γνώμης ἔχω·
τοὺς δ' ἐκ πατρός τε καὶ γεραιτέρων λόγους
πολλοὺς ἀκούσασ', οὐ μεμούσωμαι κακῶς.
λαβοῦσα δ' ὑμᾶς, λοιδορῆσαι βούλομαι
κοινῇ δικαίως, οἳ μιᾶς ἐκ χέρνιβος
1130 βωμοὺς περιῤῥαίνοντες, ὥσπερ ξυγγενεῖς,
Ὀλυμπίασιν, ἐν Πύλαις, Πυθοῖ, (πόσους
εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἴ με μηκύνειν δέοι;)
ἐχθρῶν παρόντων βαρβάρων, στρατεύμασιν
Ἕλληνας ἄνδρας καὶ πόλεις ἀπόλλυτε.
1135 εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαί γ' ἀπεψωλημένος.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

εἶτ᾽, ὦ Λάκωνες, πρὸς γὰρ ὑμᾶς τρέψομαι,
οὐκ ἴσθ᾽, ὅτ᾽ ἐλθὼν δεῦρο Περικλείδας ποτὲ
ὁ Λάκων, Ἀθηναίων ἱκέτης καθέζετο
1140 ἐπὶ τοῖσι βωμοῖς ὠχρὸς ἐν φοινικίδι,
στρατιὰν προσαιτῶν; ἡ δὲ Μεσσήνη τότε
ὑμῖν ἐπέκειτο, χὡ θεὸς σείων ἅμα.
ἐλθὼν δὲ σὺν ὁπλίταισι τετρακισχιλίοις
Κίμων, ὅλην ἔσωσε τὴν Λακεδαίμονα.
1145 ταυτὶ παθόντες τῶν Ἀθηναίων ὕπο,
δῃοῦτε χώραν, ἧς ὑπ᾽ εὖ πεπόνθατε;

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ἀδικοῦσιν οὗτοι, νὴ Δί᾽, ὦ Λυσιστράτη.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ἀδικοῦμες· ἀλλ᾽ ὁ πρωκτὸς ἄφατος καὶ καλός.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ὑμᾶς δ᾽ ἀφήσειν τοὺς Ἀθηναίους οἴει;
1150 οὐκ ἴσθ᾽ ὅθ᾽ ὑμᾶς οἱ Λάκωνες αὖθις αὖ
κατωνάκας φοροῦντας, ἐλθόντες δορὶ
πολλοὺς μὲν ἄνδρας Θετταλῶν ἀπώλεσαν,
πολλοὺς δ᾽ ἑταίρους Ἱππίου καὶ ξυμμάχους,
ξυνεκμαχοῦντες τῇ τόθ᾽ ἡμέρᾳ μόνοι,
1155 κἀλευθέρωσαν, κἀντὶ τῆς κατωνάκης
τὸν δῆμον ὑμῶν χλαῖναν ἠμπισχον πάλιν;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

οὔπα γυναῖκ᾽ ὄπωπα χαϊωτέραν.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ἐγὼ δὲ κύσθον γ᾽ οὐδέπω καλλίονα.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

τί δῆθ᾽, ὑπηργμένων τε πολλῶν κἀγαθῶν,
1160 μάχεσθε, κοὐ παύεσθε τῆς μοχθηρίας;
τί δ᾽ οὐ διηλλάγητε; φέρε, τί τοὐμποδών;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ἀμές γε λῶμες, αἴ τις ἁμὶν τοὔγκυκλον
λῇ τοῦτ' ἀποδόμεν.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ποῖον, ὦ 'τάν;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

τὰν Πύλον,
ὥσπερ πάλαι δεόμεσθα, καὶ βλιμάττομες.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

1165 μὰ τὸν Ποσειδῶ, τοῦτο μέν γ' οὐ δράσετε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἄφετ', ὦ 'γάθ', αὐτοῖς.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

κᾆτα τίνα κινήσομεν;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἕτερόν γ' ἀπαιτεῖτ' ἀντὶ τούτου χωρίον.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

τὸ δεῖνα, τοίνυν παράδοθ' ἡμῖν τουτονὶ
πρώτιστα τὸν Ἐχινοῦντα, καὶ τὸν Μηλιᾶ
1170 κόλπον τὸν ὄπισθεν, καὶ τὰ Μεγαρικὰ Σκέλη.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

οὐ τὼ σιὼ, οὐχὶ πάντα γ', ὦ λυσσάνιε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἐᾶτε, μηδὲν διαφέρου περὶ Σκελοῖν.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ἤδη γεωργεῖν γυμνὸς ἀποδὺς βούλομαι.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γα πρῶτα ναὶ σιώ.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

1175 ἐπὴν διαλλαγῆτε, ταῦτα δράσετε.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ δρᾶν ταῦτα, βουλεύσασθε, καὶ
τοῖς ξυμμάχοις ἐλθόντες ἀνακοινώσατε.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ποίοισιν, ὦ τὰν, ξυμμάχοις; ἐσλύκαμεν.
οὐ ταυτὰ δόξει τοῖσι συμμάχοισι νῷν,
1180 βινεῖν ἅπασι;

ΠΡΕΣΒΥΣ.

τοῖσι γοῦν, ναὶ τὼ σιὼ,
ἁμοῖσι,

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

καὶ γὰρ, ναὶ μὰ Δία, Καρυσλίοις.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καλῶς λέγετε. νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε,
ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ὑμᾶς ἐν πόλει
ξενίσωμεν, ὧν ἐν ταῖσι κίσλαις εἴχομεν.
1185 ὅρκους δ' ἐκεῖ καὶ πίσλιν ἀλλήλοις δότε·
κἄπειτα τὴν αὑτοῦ γυναῖχ' ὑμῶν λαβὼν
ἄπεισ' ἕκασλος.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

ἀλλ' ἴωμεν ὡς τάχος.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ἄγ' ὅπα τὺ λῇς.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

νὴ τὸν Δί' ὡς τάχισλά γε.

ΧΟΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

σλρωμάτων δὲ ποικίλων, καὶ χλανιδίων, και ξυσλίδων,
1190 καὶ χρυσίων, ὅσ' ἐσλὶν ἐμοὶ,
οὐ φθόνος ἔνεσλί μοι
πᾶσιν παρέχειν φέρειν τοῖς
παισὶν, ὁπόταν τε θυγάτηρ
τινὶ κανηφορῇ.
1195 πᾶσιν ὑμῖν λέγω,
λαμβάνειν τῶν ἐμῶν
χρημάτων νῦν ἔνδοθεν,
καὶ μηδὲν οὕτως

εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι,

1200 χ᾽ ἅ τ᾽ ἔνδον ᾖ φορεῖν.

ὄψεται δ᾽ οὐδὲν, σκοπῶν, εἰ μή τις

ὑμῶν ὀξύτερον ἐμοῦ βλέπει.

εἰ δέ τῳ μὴ σῖτος ὑμῶν ἐσὶ, βόσκει δ᾽ οἰκέτας,

καὶ σμικρὰ πολλὰ παιδία,

1205 ἔσι παρ᾽ ἐμοῦ λαβεῖν

πυρίδια λεπὰ μὲν,

ὁ δ᾽ ἄρτος ἀπὸ χοίνικος

ἰδεῖν μάλα νεανίας.

ὅσις οὖν βούλεται

1210 τῶν πενήτων, ἴτω

εἰς ἐμοῦ, σάκους ἔχων καὶ κωρύκους· ὡς

λήψεται πυρούς· ὁ Μανῆς δ᾽ αὐτοῖς οὑμὸς ἐμβαλεῖ.

πρός γε μέντοι τὴν θύραν

προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμὴν,

1215 ἀλλ᾽ εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα.

ΑΓΟΡΑΙΟΣ.

ἄνοιγε τὴν θύραν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐ παραχωρεῖν θέλεις;

ὑμεῖς τί κάθησθε; μῶν ἐγὼ τῇ λαμπάδι

ὑμᾶς καλακαύσω; φορτικὸν τὸ χωρίον.

ΑΓΟΡΑΙΟΣ.

οὐκ ἂν ποιήσαιμ᾽.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εἰ δὲ πάνυ δεῖ τοῦτο δρᾶν,

1220 ὑμῖν χαρίζεσθαι, ταλαιπωρήσομεν.

ΑΓΟΡΑΙΟΣ.

χ᾽ ἡμεῖς γε μετὰ σοῦ ξυνταλαιπωρήσομεν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

οὐκ ἄπιτε; κωκύσεσθε τὰς τρίχας μακρά.

οὐκ ἄπιτ᾽, ὅπως ἂν οἱ Λάκωνες ἔνδοθεν

καθ' ἡσυχίαν ἀπίωσιν εὐωχημένοι;

ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ.

1225 οὔπω τοιοῦτον ξυμπόσιον ὄπωπ' ἐγώ.
ἦ καὶ χαρίεντες ἦσαν οἱ Λακωνικοί·
ἡμεῖς δ' ἐν οἴνῳ ξυμπόται σοφώτατοι.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.

ὀρθῶς γ', ὅτιὴ νήφοντες οὐχ ὑγιαίνομεν·
ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων,
1230 μεθύοντες αἰεὶ πανταχοῖ πρεσβεύσομεν.
νῦν μὲν γὰρ ὅταν ἔλθωμεν ἐς Λακεδαίμονα
νήφοντες, εὐθὺς βλέπομεν ὅ τι ταράξομεν·
ὥσθ', ὅ τι μὲν ἂν λέγωσιν, οὐκ ἀκούομεν·
ἃ δ' οὐ λέγουσι, ταῦθ' ὑπονενοήκαμεν.
1235 ἀγγέλλομεν δ' οὐ ταυτὰ τῶν αὐτῶν πέρι.
νυνὶ δ' ἅπαντ' ἤρεσκεν· ὥστ' εἰ μέν γε τις
ᾄδοι Τελαμῶνος, Κλειταγόρας ᾄδειν δέον,
ἐπῃνέσαμεν ἄν, καὶ προσεπιωρκήσαμεν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἀλλ' οὑτοιὶ γὰρ αὖθις ἔρχονται πάλιν
1240 ἐς ταυτόν. οὐκ ἐρρήσετ', ὦ μαστιγίαι;

ΑΓΟΡΑΙΟΣ.

νὴ τὸν Δί', ὡς ἤδη γε χωροῦσ' ἔνδοθεν.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ὦ Πολυχαρίδα, λαβὲ τὰ φυσατήρια,
ἵν' ἐγὼ διποδιάξω γε, κᾀείσω καλὸν
ἐς τὼς Ἀσαναίως τε, κὴς ἡμᾶς ἅμα.

ΠΟΛΥΧΑΡΙΔΗΣ.

1245 λαβὲ δὴ σὺ τὰς φυσαλλίδας, πρὸς τῶν θεῶν,
ὡς ἥδομαί γ' ὑμᾶς ὁρῶν ὀρχουμένους.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ὅρμαον
τὼς κυρσανίως, ὦ Μναμοσύνα,
τάν τ' ἐμὰν μῶαν, ἅτις

1250 οἶδεν ἄμμε, τὼς τ' Ἀσαναίως·
ὅκα τοὶ μὲν ἐπ' Ἀρταμιτίῳ
πρέκροον θείκελοι
ποτ]ὰ κᾶλα, τὼς Μήδως τ' ἐνίκων·
ἀμὲ δ' αὖ Λεωνίδας
1255 ἆγεν, ᾇπερ τὼς κάπρως
θάγοντας τὸν ὀδόντα. πολὺς δ'
ἀμφὶ τὰς γένυας ἀφρὸς ἤνσει,
πολὺς δ' ἅμα
καὶ κατ]ῶν σκελῶν ἵετο.
1260 ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως
τᾶς ψάμμας, τοὶ Πέρσαι.
ἀγρότερ' Ἄρ]αμι σηροκ]όνε,
μόλε δεῦρο, παρσένε σιὰ,
ποτ]ὰς σπονδὰς, ὡς
1265 συνέχῃς πολὺν ἄμμε χρόνον·
νῦν δ' αὖ
φιλία δ' αἰὲς εὔπορος εἴη
ταῖς συνθήκαις·
καὶ τᾶν αἱμυλᾶν ἀλωπέκων
1270 παυσαίμεθ'. ὦ
δεῦρ' ἴθι, δεῦρ', ὦ
κυναγὲ παρσένε.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

ἄγε νῦν, ἐπειδὴ τἆλλα πεποίηται καλῶς,
ἀπάγεσθε ταύτας, ὦ Λάκωνες· τάσδε τε
1275 ὑμεῖς· ἀνὴρ δὲ παρὰ γυναῖκα, καὶ γυνὴ
σ]ήτω παρ' ἄνδρα· κᾆτ' ἐπ' ἀγαθαῖς ξυμφοραῖς
ὀρχησάμενοι θεοῖσιν, εὐλαβώμεθα
τολοιπὸν αὖθις μὴ 'ξαμαρτάνειν ἔτι.

ΧΟΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

πρόσαγε χορόν· ἔπαγε χάριτας,
1280 ἐπὶ δὲ κάλεσον Ἄρτεμιν·

ἐπὶ δὲ δίδυμον ἀγέχορον, ἰήϊον,
εὔφρον᾽· ἐπὶ δὲ Νύσιον,
ὃς μετὰ Μαινάσι Βάκχειος ὄμμασι
δαίεται·
1285 Δία τε πυρὶ φλεγόμενον, ἐπί τε
πότνιαν ἄλοχον ὀλβίαν.
εἶτα δὲ δαίμονας, οἷς ἐπὶ μάρτυσι
χρησόμεθ᾽ οὐκ ἐπιλήσμοσιν
ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος,
1290 ἣν ἐποίησε θεὰ Κύπρις.
ἀλαλαὶ ἰὴ παιήων.
αἴρεσθ᾽ ἄνω, ἰαί,
ὡς ἐπὶ νίκῃ, ἰαί.
εὐοὶ, εὐοί. εὐαὶ, εὐαί.
1295 Λάκων, πρόφαινε δὴ σὺ μοῦσαν
ἐπὶ νέᾳ νέαν.

ΧΟΡΟΣ ΛΑΚΩΝΩΝ.

Ταΰγετον αὖτ᾽ ἐραννὸν ἐκλιπῶα Μῶα,
μόλε Λάκαινα, πρεπτὸν ἁμὶν
κλέωα τὸν Ἀμύκλαις σιὸν,
1300 καὶ χαλκίοικον Ἀσάναν,
Τυνδαρίδας τ᾽ ἀγασὼς,
τοὶ δὴ παρ᾽ Εὐρώταν ψιάδδοντι.
εἶα μάλ᾽ ἔμβη;
ὤϊα κοῦφα πάλλων,
1305 ὡς Σπάρταν ὑμνιῶμες,
τᾷ σιῶν χοροὶ μέλοντι,
καὶ ποδῶν κτύπος·
ᾇτε πῶλοι δ᾽ αἱ κόραι
πὰρ τὸν Εὐρώταν
1310 ἀμπάλλοντι πυκνὰ ποδοῖν
ἐγκονιῶσαι·
ταὶ δὲ κόμαι σείονθ᾽, ᾇπερ Βακχᾶν

θυρσαδδωᾶν καὶ παιδδωᾶν·
ἁγῆται δ' ἁ Λήδας παῖς
1315 ἁγνὰ χοραγὸς εὐπρεπής.
ἀλλ' ἄγε, κόμαν παραμπύκιδδέ τε
χερὶ, ποδοῖν τε πάδη, πάδη,
ᾇ τις ἔλαφος· κρότον δ' ἅμα ποί-
η χορωφελέταν·
1320 καὶ τᾶν σιᾶν δ' αὖ τὰν κρατίσταν
Χαλκίοικον ὕμνει,
τὰν παμμάχον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ Εὐριπίδου κηδεστής.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ Ἀγάθωνος.

ΑΓΑΘΩΝ.

ΧΟΡΟΣ Ἀγάθωνος.

ΚΗΡΥΞ.

ΧΟΡΟΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

ΣΚΥΘΗΣ ΤΟΞΟΤΗΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ, ΑΓΑΘΩΝ, ΧΟΡΟΣ ΑΓΑΘΩΝΟΣ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ω Ζεῦ, χελιδὼν ἆρα πότε φανήσεται;
ἀπολεῖ μ' ἀλοῶν ἄνθρωπος ἐξ ἑωθινοῦ.
οἷόν τε, πρὶν τὸν σπλῆνα κομιδῆ μ' ἐκβαλεῖν,
παρὰ σοῦ πυθέσθαι, ποῖ μ' ἄγεις, ὦ 'ὐριπίδη;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

5 ἀλλ' οὐκ ἀκούειν δεῖ σε πάνθ', ὅσ' αὐτίκα
ὄψει παρεστώς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πῶς λέγεις; αὖθις φράσον.
οὐ δεῖ μ' ἀκούειν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐχ', ἅ γ' ἂν μέλλῃς ὁρᾶν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οὐδ' ἆρ' ὁρᾶν δεῖ μ';

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐχ', ἅ γ' ἂν ἀκούειν δέῃ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πῶς μοι παραινεῖς; δεξιῶς μέντοι λέγεις.
10 οὐ φὴς σὺ χρῆναί μ' οὔτ' ἀκούειν, οὔθ' ὁρᾶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

χωρὶς γὰρ αὐτοῖν ἑκατέρου 'στὶν ἡ φύσις,
τοῦ μήτ' ἀκούειν, μήθ' ὁρᾷν· εὖ ἴσθ' ὅτι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πῶς χωρίς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὕτω ταῦτα διεκρίθη τότε.
αἰθὴρ γὰρ, ὅτε τὰ πρῶτα διεχωρίζετο,
15 καὶ ζῷ' ἐν αὑτῷ ξυνετέκνου κινούμενα,
ᾧ μὲν βλέπειν χρὴ, πρῶτ' ἐμηχανήσατο
ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ·
ἀκοὴν δὲ χοάνης ὦτα διετετρήνατο.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

διὰ τὴν χοάνην οὖν μήτ' ἀκούω, μήθ' ὁρῶ.
20 νὴ τὸν Δί', ἥδομαί γε τουτὶ προσμαθών.
οἷόν τε που 'στὶν αἱ σοφαὶ ξυνουσίαι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πόλλ' ἂν μάθοις τοιαῦτα παρ' ἐμοῦ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πῶς ἂν οὖν
πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροιμ', ὅπως
ἔτι προσμάθω, μὴ χωλὸς εἶναι τὼ σκέλη;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

25 βάδιζε δευρὶ, καὶ πρόσεχε τὸν νοῦν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἰδού.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὁρᾷς τὸ θύριον τοῦτο;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ τὸν Ἡρακλέα,
οἶμαί γε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σίγα νῦν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

σιωπῶ τὸ θύριον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἄκου'.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἀκούσω, καὶ σιωπῶ τὸ θύριον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐνταῦθ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει,

30 ὁ τραγῳδοποιός

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ποῖος οὗτος ὡγάθων;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔστιν τις Ἀγάθων—

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μῶν ὁ μέλας, ὁ καρτερός;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὔκ· ἀλλ' ἕτερός τις. οὐχ ἑώρακας πώποτε;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μῶν ὁ δασυπώγων;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐχ ἑώρακας πώποτε;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μὰ τὸν Δί', οὔ τοί γ', ὥστε κἀμέ γ' εἰδέναι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

35 καὶ μὴν βεβίνηκας σύ γ'· ἀλλ' οὐκ οἶσθ' ἴσως.
ἀλλ' ἐκποδὼν πτήξωμεν, ὡς ἐξέρχεται
θεράπων τις αὐτοῦ, πῦρ ἔχων καὶ μυῤῥίνας.
προθυσόμενος ἔοικε τῆς ποιήσεως.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

εὔφημος πᾶς ἔστω λεὼς,
40 στόμα συγκλείσας. ἐπιδημεῖ γὰρ
θίασος Μουσῶν ἔνδον μελάθρων
τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν.

ἐχέτω δὲ πνοὰς νήνεμος αἰθήρ·
κῦμα δὲ πόντου μὴ κελαδείτω
45 γλαυκόν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

βομβάξ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σίγα. τί λέγεις;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

πτηνῶν τε γένη κατακοιμάσθω,
θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων
μὴ λυέσθων.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

βομβαλοβομβάξ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

μέλλει γὰρ ὁ καλλιεπὴς Ἀγάθων,
50 πρόμος ἡμέτερος—

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μῶν βινεῖσθαι;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τίς ὁ φωνήσας;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νήνεμος αἰθήρ·

ΘΕΡΑΠΩΝ.

δρυόχους τιθέναι, δράματος ἀρχάς·
κάμπτει δὲ νέας ἀψῖδας ἐπῶν·
τὰ δὲ τορνεύει, τὰ δὲ κολλομελεῖ,
55 καὶ γνωμοτυπεῖ, κἀντονομάζει,
καὶ κηροχυτεῖ, καὶ γογγυλέει,
καὶ χοανεύει—

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ λαικάζει.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τίς ἀγροιώτας πελάθει θριγκοῖς;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὃς ἕτοιμός σου, τοῦ τε ποιητοῦ
60 τοῦ καλλιεποῦς, διὰ τοῦ θριγκοῦ
ξυγγογγυλίσας, καὶ ξυστρέψας
τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἦπου νέος γ᾽ ὢν ἦσθ᾽ ὑβριστὴς, ὦ γέρον;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὦ δαιμόνιε, τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν· σὺ δὲ
65 Ἀγάθωνά μοι δεῦρ᾽ ἐκκάλεσον πάσῃ τέχνῃ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

μηδὲν ἱκέτευ᾽· αὐτὸς γὰρ ἔξεισιν τάχα.
καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται· χειμῶνος οὖν
ὄντος, κατακάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥάδιον,
ἢν μὴ προΐῃ θύραισι πρὸς τὸν ἥλιον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

70 τί οὖν ἐγὼ δρῶ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

περίμεν᾽, ὡς ἐξέρχεται.
ὦ Ζεῦ, τί δρᾶσαι διανοεῖ με τήμερον;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ τοὺς θεοὺς, ἐγὼ πυθέσθαι βούλομαι,
τί τὸ πρᾶγμα τουτί. τί στένεις; τί δυσφορεῖς;
οὐ χρῆν σε κρύπτειν, ὄντα κηδεστὴν ἐμόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

75 ἔστιν κακόν μοι μέγα τι προπεφυραμένον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ποῖόν τι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τῇδε θημέρᾳ κριθήσεται,
εἴτ᾽ ἔστ᾽ ἔτι ζῶν, εἴτ᾽ ἀπόλωλ᾽ Εὐριπίδης.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ πῶς; ἐπεὶ νῦν γ᾽ οὔτε τὰ δικαστήρια

μέλλει δικάζειν, οὔτε Βουλῆς ἔσθ' ἕδρα,
80 ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τοῦτ' αὐτὸ γάρ τοι κἀπολεῖν με προσδοκῶ.
αἱ γὰρ γυναῖκες ἐπιβεβουλεύκασί μοι,
κἀν Θεσμοφόροιν μέλλουσι περί μου τήμερον
ἐκκλησιάζειν ἐπ' ὀλέθρῳ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τιὴ τί δή;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

85 ὁτιὴ τραγῳδῶ, καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ Δία, δίκαι' ἂν πάθοις.
ἀτὰρ τίν' ἐκ τούτων σὺ μηχανὴν ἔχεις;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Ἀγάθωνα πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον
ἐς Θεσμοφόροιν ἐλθεῖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί δράσοντ'; εἴπ' ἐμοί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

90 ἐκκλησιάσοντ' ἐν ταῖς γυναιξὶ, χ' ἂν δέῃ
λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πότερα φανερὸν, ἢ λάθρα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

λάθρα, στολὴν γυναικὸς ἠμφιεσμένον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τὸ πρᾶγμα κομψὸν, καὶ σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου.
τοῦ γὰρ τεχνάζειν ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

95 σίγα.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί δ' ἔστιν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὡγάθων ἐξέρχεται.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ ποῖος ἐστὶν οὗτος;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐκκυκλούμενος.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἀλλ' ἦ τυφλὸς μέν εἰμ'· ἐγὼ γὰρ οὐχ ὁρῶ
ἄνδρ' οὐδέν' ἐνθάδ' ὄντα· Κυρήνην δ' ὁρῶ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σίγα· μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

100 μύρμηκος ἀτραποὺς, ἢ τί διαμινύρεται;

ΑΓΑΘΩΝ.

ἱερὰν χθονίαις δεξάμεναι
λαμπάδα κοῦραι ξὺν ἐλευθέρᾳ
πατρίδι χορεύσασθαι βοάν.

ΧΟΡΟΣ.

τίνι δαιμόνων ὁ κῶμος; λέγε νῦν.
105 εὐπίστως δὲ τοὐμὸν
δαίμονας ἔχει σεβίσαι.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἄγε νυν ὄπλιζε, Μοῦσα,
χρυσέων ῥύτορα τόξων
Φοῖβον, ὃς ἱδρύσατο χώρας
110 γύαλα Σιμουντίδι γᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

χαῖρε καλλίσταις ἀοιδαῖς,
Φοῖβ', ἐν εὐμούσοισι τιμαῖς
γέρας ἱερὸν προφέρων.

ΑΓΑΘΩΝ.

τάν τ' ἐν ὄρεσι δρυογόνοι-
115 σι κόραν ἀείσατ' Ἄρ-
τεμιν ἀγροτέραν.

ΧΟΡΟΣ.

ἕπομαι κλῄζουσα σεμνὸν
γόνον ὀλβίζουσα Λατοῦς,
Ἄρτεμιν ἀπειρολεχῆ.

ΑΓΑΘΩΝ.

120 Λατώ τε, κρούματά τ' Ἀσιάδος
ποδὶ παράρυθμ' εὔρυθμα Φρυγίων
διανεύματα Χαρίτων.

ΧΟΡΟΣ.

σέβομαι Λατώ τ' ἄνασσαν,
κίθαρίν τε ματέρ' ὕμνων,
125 ἄρσενι βοᾷ δοκίμῳ·
τᾷ φῶς ἔσσυτο δαιμονίοις ὄμμασιν
ἡμετέρας τε δι' αἰφνιδίου ὀπός·
ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον τιμᾷ.
χαῖρ' ὄλβιε παῖ Λατοῦς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

130 ὡς ἡδὺ τὸ μέλος, ὦ πότνιαι Γενετυλλίδες,
καὶ θηλυδριῶδες, καὶ κατεγλωττισμένον,
καὶ μανδαλωτόν· ὥστ' ἐμοῦ γ' ἀκροωμένου
ὑπὸ τὴν ἕδραν αὐτὴν ὑπῆλθε γάργαλος.
καί σ', ὦ νεανίσχ', ὅστις εἶ, κατ' Αἰσχύλον
135 ἐκ τῆς Λυκουργίας, ἔρεσθαι βούλομαι.
ποδαπὸς ὁ γύννις; τίς πάτρα; τίς ἡ στολή;
τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου; τί βάρβιτος
μέλει κροκωτῷ; τί δὲ λύρα κεκρυφάλῳ;
τί λήκυθος καὶ στρόφιον; ὡς οὐ ξύμφορον.
140 τίς δαὶ κατόπτρου καὶ ξίφους κοινωνία;
τίς δ' αὐτὸς, ὦ παῖ; πότερον ὡς ἀνὴρ τρέφει;
καὶ ποῦ πέος; ποῦ χλαῖνα; ποῦ Λακωνικαί;
ἀλλ' ὡς γυνὴ δῆτ'; εἶτα ποῦ τὰ τιτθία;
τί φής; τί σιγᾷς; ἀλλὰ δῆτ' ἐκ τοῦ μέλους
145 ζητῶ σ', ἐπειδή γ' αὐτὸς οὐ βούλει φράσαι.

ΑΓΑΘΩΝ.

ὦ πρέσβυ, πρέσβυ, τοῦ φθόνου μὲν τὸν ψόγον
ἤκουσα, τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρεσχόμην.
ἐγὼ δὲ τὴν ἐσθῆθ' ἅμα γνώμῃ φορῶ.
χρὴ τὸν ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα,
150 ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.
αὐτίκα γυναικεῖ' ἢν ποιῇ τις δράματα,
μετουσίαν δεῖ τῶν τρόπων τὸ σῶμ' ἔχειν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οὐκοῦν κελητίζεις, ὅταν Φαίδραν ποιῇς.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἀνδρεῖα δ' ἂν ποιῇ τις, ἐν τῷ σώματι
155 ἔνεσθ' ὑπάρχον τοῦθ'· ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα,
μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὅταν Σατύρους τοίνυν ποιῇς, καλεῖν ἐμὲ,
ἵνα συμποιῶ σοῦ 'πισθεν ἐστυκὼς ἐγώ.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἄλλως τ' ἄμουσόν ἐστι ποιητὴν ἰδεῖν
160 ἀγρεῖον ὄντα καὶ δασύν. σκέψαι δ' ὅτι
Ἴβυκος ἐκεῖνος, κἀνακρέων ὁ Τήϊος,
κἀλκαῖος, οἵπερ ἁρμονίαν ἐχύμισαν,
ἐμιτροφόρουν τε, καὶ διεκλῶντ' Ἰωνικῶς·
καὶ Φρύνιχος, τοῦτον γὰρ οὖν ἀκήκοας,
165 αὐτός τε καλὸς ἦν, καὶ καλῶς ἠμπέσχετο.
διὰ τοῦτ' ἄρ' αὐτοῦ καὶ καλ' ἦν τὰ δράματα.
ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ταῦτ' ἆρ' ὁ Φιλοκλῆς αἰσχρὸς ὢν αἰσχρῶς ποιεῖ·
ὁ δὲ Ξενοκλέης ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ.
170 ὁ δ' αὖ Θέογνις ψυχρὸς ὢν ψυχρῶς ποιεῖ.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἅπασ' ἀνάγκη. ταῦτα γάρ τοι γνοὺς ἐγὼ

ἐμαυτὸν ἐθεράπευσα.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πῶς, πρὸς τῶν θεῶν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

παῦσαι βαΰζων· καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτος ἦν,
ὢν τηλικοῦτος, ἡνίκ' ἠρχόμην ποιεῖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

175 μὰ τὸν Δί', οὐ ζηλῶ σε τῆς παιδεύσεως.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἦλθον, ἔα μ' εἰπεῖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Ἀγάθων, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅσἸις ἐν βραχεῖ
πολλοὺς καλῶς οἷός τε συντέμνειν λόγους.
ἐγὼ δὲ καινῇ ξυμφορᾷ πεπληγμένος
180 ἱκέτης ἀφῖγμαι πρὸς σέ.

ΑΓΑΘΩΝ.

τοῦ χρείαν ἔχων;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μέλλουσί μ' αἱ γυναῖκες ἀπολεῖν τήμερον
τοῖς Θεσμοφορίοις, ὅτι κακῶς αὐτὰς λέγω.

ΑΓΑΘΩΝ.

τίς οὖν παρ' ἡμῶν ἐσἸὶν ὠφέλειά σοι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἡ πᾶσ'. ἐὰν γὰρ ἐγκαθεζόμενος λάθρα
185 ἐν ταῖς γυναιξὶν, ὡς δοκεῖν εἶναι γυνὴ,
ὑπεραποκρίνῃ μου σαφῶς, σώσεις ἐμέ.
μόνος γὰρ ἂν λέξειας ἀξίως ἐμοῦ.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἔπειτα πῶς οὐκ αὐτὸς ἀπολογεῖ παρών;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ φράσω σοι. πρῶτα μὲν γιγνώσκομαι.

190 ἔπειτα πολιός εἰμι, καὶ πώγων' ἔχω·
σὺ δ' εὐπρόσωπος, λευκὸς, ἐξυρημένος,
γυναικόφωνος, ἁπαλὸς, εὐπρεπὴς ἰδεῖν.

ΑΓΑΘΩΝ.

Εὐριπίδη —

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί ἐστιν;

ΑΓΑΘΩΝ.

ἐποίησάς ποτε;

ΧΑΙΡΕΙΣ ΟΡΩΝ ΦΩΣ· ΠΑΤΕΡΑ Δ' ΟΥ ΧΑΙΡΕΙΝ ΔΟΚΕΙΣ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

195 ἔγωγε.

ΑΓΑΘΩΝ.

μή νυν ἐλπίσῃς τὸ σὸν κακὸν
ἡμᾶς ὑφέξειν· καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθ' ἄν·
ἀλλ' αὐτὸς, ὅ γε σόν ἐστιν, οἰκείως φέρε.
τὰς ξυμφορὰς γὰρ οὐχὶ τοῖς τεχνάσμασι
φέρειν δίκαιον, ἀλλὰ τοῖς παθήμασι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

200 καὶ μὴν σύ γ', ὦ καταπῦγον, εὐρύπρωκτος εἶ,
οὐ τοῖς λόγοισιν, ἀλλὰ τοῖς παθήμασιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί δ' ἔστιν, ὅ τι δέδοικας ἐλθεῖν αὐτόσε;

ΑΓΑΘΩΝ.

κάκιον ἀπολοίμην ἂν, ἢ σύ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πῶς;

ΑΓΑΘΩΝ.

ὅπως;

δοκῶν γυναικῶν ἔργα νυκτερείσια
205 κλέπτειν, ὑφαρπάζειν τε θήλειαν Κύπριν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἰδού γε κλέπτειν· νὴ Δία βινεῖσθαι μὲν οὖν.

ἀτὰρ ἡ πρόφασίς γε, νὴ Δί᾽, εἰκότως ἔχει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί οὖν; ποιήσεις ταῦτα;

ΑΓΑΘΩΝ.

μὴ δόκει γε σύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὦ τρισκακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλ᾽ Εὐριπίδης.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

210 ὦ φίλτατ᾽, ὦ κηδεστὰ, μὴ σαυτὸν προδῷς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πῶς οὖν ποιήσω δῆτα;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τοῦτον μὲν μακρὰ

κλάειν κέλευ᾽· ἐμοὶ δ᾽ ὅ τι βούλει χρῶ λαβών.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἄγε νυν, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδίδως ἐμοὶ,

ἀπόδυθι τουτὶ θοἰμάτιον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ δὴ χαμαί.

215 ἀτὰρ τί μέλλεις δρᾶν μ᾽;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀποξυρεῖν ταδί·

τὰ κάτω δ᾽ ἀφεύειν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἀλλὰ πρᾶτθ᾽, εἴ σοι δοκεῖ.

ἢ μὴ διδόναι γ᾽ ἐμαυτὸν ὤφελόν ποτε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Ἀγάθων, σὺ μέντοι ξυροφορεῖς ἑκάστοτε,

χρῆσόν γε νῦν ἡμῖν ξυρόν.

ΑΓΑΘΩΝ.

αὐτὸς λάμβανε

220 ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόκης.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

γενναῖος εἶ.

κάθιζε· φύσα τὴν γνάθον τὴν δεξιάν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὤ μοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί κέκραγας; ἐμβαλῶ σοι πάτταλον,

ἢν μὴ σιωπᾷς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἀτταταῖ, ἀτταταῖ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὗτος σὺ, ποῖ θεῖς;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

εἰς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν.

225 οὐ γὰρ, μὰ τὴν Δήμητρά γ', ἐνταυθοῖ μενῶ

τεμνόμενος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὔκουν καταγέλαστος δῆτ' ἔσει,

τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὀλίγον μέλει μοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μηδαμῶς, πρὸς τῶν θεῶν,

προδῷς με. χώρει δεῦρο.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κακοδαίμων ἐγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

230 ἔχ' ἀτρέμα σαυτὸν, κἀνάκυπτε. ποῖ στρέφει;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μῦ, μῦ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί μύζεις; πάντα πεποίηται καλῶς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οἴμοι κακοδαίμων, ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μὴ φροντίσῃς· ὡς εὐπρεπὴς φανεῖ πάνυ.
βούλει θεάσασθαι σαυτόν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

εἰ δοκεῖ, φέρε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

235 ὁρᾷς σεαυτόν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ Κλεισθένην.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀνίστασ', ἵν' ἀφεύσω σε, κἀγκύψας ἔχε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οἴμοι κακοδαίμων, δελφάκιον γενήσομαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν δᾷδ' ἢ λύχνον.
ἐπίκυπτε· τὴν κέρκον φυλάττου νῦν ἄκραν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

240 ἐμοὶ μελήσει, νὴ Δία· πλήν γ' ὅτι κάομαι.
οἴμοι τάλας. ὕδωρ, ὕδωρ, ὦ γείτονες,
πρὶν ἀντιλαβέσθαι τόν γε πρωκτὸν τῆς φλογός.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

θάῤῥει.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί θαῤῥῶ καταπεπυρπολημένος;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' οὐκέτ' οὐδὲν πρᾶγμά σοι· τὰ πλεῖστα γὰρ
245 ἀποπεπόνηκας.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

φεῦ, ἰοῦ τῆς ἀσβόλου.
αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μὴ φροντίσῃς· ἕτερος γὰρ αὐτὰ σποδγιεῖ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οἰμώξετ' ἆρ', εἴ τις τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Ἀγάθων, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς,

250 ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσον ἡμῖν τουτοῒ

καὶ στρόφιον. οὐ γὰρ ταῦτά γ' ὡς οὐκ ἔστ' ἐρεῖς.

ΑΓΑΘΩΝ.

λαμβάνετε, καὶ χρῆσθ'· οὐ φθονῶ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί οὖν λάβω;

ΑΓΑΘΩΝ.

ὅ τι; τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ τὴν Ἀφροδίτην, ἡδύ γ' ὄζει ποσθίου.

ΑΓΑΘΩΝ.

255 σύζωσον ἀνύσας.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

αἶρε νῦν στρόφιον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἰδού.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἴθι νῦν κατάστειλόν με τὰ περὶ τὼ σκέλη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας.

ΑΓΑΘΩΝ.

ἡδὶ μὲν οὖν

κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

νὴ τὸν Δί' ἀλλὰ κἀπιτήδεια πάνυ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

260 ἆρ' ἁρμόσει μοι;

ΑΓΑΘΩΝ.

νὴ Δί' ἀλλ' ἄριστ' ἔχει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

φέρ' ἔγκυκλον.

ΑΓΑΘΩΝ.

τουτὶ λαβ' ἀπὸ τῆς κλινίδος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὑποδημάτων δεῖ.

ΑΓΑΘΩΝ.

τἀμὰ ταυτὶ λάμβανε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἆρ' ἁρμόσει μοι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

χαλαρὰ γοῦν χαίρεις φορῶν;

ΑΓΑΘΩΝ.

σὺ τοῦτο γίγνωσκ'. ἀλλ', ἔχεις γὰρ ὧν δέει,

265 εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀνὴρ μὲν ἡμῖν οὑτοσὶ, καὶ δὴ γυνὴ

τό γ' εἶδος· ἢν λαλῇς δ', ὅπως τῷ φθέγματι

γυναικιεῖς εὖ καὶ πιθανῶς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πειράσομαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

βάδιζε τοίνυν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐκ, ἤν γε μὴ

270 ὀμόσῃς ἐμοὶ—

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί χρῆμα;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

συσσώσειν ἐμὲ

πάσαις τέχναις, ἤν μοί τι περιπίπτῃ κακόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὄμνυμι τοίνυν αἰθέρ', οἴκησιν Διός.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί μᾶλλον, ἢ τὴν Ἱπποκράτους ξυνοικίαν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

275 μέμνησο τοίνυν ταῦθ', ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν,
ἡ γλῶττα δ' οὐκ ὀμώμοκ', οὐδ' ὥρκωσ' ἐγώ.
(ὀλολύζουσι γυναῖκες. ἱερὸν ὠθεῖται.)

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔκσπευδε ταχέως· ὡς τὸ τῆς ἐκκλησίας
σημεῖον ἐν τῷ Θεσμοφορίῳ φαίνεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

δεῦρο νῦν, ὦ Θρᾶττ', ἕπου.
280 ὦ Θρᾶττα, θέασαι, καομένων τῶν λαμπάδων
ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεθ' ὑπὸ τῆς λιγνύος.
ἀλλ', ὦ περικαλλῆ Θεσμοφόρω, δέξασθέ με
ἀγαθῇ τύχῃ, καὶ δεῦρο, καὶ πάλιν οἴκαδε.
ὦ Θρᾶττα, τὴν κίστην κάθελε, κᾆτ' ἔξελε
285 τὸ πόπανον, ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
δέσποινα πολυτίμητε Δήμητερ φίλη,
καὶ Περσέφαττα, πολλὰ πολλάκις μέ σοι
θύειν ἔχουσαν· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ νῦν λαθεῖν.
καὶ τὸν θυγατέρος χοῖρον ἀνδρός μοι τυχεῖν
290 πλουτοῦντος, ἄλλως τ' ἠλιθίου κἀβελτέρου,
καὶ πρὸς φάλητα νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας.
ποῦ, ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων
ἵν' ἐξακούω; σὺ δ' ἄπιθ', ὦ Θρᾶττ', ἐκποδών.
δούλοις γὰρ οὐκ ἔξεστ' ἀκούειν τῶν λόγων.

ΚΗΡΥΞ, ΧΟΡΟΣ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΝΕΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ΚΗΡΥΞ.

295 Εὔφημί' ἔστω,
εὔφημί' ἔστω.
εὔχεσθε ταῖν Θεσμοφόροιν,
τῇ Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ,
καὶ τῷ Πλούτῳ, καὶ τῇ Καλλιγενείᾳ,
300 καὶ τῇ Κουροτρόφῳ, τῇ Γῇ,
καὶ τῷ Ἑρμῇ, καὶ Χάρισιν,
ἐκκλησίαν τήνδε καὶ σύνοδον τὴν νῦν
κάλλιστα κάριστα ποιῆσαι·
πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων,
305 τυχηρῶς δ' ἡμῖν αὐταῖς,
καὶ τὴν δρῶσαν, τήν τ' ἀγορεύουσαν
τὰ βέλτιστα περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων,
καὶ τὸν τῶν γυναικῶν,
ταύτην νικᾶν.
310 ταῦτ' εὔχεσθε, καὶ ὑμῖν αὐταῖς τἀγαθά.
ἰὴ παιὼν, ἰὴ παιὼν, ἰὴ παιών· χαίρωμεν.

ΧΟΡΟΣ.

εὐχόμεσθα, καὶ θεῶν γένος
λιτόμεσθα ταῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς
φανέντας ἐπιχαρῆναι.
315 Ζεῦ μεγαλώνυμε, Χρυσολύρα τε,
Δῆλον ὃς ἔχεις ἱεράν·
καὶ σὺ παγκρατὲς κόρα,

γλαυκῶπι, χρυσόλογχε,
πόλιν οἰκοῦσα περιμάχητον, ἐλθὲ δεῦρο.
320 καὶ πολυώνυμε, θηροφόνε παῖ,
Λατοῦς χρυσώπιδος ἔρνος·
σύ τε πόντιε σεμνὲ Πόσειδον
ἁλιμέδον, προλιπὼν
μυχὸν ἰχθυόεντ' οἰστροδόνητον
325 Νηρέος· εἰνάλιοί τε κόραι,
Νύμφαι τ' ὀρείπλαγκτοι.
χρυσέα τε φόρμιγξ ἠχήσειεν ἐπ' εὐχαῖς
ἡμετέραις· τελέως δ'
ἐκκλησιάσαιμεν Ἀθηναίων
330 εὐγενεῖς γυναῖκες.

ΚΗΡΥΞ.

εὔχεσθε τοῖς θεοῖσι τοῖς Ὀλυμπίοις,
καὶ ταῖς Ὀλυμπίαισι, καὶ τοῖς Πυθίοις,
καὶ ταῖσι Πυθίαισι, καὶ τοῖς Δηλίοις,
καὶ ταῖσι Δηλίαισι, τοῖς τ' ἄλλοις θεοῖς·
335 εἴ τις ἐπιβουλεύει τι τῷ δήμῳ κακὸν
τῷ τῶν γυναικῶν, ἢ 'πικηρυκεύεται
Εὐριπίδῃ, Μήδοις τ', ἐπὶ βλάβῃ τινὶ
τῇ τῶν γυναικῶν, ἢ τυραννεῖν ἐπινοεῖ,
ἢ τὸν τύραννον συγκατάγειν, ἢ, παιδίον
340 ὑποβαλλομένης, κατεῖπέ τις, ἢ δούλη τινὸς,
προαγωγὸς οὖσ', ἐνεθρύλλισεν τῷ δεσπότῃ,
ἢ πεμπομένη τις ἀγγελίας ψευδεῖς φέρει,
ἢ μοιχὸς εἴ τις ἐξαπατᾷ ψευδῆ λέγων,
καὶ μὴ δίδωσιν ἃ 'ν ὑπόσχηταί ποτε,
345 ἢ δῶρά τις δίδωσι μοιχῷ γραῦς γυνὴ,
ἢ καὶ δέχεται προδιδοῦσ' ἑταίρα τὸν φίλον·
κεἴ τις κάπηλος, ἢ καπηλὶς, τοῦ χοὸς,
ἢ τῶν κοτυλῶν, τὸ νόμισμα διαλυμαίνεται,
κακῶς ἀπολέσθαι τοῦτον αὐτὸν κοἰκίαν

350 ἀρᾶσθε· ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς
εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά.

ΧΟΡΟΣ.

ξυνευχόμεθα τέλεα μὲν
πόλει, τέλεα δὲ δήμῳ,
τάδ' εὔγματα γενέσθαι·
355 τὰ δ' ἄρισθ' ὅσαις προσήκει
νικᾷν λεγούσαις· ὁπόσαι δ'
ἐξαπατῶσι, παραβαίνου-
σί τε τοὺς ὅρκους
τοὺς νενομισμένους,
360 κερδῶν ἕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ,
ἢ ψηφίσματα καὶ νόμον
ζητοῦσ' ἀντιμεθιστάναι,
τἀπόῤῥητά τε τοῖσιν ἐ-
χθροῖς ἡμετέροις λέγουσιν,
365 ἢ Μήδους ἐπάγουσι τῆς
χώρας ἐπὶ βλάβῃ,
ἀσεβοῦσιν, ἀδικοῦσίν τε τὴν
πόλιν. ἀλλ' ὦ παγκρατὲς
Ζεῦ, ταῦτα κυρώσειας, ὥσθ'
370 ἡμῖν θεοὺς παραστατεῖν,
καίπερ γυναιξὶν οὔσαις.

ΚΗΡΥΞ.

ἄκουε πᾶς. ἔδοξε τῇ Βουλῇ τάδε
τῇ τῶν γυναικῶν· Τιμόκλει' ἐπεστάτει·
Λύσιλλ' ἐγραμμάτευεν· εἶπε Σωστράτη·
375 ἐκκλησίαν ποιεῖν ἕωθεν τῇ μέσῃ
τῶν Θεσμοφορίων, ᾗ μάλισθ' ἡμῖν σχολή·
καὶ χρηματίζειν πρῶτα περὶ Εὐριπίδου,
ὅ τι χρὴ παθεῖν ἐκεῖνον. ἀδικεῖν γὰρ δοκεῖ
ἡμῖν ἁπάσαις. τίς ἀγορεύειν βούλεται;

ΓΥΝΗ.

380 ἐγώ.

ΚΗΡΥΞ.

περίθου νυν τόνδε πρῶτον, πρὶν λέγειν.
σίγα, σιώπα, πρόσεχε τὸν νοῦν· χρέμπτεται γὰρ ἤδη,
ὅπερ ποιοῦσ' οἱ ῥήτορες. μακρὰν ἔοικε λέξειν.

ΓΥΝΗ Α.

Φιλοτιμίᾳ μὲν οὐδεμιᾷ, μὰ τὼ θεώ,
λέξουσ' ἀνέστην, ὦ γυναῖκες· ἀλλὰ γὰρ
385 βαρέως φέρω τάλαινα πολὺν ἤδη χρόνον,
προπηλακιζομένας ὁρῶσ' ὑμᾶς ὑπὸ
Εὐριπίδου, τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας,
καὶ πολλὰ καὶ παντοῖ' ἀκουούσας κακά.
τί γὰρ οὗτος ἡμᾶς οὐκ ἐπισμῇ τῶν κακῶν;
390 ποῦ δ' οὐχὶ διαβέβληχ', ὅπου περ ἔμβραχυ
εἰσὶν θεαταὶ, καὶ τραγῳδοὶ, καὶ χοροὶ,
τὰς μυχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν,
τὰς οἰνοπότιδας, τὰς προδότιδας, τὰς λάλους,
τὰς οὐδὲν ὑγιὲς, τὰς μέγ' ἀνδράσιν κακόν·
395 ὡς εὐθὺς εἰσιόντες ἀπὸ τῶν ἰκρίων
ὑποβλέπουσ' ἡμᾶς, σκοποῦνταί τ' εὐθέως
μὴ μοιχὸς ἔνδον ᾖ τις ἀποκεκρυμμένος.
δρᾶσαι δ' ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ὥσπερ καὶ πρὸτοῦ
ἔξεστι· τοιαῦθ' οὗτος ἐδίδαξεν κακὰ
400 τοὺς ἄνδρας ἡμῶν· ὥστ', ἐάν γέ τις πλέκῃ
γυνὴ στέφανον, ἐρᾶν δοκεῖ· κἂν ἐκβάλῃ
σκεῦός τι, κατὰ τὴν οἰκίαν πλανωμένη,
ἀνὴρ ἐρωτᾷ, Τῷ κατέαγεν ἡ χύτρα;
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ΤΩι ΚΟΡΙΝΘΙΩι ΞΕΝΩι.
405 κάμνει κόρη τις; εὐθὺς ὠδελφὸς λέγει,
Τὸ χρῶμα τοῦτό μ' οὐκ ἀρέσκει τῆς κόρης.
εἶεν· γυνή τις ὑποβαλέσθαι βούλεται,
ἀποροῦσα παίδων; οὐδὲ τοῦτ' ἔστιν λαθεῖν.

ἄνδρες γὰρ ἤδη παρακάθηνται πλησίον.
410 πρὸς τοὺς γέροντάς θ', οἱ προτοῦ τὰς μείρακας
ἤγοντο, διαβέβληκεν· ὥστ' οὐδεὶς γέρων
γαμεῖν θέλει γυναῖκα διὰ τοὖπος τοδί·
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΑΡ ΓΕΡΟΝΤΙ ΝΥΜΦΙΩΙ ΓΥΝΗ.
εἶτα διὰ τοῦτον ταῖς γυναικωνίτισιν
415 σφραγῖδας ἐμβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς,
τηροῦντες ἡμᾶς· καὶ προσέτι Μολοττικοὺς
τρέφουσι, μορμολύκεια τοῖς μοιχοῖς, κύνας.
καὶ ταῦτα μὲν ξυγγνωσθ'· ἃ δ' ἦν ἡμῖν προτοῦ,
αὐταῖσι ταμιείου προαιρούσαις λαβεῖν,
420 ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον, οὐδὲ ταῦτ' ἔτι
ἔξεστιν. οἱ γὰρ ἄνδρες ἤδη κλειδία
αὐτοὶ φοροῦσι κρυπτὰ, κακοηθέστατα,
Λακώνικ' ἄττα, τρεῖς ἔχοντα γομφίους.
προτοῦ μὲν οὖν ἦν ἀλλ' ὑποῖξαι τὴν θύραν,
425 ποιησαμέναισι δακτύλιον τριωβόλου·
νῦν δ' οὗτος αὐτοὺς ᾠκότριψ Εὐριπίδης
ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια
ἐξαψαμένους. νῦν οὖν ἐμοὶ τούτῳ δοκεῖ
ὄλεθρόν τιν' ἡμᾶς κυρκανᾶν ἁμωσγέπως,
430 ἢ φαρμάκοισιν, ἢ μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ,
ὅπως ἀπολεῖται. ταῦτ' ἐγὼ φανερῶς λέγω·
τὰ δ' ἄλλα μετὰ τῆς Γραμματέως ξυγγράψομαι.

ΧΟΡΟΣ.

οὔπωποτε ταύτης
ἤκουσα πολυπλοκωτέρας
435 γυναικὸς, οὐδὲ δεινότερον λεγούσης.
πάντα γὰρ λέγει δίκαια· πάσας δ' εἰδέας
ἐξήτασεν· πάντα δ' ἐβάστασεν φρενὶ,
πυκνῶς τε ποικίλους λόγους
ἀνεῦρεν εὖ διεζητημένους,
440 ὥστ' ἂν, εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλέης ὁ Καρκίνου,

δοκεῖν ἂν αὐτὸν,
ὡς ἐγῷμαι, πᾶσιν ὑμῖν ἄντικρυς μηδὲν λέγειν.

ΓΥΝΗ Β.

ὀλίγων ἕνεκά γ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλ' αὕτη κατηγόρηκεν εὖ·
445 ἃ δ' ἐγὼ πέπονθα, ταῦτα λέξαι βούλομαι.
ἐμοὶ γὰρ ἀνὴρ ἀπέθανεν μὲν ἐν Κύπρῳ,
παιδάρια πέντε καταλιπών· ἁ 'γὼ μόλις
στεφανηπλοκοῦσ' ἔβοσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.
τέως μὲν οὖν, ἀλλ' ἡμικάκως, ἐβοσκόμην·
450 νῦν δ' οὗτος ἐν ταῖσιν τραγῳδίαις ποιῶν,
τοὺς ἄνδρας ἀναπέπεικεν οὐκ εἶναι θεούς·
ὥστ' οὐκέτ' ἐμπολῶμεν οὐδ' εἰς ἥμισυ.
νῦν οὖν ἁπάσαισιν παραινῶ καὶ λέγω,
τοῦτον κολάσαι τὸν ἄνδρα πολλῶν οὕνεκα.
455 ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακὰ,
ἅτ' ἐν ἀγρίοισι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς.
ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἄπειμι·" δεῖ γὰρ ἀνδράσι
πλέξαι στεφάνους συνθηματιαίους εἴκοσιν.

ΧΟΡΟΣ.

ἕτερον αὖ τι λῆμα τοῦτο
460 κομψότερον ἔτ', ἢ τὸ πρότερον, ἀναπέφηνεν.
οἷα κατεστωμύλατο
οὐκ ἄκαιρα, φρένας ἔχουσα,
καὶ πολύπλοκον νόημ', οὐδ' ἀσύνετ', ἀλλὰ
πιθανὰ πάντα. δεῖ δὲ ταύτης
465 τῆς ὕβρεως ἡμῖν τὸν ἄνδρα περιφανῶς δοῦναι δίκην.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τὸ μὲν, ὦ γυναῖκες, ὀξυθυμεῖσθαι σφόδρα
Εὐριπίδῃ, τοιαῦτ' ἀκουούσας κακὰ,
οὐ θαυμάσιόν ἐστ', οὐδ' ἐπιζεῖν τὴν χολήν.
καὐτὴ γὰρ ἔγωγ', οὕτως ὀναίμην τῶν τέκνων,
470 μισῶ τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον, εἰ μὴ μαίνομαι.

ὅμως δ' ἐν ἀλλήλαισι χρὴ δοῦναι λόγον.
αὐταὶ γάρ ἐσμεν, κοὐδεμί' ἐκφορὰ λόγου.
τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα,
βαρέως τε φέρομεν, εἰ δύ' ἡμῶν ἢ τρία
475 κακὰ ξυνειδὼς εἶπε δρώσας μυρία;
ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρῶτον, ἵνα μὴ ἄλλην λέγω,
ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πολλὰ δείν'· ἐκεῖνο δ' οὖν
δεινότατον, ὅτε νύμφη μὲν ἦν τρεῖς ἡμέρας,
ὁ δ' ἀνὴρ παρ' ἐμοὶ 'κάθευδεν· ἦν δ' ἐμοὶ φίλος,
480 ὅσπερ με διεκόρευσεν οὖσαν ἑπτέτιν.
οὗτος πόθῳ μου ἔκνυεν ἐλθὼν τὴν θύραν·
κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων· εἶτα καταβαίνω λάθρα.
ὁ δ' ἀνὴρ ἐρωτᾷ· Ποῖ σὺ καταβαίνεις; — Ὅποι;
στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρ', ὦ 'νερ, κὠδύνη·
485 ἐς τὸν κοπρῶν' οὖν ἔρχομαι. — Βάδιζέ νυν.
κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄνηθον, σφάκον·
ἐγὼ δὲ καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ,
ἐξῆλθον ὡς τὸν μοιχόν· εἶτ' ἠρειδόμην
παρὰ τὸν Ἀγυιᾶ, κύβδ' ἐχομένη τῆς δάφνης.
490 ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ', ὁρᾶτ', Εὐριπίδης·
οὐδ' ὡς ὑπὸ τῶν δούλων τε κὠρεωκόμων
σποδούμεθ', ἢν μὴ 'χωμεν ἕτερον, οὐ λέγει·
οὐδ' ὡς, ὅταν μάλισθ' ὑπό του ληκώμεθα
τὴν νύχθ', ἕωθεν σκόροδα διαμασώμεθα,
495 ἵν' εὐθὺς εἰσιὼν ἀπὸ τοῦ τείχους ἀνὴρ
μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται. ταῦθ', ὁρᾷς,
οὐπώποτ' εἶπεν. εἰ δὲ Φαίδραν λοιδορεῖ,
ἡμῖν τί τοῦτ' ἔστ'; οὐδ' ἐκεῖν' εἴρηκέ πω,
ὡς ἡ γυνὴ δεικνῦσα τἀνδρὶ τοὔγκυκλον
500 ὑπ' αὐγὰς, οἷόν ἐστιν, ἐγκεκαλυμμένον
τὸν μοιχὸν ἐξέπεμψεν, οὐδ' εἴρηκέ πω.
ἑτέραν δ' ἐγῷδ', ἣ 'φασκεν ὠδίνειν γυνὴ
δέχ' ἡμέρας, ἕως ἐπρίατο παιδίον·

ὁ δ' ἀνὴρ περιῄρχετ', ὠκυτόκει' ὠνούμενος·
505 τὸ δ' εἰσέφερε γραῦς ἐν χύτρᾳ τὸ παιδίον,
ἵνα μὴ βοῴη, κηρίῳ βεβυσμένον·
εἶθ', ὡς ἔνευσεν ἡ φέρουσ', εὐθὺς βοᾷ·
Ἄπελθ', ἄπελθ', ἤδη γὰρ, ὦνερ, μοι δοκῶ
τέξειν. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισε.
510 χὠ μὲν γεγηθὼς ἔτρεχεν· ἡ δ' ἐξέσπασεν
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ παιδίου· τὸ δ' ἀνέκραγεν.
εἶθ' ἡ μιαρὰ γραῦς, ἣ 'φερεν τὸ παιδίον,
θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ λέγει·
Λέων, λέων σοι γέγονεν, αὔτ' ἔκμαγμα σόν·
515 τά τ' ἄλλ' ἀπαξάπαντα, καὶ τὸ πόσθιον
τῷ σῷ προσόμοιον, στρεβλὸν, ὥσπερ κύτταρον.
ταῦτ' οὐ ποιοῦμεν τὰ κακά; νὴ τὴν Ἄρτεμιν,
ἡμεῖς γε. κᾆτ' Εὐριπίδῃ θυμούμεθα,
οὐδὲν παθοῦσαι μεῖζον, ἢ δεδράκαμεν;

ΧΟΡΟΣ.

520 ταυτὶ μέντοι θαυμαστὸν,
ὁπόθεν εὑρέθη τὸ χρῆμα,
χ' ἥτις ἐξέθρεψε χώρα
τήνδε τὴν θρασεῖαν οὕτω.
τάδε γὰρ εἰπεῖν τὴν πανοῦργον
525 κατὰ τὸ φανερὸν ὧδ' ἀναιδῶς,
οὐκ ἂν ᾠόμην ἐν ἡμῖν οὐδὲ τολμῆσαί ποτ' ἄν.
ἀλλ' ἅπαν γένοιτ' ἂν ἤδη·
τὴν παροιμίαν δ' ἐπαινῶ
τὴν παλαιάν· ὑπὸ λίθῳ γὰρ
530 παντί που χρὴ, μὴ δάκῃ ῥήτωρ, ἀθρεῖν.
ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τῶν ἀναισχύντων φύσει γυναικῶν
οὐδὲν κάκιον εἰς ἅπαντα, πλὴν ἄρ' ἡ γυναῖκες.

ΓΥΝΗ Γ.

οὔ τοι μὰ τὴν Ἄγραυλον, ὦ γυναῖκες, εὖ φρονεῖτε,
ἀλλ' ἢ πεφάρμαχθ', ἢ κακόν τι μέγα πεπόνθατ' ἄλλο,

535 ταύτην ἐᾶσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν
ἡμᾶς ἁπάσας. εἰ μὲν οὖν τις ἔστιν — εἰ δὲ μή, ἡμεῖς,
αὐταί γε καὶ τὰ δουλάρια, τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι,
ταύτης ἀποψιλώσομεν τὸν χοῖρον, ἵνα διδαχθῇ
γυνὴ γυναῖκας οὖσα μὴ κακῶς λέγειν τὸ λοιπόν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

540 μὴ δῆτα τόν γε χοῖρον, ὦ γυναῖκες. εἰ γάρ, οὔσης
παῤῥησίας, κἀξὸν λέγειν ὅσαι πάρεσμεν ἀσταί,
εἶτ' εἶπον ἃ 'γίγνωσκον ὑπὲρ Εὐριπίδου δίκαια,
διὰ τοῦτο τιλλομένην με δεῖ δοῦναι δίκην ὑφ' ὑμῶν;

ΓΥΝΗ Γ.

οὐ γάρ σε δεῖ δοῦναι δίκην; ἥτις μόνη τέτληκας
545 ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀντειπεῖν, ὃς ἡμᾶς πολλὰ κακὰ δέδρακεν,
ἐπίτηδες εὑρίσκων λόγους, ὅπου γυνὴ πονηρὰ
ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε· Πηνελόπην δὲ
οὐπώποτ' ἐποίησεν, ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἐγὼ γὰρ οἶδα τἀίτιον. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις
550 τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην, Φαίδρας δ' ἁπαξαπάσας.

ΓΥΝΗ Γ.

ἀκούετ' ὦ γυναῖκες, οἷ' εἴρηκεν ἡ πανοῦργος
ἡμᾶς ἁπάσας αὖθις αὖ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ νὴ Δί' οὐδέπω γε
εἴρηχ', ὅσα ξύνοιδ'· ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω;

ΓΥΝΗ Γ.

ἀλλ' οὐκέτ' ἂν ἔχοις· ὅσα γὰρ ᾔδεις ἐξέχεας ἅπαντα.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

555 μὰ τὸν Δί' οὐ τὴν μυριοστὴν μοῖραν, ὧν ποιοῦμεν.
ἐπεὶ τόδ' οὐκ εἴρηχ', ὁρᾷς, ὡς στλεγγίδας λαβοῦσαι
ἔπειτα σιφωνίζομεν τὸν οἶνον.

ΓΥΝΗ Γ.

ἐπιτριβείης.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὥς τ' αὖ τὰ κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι,
ἔπειτα τὴν γαλῆν φαμὲν ---

ΓΥΝΗ Γ.

τάλαιν' ἐγὼ, φλυαρεῖς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

560 οὐδ' ὡς τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει γυνὴ κατεσπόδησεν,
οὐκ εἶπον· οὐδ' ὡς φαρμάκοις ἑτέρα τὸν ἄνδρ' ἔμηνεν,
οὐδ' ὡς ὑπὸ τῇ πυέλῳ κατώρυξέν ποτ' ---

ΓΥΝΗ Γ.

ἐξόλοιο.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ἀχαρνικὴ τὸν πατέρα.

ΓΥΝΗ Γ.

ταυτὶ δῆτ' ἀνέκτ' ἀκούειν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οὐδ' ὡς σὺ, τῆς δούλης τεκούσης ἄῤῥεν', εἶτα σαυτῇ
565 τοῦθ' ὑπεβάλου· τὸ σὸν δὲ θυγάτριον παρῆκας αὐτῇ.

ΓΥΝΗ Γ.

οὔ τοι, μὰ τὼ θεὼ, σὺ καταπροίξει λέγουσα ταυτί·
ἀλλ' ἐκποκιῶ σου τὰς ποκάδας.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οὔποτε μὰ Δία σύ γ' ἅψει.

ΓΥΝΗ Γ.

καὶ μὴν ἰδού.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

καὶ μὴν ἰδού.

ΓΥΝΗ Γ.

λαβὲ θοἰμάτιον, Φιλίστη.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πρόσθες μόνον, κἀγώ σε, νὴ τὴν Ἄρτεμιν —

ΓΥΝΗ Γ.

τί δράσεις;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

570 τὸν σησαμοῦνθ', ὃν κατέφαγες, τοῦτόν σε χεσεῖν ποιήσω.

ΧΟΡΟΣ.

παύσασθε λοιδορούμεναι. καὶ γὰρ γυνή τις ἡμῖν
ἐσπουδακυῖα προστρέχει. πρὶν οὖν ὁμοῦ γενέσθαι,
σιγᾶθ', ἵν' αὐτῆς κοσμίως πυθώμεθ' ἅττα λέξει.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

φίλαι γυναῖκες, ξυγγενεῖς τοῦ 'μοῦ τρόπου,
575 ὅτι μὲν φίλος εἴμ' ὑμῖν, ἐπίδηλος ταῖς γνάθοις.
γυναικομανῶ γὰρ, προξενῶ θ' ὑμῶν ἀεί.
καὶ νῦν ἀκούσας πρᾶγμα περὶ ὑμῶν μέγα
ὀλίγῳ τι πρότερον κατ' ἀγορὰν λαλούμενον,
ἥκω φράσων τοῦτ', ἀγγελῶν θ' ὑμῖν, ἵνα
580 σκοπῆτε, καὶ τηρῆτε, μή τι προσπέσῃ
ὑμῖν ἀφράκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα.

ΧΟΡΟΣ.

τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ; παῖδα γάρ σ' εἰκὸς καλεῖν,
ἕως ἂν οὕτως τὰς γνάθους ψιλὰς ἔχῃς.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

Εὐριπίδην φάσ' ἄνδρα κηδεστήν τινα
585 αὑτοῦ, γέροντα, δεῦρ' ἀναπέμψαι τήμερον.

ΧΟΡΟΣ.

πρὸς ποῖον ἔργον, ἢ τίνος γνώμης χάριν;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ἵν' ἅττα βουλεύοισθε καὶ μέλλοιτε δρᾶν,
ἐκεῖνος εἴη τῶν λόγων κατάσκοπος.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ πῶς λέληθεν ἐν γυναιξὶν ὢν ἀνήρ;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

590 ἀφεῦσεν αὐτὸν κἀπέτιλλ' Εὐριπίδης,
καὶ τἄλλ' ἅπανθ' ὥσπερ γυναῖκ' ἐσκεύασε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πείθεσθε τούτῳ ταῦτα; τίς δ' οὕτως ἀνὴρ

ἠλίθιος, ὅστις τιλλόμενος ἠνείχετ' ἄν;
οὐκ οἴομαι 'γωγ', ὦ πολυτιμήτω θεώ.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

595 ληρεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἦλθον ἀγγελῶν,
εἰ μὴ 'πεπύσμην ταῦτα τῶν σάφ' εἰδότων.

ΧΟΡΟΣ.

τὸ πρᾶγμα τουτὶ δεινὸν εἰσαγγέλλεται.
ἀλλ', ὦ γυναῖκες, οὐκ ἐλινύειν ἐχρῆν,
ἀλλὰ σκοπεῖν τὸν ἄνδρα, καὶ ζητεῖν ὅπου
600 λέληθεν ἡμᾶς κρυπτὸς ἐγκαθήμενος.
καὶ σὺ ξυνέξευρ' αὐτὸν, ὡς ἂν τὴν χάριν
ταύτην τε κἀκείνην ἔχῃς, ὦ πρόξενε.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

φέρ' ἴδω· τίς ἡ πρώτη σύ;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ποῖ τις τρέψεται;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ζητητέαι γάρ ἐστέ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κακοδαίμων ἐγώ.

ΓΥΝΗ Δ.

605 ἔμ', ἥτις, ἤρου;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ναί.

ΓΥΝΗ Δ.

Κλεωνύμου γυνή.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

γιγνώσκεθ' ὑμεῖς, ἥτις ἔσθ' ἥδ' ἡ γυνή.

ΧΟΡΟΣ.

γιγνώσκομεν δῆτ'. ἀλλὰ τὰς ἄλλας ἄθρει.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν, ἡ τὸ παιδίον
ἔχουσα;

ΓΥΝΗ Δ.

τίτθη, νὴ Δί', ἐμή.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

διοίχομαι.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

610 αὕτη σὺ, ποῖ στρέφει; μέν' αὐτοῦ. τί τὸ κακόν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἔασον οὐρῆσαί μ'.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ἀναίσχυντός τις εἶ.

σὺ δ' οὖν ποίει τοῦτ'. ἀναμένω γὰρ ἐνθάδε.

ΧΟΡΟΣ.

ἀνάμενε δῆτα, καὶ σκόπει γ' αὐτὴν σφόδρα.

μόνην γὰρ αὐτὴν, ὦ 'νερ, οὐ γιγνώσκομεν.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

615 πολύν γε χρόνον οὐρεῖς σύ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ Δί', ὦ μέλε.

στραγγουριῶ γάρ· ἐχθὲς ἔφαγον κάρδαμα.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

τί καρδαμίζεις; οὐ βαδιεῖ δεῦρ' ὡς ἐμέ;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί δῆτά μ' ἕλκεις ἀσθενοῦσαν;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

εἴπ' ἐμοὶ,

τίς ἔστ' ἀνήρ σοι;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τὸν ἐμὸν ἄνδρα πυνθάνει;

620 τὸν δεῖνα γιγνώσκεις, τὸν ἐκ Κοθωκιδῶν;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

τὸν δεῖνα; ποῖον; ἔσθ' ὁ δεῖν', ὃς καί ποτε —

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τὸν δεῖνα, τὸν τοῦ δεῖνα.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ληρεῖν μοι δοκεῖς.

ἀνῆλθες ἤδη δεῦρο πρότερον;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

νὴ Δία,

ὅσ' ἔτη γε.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

καὶ τίς σοῦ 'στι συσκηνήτρια;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

625 ἡ δεῖν' ἔμοιγ'.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

οἴμοι τάλας, οὐδὲν λέγεις.

ΓΥΝΗ Ε.

ἄπελθ'. ἐγὼ γὰρ βασανιῶ ταύτην καλῶς

ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν πέρυσι· σὺ δ' ἀπόστηθί μοι,

ἵνα μὴ 'πακούσῃς ὢν ἀνήρ. σὺ δ' εἴπ' ἐμοὶ,

ὅ τι πρῶτον ἡμῖν τῶν ἱερῶν ἐδείκνυτο.

630 φέρ' ἴδω, τί πρῶτον ἦν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τί πρῶτον; ἐπίνομεν.

ΓΥΝΗ Ε.

τί δὲ μετὰ τοῦτο δεύτερον;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

προὐπίνομεν.

ΓΥΝΗ Ε.

ταυτὶ μὲν ἤκουσάς τινος· τί δὲ τὸ τρίτον;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν· οὐ γὰρ ἦν ἀμίς.

ΓΥΝΗ Ε.

οὐδὲν λέγεις. δεῦρ' ἐλθὲ, δεῦρ', ὦ Κλείσθενες·

635 ὅδ' ἐστὶν ὡνὴρ, ὃν λέγεις.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

τί οὖν ποιῶ;

ΓΥΝΗ Ε.

ἀπόδυσον αὐτόν· οὐδὲν ὑγιὲς γὰρ λέγει.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κᾆπειτ' ἀποδύσετ' ἐννέα παίδων μητέρα;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

χάλα ταχέως τὸ στρόφιον, ὦ 'ναίσχυντε σύ.

ΓΥΝΗ Ε.

ὡς καὶ στιβαρά τις φαίνεται καὶ καρτερά·

640 καὶ, νὴ Δία, τιτθούς γ', ὥσπερ ἡμεῖς, οὐκ ἔχει.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

στεριφὴ γάρ εἰμι, κοὐκ ἐκύησα πώποτε.

ΓΥΝΗ Ε.

νῦν; τότε δὲ μήτηρ ἦσθα παίδων ἐννέα.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ἀνίστασ' ὀρθός. ποῖ τὸ πέος ὠθεῖς κάτω;

ΓΥΝΗ Ε.

τόδ', ἰδοὺ, ἔκυψε, καὶ μάλ' εὔχρων, ὦ τάλαν.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

645 καὶ ποῦ 'στιν;

ΓΥΝΗ Ε.

αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

οὐκ ἔν γε ταυθί.

ΓΥΝΗ Ε.

ἀλλὰ δεῦρ' ἥκει πάλιν.

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

ἰσθμόν τιν' ἔχεις, ἄνθρωπ'· ἄνω τε καὶ κάτω
τὸ πέος διέλκεις πυκνότερον Κορινθίων.

ΓΥΝΗ Ε.

ὁ μιαρὸς οὗτος ταῦτ' ἄρ' ὑπὲρ Εὐριπίδου
650 ἡμῖν ἐλοιδορεῖτο.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κακοδαίμων ἐγὼ,

εἰς οἷ' ἐμαυτὸν εἰσεκύλισα πράγματα.

ΓΥΝΗ Ε.

ἄγε δὴ, τί δρῶμεν;

ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ.

τουτονὶ φυλάττετε
καλῶς, ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται·
ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῖς Πρυτάνεσιν ἀγγελῶ.

ΧΟΡΟΣ.

655 ἡμᾶς τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἤδη τὰς λαμπάδας ἁψαμένας χρὴ
ξυζωσαμένας τ' εὖ κἀνδρείως, τῶν θ' ἱματίων ἀποδύσας,
ζητεῖν εἴ που κἄλλος τις ἀνὴρ ἐσελήλυθε, καὶ περιθρέξαι
τὴν πνύκα πᾶσαν, καὶ τὰς σκηνὰς, καὶ τὰς διόδους διαθρῆσαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

εἶα δὴ πρώτιστα μὲν χρὴ κοῦφον ἐξορμᾶν πόδα,
660 καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ πανταχῇ· μόνον δὲ χρὴ
μὴ βραδύνειν, ὡς ὁ καιρός ἐστι μὴ μέλλειν ἔτι,
ἀλλὰ τὴν πρώτην τρέχειν χρὴ ὡς τάχιστ' ἤδη κύκλῳ.
εἶα νῦν ἴχνευε, καὶ μάτευε ταχὺ πάντ',
εἴ τις ἐν τόποις ἑδραῖος ἄλλος αὖ λέληθεν ὤν.
665 πανταχῇ διάριψον ὄμμα,
καὶ τὰ τῇδε καὶ τὰ δεῦρο πάντ' ἀνασκόπει καλῶς.
ἢν γὰρ μὴ λάθῃ δράσας ἀνόσια,
δώσει τε δίκην, καὶ πρὸς τούτῳ
τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἔσται
670 παράδειγμ' ὕβρεως, ἀδίκων τ' ἔργων,
ἀθέων τε τρόπων·
φήσει δ' εἶναί τε θεοὺς φανερῶς,
δείξει τ' ἤδη
πᾶσιν ἀνθρώποις σεβίζειν δαίμονας,
675 δικαίως τ' ἐφέποντας
ὅσια, καὶ νόμιμα μηδομένους,
ποιεῖν ὅ τι καλῶς ἔχει.
κἂν μὴ ποιῶσι ταῦτα, τοιάδ' ἔσται·

αὐτῶν ὅταν ληφθῇ τις ἀνόσια δρῶν,
680 μανίαις φλέγων,
λύσσῃ παράκοπος,
εἴ τι δρῴη, πᾶσιν ἐμφανὲς ὁρᾶν
ἔστιν γυναιξὶ καὶ βροτοῖς,
ὅτι τὰ παράνομα, τά τ' ἀνόσια, θεὸς
685 ἀποτίνεται,
παραχρῆμά τε τίνεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἔοιχ' ἡμῖν ἅπαντά πως διεσκέφθαι καλῶς.
οὐχ ὁρῶμεν γοῦν ἔτ' ἄλλον οὐδέν' ἐγκαθήμενον.

ΓΥΝΗ Ζ.

ἆ, ἆ.
ποῖ, ποῖ σὺ φεύγεις; οὗτος, οὗτος, οὐ μενεῖς;
690 τάλαιν' ἐγώ, τάλαινα, καὶ τὸ παιδίον
ἐξαρπάσας μοι φροῦδος ἀπὸ τοῦ τιτθίου.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κέκραχθι· τοῦτο δ' οὐδέποτε σὺ ψωμιεῖς,
ἢν μή μ' ἀφῆτ'· ἀλλ' ἐνθάδ', ἐπὶ τῶν μηρίων
πληγὲν μαχαίρᾳ τῇδε φοινίας φλέβας,
695 καθαιματώσει βωμόν.

ΓΥΝΗ Ζ.

ὦ τάλαιν' ἐγώ.
γυναῖκες οὐκ ἀρήξετ'; οὐ πολλὴν βοὴν
στήσεσθε καὶ τροπαῖον; ἀλλὰ τοῦ μόνου
τέκνου με περιόψεσθ' ἀποστερουμένην;

ΧΟΡΟΣ.

ἔα, ἔα.
700 ὦ πότνιαι Μοῖραι, τί δὲ δέρκομαι
νεοχμὸν αὖ τέρας.
ὡς ἅπαν γὰρ ἔστι τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.
οἷον αὖ δέδρακεν ἔργον, οἷον αὖ, φίλαι, τόδε;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οἷον ὑμῶν ἐξαράξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.

ΧΟΡΟΣ.

705 ταῦτα δῆτ' οὐ δεινὰ πράγματ' ἐστὶ, καὶ περαιτέρω;

ΓΥΝΗ Ζ.

δεινὰ δῆθ' ὅτι γ' οἴχεταί μου 'ξαρπάσας τὸ παιδίον.

ΧΟΡΟΣ.

τί ἂν οὖν εἴποι πρὸς ταῦτά τις, ὅτε
τοιαῦτα ποιῶν ὅδ' ἀναισχυντεῖ;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

κοὔπω μέντοι γε πέπαυμαι.

ΓΥΝΗ Ζ.

710 ἀλλ' οὖθ' ἥξεις ὅθεν ἥκεις,
φαύλως τ' ἀποδρὰς, οὐ λέξεις
οἷον δράσας διέδυς ἔργον.
λήψει δὲ κακόν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τοῦτο μέντοι μὴ γένοιτο μηδαμῶς, ἀπεύχομαι.

ΧΟΡΟΣ.

715 τίς οὖν σοι, τίς ἂν ξύμμαχος ἐκ θεῶν
ἀθανάτων ἔλθοι ξὺν ἀδίκοις ἔργοις;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μάτην λαλεῖτε· τὴν δ' ἐγὼ οὐκ ἀφήσω.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' οὐ, μὰ τὼ θεὼ, τάχ' οὐ
χαίρων ἴσως ἐνυβρίσεις,
720 λόγους τε λέξεις ἀνοσίους.
ἀθέοις ἔργοις γὰρ ἀντα-
μειψόμεσθά σ', ὥσπερ εἰκὸς, ἀντὶ τῶνδε.
τάχα δέ σε μεταβαλοῦσ'
ἐπὶ κακὸν ἑτερότροπον
725 ἐπέχει τις τύχη.

ΓΥΝΗ Ζ.

ἀλλὰ τάσδε μὲν λαβεῖν χρὴν σ', ἐκφέρειν τε τῶν ξύλων,
καὶ καταίθειν τὸν πανοῦργον· πυρπολεῖν θ' ὅσον τάχος.
ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας, ὦ Μανία·
κἀγώ σ' ἀποδείξω θυμάλωπα τήμερον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

730 ὕφαπτε καὶ κάταιθε· σὺ δὲ τὸ Κρητικὸν
ἀπόδυθι ταχέως· τοῦ θανάτου δ', ὦ παιδίον,
μόνην γυναικῶν αἰτιῶ τὴν μητέρα.
τουτὶ τί ἐστίν; ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη
οἴνου πλέως, καὶ ταῦτα Περσικὰς ἔχων.
735 ὦ θερμόταται γυναῖκες, ὦ ποτίσταται,
κἀκ παντὸς ὑμῖν μηχανώμεναι πιεῖν,
ὦ μέγα καπήλοις ἀγαθὸν, ἡμῖν δ' αὖ κακόν·
κακὸν δὲ καὶ τοῖς σκευαρίοις, καὶ τῇ κρόκῃ.

ΓΥΝΗ Ζ.

παράβαλλε πολλὰς κληματίδας, ὦ Μανία.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

740 παράβαλλε δῆτα· σὺ δ' ἀπόκριναί μοι τοδί.
τουτὶ τεκεῖν φῄς;

ΓΥΝΗ Ζ.

καὶ δέκα μῆνας αὔτ' ἐγὼ
ἤνεγκον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἤνεγκας σύ;

ΓΥΝΗ Ζ.

νὴ τὴν Ἄρτεμιν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τρικότυλον; ἢ πῶς; εἴπ' ἐμοί.

ΓΥΝΗ Ζ.

τί μ' εἰργάσω;
ἀπέδυσας, ὦ 'ναίσχυντέ, μου τὸ παιδίον,
745 τυννοῦτον ὄν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τυννοῦτο;

ΓΥΝΗ Ζ.

μικρὸν, νὴ Δία.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πόσ' ἔτη δὲ γέγονε; τρεῖς χοᾶς, ἢ τέτ]αρας;

ΓΥΝΗ Ζ.

σχεδὸν τοσοῦτον, καὶ ὅσον ἐκ Διονυσίων.
ἀλλ' ἀπόδος αὐτό.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί.

ΓΥΝΗ Ζ.

ἐμπρήσομεν τοίνυν σε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

πάνυ γ' ἐμπίμπρατε·
750 αὕτη δ' ἀποσφαγήσεται μάλ' αὐτίκα.

ΓΥΝΗ Ζ.

μὴ δῆθ', ἱκετεύω σ'· ἀλλ' ἔμ' ὅ τι χρῄζεις ποίει
ὑπέρ γε τούτου.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

φιλότεκνός τις εἶ φύσει.
ἀλλ' οὐδὲν ἧτ]ον ἥδ' ἀποσφαγήσεται.

ΓΥΝΗ Ζ.

οἴμοι τέκνον. δός μοι τὸ σφαγεῖον, Μανία,
755 ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοῦ 'μοῦ λάβω.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὕπεχ' αὐτό, χαριοῦμαι γὰρ ἕν γε τοῦτό σοι.

ΓΥΝΗ Ζ.

κακῶς ἀπόλοι'· ὡς φθονερὸς εἶ καὶ δυσμενής.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τουτὶ τὸ δέρμα τῆς ἱερείας γίγνεται.

ΓΥΝΗ Ζ.

τί τῆς ἱερείας γίγνεται;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

τουτὶ λαβέ.

ΓΥΝΗ Η.

760 ταλαντάτη Μίκα, τίς ἐξεκόρησέ σε;
τίς τὴν ἀγαπητὴν παῖδά σου 'ξηρήσατο;

ΓΥΝΗ Ζ.

ὁ πανοῦργος οὗτος. ἀλλ', ἐπειδήπερ πάρει,
φύλαξον αὐτὸν, ἵνα, λαβοῦσα Κλεισθένη,
τοῖσιν Πρυτάνεσιν, ἃ πεποίηχ' οὗτος, φράσω.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

765 ἄγε δὴ τίς ἔσται μηχανὴ σωτηρίας;
τίς πεῖρα, τίς ἐπίνοι'; ὁ μὲν γὰρ αἴτιος,
κἄμ' ἐσκυλίσας ἐς τοιαυτὶ πράγματα,
οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε, τίν' ἂν, τίν' ἄγγελον
πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; οἶδ' ἐγὼ καὶ δὴ πόρον
770 ἐκ τοῦ Παλαμήδους. ὡς ἐκεῖνος, τὰς πλάτας
ῥίψω γράφων. ἀλλ' οὐ πάρεισί μοι πλάται.
πόθεν οὖν γένοιντ' ἂν ἀθλίῳ πλάται; πόθεν;
τί δ' ἂν, εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν
γράφων διαῤῥίπτοιμι; βέλτιον πολύ.
775 ξύλον γέ τοι καὶ ταῦτα, κἀκεῖν' ἦν ξύλον.
ὦ χεῖρες ἐμαὶ,
ἐγχειρεῖν χρὴ ἔργῳ πορίμῳ.
ἄγε δὴ πινάκων ξεστῶν δέλτοι,
δέξασθε σμίλης ὁλκοὺς,
780 κήρυκας ἐμῶν μόχθων. (οἴμοι·
τουτὶ τὸ ῥῶ μοχθηρὸν,
χωρεῖ, χωρεῖ ποίαν αὔλακα;)
βάσκετ', ἐπείγετε πάσας καθ' ὁδοὺς,
κείνῃ, ταύτῃ· ταχέως χρή.

ΧΟΡΟΣ.

785 ἡμεῖς τοίνυν ἡμᾶς αὐτὰς εὖ λέξωμεν παραβᾶσαι.
καί τοι πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φῦλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει,

ὡς πᾶν ἐσμὲν κακὸν ἀνθρώποις, κἀξ ἡμῶν ἐστὶν ἅπαντα,
ἔριδες, νείκη, στάσις, ἀργαλέα λύπη, πόλεμος. φέρε δὴ νῦν,
εἰ κακὸν ἐσμὲν, τί γαμεῖθ' ἡμᾶς, εἴπερ ἀληθῶς κακὸν ἐσμέν;
790 κἀπαγορεύετε μήτ' ἐξελθεῖν, μήτ' ἐκκύψασαν ἁλῶναι;
ἀλλ' οὑτωσὶ πολλῇ σπουδῇ τὸ κακὸν βούλεσθε φυλάττειν;
κἂν ἐξέλθοι τὸ γύναιόν ποι, κᾆθ' εὕροιτ' αὐτὸ θύρασιν,
μανίας μαίνεσθ', οὓς χρῆν σπένδειν καὶ χαίρειν, εἴπερ ἀληθῶς
ἔνδοθεν εὕρετε φροῦδον τὸ κακὸν, καὶ μὴ κατελαμβάνετ' ἔνδον.
795 κἂν καταδαρθῶμεν ἐν ἀλλοτρίων παίσασαι καὶ κοπιῶσαι,
πᾶς τις τὸ κακὸν τοῦτο ζητεῖ, περὶ τὰς κλίνας περινοστῶν.
κἂν ἐκ θυρίδος παρακύπτωμεν, ζητεῖ τὸ κακὸν τεθεᾶσθαι·
κἂν αἰσχυνθεῖσ' ἀναχωρήσῃ, πολὺ μᾶλλον πᾶς ἐπιθυμεῖ
αὖθις παρακύψαν ἰδεῖν τὸ κακόν. οὕτως ἡμεῖς ἐπιδήλως
800 ὑμῶν ἐσμὲν πολὺ βελτίους· βάσανός τε πάρεστιν ἰδέσθαι.
βάσανον δῶμεν, πότεροι χείρους. ἡμεῖς μὲν γὰρ φαμὲν ὑμᾶς·
ὑμεῖς δ' ἡμᾶς. σκεψώμεθα δὴ, κἀντιτιθῶμεν πρὸς ἕκαστον,
παραβάλλουσαι τῆς τε γυναικὸς καὶ τἀνδρὸς τοὔνομ' ἕκαστον.
Ναυσιμάχης μὴν ἥττων ἐστὶν Χαρμῖνος· δῆλα δὲ τἄργα.
805 καὶ μὲν δὴ καὶ Κλεοφῶν χείρων πάντως δήπου Σαλαβακχοῦς.
πρὸς Ἀριστομάχην δὲ χρόνου πολλοῦ, πρὸς ἐκείνην τὴν Μαραθῶνι,
καὶ Στρατονίκην, ὑμῶν οὐδεὶς οὐδ' ἐγχειρεῖ πολεμίζειν.
ἀλλ' Εὐβούλης τῶν πέρυσίν τις βουλευτής ἐστιν ἀμείνων,
παραδοὺς ἑτέρῳ τὴν βουλείαν; οὐδ' αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις.
810 οὕτως ἡμεῖς πολὺ βελτίους τῶν ἀνδρῶν εὐχόμεθ' εἶναι.
οὐδ' ἂν κλέψασα γυνὴ ζεύγει κατὰ πεντήκοντα τάλαντα
ἐς πόλιν ἔλθοι τῶν δημοσίων· ἀλλ' ἢν τὰ μέγισθ' ὑφέληται,
φορμὸν πυρῶν τἀνδρὸς κλέψασ', αὐθήμερον αὔτ' ἀπέδωκεν.
ἀλλ' ἡμεῖς ἂν πολλοὺς τούτων
815 ἀποδείξαιμεν ταῦτα ποιοῦντας·
καὶ πρὸς τούτοις γαστρίδας ἡμῶν
ὄντας μᾶλλον, καὶ λωποδύτας,
καὶ βωμολόχους, κἀνδραποδιστάς.
καὶ μὴν δήπου καὶ τὰ πατρῷά γε

820 χείρους ἡμῶν εἰσὶν σώζειν.
ἡμῖν μὲν γὰρ σῶν ἔτι καὶ νῦν
τἀντίον, ὁ κανών, οἱ καλαθίσκοι,
τὸ σκιάδειον·
τοῖς δ' ἡμετέροις ἀνδράσι τούτοις
825 ἀπόλωλεν μὲν πολλοῖς ὁ κανὼν
ἐκ τῶν οἴκων αὐτῇ λόγχῃ·
πολλοῖς δ' ἑτέροις ἀπὸ τῶν ὤμων
ἐν ταῖς στρατιαῖς
ἔῤῥιπται τὸ σκιάδειον.
830 πολλ' ἂν αἱ γυναῖκες ἡμεῖς ἐν δίκῃ μεμψαίμεθ' ἂν
τοῖσιν ἀνδράσιν δικαίως· ἓν δ' ὑπερφυέστατον.
χρῆν γὰρ, ἡμῶν εἰ τέκοι τις ἄνδρα χρηστὸν τῇ πόλει,
ταξίαρχον, ἢ στρατηγὸν, λαμβάνειν τιμήν τινα,
προεδρίαν τ' αὐτῇ δίδοσθαι Στηνίοισι καὶ Σκίροις,
835 ἔν τε ταῖς ἄλλαις ἑορταῖς, αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν·
εἰ δὲ δειλὸν καὶ πονηρὸν ἄνδρα τις τέκοι γυνὴ,
ἢ τριήραρχον πονηρὸν, ἢ κυβερνήτην κακὸν,
ὑστέραν αὐτὴν καθῆσθαι, σκάφιον ἀποκεκαρμένην,
τῆς τὸν ἀνδρεῖον τεκούσης. τῷ γὰρ εἰκὸς, ὦ πόλις,
840 τὴν Ὑπερβόλου καθῆσθαι μητέρ' ἠμφιεσμένην
λευκὰ, καὶ κόμας καθεῖσαν, πλησίον τῆς Λαμάχου,
καὶ δανείζειν χρήμαθ', ᾗ χρῆν, εἰ δανείσειέν τινι,
καὶ τόκον πράττοιτο, διδόναι μηδέν' ἀνθρώπων τόκον,
ἀλλ' ἀφαιρεῖσθαι βίᾳ τὰ χρήματ', εἰπόντας τοδί·
845 ΑΞΙΑ ΓΟΥΝ ΕΙ ΤΟΚΟΥ, ΤΕΚΟΥΣΑ ΤΟΙΟΥΤΟΝ ΤΟΚΟΝ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΓΥΝΗ Η, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΠΡΥΤΑΝΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

Ἰλλὸς γεγένημαι προσδοκῶν· ὁ δ' οὐδέπω.
τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών; οὐκ ἔσθ' ὅπως
οὐ τὸν Παλαμήδην ψυχρὸν ὄντ' αἰσχύνεται.
τῷ δῆτ' ἂν αὐτὸν προσαγαγοίμην δράματι;
850 ἐγῷδα· τὴν καινὴν Ἑλένην μιμήσομαι.
πάντως ὑπάρχει μοι γυναικεία στολή.

ΓΥΝΗ Η.

τί αὖ σὺ κυκανᾷς; ἢ τί κοικύλλεις ἔχων;
πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ', εἰ μὴ κοσμίως
ἕξεις, ἕως ἂν τῶν Πρυτανέων τις φανῇ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς Ἑλένη.

855 „Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαὶ,
„ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος Αἰγύπτου πέδον
„λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών.

ΓΥΝΗ Η.

πανοῦργος εἶ, νὴ τὴν Ἑκάτην τὴν φωσφόρον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ἐμοὶ δὲ γῆ μὲν πατρὶς οὐκ ἀνώνυμος,
860 „Σπάρτη, πατὴρ δὲ Τυνδάρεως.

ΓΥΝΗ Η.

σοί γ' ὤλεθρε,
πατὴρ ἐκεῖνός ἐστι; Φρυνώνδας μὲν οὖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ Ἑλένη δ' ἐκλήθην.

ΓΥΝΗ Η.

αὖθις αὖ γίγνει γυνὴ,

πρὶν τῆς ἑτέρας δοῦναι γυναικίσεως δίκην;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ψυχαὶ δὲ πολλαὶ δι' ἔμ' ἐπὶ Σκαμανδρίαις

865 „ ῥοαῖσιν ἔθανον.

ΓΥΝΗ Η.

ὤφελες δὲ καὶ σύ γε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ κἀγὼ μὲν ἐνθάδ' εἴμ'· ὁ δ' ἄθλιος πόσις

„ οὑμὸς Μενέλεως οὐδέπω προσέρχεται.

„ τί οὖν ἔτι ζῶ τῶν κοράκων πονηρίᾳ;

„ ἀλλ' ὥσπερ αἰκάλλει τι καρδίαν ἐμὴν,

870 „ μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ, τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Μενέλαος.

„ τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἔχει κράτος,

„ ὅστις ξένους δέξαιτο, ποντίῳ σάλῳ

„ κάμνοντας ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ Πρωτέως τάδ' ἐστὶ μέλαθρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ποίου Πρωτέως;

ΓΥΝΗ Η.

875 ὦ τρισκακόδαιμον, ψεύδεται, νὴ τὼ θεὼ,

ἐπεὶ τέθνηκε Πρωτέας ἔτη δέκα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ποίαν δὲ χώραν εἰσεκέλσαμεν σκάφει;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ Αἴγυπτον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ὦ δύστηνος, οἷ πεπλώκαμεν.

ΓΥΝΗ Η.

πείθει τι, ὦ μέλε, τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ,
880 ληροῦντι λῆρον; Θεσμοφόριον τουτογί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„αὐτὸς δὲ Πρωτεὺς ἔνδον ἔστ᾽, ἢ 'ξώπιος;

ΓΥΝΗ Η.

οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ᾽, ὦ ξένε,
ὅστις γ᾽ ἀκούσας ὅτι τέθνηκε Πρωτέας,
ἔπειτ᾽ ἐρωτᾷς, ἔνδον ἔστ᾽, ἢ 'ξώπιος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

885 „αἶ, αἶ· τέθνηκε. ποῦ δ᾽ ἐτυμβεύθη τάφῳ;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„τόδ᾽ ἐστὶν αὐτοῦ σῆμ᾽, ἐφ᾽ ᾧ καθήμεθα.

ΓΥΝΗ Η.

κακῶς ἄρ᾽ ἐξόλοιο, κἀξολεῖ γε τοι,
ὅστις γε τολμᾷς σῆμα τὸν βωμὸν καλεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„τί δὲ δὴ σὺ θάσσεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας,
890 „φάρει καλυπτὸς, ὦ ξένη;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„βιάζομαι
„γάμοισι Πρωτέως παιδὶ συμμῖξαι λέχος.

ΓΥΝΗ Η.

τί, ὦ κακόδαιμον, ἐξαπατᾷς αὖ τὸν ξένον;
οὗτος πανουργῶν δεῦρ᾽ ἀνῆλθεν, ὦ ξένε,
ὡς τὰς γυναῖκας, ἐπὶ κλοπῇ τοῦ χρυσίου.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

895 „βάϋζε, τοὐμὸν σῶμα βάλλουσα ψόγῳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ξένη, τίς ἡ γραῦς, ἡ κακορροθοῦσά σε;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„αὕτη Θεονόη Πρωτέως---

ΓΥΝΗ Η.

μὰ τὼ θεώ·
εἰμὶ Κριτύλλα γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν·
σὺ δ' εἶ πανοῦργος.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ὁπόσα τοι βούλει, λέγε.
900 „οὐ γὰρ γαμοῦμαι σῷ κασιγνήτῳ ποτὲ,
„προδοῦσα Μενέλεων τὸν ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„γύναι, τί εἶπας; στρέψον ἀνταυγεῖς κόρας.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„αἰσχύνομαί σε, τὰς γνάθους ὑβρισμένη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„τουτὶ τί ἐστιν; ἀφασία τις τοί μ' ἔχει.
905 „ὦ θεοὶ, τίν' ὄψιν εἰσορῶ; τίς εἶ, γύναι;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„σὺ δ' εἶ τίς; ὠὐτὸς γάρ σε κἄμ' ἔχει λόγος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„Ἑλληνὶς εἶ τις, ἢ 'πιχωρία γυνή;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„Ἑλληνίς. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„Ἑλένῃ σ' ὁμοίαν δὴ μάλιστ' εἶδον, γύναι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

910 „ἐγὼ δὲ Μενελάῳ σ', ὅσα γ' ἐκ τῶν ἰφύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ἔγνως ἄρ' ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δάμαρτος ἐς χέρας,
„λαβέ με, λαβέ με, πόσι·
„περίβαλλε δὲ χέρας.
915 „φέρε, σε κύσω. ἄπαγέ μ', ἄπαγ', ἄπαγ', ἄπαγέ με,
„λαβὼν ταχὺ πάνυ.

ΓΥΝΗ Η.

κλαύσετ' ἄρα, νὴ τὼ θεὼ,
ὅστις σ' ἀπάξει, τυπτόμενος τῇ λαμπάδι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ σὺ τὴν ἐμὴν γυναῖκα κωλύεις ἐμὲ,
„ τὴν Τυνδάρειον παῖδ', ἐπὶ Σπάρτην ἄγειν;

ΓΥΝΗ Η,

920 οἴ μ', ὡς πανοῦργος καὐτὸς εἶναί μοι δοκεῖς,
καὶ τοῦδέ τις ξύμβουλος. οὐκ ἐτὸς πάλαι
ἠγυπτιάζετ'. ἀλλ' ὅδε μὲν δώσει δίκην.
προσέρχεται γὰρ ὁ Πρύτανις, χὠ τοξότης.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τουτὶ πονηρόν· ἀλλ' ὑπαποκινητέον.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

925 ἐγὼ δ' ὁ κακοδαίμων, τί δρῶ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μέν' ἥσυχος.
οὐ γὰρ προδώσω σ' οὐδέποτ', ἤνπερ ἐμπνέω,
ἢν μὴ προλίπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί·

ΓΥΝΗ Η.

αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

ὅδ' ἔσθ' ὁ πανοῦργος, ὃν ἔλεγ' ἡμῖν Κλεισθένης;
930 οὗτος, τί κύπτεις; δῆσον αὐτὸν, εἰσάγων,
ὦ τοξότ', ἐν τῇ σανίδι, κἄπειτ' ἐνθαδὶ
στήσας φύλαττε, καὶ προσιέναι μηδένα
ἔα πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ τὴν μάστιγ' ἔχων,
παῖ', ἢν προσίῃ τις.

ΓΥΝΗ Η.

νὴ Δί', ὡς νῦν δὴ τ' ἀνὴρ
935 ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτὸν ἱστιοῤῥάφος.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὦ Πρύτανι, πρὸς τῆς δεξιᾶς, ἥνπερ φιλεῖς

κοίλην προτείνειν, ἀργύριον ἤν τις διδῷ,
χάρισαι βραχύ τι μοι, καίπερ ἀποθανουμένῳ.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

τί σοι χαριοῦμαι;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

γυμνὸν ἀποδύσαντά με

940 κέλευε πρὸς τῇ σανίδι δεῖν τὸν τοξότην,
ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνὴρ
γέλωτα παρέχω τοῖς κόραξιν ἑστιῶν.

ΠΡΥΤΑΝΙΣ.

ἔχοντα ταῦτ' ἔδοξε τῇ Βουλῇ σε δεῖν,
ἵνα τοῖς παροῦσι δῆλος ᾖς πανοῦργος ὤν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

945 ἰαππαπαιάξ· ὦ κροκώθ', οἷ' εἴργασαι·
κοὐκ ἔστιν ἔτ' ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας.

ΧΟΡΟΣ.

ἄγε νῦν ἡμεῖς παίσωμεν, ἅπερ νόμος ἐνθάδε ταῖσι γυναιξὶν,
ὅταν ὄργια σεμνὰ θεαῖν ἱεραῖς ὥραις ἀνέχωμεν, ἅπερ καὶ
Παύσων σέβεται, καὶ νηστεύει,
950 πολλάκις αὐταῖν ἐκ τῶν ὡρῶν
ἐς τὰς ὥρας ξυνεπευχόμενος
τοιαῦτα μέλειν θάμ' ἑαυτῷ.
ὅρμα, χώρει
κοῦφα ποσὶν, ἄγ' ἐς κύκλον,
955 χειρὶ σύναπτε χεῖρα, ῥυθμὸν χορείας
ὕπαγε πᾶσα· βαῖνε καρπαλίμοιν ποδοῖν.
ἐπισκοπεῖν δὲ, πανταχῇ
κυκλοῦσαν ὄμμα, χρὴ χοροῦ κατάστασιν.
ἅμα δὲ καὶ
960 γένος Ὀλυμπίων θεῶν
μέλπε, καὶ γέραιρε φωνῇ, πᾶσα χορομανεῖ τρόπῳ.
εἰ δέ τις
προσδοκᾷ κακῶς ἐρεῖν

ἐν ἱερῷ γυναῖκά μ' οὖσαν ἄνδρας,
965 οὐκ ὀρθῶς φρονεῖ.
ἀλλὰ χρὴ,
ὥσπερ ἔργον αὖ τι καινὸν,
πρῶτον εὐκύκλου χορείας εὐφυῆ στῆσαι βάσιν.
πρόβαινε ποσὶν, τὸν Εὐλύραν
970 μέλπουσα, καὶ τὴν τοξοφόρον
Αρτεμιν, ἄνασσαν ἁγνήν.
χαῖρ' ὦ Εκάεργε, ὄπαζε δὲ νίκην.
Ηραν τε τὴν Τελείαν
μέλψωμεν, ὥσπερ εἰκὸς,
975 ἣ πᾶσι τοῖς χοροῖσιν ἐμπαίζει τε, καὶ
κλῇδας γάμου φυλάττει.
Ερμῆν τε Νόμιον ἄντομαι,
καὶ Πᾶνα, καὶ Νύμφας φίλας,
ἐπιγελάσαι προθύμως
980 ταῖς ἡμετέραις χαρέντα χορείαις.
ἔξαιρε δὴ προθύμως
διπλῆν χεροῖν χορείαν.
παίσωμεν, ὦ γυναῖκες, οἷά περ νόμος·
νηστεύωμεν δὲ πάντως·
985 ἀλλ' εἶ' ἐπ' ἀλλ' ἀνάστρεφ' εὐρύθμῳ ποδὶ,
τόρευε πᾶσαν ᾠδήν·
ἡγοῦ δέ γ' ὧδ' αὐτὸς
σὺ, κισσοφόρε Βάκχειε δέσποτ'· ἐγὼ δὲ κώμοις
σὲ φιλοχόροισι μέλψω
990 Εὔϊον, ὦ Διόνυσε,
Βρόμιε, καὶ Σεμέλας παῖ,
χοροῖς τερπόμενος, κατ' ὄρεα, Νυμφᾶν,
ἐρατοῖς ἐν ὕμνοις
Εὔϊον, Εὔϊον, εὐοῖ ἀναχορεύων.
995 ἀμφὶ δὲ σοὶ κτυπεῖται
Κιθαρώνιος Ηχὼ,

μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια, καὶ νάπαι
πετρώδεις βρέμονται·
κύκλῳ δὲ περὶ σὲ κισσὸς
1000 εὐπέταλος ἕλικι θάλλει.

ΤΟΞΟΤΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

Ενταῦτα νῦν οἰμῶξι πρὸς τὴν αἰτρίαν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ὦ τοξόθ᾽, ἱκετεύω σε.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

μή μ᾽ ἱκέτευε σύ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

χάλασον τὸν ἧλον.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ἀλλὰ ταῦτα δρᾶς ἐγώ.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

οἴ μοι κακοδαίμων, μᾶλλον ἐπικρούσεις σύ γε.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1005 ἔτι μᾶλλον, ἂν βουλῇς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἀτταταὶ, ἀτταταί·

κακῶς ἀπόλοιο.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

σῖγα, κακοδαίμων γέρον.

πέρ᾽ ἐγὼ ξυνίσκι φορμὸς, ἵνα πυλάξι σοι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ταυτὶ τὰ βέλτισθ᾽ ἀπολέλαυκ᾽ Εὐριπίδου.

ἔα· θεοὶ, Ζεῦ Σῶτερ, εἰσὶν ἐλπίδες.

1010 ἀνὴρ ἔοικεν οὐ προδώσειν· ἀλλ᾽ ἐμοὶ

σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμὼν,

ὅτι δεῖ με γίγνεσθ᾽ Ανδρομέδαν· πάντως δ᾽ ἐμοὶ

τὰ δέσμ᾽ ὑπάρχει. δῆλον οὖν ἐστίν γ᾽, ὅτι
ἥξει με σώσων. οὐ γὰρ ἂν παρέπτατο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Περσεύς.

1015 Φίλαι παρθένοι, φίλαι,
πῶς ἂν ἐπέλθοιμι, καὶ
τὸν Σκύθην λάθοιμι;
κλύοις, ὦ
προσαυδῶσα τὰς ἐν ἄντροις,
1020 κατάνευσον, ἔασον ὡς
τὴν γυναῖκά μ᾽ ἐλθεῖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἄνοικτος, ὅς μ᾽ ἔδησε, τὸν
πολυπονώτατον βροτῶν.
μόλις δὲ γραῖαν ἀποφυγὼν
1025 σαπρὰν, ἀπωλόμην ὅμως.
ὅδε γὰρ ὁ Σκύθης φύλαξ
πάλαι ἐφεστηκ᾽, ὀλοὸν,
ἄφιλον κρεμάσας κόραξι,
δεῖπνον. ὁρᾷς; οὐ χοροῖσιν,
1030 οὐδ᾽ ὑφ᾽ ἡλίκων νεανίδων,
ψήφων κημὸν ἕστηκ᾽ ἔχουσ᾽.
ἀλλ᾽ ἐν πυκνοῖς δεσμοῖσιν ἐμπεπλεγμένη,
κήτει βορὰ τῷ Γλαυκέτῃ πρόκειμαι.
γαμηλίῳ μὲν οὐ ξὺν
1035 παιῶνι, δεσμίῳ δὲ,
γοᾶσθέ μ᾽, ὦ γυναῖκες, ὡς
μέλεα μὲν πέπονθα, μέλεος,
ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας,

❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

ἀπὸ δὲ συγγόνων, ἀλλ᾽ ἂν
1040 ἄνομα πάθεα φῶτα λιτομέναν,
πολυδάκρυτον Ἀΐδα γόον φλέγουσαν,
αἶ, αἶ, αἶ, αἶ,

ὅς ἔμ' ἀπεξύρησε πρῶτον,
ὅς ἐμὲ κροκόεντ' ἐνέδυσεν·
1045 ἐπὶ δὲ τοῖσδε τόδ' ἀνέπεμψεν
ἱερὸν, ἔνθα γυναῖκες.
ἰώ μοι μοίρας ἄτεγκτε δαίμων·
ὦ κατάρατος ἐγώ· τίς ἐμὸν οὐκ ἐποικτερεῖ
πάθος ἀμέγαρτον ἐπὶ κακῶν παρουσίᾳ;
1050 εἴθ' ἐμὲ πυρφόρος αἰθέρος ἀστὴρ
τὸν δύσμορον ἐξολέσειεν.
οὐ γὰρ ἔτ' ἀθανάταν φλόγα λεύσσειν
ἐστὶν ἐμοὶ φίλον, ὡς ἐκρεμάσθην,
λαιμότμητ' ἄχη δαιμονῶν, αἰόλα
1055 νέκυσιν ἐπὶ πορείᾳ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Ἠχώ.

„ χαῖρ', ὦ φίλη παῖ· τὸν δὲ πατέρα Κηφέα,
„ ὅς σ' ἐξέθηκεν, ἀπολέσειαν οἱ θεοί.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ ὡς Ἀνδρομέδη.

„ σὺ δ' εἶ τίς, ἥτις τοὐμὸν ᾤκτειρας πάθος;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ Ἠχὼ λόγων ἀντῳδὸς ἐπικοκκύστρια,
1060 „ ἥπερ πέρυσιν ἐν τῷδε ταὐτῷ χωρίῳ
„ Εὐριπίδῃ καὐτὴ ξυνηγωνιζόμην.
„ ἀλλ', ὦ τέκνον, σὲ μὲν τοσαῦτα χρὴ ποιεῖν,
„ κλάειν ἐλεεινῶς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ σὲ δ' ἐπικλάειν ὕστερον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ'. ἀλλ' ἄρχου λόγων.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

1065 „ ὦ Νὺξ ἱερὰ,
„ ὡς μακρὸν ἵππευμα διώκεις,
„ ἀστεροειδέα νῶτα διφρεύουσ'
„ αἰθέρος ἱερᾶς,

„ τοῦ σεμνοτάτου δι᾽ Ὀλύμπου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ δι᾽ Ὀλύμπου.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

1070 „ τί ποτ᾽ Ἀνδρομέδα περίαλλα κακῶν
„ μέρος ἐξέλαχον;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ μέρος ἐξέλαχον;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ θανάτου τλήμων.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ θανάτου τλήμων.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ἀπολεῖς μ᾽, ὦ γραῦ, στωμυλλομένη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ στωμυλλομένη.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

1075 „ νὴ Δί᾽, ὀχληρά γ᾽ εἰσήῤῥηκας
„ λίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ λίαν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ὦ ᾽γάθ᾽, ἔασόν με μονῳδῆσαι,
„ καὶ χαριεῖ μοι. παῦσαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ παῦσαι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ βάλλ᾽ ἐς κόρακας.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ βάλλ᾽ ἐς κόρακας.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

1080 „ τί τὸ κακόν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ τί τὸ κακόν;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ληρεῖς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ληρεῖς.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ οἴμωζ᾽.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ οἴμωζ᾽.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ὀτότυζ᾽.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ὀτότυζ᾽.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὗτος, τί λαλεῖς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ οὗτος, τί λαλεῖς;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

Πρυτάνεις καλέσω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ Πρυτάνεις καλέσω.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1085 τὶ κακόν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ τὶ κακόν;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

πωτἶλοπωνή;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ πωτἶλοπωνή;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

τὺ λαλεῖς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ σὺ λαλεῖς;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

κλαύσει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ κλαύσει.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

καккάσκῃ μοι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ κακκάσκῃ μοι;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

1090 μὰ Δί', ἀλλὰ γυνὴ πλησίον αὕτη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ πλησίον αὕτη.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ποῦ 'σθ' ἡ μιαρά; καὶ δὴ φεύγει.

ποῖ, ποῖ φεύγεις;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ποῖ, ποῖ φεύγεις;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὐκ αἰρήσεις;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ οὐκ αἰρήσεις;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1095 ἔτι γὰρ γρύζεις;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ἔτι γὰρ γρύζεις;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

λαβὲ τὴ μιαρᾷ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ λαβὲ τὴ μιαρᾷ.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

λαλοκαικαταρατογύναικο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς Περσεύς.

„ ὦ θεοὶ, τίν' ἐς γῆν βαρβάρων ἀφίγμεθα
„ ταχεῖ πεδίλῳ; διὰ μέσου γὰρ αἰθέρος
1100 „ τέμνων κέλευθον, πόδα τίθημ' ὑπόπτερον,
„ Περσεὺς, πρὸς Ἄργος ναυστολῶν, τὸ Γοργόνος
„ κάρα κομίζων.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

τί λέγι Γοργόνος πέρι;
τὸ γραμματέο σὺ τῇ κεπαλῇ τὴν Γοργόνος;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ἔγωγε φημί.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

Γοργό τοι κἀγὼ λέγι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1105 „ ἔα· τίν' ὄχθον τόνδ' ὁρῶ, καὶ παρθένον
„ θεαῖς ὁμοίαν, ναῦν ὅπως, ὡρμισμένην;

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

„ ὦ ξένε, κατοίκτειρόν με τὴν παναθλίαν·
„ λῦσόν με δεσμῶν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὐκὶ μὴ λαλῆσι σύ.
κατάρατο τόλμας· ἀποτανουμένη λαλᾷς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1110 „ ὦ παρθέν', οἰκτείρω σε, κρεμαμένην ὁρῶν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὐ παρτέν' ἐστιν, ἀλλ' ἁμαρτωλὴ γέρων,
καὶ κλέπτο, καὶ πανοῦργο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ ληρεῖς, ὦ Σκύθα.
„ αὕτη γάρ ἐστιν Ἀνδρομέδα παῖς Κηφέως.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

σκέψαι τὸ πόστη· μή τι μικρὸν φαίνεται;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1115 „ Φέρε δεῦρό μοι τὴν χεῖρ᾽, ἵν᾽ ἅψωμαι κόρης·
„ φέρε, Σκύθ᾽. ἀνθρώποισι γὰρ νοσήματα
„ ἅπασιν ἐστίν· ἐμὲ δὲ κἀυτὸν τῆς κόρης
„ ταύτης ἔρως εἴληφεν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὐ ζηλῶ σι σέ·
ἀτὰρ εἰ τὸ πρωκτὸ δεῦρο περιεστραμμένον,
1120 οὐκ ἐφθόνησά σ᾽ αὐτὸ, πυγίζεις ἄγων.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ τί δ᾽ οὐκ ἐᾷς λύσαντά μ᾽ αὐτὴν, ὦ Σκύθα,
„ πεσεῖν ἐς εὐνὴν, καὶ γαμήλιον λέχος;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

εἰ σπόδρ᾽ ἐπιτυμεῖς τῆ γεροντοπύγισο,
τῆ σανιδοτρήσας ἐξοπισθοπρώκτισον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1125 „ μὰ Δί᾽, ἀλλὰ λύσω δεσμά.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

μαστιγῶ σ᾽ ἄρα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ καὶ μὴν ποιήσω τοῦτο.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

τὸ κεπαλή σ᾽ ἄρα
τὸ ξιπομάκαιραν ἀποκεκόψι τουτοί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

„ αἶ, αἶ· τί δράσω; πρὸς τίνας στρεφθῶ λόγους;
„ ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἐνδέξαιτο βάρβαρος φύσις.
1130 „ σκαιοῖσι γάρ τοι καινὰ προσφέρων σοφὰ,
„ μάτην ἀναλίσκοις ἄν. ἀλλ᾽ ἄλλην τινὰ
„ τούτῳ πρέπουσαν μηχανὴν προσοιστέον.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

μιαρὸς ἀλώπηξ, οἷον ἐπιτήκιζέ μοι.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

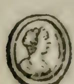
„ μέμνησο, Περσεῦ, μ' ὡς καταλείπεις ἀθλίαν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1135 ἔτι γὰρ σὺ τὴν μάστιγαν ἐπιτυμεῖς λαβεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ
δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς
χορὸν, παρθένον,
ἄζυγα κόρην,
1140 ἣ πόλιν ἡμετέραν ἔχει,
καὶ κράτος φανερὸν μόνη,
κληδοῦχός τε καλεῖται.
φάνηθ', ὦ τυράννους
στυγοῦσ', ὥσπερ εἰκός.
1145 δῆμός τοι σὲ καλεῖ γυναι-
κῶν· ἔχουσα δ' ἐμοὶ μόλοις
εἰρήνην φιλέορτον.
ἥκετ' εὔφρονες, ἵλαοι,
Πότνιαι, ἄλσος ἐς ὑμέτερον·
1150 οὗ δῆτ' ἀνδράσιν οὐ
θεμιτὸν εἰσορᾶν
ὄργια σεμνὰ θεαῖν·
ἵνα λαμπάσι φαί-
νετον ἄμβροτον ὄψιν.
1155 μόλετον, ἔλθετον, αἰτούμεθ', ὦ
Θεσμοφόρω πολὺ πότνια.
εἰ γὰρ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω
ἤλθετον, νῦν ἀφίκε-
σθον, ἱκετεύομεν, ἐνθάδ' ἡμῖν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΧΟΡΟΣ, ΤΟΞΟΤΗΣ, ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1160 Γυναῖκες, εἰ βούλεσθε τὸν λοιπὸν χρόνον
σπονδὰς ποιήσασθαι πρὸς ἐμὲ, νυνὶ πάρα
ἐφ' ᾧ τ' ἀκοῦσαι μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ μηδαμῆ
κακὸν τολοιπὸν, ταῦτ' ἐπικηρυκεύομαι.

ΧΟΡΟΣ.

χρεία δὲ ποία τόνδ' ἐπεισφέρεις λόγον;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1165 ὅδ' ἐστὶν, οὐν τῇ σανίδι, κηδεστὴς ἐμός.
ἢν οὖν κομίσωμαι τοῦτον, οὐδὲν μήποτε
κακῶς ἀκούσετ'· ἢν δὲ μὴ πείθησθέ μοι,
ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε, τοῖσιν ἀνδράσιν
ἀπὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσιν ὑμῶν διαβαλῶ.

ΧΟΡΟΣ.

1170 τὰ μὲν παρ' ἡμῶν ἴσθι σοι πεπεισμένα·
τὸν βάρβαρον δὲ τοῦτον αὐτὸς πεῖθε σύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ὡς γραῦς.

ἐμὸν ἔργον ἐστίν· καὶ σὸν ὦ 'λάφιον, ἅ σοι
καθ' ὁδὸν ἔφραζον, ταῦτα μεμνῆσθαι ποιεῖν.
πρῶτον μὲν οὖν δίελθε, κἀνακόλπασον.
1175 σὺ δ', ὦ Τερηδὼν, ἐπαναφύσα Περσικόν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

τί τὸ βόμβο τοῦτο; κῶμο τίς ἀνεγείρι μοι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἡ παῖς ἔμελλε προμελετᾶν, ὦ τοξότα.
ὀρχησομένη γὰρ ἔρχεθ' ὡς ἄνδρας τινάς.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ὀρκῆσι καὶ μελετῆσι, οὐ κωλύσ' ἐγώ.

1180 ὡς ἐλαπρὸς, ὥσπερ φύλλο κατὰ τὸ κώδιο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

φέρε θοἰμάτιον ἄνωθεν, ὦ τέκνον, τοδί·

καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖσι γόνασι τοῦ Σκύθου,

τὼ πόδε πρότεινον, ἵν' ὑπολύσω.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ναικὶ, ναὶ

κάτησο, κάτησο, ναικὶ, ναὶ, τυγάτριον.

1185 οἴμ', ὡς στέριπο τὸ τιτθί', ὥσπερ γογγύλη.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

αὔλει σὺ θᾶττον· ἔτι δέδοικας τὸν Σκύθην;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

καλό γε τὸ πυγή.

(ἀνακύπτει καὶ παρακύπτει ἀπεψωλημένος.)

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

κλαύσετ', ἂν μὴ 'νδον μένῃ.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

εἶεν· καλὴ τὸ σκῆμα περὶ τὸ πόστιον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καλῶς ἔχει. λαβὲ θοἰμάτιον· ὥρα 'στὶ νῷν

1190 ἤδη βαδίζειν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

οὐκὶ πιλήσει πρῶτά με;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πάνυ γε· φίλησον αὐτόν.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ὂ, ὂ, ὂ, παπαπαπαὶ

ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ', ὥσπερ Ἀττικὸς μέλις.

τί οὐ κατεύδει παρ' ἐμέ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

χαῖρε, τοξότα·

οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν τοῦτο.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ναὶ, ναὶ, γρᾴδιον,

1195 ἐμοὶ χάρισαι σὺ τοῦτο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

δώσεις οὖν δραχμήν;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ναὶ, ναικὶ δῶ σοι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τἀργύριον τοίνυν φέρε.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ἀλλ' οὐκ ἔκ' ὠδέν· ἀλλὰ τὸ συβίνην λαβέ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ,

ἔπειτα κομίζεις αὖθις.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ἀκολούτει, τέκνον.

σὺ δὲ τοῦτο τήρει τῇ γεροντογρᾴδιο.

1200 ὄνομα δέ σοι τί ἐστίν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Αρτεμισία.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

μεμνῆσι τοίνυν τοὔνομ'· Αρτομουξία.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Ερμῆ Δόλιε, ταυτὶ μὲν ἔτι καλῶς ποιεῖς.
σὺ μὲν οὖν ἀπότρεχε, παιδάριον τουτὶ λαβών·
ἐγὼ δὲ λύσω τόνδε. σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς,
1205 ὅταν λυθῇς, τάχιστα φεύξει, καὶ τενεῖς
ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἐμοὶ μελήσει ταῦτά γ', ἢν ἅπαξ λυθῶ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

λέλυσο. σὸν ἔργον, φεῦγε, πρὶν τὸν τοξότην
ἥκοντα καταλαβεῖν.

ΜΝΗΣΙΛΟΧΟΣ.

ἐγὼ δὴ τοῦτο δρῶ.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1210 ὦ γρᾴδι᾽, ὡς χαρίεντό σοι τὸ τυγάτριον,
κοὐ δύσκολ᾽, ἀλλὰ πρᾶο. — ποῦ τὸ γρᾴδιο;
οἴμ᾽, ὡς ἀπόλωλον· ποῦ τὸ γέροντ᾽ ἐντευτενί;
ὦ γρᾴδι᾽, ὦ γραῦ. οὐκ ἐπαινῶ, γρᾴδιο.
Ἀρταμουξία.
διέβαλέ μ᾽ ὦ γραῦς. ἀπότρεχ᾽ ὡς τάκιστα σύ·
1215 ὀρτῶς δὲ συβίνη ᾽στι· καταβινῆσι γάρ.
οἴμοι, τί δράσει; ποῖ τὸ γρᾴδιο;
Ἀρταμουξία.

ΧΟΡΟΣ.

τὴν γραῦν ἐρωτᾷς, ἣ ᾽φερεν τὰς πηκτίδας;

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ναὶ, ναικί. εἶδες αὐτό;

ΧΟΡΟΣ.

ταύτῃ γ᾽ οἴχεται,
αὐτή τ᾽ ἐκείνη, καὶ γέρων τις εἵπετο.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1220 κροκῶτ᾽ ἔκοντο τῇ γέροντο;

ΧΟΡΟΣ.

Φήμ᾽ ἐγώ.
ἔτ᾽ ἂν καταλάβοις, εἰ διώκοις ταυτηί.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

ὦ μιαρὸ γρᾷο· πότερα τρέξι τὴν ὁδό;
Ἀρταμουξία.

ΧΟΡΟΣ.

ὀρθὴν ἄνω δίωκε. ποῖ θεῖς; οὐ πάλιν
τηδὶ διώξεις; τοὔμπαλιν τρέχεις σύ γε.

ΤΟΞΟΤΗΣ.

1225 κακόδαιμον· ἀλλὰ τρέξι Ἀρταμουξία.

ΧΟΡΟΣ.

τρέχε νῦν, τρέχε νῦν, κατὰ τοὺς κόρακας ἐπουρίσας.
ἀλλὰ πέπαισται μετρίως ἡμῖν·
ὥσθ' ὥρα δή 'στι βαδίζειν
οἴκαδ' ἑκάστῃ.
1230 τὼ Θεσμοφόρω δ' ἡμῖν ἀγαθὴν
τούτων χάριν ἀντιδιδοίτην.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Διόνυσός ἐστι μετὰ θεράποντος Ξανθίου δι' Εὐριπίδου πόθον εἰς Ἅιδου κατιών· ἔχει δὲ λεοντῆν καὶ ῥόπαλον, πρὸς τὸ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἔκπληξιν παρασχεῖν. ἐλθὼν δὲ ὡς τὸν Ἡρακλέα πρότερον, ἵνα ἐξετάσῃ τὰ κατὰ τὰς ὁδοὺς, δι' ὧν καὶ αὐτὸς, ὅτε ἐποίησε τὴν πορείαν ἐπὶ τὸν Κέρβερον, ᾤχετο· καὶ ὀλίγα περὶ τῶν Τραγικῶν διαλεχθεὶς ὁρμᾶται πρὸς τὸ προκείμενον. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ γίνεται, ὁ μὲν Ξανθίας, διὰ τὸ μὴ συμμεμαχηκέναι εἰς τὴν περὶ Ἀργινούσας ναυμαχίαν, ὑπὸ τοῦ Χάρωνος οὐκ ἀναληφθεὶς, πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ περιέρχεται. ὁ δὲ Διόνυσος δοὺς διώβολον περᾷ, προσπαίζων ἅμα τοῖς κατὰ τὸν πόρον ᾄδουσι βατράχοις, καὶ γελωτοποιῶν. μετὰ ταῦτα δ' ἐν Ἅιδου τῶν πραγμάτων ἤδη χειριζομένων, οἵ τε μύσται χορεύοντες ἐν τῷ προφανεῖ, καὶ τὸν Ἴακχον ᾄδοντες, ἐν χοροῦ σχήματι καθορῶνται· ὅ τε Διόνυσος μετὰ τοῦ θεράποντος εἰς ταυτὸν ἔρχεται τούτοις. τῶν δὲ προηδικημένων ὑπὸ Ἡρακλέους προσπλεκομένων τῷ Διονύσῳ, διὰ τὴν ἐκ τῆς σκευῆς ἄγνοιαν, μέχρι μέν τινος οὐκ ἀγελοίως χειμάζονται. εἶτα μέντοι γε πρὸς τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν Περσέφασσαν παρελθόντες, ἀλεωρῆς τυγχάνουσιν. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ μὲν τῶν μυστῶν χορὸς περὶ τοῦ τὴν πολιτείαν ἐξισῶσαι, καὶ τοὺς ἀτίμους ἐντίμους ποιῆσαι, χ' ἀτέρων τινῶν, πρὸς τὴν Ἀθηναίων διαλέγεται πόλιν. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ δράματος, μονόκωλον, ἄλλως δὲ τερπνὴν καὶ φιλόλογον λαμβάνει σύστασιν. παρεισάγεται γὰρ Αἰσχύλος Εὐριπίδῃ περὶ τῆς τραγῳδίας διαλεγόμενος· τὸ μὲν ἔμπροσθεν Αἰσχύλου τὸ πρωτεῖον παρὰ τῷ Αἰδῃ ἔχοντος, τότε δὲ Εὐριπίδου τῆς τιμῆς καὶ τοῦ τραγῳδικοῦ θρόνου ἀντιποιουμένου. συστήσαντος δὲ τοῦ Πλούτωνος τὸν Διόνυσον αὐτοῖς ἀκροατὴν, ἑκάτερος αὐτῶν λόγους ποιεῖται πολλούς· καὶ τέλος πάντα ἔλεγχον καὶ πᾶσαν βάσανον οὐκ ἀπιθάνως ἑκατέρου κατὰ τῆς θατέρου ποιήσεως προσαγαγόντος, κρίνας παρὰ προσδοκίαν Διόνυσος Αἰσχύλον νικᾶν, ἔχων αὐτὸν ὡς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται.

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ καὶ φιλοπόνως πάνυ πεποιημένων. ἐδιδάχθη δὲ ἐπὶ Καλλίου Ἄρχοντος, τοῦ μετὰ Ἀντιγένη, ἐπὶ Ληναίῳ. Φιλωνίδης ἐπε-

γράφη καὶ ἐνίκα· Φρύνιχος δεύτερος Μούσαις· Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ Παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὥς φησι Δικαίαρχος. οὐ δεδήλωται μὲν ὅπου ἐστὶν ἡ σκηνή· εὐλογώτατον δ' ἐν Θήβαις. καὶ γὰρ ὁ Διόνυσος ἐκεῖθεν, καὶ πρὸς τὸν Ηρακλέα ἀφικνεῖται Θηβαῖον ὄντα.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.
ΔΙΟΝΥΣΟΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.
ΝΕΚΡΟΣ.
ΧΑΡΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ.
ΑΙΑΚΟΣ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ.
ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑΙ.
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.
ΑΙΣΧΥΛΟΣ.
ΠΛΟΥΤΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ.

ΞΑΝΘΙΑΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΗΡΑΚΛΗΣ, ΝΕΚΡΟΣ, ΧΑΡΩΝ, ΧΟΡΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

Εἴπω τι τῶν εἰωθότων, ὦ δέσποτα,
ἐφ' οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δί', ὅ τι βούλει γε, πλὴν ΠΙΕΖΟΜΑΙ.
τοῦτο δὲ φύλαξαι· πάνυ γάρ ἐστ' ἤδη χολή.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

5 μηδ' ἕτερον ἀστεῖόν τι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πλήν γ' ΩΣ ΘΛΙΒΟΜΑΙ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δαί; τὸ πάνυ γέλοιον εἴπω;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ Δία,
θαῤῥῶν γε· μόνον ἐκεῖν' ὅπως μὴ 'ρεῖς.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τὸ τί;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μεταβαλλόμενος τἀνάφορον ὅτι χεζητιᾷς.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μηθ' ὅτι τοσοῦτον ἄχθος ἐπ' ἐμαυτῷ φέρων,

10 εἰ μὴ καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὴ δῆθ', ἱκετεύω, πλήν γ' ὅταν μέλλω 'ξεμεῖν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δῆτ' ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέρειν,

εἴπερ ποιήσω μηδὲν, ὧνπερ Φρύνιχος

εἴωθε ποιεῖν, καὶ Λύκις, κἀμειψίας,

15 σκευηφοροῦσ' ἑκάστοτ' ἐν κωμῳδίᾳ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὴ νῦν ποιήσῃς· ὡς ἐγὼ θεώμενος,

ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω,

πλεῖν ἢ 'νιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὢ τρισκακοδαίμων ἄρ' ὁ τράχηλος οὑτοσὶ,

20 ὅτι θλίβεται μὲν, τὸ δὲ γέλοιον οὐκ ἐρεῖ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφὴ,

ὅτ' ἐγὼ μὲν ὢν Διόνυσος, υἱὸς Σταμνίου,

αὐτὸς βαδίζω καὶ πονῶ, τοῦτον δ' ὀχῶ,

ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

25 οὐ γὰρ φέρω 'γώ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς φέρεις γὰρ, ὅς γ' ὀχεῖ;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

φέρων γε ταυτί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τίνα τρόπον;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

βαρέως πάνυ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὔκουν τὸ βάρος τοῦθ᾽, ὃ σὺ φέρεις, οὖνος φέρει;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ δῆθ᾽ ὅ γ᾽ ἔχω ᾽γὼ καὶ φέρω, μὰ τὸν Δί᾽ οὔ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς γὰρ φέρεις, ὅς γ᾽ αὐτὸς ὑφ᾽ ἑτέρου φέρει;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

30 οὐκ οἶδ᾽· ὁ δ᾽ ὦμος οὑτοσὶ πιέζεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

σὺ δ᾽ οὖν ἐπειδὴ τὸν ὄνον οὐ φὴς σ᾽ ὠφελεῖν,
ἐν τῷ μέρει σὺ τὸν ὄνον ἀράμενος φέρε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οἴμοι κακοδαίμων. τί γὰρ ἐγὼ οὐκ ἐναυμάχουν;
ἦ τἄν σε κωκύειν ἂν ἐκέλευον μακρά.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

35 κατάβα, πανοῦργε. καὶ γὰρ ἐγγὺς τῆς θύρας
ἤδη βαδίζων εἰμὶ τῆσδ᾽, οἷ πρῶτά με
ἔδει τραπέσθαι. παιδίον, παῖ· ἠμὶ, παῖ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τίς τὴν θύραν ἐπάταξεν; ὡς κενταυρικῶς
ἐνήλαθ᾽ ὅστις· εἴπ᾽ ἐμοὶ, τουτὶ τί ἦν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

40 ὁ παῖς.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί ἔστιν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐκ ἐνεθυμήθης;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τὸ τί;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὡς σφόδρα μ᾽ ἔδεισε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ Δία, μὴ μαίνοιό γε.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρα, δύναμαι μὴ γελᾶν.
καίτοι δάκνω γ' ἐμαυτόν. ἀλλ' ὅμως γελῶ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὦ δαιμόνιε, πρόσελθε· δέομαι γάρ τι σου.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

45 ἀλλ' οὐχ οἷός τ' εἴμ' ἀποσοβῆσαι τὸν γέλων,
ὁρῶν λεοντῆν ἐπὶ κροκωτῷ κειμένην.
τίς ὁ νοῦς; τί κόθορνος καὶ ῥόπαλον ξυνηλθέτην;
ποῖ γῆς ἀπεδήμεις;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐπεβάτευον Κλεισθένει.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

κἀναυμάχησας;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ κατεδύσαμέν γε ναῦς
50 τῶν πολεμίων ἢ δώδεκ', ἢ τρισκαίδεκα.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

σφώ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Ἀπόλλω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ δῆτ' ἐπὶ τῆς νεὼς ἀναγιγνώσκοντί μοι
τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς ἐμαυτόν, ἐξαίφνης πόθος
τὴν καρδίαν ἐπάταξε, πῶς οἴει σφόδρα;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

55 πόθος; πόσος τις;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

σμικρός, ἡλίκος Μόλων.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

γυναικός;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ δῆτ'.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλὰ παιδός;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐδαμῶς.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ἀνδρός;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀτταταί.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ξυνεγένου τῷ Κλεισθένει;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὴ σκῶπτέ μ' ὦ 'δελφ'. οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς·
τοιοῦτος ἵμερός με διαλυμαίνεται.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

60 ποῖός τις, ὦ 'δελφίδιον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐκ ἔχω φράσαι.
ὅμως γε μέντοι σοι δι' αἰνιγμῶν ἐρῶ.
ἤδη ποτ' ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔτνους;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἔτνους; βαβαιάξ, μυριάκις ἐν τῷ βίῳ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἆρ' ἐκδιδάσκω τὸ σαφές, ἢ 'τέρα φράσω;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

65 μὴ δῆτα περὶ ἔτνους γε· πάνυ γὰρ μανθάνω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος
Εὐριπίδου, καὶ ταῦτα τοῦ τεθνηκότος·
κοὐδείς γέ μ' ἂν πείσειεν ἀνθρώπων τὸ μὴ οὐκ
ἐλθεῖν ἐπ' ἐκεῖνον.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πότερον εἰς Ἅιδου κάτω;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

70 καὶ νὴ Δί', εἴ τι γ' ἔστιν ἔτι κατωτέρω.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί βουλόμενος;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

δέομαι ποιητοῦ δεξιοῦ.

οἱ μὲν γὰρ οὐκέτ' εἰσίν· οἱ δ' ὄντες, κακοί.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί δ'; οὐκ Ἰοφῶν ζῇ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοῦτο γάρ τοι καὶ μόνον

ἔτ' ἐστὶ λοιπὸν ἀγαθὸν, εἰ καὶ τοῦτ' ἄρα.

75 οὐ γὰρ σάφ' οἶδ' οὐδ' αὐτὸ τοῦθ' ὅπως ἔχει.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα, πρότερον ὄντ' Εὐριπίδου,

μέλλεις ἀναγαγεῖν, εἴπερ ἐκεῖθεν δεῖ σ' ἄγειν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντ', ἀπολαβὼν αὐτὸν μόνον,

ἄνευ Σοφοκλέους ὅ τι ποιεῖ κωδωνίσω.

80 κἄλλως ὁ μέν γ' Εὐριπίδης, πανοῦργος ὢν,

καὶ ξυναποδρᾶναι δεῦρ' ἐπιχειρήσειεν ἄν·

ὁ δ' εὔκολος μὲν ἐνθάδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Ἀγάθων δὲ ποῦ 'στιν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀπολιπών μ' ἀποίχεται,

ἀγαθὸς ποιητὴς, καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

85 ποῖ γῆς ὁ τλήμων;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐς μακάρων εὐωχίαν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὁ δὲ Ξενοκλέης;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐξόλοιτο, νὴ Δία.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Πυθάγγελος δέ;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος,
ἐπιτριβομένου τὸν ὦμον οὑτωσὶ σφόδρα.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οὔκουν ἕτερ' ἔστ' ἐνταῦθα μειρακύλλια,
90 τραγῳδίας ποιοῦντα πλεῖν ἢ μύρια,
Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐπιφυλλίδες ταῦτ' ἐστὶ, καὶ στωμύλματα,
χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης,
ἃ φροῦδα θᾶττον, ἢν μόνον χορὸν λάβῃ,
95 ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ Τραγῳδίᾳ.
γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὕροις ἔτι,
ζητῶν ἂν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

πῶς γόνιμον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὡδὶ γόνιμον, ὅστις φθέγξεται
τοιουτονί τι παρακεκινδυνευμένον·
100 ΑΙΘΕΡΑ ΔΙΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΝ, ἢ ΧΡΟΝΟΥ ΠΟΔΑ,
ἢ ΦΡΕΝΑ ΜΕΝ ΟΥΚ ΕΘΕΛΟΥΣΑΝ ΟΜΟΣΑΙ ΚΑΘ' ΙΕΡΩΝ,
ΓΛΩΤΤΑΝ Δ' ΕΠΙΟΡΚΗΣΑΣΑΝ ΙΔΙΑι ΤΗΣ ΦΡΕΝΟΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ μάλα πλεῖν, ἢ μαίνομαι.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἦ μὴν κόβαλά γ' ἐσ͂ὶν, ὡς καὶ σοὶ δοκεῖ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

105 μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν· ἔχεις γὰρ οἰκίαν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε παμπόνηρα φαίνεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

δειπνεῖν με δίδασκε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀλλ' ὧνπερ ἕνεκα τήνδε τὴν σκευὴν ἔχων
ἦλθον, κατὰ σὴν μίμησιν, ἵνα μοι τοὺς ξένους
110 τοὺς σοὺς φράσειας, εἰ δεοίμην, οἷσι σὺ
ἔχρω τόθ', ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον,
τούτους φράσον μοι, λιμένας, ἀρτοπώλια,
πορνεῖ', ἀναπαύλας, ἐκτροπὰς, κρήνας, ὁδοὺς,
πόλεις, διαίτας, πανδοκευτρίας, ὅπου
115 κόρεις ὀλίγισ͂οι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ὦ σχέτλιε, τολμήσεις γὰρ ἰέναι καὶ σύ γε;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μηδὲν ἔτι πρὸς ταῦτ'· ἀλλὰ φράζε τῶν ὁδῶν,
ὅπως τάχισ͂' ἀφιξόμεθ' εἰς Αιδου κάτω·
καὶ μήτε θερμὴν, μήτ' ἄγαν ψυχρὰν φράσῃς.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

120 φέρε δὴ, τίν' αὐτῶν σοι φράσω πρώτην; τίνα;
μία μὲν γὰρ ἐσ͂ιν ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου,
κρεμάσαντι σαυτόν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

παῦε, πνιγηρὰν λέγεις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ᾽ ἔστιν ἀτραπὸς ξύντομος τετριμμένη,
ἡ διὰ θυείας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἆρα κώνειον λέγεις;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

125 μάλιστά γε.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ψυχράν γε καὶ δυσχείμερον·
εὐθὺς γὰρ ἀποπήγνυσι τἀντικνήμια.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

βούλει ταχεῖαν καὶ κατάντη σοι φράσω;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δί᾽, ὡς ὄντος γε μὴ βαδιστικοῦ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

καθέρπυσόν νυν ἐς Κεραμεικόν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κᾆτα τί;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

130 ἀναβὰς ἐπὶ τὸν πύργον τὸν ὑψηλὸν —

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δρῶ;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀφιεμένην τὴν λαμπάδ᾽ ἐντεῦθεν θεῶ,
κᾄπειτ᾽, ἐπειδὰν φῶσιν οἱ θεώμενοι
εἶναι, τόθ᾽ εἶναι καὶ σὺ σαυτόν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῖ;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

κάτω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀλλ᾽ ἀπολέσαιμ᾽ ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο.
135 οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

τί δαί;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἥνπερ σὺ τότε κατῆλθες.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀλλ' ὁ πλοῦς πολύς.

εὐθὺς γὰρ ἐπὶ λίμνην μεγάλην ἥξεις πάνυ
ἄβυσσον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εἶτα πῶς περαιωθήσομαι;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἐν πλοιαρίῳ τυννουτῳί σ' ἀνὴρ γέρων
140 ναύτης διάξει, δύ' ὀβολὼ μισθὸν λαβών.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

(φεῦ) ὡς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τὼ δύ' ὀβολώ.
πῶς ἠλθέτην κἀκεῖσε;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Θησεὺς σφ' ἤγαγε.

μετὰ ταῦτ' ὄφεις καὶ θηρί' ὄψει μυρία
δεινότατα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μή μ' ἔκπληττε, μηδὲ δειμάτου·
145 οὐ γάρ μ' ἀποτρέψεις.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

εἶτα βόρβορον παχὺν,

καὶ σκῶρ ἀεὶ νῶν· ἐν δὲ τούτῳ κειμένους,
εἴ που ξένον τις ἠδίκησε πώποτε,
ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο,
ἢ μητέρ' ἠλόησεν, ἢ πατρὸς γνάθον
150 ἐπάταξεν, ἢ 'πίορκον ὅρκον ὤμοσεν,
ἢ Μορσίμου τις ῥῆσιν ἐξεγράψατο.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τοὺς θεοὺς ἐχρῆν γε πρὸς τούτοισι, κ' εἰ

τὴν πυῤῥίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἐντεῦθεν αὐλῶν τις σε περίεισιν πνοὴ,
155 ὄψει τε φῶς κάλλιστον, ὥσπερ ἐνθάδε,
καὶ μυῤῥινῶνας, καὶ θιάσους εὐδαίμονας
ἀνδρῶν, γυναικῶν, καὶ κρότον χειρῶν πολύν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν;

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οἱ μεμυημένοι ---

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ τὸν Δί᾽ ἔγωγ᾽ οὖν ὄνος ἄγων μυστήρια.
160 ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα τὸν πλείω χρόνον.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

οἵ σοι φράσουσ᾽ ἁπαξάπανθ᾽, ὧν ἂν δέῃ.
οὗτοι γὰρ ἐγγύτατα παρ᾽ αὐτὴν τὴν ὁδὸν
ἐπὶ ταῖσι τοῦ Πλούτωνος οἰκοῦσιν θύραις,
καὶ χαῖρε πόλλ᾽, ὦ ᾽δελφέ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ Δία καὶ σύ γε
165 ὑγίαινε. σὺ δὲ τὰ στρώματ᾽ αὖθις λάμβανε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πρὶν καὶ καταθέσθαι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ ταχέως μέντοι πάνυ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μὴ δῆθ᾽, ἱκετεύω σ᾽, ἀλλὰ μίσθωσαί τινα
τῶν ἐκφερομένων, ὅστις ἐπὶ τοῦτ᾽ ἔρχεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐὰν δὲ μὴ ᾽ὕρω;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τότε μ᾽ ἄγειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καλῶς λέγεις.

170 καὶ γάρ τινες ἐκφέρουσι τουτονὶ νεκρόν.
οὗτος, σὲ λέγω μέντοι, σὲ τὸν τεθνηκότα·
ἄνθρωπε, βούλει σκευάρι' εἰς Ἅιδου φέρειν;

ΝΕΚΡΟΣ.

πόσ' ἄττα;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ταυτί.

ΝΕΚΡΟΣ.

δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὰ Δί', ἀλλ' ἔλαττον.

ΝΕΚΡΟΣ.

ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

175 ἀνάμεινον, ὦ δαιμόνι', ἐὰν ξυμβῶ τι σοι.

ΝΕΚΡΟΣ.

εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμὰς, μὴ διαλέγου.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λάβ' ἐννέ' ὀβολούς.

ΝΕΚΡΟΣ.

ἀναβιῴην νῦν πάλιν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος· οὐκ οἰμώξεται;
ἐγὼ βαδιοῦμαι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

χρηστὸς εἶ καὶ γεννάδας.

180 χωρῶμεν ἐπὶ τὸ πλοῖον.

ΧΑΡΩΝ.

ὠὸπ, παραβαλοῦ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τουτὶ τί ἐστι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοῦτο λίμνη, νὴ Δία,
αὕτη 'σὶν, ἥν ἔφραζε, καὶ πλοῖόν γ' ὁρῶ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ, κἄσὶ γ' ὁ Χάρων ουτοσί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων, χαῖρ' ὦ Χάρων.

ΧΑΡΩΝ.

185 τίς εἰς ἀναπαύλας ἐκ κακῶν καὶ πραγμάτων;
τίς εἰς τὸ Λήθης πεδίον, ἢ 'ς ὄνου πόκας,
ἢ 'ς Κερβερίους, ἢ 'ς κόρακας, ἢ 'πὶ Ταίναρον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγώ.

ΧΑΡΩΝ.

ταχέως ἔμβαινε.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῦ σχήσειν δοκεῖς;
ἐς κόρακας ὄντως;

ΧΑΡΩΝ.

ναὶ μὰ Δία, σοῦ γ' οὕνεκα.
190 ἔμβαινε δή.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

παῖ, δεῦρο.

ΧΑΡΩΝ.

δοῦλον οὐκ ἄγω,
εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μὰ τὸν Δί', οὐ γὰρ ἀλλ' ἔτυχον ὀφθαλμιῶν.

ΧΑΡΩΝ.

οὐκοῦν περιθρέξει δῆτα τὴν λίμνην τρέχων.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ποῦ δῆτ' ἀναμενῶ;

ΧΑΡΩΝ.

παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον,

195 ἐπὶ ταῖς ἀναπαύλαις.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μανθάνεις;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πάνυ μανθάνω.

οἴμοι κακοδαίμων, τῷ ξυνέτυχον ἐξιών;

ΧΑΡΩΝ.

κάθιζ' ἐπὶ κώπην. εἴ τις ἐπιπλεῖ, σπευδέτω.
οὗτος, τί ποιεῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ
ἵζω ἐπὶ κώπην, οἶπερ ἐκέλευσάς με σύ;

ΧΟΡΟΣ.

200 οὔκουν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδὶ, γάστρων;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἰδού.

ΧΑΡΩΝ.

οὔκουν προβαλεῖ τὼ χεῖρε, κἀκτενεῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἰδού.

ΧΑΡΩΝ.

οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς
ἐλᾷς προθύμως.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κᾆτα πῶς δυνήσομαι,
ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος
205 ὢν, εἶτ' ἐλαύνειν;

ΧΑΡΩΝ.

ῥᾷστ'. ἀκούσει γὰρ μέλη
κάλλιστ', ἐπειδὰν ἐμβάλῃς ἅπαξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τίνων;

ΧΑΡΩΝ.

βατράχων, κύκνων, θαυμαστά.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κατακέλευε δή.

ΧΑΡΩΝ.

ὢ ὂπ ὄπ, ὢ ὂπ ὄπ.

ΧΟΡΟΣ.

βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
210 βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
λιμναῖα κρηνῶν τέκνα,
ξύναυλον ὕμνων βοὰν
φθεγξώμεθ', εὔγηρυν ἐμὰν ἀοιδὰν,
κοὰξ, κοὰξ,
215 ἣν ἀμφὶ Νυσήϊον Διὸς
Διόνυσον ἐν Λίμναισιν ἰαχήσαμεν,
ἡνίχ' ὁ κραιπαλόκωμος
ταῖς ἱεραῖσι Χύτρησι
χωρεῖ κατ' ἐμὸν τέμενος λαῶν ὄχλος.
220 βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγὼ δέ γ' ἀλγεῖν ἄρχομαι
τὸν ὄῤῥον, ὦ κοὰξ, κοάξ.

ΧΟΡΟΣ.

βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὑμῖν δ' ἴσως οὐδὲν μέλει.

ΧΟΡΟΣ.

225 βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀλλ' ἐξόλοισθ' αὐτῷ κοάξ·
οὐδὲν γάρ ἐστ' ἀλλ' ἢ κοάξ.

ΧΟΡΟΣ.

εἰκότως ἔγωγ', ὦ πολλὰ πράττων.

ἐμὲ γὰρ ἔστερξαν εὔλυροί τε Μοῦσαι,
230 καὶ κεροβάτας Πὰν,
ὁ καλαμόφθογγα παίζων·
προσεπιτέρπεται δ' ὁ φορμικτὰς Ἀπόλλων,
ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον
ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω.
235 βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγὼ δὲ φλυκταίνας ἔχω,
χὠ πρωκτὸς ἰδίει πάλαι,
κᾆτ' αὐτίκ' ἐγκύψας ἐρεῖ,
βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.
240 ἀλλ', ὦ φιλῳδὸν γένος, παύσασθε.

ΧΟΡΟΣ.

μᾶλλον μὲν οὖν φθεγξόμεσθ', εἰ δήποτ' εὐ-
ηλίοις ἐν ἁμέραισιν
ἡλάμεσθα διὰ κυπείρου
καὶ φλέω, χαίροντες ᾠδῆς
245 πολυκολύμβοις μέλεσιν,
ἢ Διὸς φεύγοντες ὄμβρον,
ἔνυδρον ἐν βυθῷ χορείαν
αἰόλαν ἐφθεγξάμεσθα
πομφολυγοπαφλάσματι.
250 βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τουτὶ παρ' ὑμῶν λαμβάνω.

ΧΟΡΟΣ.

δεινά γ' ἄρα πεισόμεσθα,
εἰ σιγήσομεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

δεινότερα δ' ἔγωγ', ἐλαύνων
255 εἰ διαῤῥαγήσομαι.

ΧΟΡΟΣ.

βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οἰμώζετ᾽· οὐ γάρ μοι μέλει.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλὰ μὴν κεκραξόμεσθά γ᾽,
ὁπόσον ἡ φάρυγξ ἂν ἡμῶν
260 χανδάνῃ, δι᾽ ἡμέρας,
βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τούτῳ γὰρ οὐ νικήσετε.

ΧΟΡΟΣ.

οὐδὲ μὴν ἡμᾶς σὺ πάντως.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐδὲ μὴν ὑμεῖς γε δή μ᾽ οὐδέποτε.
265 κεκράξομαι γὰρ, κἂν με δέῃ, δι᾽ ἡμέρας,
ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω τοῦ κοάξ.

ΧΟΡΟΣ.

βρεκεκεκὲξ, κοὰξ, κοάξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ᾽ ὑμᾶς τοῦ κοάξ.

ΧΑΡΩΝ.

ὢ παῦε, παῦε, παραβαλοῦ τῷ κωπίῳ.
270 ἔκβαιν᾽, ἀπόδος τὸν ναῦλον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἔχε δὴ τὼ ᾽βολώ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ω Ξανθίας, ποῦ Ξανθίας; ἢ Ξανθίας;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἰαῦ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

βάδιζε δεῦρο.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

χαῖρ', ὦ δέσποτα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί ἐστι τἀνταυθοῖ;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

σκότος καὶ βόρβορος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κατεῖδες οὖν που τοὺς πατραλοίας αὐτόθι,
275 καὶ τοὺς ἐπιόρκους, οὓς ἔλεγεν ἡμῖν;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

σὺ δ' οὔ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ 'γωγε, καὶ νυνί γ' ὁρῶ.
ἄγε δή, τί δρῶμεν;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

προϊέναι βέλτιστα νῷν,
ὡς οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν, οὗ τὰ θηρία
τὰ δείν' ἔφασκ' ἐκεῖνος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὡς οἰμώξεται.

280 ἠλαζονεύεθ᾽, ἵνα φοβηθείην ἐγὼ,
εἰδώς με μάχιμον ὄντα, φιλοτιμούμενος.
οὐδὲν γὰρ οὕτω γαῦρον ἔσθ᾽, ὡς Ἡρακλῆς.
ἐγὼ δέ γ᾽ εὐξαίμην ἂν ἐντυχεῖν τινι,
λαβεῖν τ᾽ ἀγώνισμ᾽ ἄξιόν τι τῆς ὁδοῦ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

285 νὴ τὸν Δία καὶ μὴν αἰσθάνομαι ψόφου τινός.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῦ, ποῦ 'στιν;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὄπισθεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐξόπισθε νῦν ἴθι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀλλ᾽ ἔστιν ἐν τῷ πρόσθε.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πρόσθε νῦν ἴθι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

καὶ μὴν ὁρῶ, νὴ τὸν Δία, θηρίον μέγα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῖόν τι;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

δεινόν. παντοδαπὸν οὖν γίγνεται·
290 ποτὲ μέν γε βοῦς, νυνὶ δ᾽ ὀρεύς, ποτὲ δὲ γυνὴ
ὡραιοτάτη τις.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῦ 'στι; φέρ᾽ ἐπ᾽ αὐτὴν ἴω.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀλλ᾽ οὐκέτ᾽ αὖ γυνή 'στιν, ἀλλ᾽ ἤδη κύων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἔμπουσα τοίνυν γ᾽ ἐστί.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πυρὶ γοῦν λάμπεται.

ἅπαν τὸ πρόσωπον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

295 νὴ τὸν Ποσειδῶ, καὶ βολίτινον θάτερον·
σάφ' ἴσθι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῖ δῆτ' ἂν τραποίμην;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ποῖ δ' ἐγώ;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἱερεῦ, διαφύλαξόν μ', ἵν' ὦ σοι ξυμπότης.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀπολούμεθ', ὦ 'ναξ Ἡράκλεις.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ μὴ καλεῖς μ',
ὦ 'νθρωφ', ἱκετεύω, μηδὲ κατερεῖς τοὔνομα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

300 Διόνυσε τοίνυν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοῦτό γ' ἔθ' ἧττον θατέρου.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἴθ', ᾗπερ ἔρχει· δεῦρο, δεῦρ', ὦ δέσποτα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δ' ἔστι;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

θάῤῥει· πάντ' ἀγαθὰ πεπράγαμεν.
ἔξεστι δ', ὥσπερ Ἡγέλοχος, ἡμῖν λέγειν·
ΕΚ ΚΥΜΑΤΩΝ ΓΑΡ ΑΥΘΙΣ ΑΥ ΓΑΛΗΝ ΟΡΩ.
305 ἡ 'μπουσα φρούδη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κατόμοσον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ τὸν Δία.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κἀῦθις κατόμοσον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ Δί'.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὄμοσον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νὴ Δία.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οἴμοι τάλας, ὡς ὠχρίασ', αὐτὴν ἰδών·
ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυῤῥίασέ μου.
οἴ μοι πόθεν μοι τὰ κακὰ ταυτὶ προσέπεσε;
310 τίν' αἰτιάσομαι θεῶν μ' ἀπολλύναι;
ΑΙΘΕΡΑ ΔΙΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΝ, ἢ ΧΡΟΝΟΥ ΠΟΔΑ;
(αὐλεῖ τις ἔνδον.)

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὗτος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί ἐστιν;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ κατήκουσας;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τίνος;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

αὐλῶν πνοῆς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἔγωγε, καὶ δᾴδων γ' ἐμὲ
αὖρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη.
315 ἀλλ' ἠρέμα πτήξαντες ἀκροασώμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

Ιακχ', ὦ Ιακχε.
Ιακχ', ὦ Ιακχε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο, δέσποθ', οἱ μεμυημένοι
ἐνταῦθά που παίζουσιν, οὓς ἔφραζε νῷν.
320 ᾄδουσι γοῦν τὸν Ιακχον, ὥσπερ Διαγόρας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κἀμοὶ δοκοῦσιν. ἡσυχίαν τοίνυν ἄγειν
βέλτιστόν ἐστιν, ὡς ἂν εἰδῶμεν σαφῶς.

ΧΟΡΟΣ.

Ιακχ', ὦ πολυτιμήτοις
ἕδραις ἐνθάδε ναίων·
325 Ιακχ', ὦ Ιακχε,
ἐλθὲ τόνδ' ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων,
ὁσίους ἐς θιασώτας,
πολύκαρπον μὲν τινάσσων
ἀμφὶ κρατὶ σῷ βρύοντα
330 στέφανον μύρτων·
θρασεῖ δ' ἐγκατακρούων
ποδὶ τὰν ἀκόλαστον
φιλοπαίγμονα τιμὰν,
χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν
335 μέρος, ἁγνὰν, ἱερὰν
ὁσίοις μύσταις χορείαν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὦ πότνια πολυτίμητε Δήμητρος κόρη,
ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὔκουν ἀτρέμ' ἕξεις, ἤν τι καὶ χορδῆς λάβῃς.

ΧΟΡΟΣ.

340 ἔγειρε φλογέας λαμπά-
δας· ἐν χερσὶ γὰρ ἥκεις
τινάσσων Ιακχε,
νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ.
φλογὶ φέγγεται δὲ λειμών·

345 γόνυ πάλλεται γερόντων·
ἀποσείονται δὲ λύπας,
χρονίους τ' ἐτῶν
παλαιοὺς ἐνιαυτοὺς,
ἱερᾶς ὑπὸ τιμᾶς.
350 σὺ δὲ λαμπάδι φλέγων,
προβάδην ἔξαγ' ἐπ' ἀνθη-
ρὸν ἕλειον δάπεδον,
χοροποιὸν, μάκαρ, ἥβαν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

εὐφημεῖν χρὴ, κἀξίστασθαι τοῖς ἡμετέροισι χοροῖσιν,
355 ὅστις ἄπειρος τοιῶνδε λόγων, ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει,
ἢ γενναίων ὄργια Μουσῶν μήτ' ἴδε πω, μήτ' ἐχόρευσε·
μηδὲ Κρατίνου τοῦ Ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη,
ἢ βωμολόχοις ἔπεσιν χαίρει, μὴ 'ν καιρῷ τοῦτο ποιοῦσιν·
ἢ στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει, μηδ' εὔκολός ἐστι πολίταις·
360 ἀλλ' ἀνεγείρει καὶ ῥιπίζει, κερδῶν ἰδίων ἐπιθυμῶν·
ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης ἄρχων καταδωροδοκεῖται·
ἢ προδίδωσιν φρούριον ἢ ναῦς, ἢ τἀπόρρητ' ἀποπέμπει
ἐξ Αἰγίνης, Θωρυκίων ὢν, εἰκοστολόγος κακοδαίμων,
ἀσκώματα, καὶ λίνα, καὶ πίτταν διαπέμπων εἰς Επίδαυρον·
365 ἢ χρήματα ταῖς τῶν ἀντιπάλων ναυσὶν παρέχειν τινὰ πείθει·
ἢ κατατιλᾷ τῶν Εκαταίων, κυκλίοισι χοροῖσιν ὑπάδων·
ἢ τοὺς μισθοὺς τῶν ποιητῶν ῥήτωρ ὢν, εἶτ' ἀποτρώγει,
κωμῳδηθεὶς ἐν ταῖς πατρίοις τελεταῖς ταῖς τοῦ Διονύσου.
τούτοις αὐδῶ, καὖθις ἀπαυδῶ, καὖθις τὸ τρίτον μάλ' ἀπαυδῶ,
370 ἐξίστασθαι μύσταισι χοροῖς· ὑμεῖς δ' ἀνεγείρετε μολπὴν,
καὶ παννυχίδας τὰς ἡμετέρας, αἳ τῇδε πρέπουσιν ἑορτῇ.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

χώρει δὴ νῦν πᾶς ἀνδρείως
εἰς τοὺς εὐανθεῖς κόλπους
τῶν καθ' Αδου λειμώνων, ἐγκρούων
375 καὶ σκώπτων, καὶ παίζων,

καὶ χλευάζων. ἠρίστηται δ'
ἐξαρκούντως. ἀλλ' ἔμβα,
χὤπως αἴρῃς τὴν Σώτειραν γενναίως
τῇ φωνῇ μολπάζων,
380 ἣ τὴν χώραν σώζειν φήσ' ἐς τὰς ὥρας,
κἂν Θωρυκίων μὴ βούληται.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ἄγε νῦν ἑτέραν ὕμνων ἰδέαν, τὴν καρποφόρον βασίλειαν,
Δήμητρα θεὰν, ἐπικοσμοῦντες, ζαθέαις μολπαῖς κελαδεῖτε.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

Δήμητερ ἁγνῶν ὀργίων
385 ἄνασσα, συμπαραστάτει,
καὶ σῶζε τὸν σαυτῆς χορόν·
καί μ' ἀσφαλῶς πανήμερον
παῖσαί τε καὶ χορεῦσαι,
καὶ πολλὰ μὲν γέλοιά μ' εἰ-
390 πεῖν, πολλὰ δὲ σπουδαῖα, καὶ
τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως
παίσαντα καὶ σκώψαντα, νι-
κήσαντα ταινιοῦσθαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ἄγ' εἶα νῦν γε καὶ τὸν ὡραῖον θεὸν
395 παρακαλεῖτε δεῦρο
ᾠδαῖσι, τὸν ξυνέμπορον
τῆσδε τῆς χορείας.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

Ἴακχε πολυτίμητε, μέλος ἑορτῆς
ἥδιστον εὑρὼν, δεῦρο συνακολούθει
400 πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον, ὡς
ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

Ἴακχε φιλοχορευτὰ, συμπρόπεμπέ με

σὺ γὰρ κατεσχίσω μὲν ἐπὶ γέλωτι
κἀπ' εὐτελείᾳ τόνδε
405 τὸν σανδαλίσκον, καὶ τὸ ῥάκος,
κἀξεῦρες ὥστ' ἀζημίους
παίζειν τε καὶ χορεύειν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

Ιακχε φιλοχορευτὰ, συμπρόπεμπέ με.
καὶ γὰρ παραβλέψας τι μειρακίσκης
410 νῦν δὴ κατεῖδον, καὶ μάλ' εὐπροσώπου,
συμπαιστρίας, χιτωνίου
παραῤῥαγέντος τιτθίον προκύψαν.
Ιακχε φιλοχορευτὰ, συμπρόπεμπέ με.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἐγὼ δ' ἀεί πως φιλακόλουθός εἰμι, καὶ μετ' αὐτῆς
415 παίζων χορεύειν βούλομαι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κἄγωγε πρός.

ΧΟΡΟΣ.

βούλεσθε δῆτα κοινῇ
σκώψωμεν Αρχέδημον,
ὃς, ἑπτέτης ὢν, οὐκ ἔφυσε φράτορας,
νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ
420 ἐν τοῖς ἄνω νεκροῖσι,
κἄστιν τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας;
τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω
ἐν ταῖς ταφαῖσι πρωκτὸν
τίλλειν ἑαυτοῦ, καὶ σπαράττειν τὰς γνάθους·
425 κἀκόπτετ' ἐγκεκυφὼς,
κἄκλαε, κἀκεκράγει
Σεβῖνον, ὅστις ἔστ' Αναφλύστιος.
καὶ Καλλίαν γε φασὶ

τοῦτον τὸν Ἱπποβίνου
430 κύσθου λεοντῆν ναυμαχεῖν ἐνημμένον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἔχοιτ᾽ ἂν οὖν φράσαι νῷν,
Πλούτων ὅπου ᾿νθάδ᾽ οἰκεῖ;
ξένω γάρ ἐσμεν, ἀρτίως ἀφιγμένω.

ΧΟΡΟΣ.

μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς,
435 μηδ᾽ αὖθις ἐπανέρῃ με·
ἀλλ᾽ ἴσθ᾽ ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν θύραν ἀφιγμένος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

αἴροι᾽ ἂν αὖθις αὖ γε, παῖ, τὰ στρώματα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα
ἀλλ᾽, ἢ Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι;

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

440 χωρεῖτε νῦν ἱερὸν ἀνὰ κύκλον θεᾶς,
ἀνθοφόρον ἀν᾽ ἄλσος
παίζοντες, οἷς μετουσία
θεοφιλοῦς ἑορτῆς·
ἐγὼ δὲ σὺν ταῖσι κόραις
445 εἶμι καὶ γυναιξὶν,
οὗ παννυχίζουσι θεαὶ,
φέγγος ἱερὸν οἴσων,

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

χωρῶμεν ἐς πολυῤῥόδους
λειμῶνας ἀνθεμώδεις,
450 τὸν ἡμέτερον τρόπον,
τὸν καλλιχορώτατον,
παίζοντες, ὃν ὄλβιαι
Μοῖραι ξυνάγουσι.
μόνοις γὰρ ἡμῖν ἥλιος

455 καὶ φέγγος ἱλαρόν ἐστιν.
ὅσοι μεμυήμεθ᾽, εὐ-
σεβῆ τε διήγομεν
τρόπον, περί τε ξένους,
καὶ τοὺς ἰδιώτας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΑΙΑΚΟΣ, ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ, ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑΙ, ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

460 Ἄγε δὴ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; τίνα;
πῶς ἐνθάδ' ἄρα κόπτουσιν οἱ 'πιχώριοι;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ μὴ διατρίψεις, ἀλλὰ γεῦσαι τῆς θύρας,
καθ' Ἡρακλέα τὸ σχῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

παῖ, παῖ.

ΑΙΑΚΟΣ.

τίς οὗτος;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Ἡρακλῆς ὁ καρτερός.

ΑΙΑΚΟΣ.

465 ὦ βδελυρὲ, κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σὺ,
καὶ μιαρὲ, καὶ παμμίαρε, καὶ μιαρώτατε,
ὃς τὸν κύν' ἡμῶν ἐξελάσας τὸν Κέρβερον
ἀπῆξας ἄγχων, κἀποδρὰς ᾤχου λαβὼν,
ὃν ἐγὼ 'φύλαττον. ἀλλὰ νῦν ἔχει μέσος·
470 τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα,
Ἀχερόντιός τε σκόπελος αἱματοσταγὴς
φρουροῦσι, Κωκυτοῦ τε περίδρομοι κύνες,
Ἔχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος, ἣ τὰ σπλάγχνα σου
διασπαράξει, πλευμόνων τ' ἀνθάψεται

475 Ταρτησία μύραινα· τὼ νεφρὼ δέ σου
αὐτοῖσιν ἐντέροισιν ᾑματωμένω
διασπάσονται Γοργόνες Τιθράσιαι,
ἐφ' ἃς ἐγὼ δρομαῖον ὁρμήσω πόδα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὗτος, τί δέδρακας;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγκέχοδα. κάλει θεόν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

480 ὦ καταγέλαστ', οὔκουν ἀναστήσει ταχὺ,
πρίν τινά σ' ἰδεῖν ἀλλότριον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀλλ' ὡρακιῶ.
ἀλλ' οἶσε πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγιάν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἰδοὺ λαβέ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πρόσθου.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ποῦ 'στιν; ὦ χρυσοῖ θεοὶ,
ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

δείσασα γὰρ
485 εἰς τὴν κάτω μου κοιλίαν καθείρπυσεν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὦ δειλότατε θεῶν σὺ κἀνθρώπων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγώ;
πῶς δειλὸς, ὅστις σπογγιὰν ᾔτησά σε;
οὐκ ἂν ἕτερος ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀλλὰ τί;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κατέκειτ' ἂν ὀσφραινόμενος, εἴπερ δειλὸς ἦν·

490 ἐγὼ δ' ἀνέστην, καὶ προσέτ' ἀπεψησάμην.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀνδρεῖά γ', ὦ Πόσειδον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οἶμαι, νὴ Δία.

σὺ δ' οὐκ ἔδεισας τὸν ψόφον τῶν ῥημάτων,

καὶ τὰς ἀπειλάς;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ μὰ Δί', οὐδ' ἐφρόντισα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι νυν, ἐπειδὴ ληματιᾷς, κἀνδρεῖος εἶ,

495 σὺ μὲν γενοῦ 'γὼ, τὸ ῥόπαλον τουτὶ λαβὼν

καὶ τὴν λεοντῆν, εἴπερ ἀφοβόσπλαγχνος εἶ·

ἐγὼ δ' ἔσομαί σοι σκευοφόρος ἐν τῷ μέρει.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

φέρε δὴ ταχέως αὔτ'· οὐ γὰρ ἀλλὰ πειστέον·

καὶ βλέψον εἰς τὸν Ἡρακλειοξανθίαν,

500 εἰ δειλὸς ἔσομαι, καὶ κατὰ σὲ τὸ λῆμ' ἔχων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὰ Δί', ἀλλ' ἀληθῶς οὑκ Μελίτης μαστιγίας.

φέρε νυν, ἐγὼ τὰ στρώματ' αἴρωμαι ταδί.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ὦ φίλταθ' ἥκεις Ἡράκλεις; δεῦρ' εἴσιθι.

ἡ γὰρ θεὸς, σ' ὡς ἐπύθεθ' ἥκοντ', εὐθέως

505 ἔπεττεν ἄρτους· ἧψε κατερικτῶν χύτρας

ἔτνους δύ' ἢ τρεῖς· βοῦν ἀπηνθράκιζ' ὅλον·

πλακοῦντας ὤπτα, κολλάβους. ἀλλ' εἴσιθι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

κάλλιστ', ἐπαινῶ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω, οὐ μή σ' ἐγὼ

περιόψομαι ἀπελθόντ᾽· ἐπεί τοι καὶ κρέα

510 ἀνέβραττεν ὀρνίθεια, καὶ τραγήματα
ἔφρυγε, κῷνον ἀνεκεράννυ γλυκύτατον.
ἀλλ᾽ εἴσιθ᾽ ἅμ᾽ ἐμοί.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πάνυ καλῶς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ληρεῖς ἔχων.
οὐ γάρ σ᾽ ἀφήσω.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

καὶ γὰρ αὐλητρίς γέ σοι
μί᾽ ἔνδον ἔσθ᾽ ὡραιοτάτη, κὠρχηστρίδες

515 ἕτεραι δύ᾽ ἢ τρεῖς —

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πῶς λέγεις; ὀρχηστρίδες;

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ἡβυλλιῶσαι, κἄρτι παρατετιλμέναι.
ἀλλ᾽ εἴσιθ᾽, ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη
ἤμελλ᾽ ἀφαιρεῖν, χ᾽ ἡ τράπεζ᾽ εἰσῄρετο.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἴθι νυν, φράσον πρώτιστα ταῖς αὐλητρίσι

520 ταῖς ἔνδον οὔσαις, αὐτὸς ὡς εἰσέρχομαι.
ὁ παῖς, ἀκολούθει δεῦρο, τὰ σκεύη φέρων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐπίσχες οὗτος. οὔ τι που σπουδὴν ποιεῖς,
ὁτιή σε παίζων Ἡρακλέα γ᾽ ἐσκεύασα;
οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ὦ Ξανθία,

525 ἀλλ᾽ ἀράμενος γ᾽ οἴσεις πάλιν τὰ στρώματα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δ᾽ ἔστιν; οὐ δήπου μ᾽ ἀφελέσθαι διανοεῖ
ἃ ᾽δωκας αὐτός.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ τάχ᾽, ἀλλ᾽ ἤδη ποιῶ.

κατάθου τὸ δέρμα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ταῦτ᾽ ἐγὼ μαρτύρομαι
καὶ τοῖς θεοῖσιν ἐπιτρέπω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποίοις θεοῖς;
530 τὸ δὲ προσδοκῆσαί σ᾽ οὐκ ἀνόητον καὶ κενὸν,
ὡς δοῦλος ὢν καὶ θνητὸς, Ἀλκμήνης ἔσει;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἀμέλει, καλῶς· ἔχ᾽ αὔτ᾽. ἴσως γάρτοι ποτὲ
ἐμοῦ δεηθείης ἂν, εἰ θεὸς θέλοι.

ΧΟΡΟΣ.

ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστι νοῦν ἔχοντος καὶ φρένας,
535 καὶ πολλὰ περιπεπλευκότος,
μετακυλινδεῖν αὑτὸν αἰεὶ
πρὸς τὸν εὖ πράττοντα μᾶλλον τοῖχον, ἢ γεγραμμένην
εἰκόν᾽ ἑστάναι, λαβόνθ᾽ ἓν σχῆμα· τὸ δὲ μεταστρέφειν
πρὸς τὸ μαλθακώτερον,
540 δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι, καὶ φύσει Θηραμένους.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ γὰρ δὴ γέλοιον ἦν, εἰ Ξανθίας μὲν δοῦλος ὢν,
ἐν στρώμασιν Μιλησίοις
ἀνατετραμμένος, κινῶν ὀρ-
χηστρίδ᾽, εἶτ᾽ ᾔτησεν ἀμίδ᾽, ἐγὼ δὲ πρὸς τοῦτον βλέπων
545 τοῦ ᾽ρεβίνθου ᾽δραττόμην· οὗ-
τος δ᾽, ἅτ᾽ ὢν αὐτὸς πανοῦργος,
εἶδε, κᾆτ᾽ ἐκ τῆς γνάθου
πὺξ πατάξας μου ᾽ξέκοψε τοὺς χοροὺς τοὺς προσθίους;

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

Πλαθάνη, Πλαθάνη, δεῦρ᾽ ἔλθ᾽, ὁ πανοῦργος οὑτοσὶ,
550 ὃς, εἰς τὸ πανδοκεῖον εἰσελθών ποτε,
ἑκκαίδεκ᾽ ἄρτους κατέφαγεν ἡμῶν.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

νὴ Δία,

ἐκεῖνος αὐτὸς δῆτα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

κακὸν ἥκει τινί.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκοσιν

ἀν' ἡμιωβολιαῖα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

δώσει τις δίκην.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

555 καὶ τὰ σκόροδα τὰ πολλά.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ληρεῖς, ὦ γύναι.

κοὐκ οἶσθ' ὅ τι λέγεις.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

οὐμενοῦν με προσεδόκας,

ὁτιὴ κοθόρνους εἶχες, ἀναγνῶναί σ' ἔτι;

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

τί δαί; τὸ πολὺ τάριχος οὐκ εἴρηκά πω·

μὰ Δί', οὐδὲ τὸν τυρόν γε τὸν χλωρὸν, τάλαν,

560 ὃν αὐτὸς αὐτοῖς τοῖς ταλάροις κατήσθιε.

κᾆπειτ', ἐπειδὴ τἀργύριον ἐπραττόμην,

ἔβλεψεν εἰς ἐμὲ δριμὺ, κἀμυκᾶτό γε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τούτου πάνυ τοὔργον· οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

καὶ τὸ ξίφος γ' ἐσπᾶτο, μαίνεσθαι δοκῶν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

565 νὴ Δία, τάλαινα.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

νὼ δὲ δείσασαί γέ πω

ἐπὶ τὴν κατήλιφ' εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν·

ὁ δ' ᾤχετ' ἐξάξας γε, τὰς ψιάθους λαβών.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

καὶ τοῦτο τούτου τοὔργον. ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

ἴθι δὴ κάλεσον τὸν προστάτην Κλέωνά μοι.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

570 σὺ δ' ἔμοιγ', ἐάνπερ ἐπιτύχῃς, Ὑπέρβολον,
ἵν' αὐτὸν ἐπιτρίψωμεν.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

ὦ μιαρὰ φάρυγξ,
ὡς ἡδέως ἄν σου λίθῳ τοὺς γομφίους
κόπτοιμ' ἂν, οἷς μου κατέφαγες τὰ φορτία.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Β.

ἐγὼ δέ γ' ἐς τὸ βάραθρον ἐμβάλοιμί σε.

ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ Α.

575 ἐγὼ δὲ τὸν λάρυγγ' ἂν ἐκτέμοιμί σου,
δρέπανον λαβοῦσ', ᾧ τοὺς κόλικας κατέσπασας.
ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τὸν Κλέων', ὃς αὐτοῦ τήμερον
ἐκπηνιεῖται ταῦτα προσκαλούμενος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κάκιστ' ἀπολοίμην, Ξανθίαν εἰ μὴ φιλῶ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

580 οἶδ', οἶδα τὸν νοῦν· παῦε, παῦε τοῦ λόγου.
οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς ἄν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μηδαμῶς,
ὦ Ξανθίδιον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

καὶ πῶς ἂν Ἀλκμήνης ἐγὼ
υἱὸς γενοίμην, δοῦλος ἅμα καὶ θνητὸς ὤν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οἶδ', οἶδ' ὅτι θυμοῖ, καὶ δικαίως αὐτὸ δρᾷς·
585 κἂν εἴ γε τύπτοις μ', οὐκ ἂν ἀντείποιμί σοι.

ἀλλ᾽ ἤν σε τοῦ λοιποῦ ποτ᾽ ἀφέλωμαι χρόνου,
πρόῤῥιζος αὐτὸς, ἡ γυνὴ, τὰ παιδία,
κάκιστ᾽ ἀπολοίμην, κἀρχέδημος ὁ γλάμων.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

δέχομαι τὸν ὅρκον, κἀπὶ τούτοις λαμβάνω.

ΧΟΡΟΣ.

590 νῦν σὸν ἔργον ἐστ᾽, ἐπειδὴ τὴν στολὴν εἴληφας, ἥν
εἶχες σύ γ᾽ ἐξ ἀρχῆς, πάλιν,
ἀνανεάζειν σαυτὸν αἰεὶ,
καὶ βλέπειν αὖθις τὸ δεινὸν, τοῦ θεοῦ μεμνημένον,
ᾧπερ εἰκάζεις σεαυτόν· ἢν δὲ παραληρῶν ἁλῷς,
595 καὶ βάλῃς τι μαλθακὸν,
αὖθις αἴρεσθαί σ᾽ ἀνάγκη τις πάλιν τὰ στρώματα.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ κακῶς, ὦνδρες, παραινεῖτ᾽· ἀλλὰ καὐτὸς τυγχάνω
ταῦτ᾽ ἄρτι συννοούμενος.
ὅτι μὲν οὖν, ἢν χρηστὸν ᾖ τι,
600 ταῦτ᾽ ἀφαιρεῖσθαι πάλιν πειράσεταί μ᾽, εὖ οἶδ᾽ ὅτι·
ἀλλ᾽ ὅμως ἐγὼ παρέξω
᾽μαυτὸν ἀνδρεῖον τὸ λῆμα,
καὶ βλέποντ᾽ ὀρίγανον.
δεῖν δ᾽ ἔοικεν, ὡς ἀκούω τῆς θύρας καὶ δὴ ψόφον.

ΑΙΑΚΟΣ.

605 ξυνδεῖτε ταχέως τουτονὶ τὸν κυνοκλόπον,
ἵνα δῷ δίκην· ἀνύετον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἥκει τῳ κακόν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐκ ἐς κόρακας; μὴ πρόσιτον.

ΑΙΑΚΟΣ.

εἶεν, καὶ μάχει;
ὁ Διτύλας, χὠ Σκεβλίας, χὠ Παρδόκας,
χωρεῖτε δευρὶ, καὶ μάχεσθε τουτῳί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

610 εἶτ' οὐχὶ δεινὰ ταῦτα; τύπτειν τουτονὶ,
κλέπτοντα πρὸς τἀλλότρια;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μάλ' ὑπερφυᾶ.

ΑΙΑΚΟΣ.

σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

καὶ μὴν, νὴ Δία,
εἰ πώποτ' ἦλθον δεῦρ', ἐθέλω τεθνηκέναι,
ἢ ἔκλεψα τῶν σῶν ἄξιόν τι καὶ τριχός.
615 καί σοι ποιήσω πρᾶγμα γενναῖον πάνυ·
βασάνιζε γὰρ τὸν παῖδα τουτονὶ λαβὼν,
κἄν ποτέ μ' ἕλῃς ἀδικοῦντ', ἀπόκτεινόν μ' ἄγων.

ΑΙΑΚΟΣ.

καὶ πῶς βασανίζω;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι
δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων,
620 στρεβλῶν, ἔτι δ' εἰς τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων,
πλίνθους ἐπιτιθεὶς, πάντα τἄλλα, πλὴν πράσῳ
μὴ τύπτε τοῦτον, μηδὲ γητείῳ νέῳ.

ΑΙΑΚΟΣ.

δίκαιος ὁ λόγος· κἄν τι πηρώσω γέ σοι
τὸν παῖδα τύπτων, τἀργύριόν σοι κείσεται.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

625 μὴ δῆτ' ἔμοιγ'. οὕτω δὲ βασάνιζ' ἀπαγαγών.

ΑΙΑΚΟΣ.

αὐτοῦ μὲν οὖν, ἵνα σοι κατ' ὀφθαλμοὺς λέγῃ.
κατάθου σὺ τὰ σκεύη ταχέως, χὤπως ἐρεῖς
ἐνταῦθα μηδὲν ψεῦδος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀγορεύω τινὶ

ἐμὲ

ἐμὲ μὴ βασανίζειν ἀθάνατον ὄντ᾽· εἰ δὲ μὴ,
630 αὐτὸς σὺ σαυτὸν αἰτιῶ.

ΑΙΑΚΟΣ.

λέγεις δὲ τί;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀθάνατος εἶναί φημι Διόνυσος Διὸς,
τοῦτον δὲ δοῦλον.

ΑΙΑΚΟΣ.

ταῦτ᾽ ἀκούεις;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

φήμ᾽ ἐγώ·
καὶ πολύ γε μᾶλλόν ἐστι μαστιγωτέος.
εἴπερ θεὸς γάρ ἐστιν, οὐκ αἰσθήσεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

635 τί δῆτ᾽, ἐπειδὴ καὶ σὺ φῂς εἶναι θεὸς,
οὐ καὶ σὺ τύπτει τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

δίκαιος ὁ λόγος· χὡπότερον ἂν νῷν ἴδοις
κλαύσαντα πρότερον, ἢ προτιμήσαντά τι
τυπτόμενον, εἶναι τοῦτον ἡγοῦ μὴ θεόν.

ΑΙΑΚΟΣ.

640 οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως οὐκ εἶ σὺ γεννάδας ἀνήρ.
χωρεῖς γὰρ ἐς τὸ δίκαιον. ἀποδύεσθε δή.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πῶς οὖν βασανιεῖς νὼ δικαίως;

ΑΙΑΚΟΣ.

ῥᾳδίως.
πληγὴν παρὰ πληγὴν ἑκάτερον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

καλῶς λέγεις.
ἰδοὺ, σκόπει νῦν, ἤν μ᾽ ὑποκινήσαντ᾽ ἴδῃς.

ΑΙΑΚΟΣ.

645 ἤδη ᾽πάταξά σ᾽.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ μὰ Δί'.

ΑΙΑΚΟΣ.

οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖς.

ἀλλ' εἶμ' ἐπὶ τονδὶ καὶ πατάξω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πηνίκα;

ΑΙΑΚΟΣ.

καὶ δὴ 'πάταξα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κᾆτα πῶς οὐκ ἔπλαρον;

ΑΙΑΚΟΣ.

οὐκ οἶδα· τουδὶ δ' αὖθις ἀποπειράσομαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὔκουν ἀνύσεις; ἰατλαταί.

ΑΙΑΚΟΣ.

τί δ' ἰατλαταί;

650 μῶν ὠδυνήθης;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἐφρόντισα,

ὁπόθ' Ἡράκλεια τὰ 'ν Διομείοις γίγνεται.

ΑΙΑΚΟΣ.

ἄνθρωπος ἱερός. δεῦρο πάλιν βαδιστέον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἰοὺ, ἰού.

ΑΙΑΚΟΣ.

τί ἐστιν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἱππέας ὁρῶ.

ΑΙΑΚΟΣ.

τί δῆτα κλάεις;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κρομμύων ὀσφραίνομαι.

ΑΙΑΚΟΣ.

655 ἔπειτα προτιμᾷς οὐδέν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐδέν μοι μέλει.

ΑΙΑΚΟΣ.

βαδιστέον γ' ἄρ' ἐστὶν ἐπὶ τονδὶ πάλιν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οἴμοι.

ΑΙΑΚΟΣ.

τί ἐστι;

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τὴν ἄκανθαν ἔξελε.

ΑΙΑΚΟΣ.

τί τὸ πρᾶγμα τουτί; δεῦρο πάλιν βαδιστέον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΑΠΟΛΛΟΝ, ΟΣ ΠΟΥ ΔΗΛΟΝ Η ΠΥΘΩΝ' ΕΧΕΙΣ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

660 ἤλγησεν. οὐκ ἤκουσας;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐκ ἔγωγ', ἐπεὶ

ἴαμβον Ἱππώνακτος ἀνεμιμνησκόμην.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

οὐδὲν ποιεῖς γάρ, ἀλλὰ τὰς λαγόνας σπόδει.

ΑΙΑΚΟΣ.

μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ἤδη πάρεχε τὴν γαστέρα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΟΝ—

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἤλγησέ τις.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

665 ΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΡΩΝΑΣ

Η ΓΛΑΥΚΑΣ ΜΕΔΕΙΣ

ΑΛΟΣ ΕΝ ΒΕΝΘΕΣΙΝ.

ΑΙΑΚΟΣ.

οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρα, δύναμαί πω μαθεῖν,
ὁπότερος ὑμῶν ἐστὶ θεός. ἀλλ' εἴσιτον.
670 ὁ δεσπότης γὰρ αὐτὸς ὑμᾶς γνώσεται,
χ' ἡ Περσέφαττ', ἅτ' ὄντε κἀκείνω θεώ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὀρθῶς λέγεις· ἐβουλόμην δ' ἂν τοῦτό σε
πρότερον ποιῆσαι, πρίν με τὰς πληγὰς λαβεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Μοῦσα χορῶν ἱερῶν ἐπίβηθι, καὶ
675 ἔλθ' ἐπὶ τέρψιν ἀοιδᾶς ἐμᾶς,
τὸν πολὺν ὀψομένη λαῶν ὄχλον,
οὗ σοφίαι μυρίαι κάθηνται,
φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος, ἐφ' οὗ
δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις
680 δεινὸν ἐπιβρέμεται
Θρηκία χελιδὼν,
ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον·
κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον
νόμον, ὡς ἀπολεῖται,
685 κἂν ἴσαι γένωνται.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

τὸν ἱερὸν χορὸν δίκαιόν ἐστι χρηστὰ τῇ πόλει
συμπαραινεῖν, καὶ διδάσκειν. πρῶτον οὖν ἡμῖν δοκεῖ
ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας, κἀφελεῖν τὰ δείματα.
κεἴ τις ἥμαρτε σφαλείς τι Φρυνίχου παλαίσμασιν,
690 ἐγγενέσθαι φημὶ χρῆναι τοῖς ὀλισθοῦσιν τότε,
αἰτίαν ἐκθεῖσι, λῦσαι τὰς πρότερον ἁμαρτίας.
εἶτ' ἄτιμον φημὶ χρῆναι μηδέν' εἶν' ἐν τῇ πόλει.
καὶ γὰρ αἰσχρόν ἐστι, τοὺς μὲν ναυμαχήσαντας μίαν,
καὶ Πλαταιᾶς εὐθὺς εἶναι, κἀντὶ δούλων δεσπότας.
695 κοὐδὲ ταῦτ' ἔγωγ' ἔχοιμ' ἂν μὴ οὐ καλῶς φάσκειν ἔχειν,
ἀλλ' ἐπαινῶ· μόνα γὰρ αὐτὰ νοῦν ἔχοντ' ἐδράσατε.

πρὸς δὲ τούτοις εἰκὸς ὑμᾶς, οἳ μεθ' ὑμῶν πολλὰ δὴ,
χ' οἱ πατέρες ἐναυμάχησαν, καὶ προσήκουσιν γένει,
τὴν μίαν ταύτην παρεῖναι ξυμφορὰν, αἰτουμένοις.
700 ἀλλὰ τῆς ὀργῆς ἀνέντες, ὦ σοφώτατοι φύσει,
πάντας ἀνθρώπους ἑκόντες ξυγγενεῖς κτησώμεθα,
κἀπιτίμους, καὶ πολίτας, ὅστις ἂν ξυνναυμαχῇ.
εἰ δὲ τοῦτ' ὀγκωσόμεσθα, κἀποσεμνυνούμεθα
τὴν πόλιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις,
705 ὑστέρῳ χρόνῳ ποτ' αὖθις εὖ φρονεῖν οὐ δόξομεν.

ΧΟΡΟΣ.

εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος,
ἢ τρόπον, ὅστις ἔτ' οἰμώξεται,
οὐ πολὺν, οὐδ' ὁ πίθηκος γ' οὗτος, ὁ
νῦν ἐνοχλῶν, Κλειγένης ὁ μικρὸς,
710 ὁ πονηρότατος βαλανεὺς, ὁπόσοι
κρατοῦσι κυκησιτέφρου,
ψευδονίτρου κονίας,
καὶ Κιμωλίας γῆς,
χρόνον ἐνδιατρίψει· εἰδὼς δὲ τάδ', οὐκ
715 εἰρηνικὸς ἔσθ', ἵνα μή ποτε κα-
ποδυθῇ μεθύων, ἄ-
νευ ξύλου βαδίζων.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

πολλάκις ἡμῖν γ' ἔδοξεν ἡ πόλις πεπονθέναι
ταυτὸν, ἔς τε τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς,
720 ἔς τε τἀρχαῖον νόμισμα, καὶ τὸ καινὸν χρυσίον.
οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις,
ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων, ὡς δοκεῖ, νομισμάτων,
καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις
ἔν τε τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις ἁπανταχοῦ,
725 χρώμεθ' οὐδὲν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις
χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι.
τῶν πολιτῶν θ' οὓς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονας

ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους, καὶ καλούς τε κἀγαθοὺς,
καὶ τραφέντας ἐν παλαίστραις, καὶ χοροῖς, καὶ μουσικῇ,
730 προσελοῦμεν· τοῖς δὲ χαλκοῖς, καὶ ξένοις, καὶ πυῤῥίαις,
καὶ πονηροῖς, κἀκ πονηρῶν, εἰς ἅπαντα χρώμεθα.
ὑστάτοις ἀφιγμένοισιν, οἷσιν ἡ πόλις προτοῦ
οὐδὲ φαρμακοῖσιν εἰκῆ ῥᾳδίως ἐχρήσατ᾽ ἄν.
ἀλλὰ καὶ νῦν, ὦ ᾽νόητοι, μεταβαλόντες τοὺς τρόπους,
735 χρῆσθε τοῖς χρηστοῖσιν αὖθις· καὶ κατορθώσασι γὰρ
εὔλογον· κἄν τι σφαλῆτ᾽, ἐξ ἀξίου γοῦν τοῦ ξύλου,
ἤν τι καὶ πάσχητε, πάσχειν τοῖς σοφοῖς δοκήσετε.

ΑΙΑΚΟΣ, ΞΑΝΘΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ.

ΑΙΑΚΟΣ.

Νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα, γεννάδας ἀνὴρ
ὁ δεσπότης σου.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πῶς γὰρ οὐχὶ γεννάδας,
740 ὅστις γε πίνειν οἶδε καὶ βινεῖν μόνον;

ΑΙΑΚΟΣ.

τὸ δὲ μὴ πατάξαι σ' ἐξελεγχθέντ' ἄντικρυς,
ὅτι, δοῦλος ὤν, ἔφασκες εἶναι δεσπότης —

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ᾤμωξε μέντ' ἄν.

ΑΙΑΚΟΣ.

τοῦτο μέντοι δουλικὸν
εὐθὺς πεποίηκας, ὅπερ ἐγὼ χαίρω ποιῶν.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

745 χαίρεις, ἱκετεύω;

ΑΙΑΚΟΣ.

μάλα γ' ἐποπτεύειν δοκῶ,
ὅταν καταράσωμαι λάθρα τῷ δεσπότῃ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δὲ, τονθορύζων, ἡνίκ' ἂν, πληγὰς λαβὼν
πολλὰς, ἀπίῃς θύραζε;

ΑΙΑΚΟΣ.

καὶ τόδ' ἥδομαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δὲ πολλὰ πράττων;

ΑΙΑΚΟΣ.

ὡς μὰ Δί' οὐδὲν οἶδ' ἐγώ.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

750 Ὁμόγνιε Ζεῦ· καὶ παρακούων δεσποτῶν
ἅττ' ἂν λαλῶσι;

ΑΙΑΚΟΣ.

καὶ μάλα πλεῖν, ἢ μαίνομαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δὲ, τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν;

ΑΙΑΚΟΣ.

ἐγὼ,
μὰ Δί' ἀλλ' ὅταν δρῶ τοῦτο, κἀκμιαίνομαι.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιὰν,
755 καὶ δὸς κύσαι, καὐτὸς κύσον, κἀμοὶ φράσον,
πρὸς Διὸς, ὃς ἡμῖν ἐστιν ὁμομαστιγίας,
τίς οὗτος οὔνδον ἐστὶ θόρυβος, χ' ἡ βοὴ,
χὡ λοιδορησμός;

ΑΙΑΚΟΣ.

Αἰσχύλου κεὐριπίδου.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἆ.

ΑΙΑΚΟΣ.

πρᾶγμα, πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα
760 ἐν τοῖς νεκροῖσι, καὶ στάσις πολλὴ πάνυ. —

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἐκ τοῦ;

ΑΙΑΚΟΣ.

νόμος τις ἐνθάδ' ἐστὶ κείμενος
ἀπὸ τῶν τεχνῶν, ὁπόσαι μεγάλαι καὶ δεξιαὶ,
τὸν ἄριστον ὄντα τῶν ἑαυτοῦ ξυντέχνων,
σίτησιν αὐτὸν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν,
765 θρόνον τε, τοῦ Πλούτωνος ἑξῆς —

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μανθάνω.

ΑΙΑΚΟΣ.

ἕως ἀφίκοιτο τὴν τέχνην σοφώτερος
ἕτερός τις αὐτοῦ· τότε δὲ παραχωρεῖν ἔδει.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δῆτα τουτὶ τεθορύβηκεν Αἰσχύλον;

ΑΙΑΚΟΣ.

ἐκεῖνος εἶχε τὸν τραγῳδικὸν θρόνον,
770 ὡς ὢν κράτιστος τὴν τέχνην.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

νυνὶ δὲ τίς;

ΑΙΑΚΟΣ.

ὅτε δὴ κατῆλθ' Εὐριπίδης, ἐπεδείκνυτο
τοῖς λωποδύταις, καὶ τοῖσι βαλαντιητόμοις,
καὶ τοῖσι πατραλοίαισι, καὶ τοιχωρύχοις,
ὅπερ ἔστ' ἐν Ἅιδου πλῆθος· οἱ δ' ἀκροώμενοι
775 τῶν ἀντιλογιῶν, καὶ λυγισμῶν, καὶ στροφῶν,
ὑπερεμάνησαν, κἀνόμισαν σοφώτατον.
κἄπειτ' ἐπαρθεὶς ἀντελάβετο τοῦ θρόνου,
ἵν' Αἰσχύλος καθῆστο.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

κοὐκ ἐβάλλετο;

ΑΙΑΚΟΣ.

μὰ Δί', ἀλλ' ὁ δῆμος ἀνεβόα κρίσιν ποιεῖν,
780 ὁπότερος εἴη τὴν τέχνην σοφώτερος.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ὁ τῶν πανούργων;

ΑΙΑΚΟΣ.

νὴ Δί', οὐράνιόν γ' ὅσον.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

μετ' Αἰσχύλου δ' οὐκ ἦσαν ἕτεροι ξύμμαχοι;

ΑΙΑΚΟΣ.

ὀλίγοι τὸ χρηστόν ἐστιν, ὥσπερ ἐνθάδε.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δῆθ᾽ ὁ Πλούτων δρᾶν παρασκευάζεται;

ΑΙΑΚΟΣ.

785 ἀγῶνα ποιεῖν αὐτίκα μάλα, καὶ κρίσιν,
κἄλεγχον αὐτῶν τῆς τέχνης.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

κᾆπειτα, πῶς
οὐ καὶ Σοφοκλέης ἀντελάβετο τοῦ θρόνου;

ΑΙΑΚΟΣ.

μὰ Δί᾽ οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ᾽ ἔκυσε μὲν Αἰσχύλον,
ὅτε δὴ κατῆλθε, κἀνέβαλε τὴν δεξιὰν,
790 κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου.
νυνὶ δ᾽ ἔμελλεν, ὡς ἔφη Κλειδημίδης,
ἔφεδρος καθεδεῖσθαι· κἂν μὲν Αἰσχύλος κρατῇ,
ἕξειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ μὴ, περὶ τῆς τέχνης
διαγωνιεῖσθ᾽ ἔφασκε πρός γ᾽ Εὐριπίδην.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

795 τί χρῆμ᾽ ἄρ᾽ ἔσται;

ΑΙΑΚΟΣ.

νὴ Δί᾽, ὀλίγον ὕστερον
κἀνταῦθα δὴ τὰ δεινὰ κινηθήσεται.
καὶ γὰρ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

τί δέ; μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν;

ΑΙΑΚΟΣ.

καὶ κανόνας ἐξοίσουσι, καὶ πήχεις ἐπῶν,
800 καὶ πλαίσια ξύμπηκτα πλινθεύσουσί γε,
καὶ διαμέτρους, καὶ σφῆνας. ὁ γὰρ Εὐριπίδης
κατ᾽ ἔπος βασανιεῖν φησὶ τὰς τραγῳδίας.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

ἦπου βαρέως οἶμαι τὸν Αἰσχύλον φέρειν.

ΑΙΑΚΟΣ.

ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω.

ΞΑΝΘΙΑΣ.

805 κρινεῖ δὲ δὴ τίς ταῦτα;

ΑΙΑΚΟΣ.

τοῦτ' ἦν δύσκολον·

σοφῶν γὰρ ἀνδρῶν ἀπορίαν εὑρισκέτην.

οὔτε γὰρ Ἀθηναίοις ξυνέβαινεν Αἰσχύλος —

ΞΑΝΘΙΑΣ.

πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους.

ΑΙΑΚΟΣ.

λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο, τοῦ γνῶναι πέρι

810 φύσεις ποιητῶν. εἶτα τῷ σῷ δεσπότῃ

ἐπέτρεψαν, ὅτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν.

ἀλλ' εἰσίωμεν· ὡς ὅταν γ' οἱ δεσπόται

ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίγνεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἦπου δεινὸν ἐριβρεμέτας χόλον ἔνδοθεν ἕξει,

815 ἡνίκ' ἂν ὀξύλαλόν περ ἴδῃ θήγοντος ὀδόντας

ἀντιτέχνου· τότε δὴ μανίας ὑπὸ δεινῆς

ὄμματα στροβήσεται.

ἔσται δ' ὑψιλόφων τε λόγων κορυθαίολα νείκη,

σχινδαλμῶν τε παραξόνια, σμιλεύματά τ' ἔργων,

820 φωτὸς ἀμυνομένου φρενοτέκτονος ἀνδρὸς

ῥήμαθ' ἱπποβάμονα.

φρίξας δ' αὐτοκόμου λοφιᾶς λασιαύχενα χαίταν,

δεινὸν ἐπισκύνιον ξυνάγων, βρυχώμενος ἥσει

ῥήματα γομφοπαγῆ, πινακηδὸν ἀποσπῶν

825 γηγενεῖ φυσήματι.

ἔνθεν δὴ στοματουργὸς ἐπῶν βασανίστρια λίσπη

γλῶσσ' ἀνελισσομένη φθονεροὺς κινοῦσα χαλινοὺς,

ῥήματα δαιομένη, καταλεπτολογήσει

πνευμόνων πολὺν πόνον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ ΜΥΣΤΩΝ, ΠΛΟΥΤΩΝ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

830 Οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου, μὴ νουθέτει.
κρείττων γὰρ εἶναί φημι τούτου τὴν τέχνην.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Αἰσχύλε, τί σιγᾷς; αἰσθάνει γὰρ τοῦ λόγου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀποσεμνυνεῖται πρῶτον, ἅπερ ἑκάστοτε
ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

835 ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγᾦδα τοῦτον, καὶ διέσκεμμαι πάλαι,
ἄνθρωπον ἀγριοποιὸν, αὐθαδόστομον,
ἔχοντ' ἀχάλινον, ἀκρατὲς, ἀπύλωτον στόμα,
ἀπεριλάλητον, κομποφακελοῤῥήμονα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

840 ἄληθες, ὦ παῖ τῆς ἀρουραίας θεοῦ;
σὺ δή με ταῦτ', ὦ στωμυλιοσυλλεκτάδη,
καὶ πτωχοποιὲ, καὶ ῥακιοσυῤῥαπτάδη;
ἀλλ' οὔ τι χαίρων αὔτ' ἐρεῖς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

παῦσ' Αἰσχύλε,
καὶ μὴ πρὸς ὀργὴν σπλάγχνα θερμήνῃς κότῳ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

845 οὐ δῆτα, πρίν γ' ἂν τοῦτον ἀποφήνω σαφῶς
τὸν χωλοποιὸν, οἷος ὢν θρασύνεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἄρν', ἄρνα μέλαιναν, παῖδες, ἐξενέγκατε·
τυφὼς γὰρ ἐκβαίνειν παρασκευάζεται.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ὦ Κρητικὰς μὲν ξυλλέγων μονῳδίας,
850 γάμους δ' ἀνοσίους ἐσφέρων ἐς τὴν τέχνην.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐπίσχες οὗτος, ὦ πολυτίμητ' Αἰσχύλε.
ἀπὸ τῶν χαλαζῶν, ὦ πόνηρ' Εὐριπίδη,
ἄπαγε σεαυτὸν ἐκποδὼν, εἰ σωφρονεῖς,
ἵνα μὴ κεφαλαίῳ τὸν κρόταφόν σου ῥήματι
855 θένων ὑπ' ὀργῆς, ἐκχέῃ τὸν Τήλεφον·
σὺ δὲ μὴ πρὸς ὀργὴν, Αἰσχύλ', ἀλλὰ πρᾳόνως
ἔλεγχ', ἐλέγχου. λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει
ἄνδρας ποιητὰς, ὥσπερ ἀρτοπώλιδας.
σὺ δ' εὐθὺς, ὥσπερ πρῖνος ἐμπρησθεὶς, βοᾷς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

860 ἕτοιμός εἰμ' ἔγωγε, κοὐκ ἀναδύομαι,
δάκνειν, δάκνεσθαι πρότερος, εἰ τούτῳ δοκεῖ,
τἄπη, τὰ μέλη, τὰ νεῦρα τῆς τραγῳδίας,
καὶ, νὴ Δία, τὸν Πηλέα τε, καὶ τὸν Αἴολον,
καὶ τὸν Μελέαγρον, κἄτι μάλα τὸν Τήλεφον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

865 σὺ δὲ δὴ τί βουλεύει ποιεῖν; λέγ' Αἰσχύλε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἐβουλόμην μὲν ἂν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε.
οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ᾦγὼν νῷν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαί;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ὅτι ἡ ποίησις οὐχὶ συντέθνηκέ μοι·
τούτῳ δὲ συντέθνηκεν, ὥσθ' ἕξει λέγειν.
870 ὅμως δ', ἐπειδή σοι δοκεῖ, δρᾶν ταῦτα χρή.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι νυν λιβανωτὸν δεῦρό τις καὶ πῦρ δότω,
ὅπως ἂν εὔξωμαι πρὸ τῶν σοφισμάτων,
ἀγῶνα κρῖναι τόνδε μουσικώτατα·
ὑμεῖς δὲ ταῖς Μούσαις τι μέλος ὑπάσατε.

ΧΟΡΟΣ.

875 ὦ Διὸς ἐννέα παρθένοι ἁγναὶ
Μοῦσαι, λεπτολόγους ξυνετὰς φρένας αἳ καθορᾶτε
ἀνδρῶν γνωμοτύπων, ὅταν εἰς ἔριν ὀξυμερίμνοις
ἔλθωσι στρεβλοῖσι παλαίσμασιν ἀντιλογοῦντες,
ἔλθετ' ἐποψόμεναι δύναμιν
880 δεινοτάτοιν στομάτοιν·
πορίσασθε ῥήματα,
καὶ παραπρίσματ' ἐπῶν.
νῦν γὰρ ἀγὼν σοφίας
ὅδε μέγας χωρεῖ πρὸς ἔργον ἤδη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

885 εὔχεσθε δὴ καὶ σφώ τι, πρὶν τἄπη λέγειν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

Δήμητερ, ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα,
εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐπίθες λαβὼν δὴ καὶ σὺ λιβανωτόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καλῶς.

ἕτεροι γάρ εἰσιν, οἷσιν εὔχομαι, θεοί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

890 ἴδιοί τινές σοι, κόμμα καινόν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ μάλα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι νυν προσεύχου τοῖσιν ἰδιώταις θεοῖς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

αἰθὴρ, ἐμὸν βόσκημα, καὶ γλώσσης στρόφιγξ,
ξύνεσίς τε, καὶ μυκτῆρες ὀσφραντήριοι,
ὀρθῶς μ' ἐλέγχειν, ὧν ἂν ἅπτωμαι λόγων.

ΧΟΡΟΣ.

895 καὶ μὴν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν
παρὰ σοφοῖν ἀνδροῖν ἀκοῦσαι τινὰ λόγων
ἐμμέλειαν, ἐπί τε δαΐαν ὁδόν.
γλῶσσα μὲν γὰρ ἠγρίωται·
λῆμα δ' οὐκ ἄτολμον ἀμφοῖν, οὐδ' ἀκίνητοι φρένες.
900 προσδοκᾶν οὖν εἰκός ἐστι
τὸν μὲν ἀστεῖόν τι λέξειν καὶ κατερρινημένον·
τὸν δ' ἀνασπῶντ' αὐτοπρέμνοις
τοῖς λόγοισιν ἐμπεσόντα
συσκεδᾶν πολλὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

905 ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ λέγειν· οὕτω δ', ὅπως ἐρεῖτον
ἀστεῖα, καὶ μήτ' εἰκόνας, μήθ' οἷ' ἂν ἄλλος εἴποι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ μὴν ἐμαυτὸν μέν γε, τὴν ποίησιν οἷός εἰμι,
ἐν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω· τοῦτον δὲ πρῶτ' ἐλέγξω,
ὡς ἦν ἀλαζὼν καὶ φέναξ, οἵοις τε τοὺς θεατὰς
910 ἐξηπάτα, μωροὺς λαβὼν παρὰ Φρυνίχῳ τραφέντας.
πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τιν' ἐκάθισεν ἐγκαλύψας,
Ἀχιλλέα τιν', ἢ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνὺς,
πρόσχημα τῆς τραγῳδίας, γρύζοντας οὐδὲ τουτί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὰ τὸν Δί', οὐ δῆθ'.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὁ δὲ χορός γ' ἤρειδεν ὁρμαθοὺς ἂν
915 μελῶν ἐφεξῆς τέτταρας ξυνεχῶς ἄν· οἱ δ' ἐσίγων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγὼ δ' ἔχαιρον τῇ σιωπῇ, καί με τοῦτ' ἔτερπεν

οὐχ ἧττον, ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἠλίθιος γὰρ ἦσθα,

σάφ' ἴσθι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κἀμαυτῷ δοκῶ. τί δὲ ταῦτ' ἔδρασ' ὁ δεῖνα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὑπ' ἀλαζονείας, ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθοῖτο,

920 ὁπόθ' ἡ Νιόβη φθέγξαιτό τι· τὸ δρᾶμα δ' ἂν διῄει.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὢ παμπόνηρος, οἷ' ἄρ' ἐφενακιζόμην ὑπ' αὐτοῦ.

τί σκορδινᾷ καὶ δυσφορεῖς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅτι αὐτὸν ἐξελέγχω.

κἄπειτ', ἐπειδὴ ταῦτα ληρήσειε, καὶ τὸ δρᾶμα

ἤδη μεσοίη, ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν,

925 ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δείν' ἄττα μορμορωπά,

ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οἴμοι τάλας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

σιώπα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σαφὲς δ' ἂν εἶπεν οὐδὲ ἕν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὴ πρῖε τοὺς ὀδόντας.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀλλ' ἢ Σκαμάνδρους, ἢ τάφρους, ἢ 'π' ἀσπίδων ἐπόντας

γρυπαιέτους χαλκηλάτους, καὶ ῥήμαθ' ἱππόκρημνα,

930 ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον ἦν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τοὺς θεοὺς, ἐγὼγ' οὖν

ἤδη ποτ' ἐν μακρῷ χρόνῳ νυκτὸς διηγρύπνησα,

τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν, τίς ἐστιν ὄρνις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

σημεῖον, οὗν ταῖς ναυσὶν, ὦ 'μαθέστατ', ἐνεγέγραπτο.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγὼ δὲ τὸν Φιλοξένου γ' ᾤμην Ἔρυξιν εἶναι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

935 εἶτ' ἐν τραγῳδίαις ἐχρῆν κἀλεκτρυόνα ποιῆσαι;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

σὺ δ', ὦ θεοῖσιν ἐχθρὲ, ποῖά γ' ἐστὶν, ἅττ' ἐποίεις;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐχ ἱππαλεκτρυόνας μὰ Δί', οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σὺ,
ἃ 'ν τοῖσι παραπετάσμασιν τοῖς Μηδικοῖς γράφουσιν.
ἀλλ' ὡς παρέλαβον τὴν τέχνην παρὰ σοῦ τοπρῶτον εὐθὺς
940 οἰδοῦσαν ὑπὸ κομπασμάτων, καὶ ῥημάτων ἐπαχθῶν,
ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον,
ἐπυλλίοις, καὶ περιπάτοις, μικροῖς τε τευτλίοισι,
χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων ἀπηθῶν·
εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς·
945 εἶτ' οὐκ ἐλήρουν ὅ τι τύχοιμ', οὐδ' ἐμπεσὼν ἔφυρον·
ἀλλ' οὐξιὼν πρώτιστα μέν μοι τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς
τοῦ δράματος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κρεῖττον γάρ ἦν σοι, νὴ Δί', ἢ τὸ σαυτοῦ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔπειτ' ἀπὸ τῶν πρώτων ἐπῶν, οὐδὲν παρῆκ' ἂν ἀργόν·
ἀλλ' ἔλεγεν ἡ γυνή τ' ἐμοὶ, χὡ δοῦλος οὐδὲν ἧττον,
950 χὡ δεσπότης, χ' ἡ παρθένος, χ' ἡ γραῦς ἄν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

εἶτα δῆτα
οὐκ ἀποθανεῖν σε ταῦτ' ἐχρῆν τολμῶντα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μὰ τὸν Ἀπόλλω·
δημοκρατικὸν γὰρ αὔτ' ἔδρων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοῦτο μὲν ἔασον, ὦ 'τάν.

οὐ σοὶ γάρ ἐστι περίπατος κάλλιστα περί γε τούτου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔπειτα τουτουσὶ λαλεῖν ἐδίδαξα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

φημὶ κἀγώ.

955 ὡς πρὶν διδάξαι γ', ὤφελες μέσος διαῤῥαγῆναι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

λεπτῶν τε κανόνων ἐσβολὰς, ἐπῶν τε γωνιασμοὺς,
νοεῖν, ὁρᾶν, ξυνιέναι, στρέφειν, ἐρᾶν, τεχνάζειν,
κάχ' ὑποτοπεῖσθαι, περινοεῖν ἅπαντα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

φημὶ κἀγώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οἰκεῖα πράγματ' εἰσάγων, οἷς χρώμεθ', οἷς ξύνεσμεν,
960 ἐξ ὧν γ' ἂν ἐξηλεγχόμην· ξυνειδότες γὰρ οὗτοι,
ἤλεγχον ἄν μου τὴν τέχνην. ἀλλ' οὐκ ἐκομπολάκουν,
ἀπὸ τοῦ φρονεῖν ἀποσπάσας, οὐδ' ἐξέπληττον αὐτοὺς,
κύκνους ποιῶν καὶ Μέμνονας κωδωνοφαλαροπώλους.
γνώσει δὲ τοὺς τούτου τε κἀμοῦ γ' ἑκατέρους μαθητάς.
965 τούτου μὲν οὖν Φορμίσιος, Μεγαίνετός θ' ὁ Μάνης,
σαλπιγγολογχυπηνάδαι, σαρκασμοπιτυοκάμπται·
οἱ 'μοὶ δὲ, Κλειτοφῶν τε, καὶ Θηραμένης ὁ κομψός.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Θηραμένης; σοφός γ' ἀνὴρ καὶ δεινὸς ἐς τὰ πάντα,
ὃς, ἢν κακοῖς που περιπέσῃ, καὶ πλησίον παραστῇ,
970 πέπτωκεν ἔξω τῶν κακῶν, οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κῖος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τοιαῦτα μέντοι 'γὼ φρονεῖν
τούτοισιν εἰσηγησάμην,
λογισμὸν ἐνθεὶς τῇ τέχνῃ
καὶ σκέψιν, ὥστ' ἤδη νοεῖν

975 ἅπαντα, καὶ διειδέναι
τά τ' ἄλλα, καὶ τὰς οἰκίας
οἰκεῖν ἄμεινον ἢ πρὸ τοῦ,
κἀνασκοπεῖν· Πῶς τοῦτ' ἔχει;
Ποῦ μοι τοδί; Τίς τοῦτ' ἔλαβε;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

980 νὴ τοὺς θεοὺς, νῦν γοῦν Ἀθη-
ναίων ἅπας τις εἰσιὼν
κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας,
ζητεῖ τε· Ποῦ 'στιν ἡ χύτρα;
Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκεν
985 τῆς μαινίδος; Τὸ τρυβλίον
τὸ περυσινὸν τέθνηκ' ἐμοί·
Ποῦ τὸ σκόροδόν μοι τὸ χθεσινόν;
Τίς τῆς ἐλάας παρέτραγεν;
τέως δ' ἀβελτερώτεροι
990 κεχηνότες Μαμμάκυθοι,
καὶ Μελιτίδαι κάθηντο.

ΧΟΡΟΣ.

τόδε μὴν λεύσσεις, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ·
σὺ δὴ τί, φέρε, πρὸς ταῦτα λέξεις; μόνον ὅπως
μή σ' ὁ θυμὸς ἁρπάσας
995 ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαῶν·
δεινὰ γὰρ κατηγόρηκεν.
ἀλλ' ὅπως, ὦ γεννάδα,
μὴ πρὸς ὀργὴν ἀντιλέξεις,
ἀλλὰ συστείλας, ἄκροισι
1000 χρώμενος τοῖς ἱστίοισιν,
εἶτα μᾶλλον, μᾶλλον ἄξεις,
καὶ φυλάξεις, ἡνίκ' ἂν τὸ
πνεῦμα λεῖον καὶ καθεστηκὸς λάβῃς.
ἀλλ', ὦ πρῶτος τῶν Ἑλλήνων πυργώσας ῥήματα σεμνὰ,
1005 καὶ κοσμήσας τραγικὸν λῆρον, θαῤῥῶν τὸν κρουνὸν ἀφίει.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

θυμοῦμαι μὲν τῇ ξυντυχίᾳ, καί μου τὰ σπλάγχν᾽ ἀγανακτεῖ,
εἰ πρὸς τοῦτον δεῖ μ᾽ ἀντιλέγειν· ἵνα μὴ φάσκῃ δ᾽ ἀπορεῖν με,
ἀπόκριναί μοι, τίνος οὕνεκα χρὴ θαυμάζειν ἄνδρα ποιητήν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

δεξιότητος, καὶ νουθεσίας, ὅτι βελτίους τε ποιοῦμεν
1010 τοὺς ἀνθρώπους ἐν ταῖς πόλεσιν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τοῦτ᾽ οὖν εἰ μὴ πεποίηκας,
ἀλλ᾽ ἐκ χρηστῶν καὶ γενναίων μοχθηροτάτους ἀπέδειξας,
τί παθεῖν φήσεις ἄξιος εἶναι;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τεθνάναι. μὴ τοῦτον ἐρώτα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

σκέψαι τοίνυν οἵους αὐτοὺς παρ᾽ ἐμοῦ παρεδέξατο πρῶτον,
εἰ γενναίους, καὶ τετραπήχεις, καὶ μὴ διαδρασιπολίτας,
1015 μήτ᾽ ἀγοραίους, μήτε κοβάλους, ὥσπερ νῦν, μηδὲ πανούργους·
ἀλλὰ πνέοντας δόρυ, καὶ λόγχας, καὶ λευκολόφους τρυφαλείας,
καὶ πήληκας, καὶ κνημῖδας, καὶ θυμοὺς ἑπταβοείους.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ δὴ χωρεῖ τουτὶ τὸ κακόν· κρανοποιῶν αὖ μ᾽ ἐπιτρίψει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως γενναίους ἐξεδίδαξας;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1020 Αἰσχύλε λέξον, μηδ᾽ αὐθαδῶς σεμνυνόμενος χαλέπαινε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

δρᾶμα ποίησας Ἄρεος μεστόν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ποῖον;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τοὺς ΕΠΤ᾽ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.
ὃ θεασάμενος πᾶς ἄν τις ἀνὴρ ἠράσθη δάϊος εἶναι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τουτὶ μέν σοι κακὸν εἴργασται· Θηβαίους γὰρ πεποίηκας
ἀνδρειοτέρους εἰς τὸν πόλεμον· καὶ τούτου γ' οὕνεκα τύπτου.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1025 ἀλλ' ὑμῖν αὔτ' ἐξῆν ἀσκεῖν· ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦτ' ἐτράπεσθε.
εἶτα διδάξας τοὺς ΠΕΡΣΑΣ, κατὰ ταῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα
νικᾶν αἰεὶ τοὺς ἀντιπάλους, κοσμήσας ἔργον ἄριστον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐχάρην γοῦν, ἡνίκ' ἐπήκουσ' ἂν περὶ Δαρείου τεθνεῶτος·
ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ ξυγκρούσας εἶπεν, Ιαυοῖ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1030 ταῦτά γ' ἄρ' ἄνδρας χρὴ ποιητὰς ἀσκεῖν. σκέψαι γὰρ ἀπ' ἀρχῆς
ὡς ὠφέλιμοι τῶν ποιητῶν οἱ γενναῖοι γεγένηνται.
Ορφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, φόνων τ' ἀπέχεσθαι.
Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων, καὶ χρησμούς· Ησίοδος δὲ
γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους· ὁ δὲ θεῖος Ομηρος
1035 ἀπὸ τοῦ τιμὴν καὶ κλέος ἔσχεν, πλὴν τοῦθ' ὅτι χρήστ' ἐδίδαξε,
τάξεις, ἀρετάς, ὁπλίσεις ἀνδρῶν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ μὴν οὐ Παντακλέα γε
ἐδίδαξεν ὅμως τὸν σκαιότατον· πρώην γοῦν, ἡνίκ' ἔπεμπεν,
τὸ κράνος πρῶτον περιδησάμενος, τὸν λόφον ἤμελλ' ἐπιδήσειν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἀλλ' ἄλλους τοι πολλοὺς ἀγαθούς, ὧν ἦν καὶ Λάμαχος ἥρως·
1040 ὅθεν ἡ 'μὴ φρὴν ἀπομαξαμένη πολλὰς ἀρετὰς ἐποίησε
Πατρόκλων, Τεύκρων, Θυμολεόντων, ἵν' ἐπαίροιμ' ἄνδρα πολίτην
ἀντεκτείνειν αὐτὸν τούτοις, ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούσῃ.
ἀλλ', οὐ μὰ Δί', οὐ Φαίδρας ἐποίουν πόρνας, οὐδὲ Σθενεβοίας·
οὐδ' οἶδ' εἰς ἥν τιν' ἐρῶσαν ἐγὼ πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1045 μὰ Δί', οὐ γὰρ ἐπῆν τῆς Αφροδίτης οὐδέν σοι.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

μηδέ γ' ἐπείη·

ἀλλ' ἐπὶ σοί τοι καὶ τοῖς σοῖσιν πολλὴ πολλοῦ 'πικαθεῖτο.
ὥστε γε κἀυτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δία τοῦτό γέ τοι δή.
ἃ γὰρ ἐς τὰς ἀλλοτρίας ἐποίεις, αὐτὸς τούτοισιν ἐπλήγης.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ τί βλάπτουσ', ὦ σχέτλι' ἀνδρῶν, τὴν πόλιν αἱ 'μαὶ Σθενέβοιαι;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1050 ὅτι γενναίας καὶ γενναίων ἀνδρῶν ἀλόχους ἀνέπεισας
κώνεια πιεῖν, αἰσχυνθείσας διὰ τοὺς σοὺς Βελλεροφόντας.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πότερον ὄ' οὐκ ὄντα λόγον τοῦτον περὶ τῆς Φαίδρας ξυνέθηκα;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸ πονηρὸν τόν γε ποιητὴν,
καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
1055 ἔστι διδάσκαλος, ὅστις φράζει· τοῖς δ' ἡβῶσίν γε ποιηταί.
πάνυ δὴ δεῖ χρηστὰ λέγειν ἡμᾶς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἢν οὖν σὺ λέγῃς Λυκαβηττοὺς,
καὶ Παρνασῶν ἡμῖν μεγέθη, τοῦτ' ἐστὶ τὸ χρηστὰ διδάσκειν,
ὃν χρὴ φράζειν ἀνθρωπείως;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἀλλ', ὦ κακόδαιμον, ἀνάγκη
μεγάλων γνωμῶν καὶ διανοιῶν ἴσα καὶ τάγε ῥήματα τίκτειν.
1060 κἄλλως εἰκὸς τοὺς ἡμιθέους τοῖς ῥήμασι μείζοσι χρῆσθαι.
καὶ γὰρ τοῖς ἱματίοις ἡμῶν χρῶνται πολὺ σεμνοτέροισιν.
ἅμου χρηστῶς καταδείξαντος διελυμήνω σύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί δράσας;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

πρῶτον μὲν τοὺς βασιλεύοντας ῥάκι' ἀμπίσχων, ἵν' ἐλεινοὶ
τοῖς ἀνθρώποις φαίνοιντ' εἶναι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τοῦτ᾽ οὖν ἔβλαψα; τί δράσας;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1065 οὐκ οὖν ἐθέλει γε τριηραρχεῖν πλουτῶν οὐδεὶς διὰ ταῦτα,
ἀλλ᾽ ἐν ῥακίοις περιειλόμενος κλάει, καὶ φησὶ πένεσθαι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὴν Δήμητρα, χιτῶνά γ᾽ ἔχων οὔλων ἐρίων ὑπένερθε·
κἂν ταῦτα λέγων ἐξαπατήσῃ, παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψεν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

εἶτ᾽ αὖ λαλιὰν ἐπιτηδεῦσαι, καὶ στωμυλίαν ἐδίδαξας,
1070 ἣ ᾽ξεκένωσεν τάς τε παλαίστρας, καὶ τὰς πυγὰς ἐνέτριψε
τῶν μειρακίων στωμυλλομένων, καὶ τοὺς παράλους ἀνέπεισεν
ἀνταγορεύειν τοῖς ἄρχουσιν. καίτοι τότε γ᾽, ἡνίκ᾽ ἐγὼ ᾽ζων,
οὐκ ἠπίσταντ᾽ ἀλλ᾽, ἢ μᾶζαν καλέσαι, καὶ Ῥυππαπαὶ εἰπεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ προσπαρδεῖν γ᾽ ἐς τὸ στόμα τῷ θαλάμακι,
1075 καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, κἀκβὰς τινὰ λωποδυτῆσαι·
νῦν δ᾽ ἀντιλέγει, κοὐκέτ᾽ ἐλαύνει,
καὶ πλεῖ δευρὶ, καὖθις ἐκεῖσ᾽ αὖ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ποίων δὲ κακῶν οὐκ αἴτιός ἐστ᾽;
οὐ προαγωγοὺς κατέδειξ᾽ οὗτος,
1080 καὶ τικτούσας ἐν τοῖς ἱεροῖς,
καὶ μιγνυμένας τοῖσιν ἀδελφεῖς,
καὶ φασκούσας οὐ ζῆν τὸ ζῆν;
κᾆτ᾽ ἐκ τούτων ἡ πόλις ἡμῶν
ὑπὸ γραμματέων ἀνεμεστώθη,
1085 καὶ βωμολόχων δημοπιθήκων,
ἐξαπατώντων τὸν δῆμον ἀεί·
λαμπάδα δ᾽ οὐδεὶς οἷός τε φέρειν
ὑπ᾽ ἀγυμνασίας ἔτι νυνί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὰ Δί᾽ οὐ δῆθ᾽, ὥστ᾽ ἐπαφαυάνθην

1090 Παναθηναίοισι γελῶν, ὅτε δὴ
βραδύς ἄνθρωπός τις ἔθει κύψας
λευκὸς, πίων, ὑπολειπόμενος,
καὶ δεινὰ ποιῶν· κᾆθ' οἱ Κεραμῆς
ἐν ταῖσι πύλαις παίουσ' αὐτοῦ
1095 γαστέρα, πλευρὰς, λαγόνας, πυγήν·
ὁ δὲ τυπτόμενος ταῖσι πλατείαις,
ὑποπερδόμενος
φυσῶν τὴν λαμπάδ', ἔφευγε.

ΧΟΡΟΣ.

μέγα τὸ πρᾶγμα, πολὺ τὸ νεῖκος, ἁδρὸς ὁ πόλεμος ἔρχεται.
1100 χαλεπὸν οὖν ἔργον διαιρεῖν,
ὅταν ὁ μὲν τείνῃ βιαίως,
ὁ δ' ἐπαναστρέφειν δύνηται, κἀπερείδεσθαι τορῶς.
ἀλλὰ μὴ 'ν ταυτῷ κάθησθον.
ἐσβολαὶ γάρ εἰσι πολλαὶ χ' ἅτεραι σοφισμάτων.
1105 ὅ τι περ οὖν ἔχετον ἐρίζειν
λέγετον, ἔπιτον, ἀναδέρεσθον,
τά τε παλαιὰ καὶ τὰ καινὰ,
κἀποκινδυνεύετον λεπτόν τι καὶ σοφὸν λέγειν.
εἰ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον, μή τις ἀμαθία προσῇ
1110 τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ
λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντοιν,
μηδὲν ὀῤῥωδεῖτε τοῦθ'· ὡς οὐκ ἔθ' οὕτω ταῦτ' ἔχει.
ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι·
βιβλίον τ' ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιά·
1115 αἱ φύσεις τ' ἄλλως κράτισται·
νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται.
μηδὲν οὖν δείσητον, ἀλλὰ
πάντ' ἐπέξιτον, θεατῶν γ' οὕνεχ', ὡς ὄντων σοφῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ μὴν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς προλόγους σοι τρέψομαι,
1120 ὅπως τὸ πρῶτον τῆς τραγῳδίας μέρος

πρώτιστον αὐτοῦ βασανιῶ τοῦ δεξιοῦ.
ἀσαφὴς γὰρ ἦν ἐν τῇ φράσει τῶν πραγμάτων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ ποῖον αὐτοῦ βασανιεῖς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πολλοὺς πάνυ.
πρῶτον δ' ἐμοὶ τὸν ἐξ Ὀρεστείας λέγε.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1125 ἄγε δὴ σιώπα πᾶς ἀνήρ. λέγ' Αἰσχύλε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΕΡΜΗ ΧΘΟΝΙΕ, ΠΑΤΡΩΙ' ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΡΑΤΗ,
ΣΩΤΗΡ ΓΕΝΟΥ ΜΟΙ, ΞΥΜΜΑΧΟΣ Τ' ΑΙΤΟΥΜΕΝΩι.
ΗΚΩ ΓΑΡ ΕΣ ΤΗΝ ΤΗΝΔΕ, ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΧΟΜΑΙ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τούτων ἔχεις ψέγειν τι;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πλεῖν ἢ δώδεκα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1130 ἀλλ' οὐδὲ πάντα ταῦτά γ' ἔστ' ἀλλ', ἢ τρία.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔχει δ' ἕκαστον εἰκοσίν γ' ἁμαρτίας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Αἰσχύλε, παραινῶ σοι σιωπᾶν· εἰ δὲ μὴ,
πρὸς τρισὶν ἰαμβείοισι προσοφείλων φανεῖ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἐγὼ σιωπῶ τῷδ';

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1135 εὐθὺς γὰρ ἡμάρτηκεν οὐρανιόν γ' ὅσον.
ὁρᾷς ὅτι ληρεῖς.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἀλλ᾽ ὀλίγον γ᾽ ἐμοὶ μέλει.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

πῶς φὴς μ᾽ ἁμαρτεῖν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

αὖθις ἐξ ἀρχῆς λέγε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΕΡΜΗ ΧΘΟΝΙΕ, ΠΑΤΡΩι᾽ ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΡΑΤΗ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὔκουν Ὀρέστης τοῦτ᾽ ἐπὶ τῷ τύμβῳ λέγει
1140 τῷ τοῦ πατρὸς τεθνεῶτος;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οὐκ ἄλλως λέγω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πότερ᾽ οὖν τὸν Ἑρμῆν, ὡς ὁ πατὴρ ἀπώλετο
αὐτοῦ βιαίως ἐκ γυναικείας χερὸς
δόλοις λαθραίοις, ταῦτ᾽ ἐποπτεύειν ἔφη;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οὐ δῆτ᾽ ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸν Ἐριούνιον
1145 Ἑρμῆν, Χθόνιον προσεῖπε, κἀδήλου λέγων,
ὁτιὴ πατρῷον τοῦτο κέκληται γέρας.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔτι μεῖζον ἐξήμαρτες, ἢ ᾽γὼ ᾽βουλόμην·
εἰ γὰρ πατρῷον τὸ χθόνιον ἔχει γέρας —

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὕτω γ᾽ ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1150 Διόνυσε, πίνεις οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγ᾽ ἕτερον αὐτῷ· σὺ δ᾽ ἐπιτήρει τὸ βλάβος.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΣΩΤΗΡ ΓΕΝΟΥ ΜΟΙ ΞΥΜΜΑΧΟΣ Τ' ΑΙΤΟΥΜΕΝΩι.
ΗΚΩ ΓΑΡ ΕΣ ΓΗΝ ΤΗΝΔΕ, ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΧΟΜΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

δὶς ταυτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1155 πῶς δίς;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

σκόπει τὸ ῥῆμ'· ἐγὼ δέ σοι φράσω.
ΗΚΩ ΓΑΡ ΕΣ ΓΗΝ, φησὶ, ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΧΟΜΑΙ.
ΗΚΩ δὲ ταυτόν ἐστι τῷ ΚΑΤΕΡΧΟΜΑΙ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δί', ὥσπερ εἴ τις εἴποι γείτονι,
ΧΡΗΣΟΝ ΣΥ ΜΑΚΤΡΑΝ, ΕΙ ΔΕ ΒΟΥΛΕΙ, ΚΑΡΔΟΠΟΝ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1160 οὐ δῆτα τοῦτό γ', ὦ κατεστωμυλμένε
ἄνθρωπε, ταῦτ' ἔστ', ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς δή; δίδαξον γάρ με καθ' ὅ τι δὴ λέγεις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἐλθεῖν μὲν ἐς γῆν ἔσθ', ὅτῳ μετῇ πάτρας·
χωρὶς γὰρ ἄλλης ξυμφορᾶς ἐλήλυθε.
1165 φεύγων δ' ἀνὴρ ἥκει τε καὶ κατέρχεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ, νὴ τὸν Ἀπόλλω. τί σὺ λέγεις, Εὐριπίδη;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὔ φημι τὸν Ὀρέστην κατελθεῖν οἴκαδε·
λάθρα γὰρ ἦλθεν, οὐ πιθὼν τοὺς κυρίους.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ, νὴ τὸν Ἑρμῆν· ὅ τι λέγεις δ' οὐ μανθάνω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1170 περαίνε τοίνυν ἕτερον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι πέραινε σὺ,
Αἰσχύλ', ἀνύσας· σὺ δ' ἐς τὸ κακὸν ἀπόβλεπε.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΤΥΜΒΟΥ Δ' ΕΠ' ΟΧΘΩι ΤΑΔΕ ΓΕ ΚΗΡΥΣΣΩ ΠΑΤΡΙ
ΚΛΥΕΙΝ, ΑΚΟΥΣΑΙ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τοῦθ' ἕτερον αὖθις λέγει,
ΚΛΥΕΙΝ, ΑΚΟΥΣΑΙ, ταυτὸν ὂν σαφέστατα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1175 τεθνηκόσιν γὰρ ἔλεγεν, ὦ μόχθηρε σὺ,
οἷς οὐδὲ τρὶς λέγοντες ἐξικνούμεθα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

σὺ δὲ πῶς ἐποίεις τοὺς προλόγους;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ φράσω·
κἄν που δὶς εἴπω ταυτὸν, ἢ στοιβὴν ἴδῃς
ἐνοῦσαν ἔξω τοῦ λόγου, κατάπτυσον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1180 ἴθι δὴ, λέγ'· οὐ γάρ μου 'στίν. ἀλλ' ἀκουστέα
τῶν σῶν προλόγων τῆς ὀρθότητος τῶν ἐπῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΗΝ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΟΠΡΩΤΟΝ ΕΥΔΑΙΜΩΝ ΑΝΗΡ—

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

μὰ τὸν Δί', οὐ δῆτ'· ἀλλὰ κακοδαίμων φύσει,
ὅντινά γε, πρὶν φῦναι μὲν, ὡπόλλων ἔφη
1185 ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα, πρὶν καὶ γεγονέναι.
πῶς οὗτος ΗΝ ΤΟΠΡΩΤΟΝ ΕΥΔΑΙΜΩΝ ΑΝΗΡ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΕΙΤ' ΕΓΕΝΕΤ' ΑΥΘΙΣ ΑΘΛΙΩΤΑΤΟΣ ΒΡΟΤΩΝ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

μὰ τὸν Δί᾽ οὐ δῆτ᾽, εὐμενοῦν ἐπαύσατο.
πῶς γάρ; ὅτε δὴ πρῶτον μὲν αὐτὸν γενόμενον,
1190 χειμῶνος ὄντος, ἐξέθεσαν ἐν ὀστράκῳ,
ἵνα μὴ 'κτραφεὶς γένοιτο τοῦ πατρὸς φονεύς·
εἶθ᾽ ὡς Πόλυβον ἤῤῥησεν οἰδῶν τὼ πόδε·
ἔπειτα γραῦν ἔγημεν, αὐτὸς ὢν νέος,
καὶ πρός γε τούτοις, τὴν ἑαυτοῦ μητέρα.
1195 εἶτ᾽ ἐξετύφλωσεν αὑτόν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὐδαίμων ἂν ἦν,
εἰ κἀστρατήγησέν γε μετ᾽ Ἐρασινίδου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ληρεῖς· ἐγὼ δὲ τοὺς προλόγους καλῶς ποιῶ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

καὶ μὴν, μὰ τὸν Δί᾽, οὐ κατ᾽ ἔπος γέ σου κνίσω
τὸ ῥῆμ᾽ ἕκαστον, ἀλλὰ σὺν τοῖσιν θεοῖς
1200 ἀπὸ ληκυθίου σοι τοὺς προλόγους διαφθερῶ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀπὸ ληκυθίου σὺ τοὺς ἐμούς;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἑνὸς μόνου.
ποιεῖς γὰρ οὕτως, ὥστ᾽ ἐναρμόττειν ἅπαν,
καὶ κῳδάριον, καὶ ληκύθιον, καὶ θυλάκιον,
ἐν τοῖς ἰαμβείοισι. δείξω δ᾽ αὐτίκα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1205 ἰδοὺ, σὺ δείξεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

φημί.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ δὴ χρὴ λέγειν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΩΣ Ο ΠΛΕΙΣΤΟΣ ΕΣΠΑΡΤΑΙ ΛΟΓΟΣ,

ΞΥΝ ΠΑΙΣΙ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΝΑΥΤΙΛΩι ΠΛΑΤΗι
ΑΡΓΟΣ ΚΑΤΑΣΧΩΝ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τουτὶ τί ἦν τὸ ληκύθιον; οὐ κλαύσεται;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1210 λέγ' ἕτερον αὐτῷ πρόλογον, ἵνα καὶ γνῷ πάλιν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ΟΣ ΘΥΡΣΟΙΣΙ ΚΑΙ ΝΕΒΡΩΝ ΔΟΡΑΙΣ
ΚΑΘΑΠΤΟΣ ΕΝ ΠΕΥΚΗιΣΙ ΠΑΡΝΑΣΟΝ ΚΑΤΑ
ΠΗΔΑι ΧΟΡΕΥΩΝ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οἴμοι πεπλήγμεθ' αὖθις ὑπὸ τῆς ληκύθου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1215 ἀλλ' οὐδὲν ἔσ7αι πρᾶγμα· πρὸς γὰρ τουτονὶ
τὸν πρόλογον οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΟΣΤΙΣ ΠΑΝΤ' ΑΝΗΡ ΕΥΔΑΙΜΟΝΕΙ·
Η ΓΑΡ ΠΕΦΥΚΩΣ ΕΣΘΛΟΣ, ΟΥΚ ΕΧΕΙ ΒΙΟΝ,
Η ΔΥΣΓΕΝΗΣ ΩΝ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1220 Εὐριπίδη —

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί ἐσ7ιν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὑφέσθαι μοι δοκεῖς.
τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτο πνευσεῖται πολύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

οὐδ' ἂν, μὰ τὴν Δήμητρα, φροντίσαιμί γε·
νυνὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦτό γ' ἐκκεκόψεται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι δὴ λέγ' ἕτερον, κἀπέχου τῆς ληκύθου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1225 ΣΙΔΩΝΙΟΝ ΠΟΤ' ΑΣΤΥ ΚΑΔΜΟΣ ΕΚΛΙΠΩΝ
ΑΓΗΝΟΡΟΣ ΠΑΙΣ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, ἀποπρίω τὴν λήκυθον,
ἵνα μὴ διακναίσῃ τοὺς προλόγους ἡμῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τὸ τί;
ἐγὼ πρίωμαι τῷδ';

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1230 οὐ δῆτ', ἐπεὶ πολλοὺς προλόγους ἕξω λέγειν,
ἵν' οὗτος οὐχ ἕξει προσάψαι λήκυθον.
ΠΕΛΟΨ Ο ΤΑΝΤΑΛΕΙΟΣ ΕΙΣ ΠΙΣΑΝ ΜΟΛΩΝ
ΘΟΑΙΣΙΝ ΙΠΠΟΙΣ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὁρᾷς, προσῆψεν αὖθις αὖ τὴν λήκυθον.
1235 ἀλλ', ὦ 'γάθ', ἔτι καὶ νῦν ἀπόδου πάσῃ τέχνῃ·
λήψει γὰρ ὀβολοῦ πάνυ καλήν τε κἀγαθήν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μὰ τὸν Δί' οὔπω γ'· ἔτι γὰρ εἰσί μοι συχνοί.
ΟΙΝΕΥΣ ΠΟΤ' ΕΚ ΓΗΣ

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔασον εἰπεῖν πρῶθ᾽ ὅλον με τὸν σίχον.

1240 ΟΙΝΕΥΣ ΠΟΤ᾽ ΕΚ ΓΗΣ ΠΟΛΥΜΕΤΡΟΝ ΛΑΒΩΝ ΣΤΑΧΥΝ,
ΘΥΩΝ ΑΠΑΡΧΑΣ·

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ληκύθιον ἀπώλεσεν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μεταξὺ θύων; καὶ τίς αὔθ᾽ ὑφείλετο;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔα αὐτὸν, ὦ τᾶν· πρὸς τοδὶ γὰρ εἰπάτω.
ΖΕΥΣ, ΩΣ ΛΕΛΕΚΤΑΙ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΥΠΟ—

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1245 ἀπολεῖ σ᾽· ἐρεῖ γὰρ ΛΗΚΥΘΙΟΝ ΑΠΩΛΕΣΕΝ.
τὸ ληκύθιον γὰρ τοῦτ᾽ ἐπὶ τοῖς προλόγοισί σου,
ὥσπερ τὰ σῦκ᾽ ἐπὶ τοῖσιν ὀφθαλμοῖς, ἔφυ.
ἀλλ᾽ ἐς τὰ μέλη, πρὸς τῶν θεῶν, αὐτοῦ τράπου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ μὴν ἔχω γ᾽, ὡς αὐτὸν ἀποδείξω κακὸν
1250 μελοποιὸν ὄντα, καὶ ποιοῦντα ταὔτ᾽ ἀεί.

ΧΟΡΟΣ.

τί ποτε πρᾶγμα γενήσεται;
φροντίζειν γὰρ ἔγωγ᾽ ἔχω,
τίν᾽ ἄρα μέμψιν γ᾽ ἐποίσει
ἀνδρὶ τῷ πολὺ πλεῖστα δὴ
1255 καὶ κάλλιστα μέλη ποιή-
σαντι τῶν ἔτι νῦν ὄντων.
θαυμάζω γὰρ ἔγωγ᾽, ὅπη
μέμψεταί ποτε τοῦτον
τὸν βακχεῖον ἄνακτα,
1260 καὶ δέδοιχ᾽ ὑπὲρ αὐτοῦ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

πάνυ γε μέλη θαυμαστά· δείξει δὴ τάχα.
εἰς ἓν γὰρ αὐτοῦ πάντα τὰ μέλη ξυντεμῶ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ μὴν λογιοῦμαι ταῦτα, τῶν ψήφων λαβών.
(διαύλιον προσαυλεῖ τις)

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

Φθιῶτ' Ἀχιλεῦ, τί ποτ', ἀνδροδάϊκτον ἀκούων,
1265 ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν;
Ἑρμᾶν μὲν πρόγονον τίομεν γένος οἱ περὶ λίμναν.
ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

δύο σοι κόπω, Αἰσχύλε, τούτω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

κύδιστ' Ἀχαιῶν, Ἀτρέως
1270 πολυκοίρανε μάνθανε παῖ.
ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τρίτος, Αἰσχύλε, σοι κόπος οὗτος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εὐφαμεῖτε μελισσονόμοι
δόμον Ἀρτέμιδος πέλας οἴγειν.
1275 ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.
κύριός εἰμι θροεῖν ὅσιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν.
ἰήκοπον οὐ πελάθεις ἐπ' ἀρωγάν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν κόπων ὅσον.
ἐγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι.
1280 ὑπὸ τῶν κόπων γὰρ τὼ νεφρὼ βουβωνιῶ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μή, πρίν γ' ἀκούσης χ' ἀτέραν στάσιν μελῶν
ἐκ τῶν κιθαρῳδικῶν νόμων εἰργασμένην.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι δὴ πέραινε, καὶ κόπον μὴ προστίθει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅπως Ἀχαιῶν

1285 δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβαν,

τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ,

Σφίγγα δυσαμεριᾶν, πρύτανιν κύνα, πέμπει,

τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ,

σὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι θούριος ὄρνις,

1290 τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ,

κυρεῖν παρασχὼν

ἰταμαῖς κυσὶν ἀεροφοίτοις,

τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ,

τὸ συγκλινὲς ἐπ' Αἴαντι,

1295 τὸ φλαττοθραττοφλαττόθρατ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί τὸ φλαττόθρατ; τοῦτ' ἐστὶν ἐκ Μαραθῶνος; ἢ

πόθεν ξυνέλεξας ἱμονιοστρόφου μέλη;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν ἐς τὸ καλὸν ἐκ τοῦ καλοῦ

ἤνεγκον αὔθ', ἵνα μὴ τὸν αὐτὸν Φρυνίχῳ

1300 λειμῶνα Μουσῶν ἱερὸν ὀφθείην δρέπων.

οὗτος δ' ἀπὸ πάντων μὲν φέρει πορνιδίων,

σκολιῶν Μελίτου, Καρικῶν αὐλημάτων,

θρήνων, χορείων. τάχα δὲ δηλωθήσεται.

ἐνεγκάτω τις τὸ λύριον. καί τοι τί δεῖ

1305 λύρας ἐπὶ τοῦτον; ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις

αὕτη κροτοῦσα; δεῦρο Μοῦσ' Εὐριπίδου,

πρὸς ἥνπερ ἐπιτήδεια τάδ' ἐστ' ᾄδειν μέλη.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

αὕτη ποθ' ἡ Μοῦσ' οὐκ ἐλεσβίαζεν; οὔκ;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἀλκυόνες, αἳ παρ' ἀεννάοις θαλάσσης

1310 κύμασι στωμύλλετε,
τέγγουσαι νοτεροῖς πτερῶν
ῥανίσι χρόα δροσιζόμεναι·
αἵ θ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας
εἰ εἰ εἰ εἰ εἰ εἱλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες
1315 ἱστότονα πηνίσματα,
κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας,
ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
πρώραις κυανεμβόλοις,
μαντεῖα καὶ σταδίους.
1320 οἰνάνθας γάνος ἀμπέλου,
βότρυος ἕλικα παυσίπονον.
περίβαλλ', ὦ τέκνον, ὠλένας.
ὁρᾷς τὸν πόδα τοῦτον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὁρῶ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τί δαί; τοῦτον ὁρᾷς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὁρῶ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1325 τοιαῦτα μέντοι σὺ ποιῶν
τολμᾷς τἀμὰ μέλη ψέγειν,
ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον
Κυρήνης μελοποιῶν;
τὰ μὲν μέλη σου ταῦτα· βούλομαι δ' ἔτι
1330 τὸν τῶν μονῳδιῶν διεξελθεῖν τρόπον.
ὦ Νυκτὸς κελαινοφαὴς
ὄρφνα, τίνα μοι δύστανον ὄνειρον
πέμπεις ἐξ ἀφανοῦς, Ἀΐδα πρόπολον,
ψυχὰν ἄψυχον ἔχοντα, μελαίνας
1335 Νυκτὸς παῖδα, φρικώδη δεινὰν ὄψιν,
μελανονεκυείμονα, φόνια, φόνια δερκόμενον,

μεγάλους ὄνυχας ἔχοντα;
ἀλλά μοι, ἀμφίπολοι, λύχνον ἅψατε,
κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
1340 ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω.
ἰὼ πόντιε δαῖμον, τοῦτ' ἐκεῖν'· ἰὼ ξύνοικοι,
τάδε τέρατα θεάσασθε.
τὸν ἀλεκτρυόνα μου ξυναρπάσασα
φρούδη Γλύκη. Νύμφαι ὀρεσίγονοι,
1345 ὦ Μανία, ξύλλαβε.
ἐγὼ δ' ἁ τάλαινα προσέχουσ' ἔτυχον
ἐμαυτῆς ἔργοισι, λίνου μεστὸν ἄτρακτον
εἰ εἰ εἰ εἰ εἰ εἱλίσσουσα χεροῖν,
κλωστῆρα ποιοῦσ', ὅπως κνεφαῖος
1350 ἐς τὴν ἀγορὰν φέρουσ' ἀποδοίμαν·
ὁ δ' ἀνέπτατ' ἀνέπτατ' ἐς αἰθέρα
κουφοτάταις πτερύγων ἀκμαῖς·
ἐμοὶ δ' ἄχε' ἄχεα κατέλιπε·
δάκρυα, δάκρυα τ' ἀπ' ὀμμάτων
1355 ἔβαλον, ἔβαλον ἁ τλάμων.
ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδας τέκνα,
τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε,
τὰ κῶλά τ' ἀμπάλλετε, κυκλούμενοι τὴν οἰκίαν.
ἅμα δὲ Δίκτυννα παῖς Ἄρτεμις καλὰ
1360 τὰς κυνίσκας ἔχουσ' ἐλθέτω διὰ δόμων πανταχῆ.
σὺ δ', ὦ Διὸς, διπύρους ἀνέχουσα λαμπάδας
ὀξυτάταιν χεροῖν, Ἑκάτα, παράφηνον ἐς Γλύκης,
ὅπως ἂν εἰσελθοῦσα φωράσω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

παύσασθον ἤδη τῶν μελῶν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

κἀμοί γ' ἅλις.
1365 ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ αὐτὸν ἀγαγεῖν βούλομαι,
ὅσπερ γ' ἐλέγξει τὴν ποίησιν νῷν μόνος·

τὸ γὰρ βάρος νῷν βασανιεῖ τῶν ῥημάτων.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴτε δεῦρο νῦν, εἴπερ γε δεῖ καὶ τοῦτό με
ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τὴν τέχνην.

ΧΟΡΟΣ.

1370 ἐπίπονοί γ' οἱ δεξιοί.
τόδε γὰρ ἕτερον αὖ τέρας
νεοχμὸν, ἀτοπίας πλέων,
ὃ τίς ἂν ἐπενόησεν ἄλλος;
μὰ τὸν, ἐγὼ μὲν οὐδ' ἂν, εἴ τις
1375 ἔλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων,
ἐπιθόμην, ἀλλ' ᾠόμην ἂν
αὐτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἴθι νυν, παρίστασθον, παρὰ τὼ πλάστιγ'.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἰδού.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

καὶ λαβομένω, τὸ ῥῆμ' ἑκάτερος εἴπατον,
1380 καὶ μὴ μεθεῖσθον, πρὶν ἂν ἐγὼ σφῷν κοκκύσω.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐχόμεθα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τοὔπος νῦν λέγετον εἰς τὸν σταθμόν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΕΙΘ' ΩΦΕΛ' ΑΡΓΟΥΣ ΜΗ ΔΙΑΠΤΑΣΘΑΙ ΣΚΑΦΟΣ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΣΠΕΡΧΕΙΕ ΠΟΤΑΜΕ, ΒΟΥΝΟΜΟΙ Τ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΑΙ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

κόκκυ. μεθεῖτε. καὶ πολύ γε κατωτέρω
1385 χωρεῖ τὸ τοῦδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

καὶ τί ποτ᾽ ἐστὶ ταἴτιον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ὅτι εἰσέθηκε ποταμὸν, ἐριοπωλικῶς
ὑγρὸν ποιήσας τοὖπος, ὥσπερ τἄρια·
σὺ δ᾽ εἰσέθηκας τοὖπος ἐπτερωμένον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἀλλ᾽ ἕτερον εἰπάτω τι, κἀντιστησάτω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1390 λάβεσθε τοίνυν αὖθις.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἢν ἰδού.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΟΥΚ ΕΣΤΙ ΠΕΙΘΟΥΣ ΙΕΡΟΝ ΑΛΛΟ, ΠΛΗΝ ΛΟΓΟΣ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΜΟΝΟΣ ΘΕΩΝ ΓΑΡ ΘΑΝΑΤΟΣ ΟΥ ΔΩΡΩΝ ΕΡΑι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μεθεῖτε, μεθεῖτε· καὶ τὸ τοῦδέ γ᾽ αὖ ῥέπει.
θάνατον γὰρ εἰσέθηκε βαρύτατον κακῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1395 ἐγὼ δὲ πειθώ γ᾽, ἔπος ἄριστ᾽ εἰρημένον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πειθὼ δὲ κοῦφόν ἐστι, καὶ νοῦν οὐκ ἔχον.
ἀλλ᾽ ἕτερον αὖ ζήτει τι τῶν βαρυστάθμων,
ὅ τι σοι καθέλξει, καρτερόν τε καὶ μέγα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

φέρε ποῦ τοιοῦτο δῆτά μου ᾽στί; ποῦ φράσω;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1400 βέβληκ᾽ Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα.
λέγοιτ᾽ ἂν, ὡς αὕτη ᾽στὶ λοιπὴ σφῷν στάσις.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ΣΙΔΗΡΟΒΡΙΘΕΣ Τ' ΕΛΑΒΕ ΔΕΞΙΑι ΞΥΛΟΝ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ΕΦ' ΑΡΜΑΤΟΣ ΓΑΡ ΑΡΜΑ, ΚΑΙ ΝΕΚΡΩι ΝΕΚΡΟΣ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐξηπάτηκεν αὖ σε καὶ νῦν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τῷ τρόπῳ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1405 δύ' ἅρματ' εἰσέθηκε καὶ νεκρὼ δύο,
ὡς οὐκ ἂν ἄραιντ' οὐδ' ἑκατὸν Αἰγύπτιοι.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

καὶ μηκέτ' ἔμοιγε κατ' ἔπος, ἀλλ' ἐς τὸν σταθμὸν
αὐτός, τὰ παιδί', ἡ γυνή, Κηφισοφῶν,
ἐμβὰς καθήσθω, ξυλλαβὼν τὰ βιβλία·
1410 ἐγὼ δὲ δύ' ἔπη τῶν ἐμῶν ἐρῶ μόνα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἄνδρες φίλοι, κἀγὼ μὲν αὐτοὺς οὐ κρινῶ.
οὐ γὰρ δι' ἔχθρας οὐδετέρῳ γενήσομαι.
τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφόν, τῷ δ' ἥδομαι.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

οὐδὲν ἄρα πράξεις, ὧνπερ ἦλθες οὕνεκα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1415 ἐὰν δὲ κρίνω;

ΠΛΟΥΤΩΝ.

τὸν ἕτερον λαβὼν ἄπει,
ὁπότερον ἂν κρίνῃς, ἵν' ἔλθῃς μὴ μάτην.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὐδαιμονοίης. φέρε, πύθεσθέ μου ταδί.
ἐγὼ κατῆλθον ἐπὶ ποιητήν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τοῦ χάριν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἵν' ἡ πόλις σωθεῖσα τοὺς χοροὺς ἄγῃ.

1420 ὁπότερος οὖν ἂν τῇ πόλει παραινέσειν

μέλλει τι χρηστὸν, τοῦτον ἄξειν μοι δοκῶ.

πρῶτον μὲν οὖν περὶ Ἀλκιβιάδου τίν' ἔχετον

γνώμην ἑκάτερος; ἡ πόλις γὰρ δυστοκεῖ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἔχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τίνα;

1425 ποθεῖ μὲν, ἐχθαίρει δὲ, βούλεται δ' ἔχειν.

ἀλλ' ὅ τι νοεῖτον, εἴπατον τούτου πέρι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μισῶ πολίτην, ὅστις ὠφελεῖν πάτραν

βραδὺς πέφυκε, μάλα δέ γε βλάπτειν ταχὺς,

καὶ πόριμον αὐτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1430 εὖ γ', ὦ Πόσειδον· σὺ δὲ τίνα γνώμην ἔχεις;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν·

ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα, δυσκρίτως γ' ἔχω.

ὁ μὲν σαφῶς γὰρ εἶπεν· ὁ δ' ἕτερος σαφῶς.

1435 ἀλλ' ἔτι μίαν γνώμην ἑκάτερος εἴπατον,

περὶ τῆς πόλεως ἥν τιν' ἔχετον σωτηρίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἴ, τις πτερώσας Κλεόκριτον Κινησίᾳ,

αἴροιεν αὖραι πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

γέλοιον ἂν φαίνοιτο· νοῦν δ' ἔχει τίνα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

1440 εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας

ῥαίνοιεν ἐς τὰ βλέφαρα τῶν ἐναντίων.
ἕτερον μὲν οἶδα, καὶ θέλω φράζειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅταν τὰ νῦν γ' ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
τὰ δ' ὄντα πίστ', ἄπιστα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς; οὐ μανθάνω.
1445 ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ καὶ σαφέστερον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ τῶν πολιτῶν, οἷσι νῦν πιστεύομεν,
τούτοις ἀπιστήσαιμεν· οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
1450 τἀναντία πράττοντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ', ὦ Παλάμηδες, ὦ σοφωτάτη φύσις,
ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες, ἢ Κηφισοφῶν;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ μόνος· τὰς δ' ὀξίδας Κηφισοφῶν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαὶ λέγεις σύ;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τὴν πόλιν νῦν μοι φράσον
1455 πρῶτον, τίσι χρῆται· πότερα τοῖς χρηστοῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πόθεν;

μισεῖ κάκιστα.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τοῖς πονηροῖς δ' ἥδεται;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

οὐ δῆτ' ἐκείνη γ', ἀλλὰ χρῆται πρὸς βίαν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

πῶς οὖν τις ἂν σώσειε τοιαύτην πόλιν,
ᾗ μήτε χλαῖνα, μήτε σισύρα ξυμφέρει;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1460 εὕρισκε νὴ Δί', εἴπερ ἀναδύσει πάλιν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

ἐκεῖ φράσαιμ' ἄν· ἐνθαδὶ δ' οὐ βούλομαι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

μὴ δῆτα σύ γ'· ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων
εἶναι σφετέραν, τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων·
1465 πόρον δὲ τὰς ναῦς, ἀπορίαν δὲ τὸν πόρον.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ, πλὴν ὁ δικαστὴς αὐτὰ καταπίνει μόνος.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

κρίνοις ἄν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

αὕτη σφῷν κρίσις γενήσεται.
αἱρήσομαι γὰρ, ὅνπερ ἡ ψυχὴ θέλει.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

μεμνημένος νυν τῶν θεῶν, οὓς ὤμοσας,
1470 ἦ μὴν ἀπάξειν μ' οἴκαδ', αἱροῦ τοὺς φίλους.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

Η ΓΛΩΣΣ' ΟΜΩΜΟΚ', Αἰσχύλον δ' αἱρήσομαι.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

τί δέδρακας, ὦ μιαρώτατ' ἀνθρώπων;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ἐγώ;
ἔκρινα νικᾶν Αἰσχύλον. τιὴ γὰρ οὔκ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

αἴσχιστον ἔργον μ' εἰργασμένος προσβλέπεις;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1475 τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖσι θεωμένοις δοκῇ;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὦ σχέτλιε, περιόψει με δὴ τεθνηκότα;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τίς οἶδεν, εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν, καὶ τὸ καθεύδειν κώδιον;

ΠΛΟΥΤΩΝ.

χωρεῖτε τοίνυν, ὦ Διόνυσ', ἔσω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

τί δαί;

ΠΛΟΥΤΩΝ.

1480 ἵνα ξενίσω σφὼ πρὶν ἀποπλεῖν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ τοι λέγεις,
νὴ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἄχθομαι τῷ πράγματι.

ΧΟΡΟΣ.

μακάριός γ' ἀνὴρ ἔχων
ξύνεσιν ἠκριβωμένην.
παρὰ δὲ πολλοῖσιν μαθεῖν.
1485 ὅδε γὰρ εὖ φρονεῖν δοκήσας,
πάλιν ἄπεισιν οἴκαδ' αὖθις,
ἐπ' ἀγαθῷ μὲν τοῖς πολίταις,
ἐπ' ἀγαθῷ δὲ τοῖς ἑαυτοῦ
ξυγγενέσι τε καὶ φίλοις,
1490 διὰ τὸ συνετὸς εἶναι.
χαρίεν οὖν, μὴ Σωκράτει
παρακαθήμενον λαλεῖν,
ἀποβαλόντα μουσικήν,

τά τε μέγιστα παραλιπόντα
1495 τῆς τραγῳδικῆς τέχνης.
τὸ δ' ἐπὶ σεμνοῖσιν λόγοισι
καὶ σκαριφισμοῖσι λήρων
διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι,
παραφρονοῦντος ἀνδρός.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΑΙΣΧΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

1500 Ἄγε δὴ χαίρων, Αἰσχύλε, χώρει,
καὶ σῶζε πόλιν τὴν ἡμετέραν
γνώμαις ἀγαθαῖς, καὶ παίδευσον
τοὺς ἀνοήτους· πολλοὶ δ' εἰσίν·
καὶ δὸς τουτὶ Κλεοφῶντι φέρων,
1505 καὶ τουτὶ τοῖσι ποριστ-αῖς,
Μύρμηκί θ' ὁμοῦ καὶ Νικομάχῳ·
τόδε δ' Ἀρχενόμῳ·
καὶ φράζ' αὐτοῖς, ταχέως ἥκειν
ὡς ἐμὲ δευρὶ, καὶ μὴ μέλλειν.
1510 κᾂν μὴ ταχέως ἥκωσιν, ἐγὼ,
νὴ τὸν Ἀπόλλω, στίξας αὐτοὺς,
καὶ ξυμποδίσας,
μετ' Ἀδειμάντου τοῦ λευκολόφου
κατὰ γῆς ταχέως ἀποπέμψω.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

1515 ταῦτα ποιήσω· σὺ δὲ τὸν θᾶκον
τὸν ἐμὸν παράδος Σοφοκλεῖ τηρεῖν,
καὶ διασώζειν, ἢν ἄρ' ἐγώ ποτε
δεῦρ' ἀφίκωμαι. τοῦτον γὰρ ἐγὼ
σοφίᾳ κρίνω δεύτερον εἶναι.
1520 μέμνησο δ' ὅπως ὁ πανοῦργος ἀνὴρ,
καὶ ψευδολόγος, καὶ βωμολόχος,
μηδέποτ' εἰς τὸν θᾶκον τὸν ἐμὸν
μηδ' ἄκων ἐγκαθεδεῖται.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

φαίνετε τοίνυν ὑμεῖς τούτῳ
1525 λαμπάδας ἱεράς, χἅμα προπέμπετε,
τοῖσιν τούτου τοῦτον μέλεσιν
καὶ μολπαῖσιν κελαδοῦντες.

ΧΟΡΟΣ.

πρῶτα μὲν εὐοδίαν ἀγαθὴν ἀπιόντι ποιητῇ
ἐς φάος ὀρνυμένῳ δότε, δαίμονες οἱ κατὰ γαῖαν,
1530 τῇ τε πόλει μεγάλων ἀγαθῶν ἀγαθὰς ἐπινοίας.
πάγχυ γὰρ ἐκ μεγάλων ἀχέων παυσαίμεθ' ἂν οὕτως,
ἀργαλέων τ' ἐν ὅπλοις ξυνόδων· Κλεοφῶν δὲ μαχέσθω,
κἄλλος ὁ βουλόμενος τούτων πατρίοις ἐν ἀρούραις.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΤΡΑΧΩΝ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Βουλόμενος Ἀριστοφάνης σκῶψαι τοὺς Ἀθηναίους ἀδικίᾳ καὶ συκοφαντίᾳ καὶ τοῖς τοιούτοις συνόντας, καὶ διὰ τοῦτο πλουτοῦντας, πλάττει πρεσβύτην τινὰ γεωργὸν Χρεμύλον τοὔνομα, δίκαιον μὲν ὄντα καὶ τοὺς τρόπους χρηστὸν, πένητα δὲ ἄλλως· ὃς μετά τινος αὐτῷ θεράποντος ἐλθὼν εἰς Ἀπόλλω, ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἰδίου παιδὸς, εἰ χρὴ τουτονὶ τρόπων χρηστῶν ἀμελήσαντα, ἀδικίας ἀντιποιεῖσθαι, καὶ ταυτὰ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύειν· ἐπειδήπερ οἱ μὲν τοιοῦτοι ἐπλούτουν· οἱ δὲ τὰ ἀγαθὰ πράττοντες, πένητες ἦσαν, καθάπερ αὐτὸς οὗτος ὁ Χρεμύλος. ἔχρησεν οὖν αὐτῷ ὁ θεὸς σαφὲς μὲν οὐδέν· ὅτῳ δὲ ἐξιὼν ἐντύχοι, τούτῳ ἕπεσθαι. καὶ ὃς γέροντι ἐντυγχάνει τυφλῷ (ἦν δὲ οὗτος ὁ Πλοῦτος) καὶ ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς μαντείας, μὴ εἰδὼς ὅτι ὁ Πλοῦτός ἐστι. δυσχεραίνων δὲ ἐπὶ τούτῳ καθ' ἑαυτὸν ὁ θεράπων, μόλις αὐτὸν ἐρωτᾷ, τίνος ἕνεκα τούτῳ ἀκολουθοῦσι. καὶ ὁ Χρεμύλος λέγει αὐτῷ τὴν μαντείαν. ἔπειτα μανθάνουσι παρ' αὐτοῦ τοῦ Πλούτου, ὅστις ἐστὶ, καὶ ὅτου χάριν τυφλὸς ἐγεγόνει παρὰ τοῦ Διός. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἥσθησάν τε, καὶ βουλὴν ἐβουλεύσαντο ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὴν τῶν ὀφθαλμῶν θεραπεῦσαι πήρωσιν. καὶ ἵνα τὰ ἐν μέσῳ παρῶ, τάς τε τοῦ Βλεψιδήμου ἀντιλογίας, καὶ τῆς Πενίας αὐτῆς, ἀπήγαγόν τε αὐτὸν ὅτι τάχιστα, καὶ ὑγιᾶ ἐπανήγαγον οἴκαδε· ἐπλούτησάν τε ἱκανῶς, οὐκ αὐτοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι βίου χρηστοῦ πρόσθεν ἀντεχόμενοι, πένητες ἦσαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΚΑΡΙΩΝ θεράπων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ δεσπότης.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΑΓΡΟΙΚΩΝ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ φίλος Χρεμύλου.

ΠΕΝΙΑ.

ΓΥΝΗ Χρεμύλου.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΗΡ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ΓΡΑΥΣ.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ΕΡΜΗΣ

ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΠΛΟΥΤΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Ὡς ἀργαλέον πρᾶγμ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,
δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος δεσπότου.
ἢν γὰρ τὰ βέλτισθ' ὁ θεράπων λέξας τύχῃ,
δόξῃ δὲ μὴ δρᾶν ταῦτα τῷ κεκτημένῳ,
5 μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν.
τοῦ σώματος γὰρ οὐκ ἐᾷ τὸν κύριον
κρατεῖν ὁ δαίμων, ἀλλὰ τὸν ἐωνημένον.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα. τῷ δὲ Λοξίᾳ,
ὃς θεσπιῳδεῖ τρίποδος ἐκ χρυσηλάτου,
10 μέμψιν δικαίαν μέμφομαι ταύτην, ὅτι
ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις, ὥς φασιν, σοφὸς,
μελαγχολῶντ' ἀπέπεμψέ μου τὸν δεσπότην·
ὅστις ἀκολουθεῖ κατόπιν ἀνθρώπου τυφλοῦ,
τοὐναντίον δρῶν, ἢ προσῆκ' αὐτῷ ποιεῖν.
15 οἱ γὰρ βλέποντες τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα·
οὗτος δ' ἀκολουθεῖ, κἀμὲ προσβιάζεται,
καὶ ταῦτ' ἀποκρινόμενος τοπαράπαν οὐδὲ γρύ.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἔσθ' ὅπως σιγήσομαι,
ἢν μὴ φράσῃς, ὅ τι τῷδ' ἀκολουθοῦμέν ποτε,

20 ὦ δέσποτ᾽· ἀλλά σοι παρέξω πράγματα.
οὐ γάρ με τυπτήσεις, στέφανον ἔχοντά γε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἀφελὼν τὸν στέφανον, ἢν λυπῇς τι με,
ἵνα μᾶλλον ἀλγῇς.

ΚΑΡΙΩΝ.

λῆρος· οὐ γὰρ παύσομαι,
πρὶν ἄν φράσῃς μοι, τίς ποτ᾽ ἐστὶν οὑτοσί.
25 εὔνους γὰρ ὤν σοι πυνθάνομαι πάνυ σφόδρα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οὔ σε κρύψω· τῶν ἐμῶν γὰρ οἰκετῶν
πιστότατον ἡγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον.
ἐγὼ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ
κακῶς ἔπραττον, καὶ πένης ἦν.

ΚΑΡΙΩΝ.

οἶδά τοι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

30 ἕτεροι δ᾽ ἐπλούτουν, ἱερόσυλοι, ῥήτορες,
καὶ συκοφάνται, καὶ πονηροί.

ΚΑΡΙΩΝ.

πείθομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμην ὡς τὸν θεὸν,
τὸν ἐμὸν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν
ἤδη νομίζων ἐκτετοξεῦσθαι βίον·
35 τὸν δ᾽ υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει,
πευσόμενος εἰ χρὴ μεταβαλόντα τοὺς τρόπους,
εἶναι πανοῦργον, ἄδικον, ὑγιὲς μηδὲ ἓν,
ὡς τῷ βίῳ τοῦτ᾽ αὐτὸ νομίσας ξυμφέρειν.

ΚΑΡΙΩΝ.

τί δῆθ᾽ ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

40 πεύσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοδί·

ὅτῳ ξυναντήσαιμι πρῶτον ἐξιὼν,
ἐκέλευσε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ᾽ ἔτι·
πείθειν δ᾽ ἐμαυτῷ ξυνακολουθεῖν οἴκαδε.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τουτωΐ.

ΚΑΡΙΩΝ.

45 εἶτ᾽ οὐ ξυνίης τὴν ἐπίνοιαν τοῦ θεοῦ,
φράζουσαν, ὦ σκαιότατε, σοὶ σαφέστατα,
ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τῷ τοῦτο κρίνεις;

ΚΑΡΙΩΝ.

δηλονοτὴ καὶ τυφλὸς
γνῶναι δοκεῖ τοῦθ᾽, ὡς σφόδρ᾽ ἐστὶ ξυμφέρον,
50 ΤΟ ΜΗΔΕΝ ΑΣΚΕΙΝ ΥΓΙΕΣ ΕΝ ΤΩι ΝΥΝ ΧΡΟΝΩι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τοῦτο ῥέπει,
ἀλλ᾽ εἰς ἕτερόν τι μεῖζον. ἢν δ᾽ ἡμῖν φράσῃ
ὅστις ποτ᾽ ἐστὶν οὑτοσὶ, καὶ τοῦ χάριν,
καὶ τοῦ δεόμενος, ἦλθε μετὰ νῷν ἐνθαδὶ,
55 πυθοίμεθ᾽ ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν, ὅ τι νοεῖ.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἄγε δὴ, πρότερον σὺ σαυτὸν ὅστις εἶ φράσον,
ἢ τἀπὶ τούτοις δρῶ. λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἐγὼ μὲν οἰμώζειν λέγω σοι.

ΚΑΡΙΩΝ.

μανθάνεις,
ὅς φησιν εἶναι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σοὶ λέγει τοῦτ᾽, οὐκ ἐμοί.

60 σκαιῶς γὰρ αὐτοῦ καὶ χαλεπῶς ἐκπυνθάνει.
ἀλλ' εἴ τι χαίρεις ἀνδρὸς εὐόρκου τρόποις,
ἐμοὶ φράσον.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

κλάειν ἔγωγέ σοι λέγω.

ΚΑΡΙΩΝ.

δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρα, χαιρήσεις ἔτι.

ΚΑΡΙΩΝ.

65 ἢν μὴ φράσῃς γάρ, ἀπό σ' ὀλῶ κακὸν κακῶς.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ὦ 'τάν, ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πώμαλα.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ μὴν ὃ λέγω, βέλτιστόν ἐστι, δέσποτα·
ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον κάκιστα τουτονί.
ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τινα, κᾆτ' αὐτὸν λιπὼν
70 ἄπειμ', ἵν' ἐκεῖθεν ἐκτραχηλισθῇ πεσών.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ' αἶρε ταχέως.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

μηδαμῶς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔκουν ἐρεῖς;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἀλλ' ἢν πύθησθέ μ', ὅστις εἴμ', εὖ οἶδ' ὅτι
κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τοὺς θεοὺς ἡμεῖς γ', ἐὰν βούλῃ γε σύ.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

75 μέθεσθέ νύν μου πρῶτον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἠνὶ μεθίεμεν.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἀκούετον δή. δεῖ γὰρ, ὡς ἔοικ', ἐμὲ
λέγειν, ἃ κρύπτειν ἦ παρεσκευασμένος.
ἐγὼ γάρ εἰμι Πλοῦτος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὦ μιαρώτατε
ἀνδρῶν ἁπάντων· εἶτ' ἐσίγας Πλοῦτος ὤν;

ΚΑΡΙΩΝ.

80 σὺ Πλοῦτος, οὕτως ἀθλίως διακείμενος;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες,
καὶ Ζεῦ, τί φής; ἐκεῖνος ὄντως εἶ σύ;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ναί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐκεῖνος αὐτός;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

αὐτότατος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πόθεν οὖν, φράσον,
αὐχμῶν βαδίζεις;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι,
85 ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξότου περ ἐγένετο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τουτὶ δὲ τὸ κακὸν πῶς ἔπαθες; κάτειπέ μοι.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ὁ Ζεύς με ταῦτ' ἔδρασεν, ἀνθρώποις φθονῶν.
ἐγὼ γὰρ ὢν μειράκιον ἠπείλησ', ὅτι
ὡς τοὺς δικαίους καὶ σοφοὺς καὶ κοσμίους
90 μόνους βαδιοίμην· ὁ δ' ἔμ' ἐποίησεν τυφλὸν,

ἵνα μὴ διαγιγνώσκοιμι τούτων μηδένα.
οὕτως ἐκεῖνος τοῖσι χρηστοῖσι φθονεῖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ μὴν διὰ τοὺς χρηστούς γε τιμᾶται μόνους,
καὶ τοὺς δικαίους.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ὁμολογῶ σοι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φέρε, τί οὖν;
95 εἰ πάλιν ἀναβλέψειας, ὥσπερ καὶ πρότοῦ,
φεύγοις ἂν ἤδη τοὺς πονηρούς;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

φήμ' ἐγώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὡς τοὺς δικαίους δ' ἂν βαδίζοις;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

πάνυ μὲν οὖν.
πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ θαῦμά γ' οὐδέν· οὐδ' ἐγὼ γὰρ ὁ βλέπων.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

100 ἄφετόν με νῦν. ἴστον γὰρ ἤδη τἀπ' ἐμοῦ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μὰ Δί', ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἑξόμεσθά σου.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

οὐκ ἠγόρευον, ὅτι παρέξειν πράγματα
ἐμέλλετόν μοι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ σύ γ', ἀντιβολῶ, πιθοῦ,
καὶ μή μ' ἀπολίπῃς· οὐ γὰρ εὑρήσεις ἐμοῦ
105 ζητῶν ἔτ' ἄνδρα τοὺς τρόπους βελτίονα·
μὰ τὸν Δί'· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλος, πλὴν ἐγώ.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ταυτὶ λέγουσι πάντες· ἡνίκ᾽ ἂν δ᾽ ἐμοῦ
τύχωσ᾽ ἀληθῶς, καὶ γένωνται πλούσιοι,
ἀτεχνῶς ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

110 ἔχει μὲν οὕτως· εἰσὶ δ᾽ οὐ πάντες κακοί.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ ἁπαξάπαντες.

ΚΑΡΙΩΝ.

οἰμώξει μακρά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ δ᾽, ὡς ἂν εἰδῇς ὅσα, παρ᾽ ἡμῖν ἢν μένῃς,
γενήσετ᾽ ἀγαθά, πρόσεχε τὸν νοῦν, ἵνα πύθῃ.
οἶμαι γὰρ, οἶμαι, ξὺν θεῷ δ᾽ εἰρήσεται,
115 ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας,
βλέψαι ποιήσας.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

μηδαμῶς τοῦτ᾽ ἐργάσῃ.
οὐ βούλομαι γὰρ πάλιν ἀναβλέψαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί φῄς;

ΚΑΡΙΩΝ.

ἅνθρωπος οὗτός ἐστιν ἄθλιος φύσει.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ὁ Ζεὺς μὲν οὖν οἶδ᾽ ὡς, τὰ τούτων μῶρ᾽ ἐπεὶ
120 πύθοιτ᾽ ἂν, ἐπιτρίψει με.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νῦν δ᾽ οὐ τοῦτο δρᾷ,
ὅστις σε προσπταίοντα περινοστεῖν ἐᾷ;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

οὐκ οἶδ᾽· ἐγὼ δ᾽ ἐκεῖνον ὀρρωδῶ πάνυ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἄληθες; ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων·

οἴει γὰρ εἶναι τὴν Διὸς τυραννίδα,
125 καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου,
ἐάν γ' ἀναβλέψῃς σὺ κἂν σμικρὸν χρόνον;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἆ, μὴ λέγ', ὦ πονηρὲ, ταῦτ'.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔχ' ἥσυχος.
ἐγὼ γὰρ ἀποδείξω σε τοῦ Διὸς πολὺ
μεῖζον δυνάμενον.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἐμὲ σύ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τὸν οὐρανόν.
130 αὐτίκα γὰρ ἄρχει διὰ τίν' ὁ Ζεὺς τῶν θεῶν;

ΚΑΡΙΩΝ.

διὰ τἀργύριον· πλεῖστον γὰρ ἐστ' αὐτῷ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φέρε,
τίς οὖν ὁ παρέχων ἐστὶν αὐτῷ τοῦθ';

ΚΑΡΙΩΝ.

ὁδί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

θύουσι δ' αὐτῷ διὰ τίν'; οὐ διὰ τουτονί;

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ νὴ Δί'· εὔχονταί γε πλουτεῖν ἄντικρυς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

135 οὔκουν ὅδ' ἐστὶν αἴτιος, καὶ ῥᾳδίως
παύσειεν, εἰ βούλοιτο, ταῦτ' ἄν;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ὅτι τί δή;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὅτι οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι,
οὐ βοῦν ἄν, οὐχὶ ψαιστὸν, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἕν,

μὴ βουλομένου σου.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

πῶς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὅπως; οὐκ ἔσθ' ὅπως

140 ὠνήσεται δήπουθεν, ἢν σὺ μὴ παρὼν
αὐτὸς διδῷς τἀργύριον, ὥστε τοῦ Διὸς
τὴν δύναμιν, ἢν λυπῇ τι, καταλύσεις μόνος.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

τί λέγεις; δι' ἐμὲ θύουσιν αὐτῷ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φήμ' ἐγώ.

καὶ νὴ Δί', εἴ τι γ' ἔστι λαμπρὸν καὶ καλὸν,
145 ἢ χάριεν ἀνθρώποισι, διὰ σὲ γίγνεται.
ἅπαντα τῷ πλουτεῖν γὰρ ἔσθ' ὑπήκοα.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἔγωγέ τοι διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον
δοῦλος γεγένημαι, διὰ τὸ μὴ πλουτεῖν ἴσως.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ τάς γ' ἑταίρας φασὶ τὰς Κορινθίας,
150 ὅταν μὲν αὐτάς τις πένης πειρῶν τύχῃ,
οὐδὲ προσέχειν τὸν νοῦν· ἐὰν δὲ πλούσιος,
τὸν πρωκτὸν αὐτὰς εὐθὺς ὡς τοῦτον τρέπειν.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ τούς γε παῖδάς φασι ταυτὸ τοῦτο δρᾷν,
οὐ τῶν ἐραστῶν, ἀλλὰ τἀργυρίου χάριν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

155 οὐ τούς γε χρηστοὺς, ἀλλὰ τοὺς πόρνους· ἐπεὶ
αἰτοῦσιν οὐκ ἀργύριον οἱ χρηστοί.

ΚΑΡΙΩΝ.

τί δέ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁ μὲν ἵππον ἀγαθὸν, ὁ δὲ κύνας θηρευτικάς,

ΚΑΡΙΩΝ.

αἰσχυνόμενοι γὰρ ἀργύριον αἰτεῖν ἴσως,
ὀνόματι περιπέττουσι τὴν μοχθηρίαν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

160 τέχναι δὲ πᾶσαι διὰ σὲ, καὶ σοφίσματα,
ἐν τοῖσιν ἀνθρώποισιν ἔσθ' εὑρημένα.
ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν σκυτοτομεῖ καθήμενος.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁ δὲ χρυσοχοεῖ γε, χρυσίον παρὰ σοῦ λαβών.

ΚΑΡΙΩΝ.

165 ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε, νὴ Δί', ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁ δὲ γναφεύει γ'.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὁ δέ γε πλύνει κώδια.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁ δὲ βυρσοδεψεῖ γ'· ὁ δέ γε πωλεῖ κρόμμυα.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὁ δ' ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ που παρατίλλεται.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

οἴμοι τάλας, ταυτί μ' ἐλάνθανεν πάλαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

170 μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κομᾷ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐκκλησία δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον γίγνεται;

ΚΑΡΙΩΝ.

τί δέ; τὰς τριήρεις οὐ σὺ πληροῖς; εἴπ' ἐμοί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν οὐχ οὗτος τρέφει;

ΚΑΡΙΩΝ.

ὁ Πάμφιλος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον κλαύσεται;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

175 ὁ Βελονοπώλης δ' οὐχὶ μετὰ τοῦ Παμφίλου;

ΚΑΡΙΩΝ.

Ἀγύῤῥιος δ' οὐχὶ διὰ τοῦτον πέρδεται;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Φιλέψιος δ' οὐχ ἕνεκά σου μύθους λέγει;

ΚΑΡΙΩΝ.

ἡ ξυμμαχία δ' οὐ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου;

ΚΑΡΙΩΝ.

180 ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος—

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐμπέσοι γέ σοι.

τὰ δὲ πράγματ' οὐχὶ διὰ σὲ πάντα πράττεται;
μονώτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αἴτιος,
καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι.

ΚΑΡΙΩΝ.

κρατοῦσι γοῦν κἀν τοῖς πολέμοις ἑκάστοτε,
185 ἐφ' οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἐγὼ τοσαῦτα δυνατός εἰμ' εἷς ὢν ποιεῖν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα·
ὥστ' οὐδὲ μεστός σου γέγον' οὐδεὶς πώποτε.
τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐστὶ πάντων πλησμονή·
190 ἔρωτος.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἄρτων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μουσικῆς.

ΚΑΡΙΩΝ.

τραγημάτων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τιμῆς.

ΚΑΡΙΩΝ.

πλακούντων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀνδραγαθίας.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἰσχάδων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φιλοτιμίας.

ΚΑΡΙΩΝ.

μάζης.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

στρατηγίας.

ΚΑΡΙΩΝ.

φακῆς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σοῦ δ᾽ ἐγένετ᾽ οὐδεὶς μεστὸς οὐδεπώποτε.
ἀλλ᾽ ἢν τάλαντά τις λάβῃ τρία καὶ δέκα,
195 πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν ἑκκαίδεκα·
κᾂν ταῦτ᾽ ἀνύσηται, τετταράκοντα βούλεται,
ἤ φησιν οὐ βιωτὸν αὐτῷ τὸν βίον.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

εὖ τοι λέγειν ἔμοιγε φαίνεσθον πάνυ·
πλὴν ἓν μόνον δέδοικα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φράζε τοῦ πέρι.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

200 ὅπως ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ
ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τὸν Δί᾽· ἀλλὰ καὶ λέγουσι πάντες, ὡς
δειλότατόν ἐσθ᾽ ὁ πλοῦτος.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἥκιστ'· ἀλλ' ἐμὲ
τοιχωρύχος τις διέβαλεν. εἰσδὺς γάρ ποτε,
205 οὐκ εἶχεν, ἐς τὴν οἰκίαν, οὐδὲν λαβεῖν,
εὑρὼν ἁπαξάπαντα κατακεκλεισμένα·
εἶτ' ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν, δειλίαν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μή νυν μελέτω σοι μηδέν· ὡς, ἐὰν γένῃ
ἀνὴρ πρόθυμος αὐτὸς εἰς τὰ πράγματα,
210 βλέποντ' ἀποδείξω σ' ὀξύτερον τοῦ Λυγκέως.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

πῶς οὖν δυνήσει τοῦτο δρᾶσαι, θνητὸς ὤν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔχω τιν' ἀγαθὴν ἐλπίδ', ἐξ ὧν εἶπέ μοι
ὁ Φοῖβος αὐτὸς, Πυθικὴν σείσας δάφνην.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

κἀκεῖνος οὖν ξύνοιδε ταῦτα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φήμ' ἐγώ.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

215 ὁρᾶτε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μὴ φρόντιζε μηδὲν, ὦ 'γαθέ.
ἐγὼ γὰρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι, κεἰ δεῖ μ' ἀποθανεῖν,
αὐτὸς διαπράξω ταῦτα.

ΚΑΡΙΩΝ.

κἂν βούλῃ γ' ἐγώ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πολλοὶ δ' ἔσονται χ' ἅτεροι νῷν ξύμμαχοι,
ὅσοις δικαίοις οὖσιν οὐκ ἦν ἄλφιτα.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

220 παπαί· πονηρούς γ' εἶπας ἡμῖν ξυμμάχους.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκ· ἤν γε πλουτήσωσιν ἐξ ἀρχῆς πάλιν.
ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών.

ΚΑΡΙΩΝ.

τί δρῶ; λέγε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τοὺς ξυγγεώργους κάλεσον, εὑρήσεις δ' ἴσως
ἐν τοῖσιν ἀγροῖς αὐτοὺς ταλαιπωρουμένους,
225 ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος, ἐνταυθοῖ παρὼν,
ἡμῖν μετάσχῃ τοῦδε τοῦ Πλούτου μέρος.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ δὴ βαδίζω· τοῦτο δὲ τὸ κρεάδιον
τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐμοὶ μελήσει τοῦτό γ'· ἀλλ' ἀνύσας τρέχε.
230 σὺ δ', ὦ κράτιστε Πλοῦτε πάντων δαιμόνων,
ἔσω μετ' ἐμοῦ δεῦρ' εἴσιθ'· ἡ γὰρ οἰκία
αὕτη 'στὶν, ἣν δεῖ χρημάτων σε τήμερον
μεστὴν ποιῆσαι, καὶ δικαίως κἀδίκως.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

ἀλλ' ἄχθομαι μὲν εἰσιὼν, νὴ τοὺς θεοὺς,
235 ἐς οἰκίαν ἑκάστοτ' ἀλλοτρίαν πάνυ·
ἀγαθὸν γὰρ ἀπέλαυσ' οὐδὲν αὐτοῦ πώποτε.
ἢν μὲν γὰρ ἐς φειδωλὸν εἰσελθὼν τύχω,
εὐθὺς κατώρυξέν με κατὰ τῆς γῆς κάτω·
κἂν τις προσέλθῃ χρηστὸς ἄνθρωπος φίλος,
240 αἰτῶν τι παραλαβεῖν σμικρὸν ἀργυρίδιον,
ἔξαρνός ἐστι μηδ' ἰδεῖν με πώποτε.
ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω,
πόρναισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένος,
γυμνὸς θύραζ' ἐξέπεσον ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

245 μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε.
ἐγὼ δὲ τούτου τοῦ τρόπου πως εἰμ᾽ ἀεί.
χαίρω τε γὰρ φειδόμενος, ὡς οὐδεὶς ἀνὴρ,
πάλιν τ᾽ ἀναλῶν, ἡνίκ᾽ ἂν τούτου δέῃ.
ἀλλ᾽ εἰσίωμεν, ὡς ἰδεῖν σε βούλομαι
250 καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον,
ὃν ἐγὼ φιλῶ μάλιστα μετὰ σέ.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

πείθομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί γάρ ἄν τις οὐχὶ πρὸς σὲ τἀληθῆ λέγοι;

ΚΑΡΙΩΝ.

ὦ πολλὰ δὴ τῷ δεσπότῃ ταυτὸν θύμον φαγόντες,
ἄνδρες φίλοι καὶ δημόται, καὶ τοῦ πονεῖν ἐρασταὶ,
255 ἴτ᾽, ἐγκονεῖτε, σπεύδεθ᾽, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν,
ἀλλ᾽ ἔστ᾽ ἐπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, ᾗ δεῖ παρόντ᾽ ἀμύνειν.

ΧΟΡΟΣ.

οὔκουν ὁρᾷς ὁρμωμένους ἡμᾶς πάλαι προθύμως,
ὡς εἰκός ἐστιν, ἀσθενεῖς γέροντας ἄνδρας ἤδη;
σὺ δ᾽ ἀξιοῖς ἴσως με θεῖν, πρὶν ταῦτα καὶ φράσαι μοι,
260 ὅτου χάριν γ᾽ ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκεν ἡμᾶς.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὔκουν πάλαι δήπου λέγω; σὺ δ᾽ αὐτὸς οὐκ ἀκούεις.
ὁ δεσπότης γάρ φησιν, ὑμᾶς ἡδέως ἅπαντας
ψυχροῦ βίου καὶ δυσκόλου ζήσειν ἀπαλλαγέντας.

ΧΟΡΟΣ.

ἔστιν δὲ δὴ τί, καὶ πόθεν τὸ πρᾶγμα τοῦθ᾽, ὅ φησιν;

ΚΑΡΙΩΝ.

265 ἔχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν᾽, ὦ πόνηροι,
ῥυπῶντα, κυφὸν, ἄθλιον, ῥυσὸν, μαδῶντα, νωδόν·
οἶμαι δὲ, νὴ τὸν οὐρανὸν, καὶ ψωλὸν αὐτὸν εἶναι.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν, πῶς φῄς; πάλιν φράσον μοι.
δηλοῖς γὰρ αὐτὸν σωρὸν ἥκειν χρημάτων ἔχοντα.

ΚΑΡΙΩΝ.

270 πρεσβυτικῶν μὲν οὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν.

ΧΟΡΟΣ.

μῶν ἀξιοῖς φενακίσας ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι
ἀζήμιος, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ βακτηρίαν ἔχοντος;

ΚΑΡΙΩΝ.

πάντως γὰρ ἄνθρωπον φύσει τοιοῦτον ἐς τὰ πάντα
ἡγεῖσθέ μ' εἶναι, κοὐδὲν ἂν νομίζεθ' ὑγιὲς εἰπεῖν;

ΧΟΡΟΣ.

275 ὡς σεμνὸς οὑπίτριπτος· αἱ κνῆμαι δέ σου βοῶσιν
ἰοὺ, ἰοὺ, τὰς χοίνικας, καὶ τὰς πέδας ποθοῦσαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν,
σὺ δ' οὐ βαδίζεις; ὁ δὲ Χάρων τὸ ξύμβολον δίδωσι.

ΧΟΡΟΣ.

διαῤῥαγείης. ὡς μόθων εἶ, καὶ φύσει κόβαλος,
280 ὅστις φενακίζεις· φράσαι δ' οὔπω τέτληκας ἡμῖν,
ὅτου χάριν μ' ὁ δεσπότης ὁ σὸς κέκληκε δεῦρο·
οἱ πολλὰ μοχθήσαντες, οὐκ οὔσης σχολῆς, προθύμως
δεῦρ' ἤλθομεν, πολλῶν θύμων ῥίζας διεκπερῶντες.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἀλλ' οὐκέτ' ἂν κρύψαιμι. τὸν Πλοῦτον μὲν, ὦ 'νδρες, ἥκει
285 ἄγων ὁ δεσπότης· ὃς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει.

ΧΟΡΟΣ.

ὄντως γάρ ἐστι πλουσίοις ἅπασιν ἡμὶν εἶναι;

ΚΑΡΙΩΝ.

νὴ τοὺς θεοὺς, Μίδαις μὲν οὖν, ἢν ὦτ' ὄνου λάβητε.

ΧΟΡΟΣ.

ὡς ἥδομαι καὶ τέρπομαι, καὶ βούλομαι χορεῦσαι
ὑφ' ἡδονῆς, εἴπερ λέγεις ὄντως σὺ ταῦτ' ἀληθῆ.

ΚΑΡΙΩΝ.

290 καὶ μὴν ἐγὼ βουλήσομαι, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
μιμούμενος, καὶ τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρενσαλεύων,
ὑμᾶς ἄγειν. ἀλλ' εἶα, τέκεα, θαμίν' ἐπαναβοῶντες,
βληχώμενοί τε προβατίων
αἰγῶν τε κιναβρώντων μέλη,
295 ἕπεσθ', ἀπεψωλημένοι τράγοι δ' ἀκρατιεῖσθε.

ΧΟΡΟΣ.

ἡμεῖς δέ γ' αὖ ζητήσομεν, θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα
βληχώμενοι, σὲ τουτονὶ πινῶντα καταλαβόντες,
πήραν ἔχοντα, λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, κραιπαλῶντά θ',
ἡγούμενον τοῖς προβατίοις,
300 εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα που,
μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον, ἐκτυφλῶσαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἐγὼ δὲ τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,
ἣ τοὺς ἑταίρους τοῦ Φιλωνίδου ποτ' ἐν Κορίνθῳ
ἔπεισεν, ὡς ὄντας κάπρους,
305 μεμαγμένον σκῶρ' ἐσθίειν, αὐτὴ δ' ἔματτεν αὐτοῖς,
μιμήσομαι πάντας τρόπους·
ὑμεῖς δὲ γρυλλίζοντες ὑπὸ φιληδίας
ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

ΧΟΡΟΣ.

οὐκοῦν σε τὴν Κίρκην γε, τὴν τὰ φάρμακ' ἀνακυκῶσαν,
310 καὶ μαγγανεύουσαν, μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους,
λαβόντες, ὑπὸ φιληδίας
τὸν Λαρτίου μιμούμενοι, τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν,
μινθώσομέν θ', ὥσπερ τράγου,
τὴν ῥῖνα· σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς·
315 Ἕπεσθε μητρὶ χοῖροι.

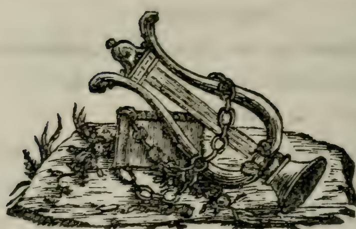
ΚΑΡΙΩΝ.

ἀλλ' εἶα νῦν τῶν σκωμμάτων ἀπαλλαγέντες ἤδη
ὑμεῖς ἐπ' ἄλλ' εἶδος τρέπεσθ'·

ἐγὼ δ' ἰὼν ἤδη, λάθρα
βουλήσομαι τοῦ δεσπότου,
320 λαβών τιν' ἄρτον, καὶ κρέας
μασώμενος, τολοιπὸν οὕτω τῷ κόπῳ ξυνεῖναι.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)

ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΠΕΝΙΑ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ΧΑΙΡΕΙΝ μὲν ὑμᾶς ἐστὶν, ὦνδρες δημόται,
ἀρχαῖον ἤδη προσαγορεύειν καὶ σαπρόν·
ΑΣΠΑΖΟΜΑΙ δ', ὅτιὴ προθύμως ἥκετε,
325 καὶ συντεταμένως, κοὐ κατεβλακευμένως.
ὅπως δ' ἐμοὶ καὶ τἄλλα συμπαραστάται
ἔσεσθε, καὶ σωτῆρες ὄντως τοῦ θεοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

θάῤῥει. βλέπειν γὰρ ἄντικρυς δόξεις μ' Αρην.
δεινὸν γὰρ, εἰ τριωβόλου μὲν οὕνεκα
330 ὠστιζόμεσθ' ἑκάστοτ' ἐν τῇ 'κκλησίᾳ,
αὐτὸν δὲ τὸν Πλοῦτον παρείην τῳ λαβεῖν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ μὴν ὁρῶ καὶ Βλεψίδημον τουτονὶ
προσιόντα· δῆλος δ' ἐστὶν, ὅτι τοῦ πράγματος
ἀκήκοέν τι, τῇ βαδίσει καὶ τῷ τάχει.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

335 τί ἂν οὖν τὸ πρᾶγμ' εἴη; πόθεν, καὶ τίνι τρόπῳ
Χρεμύλος πεπλούτηκ' ἐξαπίνης; οὐ πείθομαι.
καί τοι λόγος γ' ἦν, νὴ τὸν Ηρακλέα, πολὺς
ἐπὶ τοῖσι κουρείοισι τῶν καθημένων,
ὡς ἐξαπίνης ἀνὴρ γεγένηται πλούσιος.
340 ἔστιν δ' ἐμοὶ τοῦτ' αὐτὸ θαυμάσιον, ὅπως,
χρηστόν τι πράττων, τοὺς φίλους μεταπέμπεται,
οὔκουν ἐπιχώριόν τι πρᾶγμ' ἐργάζεται.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οὐδὲν ἀποκρύψας ἐρῶ, μὰ τοὺς θεούς.
ὦ Βλεψίδημ᾽, ἄμεινον ἢ χθὲς πράττομεν,
345 ὥστε μετέχειν ἔξεστιν· εἶ γὰρ τῶν φίλων.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

γέγονας δ᾽ ἀληθῶς, ὡς λέγουσι, πλούσιος;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔσομαι μὲν οὖν αὐτίκα μάλ᾽, ἢν θεὸς θέλῃ.
ἔνι γάρ τις, ἔνι κίνδυνος ἐν τῷ πράγματι.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ποῖός τις;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οἷος;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

λέγ᾽ ἀνύσας ὅ τι φῄς ποτε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

350 ἢν μὲν κατορθώσωμεν, εὖ πράττειν ἀεί·
ἢν δὲ σφαλῶμεν, ἐπιτετρίφθαι τοπαράπαν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τουτὶ πονηρὸν φαίνεται τὸ φορτίον,
καί μ᾽ οὐκ ἀρέσκει. τό τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν
οὕτως ὑπερπλουτεῖν, τό τ᾽ αὖ δεδοικέναι,
355 πρὸς ἀνδρὸς οὐδὲν ὑγιὲς ἔστ᾽ εἰργασμένου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πῶς οὐδὲν ὑγιές;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

εἴ τι κεκλοφὼς, νὴ Δία,
ἐκεῖθεν ἥκεις, ἀργύριον ἢ χρυσίον
παρὰ τοῦ θεοῦ· κἄπειτ᾽ ἴσως σοι μεταμέλει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἄπολλον ἀποτρόπαιε· μὰ Δί᾽, ἐγὼ μὲν οὔ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

360 παῦσαι φλυαρῶν, ὦ 'γάθ᾽· οἶδα γὰρ σαφῶς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

φεῦ·

ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός.

ἀλλ' εἰσὶ τοῦ κέρδους ἅπαντες ἥττονες.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εὖ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

365 ὡς πολὺ μεθέστηχ' ὧν πρότερον εἶχεν τρόπων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μελαγχολᾷς, ἄνθρωπε, νὴ τὸν οὐρανόν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲ τὸ βλέμμ' αὐτὸ κατὰ χώραν ἔχει·

ἀλλ' ἔστιν ἐπίδηλόν τι πεπανουργηκότι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ μὲν οἶδ' ὃ κρώζεις· ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος,

370 ζητεῖς μεταλαβεῖν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

μεταλαβεῖν ζητῶ; τίνος;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸ δ' ἐστὶν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἥρπακας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

κακοδαιμονᾷς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ἀλλ' οὐδὲ μὴν ἀπεστέρηκάς γ' οὐδένα;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ δῆτ' ἔγωγ'.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ὦ Ἡράκλεις· φέρε, ποῖ τις ἂν

375 τράποιτο; τἀληθὲς γὰρ οὐκ ἐθέλεις φράσαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

κατηγορεῖς γὰρ, πρὶν μαθεῖν τὸ πρᾶγμά μου.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ὦ 'τὰν, ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ
ἐθέλω διαπρᾶξαι, πρὶν πυθέσθαι τὴν πόλιν,
τὸ στόμ' ἐπιβύσας κέρμασιν τῶν ῥητόρων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

380 καὶ μὴν φίλως γ' ἄν μοι δοκεῖς, νὴ τοὺς θεοὺς,
τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας, λογίσασθαι δώδεκα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον,
ἱκετηρίαν ἔχοντα μετὰ τῶν παιδίων
καὶ τῆς γυναικός· κοὐ διοίσοντ' ἄντικρυς
385 τῶν Ἡρακλειδῶν οὐδ' ὁτιοῦν τῶν Παμφίλου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκ, ὦ κακόδαιμον, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς μόνους
ἔγωγε, καὶ τοὺς δεξιοὺς καὶ σώφρονας
ἀπάρτι πλουτῆσαι ποιήσω.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τί σὺ λέγεις;
οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οἴμοι τῶν κακῶν,
390 ἀπολεῖς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

σὺ μὲν οὖν σεαυτὸν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ δῆτ'· ἐπεὶ τὸν Πλοῦτον, ὦ μόχθηρε σὺ,
ἔχω.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

σὺ Πλοῦτον; ὁποῖον;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

αὐτὸν τὸν θεόν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

καὶ ποῦ 'στιν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔνδον.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ποῦ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

παρ' ἐμοί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

παρὰ σοί;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πάνυ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὐκ ἐς κόρακας; Πλοῦτος παρὰ σοί;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τοὺς θεούς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

395 λέγεις ἀληθῆ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φημί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

πρὸς τῆς Εστίας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τὸν Ποσειδῶ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τὸν θαλάττιον λέγεις;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

εἶτ' οὐ διαπέμπεις καὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς φίλους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκ ἔστι πω τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τί φῄς;

400 οὐ τῷ μεταδοῦναι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μὰ Δία. δεῖ γὰρ πρῶτα —

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τί;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

βλέψαι ποιῆσαι νὼ —

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τίνα βλέψαι; φράσον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ πρότερον, ἑνί γέ τῳ τρόπῳ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

τυφλὸς γὰρ ὄντως ἐστί;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ τὸν οὐρανόν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὡς ἔμ' ἦλθεν οὐδεπώποτε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

405 ἀλλ', ἢν θεοὶ θέλωσι, νῦν ἀφίξεται.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὔκουν ἰατρὸν εἰσαγαγεῖν ἐχρῆν τινά;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει;
οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἔστ', οὔθ' ἡ τέχνη.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

σκοπῶμεν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ' οὐκ ἔστιν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

410 μὰ Δί', ἀλλ' ὅπερ πάλαι παρεσκευαζόμην
ἐγώ, κατακλίνειν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιοῦ
κράτιστόν ἐστι.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

πολὺ μὲν οὖν, νὴ τοὺς θεούς.

μή νυν διάτριβ', ἀλλ' ἄνυε πράττων ἕν γέ τι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ δὴ βαδίζω.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

σπεῦδέ νυν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τοῦτ' αὐτὸ δρῶ.

ΠΕΝΙΑ.

415 ὦ θερμὸν ἔργον, κἀνόσιον, καὶ παράνομον
τολμῶντε δρᾷν ἀνθρωπαρίω κακοδαίμονε,
ποῖ, ποῖ; τί φεύγετον; οὐ μενεῖτον;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Ἡράκλεις.

ΠΕΝΙΑ.

ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κακοὺς κακῶς.
τόλμημα γὰρ τολμᾶτον οὐκ ἀνασχετὸν,
420 ἀλλ' οἷον οὐδεὶς ἄλλος οὐδεπώποτε
οὔτε θεὸς, οὔτ' ἄνθρωπος· ὥστ' ἀπολώλατον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ δ' εἶ τίς; ὠχρὰ μὲν γὰρ εἶναί μοι δοκεῖς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ἴσως Ἐριννύς ἐστιν ἐκ τραγῳδίας·
βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

425 ἀλλ' οὐκ ἔχει γὰρ δᾷδας.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὐκοῦν κλαύσεται.

ΠΕΝΙΑ.

οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πανδοκεύτριαν,
ἢ λεκιθόπωλιν. οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ
ἐνέκραγες ἡμῖν, οὐδὲν ἠδικημένη.

ΠΕΝΙΑ.

ἀληθές; οὐ γὰρ δεινότατα δεδράκατον,
430 ζητοῦντες ἐκ πάσης με χώρας ἐκβαλεῖν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔκουν ὑπόλοιπόν σοι τὸ βάραθρον γίγνεται;
ἀλλ᾽ ἥ τις εἶ, λέγειν σ᾽ ἐχρῆν αὐτίκα μάλα.

ΠΕΝΙΑ.

ἥ σφῶ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
ἀνθ᾽ ὧν ἐμὲ ζητεῖτον ἐνθένδ᾽ ἀφανίσαι.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

435 ἆρ᾽ ἐστὶν ἡ καπηλὶς, ἡ ᾽κ τῶν γειτόνων,
ἥ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται;

ΠΕΝΙΑ.

Πενία μὲν οὖν, ἣ σφῷν ξυνοικῶ πολλ᾽ ἔτη.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

(Φεύγει, ἀκούσας ὅτι ἡ Πενία ἐστί.)

ἄναξ Ἄπολλον, καὶ θεοὶ, ποῖ τις φύγῃ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὗτος, τί δρᾷς; ὦ δειλότατον σὺ θηρίον,
440 οὐ παραμενεῖς;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ἥκιστα πάντων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ μενεῖς;
ἀλλ᾽ ἄνδρε δύο γυναῖκα φεύγομεν μίαν;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

Πενία γάρ ἐστιν, ὦ πόνηρ᾽, ἧς οὐδαμοῦ
οὐδὲν πέφυκε ζῶον ἐξωλέστερον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

στῆθ᾽, ἀντιβολῶ σε, στῆθι.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

μὰ Δί᾽ ἐγὼ μὲν οὔ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

445 καὶ μὴν λέγω, δεινότατον ἔργον παραπολὺ
ἔργων ἁπάντων ἐργασόμεθ᾽, εἰ τὸν θεὸν
ἔρημον ἀπολιπόντε ποι φευξούμεθα,
τηνδὶ δεδιότε, μὴ δὲ διαμαχούμεθα.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ποίοις ὅπλοισιν ἢ δυνάμει πεποιθότες;
450 ποῖον γὰρ οὐ θώρακα, ποίαν ἀσπίδα
οὐκ ἐνέχυρον τίθησιν ἡ μιαρωτάτη;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

θάῤῥει· μόνος γὰρ οὗτος οἶδ᾽ ὁ θεὸς ὅτι
τροπαῖον ἂν σήσαιτο τῶν ταύτης τρόπων.

ΠΕΝΙΑ.

γρύζειν δὲ καὶ τολμᾶτον, ὦ καθάρματε,
455 ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ δεινὰ δρῶντ᾽ εἰλημμένω;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ δ᾽, ὦ κάκιστ᾽ ἀπολουμένη, τί λοιδορεῖ,
ἡμῖν προσελθοῦσ᾽, οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἀδικουμένη;

ΠΕΝΙΑ.

οὐδὲν γὰρ, ὦ πρὸς τῶν θεῶν, νομίζετον
ἀδικεῖν με, τὸν Πλοῦτον ποιεῖν πειρωμένω
460 βλέψαι πάλιν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί οὖν; ἀδικοῦμεν τοῦτό σε,
εἰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγαθὸν πορίζομεν;

ΠΕΝΙΑ.

τί δ᾽ ἄν γ᾽ ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ᾽;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὅ τι;
σὲ πρῶτον ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

ΠΕΝΙΑ.

ἔμ᾽ ἐκβαλόντες; καὶ τί ἂν νομίζετον
465 κακὸν ἐργάσασθαι μεῖζον ἀνθρώπους;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὅ τι;

εἰ τοῦτο δρᾶν μέλλοντες, ἐπιλαθοίμεθα.

ΠΕΝΙΑ.

καὶ μὴν περὶ τούτου σφῷν ἐθέλω δοῦναι λόγον
τοπρῶτον αὐτή. κἂν μὲν ἀποφήνω, μόνην
ἀγαθῶν ἁπάντων οὖσαν αἰτίαν ἐμὲ
470 ὑμῖν, δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς· εἰ δὲ μὴ,
ποιεῖτον ἤδη τοῦθ', ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τουτὶ σὺ τολμᾷς, ὦ μιαρωτάτη, λέγειν;

ΠΕΝΙΑ.

καὶ σύ γε διδάσκου. πάνυ γὰρ οἶμαι ῥᾳδίως
ἅπανθ' ἁμαρτάνοντά σ' ἀποδείξειν ἐγὼ,
475 εἰ τοὺς δικαίους φὴς ποιήσειν πλουσίους.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες, οὐκ ἀρήξετε;

ΠΕΝΙΑ.

οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, πρὶν ἂν μάθῃς.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

καὶ τίς δύναιτ' ἂν μὴ βοᾷν, ἰοὺ, ἰοὺ,
τοιαῦτ' ἀκούων;

ΠΕΝΙΑ.

ὅστις ἐστὶν εὖ φρονῶν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

480 τί δῆτά σοι τίμημ' ἐπιγράψω τῇ δίκῃ,
ἐὰν γ' ἁλῷς;

ΠΕΝΙΑ.

ὅ τι σοι δοκεῖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καλῶς λέγεις.

ΠΕΝΙΑ.

τὸ γὰρ αὐτό γ', ἐὰν ἡττῆσθε, καὶ σφὼ δεῖ παθεῖν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ἱκανοὺς νομίζεις δῆτα θανάτους εἴκοσιν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ταύτῃ γε· νῷν δὲ δύ' ἀποχρήσουσιν μόνω.

ΠΕΝΙΑ.

485 οὐκ ἂν φθάνοιτον τοῦτο πράττοντ'· ἢ τί γ' ἂν
ἔχοι τις ἂν δίκαιον ἀντειπεῖν ἔτι;

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς σοφὸν, ᾧ νικήσετε τηνδὶ
ἐν τοῖσι λόγοις ἀντιλέγοντες· μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φανερὸν μὲν ἔγωγ' οἶμαι γνῶναι τοῦτ' εἶναι πᾶσιν ὁμοίως,
490 ὅτι τοὺς χρηστοὺς τῶν ἀνθρώπων εὖ πράττειν ἐστὶ δίκαιον·
τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους, τούτων τἀναντία δήπου.
τοῦτ' οὖν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦντες, μόλις εὕρομεν, ὥστε γενέσθαι,
βούλημα καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ χρήσιμον εἰς ἅπαν ἔργον.
ἢν γὰρ ὁ Πλοῦτος νυνὶ βλέψῃ, καὶ μὴ τυφλὸς ὢν περινοστῇ,
495 ὡς τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων βαδιεῖται, κοὐκ ἀπολείψει·
τοὺς δὲ πονηροὺς καὶ τοὺς ἀθέους φευξεῖται· κᾆτα ποιήσει
πάντας χρηστοὺς καὶ πλουτοῦντας δήπου, τά τε θεῖα σέβοντας.
καίτοι τούτου τοῖς ἀνθρώποις τίς ἂν ἐξεύροι ποτ' ἄμεινον;

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

οὔ τις. ἐγώ σοι τούτου μάρτυς· μηδὲν ταύτην γ' ἀνερώτα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

500 ὡς μὲν γὰρ νῦν ἡμῖν ὁ βίος τοῖς ἀνθρώποις διάκειται,
τίς ἂν οὐχ ἡγοῖτ' εἶναι μανίαν, κακοδαιμονίαν τ' ἔτι μᾶλλον;
πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὄντες πλουτοῦσι πονηροὶ,
ἀδίκως αὐτὰ ξυλλεξάμενοι· πολλοὶ δ' ὄντες πάνυ χρηστοὶ
πράττουσι κακῶς, καὶ πεινῶσιν, μετὰ σοῦ τε τὰ πλεῖστα σύνεισιν.
505 οὔκουν εἶναί φημ', ἢ παύσει ταῦτ', ἢν βλέψῃ ποθ' ὁ Πλοῦτος,
ὁδὸν, ἥν τιν' ἰὼν τοῖς ἀνθρώποις ἀγάθ' ἂν μείζω πορίσειεν.

ΠΕΝΙΑ.

ἀλλ', ὦ πάντων ῥᾷστ' ἀνθρώπων ἀναπεισθέντ' οὐχ ὑγιαίνειν

δύο πρεσβύτα, ξυνθιασώτα τοῦ ληρεῖν καὶ παραπαίειν,
εἰ τοῦτο γένοιθ', ὃ ποθεῖθ' ὑμεῖς, οὔ φημ' ἂν λυσιτελεῖν σφῶν.
510 εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον ἑαυτὸν,
οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτ' ἂν σοφίαν μελετῴη
οὐδείς· ἀμφοῖν δ' ὑμῖν τούτοιν ἀφανισθέντοιν, ἐθελήσει
τίς χαλκεύειν, ἢ ναυπηγεῖν, ἢ ῥάπτειν, ἢ τροχοποιεῖν,
ἢ σκυτοτομεῖν, ἢ πλινθουργεῖν, ἢ πλύνειν, ἢ σκυλοδεψεῖν,
515 ἢ γῆς ἀρότροις ῥήξας δάπεδον, καρπὸν Δηοῦς θερίσασθαι,
ἢν ἐξῇ ζῆν ἀργοῖς ὑμῖν τούτων πάντων ἀμελοῦσι;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

λῆρον ληρεῖς. ταῦτα γὰρ ἡμῖν πάνθ', ὅσα νυνὶ κατέλεξας,
οἱ θεράποντες μοχθήσουσιν.

ΠΕΝΙΑ.

πόθεν οὖν ἕξεις θεράποντας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὠνησόμεθ' ἀργυρίου δήπου.

ΠΕΝΙΑ.

τίς δ' ἔσται πρῶτον ὁ πωλῶν,
520 ὅταν ἀργύριον κἀκεῖνος ἔχῃ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

κερδαίνειν βουλόμενός τις
ἔμπορος ἥκων ἐκ Θετταλίας, παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν.

ΠΕΝΙΑ.

ἀλλ' οὐδ' ἔσται πρῶτον ἁπάντων οὐδεὶς οὐδ' ἀνδραποδιστὴς,
κατὰ τὸν λόγον, ὃν σὺ λέγεις, δήπου. τίς γὰρ πλουτῶν ἐθελήσει,
κινδυνεύων περὶ τῆς ψυχῆς τῆς αὑτοῦ, τοῦτο ποιῆσαι;
525 ὥστ' αὐτὸς ἀροῦν ἐπαναγκασθεὶς, καὶ σκάπτειν, τἄλλα τε μοχθεῖν,
ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐς κεφαλήν σοι.

ΠΕΝΙΑ.

ἔτι δ' οὐχ ἕξεις οὔτ' ἐν κλίνῃ καταδαρθεῖν· οὐ γὰρ ἔσονται·
οὔτ' ἐν δάπισιν· τίς γὰρ ὑφαίνειν ἐθελήσει, χρυσίου ὄντος;

οὔτε μύροισιν μυρίσαι στακτοῖς, ὁπόταν νύμφην ἀγάγησθον·
530 οὔθ' ἱματίων βαπτῶν δαπάναις κοσμῆσαι ποικιλομόρφων.
καίτοι τί πλέον πλουτεῖν ἐστιν τούτων πάντων ἀποροῦντι;
παρ' ἐμοῦ δ' ἔστιν ταῦτ' εὔπορα πάνθ' ὑμῖν, ὧν δεῖσθον. ἐγὼ γὰρ
τὸν χειροτέχνην, ὥσπερ δέσποιν', ἐπαναγκάζουσα κάθημαι,
διὰ τὴν χρείαν καὶ τὴν πενίαν ζητεῖν ὁπόθεν βίον ἕξει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

535 σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τί δύναι' ἀγαθὸν, πλὴν φώδων ἐκ βαλανείου,
καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γραϊδίων κολοσυρτόν;
φθειρῶν τ' ἀριθμὸν, καὶ κωνώπων, καὶ ψυλλῶν οὐδὲ λέγω σοι
ὑπὸ τοῦ πλήθους, αἳ βομβοῦσαι περὶ τὴν κεφαλὴν ἀνιῶσιν,
ἐπεγείρουσαι, καὶ φράζουσαι· Πεινήσεις, ἀλλ' ἐπανίστω.
540 πρὸς δέ γε τούτοις, ἀνθ' ἱματίου μὲν ἔχειν ῥάκος· ἀντὶ δὲ κλίνης,
στιβάδα σχοίνων, κόρεων μεστὴν, ἣ τοὺς εὕδοντας ἐγείρει·
καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν· ἀντὶ δὲ προσκεφαλαίου,
λίθον εὐμεγέθη πρὸς τῇ κεφαλῇ· σιτεῖσθαι δ', ἀντὶ μὲν ἄρτων,
μαλάχης πτόρθους, ἀντὶ δὲ μάζης, φυλλεῖ' ἰσχνῶν ῥαφανίδων·
545 ἀντὶ δὲ θράνου, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος· ἀντὶ δὲ μάκτρας,
πιθάκνης πλευρὰν, ἐῤῥωγυῖαν καὶ ταύτην. ἆρά γε πολλῶν
ἀγαθῶν πᾶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀποφαίνω σ' αἴτιον οὖσαν;

ΠΕΝΙΑ.

σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας· τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκοῦν δήπου τῆς πτωχείας πενίαν φαμὲν εἶναι ἀδελφήν.

ΠΕΝΙΑ.

550 ὑμεῖς γ', οἵπερ καὶ Θρασυβούλῳ Διονύσιον εἶναι ὅμοιον.
ἀλλ' οὐχ οὑμὸς τοῦτο πέπονθεν βίος, οὐ μὰ Δί'· οὐδέ γε μέλλει.
πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστιν μηδὲν ἔχοντα·
τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα·
περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μέντοι μηδ' ἐπιλείπειν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

555 ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας,
εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας καταλείψει μηδὲ ταφῆναι.

ΠΕΝΙΑ.

σκώπτειν πειρᾷ καὶ κωμῳδεῖν, τοῦ σπουδάζειν ἀμελήσας,
οὐ γιγνώσκων, ὅτι τοῦ Πλούτου παρέχω βελτίονας ἄνδρας,
καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν ἰδέαν. παρὰ τῷ μὲν γὰρ ποδαγρῶντες,
560 καὶ γαστρώδεις, καὶ παχύκνημοι, καὶ πίονές εἰσιν ἀσελγῶς·
παρ᾽ ἐμοὶ δ᾽ ἰσχνοὶ, καὶ σφηκώδεις, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαροί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὑπὸ τοῦ λιμοῦ γὰρ ἴσως αὐτοῖς τὸ σφηκῶδες σὺ πορίζεις.

ΠΕΝΙΑ.

περὶ σωφροσύνης ἤδη τοίνυν περανῶ σφῷν, κἀναδιδάξω,
ὅτι κοσμιότης οἰκεῖ μετ᾽ ἐμοῦ· τοῦ Πλούτου δ᾽ ἐστὶν ὑβρίζειν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

565 πάνυ γοῦν κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν, καὶ τοὺς τοίχους διορύττειν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

νὴ τὸν Δία γ᾽, εἴ γε λαθεῖν αὐτὸν δεῖ, πῶς οὐ κόσμιόν ἐστι;

ΠΕΝΙΑ.

σκέψαι τοίνυν ἐν ταῖς πόλεσιν τοὺς ῥήτορας, ὡς ὁπόταν μὲν
ὦσι πένητες, περὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν πόλιν εἰσὶ δίκαιοι·
πλουτήσαντες δ᾽ ἀπὸ τῶν κοινῶν, παραχρῆμ᾽ ἄδικοι γεγένηνται,
570 ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει, καὶ τῷ δήμῳ πολεμοῦσιν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οὐ ψεύδει τούτων γ᾽ οὐδὲν, καίπερ σφόδρα βάσκανος οὖσα.
ἀτὰρ οὐχ ἧττόν γ᾽ οὐδὲν κλαύσει, μηδὲν ταύτῃ γε κομήσῃς,
ὅτι γε ζητεῖς τοῦτ᾽ ἀναπείσειν ἡμᾶς, ὡς ἐστὶν ἀμείνων
πενία πλούτου.

ΠΕΝΙΑ.

καὶ σύ γ᾽ ἐλέγξαι μ᾽ οὔπω δύνασαι περὶ τούτου,
575 ἀλλὰ φλυαρεῖς, καὶ πτερυγίζεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ πῶς φεύγουσί σ᾽ ἅπαντες;

ΠΕΝΙΑ.

ὅτι βελτίους αὐτοὺς ποιῶ. σκέψασθαι δ᾽ ἐστὶ μάλιστα
ἀπὸ τῶν παίδων. τοὺς γὰρ πατέρας φεύγουσι, φρονοῦντας ἄριστα

αὐτοῖς. οὕτω διαγιγνώσκειν χαλεπὸν πρᾶγμ' ἐστὶ δίκαιον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸν Δία φήσεις ἆρ' οὐκ ὀρθῶς διαγιγνώσκειν τὸ κράτιστον·

580 κἀκεῖνος γὰρ τὸν πλοῦτον ἔχει.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

ταύτην δ' ἡμῖν ἀποπέμπει.

ΠΕΝΙΑ.

ἀλλ', ὦ Κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας ἄμφω,
ὁ Ζεὺς δήπου πένεται, καὶ τοῦτ' ἤδη φανερῶς σε διδάξω.
εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ἂν ποιῶν τὸν Ὀλυμπικὸν αὐτὸς ἀγῶνα,
ἵνα τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἀεὶ δι' ἔτους πέμπτου ξυναγείρει,
585 ἀνεκήρυττεν τῶν ἀθλητῶν τοὺς νικῶντας, στεφανώσας
κοτίνου στεφάνῳ; καίτοι χρυσῷ μᾶλλον ἐχρῆν, εἴπερ ἐπλούτει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκοῦν τούτῳ δήπου δηλοῖ τιμῶν τὸν πλοῦτον ἐκεῖνος.
φειδόμενος γὰρ καὶ βουλόμενος τούτου μηδὲν δαπανᾶσθαι,
λήροις ἀναδῶν τοὺς νικῶντας, τὸν πλοῦτον ἐᾷ παρ' ἑαυτῷ.

ΠΕΝΙΑ.

590 πολὺ τῆς πενίας πρᾶγμ' αἴσχιον ζητεῖς αὐτῷ περιάψαι,
εἰ πλούσιος ὢν, ἀνελεύθερός ἐσθ' οὑτωσὶ καὶ φιλοκερδής.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλά σέ γ' ὁ Ζεὺς ἐξολέσειεν, κοτίνου στεφάνῳ στεφανώσας.

ΠΕΝΙΑ.

τὸ γὰρ ἀντιλέγειν τολμᾶν ὑμᾶς, ὡς οὐ πάντ' ἔστ' ἀγάθ' ὑμῖν
διὰ τὴν Πενίαν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

παρὰ τῆς Ἑκάτης ἔξεστιν τοῦτο πυθέσθαι,
595 εἴτε τὸ πλουτεῖν, εἴτε τὸ πεινῆν βέλτιον. φησὶ γὰρ αὐτὴ
τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλουτοῦντας δεῖπνον κατὰ μῆν' ἀποπέμπειν·
τοὺς δὲ πένητας τῶν ἀνθρώπων, ἁρπάζειν, πρὶν καταθεῖναι.
ἀλλὰ φθείρου, καὶ μὴ γρύξῃς
ἔτι μηδ' ὁτιοῦν.
600 οὐ γὰρ πείσεις, οὐδ' ἢν πείσῃς.

ΠΕΝΙΑ.

ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Παύσωνα κάλει τὸν ξύσσιτον.

ΠΕΝΙΑ.

τί πάθω, τλήμων;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔρρ' ἐς κόρακας θᾶττον ἀφ' ἡμῶν.

ΠΕΝΙΑ.

605 εἶμι δὲ ποῖ γῆς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐς τὸν κύφων'· ἀλλ' οὐ μέλλειν
χρή σ', ἀλλ' ἀνύτειν.

ΠΕΝΙΑ.

ἦ μὴν ὑμεῖς γ' ἔτι μ' ἐνταυθοῖ
μεταπέμψεσθον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

610 τότε νοστήσεις· νῦν δὲ φθείρου.
κρεῖττον γάρ μοι πλουτεῖν ἐστὶν,
σὲ δ' ἐᾶν κλάειν μακρὰ τὴν κεφαλήν.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

νὴ Δί' ἔγωγ' οὖν ἐθέλω πλουτῶν
εὐωχεῖσθαι μετὰ τῶν παίδων
615 τῆς τε γυναικὸς, καὶ λουσάμενος,
λιπαρὸς χωρῶν ἐκ βαλανείου,
τῶν χειροτέχνων
καὶ τῆς Πενίας καταπαρδεῖν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

αὕτη μὲν ἡμῖν ἡ 'πίτριπτος οἴχεται.
620 ἐγὼ δὲ καὶ σύ γ' ὡς τάχιστα τὸν θεὸν
ἐγκατακλινοῦντ' ἄγωμεν εἰς Ἀσκληπιοῦ.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

καὶ μὴ διατρίβωμέν γε, μὴ πάλιν τις αὖ

ἐλθὼν διακωλύσῃ τι τῶν προὔργου ποιεῖν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν σ' ἐχρῆν,
625 αὐτόν τ' ἄγειν τὸν Πλοῦτον, ὡς νομίζεται,
καὶ τἄλλ', ὅσ' ἐστὶν ἔνδον ηὐτρεπισμένα.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΧΟΡΟΣ, ΓΥΝΗ ΧΡΕΜΥΛΟΥ, ΠΛΟΥΤΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Ὦ πλεῖστα Θησείοισι μεμυστιλημένοι,
γέροντες ἄνδρες, ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,
ὡς εὐτυχεῖθ', ὡς μακαρίως πεπράγατε,
630 ἄλλοι θ', ὅσοις μέτεστι τοῦ χρηστοῦ τρόπου.

ΧΟΡΟΣ.

τί δ' ἔστιν, ὦ βέλτιστε τῶν σαυτοῦ φίλων;
φαίνει γὰρ ἥκειν ἄγγελος χρηστοῦ τινος.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα,
μᾶλλον δ' ὁ Πλοῦτος αὐτός· ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ,
635 ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται κόρας,
Ἀσκληπιοῦ παιῶνος εὐμενοῦς τυχών.

ΧΟΡΟΣ.

λέγεις μοι χαρὰν· λέγεις μοι βοάν.

ΚΑΡΙΩΝ.

πάρεστι χαίρειν, ἤν τε βούλησθ', ἤν τε μή.

ΧΟΡΟΣ.

ἀναβοάσομαι τὸν εὔπαιδα, καὶ
640 μέγα βροτοῖσι φέγγος, Ἀσκληπιόν.

ΓΥΝΗ.

τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἆρά γ' ἀγγέλλει
χρηστόν τι; τοῦτο γὰρ ποθοῦσ' ἐγὼ πάλαι,
ἔνδον κάθημαι περιμένουσα τουτονί.

ΚΑΡΙΩΝ.

ταχέως, ταχέως φέρ' οἶνον, ὦ δέσποιν', ἵνα

645 κἀυτὴ πίης· φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα·
ὡς ἀγαθὰ συλλήβδην ἅπαντά σοι φέρω.

ΓΥΝΗ.

καὶ ποῦ 'στιν;

ΚΑΡΙΩΝ.

ἐν τοῖς λεγομένοις εἴσει τάχα.

ΓΥΝΗ.

πέραινε τοίνυν, ὅ τι λέγεις, ἀνύσας ποτέ.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἄκουε τοίνυν, ὡς ἐγὼ τὰ πράγματα
650 ἐκ τῶν ποδῶν ἐς τὴν κεφαλήν σοι πάντ' ἐρῶ.

ΓΥΝΗ.

μὴ δῆτ' ἐμοί γ' ἐς τὴν κεφαλήν.

ΚΑΡΙΩΝ.

μὴ τἀγαθά,
ἃ νῦν γεγένηται;

ΓΥΝΗ.

μὴ μὲν οὖν τὰ πράγματα.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὡς γὰρ τάχιστ' ἀφικόμεθα πρὸς τὸν θεὸν,
ἄγοντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,
655 νῦν δ', εἴ τιν' ἄλλον, μακάριον κεὐδαίμονα,
πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν ἤγομεν·
ἔπειτ' ἐλοῦμεν.

ΓΥΝΗ.

νὴ Δί' εὐδαίμων ἄρ' ἦν,
ἀνὴρ γέρων ψυχρᾷ θαλάττῃ λούμενος.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἔπειτα πρὸς τὸ τέμενος ἦμεν τοῦ θεοῦ.
660 ἐπεὶ δὲ βωμῷ πόπανα καὶ προθύματα
καθωσιώθη, πέλανος Ἡφαίστου φλογὶ,
κατεκλίνομεν τὸν Πλοῦτον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν·
ἡμῶν δ' ἕκαστος στιβάδα παρεκαττύετο.

ΓΥΝΗ.

ἦσαν δέ τινες κἄλλοι δεόμενοι τοῦ θεοῦ;

ΚΑΡΙΩΝ.

665 εἷς μέν γε Νεοκλείδης, ὅς ἐστι μὲν τυφλὸς,
κλέπτων δὲ, τοὺς βλέποντας ὑπερηκόντισεν·
ἕτεροί τε πολλοὶ, παντοδαπὰ νοσήματα
ἔχοντες. ὡς δὲ τοὺς λύχνους ἀποσβέσας
ἡμῖν παρήγγειλεν καθεύδειν τοῦ θεοῦ
670 ὁ πρόσπολος, εἰπὼν, ἤν τις αἴσθηται ψόφου,
σιγᾷν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
κἀγὼ καθεύδειν οὐκ ἐδυνάμην· ἀλλ' ἐμὲ
ἀθάρης χύτρα τις ἐξέπληττε, κειμένη
ὀλίγον ἄπωθεν τῆς κεφαλῆς του γραδίου,
675 ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.
ἔπειτ' ἀναβλέψας ὁρῶ τὸν ἱερέα
τοὺς φθοῖς ἀφαρπάζοντα καὶ τὰς ἰσχάδας
ἀπὸ τῆς τραπέζης τῆς ἱερᾶς. μετὰ τοῦτο δὲ
περιῆλθε τοὺς βωμοὺς ἅπαντας ἐν κύκλῳ,
680 εἴ που πόπανον εἴη τι καταλελειμμένον·
ἔπειτα ταῦθ' ἥγιζεν εἰς σάκταν τινά.
κἀγὼ νομίσας πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος,
ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι.

ΓΥΝΗ.

ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐκ ἐδεδοίκεις τὸν θεόν;

ΚΑΡΙΩΝ.

685 νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγε, μὴ φθάσειέ με
ἐπὶ τὴν χύτραν ἐλθὼν, ἔχων τὰ στέμματα.
ὁ γὰρ ἱερεὺς αὐτοῦ με προὐδιδάξατο.
τὸ γράδιον δ', ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον,
τῇ χεῖρ' ὑφῄρει· κᾆτα συρίξας ἐγὼ
690 ὀδὰξ ἐλαβόμην, ὡς παρείας ὢν ὄφις.
ἡ δ' εὐθέως τὴν χεῖρα πάλιν ἀνέσπασε,
κατέκειτο δ', αὑτὴν ἐντυλίξασ' ἡσυχῇ,

ὑπὸ τοῦ δέους βδέουσα δριμύτερον γαλῆς.
κἀγὼ τότ᾽ ἤδη τῆς ἀθάρης πολλὴν ἔφλων·
695 ἔπειτ᾽, ἐπειδὴ μεστὸς ἦν, ἀνεπαυόμην.

ΓΥΝΗ.

ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν οὐ προσῄειν;

ΚΑΡΙΩΝ.

οὐδέπω.
μετὰ τοῦτο δ᾽ ἤδη καὶ γελοῖον δῆτά τι
ἐποίησα. προσιόντος γὰρ αὐτοῦ, μέγα πάνυ
ἀπέπαρδον· ἡ γαστὴρ γὰρ ἐπεφύσητό μου.

ΓΥΝΗ.

700 ἤπου σε διὰ τοῦτ᾽ εὐθὺς ἐβδελύττετο.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὐκ· ἀλλ᾽ Ἰασὼ μέν τις ἀκολουθοῦσ᾽ ἅμα,
ὑπηρυθρίασε, χ᾽ ἡ Πανάκει᾽ ἀπεστράφη,
τὴν ῥῖν᾽ ἐπιλαβοῦσ᾽· οὐ λιβανωτὸν γὰρ βδέω.

ΓΥΝΗ.

αὐτὸς δ᾽ ἐκεῖνος;

ΚΑΡΙΩΝ.

οὐ μὰ Δί᾽ οὐδ᾽ ἐφρόντισε.

ΓΥΝΗ.

705 λέγεις ἄγροικον ἄρα σύ γ᾽ εἶναι τὸν θεόν.

ΚΑΡΙΩΝ.

μὰ Δί᾽ οὐκ ἔγωγ᾽, ἀλλὰ σκατοφάγον.

ΓΥΝΗ.

αἰ τάλαν.

ΚΑΡΙΩΝ.

μετὰ ταῦτ᾽ ἐγὼ μὲν εὐθὺς ἐνεκαλυψάμην,
δείσας· ἐκεῖνος δ᾽ ἐν κύκλῳ τὰ νοσήματα
σκοπῶν περιῄει πάντα κοσμίως πάνυ.
710 ἔπειτα παῖς αὐτῷ λίθινον θυείδιον
παρέθηκε, καὶ θυίδυκα, καὶ κιβώτιον.

ΓΥΝΗ.

λίθινον;

ΚΑΡΙΩΝ.

μὰ Δί' οὐ δῆτ' οὐχὶ τό γε κιβώτιον.

ΓΥΝΗ.

σὺ δὲ πῶς ἑώρας, ὦ κάκισθ' ἀπολούμενε,
ὃς ἐγκεκαλύφθαι φής;

ΚΑΡΙΩΝ.

διὰ τοῦ τριβωνίου.

715 ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, μὰ τὸν Δία.
πρῶτον δὲ πάντων τῷ Νεοκλείδῃ φάρμακον
καταπλαστὸν ἐνεχείρησε τρίβειν, ἐμβαλὼν
σκορόδων κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔφλα
ἐν τῇ θυείᾳ ξυμπαραμιγνύων ὀπὸν,
720 καὶ σχῖνον· εἶτ' ὄξει διέμενος Σφηττίῳ,
κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' ἐκστρέψας, ἵνα
ὀδυνῷτο μᾶλλον. ὁ δὲ κεκραγὼς καὶ βοῶν,
ἔφευγ' ἀνάξας· ὁ δὲ θεὸς γελάσας ἔφη·
Ενταῦθα νῦν κάθησο καταπεπλασμένος,
725 ἵν' ἐπομνύμενον παύσω σε τῆς ἐκκλησίας.

ΓΥΝΗ.

ὡς φιλόπολίς τις ἔσθ' ὁ δαίμων καὶ σοφός.

ΚΑΡΙΩΝ.

μετὰ τοῦτο τῷ Πλούτωνι παρεκαθέζετο,
καὶ πρῶτα μὲν δὴ τῆς κεφαλῆς ἐφήψατο·
ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν,
730 τὰ βλέφαρα περιέψησεν· ἡ Πανάκεια δὲ
κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι
καὶ πᾶν τὸ πρόσωπον· εἶθ' ὁ θεὸς ἐπόππυσεν.
ἐξηξάτην οὖν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεὼ,
ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθος.

ΓΥΝΗ.

ὦ φίλοι θεοί.

ΚΑΡΙΩΝ.

735 τούτω δ' ὑπὸ τὴν φοινικίδ' ὑποδύνθ' ἡσυχῆ,
τὰ βλέφαρα περιέλειχον, ὥς γ' ἐμοὶ 'δόκει·
καὶ πρίν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἴνου δέκα,
ὁ Πλοῦτος, ὦ δέσποιν', ἀνεστήκει βλέπων·
ἐγὼ δὲ τὼ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς,
740 τὸν δεσπότην τ' ἤγειρον. ὁ θεὸς δ' εὐθέως
ἠφάνισεν αὑτὸν, οἵ τ' ὄφεις, ἐς τὸν νεών.
οἱ δ' ἐγκατακείμενοι παρ' αὐτῷ, πῶς δοκεῖς,
τὸν Πλοῦτον ἠσπάζοντο, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
ἐγρηγόρεσαν, ἕως διέλαμψεν ἡμέρα.
745 ἐγὼ δ' ἐπῄνουν τὸν θεὸν πάνυ σφόδρα,
ὅτι βλέπειν τὸν Πλοῦτον ἐποίησεν ταχὺ,
τὸν δὲ Νεοκλείδη μᾶλλον ἐποίησεν τυφλόν.

ΓΥΝΗ.

ὅσην ἔχεις τὴν δύναμιν, ὦ 'ναξ δέσποτα.
ἀτὰρ φράσον μοι, ποῦ 'σθ' ὁ Πλοῦτος;

ΚΑΡΙΩΝ.

ἔρχεται.
750 ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος.
οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες, καὶ βίον
ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
ἐδεξιοῦνθ' ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἡδονῆς·
ὅσοι δ' ἐπλούτουν, οὐσίαν τ' εἶχον συχνὴν,
755 οὐκ ἐκ δικαίου τὸν βίον κεκτημένοι,
ὀφρῦς ξυνῆγον, ἐσκυθρώπαζόν θ' ἅμα.
οἱ δ' ἠκολούθουν κατόπιν ἐστεφανωμένοι,
γελῶντες, εὐφημοῦντες· ἐκτυπεῖτο δὲ
ἐμβὰς γερόντων εὐρύθμοις προβήμασιν.
760 ἀλλ' εἶ' ἁπαξάπαντες ἐξ ἑνὸς λόγου
ὀρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορεύετε·
οὐδεὶς γὰρ ὑμῖν εἰσιοῦσιν ἀγγελεῖ,
ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ.

ΓΥΝΗ.

νὴ τὴν Ἑκάτην, κᾄγωγ᾽ ἀναδῆσαι βούλομαι
765 εὐαγγέλιά σ᾽ ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ,
τοιαῦτ᾽ ἀπαγγείλαντα.

ΚΑΡΙΩΝ.

μή νυν μέλλ᾽ ἔτι,
ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τῶν θυρῶν.

ΓΥΝΗ.

Φέρε νῦν ἰοῦσ᾽ εἴσω κομίσω καταχύσματα
ὥσπερ νεωνήτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.

ΚΑΡΙΩΝ.

770 ἐγὼ δ᾽ ἀπαντῆσαί γ᾽ ἐκείνοις βούλομαι.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει κομμάτιον τοῦ Χοροῦ.)

ΠΛΟΥΤΟΣ.

καὶ προσκυνῶ γε πρῶτα μὲν τὸν Ἥλιον,
ἔπειτα σεμνῆς Παλλάδος κλεινὸν πέδον,
χώραν τε πᾶσαν Κέκροπος, ἥ μ᾽ ἐδέξατο.
αἰσχύνομαι δὲ τὰς ἐμαυτοῦ ξυμφοράς,
775 οἵοις ἄρ᾽ ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον·
τοὺς ἀξίους δὲ τῆς ἐμῆς ὁμιλίας
ἔφευγον, εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ.
ὡς οὐδ᾽ ἐκεῖν᾽ ἄρ᾽, οὐδὲ ταῦτ᾽ ὀρθῶς ἔδρων·
ἀλλ᾽ αὖ τὰ πάντα πάλιν ἀναστρέψας ἐγὼ
780 δείξω τολοιπὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι
ἄκων ἐμαυτὸν τοῖς πονηροῖς ἐνεδίδουν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

βάλλ᾽ ἐς κόρακας· ὡς χαλεπόν εἰσιν οἱ φίλοι,
οἱ φαινόμενοι παραχρῆμ᾽, ὅταν πράττῃ τις εὖ.
νύττουσι γὰρ, καὶ φλῶσι τἀντικνήμια,
785 ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος εὔνοιάν τινα.
ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; ποῖος οὐκ ὄχλος
περιεστεφάνωσεν ἐν ἀγορᾷ πρεσβυτικός;

ΓΥΝΗ.

ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν, καὶ σὺ, καὶ σὺ, χαίρετον.
φέρε νῦν, νόμος γάρ ἐστι, τὰ καταχύσματα
790 ταυτὶ καταχέω σου λαβοῦσα.

ΠΛΟΥΤΟΣ.

μηδαμῶς.
ἐμοῦ γὰρ εἰσιόντος ἐς τὴν οἰκίαν
πρώτιστα, καὶ βλέψαντος, οὐδὲν ἐκφέρειν
πρεπῶδές ἐστιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰσφέρειν.

ΓΥΝΗ.

εἶτ᾽ οὐχὶ δέξει δῆτα τὰ καταχύσματα;

ΠΛΟΥΤΟΣ.

795 ἔνδον γε παρὰ τὴν ἑστίαν, ὥσπερ νόμος·
ἔπειτα καὶ τὸν φόρτον ἐκφύγοιμεν ἄν.
οὐ γὰρ πρεπῶδές ἐστι τῷ διδασκάλῳ,
ἰσχάδια καὶ τρωγάλια τοῖς θεωμένοις
προβαλόντ᾽, ἐπὶ τούτοισιν ἐπαναγκάζειν γελᾶν.

ΓΥΝΗ.

800 εὖ πάνυ λέγεις· ὡς Δεξίνικος οὑτοσὶ
ἀνίσταθ᾽, ὡς ἁρπασόμενος τὰς ἰσχάδας.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΑΝΗΡ ΔΙΚΑΙΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Ὡς ἡδὺ πράττειν, ὦνδρες, ἐστ' εὐδαιμόνως,
καὶ ταῦτα μηδὲν ἐξενεγκόντ' οἴκοθεν.
ἡμῖν γὰρ ἀγαθῶν σωρὸς εἰς τὴν οἰκίαν
805 ἐπεισπέπαικεν οὐδὲν ἠδικηκόσιν.
ἡ μὲν σιπύη μεστή 'στι λευκῶν ἀλφίτων·
οἱ δ' ἀμφορῆς, οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου.
ἅπαντα δ' ἡμῖν ἀργυρίου καὶ χρυσίου
τὰ σκευάρια πλήρη 'στιν, ὥστε θαυμάσαι.
810 τὸ φρέαρ δ' ἐλαίου μεστόν· αἱ δὲ λήκυθοι
μύρου γέμουσι· τὸ δ' ὑπερῷον, ἰσχάδων.
ὀξὶς δὲ πᾶσα, καὶ λοπάδιον, καὶ χύτρα,
χαλκῆ γέγονε· τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπροὺς,
τοὺς ἰχθυηροὺς, ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν.
815 ὁ δ' ἴπος ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.
στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν
χρυσοῖς· ἀποψώμεσθα δ' οὐ λίθοις ἔτι,
ἀλλὰ σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.
καὶ νῦν ὁ δεσπότης μὲν ἔνδον βουθυτεῖ
820 ὗν καὶ τράγον καὶ κριὸν, ἐστεφανωμένος·
ἐμὲ δ' ἐξέπεμψεν ὁ καπνός. οὐχ οἷός τε γὰρ
ἔνδον μένειν ἦν. ἔδακνε γὰρ τὰ βλέφαρά μου.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἕπου μετ' ἐμοῦ, παιδάριον, ἵνα πρὸς τὸν θεὸν
ἴωμεν

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔα, τίς ἔσθ᾽ ὁ προσιὼν οὑτοσί;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

825 ἀνὴρ πρότερον μὲν ἄθλιος, νῦν δ᾽ εὐτυχής.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

δῆλον, ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

μάλιστ᾽.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔπειτα τοῦ δέει;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

πρὸς τὸν θεὸν

ἥκω· μεγάλων γάρ μοι 'στὶν ἀγαθῶν αἴτιος.

ἐγὼ γὰρ ἱκανὴν οὐσίαν παρὰ τοῦ πατρὸς

830 λαβὼν, ἐπήρκουν τοῖς δεομένοις τῶν φίλων,

εἶναι νομίζων χρήσιμον πρὸς τὸν βίον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἦπου σε ταχέως ἐπέλιπεν τὰ χρήματα.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

κομιδῆ μὲν οὖν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκοῦν μετὰ ταῦτ᾽ ἦσθ᾽ ἄθλιος.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

κομιδῆ μὲν οὖν. κἀγὼ μὲν ᾤμην, οὓς τέως

835 εὐηργέτησα δεομένους, ἕξειν φίλους

ὄντως βεβαίους, εἰ δεηθείην ποτέ·

οἱ δ᾽ ἐξετρέποντο, κοὐκ ἐδόκουν ὁρᾶν μ᾽ ἔτι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ κατεγέλων γ᾽, εὖ οἶδ᾽ ὅτι.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

κομιδῆ μὲν οὖν.

αὐχμὸς γὰρ ὢν τῶν σκευαρίων μ᾽ ἀπώλεσεν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

840 ἀλλ' οὐχὶ νῦν.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

ἀνθ' ὧν ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν

προσευξόμενος ἥκω δικαίως ἐνθάδε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸ τριβώνιον δὲ, τί δύναται πρὸς τὸν θεὸν,

ὃ φέρει μετὰ σοῦ τὸ παιδάριον τουτί; φράσον.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ τοῦτ' ἀναθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

845 μῶν οὖν ἐμυήθης δῆτ' ἐν αὐτῷ τὰ μεγάλα;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

οὔκ· ἀλλ' ἐνεῤῥίγωσ' ἔτη τρία καὶ δέκα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὰ δ' ἐμβάδια;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ ταῦτα συνεχειμάζετο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ ταῦτ' ἀναθήσων ἔφερες οὖν;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

νὴ τὸν Δία.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

χαρίεντά γ' ἥκεις δῶρα τῷ θεῷ φέρων.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

850 οἴμοι κακοδαίμων, ὡς ἀπόλωλα δείλαιος,

καὶ τρισκακοδαίμων, καὶ τετράκις, καὶ πεντάκις,

καὶ δωδεκάκις, καὶ μυριάκις· ἰοὺ, ἰού.

οὕτω πολυφόρῳ ξυγκέκραμαι δαίμονι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, καὶ θεοὶ φίλοι,

855 τί ποτ' ἐστὶν, ὅ τι πέπονθεν ἄνθρωπος κακόν;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οὐ γὰρ σχέτλια πέπονθα νυνὶ πράγματα,
ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τἀκ τῆς οἰκίας
διὰ τὸν θεὸν τοῦτον, τὸν ἐσόμενον τυφλὸν
πάλιν αὖθις, ἤνπερ μὴ 'λλίπωσιν αἱ δίκαι;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

860 ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ.
προσέρχεται γάρ τις κακῶς πράττων ἀνήρ.
ἔοικε δ' εἶναι τοῦ πονηροῦ κόμματος.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

νὴ Δία· καλῶς τοίνυν ποιῶν ἀπόλλυται.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ποῦ, ποῦ 'σθ' ὁ μόνος ἅπαντας ἡμᾶς πλουσίους
865 ὑποσχόμενος οὗτος ποιήσειν εὐθέως,
εἰ πάλιν ἀναβλέψειεν ἐξαρχῆς; ὁ δὲ
πολὺ μᾶλλον ἐνίους ἐστὶν ἐξολωλεκώς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ τίνα δέδρακε ταῦτα δῆτ';

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ἐμὲ τουτονί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἦ τῶν πονηρῶν ἦσθα καὶ τοιχωρύχων;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

870 μὰ Δί', οὐμενοῦν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενός,
κοὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἔχετέ μου τὰ χρήματα.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὡς σοβαρὸς, ὦ Δάματερ, εἰσελήλυθεν
ὁ συκοφάντης. δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως οὐκ ἂν φθάνοις;
875 ἐπὶ τοῦ τροχοῦ γὰρ δεῖ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον

εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας.

ΚΑΡΙΩΝ.

οἴμωζ᾽ ἆρα σύ.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

νὴ τὸν Δία τὸν Σωτῆρα, πολλοῦ γ᾽ ἄξιος
ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς ἔσθ᾽, ὅτι
τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

880 οἴμοι τάλας· μῶν καὶ σὺ μετέχων καταγελᾷς;
ἐπεὶ πόθεν θοἰμάτιον εἴληφας τοδί;
ἐχθὲς δ᾽ ἔχοντ᾽ εἶδόν σ᾽ ἐγὼ τριβώνιον.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

οὐδὲν προτιμῶ σου. φορῶ γὰρ πριάμενος
τὸν δακτύλιον τονδὶ παρ᾽ Εὐδάμου δραχμῆς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

885 ἀλλ᾽ οὐκ ἂν ἔστι συκοφάντου δήγματος.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ἆρ᾽ οὐχ ὕβρις ταῦτ᾽ ἐστὶ πολλή; σκώπτετον,
ὅ τι δὲ ποιεῖτον ἐνθάδ᾽, οὐκ εἰρήκατον.
οὐκ ἐπ᾽ ἀγαθῷ γὰρ ἐνθάδ᾽ ἐστὸν οὐδενί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μὰ τὸν Δί᾽ οὔκουν τῷ γε σῷ, σάφ᾽ ἴσθ᾽ ὅτι.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

890 ἀπὸ τῶν ἐμῶν γὰρ, ναὶ μὰ Δία, δειπνήσετον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὡς δὴ ᾽π᾽ ἀληθείᾳ, σὺ μετὰ τοῦ μάρτυρος
διαῤῥαγείης, μηδενὸς ἐμπεπλησμένος.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ἀρνεῖσθον; ἔνδον ἐστὶν, ὦ μιαρωτάτω,
πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπτημένων.

895 ὓ ὖ, ὓ ὖ, ὓ ὖ, ὓ ὖ, ὓ ὖ, ὓ ὖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

κακόδαιμον, ὀσφραίνει τι;

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τοῦ ψύχους γ', ἴσως

ἐπεὶ τοιοῦτόν γ' ἀμπέχεται τριβώνιον.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ταῦτ' οὖν ἀνάσχετ' ἐστὶν, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,

τούτους ὑβρίζειν εἰς ἔμ'; οἴμ', ὡς ἄχθομαι,

900 ὅτι χρηστὸς ὢν καὶ φιλόπολις, πάσχω κακῶς.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σὺ φιλόπολις καὶ χρηστός;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ὡς οὐδείς γ' ἀνήρ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ μὴν ἐπερωτηθεὶς ἀπόκριναί μοι.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

τὸ τί;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

γεωργὸς εἶ;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

μελαγχολᾶν μ' οὕτως οἴει;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ' ἔμπορος;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ναὶ, σκήπτομαί γ', ὅταν τύχω.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

905 τί δαί; τέχνην τιν' ἔμαθες.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οὐ μὰ τὸν Δία.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πῶς οὖν διέζης, ἢ πόθεν, μηδὲν ποιῶν;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

τῶν τῆς πόλεώς εἰμ' ἐπιμελητὴς πραγμάτων,
καὶ τῶν ἰδίων πάντων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

σύ; τί μαθών;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

βούλομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πῶς οὖν ἂν εἴης χρηστὸς, ὦ τοιχωρύχε,
910 εἴ, σοι προσῆκον μηδὲν, εἶτ' ἀπεχθάνει;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οὐ γὰρ προσήκει τὴν ἐμαυτοῦ μοι πόλιν
εὐεργετεῖν μ', ὦ κέπφε, καθ' ὅσον ἂν σθένω;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εὐεργετεῖν οὖν ἐστι τὸ πολυπραγμονεῖν;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

τὸ μὲν οὖν βοηθεῖν τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις,
915 καὶ μὴ 'πιτρέπειν, ἐάν τις ἐξαμαρτάνῃ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔκουν δικαστὰς ἐξεπιτηδὲς ἡ πόλις
ἄρχειν καθίστησιν;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

κατηγορεῖ δὲ τίς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁ βουλόμενος.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ' ἐγώ.
ὥστ' εἰς ἔμ' ἥκει τῆς πόλεως τὰ πράγματα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

920 νὴ Δία, πονηρόν γ' ἆρα προστάτην ἔχει.
ἐκεῖνο δ' οὐ βούλοι' ἂν, ἡσυχίαν ἔχων,
ζῆν ἀργός;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ἀλλὰ προβατίου βίον λέγεις,
εἰ μὴ φανεῖται διατριβή τις τῷ βίῳ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐδ᾽ ἂν μεταμάθοις;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οὐδ᾽ ἂν, εἰ δοίης γ᾽ ἐμοὶ
925 τὸν Πλοῦτον αὐτὸν, καὶ τὸ Βάττου σίλφιον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

κατάθου ταχέως θοἰμάτιον.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὗτος, σοὶ λέγει.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔπειθ᾽ ὑπόλυσαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

ταῦτα πάντα σοὶ λέγει.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

καὶ μὴν προσελθέτω πρὸς ἔμ᾽ ὑμῶν ἐνθαδὶ
ὁ βουλόμενος.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὐκοῦν ἐκεῖνός εἰμ᾽ ἐγώ.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

930 οἴμοι τάλας, ἀποδύομαι μεθ᾽ ἡμέραν.

ΚΑΡΙΩΝ.

σὺ γὰρ ἀξιοῖς τἀλλότρια πράττων ἐσθίειν.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ὁρᾷς ἃ ποιεῖ; ταῦτ᾽ ἐγὼ μαρτύρομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οἴχεται φεύγων, ὃν ἦγες μάρτυρα.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

οἴμοι περιείλημμαι μόνος.

ΚΑΡΙΩΝ.

νυνὶ βοᾷς;

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

935 οἴμοι μάλ᾽ αὖθις.

ΚΑΡΙΩΝ.

δός σύ μοι τὸ τριβώνιον,
ἵν᾽ ἀμφιέσω τὸν συκοφάντην τουτονί.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

μὴ δῆθ᾽· ἱερὸν γάρ ἐστι τοῦ Πλούτου πάλαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἔπειτα ποῦ κάλλιον ἀνατεθήσεται,
ἢ περὶ πονηρὸν ἄνδρα καὶ τοιχωρύχον;
940 Πλοῦτον δὲ κοσμεῖν ἱματίοις σεμνοῖς πρέπει.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

τοῖς δ᾽ ἐμβαδίοις τί χρήσεταί τις; εἰπ᾽ ἐμοί.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ ταῦτα πρὸς τὸ μέτωπον αὐτίκα δὴ μάλα,
ὥσπερ κοτίνῳ, προσπατταλεύσω τουτῳί.

ΣΥΚΟΦΑΝΤΗΣ.

ἄπειμι· γιγνώσκω γὰρ ἥττων ὢν πολὺ
945 ὑμῶν· ἐὰν δὲ σύζυγον λάβω τινὰ,
καὶ σύκινον, τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεὸν
ἐγὼ ποιήσω τήμερον δοῦναι δίκην,
ὅτι καταλύει περιφανῶς, εἷς ὢν μόνος,
τὴν δημοκρατίαν, οὔτε τὴν Βουλὴν πιθὼν
950 τὴν τῶν πολιτῶν, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν.

ΔΙΚΑΙΟΣ.

καὶ μὴν, ἐπειδὴ τὴν πανοπλίαν τὴν ἐμὴν
ἔχων βαδίζεις, εἰς τὸ βαλανεῖον τρέχε·
ἔπειτ᾽ ἐκεῖ κορυφαῖος ἑστηκὼς, θέρου.
κἀγὼ γὰρ εἶχον τὴν στάσιν ταύτην ποτέ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

955 ἀλλ᾽ ὁ βαλανεὺς ἕλξει θύραζ᾽ αὐτὸν, λαβὼν
τῶν ὀρχιπέδων· ἰδὼν γὰρ αὐτὸν, γνώσεται,
ὅτι ἐστ᾽ ἐκείνου τοῦ πονηροῦ κόμματος.
νὼ δ᾽ εἰσίωμεν, ἵνα προσεύξῃ τὸν θεόν.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΝΕΑΝΙΑΣ.

ΓΡΑΥΣ.

Ἆρ᾽, ὦ φίλοι γέροντες, ἐπὶ τὴν οἰκίαν
960 ἀφίγμεθ᾽ ὄντως τοῦ νέου τούτου θεοῦ,
ἢ τῆς ὁδοῦ τοπαράπαν ἡμαρτήκαμεν;

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ᾽ ἴσθ᾽ ἐπ᾽ αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη,
ὦ μειρακίσκη· πυνθάνει γὰρ ὡρικῶς.

ΓΡΑΥΣ.

φέρε νυν, ἐγὼ τῶν ἔνδοθεν καλέσω τινά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

965 μὴ δῆτ᾽· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ἐξελήλυθα.
ἀλλ᾽ ὅ τι μάλιστ᾽ ἐλήλυθας, λέγειν σ᾽ ἐχρῆν.

ΓΡΑΥΣ.

πέπονθα δεινὰ καὶ παράνομ᾽, ὦ φίλτατε.
ἀφ᾽ οὗ γὰρ ὁ θεὸς οὗτος ἤρξατο βλέπειν,
ἀβίωτον εἶναί μοι πεποίηκε τὸν βίον.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

970 τί δ᾽ ἔστιν; ἦπου καὶ σὺ συκοφάντρια
ἐν ταῖς γυναιξὶν ἦσθα;

ΓΡΑΥΣ.

μὰ Δί᾽ ἐγὼ μὲν οὔκ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλ᾽ οὐ λαχοῦσ᾽ ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;

ΓΡΑΥΣ.

σκώπτεις· ἐγὼ δὲ κατακέκνησμαι δείλαιρα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔκουν ἐρεῖς ἀνύσασα τὸν κνησμὸν τίνα;

ΓΡΑΥΣ.

975 ἄκουε νῦν. ἦν μοι τι μειράκιον φίλον,

πενιχρὸν μὲν, ἄλλως δ' εὐπρόσωπον, καὶ καλὸν,

καὶ χρηστόν. εἰ γάρ του δεηθείην ἐγὼ,

ἅπαντ' ἐποίει κοσμίως μοι καὶ καλῶς·

ἐγὼ δ' ἐκείνῳ ταὐτὰ πάνθ' ὑπηρέτουν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

980 τί δ' ἦν, ὅ τι σου μάλιστ' ἐδεῖθ' ἑκάστοτε;

ΓΡΑΥΣ.

οὐ πολλά· καὶ γὰρ ἐκνομίως μ' ᾐσχύνετο.

ἀλλ' ἀργυρίου δραχμὰς ἂν ᾔτησ' εἴκοσιν

εἰς ἱμάτιον· ὀκτὼ δ' ἂν εἰς ὑποδήματα·

καὶ ταῖς ἀδελφαῖς ἀγοράσαι χιτώνιον

985 ἐκέλευσεν ἂν, τῇ μητρί θ' ἱματίδιον·

πυρῶν τ' ἂν ἐδεήθη μεδίμνων τεττάρων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ πολλὰ τοίνυν, μὰ τὸν Ἀπόλλω, ταῦτά γε

εἴρηκας· ἀλλὰ δῆλον, ὅτι σ' ᾐσχύνετο.

ΓΡΑΥΣ.

καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας

990 αἰτεῖν μ' ἔφασκεν, ἀλλὰ φιλίας οὕνεκα,

ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν, μεμνῇτό μου.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

λέγεις ἐρῶντ' ἄνθρωπον ἐκνομιώτατα.

ΓΡΑΥΣ.

ἀλλ' οὐχὶ νῦν γ' ὁ βδελυρὸς ἔτι τὸν νοῦν ἔχει

τὸν αὐτόν· ἀλλὰ πολὺ μεθέστηκεν πάνυ.

995 ἐμοῦ γὰρ αὐτῷ τὸν πλακοῦντα τουτονὶ,

καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα
ἐπέντα πεμψάσης, ὑπειπούσης θ', ὅτι
εἰς ἑσπέραν ἥξοιμι —

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί σ' ἔδρασ'; εἶπ' ἐμοί.

ΓΡΑΥΣ.

ἄμητα προσαπέπεμψεν ἡμῖν τουτονὶ,
1000 ἐφ' ᾧ τ' ἐκεῖσέ μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι,
καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις εἶπεν ἀποπέμπων, ὅτι
ΠΑΛΑΙ ΠΟΤ' ΗΣΑΝ ΑΛΚΙΜΟΙ ΜΙΛΗΣΙΟΙ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

δῆλον ὅτι τοὺς τρόπους τις οὐ μοχθηρὸς ἦν.
ἔπειτα πλουτῶν, οὐκέθ' ἥδεται φακῇ·
1005 πρότου δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντ' ἐπήσθιε.

ΓΡΑΥΣ.

καὶ μὴν πρότου γ' ὁσημέραι, νὴ τὼ θεὼ,
ἐπὶ τὴν θύραν ἐβάδιζεν αἰεὶ τὴν ἐμήν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἐπ' ἐκφοράν;

ΓΡΑΥΣ.

μὰ Δί', ἀλλὰ τῆς φωνῆς μόνον
ἐρῶν ἀκοῦσαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τοῦ λαβεῖν μὲν οὖν χάριν.

ΓΡΑΥΣ.

1010 καὶ, νὴ Δί', εἰ λυπουμένην γ' αἴσθοιτό με,
νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἔπειτ' ἴσως ᾔτησ' ἂν εἰς ὑποδήματα;

ΓΡΑΥΣ.

μυστηρίοις δὲ τοῖς μεγάλοις ὀχουμένην
ἐπὶ τῆς ἁμάξης ὅτι προσέβλεψέν με τις,

1015 ἐτυπτόμην διὰ τοῦθ᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν.
οὕτω σφόδρα ζηλότυπος ὁ νεανίσκος ἦν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

μόνος γὰρ ἥδεθ᾽, ὡς ἔοικεν, ἐσθίων.

ΓΡΑΥΣ.

καὶ τάς γε χεῖρας παγκάλας ἔχειν μ᾽ ἔφη.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὁπότε προτείνειάν γε δραχμὰς εἴκοσιν.

ΓΡΑΥΣ.

1020 ὄζειν τε τῆς χρόας ἔφασκεν ἡδύ με.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εἰ Θάσιον ἐνέχεις, εἰκότως γε, νὴ Δία.

ΓΡΑΥΣ.

τὸ βλέμμα δ᾽ ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ σκαιὸς ἦν ἄνθρωπος· ἀλλ᾽ ἠπίστατο
γραὸς καπρώσης τἀφόδια κατεσθίειν.

ΓΡΑΥΣ.

1025 ταῦτ᾽ οὖν ὁ θεός, ὦ φίλ᾽ ἄνερ, οὐκ ὀρθῶς ποιεῖ,
φάσκων βοηθεῖν τοῖς ἀδικουμένοις ἀεί.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί γὰρ ποιήσει, φράζε, καὶ πεπράξεται.

ΓΡΑΥΣ.

ἀναγκάσαι δίκαιόν ἐστι, νὴ Δία,
τὸν εὖ παθόνθ᾽ ὑπ᾽ ἐμοῦ, πάλιν μ᾽ ἀντευποιεῖν·
1030 ἢ μηδ᾽ ὁτιοῦν ἀγαθὸν δίκαιός ἐστ᾽ ἔχειν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὔκουν καθ᾽ ἑκάστην ἀπεδίδου τὴν νύκτα σοι;

ΓΡΑΥΣ.

ἀλλ᾽ οὐδέποτέ με ζῶσαν ἀπολείψειν ἔφη.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὀρθῶς γε· νῦν δέ γ᾽ οὐκέτι ζῆν σ᾽ οἴεται.

ΓΡΑΥΣ.

ὑπὸ τοῦ γὰρ ἄλγους κατατέτηκ', ὦ φίλτατε.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

1035 οὔκ· ἀλλὰ κατασέσηπας, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.

ΓΡΑΥΣ.

διὰ δακτυλίου μὲν οὖν ἐμέ γ' ἂν διελκύσαις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εἰ τυγχάνει γ' ὁ δακτύλιος ὢν τηλία.

ΓΡΑΥΣ.

καὶ μὴν τὸ μειράκιον τοδὶ προσέρχεται,
οὗπερ πάλαι κατηγοροῦσα τυγχάνω·
1040 ἔοικε δ' ἐπὶ κῶμον βαδίζειν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

φαίνεται.
στέφανόν γέ τοι καὶ δᾷδ' ἔχων πορεύεται.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀσπάζομαι.

ΓΡΑΥΣ.

τί φησιν;

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀρχαία φίλη,
πολιὰ γεγένησαι ταχύ γε, νὴ τὸν οὐρανόν.

ΓΡΑΥΣ.

τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεος, ἧς ὑβρίζομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

1045 ἔοικε διὰ πολλοῦ χρόνου σ' ἑωρακέναι.

ΓΡΑΥΣ.

ποίου χρόνου, ταλάνταθ', ὃς παρ' ἐμοὶ χθὲς ἦν;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τοὐναντίον πέπονθε τοῖς πολλοῖς ἄρα.
μεθύων γάρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει.

ΓΡΑΥΣ.

οὐκ· ἀλλ' ἀκόλαστός ἐστιν αἰεὶ τοὺς τρόπους.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

1050 ὦ Ποντοπόσειδον, καὶ θεοὶ πρεσβυτικοὶ,
ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ῥυτίδων ὅσας ἔχει.

ΓΡΑΥΣ.

(ἆ, ἆ·) τὴν δᾷδα μή μοι πρόσφερ'.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εὖ μέντοι λέγει,
ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,
ὥσπερ παλαιὰν εἰρεσιώνην καύσεται.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

1055 βούλει διὰ χρόνου πρός με παῖσαι;

ΓΡΑΥΣ.

ποῖ, τάλαν;

ΝΕΑΝΙΑΣ.

αὐτοῦ, λαβοῦσα κάρυα.

ΓΡΑΥΣ.

παιδιὰν τίνα;

ΝΕΑΝΙΑΣ.

πόσους ἔχεις ὀδόντας;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἀλλὰ γνώσομαι
κἀγωγ'. ἔχει γὰρ τρεῖς ἴσως, ἢ τέτταρας.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀπότισον· ἕνα γὰρ γόμφιον μόνον φορεῖ.

ΓΡΑΥΣ.

1060 ταλάντατ' ἀνδρῶν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς,
πλυνόν με ποιῶν ἐν τοσούτοις ἀνδράσιν.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ὄναιο μέντ' ἄν, εἴ τις ἐκπλύνειε σε,

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐ δῆτ᾽, ἐπεὶ νῦν μὲν καπηλικῶς ἔχει.
εἰ δ᾽ ἐκπλυνεῖται τοῦτο τὸ ψιμύθιον,
1065 ὄψει κατάδηλα τοῦ προσώπου τὰ ῥάκη.

ΓΡΑΥΣ.

γέρων ἀνὴρ ὢν, οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκεῖς.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

πειρᾷ μὲν οὖν ἴσως σε, καὶ τῶν τιτθίων
ἐφάπτεταί σου, λανθάνειν δοκῶν ἐμέ.

ΓΡΑΥΣ.

μὰ τὴν Ἀφροδίτην, οὐκ ἐμοῦ γ᾽, ὦ βδελυρὲ σύ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

1070 μὰ τὴν Ἑκάτην, οὐ δῆτα· μαινοίμην γὰρ ἄν.
ἀλλ᾽, ὦ νεανίσκ᾽, οὐκ ἐῶ τὴν μείρακα
μισεῖν σε ταύτην.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀλλ᾽ ἔγωγ᾽ ὑπερφιλῶ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

καὶ μὴν κατηγορεῖ γέ σου.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

τί κατηγορεῖ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

εἶναί σ᾽ ὑβριστὴν φησὶ, καὶ λέγειν, ὅτι
1075 ΠΑΛΑΙ ΠΟΤ᾽ ΗΣΑΝ ΑΛΚΙΜΟΙ ΜΙΛΗΣΙΟΙ.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἐγὼ περὶ ταύτης οὐ μαχοῦμαί σοι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸ τί;

ΝΕΑΝΙΑΣ.

αἰσχυνόμενος τὴν ἡλικίαν τὴν σὴν, ἐπεὶ
οὐκ ἄν ποτ᾽ ἄλλῳ τοῦτ᾽ ἐπέτρεπον ποιεῖν·
νῦν δ᾽ ἄπιθι χαίρων, ξυλλαβὼν τὴν μείρακα.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

1080 οἶδ', οἶδα τὸν νοῦν· οὐκέτ' ἀξιοῖς ἴσως
εἶναι μετ' αὐτῆς.

ΓΡΑΥΣ.

ὁ δ' ἐπιτρέψων ἐστὶ τίς;

ΝΕΑΝΙΑΣ.

οὐκ ἂν διαλεχθείην διεσπλεκωμένῃ
ὑπὸ μυρίων ἐτῶν γε καὶ τρισχιλίων.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ὅμως δ', ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους
1085 πίνειν, ξυνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀλλ' ἔστι κομιδῆ τρὺξ παλαιὰ καὶ σαπρά.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ' ἰάσεται.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τῷ θεῷ γὰρ βούλομαι.
ἐλθὼν ἀναθεῖναι τοὺς στεφάνους τούσδ', οὓς ἔχω.

ΓΡΑΥΣ.

1090 ἐγὼ δέ γ' αὐτῷ καὶ φράσαι τι βούλομαι.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

ἐγὼ δέ γ' οὐκ εἴσειμι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

θάῤῥει, μὴ φοβοῦ.
οὐ γὰρ βιάσεται.

ΝΕΑΝΙΑΣ.

πάνυ καλῶς τοίνυν λέγεις.
ἱκανὸν γὰρ αὐτὴν πρότερον ὑπεπίττουν χρόνον.

ΓΡΑΥΣ.

βάδιζ'· ἐγὼ δέ σου κατόπιν εἰσέρχομαι.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

1095 ὡς εὐτόνως, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ γρᾴδιον,
ὥσπερ λεπάς, τῷ μειρακίῳ προσίσχεται.

ΧΟΡΟΣ.

(λείπει ἡ τοῦ Χοροῦ ᾠδή.)

ΚΑΡΙΩΝ, ΕΡΜΗΣ, ΙΕΡΕΥΣ ΔΙΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ, ΓΡΑΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Τίς ἔσθ᾽ ὁ κόπτων τὴν θύραν; τουτὶ τί ἦν;
οὐδεὶς ἔοικεν· ἀλλὰ δῆτα τὸ θύριον
φθεγγόμενον ἄλλως κλαυσιᾷ.

ΕΡΜΗΣ.

σέ τοι, σέ τοι

1100 λέγω, Καρίων, ἀνάμεινον.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὗτος, εἴπ᾽ ἐμοὶ,
σὺ τὴν θύραν ἔκοπτες οὑτωσὶ σφόδρα;

ΕΡΜΗΣ.

μὰ Δί᾽, ἀλλ᾽ ἔμελλον· εἶτ᾽ ἀνέῳξάς, με φθάσας.
ἀλλ᾽ ἐκκάλει τὸν δεσπότην τρέχων ταχὺ,
ἔπειτα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία,
1105 ἔπειτα τοὺς θεράποντας, εἶτα τὴν κύνα,
ἔπειτα σαυτὸν, εἶτα τὴν ὗν.

ΚΑΡΙΩΝ.

εἴπ᾽ ἐμοὶ,
τί δ᾽ ἐστίν;

ΕΡΜΗΣ.

ὁ Ζεὺς, ὦ πόνηρε, βούλεται,
ἐς ταυτὸν ὑμᾶς ξυγκυκήσας τρυβλίον,
ἁπαξάπαντας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν.

ΚΑΡΙΩΝ.

1110 ἡ γλῶττα τῷ κήρυκι τούτων τέμνεται.
ἀτὰρ διὰ τί γε ταῦτ' ἐπιβουλεύει ποιεῖν
ἡμᾶς;

ΕΡΜΗΣ.

ὅτι ἡ δεινότατα πάντων πραγμάτων,
εἴργασθ'. ἀφ' οὗ γὰρ ἤρξατ' ἐξαρχῆς βλέπειν
ὁ Πλοῦτος, οὐδεὶς οὐ λιβανωτὸν, οὐ δάφνην,
1115 οὐ ψαιστὸν, οὐχ ἱερεῖον, οὐκ ἄλλ' οὐδὲ ἓν
ἡμῖν ἐπιθύει τοῖς θεοῖς.

ΚΑΡΙΩΝ.

μὰ Δί', οὐδέ γε
θύσει. κακῶς γὰρ ἐπεμελεῖσθ' ἡμῶν τότε.

ΕΡΜΗΣ.

καὶ τῶν μὲν ἄλλων μοι θεῶν ἧττον μέλει·
ἐγὼ δ' ἀπόλωλα κἀπιτέτριμμαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

σωφρονεῖς.

ΕΡΜΗΣ.

1120 πρότερον γὰρ εἶχον μὲν παρὰ ταῖς καπηλίσι
πάντ' ἀγάθ' ἕωθεν εὐθὺς, οἰνοῦτταν, μέλι,
ἰσχάδας, ὅσ' εἰκός ἐστιν Ἑρμῆν ἐσθίειν·
νυνὶ δὲ πεινῶν, ἀναβάδην ἀναπαύομαι.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὔκουν δικαίως, ὅστις ἐποίεις ζημίαν
1125 ἐνίοτε, τοιαῦτ' ἀγάθ' ἔχων;

ΕΡΜΗΣ.

οἴμοι τάλας,
οἴμοι πλακοῦντος, τοῦ 'ν τετράδι πεπεμμένου.

ΚΑΡΙΩΝ.

ΠΟΘΕΙΣ ΤΟΝ ΟΥ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΜΑΤΗΝ ΚΑΛΕΙΣ.

ΕΡΜΗΣ.

οἴμοι δὲ κωλῆς, ἧς ἐγὼ κατήσθιον.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἀσκωλίαζ᾽ ἐνταῦθα πρὸς τὴν αἰθρίαν.

ΕΡΜΗΣ.

1130 σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατήσθιον.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὀδύνη σε πρὸς τὰ σπλάγχν᾽ ἔοικ᾽ ἐπιστρέφειν.

ΕΡΜΗΣ.

οἴμοι δὲ κύλικος ἴσον ἴσῳ κεκραμένης.

ΚΑΡΙΩΝ.

ταύτην ἐπιπιὼν, ἀποτρέχων οὐκ ἂν φθάνοις.

ΕΡΜΗΣ.

ἆρ᾽ ὠφελήσαις ἄν τι τὸν σαυτοῦ φίλον;

ΚΑΡΙΩΝ.

1135 εἴ του δέει γ᾽, ὧν δυνατὸς εἰμί σ᾽ ὠφελεῖν.

ΕΡΜΗΣ.

εἴ μοι πορίσας ἄρτον τιν᾽ εὖ πεπεμμένον
δοίης καταφαγεῖν, καὶ κρέας νεανικὸν,
ὧν θύεθ᾽ ὑμεῖς ἔνδον.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἀλλ᾽ οὐκ ἔκφορα.

ΕΡΜΗΣ.

καὶ μὴν ὁπότε τι σκευάριον τοῦ δεσπότου
1140 ὑφέλοι᾽, ἐγώ σε λανθάνειν ἐποίουν ἀεί.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἐφ᾽ ᾧ τε μετέχειν καὐτὸς, ὦ τοιχωρύχε.
ἧκεν γὰρ ἄν σοι ναστὸς εὖ πεπεμμένος.

ΕΡΜΗΣ.

ἔπειτα τοῦτόν γ᾽ αὐτὸς ἂν κατήσθιες.

ΚΑΡΙΩΝ.

οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοὶ,
1145 ὁπότε τι ληφθείην πανουργήσας ἐγώ.

ΕΡΜΗΣ.

μὴ μνησικακήσῃς, εἰ σὺ Φυλὴν κατέλαβες.

ἀλλὰ ξύνοικον, πρὸς θεῶν, δέξασθ' ἐμέ.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἔπειτ', ἀπολιπὼν τοὺς θεοὺς, ἐνθάδε μενεῖς;

ΕΡΜΗΣ.

τὰ γὰρ παρ' ὑμῖν ἐστὶ βελτίω πολύ.

ΚΑΡΙΩΝ.

1150 τί δαί; ταὐτομολεῖν ἄστειον εἶναί σοι δοκεῖ;

ΕΡΜΗΣ.

ΠΑΤΡΙΣ ΓΑΡ ΕΣΤΙ ΠΑΣ' ΙΝ' ΑΝ ΠΡΑΤΤΗι ΤΙΣ ΕΥ.

ΚΑΡΙΩΝ.

τί δῆτ' ἂν εἴης ὄφελος ἡμῖν ἐνθάδ' ὤν.

ΕΡΜΗΣ.

παρὰ τὴν θύραν Στροφαῖον ἱδρύσασθ' ἐμέ.

ΚΑΡΙΩΝ.

Στροφαῖον; ἀλλ' οὐκ ἔργον ἐστ' οὐδὲν στροφῶν.

ΕΡΜΗΣ.

1155 ἀλλ' Ἐμπολαῖον.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἀλλὰ πλουτοῦμεν· τί οὖν

Ἑρμῆν παλιγκάπηλον ἡμᾶς δεῖ τρέφειν;

ΕΡΜΗΣ.

ἀλλὰ Δόλιον τοίνυν.

ΚΑΡΙΩΝ.

Δόλιον; ἥκιστά γε.

οὐ γὰρ δόλου νῦν ἔργον, ἀλλ' ἁπλῶν τρόπων.

ΕΡΜΗΣ.

ἀλλ' Ἡγεμόνιον.

ΚΑΡΙΩΝ.

ἀλλ' ὁ θεὸς ἤδη βλέπει,

1160 ὥσθ' ἡγεμόνος οὐδὲν δεησόμεσθ' ἔτι.

ΕΡΜΗΣ.

Ἐναγώνιος τοίνυν ἔσομαι. καὶ τί ἔτ' ἐρεῖς;

Πλούτῳ γὰρ ἐστι τοῦτο συμφορώτατον,

ποιεῖν ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς.

ΚΑΡΙΩΝ.

ὡς ἀγαθόν ἐστ' ἐπωνυμίας πολλὰς ἔχειν·

1165 οὗτος γὰρ ἐξεύρηκεν αὑτῷ βιότιον.

οὐκ ἐτὸς ἅπαντες οἱ δικάζοντες θαμὰ

σπεύδουσιν ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν.

ΕΡΜΗΣ.

οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ πλῦνέ γε

αὐτὸς προσελθὼν πρὸς τὸ φρέαρ τὰς κοιλίας,

1170 ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναι δοκῇς.

ΙΕΡΕΥΣ.

τίς ἂν φράσειε ποῦ 'στι Χρεμύλος μοι σαφῶς;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τί δ' ἐστὶν, ὦ βέλτιστε;

ΙΕΡΕΥΣ.

τί γὰρ ἄλλ', ἢ κακῶς;

ἀφ' οὗ γὰρ ὁ Πλοῦτος οὗτος ἤρξατο βλέπειν,

ἀπόλωλ' ὑπὸ λιμοῦ. καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω,

1175 καὶ ταῦτα τοῦ Σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἡ δ' αἰτία τίς ἐστιν, ὦ πρὸς τῶν θεῶν;

ΙΕΡΕΥΣ.

θύειν ἔτ' οὐδεὶς ἀξιοῖ.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τίνος οὕνεκα;

ΙΕΡΕΥΣ.

ὅτι πάντες εἰσὶ πλούσιοι· καίτοι τότε,

ὅτ' εἶχον οὐδὲν, ὁ μὲν ἂν ἥκων ἔμπορος

1180 ἔθυσεν ἱερεῖόν τι σωθείς· ὁ δέ τις ἂν

δίκην ἀποφυγών· ὁ δ' ἂν ἐκαλλιερεῖτό τις,

καὶ μετεκάλει τὸν ἱερέα· νῦν δ' οὐδὲ εἷς

θύει τοπαράπαν οὐδὲν, οὐδ' εἰσέρχεται,
πλὴν ἀποπατησόμενοί γε πλεῖν ἢ μυρίοι.

ΚΑΡΙΩΝ.

1185 οὔκουν τὰ νομιζόμενα σὺ τούτων λαμβάνεις;

ΙΕΡΕΥΣ.

τὸν οὖν Δία τὸν Σωτῆρα καὐτός μοι δοκῶ
χαίρειν ἐάσας, ἐνθάδ' αὐτοῦ καταμένειν.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

θάῤῥει. καλῶς ἔσται γὰρ, ἢν θεὸς θέλῃ.
ὁ Ζεὺς ὁ Σωτὴρ γὰρ πάρεστιν ἐνθάδε,
1190 αὐτόματος ἥκων.

ΙΕΡΕΥΣ.

πάντ' ἀγαθὰ τοίνυν λέγεις.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

ἱδρυσόμεθ' οὖν αὐτίκα μάλ', ἀλλὰ περίμενε,
τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.
ἀλλ' ἐκδότω τις δεῦρο δᾷδας ἡμμένας,
1195 ἵν' ἔχων προηγῇ τῷ θεῷ σύ.

ΙΕΡΕΥΣ.

πάνυ μὲν οὖν
δρᾷν ταῦτα χρή.

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὸν Πλοῦτον ἔξω τις καλεῖ.

ΓΡΑΥΣ.

ἐγὼ δὲ τί ποιῶ;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεὸν
ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, φέρε
σεμνῶς· ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.

ΓΡΑΥΣ.

1200 ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον;

ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

πάντα σοι πεπράξεται.
ἥξει γὰρ ὁ νεανίσκος ὥς σ᾽ εἰς ἑσπέραν.

ΓΡΑΥΣ.

ἀλλ᾽ εἴ γε μέντοι, νὴ Δί᾽, ἐγγυᾷ σύ μοι
ἥξειν ἐκεῖνον ὡς ἔμ᾽, οἴσω τὰς χύτρας.

ΚΑΡΙΩΝ.

καὶ μὴν πολὺ τῶν ἄλλων χύτρων τἀναντία
1205 αὗται ποιοῦσι. ταῖς γὰρ ἄλλαις μὲν χύτραις
ἡ γραῦς ἔπεστ᾽ ἀνωτάτω· ταύτης δὲ νῦν
τῆς γραὸς ἐπιπολῆς ἔπεισιν αἱ χύτραι.

ΧΟΡΟΣ.

οὐκ ἔτι τοίνυν εἰκὸς μέλλειν οὐδ᾽ ἡμᾶς, ἀλλ᾽ ἀναχωρεῖν
ἐς τοὔπισθεν· δεῖ γὰρ κατόπιν τούτων ᾄδοντας ἕπεσθαι.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ.

IN

ARISTOPHANEM

VARIÆ LECTIONES,

NOTÆ

ET

EMENDATIONES.

IN LYSISTRATAM.

Collata fuit hæc fabula ad Codices manuſcriptos tres. Sunt autem :

A. Regius MMDCCXV.

B. Regius MMDCCXVII.

Aug. Codex chartaceus e Bibliotheca Senatus Auguſtani, quo præter alia continentur Comici noſtri Theſmophoriazuſæ & Lyſiſtrata, minutiſſimis ductibus, ſed eleganter exaratus, ſæculi, ut videtur XV. ſub finem, ſed ex antiquo integroque exemplari.

ARGUMENTUM in duobus Regiis non comparet, nec fuit in codice Urbinate, e quo Bernardus Junta duas fabulas Aldo incognitas primus in lucem protraxit: quumque in principe illa editione deeſſet, caruerunt itidem eo ſequentes omnes, ex Juntina derivatæ, donec Kuſterus, qui primus tenuem Criticæ faculam Comico admovit, ex alio codice illud edidit. Nos idem argumentum ad Aug. codicis fidem emendavimus.

Lin. 4. τὰς μὲν ἐξωπίους ἐμπριλάς. Ultimam vocem vel conſulto omiſit, ut corruptam, Kuſterus, vel in codice ſuo non reperit. Veteris lectionis veſtigiis inſiſtentes indagent alii quid olim ſcriptum fuerit.

L. 8. μετ' ὀλίγον, *paulo poſt.* Sic cod. noſter. Kuſterus ὀλίγων. Idem mox male τοξευτῶν: cod. τοξοτῶν.

L. 12. ταμιεύσονται. Sic cod. Kuſterus ταμιεύονται, minus bene, quum ſequatur καταπαύσουσιν, quod verbum perperam cod. in modum ſubjunctivum transfert.

L. 13. οὗτος μὲν οὖν καταπλαγεὶς τοῦ θράσους. Kuſterus τὸ θράσος, omiſſo οὖν.

L. 16. ἐγκαρτεροῦσι δέ. Sic bene cod. Perperam vulgo ἐγκαρτεροῦσαι.

L. 17. E loci ſententia facile intelligitur quid ſignificet participium χυτροτομοῦσα, *irridens*, *ludibrio habens*, *ludificans*. Genuinum eſſe græcum verbum χυτροτομεῖν nec affirmare nec negare auſim: quibus ſecus videbitur, per me licet legant κερτομοῦσα.

L. 20. Voces οἱ Ἀθηναῖοι, & quæ ſequuntur uncis incluſæ, ſenſu flagitante inſerui.

L. 23. Poſt vocem πρέσβεις lacuna eſt in codice.

L. 24. Cod. ἀναμνήσασα παλαιὰς εἰς ἀλλήλους γενομένας διαλλάττει ἐν φανερῷ.

L. 26. Cod. ἑκάστοις. Vulgo ἑκάστους.

L. 27. τοῦ μετὰ Κλεόκριτον. Sic recte cod. id eſt anno I. Olymp. XCII. Perperam Kuſterus Λεώκριτον.

ARGUMENTI METRICI verſum ultimum non aliter exhibet cod. quam vulgo legitur, id eſt miſere depravatum. Pro ſuo lubitu & captu quivis eum emendet: ego vero legendum cenſeo:

σπονδὰς τιθέμενοι τὸν πόλεμον ἐξώρισαν.

ad corruptam lectionem propius accederet ἐξήρασαν. Sed quin pro ſincero habeatur obſtat proſodia, quum in ἐξεράω penultima producatur, nec ἐξεράζω uſu comprobatum ſit.

Verſ. 1. Ἐς Βακχεῖον. Magis Atticum eſt ἐς quam εἰς, quod præferunt A. & Aug. cum Juntina. Sed B. ἐς, quomodo etiam ante inſpectum illum codicem ſcripſeram.

5. πλὴν ἥ γ' ἐμή. Sic tres codd. & Juntina, aliæque antiquæ. Perperam Kuſterus ἥ γ' --- Naturalis ordo eſt: πλήν γε ἥδε ἡ ἐμὴ κωμῆτις ἐξέρχεται. --- Πλὴν valet ἀλλ' ὅμως, quo ſignificatu particulam ἣ non adſciſcit.

11. ἀνδράσι νενομίσμεθα. Sic A. & Aug. Vulgo minus bene ἀνδράσιν.

16. ἥξουσι. χαλεπή τοι γυναικῶν ἔξοδος. Juntina, quam ſequuntur

editiones ceteræ, cod. etiam Aug. χαλεπὴ τε. Poſterius ex prava pronuntiatione ortum. Duo Regii τοι, quod & metro & loquendi rationi ſatisfacit. Antequam Regios inſpexiſſem codices repoſueram pro jure meo χαλεπὴ δ' ἡ γυναικῶν ἔξοδος, quod & Th. Burgeſſio, qui nuperrime ſummo literarum bono novam procuravit Daweſii Miſcellaneorum Criticorum editionem, facillimum & ad vulgatum accommodatiſſimum videtur. Sed poſtquam Scaligeri emendationi duorum codicum acceſſit auctoritas, eam quam exhibeo lectionem, retinendam omnino cenſui. Non enim is ego ſum, qui facile animum inducam, verborum conſtructionem, quæ apud Tragicos frequentiſſima nihil habet offendiculi, *cane pejus & angue* a Comicis vitari debuiſſe: qua de re infra prolixius agam.

17. ἐκύπτασεν. Schol. ἀντὶ τοῦ ἐστράγγευσεν. κυπτάζειν ἐστὶ τὸ περί τι πονεῖν καὶ διατρίβειν: κωμῳδῶς δὲ τῇ ἀμφιβολίᾳ καὶ ἐπιχαρίτως κέχρηται, καθὰ καὶ Σώφρων.

Πλεῖσται γυναῖκες ἐνθαδὶ κυπτάζοντιν.

Vide viros doctiſſimos Valckenarium ad Ammonium L. II. c. 13. & Toupium ad Suidam II. 102.

18. ἡ δὲ παιδίον. Clauſulam hanc, integrumque verſum ſequentem profert Pollux VI. 33. ubi quum olim recte editum fuiſſet παιδίον, noviſſimi editores e ridicula erga ſuos codices ſuperſtitione, nulla metri habita ratione, repoſuerunt παῖδα, ſicque ſibi ſapere viſi ſunt.

20. ἦν γε. Poſterioris voculæ, e Regio A. repoſitæ, omiſſione claudicabat hic verſus. Conjeceram prius: ἀλλ' ἕτερα γἄρ' ἦν. A Juntina non diſcrepat Aug. In B. ἦν τῶνδε προυργιαίτατα, ſuperſcripta e ſcholiis varia lectione:

ἀλλ' οὐκ ἐκείνων ἦν τάδε προυργιαίτερα
αὐταῖς;

Sed vitioſa eſt iſta lectio, quia nihil præceſſit, quo referri queat τάδε. Ad προυργιαίτερα addita gloſſa ἀναγκαιότερα.

22. ξυγκαλεῖς. Vulgo, neglecto Atticiſmo, συγκαλεῖς. In his nulla eſt apud me librariorum auctoritas. Quod tamen antea repoſueram, confirmavit demum Regius A.

23. μῶν καὶ παχύ. Quod dixit Lyſiſtrata μέγα, accipit Calonice de virili membro.

24. νὴ τὸν Δία παχύ. Sic A. duo alii, ut vulgo, καὶ νὴ Δία παχύ.

25. ταχὺ γὰρ ἂν ξυνήλθομεν. Frequentiſſima hîc eſt ellipſis, quam ſemel obſervaſſe ſatis erit. Plena phraſis eſt: εἰ γὰρ οὗτος ἦν ὁ τρόπος, ταχὺ ξυνήλθομεν ἄν. *Si enim ad magnum & craſſum penem convocatæ fuiſſemus, cito conveniſſemus.* Namque, ut eſt in Priapeiis, Carm. VII. obſervante Berglero:

> Nimirum ſapiunt, videntque magnam
> matronæ quoque mentulam libenter.

27. πολλαῖσιν ἀγρυπνίαισιν, ſine copula. Sic duo Regii eleganter. Languide vulgo πολλαῖσί τ' ἀγρυπνίαισιν.

29. ὥσθ' ὅλης. Sic recte Aug. Mendum typographicum ὥστ' ὅλης a Juntina uſque per omnes editiones propagatum fuit. In duobus Regiis minus bene ὡς ὅλης.

31. ἐπ' ὀλίγου γ' ἄρ' οἴχεται. Vulgo γὰρ οἴχετο. Quam ante inſpectos codices admiſeram lectionem partim Florentis ſuaſu, partim emendatione mea certiſſima, imprudens in textu reliqui: ille enim οἴχεται pro vulgato οἴχετο legi voluit: ego autem γὰρ in duas diviſi particulas: quæ omnia etiam Berglero placuiſſe vidi. γ' ἄρ' diviſim ſcriptum poſtea reperi in Regio A. Sed codices tres mei in alia, eaque meliore conſentiunt lectione; non οἴχετο, ſed εἴχετο exhibentes, quod omnino reponi debuit. Vereor enim ut e Græcis noſtris, ſalva lingua indole, erui poſſit ſententia in verſione expreſſa: *parum abeſt quin nulla ſit.* Hoc ſenſu græce non dicitur ἐπ' ὀλίγου, ſed abſolute ὀλίγου ſuppreſſo verbo δεῖν. Vid. Theſm. 935. Veſp. 829. Acharn. 348. 381. quorum locorum in nullo ſcribere poteris ἐπ' ὀλίγου pro ὀλίγου. Jam vero ἔχεσθαι ſæpiſſime nihil aliud valet quam εἶναι: & εἶναι vel ἔχεσθαι ἐπ' ὀλίγου eadem ratione dicitur & non valde diſſimili ſenſu, quam εἶναι, ϛῆναι, βῆναι ἐπὶ ξυροῦ. Gallice: *Il tenoit donc a bien peu de choſe.*

33. μήτε Πελ — Sic bene duo Regii: perperam vulgo μηδὲ

Huic μήτε respondet v. 36. Βοιωτίους τε. Additura mox erat Lysistrata perituros etiam esse Athenienses omnes; sed se ipsam reprimit, nec tale quid in patriæ suæ perniciem ominari velle ait. Nihil hîc intellexit Berglerus.

36. πάντας γ' — Eleganter insertam particulam γε habent duo Regii.

38. ἄλλ' ὑπονόησον σύ μοι. Id est ἄλλο. Sic Pl. 361. σὺ μηδὲν εἰς ἔμ' ὑπονόει τοιοῦτο. *Hæc in melius accipe.* In codicibus quidem scriptum, ut vulgo, ἀλλ' pro ἀλλὰ, & in B. superscripta glossa e scholiis, ὅτι ἀπολοῦνται δηλονότι, Sed falsus est hic sensus. Nihil enim *suspicari* vel *conjicere* poterat Calonice, quæ de Lysistratæ consilio nondum quicquam compererat. Temere & incogitanter, textu meo forte non inspecto, Berglerum in versione secutus sum. Pro his verbis *tu ipsa conjecturam facias*: repone, *aliud te suspicari velim.* μοι possit eodem sensu positum esse, quam εἰς ἐμὲ in altero exemplo: sed mihi videtur abundare, quod frequens est & elegans.

44. κροκωτὰ φοροῦσαι. Sic bene Aug. cum Juntina aliisque veteribus. Kusterus κροκωτοφοροῦσαι, quæ scriptura binorum Regiorum est. At melior est nostra lectio, quia simplex φοροῦσαι sequentia etiam regit nomina κιμβερικὰ & περιβαρίδας. Postremi male Berglerus casum mutat, maleque etiam locum vertit, tanquam si περιβαρίδες scriptum esset. Tres codd. perspicue περιβαρίδας præferunt. In duobus Regiis καὶ κιμμερικορθοστάδια, sine vocum distinctione: in Aug. καὶ κιμβερινκορθοστάδια. Scilicet hæsitans librarius, nesciensque utram e duabus præferret scripturis, ambas repræsentavit simul conjunctas. κιμβερινὸν pro κιμβερικὸν male legitur apud Suidam.

45. περιβαρίδες calcei sunt, quibus maxime utebantur ancillæ, teste Polluce VII. 92. quod paulo supra confirmat his Cephisodori versibus:

> σανδάλιά τε τῶν λεπτοσχιδῶν,
> ἐφ' οἷς τὰ χρυσᾶ ταῦτ' ἔπεστιν ἄνθεμα·
> νῦν δ', ὥσπερ ἡ θεράπαιν', ἔχω περιβαρίδας.

Quod tamen nihil aliud oſtendit, quam περιβαρίδας calceos fuiſſe minus pretioſos, quibus etiam ingenuæ uti poterant.

48. Perperam hic verſus vulgo verſui 45. ſubjicitur, ſede perquam aliena, quod & Kuſterus animadvertit, addens eum in duobus codicibus a ſe inſpectis poſitum eſſe eo loco in quem eum repoſuimus. Cum illis Kuſteri codicibus conſentiunt bini Regii, ubi idem, quem exhibemus, verſuum ordo. Fruſtra tempus & operam contriviſſemus, ſi Kuſteri exemplo bonas codicum lectiones in notis indicare contenti, priores mendas in textu reliquiſſemus, qua veterum auctorum edendi ratione nihil eſt ineptius. Eſt autem hîc & Concion. 929. χ' ἤγχουσα pro καὶ ἡ ἄγχουσα. Heſychius: ἄγχουσα, ῥίζα, ᾗ φυκοῦνται τὰ γύναια. Etymol. ἔγχουσα, εἶδος βοτάνης, ἣ καὶ διὰ τοῦ α λέγεται ἄγχουσα. Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ ε. Sed fallitur prava codicum deceptus ſcriptura, quæ Thomæ etiam fraudi fuit, cujus adeundus interpres. Apud Comicum, quo nemo Ἀττικώτερος, ſcriptum hoc nomen per α in Theſm. II. fragm. VIII. Gallis herba iſta *Orcanette* vocatur.

52. μήτ' ἀσπίδα & v. ſeq. μήτε ξιφίδιον dant duo Regii, melius quam, ut vulgo, μηδ' & μηδέ.

56. ὄψει τοι. Sic duo Regii. Vulgo ὄψει γε. Iidem & Aug. habent ὦ μέλε' ὄψει. Recte in codd. ſcriptum ὦ μέλ' Concion. 245. quod notandum. Licet enim a μέλεος femininum ſit μελέα, ut Veſp. 312. tamen vocativo ὦ μέλε compellantur tam feminæ quam viri.

60. ἐπὶ τῶν κελήτων. Jocus eſt ex ambiguo. κέλης ſignificat parvum navigium, qualia conſcendiſſe oportebat Salaminias mulieres, quæ Athenas deferendæ erant: tum notat equum deſultorium, & inde, ut ait noſter, Ἀφροδίτης τρόπον, quo ſibi morigerari noluiſſe meretricem facete queritur ſervus in Veſpis v. 500. Hujus ſchematis meminit Horatius Serm. II. 7.

> Quæcunque excepit turgentis verbera caudæ,
> clunibus aut agitavit equum laſciva ſupinum.

At illud graphice deſcribit Apuleius loco quem emendatum protulit elegantiſſimus Ruhnkenius ad Julium Rufinianum p. 260. *Inſcenſo*

grabatulo, ſuper me coxim reſidens, ac crebra ſubſiliens, lubricisque geſtibus mobilem ſpinam quatiens, pendulæ Veneris fructu me ſatiavit.

61. καλλογιζόμην ἐγώ. Sic bene duo Regii. Vulgo ἐγὼν, quod minime Atticum eſt. Poſt hunc verſum usque ad 132. lacuna eſt in duobus Regiis. In A. verſus 132. ἔφησθα ſubjectus eſt verſui 61. ſine ullo defectus indicio. In B. vacuum relictum ſpatium duarum ſemipaginarum.

64. τἀκάτιον ἀνῄρετο. Aug. & veteres editiones ἤρετο: recentiores ἤρετο: depravata lectione: deeſt enim ſyllaba ad integritatem verſus. Biſeti emendationem recepi utpote facillimam: præterea adblandiebatur mihi jocus ex ambigua ſignificatione nominis ἀκάτιον *cymbam*, navigii genus, & *cymbium*, poculum notantis. Verbum ἀναίρεσθαι non minus quam ἀνάγεσθαι & ἀπαίρειν, nauticum eſſe poſſit. Quia ſupra v. 60. luſit in ambiguo Comicus, cui vix alius magis placuit jocus, hîc eadem ratione temulentiam mulierum perſtringere mihi videbatur. Sed re attentius conſiderata jam nunc intelligo nihil iſtiusmodi hunc locum admittere. Nullus enim in ambiguitate nominis ἀκάτιον lepor eſt, niſi illud nomen utroque ſenſu accipi queat, unique ſententiæ tam apte conveniat atque alteri, uti obſervare eſt in illis ſupra, ἐπὶ τῶν κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθριαι. Sine *celocibus* Salaminiæ mulieres Athenas venire non poterant. Primaria illa ſignificatio eſt, unde bona oritur ſententia, in qua acquieſcit mens auditoris, tametſi ſtatim non percipiat latentem alterum ſenſum, nec equum illum ſuſpicetur, de quo Ovidius,

Thebaïs Hectoreo nupta reſedit equo.

At hîc nec poëtæ nec ſpectatorum ulli venire quicquam in mentem de navigio potuit. Queritur Lyſiſtrata nullam ſibi præſto eſſe ex Acharnis mulierem, unde, tanquam e propiore loco, primas adventuras eſſe ſperabat. Erant autem Acharnæ χωρίον μέγιστον τῆς Ἀττικῆς, τῶν δήμων καλουμένων, mediterraneæ, ab urbe diſtantes LX. ſtadiis. (Thucyd. p. 111.) Cui Athenis Acharnas, vel Acharnis Athenas iter faciendum erat, ne, ſi vellet quidem, navigio uti

poterat, quum nulla alia nisi terrestris esset via. Quis itaque credat tam ineptum responsum Poëtam Calonicæ tribuisse? *At venient profecto: nam Theagenis uxor, tanquam horsum tendens cymbam in altum edidit.* Amplectenda est igitur primarii in arte critica viri Ric. Bentleii emendatio proposita ad Callimachi fragm. 227. & Kustero merito probata, tam ad hunc locum, quam ad Suidam in Ἑκάτειον:

ὡς δεῦρ' ἰοῦσα θοὐκάτειον ἤρετο.

Typothetæ tribuendus error τοὐκάτειον, cujus suspicio in Bentleium non cadit. Hanc lectionem, quam in textu legi vellem, in versione secutus sum, repudiata priori interpretatione, quam supra exhibui.

68. Alludit ad notum proverbium de quo consulendi parœmiographi & Meursius de Pop. Att. in Ἀνάγυρος.

74. ὀλίγου γ' οὕνεκα. Male vulgo εἵνεκα, qua forma nusquam usi sunt Attici poëtæ. Vide infra ad v. 491. 501. Ran. 189. Pl. 329. ne plures locos indicem, ubi ad codicum fidem reposita fuit forma genuina Attica.

82. γυμνάδδομαί γα — Vulgo γε. Alterum ex usu dialecti reponi debuit, ut infra 105. 170. & alibi. καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι. De hac Laconica saltatione sic Pollux IV. 102. καὶ ΒΙΒΑΣΙΣ δέ τι ἦν εἶδος Λακωνικῆς ὀρχήσεως, ἧς καὶ τὰ ἆθλα προὐτίθετο, οὐ τοῖς παισὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς κόραις. ἔδει δὲ ἅλλεσθαι καὶ ψαύειν τοῖς ποσὶ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΥΓΑΣ, καὶ ἀνηριθμεῖτο τὰ πηδήματα. ὅθεν ἐπὶ μιᾶς ἦν καὶ ἐπίγραμμα· Χίλια πόκα βιβᾶντι· πλεῖστα δ' ἁ τῶν πήποκα. Sic Laconica scribenda esse existimo. E Pollucis autem verbis manifesto apparet, quam recte, licet frustra, monuerit Florens πυγὰν, non, ut vulgo, πυγᾶν, scribi oportere.

88. καὶ νὴ Δία. Hæc vulgo Lacænæ tribuuntur. Dicterium Atticæ mulieri magis convenire mihi videtur; ideo τὰν in τὴν mutavi. Si quis ne quidem in personarum distinctione ab editionibus discedere vellet, majori mutatione sic oporteret Lampitonem loqui:

καὶ, ναὶ σιὼ,
κομψότατα τὰν γλαχὼ γα παρατετιλμένα.

Notum eſt Laconas, aliosque Dorice loquentes, *pulegium*, quod Atticis βλήχων appellatur, γλάχωνα nominare. Vide Acharn. 861. 869. 874. Ceterum in Aug. perſonarum nomina adſcripta non ſunt: interlocutorum mutatio transverſa tantum lineola indicata.

90. χαία μὲν, ναὶ σιώ. Male vulgo ναὶ τὼ σιώ. Vox χαία triſyllaba eſt, & pedem creticum facit, ut verſu etiam ſeq. Apud Theocritum Idyll. VII. διςυλλαβῶς effertur. Quæ vero mox ſubjicit Lyſiſtrata e Bergleri verſione haud facile intelligas: *Bonam profecto apparet eſſe hinc ex iſtis indiciis.* Senſus eſt: δήλη ἐστὶν οὖσα χαία κατά γε τὰ αὐτὰ ταῖς ἐντευθενὶ, vel οἵα ἐστι τὰ ἐντευθενί. Hanc ad ſententiam verſionem reformavi.

93. ξυνελίαζε. Duplex eſt in hoc verbo menda. Scribe συνελίαξε. Atticum ξὺν pro σὺν Dorica dialectus non admittit: tum ratio temporum *aoriſtum* flagitat, non *imperfectum*. Perſpicue in Aug. quem etiamnum ad manum habeo, ſcriptum ξυνελίαξε, quod, ob eam quam dixi cauſam, ſcilicet minutiſſimis calami ductibus exaratum eſſe illum codicem, me fugerat, quum eum primum, nubilo forte die, aut veſperi ad lumen, excuſſi.

94. ἧδ' ἐγώ. Perperam vulgo ἅδ' — μύσιδδέ τοι. Male vulgo μυσιδδέτω. μύσιδδε, vel ſi mavis μούσιδδε, Laconicum eſt pro μύθιζε. Heſychius: μουσίδδει, λαλεῖ, ὁμιλεῖ. Præter illa, quæ ad hanc gloſſam notavit interpres, vide Valckenarium noſtrum ad Theocriti ſelecta Idyllia p. 279. Quod autem vir ille doctiſſimus Toupio obſecutus cenſet τὺ ſcribendum pro τοι, in eo conſentientem me ſibi non habet. τοι hic conſequentiam infert, & valet *ideo*, *ergo*, cujuſmodi aliquid nexus ſermonis & ſententia omnino flagitant. Vide verſionem.

100. εὖ γὰρ οἶδ'. In Aug. ante hæc verba transverſa lineola minio primum adpicta fuit, indicium mutatæ perſonæ, quam, deprehenſo errore, lituris poſtea librarius induxit. Verſu autem ſeq. ſcriptum πάσαισιν ὑμῖν. Recte omnia. Sic locus hic conſtitui debet,

deleta Myrrhinæ perſona :

> τοὺς πατέρας οὐ ποθεῖτε τοὺς τῶν παιδίων,
> ἐπὶ στρατιᾶς ἀπόντας; εὖ γὰρ οἶδ', ὅτι
> πάσαισιν ὑμῖν ἐστὶν ἀποδημῶν ἀνήρ.

Tum verſus 102. 103. Calonicæ tribuendi, v. 104. Lyſiſtratæ. Non aliter iſta perſonis dividi poſſe inde manifeſtum eſt, quod ipſius dramatis ſeries & œconomia non ſinant verſum 104. Myrrhinæ tribui, quæ maritum ſuum Cineſiam domi reliquerat, in ſcenam mox proditurum, eaque dicturum quæ oſtendant eum peregre non abfuiſſe.

105. ταγῆς, priori correpta, quod notandum. Inde ταγοῦχος eadem proſodia. Æſchylus Eumen. 296.

> θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ ἐπισκοπεῖ.

ſed ταγὸς priorem producit. Qua de re vide ad Eq. 159.

113. εἴ με χρείη. In Juntina, unde in reliquas migravit, εἴ με χρὴ, ἢ — Nec aliter in Aug. ſcriptum, niſi quod inter duas voculas diſtinctio abeſt. Librariorum hoc σφάλμα frequentiſſimum eſſe, & ubique corrigendum χρείη norunt jam tirones. Videndus Daweſius ad hunc locum in Miſcell. Crit. Quod autem apud Suidam in editione principe legitur χρείη, δέη, ex errore itidem librarii eſt, qui ſcribere debuit δέοι. Grammaticus paulo infra in χρή: χρείη δὲ, τὸ δέοι. Πλάτων Εὐθύφρονι· πευσόμενοι τοῦ ἐξηγητοῦ τί χρείη ποιεῖν.

115. ὥσπερεί. Aug. ὥσπερ ἡ — Juntina ὥσπερ ἥ. Recte in duabus editionibus Venetis minoribus repoſitum ὡσπερεὶ e Suida in ψῆττα, qui v. ſeq. habet δοῦναι ἐμαυτῆς, omiſſo ἂν, quod & abeſſe mallem. — παρταμοῦσα. Neſcio an melius ſcriberetur παρατεμοῦσα, ut infra 132.

> ἔφησθα σαυτῆς κἂν παρατεμεῖν θἤμισυ.

Sane ubi ſyncope verſum non juvat, credibile eſt ab ea abſtinuiſſe poëtas Atticos. Vide ad Nub. 754. & quæ notavi ad Euripidis Phœn. 1420.

122. Hic & ſeq. v. quæ vulgo Calonicæ partes tribuuntur, eas in Myrrhinam tranſtuli, quæ prima patefactum Lyſiſtratæ conſilium

rejicit v. 129. Facetum eſt eam omnium cupidiſſimam fuiſſe rei cognoſcendæ. Eo etiam ducit perſonarum diſtinctio in Reg. codd. quæ infra obſervabitur.

124. ἡμίν ἐστι. Sic partim ob metrum, partim ob euphoniam ſcribendum. Male vulgo ἡμῖν ἐστιν.

128. Aug. & Juntina bis in hoc verſu, & ſupra 122. ποήσετ'. Aug. v. ſeq. ποήσαιμ', ex inepta librariorum circa metrum ſollicitudine, qui ne ſibimet ipſi quidem in ea ſcriptura conſtant; nec magis cum codicibus concordant impreſſi libri. ποεῖν forma eſt Atticis incognita, quibus diphthongus οι multis in vocibus corripitur, ut οἴει infra 247. ποιητής, 368. ποῖον Eq. 32. οἷοι, 736. τοιοῦτος, paſſim, ut αι in δείλαιος, Pl. 850. Scholion Mſ. ad Plutum 14. τοῦ δὲ ποιεῖν ἡ παραλήγουσα κοινὴ, καὶ οὐ χρὴ ποεῖν γράφειν. Recte monenti veteri magiſtro nos ubique morem geſſimus, & inauditum Atticis illud ποεῖν, in editionibus tam frequenter obvium, e textu noſtro prorſus ejecimus: quod ſemel monuiſſe ſatis eſto.

129. ὁ πόλεμος ἑρπέτω. *Bella pergant protinus*, ut recte vertit Florens. Suidas ἐῤῥέτω legiſſe videtur, & ſi ad hunc locum reſpexit, peſſime eum interpretatus eſt.

130. οὐδ' ἔγωγ' ἄρ' — Male vulgo ἐγὼ γάρ.

133. ἄλλ', ἄλλ' — id eſt ἄλλο, ἄλλο — vividius quam ut vulgo ἀλλ' ἄλλο. κἄν με χρῇ. Male vulgo χρή. Imperſonalis hujus verbi indicativus eſt χρὴ, optativus χρείη, ſubjunctivus χρῇ. Suidas ſupra laudatus ad v. 113. χρὴ ὀξυτόνως, ἤγουν δεῖ. χρῇ δὲ περισπωμένως, τὸ ὑποτακτικὸν, σημαίνει δὲ τὸ δέῃ.

136. τί δαὶ σύ; Sic tres codd. quod, iis etiam nolentibus, reponi debuiſſet. Nam vulgatum δὲ in metrum peccat. κἀγὼ βούλομαι. Non ita credo ſcripſiſſe Comicum. Rariori verbo Laconico ſubſtituerunt librarii gloſſam. Legebatur olim procul dubio: κἀγὼ δήλομαι διὰ τῶ πυρός. Verbum δήλεσθαι illuſtrat Valckenarius in Theocriteis p. 258. ad Braſidæ epiſtolam patria brevitate ſcriptam ad Ephoros: αἴτ' ἂν δηλῶμαι πράξω πολλὸν πόλεμον, ἢ τεθναξοῦμαι.

137. ὦ παγκατάπυγον. Vulgo diviſim πᾶν κατάπυγον. Eadem

eſt compoſitionis ratio quam in παγκατάρατος v. 588. παμβδελυρὸς & παμμυσαρὸς, 969. παγγλυκερὸς, 970. παμμίαρος, Ran. 466. παμπόνηρος, 106. infinitisque hujus generis aliis. Idem etiam Reiskio placuiſſe video.

141. Vulgo profligato metro legitur:

μόνη μετ' ἐμοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἂν σωσαίμεσθ' ἔτι.

Aug. τὸ πρᾶγμα σωσαίμεσθ' ἔτι. Regii, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτι. Genuinam ex indole linguæ reſtituimus lectionem, τὸ πρᾶγμ' ἀνασωσαίμεσθ' ἔτ' ἄν.

143. γυναῖκας ἔσθ' ὑπνῶν. Sic recte Daweſius. Perperam vulgo transpoſitis vocibus, γυναῖκας ὑπνῶν ἐστ' — Vide ad Plutum 166. In indice Theſauri H. Stephani legitur: ψωλὴ *affertur pro mentula, ſed* ἀμάρτυρως. En tibi teſtem idoneum. Vide infra 979. & Av. 560.

144. Vulgo abſque ullo ſenſu ſic legitur hic verſus:

ὅμως γέ μ' ἂν δεῖ. τὰς γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.

Nil diſcrepant codd. niſi quod omnes μὰν habent, quæ quidem facilis erat emendatio, nec cuiquam in eo aqua hæſit. Reliqua tentavit, ſed infeliciter, Daweſius: non melius conjectura ceſſit Gisb. Kœnio, quem vide ad Corinthum p. 110. Elegantiſſimum eſt & procul dubio verum, quod excogitavit Jo. Toupius ad Suid. II. 164. quod niſi recepiſſemus, Comico noſtro feciſſemus injuriam. Id tantum me fugit γα e dialecti uſu pro γε reponi debere. εὖ autem me invito aut imprudente excuſum fuit pro αὖ, quæ eſt codd. lectio & editionum omnium. Integer verſus ſic ſcribendus:

ὅμως γα μὰν δεῖ· δεῖ γὰρ εἰράνας μάλ' αὖ.

146. Hic & infra ſæpius, ubi Myrrhinæ partes tribuimus, quæ vulgo ſunt Calonicæ, auctoritatem ſequimur binorum Reg. codd.

149. εἰ γὰρ καθοίμεθ' — Vulgo καθήμεθ' contra ſyntaxin, ſiquidem ſequentia verba, ab eadem particula εἰ pendentia, ſunt in optativo. Legitur quidem in puerilibus linguæ inſtitutionibus verbum κάθημαι optativo & ſubjunctivo carere. Sed ab his magiſtellis diſſentit Comicus noſter. Vid. Ran. 919. & 1046. Quando in protaſi

verbum in imperfecto ponitur vel aoristo indicativo cum particula εἰ, alterum verbum in apodosi ponitur etiam in indicativo cum particula ἂν, & vice versa. Conc. 407.

ἔγωγ' ἂν εἶπον, εἰ παρὼν ἐτύγχανον.

Ran. 1195. Philemon in Floril. Grotii p. 127.

εἰ μὴ τοτ' ἐπόνουν, νῦν ἂν οὐκ εὐφραινόμην.

Confer quæ notavi ad Euripidis Hippol. 705. Sic etiam solutæ orationis scriptores: Andocides contra Alcibiadem in fine: καίτοι εἰ τῶν πρωτευόντων ἕκαστος τὰ αὐτὰ ἐποίησεν, ὀλίγους ἂν πολεμίους εἴχετε, καὶ πολλοὺς συμμάχους ἐκέκτησθε. Itaque καθήμεθ' in imperfecto hic legi non potest, nisi solœce.

150. κἀν, id est καὶ ἐν. Male editio Burmanni κἂν, quod valet καὶ ἄν. τοῖς ἀμοργίνοις, e lino vel bysso, qui optimus in insula Amorgo, e Sporadibus una, proveniebat. Inde ἀμοργὸς pro quolibet bysso vel lino.

152. στύοιντ' ἂν ἄνδρες. Dubium non est, quin hîc scripsisset Dawesius ἅνδρες, pro οἱ ἄνδρες, quod nos ᾦνδρες scribimus. Sed quanam vi articulum intrusisset in præcedentem versum, ubi nomini δέλτα non minus necessario adjungi deberet, si Comicis non licuisset substantivum sine articulo efferre? στύειν & στύεσθαι verba sunt Comico nostro valde frequentata: Latinis *arrigere;* ut in isto Martialis disticho:

Mentula tam magna est, tantus tibi, Papile, nasus,
ut possis, quoties arrigis, olfacere.

In nominibus quibusdam propriis, quorum significatio cum hoc verbo nihil habet commune, jocum quæsiverunt faceti nebulones, Ἀστυάνακτα vel Ἀστυάγην appellantes eum cui stare mentula desiit. Strato Epigr. X.

ἀλλ' ἐμὲ μήκετ' ἔχοιτε φίλοι φίλον, ἀλλ' ἀπὸ πύργου
βάλλετ', ἐπεὶ λίην Ἀστυάναξ γέγονα.

Fronto in Epigr. quod infra explicabo:

καί σε ποιήσουσιν αἱ τρίχες Ἀστυάγην.

155. ὁ γῶν. Sic Aug. Vulgo divisim ὅ γ' ὦν. — τὰ μᾶλα πτ.

Sic duo Regii. In Aug. ut in Juntina & aliis veteribus πο. Doricum eſt πα, quod e Theocrito ſatis notum.

156. παρεσιδών. Sic Aug. & B. cum veteribus editionibus: recentiorum παρενιδὼν eſt in A. Reſpicit ad Euripidis Andromacham, ubi Peleus v. 628. ſic Menelao exprobrat:

οὐκ ἔκτανες γυναῖκα χειρίαν λαβών·
ἀλλ' ὡς ἐπεῖδες μαστὸν, ἐκβαλὼν ξίφος,
φίλημ' ἐδέξω, προδότιν αἰκάλλων κύνα,
ἥσσων πεφυκὼς Κύπριδος, ὦ κάκιστε σύ.

157. τί δ' ἢν ἀφίωσ' ἄνδρες ἡμᾶς, ὦ μέλε; Sic libri omnes ſcripti & ante Kuſterum impreſſi. At ille: *Ut verſus hic ſit ἀρτίπους, pro ἀφίωσ' legendum eſt ἀφίωσιν.* Quod non monuiſſe contentus, prava emendatione bonum verſum corrupit. Ignorabat, ut qui proſodiæ non tam peritus eſſet, quam poëtæ editorem oportebat, verbum ἵημι cum ſuis compoſitis omnibus primam producere. Vide Nub. 397. 1214. 1426. 1494. Eq. 430. 436. 522. 756. Centena e Comico noſtro proferri poſſent exempla, ne Tragicos memorem. Cratinus apud Stobæum p. 425. Floril. Grotii:

αὐτόματα τοῖσι θεὸς ἀνίει τἀγαθά.

Sic legendus iſte ſenarius: male vulgo ἀνείγει.

158. κύνα δέρειν δεδαρμένην. Quod eo ſenſu dixerat Pherecrates, quo poſtea ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων in proverbium abiit, id aliorſum trahit faceta mulier. Penem coriaceum intelligit, cujus mentio ſupra v. 109. quique inter inſtrumenta muliebris mundi recenſetur in Theſmophor. II.

160. ἐὰν δὲ λαβόντες ἐς τὸ δωμάτιον βίᾳ. Sic concinne duo Regii. Vulgo ἐὰν λαβόντες δ' ἐς —

162. τύπτωσι. Sic duo Regii. Vulgo τύπτωσιν. παρέχειν verbum eſt palæſtræ Veneriæ. Vide Stratonis Epigr. XLII. Sic Latinis *præbere.* Ovidius de A. A. II. 685.

Odi quæ præbet, quia ſit præbere neceſſe,
ſiccaque de lana cogitat ipſa ſua.

166.

166. ξυμφέρῃ. Sic duo Regii. Ovidius ibidem:

Quod juvet, ex æquo femina virque ferant:
odi concubitus, qui non utrumque resolvunt.

167. In tribus codicibus hic versus eidem personæ tributus ac sequentes: præfixum est ei in duobus Regiis nomen Λαμπ. Hanc distinctionem primo admiseram, scribendo χ' ἁμῖν συνδοκεῖ. Sed vulgatum postea prætuli, quia necesse videtur, ut una etiam ex Atticis mulieribus Lysistratæ consilium approbet.

169. παντᾶ δικαίως. Vulgo πάντας relatum ad ἄνδρας, satis inficete. Aug. & B. πάντα. A. πάντως e glossemate. E dialecti usu scribendum παντᾶ, quod apud Theocritum sæpius occurrit.

170. ῥυάχετον. Regii ῥυχάχετον. Aug. ut vulgo ῥυγχάχετον. Scripturam Hesychio probatam recepi. ῥυάχετον, θόρυβον, ἢ τὸν ῥέοντα ὀχετόν: quam ad glossam vide interpretes.

171. πᾶ καί τις ἂν πείσειεν αὖ μὴ πλαδδιῆν; Sic duo Regii: nisi quod in altero πλαδδιῇν subscripto ι, quod in Doricis melius omittitur. Suidas in ῥυχάχετον habet πλαδδιεῖν, unde genuinam lectionem, Dorica restituta forma, indicavit & illustravit Gisb. Kœn, cujus erudita nota ad Corinthum p. 104. omnino legenda. Vulgo corruptissime μὴ πλαδδικῶ. πλαδδιῆν significat *nugari, delicias facere.* Infra 990. in imperativo μηδ' αὖ πλαδδίη.

173. οὐχ ὡς σποδᾶς γ' ἔχωντι ταὶ τριήρεες. (καὶ me imprudente & invito irrepsit oscitantia typothetæ, cui error eo minus condonandus est, quod plagula hæc iterum excusa fuit.) ὡς Doricum est pro ἕως, ὅπως, μέχρις οὗ. Vide Hesychium. Sic sine accentu scriptum est in Aug. & in B. in hoc σποδᾶς γ' ἔχοντι: in Aug. οὐχ' ὡς σπουδὰς ἔχοντι. A. οὐχ ὣς σποδὰς ἔχοντι. Viris doctissimis Kœnio & Valckenario placuit etiam subjunctivus ἔχωντι, ideo reponendus, quia sequitur ᾖ in altero versu, ab eadem particula ὡς pendens. In ceteris interpretationem secutus sum Jo. Toupii Cur. Nov. in Suidam p. 2. ubi e Sophoclis Œdipo Tyr. 709. ostendit verbum ἔχειν bene cum genitivo σποδᾶς, Dorico pro σπουδῆς, construi.

καὶ μάθ' οὕνεκ' ἐστί σοι

βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.

Huic exemplo duo alia addo ex eodem dramate. v. 345.

καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδὲν, ὡς ὀργῆς ἔχω.

& v. 1477. juxta vulgatam lectionem, bonam illam quidem, sed veteribus libris non comprobatam, ut olim declarabo:

γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἧς εἶχες πάλαι.

Hæc ad confirmandam noſtram lectionem ſufficiunt. Verumtamen debita laude non fraudanda eſt elegans Valckenarii conjectura in Euripidea diatribe p. 235. propoſita, Comici noſtri ingenio quam maxime digna, quam ſi quis recipi debuiſſe contendat, ei non valde refragabor:

οὐχ ὡς πόδας γ' ἔχωντι ταὶ τριήρεες.

176. καταληψόμεθα. Hanc formam metrum omnino flagitat, vulgatamque reſpuit καταληψόμεσθα.

178. συντιθώμεθα. Sic tres codd. editionesque recentiores. Errore, ut puto, typothetæ, in Juntina excuſum σκυτιθώμεθα, quod retinuerunt Cratander & Frobenius. Sed Veneti huic corruptelæ mederi cupientes inepte repoſuerunt σκυτιζώμεθα. Notatu vix dignum hoc ideo obſervo, ut intelligant præclari illi doctores, qui nihil in veteris ſcriptoris textu mutari ſuſtinent, quanti pretii ſint, & quali plerumque nitantur auctoritate vulgatæ lectiones abſurdiſſimæ, quas ipſi abſurdioribus argumentis defendunt. Vide notam infra 702.

179. δοκοῦσαις. Sic tres codd. Juntina, prior Baſileenſis, duæ Venetæ, Pariſina Wecheli. Parum accurate Kuſterus ait in prioribus editionibus legi δοκοῦσας. Id quidem reperio in Frobeniana: ceteræ nullius ſunt momenti. Sed verum eſt quod addit, parum vel nihil intereſſe utro modo legatur. Vide quæ notavimus ad Euripidis Medeam 56. Attamen, licet ad ſenſum nihil interſit, ea procul dubio præferenda eſt lectio, quam tuentur libri ſcripti omnes & impreſſi antiquiſſimi.

180. παντᾶ κ' ἔχοι, καὶ τᾶδε — id eſt πάντως ἂν ἔχοι — Male vulgo contra metri præſcriptum τάδε. Unus e Regiis πάντα γ' ἔχει — pejus alter πάντ' ἔχει. Jam ſupra obſervavi Doricum hoc adverbium

accentu circumflexo notandum esse, quo tollitur lectoris hæsitatio. Perspicue in A. τᾶδε.

182. ἀῤῥήκτως. Aug. ἀῤῥήτως. Haud infrequens in harum vocum permutatione librariorum lapsus, nobis observatus ad Apollonium I. 917. In sup. v. solius euphoniæ causa prætulerim lectionem codicis B. ὡς τάχιστ', ὦ Λαμπιτοῖ.

183. ὡς ὁμιώμεθα. Dorica forma in tribus codicibus servata: Vulgo ὀμώμεθα.

184. Servi publici Athenis, magistratuum apparitores, τοξόται, quorum frequens in his fabulis mentio, peregrini erant & barbari, plerique e Scythia, ideo peculiari nomine Σκύθαι etiam vocati, ut infra videbitur. Facete nunc Lysistrata famulam compellat, tanquam publicam muliebris concilii ministram, Σκύθαιναν. Noli enim hoc cum Kustero pro nomine proprio accipere. Sic in Conc. habemus κηρύκαιναν.

188. ὥσπερ, φασὶν, Αἰσχύλος ποτέ. Id est, ὥσπερ ποτὲ ἐποίησεν Αἰσχύλος, ὥς φασιν. Hanc lectionem, distinctione tantum juvandam, in duobus codicibus reperit, &, si quid recte judico, corrupit Kusterus. Eam exhibet etiam B. Veterem editionum lectionem ὥσπερ φάσ' ἐν Αἰσχύλῳ ποτὲ habet Aug. Est quidem in A. quod ille volebat φησίν: sed e librarii emendatione putantis hoc verbum a sequenti nomine Αἰσχύλος pendere. Multo melius in ore mulieris, Æschylum dubitanter & ex aliorum sermone citantis, φασιν, per parenthesin insertum. Respicit autem ad Septem ad Thebas 42.

> ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ, θούριοι λοχαγέται,
> ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος,
> καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου
> ὡρκωμότησαν —

189. μηλοσφαγούσας. Sic duo Regii. In Aug. & in Juntina μηλοσφαγούσαις.

192. τόμιον ἐντεμοίμεθα. Sic bene Regii. ἔντομα, sicut & τόμια seu τομία (priori modo in codd. positus accentus) sunt τὰ ἱερὰ ἃ σφάζοντες ὀμνύουσιν: unde ἔντομοι, ἔνορκοι. Vide Hesychium in his

vocibus. Perperam vulgo ἐκλεμοίμεθα. ἐντέμνεσθαι verbum eſt ad ſacra pertinens, & hîc valet *ſacrificare.* Diverſa ſignificatio alterius compoſiti, quæ hujus loci non eſt. λευκὸν ἵππον opponit Æſchyli *tauro.* Sed nolit faceta mulier hoc de quadrupede intelligi: mentulam innuit, quam mox abjuratura eſt. Vide Scholiaſtem.

194. ἢν βούλῃ. Sic bene Regii. Solœce vulgo ἢν βούλει. Terminatio illa Attica 2. perſ. formæ paſſivæ locum habet tantum in indicativo.

195. θεῖσαι μέλαιναν κύλικα μεγάλην ὑπτίαν. Parodia eſt Æſchylei verſus. μέλαιναν μεγάλην κύλικα pro μελάνδετον σάκος: & ὑπτίαν, quia ſic clypei humi ponebantur: ſupra 185. θὲς ἐς τὸ πρόσθεν ὑπτίαν τὴν ἀσπίδα: & Acharn. 583. παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί.

197. ὀμόσωμεν. Sic recte emendavit Daweſius Miſcellan. Crit. p. 337. mendoſe vulgo ὀμόσομεν. Quod repoſuimus, perſpicue ſcriptum reperimus in Aug.

200. Vulgo ſic legitur hic verſus: ὦ φίλταται γυναῖκες, κεραμέων ὅσος, ſine ullo ſenſu & jugulato metro. Nihil diſcrepat Aug. niſi in accentu κεραμεῶν. Iterum hîc nos deſtituunt duo Regii, in quibus poſt v. 199. lacuna eſt uſque ad 268. Continuati hi verſus in A. vacuum in altero relictum ſpatium quatuor paginarum & dimidiæ. Sed deficientium codicum, quos vix credo melius quid adlaturos fuiſſe, ſi integri eſſent, vicem explet Jo. Toupii ſagacitas, cujus integra legatur nota Emend. in Suidam T. II. pag. 21. Ducta emendatio e Cod. Voſſiano, unde eam eruere non erat τοῦ τυχόντος, quod Kuſterus expertus eſt.

202. προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου. Male vulgo προσλαβοῦ μου. Eleganter hîc μοι abundat, quod centies in his fabulis, utpote in familiari ſermone, obſervabitur, & ſæpe commutatum a librariis vel editoribus pronominis caſum reſtituimus. Vide infra 1074. Ran. 1119. 1200. Sic *mihi, tibi* frequenter Comici Latini. Ter. Phorm. V. 9. 21.

Qui mî, ubi ad uxores ventum 'ſt, tum fiunt ſenes.

ad quem locum Donatus verſum citat ex Heautont. II. 1. 8.

Perii! is mî ubi adbibit plus paulo, ſua quæ narrat facinora!

Pleni ſunt exemplorum. Per κάπρον *verrem*, quod animal in ſacris maxime mactabatur, quibus fœdera ſancienda, ut diſcere eſt ab exemplis in Stephani Theſauro prolatis v. τομίον: urceum illum innuit vini Thaſii, qui pro victima in ſcenam illatus. Juraturi autem profecta tangebant, ut apud Æſchylum:

καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου.

Ideo mulieres jubet Lyſiſtrata manum urceo admovere. Ineptit Scholiaſtes per κάπρον muliebre pudendum intelligi exiſtimans. Satis facetus eſt jocus ex alluſione perpetua ad ſacrorum ritum, ut nihil quæratur obſceni.

205. καπροπυτίζει. Sic etiam in Aug. ſcriptum, ſed minus bene. Scribi debet per unicum τ, ut apud Etymologicum eſt. Vide Salmaſium ad H. A. p. 150. A Græco πυτίζειν derivatum Latinum *pytiſma*, prima etiam longa. Juven. XI. 173.

Qui Lacedæmonium pytiſmate lubricat orbem.

209. λάζυσθε. Sic bene Aug. Vulgo λάζοισθε.

221. ὅπως ἂν ὡνήρ. Vulgo ἀνήρ. Articulus hîc omnino requiritur, ut ſignificetur *vir meus*: alias ἀνὴρ ſine articulo eſſet *vir quilibet*.

227. κακῶς παρέξω. Ovidius Am. I. 4.

Verum invita dato, potes hoc, ſimiliſque coactæ;
blanditiæ taceant, ſitque maligna Venus.

Mulierum mobilitas concinniorem, ut ait Lucretius, Venerem facit viris. Hinc apud Plautum Aſin. IV. 1. quum in ſyngrapho de meretrice in annum conducenda, caveret paraſitus ne illi liceret noctu quicquam membri ſui commovere, adoleſcens excipit his verbis:

optumum eſt;
ita ſcilicet facturam: verum in cubiculo
deme iſtuc: equidem illam moveri geſtio.

229. ἀνατενῶ τὰ Περσικά. In Conc. 265. εἰθισμέναι γάρ ἐσμεν αἴρειν τὰ σκέλη. Mendoſum eſt, ut reor, τὰ Περσικά. Aliis in locis ubi nomen hoc occurrit, forma feminina legitur: Theſm. 734. Conc. 319. Nub. 151. Pollux VII. 92. ἴδια δὲ γυναικῶν ὑποδήματα, Περσικαί. Sic in Mſſ. ſcriptum. Repone itaque τὰς Περσικάς.

231. οὐ σἤσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος. Id eſt, οὐ τετραποδηδὸν σἤσομαι, ut eſt in Pace 996. Eſt autem σχῆμα συνουσίας, quod nebulones noſtri nomine e canino genere ſumto indigetant. Adluditur ad morem ſumma cultellorum manubria leænæ figura ornandi ſubmiſſis genibus ſubſidentis. De meretrice Λέαινα dicta ne cogitandum quidem.

235. ὕδατος ἐμπλῇθ' ἡ κύλιξ. Certiſſimam Daweſii emendationem recepi. Vulgo corrupte legitur ἐμπλησθῇ κύλιξ. Græcum verbum eſt ἔμπλημι. Paſſivum ἔμπλημαι, ἐμπλήμενος: optativus ἐμπλήμην, ἐμπλῇο, ἐμπλῇτο. Acharn. 236.

ὡς ἐγὼ βάλλων ἐκεῖνον οὐκ ἂν ἐμπλήμην λίθοις.

ubi vulgo legitur ἐμπλείμην. Sic βλῆμι, βλῆμαι, βλήμενος, βλήμην, βλῇο, βλῇτο. Homerus Iliad. ν'. 288.

εἴπερ γάρ κε βλῇο πονεύμενος ἠὲ τυπείης.

ibi etiam vulgatum βλεῖο. Sed alterum invitis Grammaticis e ſcripto libro reponendum.

240. τίς ἄδ' ὀλολυγά; Male vulgo τίς ἁ ὀλ —

244. κατάλιφ' ἡμῖν. Male vulgo κατάλειφ' —

245. ταῖς ἄλλαισι ταῖσιν ἐν πόλει. *Cum ceteris quæ ſunt in arce.* Ad intelligentiam hujus fabulæ ſciendum eſt, antiquitus πόλιν appellatam fuiſſe Athenarum arcem, qua de re videndus Meurſius in Cecropia cap. 3. & Hemſterhuſius ad Plutum p. 260. Sæpiſſime in hac fabula πόλις eo ſenſu accipi debet, ut v. 266. 302. 317. 487. 754. 758. 912. 1183. & aliis.

253. κεκλήμεθ' ἄν. Male vulgo κεκλήμεθ', tanquam ſi eſſet præteriti indicativi; eſt autem optativi. Sic a κέκλημαι κεκλήμην. Sophocles Phil. 119.

σοφός τ' ἂν αὐτὸς κἀγαθὸς κεκλῇ' ἅμα.

a μέμνημαι μεμνήμην. Pl. 991.

ἵνα τοὐμὸν ἱμάτιον φορῶν μεμνῇτό μου.

255. ἐλάας. Attice: vulgo ἐλαίας. Sed laborat metrum gravi vulnere, quod neſcio qua mala fortuna me fugit, quum textum

describerem. Facilis eſt medela : abige ſpondeum e ſexta ſede, & transpoſitis vocibus ſcribe :

κορμοῦ τοσουτονὶ βάρος χλωρᾶς φέρων ἐλάας.

256. ἦ πόλλ' ἄελπτά γ' ἐστὶν ἐν. Dimeter eſt jambicus. Vulgo ſoluto metro, ἦ πόλλ' ἄελπτ' ἐστὶν ἐν.

273. ἐπεὶ οὐ pes eſt jambus, duabus ultimis ſyllabis in unam coaleſcentibus, ut fieri ſolet in η ου, ω ει, ω ου. Sophocles Œdip. Col. 1436.

θανόντ', ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἕξετον.

Infra 284. ἐγὼ οὐκ eſt etiam diſyllabum & pes jambus. Sic rurſus 876. 1171. Ran. 33. Eq. 340. Veſp. 416. Exemplorum pleni ſunt tragici.

277. ᾤχετο θὤπλα παραδοὺς ἐμοί. Vulgo legitur ᾤχετ' ὅπλα, articulo male omiſſo ; paulo emendatius Aug. ᾤχεθ' ὅπλα. Sed duo Regii dant ᾤχετο θὤπλα. Hoc per craſin factum eſt ex τὰ ὅπλα. Quum aſpiratio tranſierit in literam θ, neceſſe non eſt ut ſpiritus aſper adpingatur : ſcribo itaque θὤπλα, quod in aliis ſimilibus obſervatum. Craſis autem vocalium ο α in ω Atticis eſt ſolemnis. Sic Nub. 1247. ὡπαιτῶν pro ὁ ἀπαιτῶν. Veſp. 304. ὥρχων pro ὁ ἄρχων. ἅνδρες pro οἱ ἄνδρες paſſim. Sed totus hic locus male ſanus eſt metris corruptis. Verſus omnes hujus virorum cantici a 254. usque ad 318. ſunt jambici, paucis inſertis trochaicis. Reſcribe itaque :

θὤπλ' ᾤχετο παραδοὺς ἐμοὶ,
τρίβων' ἔχων πάνυ σμικρὸν,
πινῶν, ῥυπῶν, ἀπαράτιλ-
τος, ἐξ ἐτῶν ἄλουτος.

Tres codd. habent πεινῶν pro πινῶν, quæ voces facile permutantur, ut contigit etiam Pl. 297. ubi pro πινῶντα male vulgo legebatur πεινῶντα.

281. τὸν ἄνδρ' ὅμως ἐκεῖνον. Hanc vocum collocationem metrum requirit. Male vulgo τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον ὅμως.

285. Secunda in τετραπόλει contra analogiam hîc producitur, quæ in τετράμετρον, τετραπήχεις, τετράποδα, τετραποδηδὸν apud

Noſtrum corripitur. Scribendum τετράπτολει, ut apud Euripidem Heracl. 81.

ὅδ᾽; ἐκ τίνος γῆς, ὦ γέρον, τετράπτολιν
ξύνοικον ἦλθες λαόν.

Ad quem locum videnda deſideratiſſimi Musgravii nota.

289. ἐξεμπρεύσομεν. Sic ſcribendum eſſe metrum evincit, quod & flagitat Atticiſmi uſus ὅπως cum futuro indicativi conſtruentis, neutiquam vero cum aor. 1. ſubjunct. Meminiſſe debuerat Kuſterus Suidæ ſui, apud quem in ἀμπρεύοντες recte legitur ἐξαμπρεύσομεν, ad quem locum ipſe Comici verba emendate protulerat: in hoc autem mendoſum ἐξαμπρεύσωμεν reliquit.

291. Vulgo legitur τὸν ὦμον ἐξεπιώκατον: monſtrum verbi, quod nemo procuraverat. Id quidem agnoſcunt codd. & Suidas, qui e Scholiaſte exponit θλίβουσιν, ἢ ἔθλιψαν. Sic enim apud eum legendum pro ἐθλίψατε. Emendaveram primo literarum inſiſtens ductibus, ſicque ſcriptum eſt in priori meo apographo, ἐξεπιάκατον, quod poſtea repudiavi, tum quia Atticis forma πιάζω pro πιέζω inuſitata, tum quia præteritum carebat augmento. Quod autem repoſui, genuinum eſt ἐξιπώκατον. Verbum ἰπόω luculenter illuſtravit Hemſterhuſius ad Plutum p. 279. ubi inter alia oſtendit ἰπνοῦν ab ἰπνὸς Græcum non eſſe, & ἰπνεύειν dici; at ab ἶπος eſſe ἰπόω, quo verbo utitur Noſter Eq. 924. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς. Quæ quidem jamdudum mihi lecta & probata e memoria mihi exciderant, quando Æſchyli Prometheum edidi, ubi v. 365. invitis etiam librariis legendum:

ἰπούμενος ῥίζῃσιν Αἰτναίαις ὕπο.

Iſtud autem ἐξιπώκατον tam aptum videbitur cuilibet Græce docto, ut emendationem hanc ne PUTEANUM quidem ipſum carpere poſſe arbitrer. Sed ecce alteri illi lectioni, quo me conjectura parum meditata duxerat, quamque deſpectui habui, ἐξεπιάκατον, aliud agens, forte fortuna fidejuſſorem reperi. Euſtathius is eſt, qui multa antiqua & bona e Grammaticorum ſcriptis veteribusque lexicis collegit. Sic autem ille ad Ιλ. ί. p. 759. l. 41. τὸ δὲ ἐκλῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ,

καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. τοιοῦτον καὶ τὸ ἐβούλευκε, καὶ τὸ ΕΞΕΠΙΑΚΕ, καὶ τὸ τυρὸς ἐξεγλυμμένος, καὶ ἄλλα μυρία. Sed ſi verum eſt, quod ipſe ait p. 1573. l. 63. Doricum eſſe πιάζω pro πιέζω, probabile non eſt eum huc reſpexiſſe, nec in ſcripta quam habuit Lyſiſtrata, ἐξεπιάκατον legiſſe: nam Ariſtophanes Dorice loquentes non inducit populares ſuos; nec ſic absque augmento præteritum adhibuiſſet, ſed dixiſſet ἐκπεπιάκατον. Nihil huc faciunt exempla ab Euſtathio adducta ἐκτῆσθαι, ἐξεγλυμμένος. Negligunt Attici augmentum in verbis a duplici conſonante incipientibus, ut βλακεύω, γλύφω, γλωττίζω, κτάομαι, πτήσσω, σπείρω: unde καταβλακευμένως, ἐγλυμμένος, κατεγλωττισμένος, ἔκτημαι, ἔπτηχα, ἐσπαρμένος, & ſimilia. Vide Taylor ad Lycurgum edit. Lipſ. p. 166. & Orvillium ad Charit. p. 577. At in verbis a ſimplici conſonante incipientibus præteritum nunquam ſine augmento efferunt. Sunt ergo ἐβούλευκε, ἐγύμνασμαι, ἐξεπίακε nihil aliud, quam librariorum ſordes ex emèndatis libris ejiciendæ. Hic ut infra 307. & 313. τῷ ξύλῳ inſtrumentum eſt bajulorum, quo ſuſpenſa onera ferunt, quod alibi appellatur τὸ ἀνάφορον.

293. Eſt hic verſus etiam tetrameter trochaicus, cui pes deficiebat cum ſyllaba catalectica. Voces τῆς ὁδοῦ repoſuimus e duobus Regiis.

296. δεινὸν & mox προσπεσὸν relata ad πῦρ: vulgo δεινὸς & προσπεσὼν relata ad καπνοῦ, utique non pejus. Sed alterum prætuli, quia in eo conſentiunt tres codd. cum priſcis editionibus.

299. κἄστι Λήμνιον τὸ πῦρ. Perperam vulgo κἄστιν peſſundato metro. Satis mirari nequeo tam parum ad iſta adtendiſſe Kuſterum.

301. Vulgo legitur οὐδὲ γὰρ ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ. Vertit Berglerus: *Nunquam enim ſic mordicus prehendiſſet glamas meas*. Sed, ô bone, non ita Græca ſonant: ſenſum quidem adſecutus es; ſed quid in phraſi deeſſet non vidiſti. ἔβρυκε valet *prehendit*, non *prehendiſſet*. Ad hunc ſenſum requiritur particula ἄν, quæ omnino hic eſſe debet. Præterea οὐδέποτε ſemper verbo *futuri* temporis, nunquam *præteriti*, adjungitur. In duobus Regiis ſcriptum;

οὐ γὰρ ποθ' ὧδ' ὀδὰξ. Insere particulam, quam sensus flagitat, & genuinam habebis lectionem:

οὐ γὰρ ἂν ποθ' ὧδ' ὀδὰξ ἔβρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ.

Potentialem illam particulam sæpissime librarii omiserunt: infinita occurrent in his notis exempla. Vide modo, ne plures excitem locos, ad Thesm. 593. Ran. 81. 488. Pl. 374.

304. εἰ πότ' αὐτῇ — cum interrogatione. εἰ hic valet ἐπεί. Vide quæ notavi ad Eurip. Andr. 205. & ad Med. 679. Absurde vulgo εἶπε δ' αὐτῇ. Sensum frustra quæsivit Berglerus, qui nihil sani e vulgata scriptura elicere potuit. Sequenti interjectioni φῦ, φῦ, additæ sunt in Regiis duæ voces e glossa in textum illatæ, φυσᾷ πάλιν. Est παρεπιγραφὴ, seu Grammatici admonitio.

306. Regii ἕκητι. Vulgatum tuetur Aug. ἕκατι licet formæ Doricæ frequentant poëtæ Attici.

311. ἐμπιμπράναι ut infra 341. πιμπραμένας, & 348. ὑποπίμπρησιν. Vulgo ἐμπιπράναι secunda brevi contra metri legem. In Thesm. 749. ubi vulgo ἐμπίπρατε, ad cod. fidem edidi:

ἐμπρήσομεν τοίνυν σε. — πάνυ γ' ἐμπίμπρατε.

313. τίς ξυλλάβοιτ' ἂν τοῖν ξύλοιν, id est τοῦ ἀναφόρου, ut supra 291. & 307. Male vulgo τοῦ ξύλου. Nostram lectionem habet Reg. A.

314. Lege ταυτὶ μὲν ἤδη τὴν ῥάχιν — Vocula τὴν typothetæ culpa excidit.

316. Vulgo legitur ὅπως πρῶτον ἐμοὶ προσοίσεις labante metro. In A. πρώτως ὥπως ἐμοὶ προσοίσεις. Eadem in B. vocum collocatio, sed perperam scriptum πρῶτος. Inde proclive fuit emendare, ὅπως πρώτως ἐμοὶ προσοίσεις.

319. Hic versus vulgo sequenti postponitur ordine præpostero: quem exhibemus agnoscunt duo Regii. Sunt autem hi versus, & qui sequuntur usque ad 350. omnes choriambici mixti.

323. Copula τε initio hujus versus, quam habent libri omnes scripti & impressi, quamque male omisi, omnino reponenda est, metro jubente. Quia particula illa ad sensum non erat necessaria, & initio versus male posita videbatur, eam, non satis considerata metri natura, expunxi. Sed etsi τε rite versum non inchoet, tamen,

ut recte obſervat ſummus Valckenarius ad Phœniſſas p. 259. *in choricis celeriter & continuo ductu decantatis data hæc poëtis licentia.*

τε και κριτυλ | λαν περιφυ | στητω

choriambicus eſt trimeter brachycatal. Hujus metri lex eſt, ut in ſecunda ſede ſit choriambus, ſi ultra dimetrum excreſcit; in alterutra vero, ſi ſit dimeter. Maſculinum περιφυστήτω ad feminina nomina pertinens nihil habet, quod tironem offendat: id enim Atticis in duali ſolemne eſt. Luculentum exemplum eſt in Sophoclis Electra 977. Id tamen forte librarium impulit ad mutandam lectionem. In A. poſt Κριτύλλαν, majori poſita diſtinctione, ſcriptum περιφυσῶνται.

331. στιγματίαις. Sic Aug. Schol. & veteres editiones. In recentioribus, ut in duobus Regiis, μαστιγίαις.

335. ηκουσα γαρ | τυφογερον-
τας ανδρας ερ | ρειν στελεχη.

Dimetri ſunt choriambici, quorum metrum perit niſi ita diſtinguantur, quam diviſionem exhibent duo Regii.

339. δειλότατ' — Caſu, meque imprudente vel oſcitante menda hæc irrepſit. Repone δεινότατ' —

346. ξύμμαχον. Sic uterque Regius.

349. Dixi ſupra ad v. 319. hos verſus omnes eſſe choriambicos, quod utique verum eſt ex poëtæ animo. Si ab hujus metri norma verſus aliquot recedunt, librariorum imperitiæ id tribuendum. Ad hunc modum erant diſtinguendi:

ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μῶν ὑστερόπους βοηθῶ;
νῦν δὴ γὰρ ἐμπλησαμένη τὴν ὑδρίαν κνεφαία,
μόγις ἀπὸ κρήνης, ὑπ' ὄχλου καὶ θορύβου
καὶ πατάγου χυτρείου,
δούλησιν ὠστιζομένη
στιγματίαις θ', ἁρπαλέως
ἀρχμένη, ταῖσιν ἐμαῖς
δημότισιν καομέναις φέρουσ' ὕδωρ βοηθῶ.
ἤκουσα γὰρ τυφογέρον-

τας ἄνδρας ἔῤῥειν ςελέχη
φέροντας, ὥσπερ βαλανεύσοντας,
εἰς ἀκρόπολιν, ὡς τριτάλαντον βάρος,
δεινότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν,
ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν·
ἃς, ὦ θεὰ, μήποτ' ἐγὼ πιμπραμένας ἴδοιμι·
ἀλλὰ πολέμου καὶ μανιῶν ῥυσαμένας
Ἑλλάδα καὶ πολίτας·
ἐφ' οἷσπερ, ὦ χρυσολόφα
πολιοῦχε, σὰς ἔσχον ἕδρας.
καί σε καλῶ ξύμμαχον, ὦ
Τριτογένει, ἤν τις ἐκεί-
νας ὑποπίμπρησιν ἀνὴρ, φέρειν ὕδωρ μεθ' ἡμῶν.

Vides in unum coaluiſſe verſus 333. 4. item verſus 348. 9. Verſum 347. qui erat hypercatalectus, dimetrum eſſe acatalecticum, ut tres præcedentes, ultimoque nihil amplius ad integritatem deeſſe. Sunt autem ejusdem menſuræ horum verſuum octavus & ultimus ac decimus quartus, qui ſic dimetiendi ſunt:

δημοτισιν | καομεναις | φερουσ' ὑδωρ | βοηθω
ὡς πυρι χρη | τας μυσαρας | γυναικας αν | θρακευειν
νας ὑποπιμ | πρησιν ανηρ | φερειν ὑδωρ | μεθ' ἡμων.

In verbis nihil prorſus immutatum præterquam v. 338. ubi manifeſtum eſt ſcriptum olim fuiſſe εἰς ἀκρόπολιν. Nomina illa πόλις & ἀκρόπολις promiſcue eodem ſenſu uſurpata vides in tota hac fabula. Plane vigilans ſomniabat Kuſterus, quando de metro ſotadeo cogitavit, cujus hîc nec vola nec veſtigium.

353. θύρασιν, *foris*, adverbialiter. Quæ enim in arcem ingreſſæ erant mulieres (vide ſupra 246.) poſtquam chorus acceſſit ſenum cum igne, rurſus egreſſæ ſunt. Integrum choriambicum ſyſtema in arcis mœnibus recitatur: tum patefactis foribus prodeunt in ſcenam v. 350. Perperam poſt Berglerum verti *foribus ſuccurrit.* In Aug. ſcriptum θύρασιν, frequenti librariorum errore. Vide ad Theſm. 69.

354. τί βδύλλεθ' ἡμᾶς. Hesych. βδύλλειν, δεδιέναι, τρέμειν. ἢ βδεῖν. Vide Suidam in βδύλλεσθε, qui ex hoc loco emendandus, quod nec Kusterus animadvertit, nec Hesychii interpres. βδύλλεσθ' in metri legem offendit. Eq. 224. ὅ τε πένης βδύλλει λεώς.

357. τύπτοντα χρῆν. Sic Regii. Vulgo τύπτοντ' ἐχρῆν.

362. Vulgo πατταξάτω τις· καὶ στᾶσ' ἐγὼ παρέξω. syllaba ultra numerum excurrente. Quis non videt inutilem & languidam copulam a mala manu insertam fuisse? eam non agnoscit Regius A.

364. Vulgo ἐκκοκκιῶ τὸ γῆράς σου. Manifesta interpolatio. Illud σου mensuram versus excedit, huc forte illatum e v. 448. contra sententiam. Si enim per metrum licuisset pronomen quodpiam addi, scripsisset poëta ἐκκοκκιῶ τὸ γῆράς μου, quod postremum hîc subintelligitur.

365. ἅψαι μόνον. Sic Regii. Vulgo ἅπτου.

366. τί μ' ἐργάσει. Perperam vulgo, neglecto Atticismo, ἐργάσῃ. Illud, quod codicibus etiam nolentibus reponendum erat, præstat Regius B. Pro κονδύλοις male Aug. δακτύλοις.

367. πλεύμονας Attice. Vulgo πνεύμονας. Illud dat uterque Regius, mendose tamen B. πλέμονας.

368. οὐκ ἔστιν ἀνήρ, mollius quam vulgatum οὐκ ἔστ' ἀνήρ, præstant duo Regii.

369. ὡδί. Sic Aug. Vulgo οὕτω.

370. θοὔδατος. Sic una voce cum apostropho & accentu scriptum in A. pro τοῦ ὕδατος. Vide notam supra 277.

371. ὦ θεοῖς ἐχθρά. Sic recte A. Vulgo reduntante syllaba θεοῖσιν.

372. τί δὲ δὴ σὺ πῦρ. Vulgo omisso δὴ claudicat versus, in prima sede pyrrichium habens. Ran. 158.

οὗτοι δὲ δὴ τίνες εἰσίν; — οἱ μεμυημένοι.

Thesm. 608.

ἡδὶ δὲ δὴ τίς ἐστιν, ἢ τὸ παιδίον.

Harum particularum aliquoties altera excidit, ut Thesm. 889.

τί δὲ δὴ σὺ θάσσεις τάσδε τυμβήρεις ἕδρας;

Male vulgo, ut hîc, τί δὲ σύ — Quæ ſequuntur ὡς σαυτὸν ἐμπυρεύσων; Plauti verbis melius vertiſſem: *an ut humanum exuras tibi?*

377. λουτρὸν ἐγὼ παρέξω. Claudicat verſus, nec magis recto ſtabit talo, ſi cum Florente ſcribas ἐγὼ λουτρὸν παρέξω. Quod excidit pronomen repone: σοὶ λουτρὸν ἐγὼ παρέξω.

384. ἄρδω σ' ὅπως ἀναβλαστάνῃς. Si nullam exceptionem admittit Daweſii canon, *vocales breves produci ſemper ante conſonantes medias β, γ, δ, ſequente quavis liquida, præter unicam ρ, eamque regulam tragicis cum comœdiæ ſcriptoribus communem eſſe.* Hoc, inquam, ſi uſquequaque verum eſt, verſus hic, quem ille non adtigit, aliter ſcribendus eſt. Nam ex iſto canone ἀναβλαστ pes eſt bacchius, quem metrum jambicum non admittit: reſcribendum eſt igitur ὅπως ἂν βλαστάνῃς, nec amplius vertere licet, *ut regermines.* Sed ego tam ſeveras leges poëtis non ſtatuo. Quantum id fieri potuit, certum eſt ad proſodiæ regulas, quas Daweſius ſagaciter obſervavit, data opera Comicum noſtrum verſus ſuos tornaſſe: ſed ubi eum vis metri coëgit, aliaque defuerunt verba, quibus ſenſus ſuos exprimeret, eadem licentia uſus eſt, quam Athenienſium aures tam benigne concedebant Tragicis, qui alterum e Daweſii canonibus ſusque deque habuerunt; illum autem de conſonantibus mediis non adeo, ut ille rebatur, religioſe obſervarunt. De his alio loco agam. Hîc tria exempla ſatis erit produxiſſe. Æſch. Prom. 172. dimetrum hunc habet anapæſticum:

καίτοι μ' οὐ μελιγλώσσοις πειθοῦς.

Noſter in ſimili metro Av. 216.

πρὸς Διὸς ἕδρας ἵν' ὁ χρυσοκόμας.

Plato Comicus apud Grotium in Excerptis p. 487.

νοεῖ μὲν ἕτερ', ἕτερα δὲ γλώττῃ φθέγγεται.

Vides hîc ſecundam in μελιγλώσσοις corripi, quæ juxta canonem Daweſianum produci deberet: primam in ἕδρας produci, quæ deberet corripi: δὲ in quarta ſenarii ſede corripi ante γλ, quum produci debuiſſet. Non obſtabit ergo canon ille, quin maneat ὅπως ἀναβλαστάνῃς. Aliam ob cauſam mihi minus placuerat vulgata lectio: ſci-

licet quia rarissime Comicus particula ὅπως, *ut*, causam finalem notante, nude sic utitur, eique fere semper adjungit ἄν. Vide 182. 221. 239. 267. 358. 419. 425. 539. ne plures excitem locos. Alterius tamen constructionis dantur exempla, licet multo pauciora: ut Conc. 117. ξυνελέγημεν Ὅπως προμελετήσωμεν ἀκεῖ δεῖ λέγειν.

386. χλιανεῖς primam hîc producit, quæ corripitur in Conc. 64.

ἐχλιαινόμην ἑστῶσα πρὸς τὸν ἥλιον.

Putavi aliquamdiu scribendum esse ἔχεις, σύ γε χλιανεῖς σεαυτόν. Sed revera in χλιαίνω & derivatis incerti moduli est litera ι & poëtarum arbitrio permissa. Producitur in χλιαρὸς Acharn. 975.

χρήσιμα· τάδ' αὖ πρέπει χλιαρὰ κατεσθίειν.

388. χοί πυκνοί. Sic Regius A. Vulgo πυκινοί.

391. ὁ μὴ ὥραισι. Elliptica locutio, in qua verbum supplendum e trita vulgi sermone imprecatione. Ordo est sic instituendus: ἔλεγε δ' ὁ μὲν Δημόστρατος (μὴ ὥραισιν ἵκοιτο) πλεῖν ἐς Σικελίαν. Formulam hanc illustravit Casaubonus ad Athenæum p. 112. Variata constructione occurrit infra 1037.

ἀλλὰ μὴ ὥρας ἵκοισθ'· ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει.

In Aug. scriptum ὥρασι, eodem errore, quo sæpe θύρασι pro θύραισι.

395. ἡ δ' ὑποπεπωκυῖ'. In binis Regiis ὑποπεπτωκυῖ'. Sic etiam in Aug. scripserat librarius: sed τ induxit. Hæ voces alibi commutatæ. In Pace 874. male vulgo legitur ὑποπεπτωκότες, ubi edidimus:

ἐπαίομεν Βραχυρῶνάδ' ὑποπεπωκότες.

397. Schol. Δημόστρατος Βουζύγης ἐλέγετο· ὃν Χολοζύγην εἶπε, διὰ τὸ μελαγχολᾶν. καὶ Εὔπολις δὲ ἐν Δήμοις ὡς μανιώδη αὐτὸν λέγει·

τί κέκραγας, ὥσπερ Βουζύγης ἀδικούμενος;

καὶ ἄλλοι.

398. τοιαῦτ' ἀπ' αὐτῶν. Sic duo Regii: mendose tamen B. ἁπάντων, errore librarii, qui utique ob oculos habuit ἀπ' αὐτῶν. Vulgo τοιαῦθ' ὑπ' αὐτῶν.

399. Vulgo personam huic versui præfigunt nuntii, qui nullus in hac fabula est. Ineptorum librariorum commentum est. In Aug. adscripta persona est ἄγγελος γερόντων: in B. χορὸς γερόντων ἢ

ἄγγελος. Vere A. id quod jam ante repoſueram, exhibet nude χορὸς γερόντων.

401. θαιματίδια. Sic recte tres codd. & veteres editiones. Perperam Kuſterus edidit θοἰματίδια.

407. ἐν τῶν δημιουργῶν. Nihil frequentius apud quosvis ſcriptores hac ellipſi nominis οἶκος, vel ναὸς, quando de Diis agitur. Sic infra 622. εἰς Κλεισθένους. 1064. εἰς ἐμοῦ. Conc. 420. ἐς τῶν σκυλοδεψῶν. Ran. 69. & 118. εἰς Αἱδου. Plato initio libri I. de Republica: ᾔμεν οὖν οἴκαδε εἰς τοῦ Πολεμάρχου: ad quem locum in editione Cantabrigienſi hominis parum Attici legitur hæc annotatiuncula: ATTIΚΩΤΕΡΟΝ *legas* ΤΟΝ ΤΟΥ. Ceterum tres mei codd. habent ἐν τῶν, ut recte Kuſterus e duobus aliis edidit, quorum, in formula pueris etiam notiſſima, ne quidem requirenda erat auctoritas. Berglerus tamen mendoſum veterum editionum ἐκ retineri voluit, abſurdiſſimis argumentis, ut ſunt ejus alia permulta.

408. ὦ χρυσοχόε, τὸν ὅρμον, ὃν ἐπεσκεύασας. Sic duo Regii: vulgo, claudicante metro, ἐσκεύασας. Sincera lectio Kuſtero innotuerat e cod. Voſſiano, eamque in eadem nota commendat, qua dicit ſe e duobus codicibus ſuperiori verſu ἐν pro ἐκ repoſuiſſe. Quidni ergo etiam ἐπεσκεύασας in textu reponebat? Hoc non minus quam illud certum eſt. Aug. pravam exhibet editionum lectionem. Scilicet obſervaſſe operæ pretium erit ridiculum multorum librariorum morem, qui compendii ergo præpoſitiones verbis adhærentes, maxime ſi eas ad ſenſum nihil conferre arbitrarentur, omittere ſolebant; quod quidem in ſolutæ orationis ſcriptoribus haud permagni momenti eſt; at in poëtis multos bonos verſus perdidit hæc ſocordia. Infra 613. ubi recte edidi:

ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐπεσκευασμένα.

Ex eadem cauſa atque hic legitur vulgo cum metri labe ἐσκευασμένα. In Theſm. 951. ubi edidi:

ἐς τὰς ὥρας ξυνεπευχόμενος.

Legitur vulgo ruente metro ξυνευχόμενος. E ſimilibus exemplis didicerunt Critici mendas, codicibus quos verſant antiquiores eluere,

pro

pro ſimplicibus verbis compoſita reponendo; quod ſæpe a nobis factum videbitur: ut Ran. 1517. διασώζειν pro σώζειν. Theſm. 658. διαθρῆσαι pro ἀθρῆσαι. Nub. in verſu fœde corrupto 326. διαθρῶ pro ἀθρῶ. Ibid. 937. προδιδάσκεις pro διδάσκεις. Veſp. 386. καταχλαύσαντες pro κλαύσαντες. Ibid. 565. παριςώση pro ἰςώση: aliisque in locis, ubi emendationum reddetur ratio. Sic Apollonio III. 571. ὑποπλήσσεσθαι reſtitutum pro πλήσσεσθαι.

410. ἐκ τοῦ τρήματος. Perperam Regii ἐκ τοῦ τρίμματος. Intellexitne auctor iſtius lectionis, glandem ὑπὸ τῆς τρίψεως excidiſſe? ſed ineptum hoc eſt. Nemo non videt quo adludat Comicus. In Conc. 623. προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν.

413. ἐνάρμοσον. Sic tres codd. Editiones priſcæ εὐάρμοσον, eadem erroris cauſa, ob quam ſupra obſervatum v. 398. ἀπαντῶν pro ἀπ' αὐτῶν: quia ν & υ facillime permutantur.

417. δακτυλίδιον. Diminutivorum in ίδιον penultimam alia corripiunt, alia producunt. Diverſitatis cauſam patefacit Daweſius Miſc. Crit. p. 214. Sed vereor ut ejus ratio hîc locum habere poſſit. Nam δακτυλίδιον *digitulus* a δάκτυλος fluit, ut ἀδελφίδιον ab ἀδελφός. Non enim derivatur a δακτύλιος *anulum* ſignificante. Aut dicendum δακτυλίδιον derivatum a δακτύλιος tam *digitulum*, quam *anulum* ſignificare. Sed ſunt hæc, *quod dici ſolet*,

gerræ germanæ, atque edepol λῆροι, λήρων.

Certum eſt antepenultimam in δακτυλίδιον hîc produci, & *parvum digitum* hoc diminutivo ſignificari.

426. ποῖ δὲ σὺ βλέπεις; Sic ambo Regii. Vulgo ποῖ δ' αὖ σύ. Iidem initio verſus exhibent τί κέχηνας; quod bene Kuſterus repoſuit, quum priores editiones jugulato metro haberent ποῖ κέχηνας.

427. οὐδὲν ποιῶν ἀλλ' ἤ — Sic Aug. quod vix memoratu dignum eſt. Potior eſt hæc ſcriptura, ea quam vulgati libri exhibent ἀλλ' ἤ: qua de re videndus, ſi tanti eſt, noviſſimus auctor de Part. Gr.

428. ὑποβαλόντες. Vulgo ὑποβαλόντε. Pluralem præferunt tres codd. Mendoſe tamen in B. ὑποβαλόνες, unde nihilominus liquet de terminatione vocis, quam ſcribere debuit librarius.

429. ἐνθενδὶ δ' ἐγώ. Vulgo claudicante metro ἐνθένδ' ἐγώ. Illud ſe cuivis facile obtuliſſet : jamdudum a me repoſitum poſtea confirmavit Regius A. Minus emendate in B. ἐνθένδε δ' ἐγώ.

444. κύαθον, *cucurbitulam*. Suidas ex integrioribus ad hunc locum ſcholiis : *κύαθον αἰτήσεις τάχα, ἵνα προσθῇς ταῖς γνάθοις. οὕτως τυφθήσῃ, καὶ ὑπωπιασθήσῃ ὑφ' ἡμῶν. γεμίζουσι γὰρ κύαθον θερμοῦ, καὶ προσκολλῶσι τοῖς οἰδήμασι, καὶ θεραπεύουσι.* Græci medici σικύας vocant, nos Galli, *ventouſes*, caliculos illos, qui cuti cum flamma applicantur. Horum mentio etiam in Pace 541.

καὶ ταῦτα δαιμονίως ὑπωπιασμέναι
ἀπαξάπασαι, καὶ κυάθοις προσκείμεναι.

453. τέτλαρες. Sic Regii. Vulgo τέσσαρες. Heſychius : *λόχοι Λακεδαιμονίων, φησὶν Ἀριστοφάνης, τέτλαρες.* Ad quem locum vide interpretes. Argutatur hic Berglerus, jocum ex ambiguo quærens, qui prorſus eſſet inficetus. Adludit Comicus ad notiſſimas Lacedæmoniorum μόρας. Vide Meurſium Att. Lect. I. 16.

459. παιήσεῖ. Futurum eſt verbi παίω Atticorum more, qui futura barytonorum formant tanquam a contractis. Nub. 1125.

ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν.

Sic Eq. 98. κατακλινήσομαι. Theſm. 653. οἰχήσεται. Veſp. 222. βαλλήσομεν. Pl. 21. τυπτήσεις : aliaque — οὐχ ἕλξεῖ habent duo Regii, quod e Voſſiano bene repoſuit Kuſterus. Aug. & Juntina ἐξέλκεῖ, quod inepte Veneti typographi mutarunt in ἐξέλθεῖ.

461. παύεσθ'. Sic Aug. Vulg. παύσασθ'.

465. νὴ τὸν Ἀπόλλω. Sic duo Regii, quod e Vat. bene repoſuit Kuſterus, ejecto ſpurio μὰ, quod erat in prioribus editionibus. At hoc revocavit Berglerus, licet fateatur, *particulam illam negativam eſſe, & apud Comicum vix ullibi aliter occurrere, niſi forte hoc in loco.* Cur ergo veteri codici, cui major quam denis editionibus, etiamſi omnes Farreanæ eſſent, fides habenda, noluit obſequi? Quia ſcilicet apud Ariſtænetum & Alciphronem μὰ affirmans occurrit. Tanquam ſi ad normam recentiorum & vix balbutientium Græculorum exigendus eſſet Ariſtophanes. Una eſt illa ex multis

Bergleri notulis, quas ille procul dubio retractasset, quasque peritus emtor, qui famæ illius consultum voluisset, plane suppressisset.

466. πολλήν γ' ἐάν περ. Duo Regii πολλή γ' ἐάν περ. Aug. πολλήν γ' — quod congruum est. Repetendum enim ex interrogatione verbum οἶμαι. Vulgo πολλὴν ἐάν γε —

467. Πρόβουλε τῆσδε τῆς γῆς. Sic bene Kusterus ex nescio cujus emendatione. Tres codd. cum Juntina aliisque veteribus τῆσδε γῆς, mutilo versu.

476. χρηστόμεσθα. Sic duo Regii. Vulgo χρηστόμεθα.

484. μὴ πείθου. Sic scribendum esse evincit metri ratio. Male vulgo πιθοῦ. Illud jam ante a me repositum postea inveni in duobus Regiis. Iidem & Aug. seq. v. recte ad metri legem habent τοιοῦτον. Male vulgo τοιοῦτο.

487. Turpiter depravatum hunc versum exhibent recentiores Comici editiones:

ὅ τι βουλόμεναι τὴν ἀκρόπολιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε μοχλοῖς.

Quæ imperiti nescio cujus editoris interpolatio est. In Aug. ut in Juntina ceterisque veteribus editt. legitur:

ὅ τι βουλόμεναι τὴν πόλιν ἡμῶν ἀπεκλείσατε τοῖς μοχλοῖς.

In Regio A.

ὅ τι βουλόμεναι τὴν πόλιν οὕτως ἡμῶν ἀπεκλείσατε μοχλοῖς.

Nec aliter B. nisi quod οὕτως omittit. In eo voci πόλιν superscripta glossa τὴν ἀκρόπολιν, e Scholiastæ expositione petita. Censebit quis forte lectionem prioris Regii recipi debuisse; sed obstat syllabæ modulus in μοχλοῖς, quod nullibi apud Comicum occurrit, nisi priore correpta. Itaque tutius fuit Dawesii emendationem sequi, e penitissima Aristophanei metri peritia ductam. Vides eam ab antiqua lectione sola duarum vocum forma differre. Properanti librario, & ductus aliquot calami compendi facere volenti, commodum visum est τοῖς μοχλοῖς pro τοῖσι μοχλοῖσιν.

488. παρέχοιμεν. Solœce vulgo παρέχωμεν. Illud recte exhibent Aug. & B. In A. σῶν κατέχοιμεν.

489. καὶ τἄλλα γε. Sic Regii. Vulgo τἄλλα τε.

490. ταῖς ἀρχαῖς ἐπέχοντες. Sic etiam Suidas in κορκορυγάς. Perperam Regii τὰς ἀρχάς.

491. αἰεί. Vulgo ἀεί. Vide infra ad 1230. οὕνεκα pro vulgato εἵνεκα habent Regii. In Aug. ἕνεκα.

494. τί δὲ δεινὸν τοῦτο νομίζεις. Vulgo τί δεινὸν, claudicante versu.

499. Hunc versum in impressis omissum tres codd. sic exhibent:

ὡς σωθήσει, κἂν μὴ βούλῃ — δεινὸν λέγεις — ἀγανακτεῖς.

Exciderat particula γε, quæ habetur infra 529. δεινόν γε λέγεις, κοὐ τλητὸν ἔμοιγε. Minus emendate A. σωθήσῃ.

500. ἀλλὰ ποιητέα ταῦτ' ἐστὶν ὅμως. Sic optime Regii. Aug. ut Juntina & utraque Basileensis ἀλλ' ἀποκτέα, quod quid sit, vel unde emerserit, neminem arbitror adhuc suspicatum fuisse. Ortum est a prava scriptura αλλα ποητεα. η, ut millies observatum ab iis qui codices tractarunt, in κ mutatum, & voces male distinctæ, ἀλλ' ἀποκτέα pro ἀλλὰ ποητέα. Hoc primum certissimum est. In priore Veneta, unde in ceteras transiit, emendatum fuit ἀλλ' ἀποδεκτέα, conjectura sane non inepta, quæque auctorem habet hominem eruditum. ἀποδέχομαι, unde verbale ἀποδεκτέον, exemplis illustrat Taylor ad Lysiam p. 768. edit. Lipsiensis. Sed longe præstat nostra lectio certa nixa auctoritate. Permutationis literarum η & κ permulta dabit exempla Juntina editio, quæ instar scripti codicis est. Alterum observare memini in hac ipsa fabula v. 1281. ἰκίον pro ἰήϊον.

501. τοῦδ' οὕνεκα. Sic recte B. & Aug. In A. τοῦγ' εἵνεκα. Regii καὶ πολύ. In Aug. & in vett. editt. καὶ omissum cum metri ruina.

508. τῶν ἀνδρῶν, ἅττ' ἐποιεῖτε. Sic recte A. Vulgo spreta & metri & sermonis lege ἅττ' ἂν ποιεῖτε. In B. saltem ad loquendi normam ἅττ' ἂν ποῆτε.

510. ἔνδον ἂν οὖσαι. Sinceram hanc editionum lectionem habet Aug. In B. particula ἂν omissa versu ruente: in A. ἐνδὸν ἐοῦσαι. Postremum hoc non admittit plebeius Comicorum sermo.

514. τί δέ σοι τοῦτ'; ἦδ' ὃς ἂν ὠνήρ. Vulgo ταῦτ' ἦδ' ὃς ἂν ἀνήρ.

Regius uterque τοῦτ'. A. ἦδ' ὅς ὁ ἀνήρ: alter ἦδ' ὅς ἀνήρ. Vides ex iſtis legitimam lectionem reconcinnatam fuiſſe.

515. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγώ. Hoc dicit quævis alia mulier. In A. præfixa perſona Μυῤῥίνη, & ſuperſcriptum γυνή. In B. μία γυνή.

516. ᾤμωξας. Sic duo Regii cum Vat. & Voff. Mox vocem ἔνδον in prioribus editt. omiſſam & a Kuſtero repoſitam agnoſcunt tres mei codd. Sed ἔγωγ' omittunt.

517. Hic verſus toto pede vulgo mutilus eſt, omiſſa voce δήπου, quam ſuppeditavit Regius A. Kuſteri conjectura non contentus repoſueram primo: ἀλλὰ τάχ' ἕτερόν τι πονηρότερον βούλευμ' —

519. Corrupte vulgo legitur hic verſus tum quoad metrum, tum quoad φράσιν:

ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, καὶ μὴ τὸν στήμονα νήσω —

Perſanatum eum fore credidit Orvillius ad Charit. p. 506. ſi legatur φάσκεν: ſed non animadvertit abſurdum eſſe καὶ μὴ νήσω. Nullus hîc locus eſſe poteſt copulæ. Regii vocem ἔφασκε omittunt: præterea in A. ſcriptum ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις, quod poſtremum veriſſimum eſt: unde maximam partem optime repoſui:

ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· Εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις.

V. ſeq. vulgo legitur ὀτοτύξεσθαι, congruenter quidem, quum præceſſiſſet νήσω: duo Regii ὀτοτύξεται. Utraque lectio corrupta eſt ex ὀτοτύξει τοι. Quis non ſentit quantum accedat vis & leporis huic narrationi, ſi directa referatur mariti increpatio, ad eundem modum, quo ſupra, τί βεβούλευται ὑμῖν; & τί δέ σοι τοῦτ'; & πῶς ταῦτα διαπράττεσθ'; Tamen quia φάσκεν ſine augmento non eſt ex Comici uſu, præſtat minore mutatione, tranſpoſitis tantum duabus vocibus, cum Valckenario ad Herodotum p. 353. legere:

ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ἔφασκεν ὑποβλέψας· Εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις
ὀτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν.

reliqua pars meæ emendationis certiſſima eſt, fide veteris codicis nixa.

520. πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει. Facete hæc traducta ex Hectoris ab Andromacha diſcedentis oratione Iliad. VI. verſus finem:

ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· ΠΟΛΕΜΟΣ Δ' ΑΝΔΡΕΣΣΙ ΜΕΛΗΣΕΙ.

quæ παρῳδεῖ infra mulier: πόλεμος δὲ γυναιξὶ μελήσει.

523. ὅτε δῆθ' ὑμῶν. Corrupte vulgo & mendosissime ὅτε δ' ἤδ' ὑμῶν. Nostrum exhibet A. & jamdudum repositum fuerat in priore Veneta, unde in alteram migravit. Falsum est quod ait Berglerus ultimam in ἤδη posse elidi.

524. μὰ Δί' οὐ δῆτ' ἔσθ' ἕτερός τις. Sic certissime metrum restitui, inserto ἔσθ', quod eleganter repetitum vim sermoni addit. Omittunt hoc verbum etiam tres mei codd. In Regiis, ut vulgo, οὐ δῆθ' ἕτερός τις. In Aug. οὐ δῆτ' ἕτερός τις, ubi tenuis consonans leve indicium dat omissi verbi. Similiter ἔσθ' omissum vulgo Av. 276.

529. σιώπα. Sic vulgo absurdissime constitutus hic locus.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

σιώπα,

σίγ', ὦ κατάρατε.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

σιωπῶ 'γώ;

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ.

καὶ ταῦτα καλύμματα φέρε

περὶ τὴν κεφαλήν.

ΠΡΟΒΟΥΛΟΣ.

μὴ νῦν ζῴην.

ubi non metri magis quam sensus habita ratio. Proclive erat e Scholiaste reponere καὶ ταῦτα κάλυμμα φορούσῃ, quod Kustero ne quidem observatum, animadvertit Dawesius Miscell. Crit. p. 75. Præterea loquendi vices personis male divisas esse monuerunt Markland ad Eurip. Suppl. 454. & Toup Cur. Nov. in Suidam p. 82. sed neuter rem confecit. Postquam Lysistrata ira concitata dixit σιώπα, *tais-toi*, nihil insuper addere debuit: quod illi præterea tribuunt σίγα, frigidum est. Ubi duo illa verba conjunguntur, hoc primo loco semper positum videbis; σίγα, σιώπα. Tum participium φορουσῃ cum em-

phaſi prolatum ob voces καὶ ταῦτα, ad expreſſum nomen, vel pronomen, vel perſonam præcedentis verbi referri debet. Tres mei codd. perſpicue exhibent:

σοί γ', ὦ κατάρατε, σιωπῶ 'γὼ, καὶ ταῦτα κάλυμμα φοροῦσῃ
περὶ τὴν κεφαλήν; μή νυν ζώην.

In Regiis ante σοί γ' adſcripta perſona Πρόβ. cui omnia continuantur, ut in noſtra editione. σοί γε σιωπῶ; *tibine taceam?* dictum hic, ut Ran. 1134. ἐγὼ σιωπῶ τῷδ';

539. αἴρεσθ', ὦ γυναῖκες. Sic Vulgo. Ab anapæſtis tranſit ſermo ad jambos. Qui vel pauxillum metra adtigit, ſtatim videt illud αἴρεσθ' eſſe depravatum. Nihil tamen ad hunc locum belli editores Strepſiadis ſimiles. Antiquiorem codicibus noſtris labem eluam. Scholiaſtes textus vocem exponens ἀναχωρήσατε ait: quæ interpretatio manifeſte refertur ad ἀπαίρετ'. Heſychius: ἀπαίρει, ἀναχωρεῖ. Concion. 818.

μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων.

Frequens hiſtoricis verbum tam de terreſtri, quam de maritimo itinere. Hoc confidenter repoſui, tam certus veram Comici manum reſtituiſſe, quam ſi tres codices adſtipularentur. Mirabor tamen, ni mihi cenſor aliquis mutatæ abſque auctoritate lectionis crimen intentet. At ſi quis,

οἴνου παρόντος, ὄξος ἠράσθη πιεῖν,

fruatur ille ſuo ſenſu.

540. χ' ἡμεῖς τι ταῖς φίλαισι συλλάβωμεν. Vulgo χ' ἡμεῖς τε perperam. Regii τι. Harum vocularum frequentiſſima permutatio viros etiam adtentiores aliquando fefellit, quod ipſi exemplo noſtro oſtendimus Theſm. 21. — συλλάβωμεν. Sic edi debuit nullo ad codices reſpectu, ne ſpondæus alienam occuparet ſedem. Alibi obſervavi Atticum ξ librarios temere adſciviſſe vel neglexiſſe, ſine certa lege. Hic, caſune an conſilio, recte in Regiis ſcriptum συλλάβωμεν.

541. Jambicum ſenarium in vulgata lectione nemo agnoſcat:

ἐγὼ γὰρ οὔποτε κάμοιμ' ἂν ὀρχουμένη.

Noſtram lectionem exhibet Regius A.

542. οὔτε. Sic ambo Regii: vulgo οὐδέ. Tum ἕλοι, quod nemo non repoſuiſſet, quia pendet ab eadem particula ἂν, qua præcedens verbum κάμοιμ', præſtat A. pro vulgato ἑλεῖ.

549. ἀνδρειοτάτων. Nec ἀνδρειοτάτη, nec ἀνδρειόταται hîc ſcribendum: ſed retinenda codicum omnium lectio: ſubauditur nomen θυγατέρες. Utrumque ſubſtantivum ſuum adjectivum habet, quod multo eſt elegantius. Una fidelia duos parietes dealbavit Kuſterus ad hunc locum & ad Suidam in τήθη: ſed fallitur utrobique. Corrigendi e Comico Suidas, Athenæus, & qui eum deſcripſit Euſtathius pag. 1485. l. 49.

551. ἤνπερ ὁ — Syllaba περ producitur ob aſperitatem conſonantis ρ, quam ſequitur vocalis aſpirata, ut in illo Homeri verſu Ιλ. α'. 342.

τοῖς ἄλλοις. ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει.

Tum obſerva in Κυπρογένει' primam produci, quod Daweſii canonem de poteſtate tenuis vel aſpiratæ ſequente liquida labefactat.

556. νὴ τὴν Παφίαν Ἀφροδίτην. Verba hæc, quæ vett. editt. Lyſiſtratæ continuant, tres codd. alii perſonæ tribuunt. In Aug. lineola mutatam perſonam indicat: in Regiis adſcriptum Προϐ. Ego mulieri cuidam probabilius tribuo: ironiæ enim, quam his verbis Proviſori tributis ineſſe ait Scholiaſtes, nihil mihi ſubolet.

557. χύτραι & λάχανα hîc notant non *ollas* & *olera*; ſed fora, ſeu loca ubi illa venibant. Uſitatiſſima Atticis hæc ſynecdoche. Eq. 1375.

τὰ μειράκια ταυτὶ λέγω τἀν τῷ μύρῳ.

Sic Veſp. 789. ἐν τοῖς ἰχθύσι, *in foro piſcario*. Eupolis apud Pollucem IX. 47.

περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα,
καὶ τὸν λιβανωτὸν, κεὐθὺ τῶν ἀρωμάτων,
καὶ περὶ τὰ γέλγη.

Multa exempla congeſſit Taylor Lect. Lyſiacarum circa finem, quæ ſi conferas, facile mecum in opinionem venies hîc ſcribi oportuiſſe:

νῦν μὲν γὰρ δὴ κἀν ταῖσι χύτραις κἀν τοῖς λαχάνοισιν ὁμοίως.

564. τὰς δρυπέπεις. Sic Aug. & B. quæ ſincera eſt ſcriptura. Vulgo δρυπέτεις. Vide Jo. Pierſonum ad Mœrim p. 121.

565. Vulgo legitur labefactato metro, πῶς οὖν ὑμεῖς δύνασθε παῦσαι. Emendabat Kuſterus πῶς οὖν ὑμῖν δυνατὸν παῦσαι. Sed ulcus ſoli verbo δύνασθε ſubeſt, quod gloſſema genuini verbi locum invaſit. Scripſerat Comicus: πῶς οὖν ὑμεῖς ἕξετε παῦσαι.

574. πρῶτον μὲν ἐχρῆν. Sic tres codd. optime. Vulgo πρῶτα, ruente metro, quia in ἐχρῆν prior ſemper corripitur. Nihil magis inutile eſt quam Kuſteri emendatio reponentis πόκου.

576. ἀπολέξαι e duobus codd. a Kuſtero bene repoſitum agnoſcunt etiam bini Regii. Mendoſam priorum editt. lectionem ἀπολέσαι præfert Aug. At conſentiunt tres codd. in prava lectione præc. v. ἐπὶ κλίνης, quod in duabus Venetis reperio. Propius ad verum accedit Juntina ἐπικλίνεις, accentu tantum male poſito.

592. διὰ τὰς στρατιάς. Sic A. recte: minio ſuperſcriptum εί, ſive ſit interpretatio, ſive emendatio, ſive varia lectio. Aug. ut veteres editiones omnes στρατειὰς, accentu genuinæ vocis indicium dante, quod obſervavit Orvillius ad Charit. p. 540. Editiones recentiores στρατείας. Ammonius: στρατεία, ἐκστρατευμένως, τὸ πρᾶγμα· στρατιὰ, συνεστραμμένως, τὸ τῶν στρατιωτῶν πλῆθος. ἐναλλάσσει δὲ πολλάκις ἐν τῇ χρήσει. Poſtremam obſervationem confirmat Photius in Lexico, Ruhnkenio laudatus ad Timæum p. 171. στρατιὰν, συστέλλοντες τὴν δευτέραν συλλαβὴν, οὐ μόνον τὸ στράτευμα λέγουσι, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν στράτευσιν. οὕτως Ἀριστοφάνης. Parum intereſt fueritne Ariſtophanes, quem teſtem advocat, Comicus noſter, an Grammaticus. Priorem certum eſt promiſcue hoc vocabulo uſum fuiſſe. In impreſſis etiam Acharn. 251. 1143. Eq. 587. στρατιὰ legitur pro στρατεία. Sequitur καὶ θἠμέτερον μὲν ἐᾶτε, ut recte legit Berglerus: vulgo κᾀθ' ἡμέτερον mendoſe. Articulus omnino requiritur, ut ſignificari poſſit, quod ſententia fert: *quod ad rem noſtram ſpectat, illud quidem mittite.*

593. περὶ τῶν δὲ κορῶν. Perperam vulgo τῶνδε.

394. οὔκουν κἄνδρες — id eſt καὶ ἄνδρες. Sic duo Regii optime. Vulgo οὔκουν γ' ἄνδρες.

595. ὁ γὰρ ἥκων μέν. Sic duæ minores editt. Batavæ, e Florentis, ut videtur, emendatione, quam ſtulte contempſit Kuſterus, qui priorum editionum mendoſam revocavit lectionem, ὁ μὲν γὰρ ἥκων. At in duobus Regiis legitur, quod nunc primum, ſerius quam oportuit, animadverto, ὁ μὲν ἥκων γάρ. Iidem v. ſeq. habent κἂν τούτου. Perperam vett. editt. contra metri & conſtructionis legem habent τοῦτο. Illud Kuſterus e Batavis adſumſit, quas etiam in præc. verſus lectione ſequi debebat.

598. ἀλλ' ὅςις ἔτι δύναται — Regulare eſt ſyſtema anapæſticum a v. 484. usque ad 607. quod rite clauditur dimetris, quorum ultimus parœmiacus eſt præcedente baſi. Hoc nulli editorum ſuboluiſſe videtur, qui tot verſus, quorum ſoluta metra, ſilentio præterierunt. Hîc mendoſe vulgo legitur ὅςις ἐςὶ —

599. In Regiis perſona huic verſui præfixa Lyſiſtratæ, non, ut vulgo, alius mulieris. Habent autem illi etiam τί μαθών. Sed legendum eſt omnino τί παθών. Ut Nub. 402. Pace 701. Bene monentibus Florenti & Scaligero obſequi debueram. Frequentiſſima eſt Luciano formula illa τί παθών, cujus idiotiſmum explicatum videbis in nota ad Vigerum p. 230.

600. Vulgo legitur abſque ullo ſenſu, χωρίον ἐςὶ· σορὸν ὠνήσει. Ad metrum ſaltem oportuiſſet ἐςίν. Repoſui e mera conjectura; nam nihil hîc juvant codd. καίριος ἐσσί γε. Nemo autem ad poëticam formam offendat, & credat ejusmodi verba Atticam ſcenam reſpuiſſe. En fidejuſſorem Euripidem, Helena 1250.

πιςὴ γὰρ ἐσσὶ σῷ πόσει, φεύγουσά με.

Editiones Venetæ habent καίριόν ἐςι: neſcio unde: ſed propius ad meam emendationem. Confer quæ notavi ad Eurip. Or. 446.

601. μελιτοῦτταν. Vulgo ἀμέτρως & barbare μελιττοῦταν. Frequens in hac voce librariorum lapſus. Forma contracta eſt ex μελιτόεσσα, ut οἰνοῦττα ex οἰνόεσσα. Poſtremum hoc unicum eſt iſtius

generis quod in vulgatis libris emendate excuſum ſit, Pl. 1121. Vide ad Nubes 507. & Aves 567.

603. 4. Hi verſus, qui in vulgatis eidem ac ſuperiores tribuuntur perſonæ, ſinguli ſingulis mulieribus tributi in Regiis, quod actionem ſcenæ & vividiorem & lepidiorem reddit. In altero τουτονὶ perperam vulgo, labante verſu, legitur.

605. τί σε δεῖ; τί ποθεῖς; χώρει ἐς ναῦν. Hic verſus in duas lineas; non enim adeo ineptus ſum, ut verſus eas appellem; vulgo diſcerptus eſt ad hunc modum:

τοῦ δέει; τί ποθεῖς;
χώρει εἰς τὴν ναῦν.

Teterrimam labem codicibus meis antiquiorem, qui nihil variant, niſi quod pro δέει A. habet δέῃ, ſuſtuli, reconcinnato anapæſtico dimetro. Scriptum fuit olim τί σε δεῖ, cujus in locum gloſſema ſe intruſit τοῦ δέει. Verbum δεῖ cum accuſativo perſonæ conſtruitur, qua de re videndus Valckenarius ad Hippolytum 23. quem præſtantiſſimum virum agniturum arbitror hac loquendi forma non abſtinuiſſe Ariſtophanem. Dubitationi locus eſſet, ſi unicum hoc ex mea emendatione proferretur exemplum. Sed en alterum: Conc. 298.

ὡς ἂν χειροτονῶμεν
ἅπανθ', ὁπόσ' ἂν δέῃ τὰς ἡμετέρας φίλας.

Exemplis ex Euripide enotatis addantur iſta: Herc. Fur. 1173.

ἦλθον, εἴ τι δεῖ, γέρον,
ἢ χειρὸς ὑμᾶς τῆς ἐμῆς, ἢ ξυμμάχων.

Ion. 1028.

ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.

611. ὅτι οὐχί. Sic bene Aug. Obſerves velim apud Ariſtophanem nuſpiam elidi in ὅτι, non magis quam in περί. Nub. 1223.

ὅτι ἐς δύ' εἶπεν ἡμέρας. τοῦ χρήματος;

non ὅτ' ἐς, quod ambiguum fuiſſet, quum poſſet accipi pro ὅτε ἐς. Theſm. 275.

μέμνησο τοίνυν ταῦθ', ὅτι ἡ φρὴν ὤμοσεν.

non ὅθ' ἡ — Ad eundem modum ſcribo adſtipulantibus codicibus,

Ran. 922. ὅτι αὐτὸν ἐξελέγχω. 1386. ὅτι εἰσέθηκε. Eq. 101. ὅτι οὐκ ἐλήφθην. Acharn. 516. ὅτι οὐχὶ τὴν πόλιν λέγω. Et ſic in omnibus locis, ubi vulgo facta eliſio.

612. Legitur vulgo: ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν πρωῒ πάνυ. Mendoſiſſime. πρωῒ diſſyllabum non agnoſcit Atticus ſermo, nec ſemel quidem apud Comicum occurrit, qui etiamſi eo uſus fuiſſet, neutiquam tamen ultimam produxiſſet. Excidit pronomen ad ſenſum maxime neceſſarium, quod e Regiis codd. repono:

ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοι πρῴ πάνυ.

Tres codd. γοῦν una voce exhibent. De Attico πρῴ vide doctiſſimum Ruhnkenium ad Timæum p. 160. & quæ notavi paucula ad Æſch. Prom. 702. ubi dubium non eſt, quin reponendum ſit πρῴ γε στενάξεις. In A. emendate ſcriptum ΠΡΩι, ι ductu minore ad latus poſito. In B. mendoſe πνωῒ pro πρωῒ, quomodo ſcribere ſolebant imperiti librarii, tametſi metri ſcanſio monoſyllabum requireret. Et ea eſt ratio, cur in Platonis codd. ſemper πρωῒ occurrat, licet certum ſit illum pro dialecti ſuæ more adverbium hoc ſemper una ſyllaba extuliſſe. Vera hujus vocabuli, ut & aliorum multorum pronuntiatio e ſolis poëtis cognoſci poteſt, ad quorum normam eorumdem vocabulorum ſcriptura in metro ſolutis auctoribus reformanda eſt, quod meminiſſe velim futurum Platonis editorem.

613. Vulgo legitur: ἥξει παρ' ἡμῶν τὰ τρίτ' ἐσκευασμένα: mendoſe, quia τὰ ante literas τρ male & contra artem producitur. Regius uterque recte ἐπεσκευασμένα. Vide notam ad v. 408.

615. Vulgo legitur: ἀλλ' ἐπαποδυώμεθ', ἄνθρωποι, τουτῳῒ τῷ πράγματι. Iſtud ἄνθρωποι metri ratio faceſſere jubet, quod alias per ſe ineptiſſimum eſt. Duo Regii dant ἄνδρες, quod etiam ſine codd. proclive erat reponere.

616. ἤδη γὰρ ὄζειν γε ταδὶ μειζόνων καὶ πλειόνων. Sic Regii ambo, niſi quod A. ὄζει habet: alter vero γε omittit. Vulgo ἤδη γὰρ ὄζειν ταδὶ πλειόνων καὶ μειζόνων. Harum lectionum neutra ſana eſt, Scribendum:

ἤδη γὰρ ὄζειν πλειόνων καὶ μειζόνων
πραγμάτων τάδὶ δοκεῖ μοι.

Prior verſus ſenarius eſt jambicus: alter dimeter trochaicus. Sic olim emendaveram & ſcripſeram in priore meo apographo, quod, tametſi retinendum erat, ſtolida neſcio qua veterum librorum reverentia præpeditus in textu non repoſui, & nunc manifeſto video fuiſſe reponendum.

619. Hic verſus & tres ſequentes dimetri ſunt pæonici.

625. τόν τε μισθὸν ἔνθεν ἕξων. Cave credas caſu aut typothetæ negligentia omiſſam fuiſſe vocem ἐγὼ, quam in fine hujus verſus addunt editiones omnes, agnoſcuntque codd. A mala manu eſt, ex inutili & inepta gloſſa orta. Verſus hic dimeter eſt trochaicus, ut præcedens.

628. πρὸς hic adverbii vicem fungitur, nec conſtruitur cum ἡμᾶς: idem eſt ac προσέτι. Ordo eſt: καὶ πρὸς διαλλάττειν ἡμᾶς ἀνδράσιν Λακωνικοῖς: & *inſuper*. Sic in Æſch. Prom. 937.

ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ', ἃ βούλομαι, λέγω.

confer Ran. 415. 611. Eq. 578.

632. Alludit ad notiſſimum ſcolion, quod in minore noſtra Anacreontis editione legitur p. 83. τοῦ μύρτου, eo ſenſu quo uſurpat hoc nomen infra 1004. Lacedæmonius Caduceator, haud equidem ſum oſor. Nolim tamen eos interpretes imitari, qui, ubicunque occurrit vox aliqua apud Comicum, quæ ad obſcenum ſenſum detorqueri queat, illico aiunt eo poëtam reſpexiſſe. Scio illum perquam libenter in ambiguitate vocum ludere, qui fons eſt ei jocorum faceriſſimorum: ſed nihil inde haurit niſi lepidum & ingenioſum. Quod autem poſt Florentem commentus eſt Berglerus, id ſane inſulſum eſt.

641. γεγῶσ', non, ut vulgo, γεγῶσα, habent duo Regii, & recte quidem. Verſus hic dimeter eſt pæonicus, ut & tres ſequentes & v. 639.

642. ἠῤῥηφόρουν. Sic emendate Aug. & A. Perperam vulgo ἠῤῥιφόρουν. Vide Meurſium Gr. Fer. in Ἀῤῥηφόρια.

644. Αρχηγέτι. Sic tres codd. cum Schol. Perperam vulgo Αρχηγέτις. Dativus eſt contractus, ut μήτι. Significatur Diana, quæ in Braurone colebatur, & *præſes* erat illius pagi. Vide rurſus Meurſium Gr. Fer. in Βραυρώνια.

645. κατᾳχέουσα τὸν κροκωτὸν ἄρκτος ἦ Βραυρωνίοις. Sic legendus hic verſus. Claudicat vulgo ob omiſſionem articuli τὸν, quem habent tres codd. cujusque indicium, ſeu potius reliquias ſervant vett. editt. in quibus excuſum καταχέουσαν. In Aug. perſpicue καταχέουσα. In Regiis κατέχουσα, quod in duobus aliis repertum præferendum duxit, immo in textu repoſuit Kuſterus ſine ullo acumine, ſummaque cum metri imperitia. Nam κατέχουσα reſpuit verſus trochaici lex, quæ trochæum vel tribrachyn, neutiquam vero pyrrichium in prima ſede admittit. Præterea abſurda eſt illa lectio. Quis unquam κατέχειν κροκωτὸν græce dixit, pro *crocota amictam eſſe?* καταχέουσα τὸν κροκωτὸν ſignificat *laxam, recinctam fluere ſinens crocotam, fluente crocota amicta.*

647. σχοῦσ'. Sic ad metri præſcriptum ſcribendum. Vulgo ἔχουσ'.

654. εἶτ' ἀναλώσαντες. Metro coactus poëta particulam εἶτα ante participium collocavit, quæ ei ſubjici debebat. Ordo enim naturalis eſt: ἐπεὶ τὸν ἔρανον ἀναλώσαντες, εἶτα οὐκ ἀντεισφέρετε. Obſervatum hoc Kœnio ad Corinthum de Dial. p. 62. ubi uſus particulæ εἶτα poſt participia Comico admodum familiaris illuſtratur.

658. Hic & duo ſeq. verſus male diſtincti ſunt. In Regiis diverſa eſt nec tamen melior primi ſcriptura: ταῦτ' οὖν οὐχ ὕβρις τὸ πρᾶγμ' ἐστίν. Reſcribe:

ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ'
ἐστὶ πολλή; κἀπιδώσειν
μοι δοκεῖ τὸ χρῆμα μᾶλλον.

Primus dimeter eſt jambicus catal. quem ſequuntur duo dimetri trochaici.

671. Laborat etiam verſiculus iſte. Repone:

σθαι τοδὶ τὸ γῆρας.

dimeter eſt trochaicus brachycatal. quem phallicum vocant.

673. λιπαροῦς χειρουργίας. Abſurde vulgo & labante metro legitur λιπαρᾶς. Illud reponendum eſſe vidit etiam Berglerus.

676. διαγράφω τοὺς ἱππέας. Sic ad metri normam ſcripſerat poëta. Editiones omnes ante Kuſterum διαγράψω, haud quidem repugnante ſententia, ſed cum verſus labe, quod illi ne quidem ſuboluit. Quum vero in codicibus mendoſiorem adhuc ſcripturam, quam præferunt etiam duo Regii, reperiſſet, διαγράψαι, iſtuc arripuit, perperamque interpretatus eſt. Reiskius, qui minus etiam quam Strepſiades metra curabat, ſaltem διαγράψαι illud, quod tamen præ διαγράψω non flocci faciebat, ad ſenſum non admodum improbabiliter explicavit, ſubintelligendo χρή. Præterquam quod præſens tempus hic omnino requirit lex metri, in eo etiam eſt quiddam elegans. Terentius Eun. II. 3.

O faciem pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres.

677. Alluditur ad illum Ἀφροδίτης τρόπον, de quo ſupra ad v. 60. Ad pendulam illam Venerem, cujus fructu delectabantur etiam mulieres tribades alternis ſe inſcendentes, ſpectant Aſclepiadis Epigrammata XXIX. XXX.

678. κοὐκ ἂν ἀπολίσθοι τρέχοντος. Sic diſtincte & perſpicue Aug. & B. quæ genuina lectio eſt, cuilibet græce ſcienti ſtatim ſe approbans. Miſere depravata fuit a librariis & editoribus. In A. κοὐκ ἂν ἀπολέσθαι τρέχον γε. In Juntina & utraque Baſil. κοὐκ ἀναπολίσθαι τρέχοντος. Duæ Venetæ κοὐκ ἀναπολεῖται. Peſſime omnium editiones recentiores κοὐκ ἀναπολεῖσθαι. Nihil ad hunc locum Kuſterus; pauca, ſed inepta notavit Berglerus: tentavit eum, ſed infeliciter, Taylor Lect. Lyſ. p. 686. Genuinam lectionem ſolus conjectura adſecutus eſt Daweſius Miſcell. Crit. p. 339. ἂν ἀπολίσθοι. Illi καυκ vel κωυδ' condonandum eſt.

679. ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων. Vulgo, metro reclamante, ἔγραψεν, quod jam emendaverat Florens. Facetum in modum depravata eſt ſcriptura binorum Reg. ἔγραψε φιλίππῳ, ubi tamen latet veſtigium veteris lectionis εγραψ εφ ιππων. Miconis pictura erat in

Porticu, cui nomen Ποικίλη, quam deſcribit Meurſius Ath. Att. p. 20. In fine verſus ἀνδράσιν ſcribendum ob vocalem initio ſequentis verſus, & ſic eſt in A.

681. τουτονὶ τὸν αὐχένα. Sic libri omnes. Mallem τουτοὶ ad ξύλον relatum.

683. τὴν ἐμαυτῆς ὗν. Sic tres codd. & vett. editt. In recentioribus τόν. Duos ſeq. verſus diſtinxi ad exemplum Reg. codd. quod recte factum nemo non videt. Prior monometer eſt trochaicus, alter tetrameter, ut duo ſequentes.

689. In Regiis hic verſus cum ſeq. in unum coaluit. Tetrameter eſſet pæonicus pro duobus dimetris.

694. ἀετὸν Attice; vulgo αἰετόν.

700. τῇ 'κάτῃ, pro τῇ Εκάτῃ, cujus nominis ob metrum prima eliditur. Sic diſtincte Aug.

702. κἀγαπητήν. Sic duo Regii, ut Biſetus recte emendavit. Ante eum e Juntina legebatur, ut eſt in Aug. παῖδα χρηστὴν καμπητὴν, ſine ullo ſenſu. Hoc exemplo, multisque aliis paſſim in his notis obviis, oſtenditur optime de antiquis auctoribus eorumque ſtudioſis mereri viros doctos, qui ſublatis librariorum mendis, genuinas revocant voces formasque loquendi, quas illis, ut ipſi olim auctori, ingenii acumen, linguæ peritia, & perſpecta ſententia ſuggerunt. Hæc quidem laus a viris quibusdam artis criticæ imperitis in invidiam trahitur. Quod pueri audierunt, receptam in veterum ſcriptis lectionem immutari non debere ſine codicum auctoritate, legem iis, quibus pauper eſt ingenii vena, tenuisque eruditionis apparatus, ſane percommodam, hanc omnibus impoſitam eſſe clamitant. Sed dicite mihi, quæſo, quænam eſt illa recepta lectio, pro qua tam acriter digladiamini? ſcilicet ea eſt, quam præfert liber, quo utimini: hîc ex. gr. καμπητὴν: ſupra, v. 678. κοὐκ ἀναπολεῖσθαι. Sed abſurda ſunt iſta, quæ nullam, ne coactam quidem, admittunt interpretationem: nec vir quispiam elegans hujusmodi ſordes ob oculos habere velit, quibus nulla non præferenda conjectura eſt. Lectionibus a me repoſitis nulla amplius controverſia moveri poteſt,

quas

quas ſatis confirmant veteres libri a me primum inſpecti. Sed antequam ſic ſuffultæ eſſent, dixiſſet Biſeto, aut ei qui prudenter doctam ingenioſamque Daweſii recepiſſet emendationem infrunitus aliquis cenſor: *Heus tu, cur receptam lectionem e conjectura mutas? Quiane probabile tibi videtur, id quod reponis? Sed alius de eo ſecus judicabit, ſuamque conjecturam* INFERCIET, *quam rurſum alius non flocci faciet præ eo quod ipſe commentus fuerit: eoque tandem res adducetur, ut tot diverſi textus exſtituri ſint, quot fuerint editores, utque veteres poëtæ, ſi reviviſcant, ſuamet ipſorum ſcripta in libris noſtris non ſint agnituri.* Sed, ô bone, ut paratragœdias! Non agnoſcet Euripides ſua dramata, ob triginta circiter in ſingulis voces emendatius ſcriptas, quam in codice quo uſus eſt Aldus? Næ ille ſi reviviſceret, miraretur tot ea maculis a librariorum ſtupore conſperſa fuiſſe, gratiasque haberet doctis viris, qui vel omnes, vel plurimas abſterſiſſent. Tu vero eam rationem, quî fraudi vertere potes, quum, emendato textu, portenta priorum editionum, quibus adeo delectaris, in notis fideliter & accurate repræſentata reperias? Si autem aliquis tam hebeti palato eſt, ut ſaporem optimæ lectionis, ſententiæ ex omni parte convenientis, & ad loquendi normam exactæ, non probet, aliudque ſive ingenioli oſtentandi cupidine, ſive obloquendi ſtudio conquirat, is ludibrium debebit & exſibilabitur, quo modo Kuſterum ad hunc locum excipi par eſt, qui eleganti Biſeti emendationi frigidam prætulit & ταυτολόγον Florentis conjecturam Κωπαῖτιν. Nec unicus hic locus eſt ubi Kuſteri judicium deſideres. Vide Theſm. 128.

704. κοὐχὶ μὴ παύσεσθε. Sic ad rectam loquendi normam ſcribi debuit, quod certis argumentis adſtruxit Daweſius Miſc. Crit. p. 222. vulgo παύσησθε. Quam proclivis fuerit in commutandis modis librariorum lapſus, præſertim ignorantium quidnam intereſſet, illene an alter cum negativis particulis οὐ μὴ adhiberetur, nemo non videt; & proinde quid amplectendum ſit ex perſpecta linguæ indole potius quam e ſcriptis libris decernendum eſt. Hi tamen, quo ſunt antiquiores & emendatiores, eo minus hac in parte peccant, quod iæ-

pius aliis in Comici locis oſtendam. Nunc Tragicorum quædam loca proferre juvat quæ certiſſimam hanc græci ſermonis regulam confirmant. Sophocles Electra 42.

> οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
> γνῶσ᾽, οὐδ᾽ ὑποπτεύσουσιν ὧδ᾽ ἠνθισμένον.

Vides ibi γνῶσι aor. 2. ſubj. & ὑποπτεύσουσιν futurum indic. in eadem phraſi conjungi cum οὐ μή. Qui Pariſienſibus librorum inſtitoribus nuper operam ſuam addixit, ut ante triginta circiter annos excuſo Sophocli præfationem, notas, metrica ſcholia adderet, ne ſitu corrumperetur, ſumtusque nunquam exſarciret ſuos, ad illum Tragici locum ſic commentatur. *Cl. Brunck ex Cl. Dawes legibus edidit ὑποπτεύσουσι. conf. not. in Ajac. v.* 561. Temperare mihi nequeo, quin cum illo homine pauca verba commutem. „Dic mihi, amabo, „CLARISSIME PROFESSOR, undenam reſciviſti me ὑποπτεύσουσι „edidiſſe *ex Daweſii legibus?* Ignorabas utique quid me permoviſſet „ad eam lectionem amplectendam. Quanto tibi ſatius erat mei non „meminiſſe, quam meas rationes temere ſic hariolari! Scias velim „in quatuor codicibus melioris notæ ὑποπτεύσουσιν a me fuiſſe repertum, quorum ſcriptura leges illas Daweſianas, quas tu ne qui- „dem intelligis, confirmat. In Ajace v. 560.

„ οὔ τοι σ᾽ Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσει.

„Sic in uno cod. perſpicue ſcriptum reperi: in alio, ὑβρίσῃ, ſuper- „poſita ultimæ literæ diphthongo ει: in utroque vetus gloſſa ἀτι- „μάσει, quæ manifeſto ad ὑβρίσει refertur, non autem ad ὑβρίσῃ. „Age jam videamus, quid ad eum locum, quo nos amandas, nu- „geris. *Etiam in his aoriſtum primum ſubjunctivum locum habere „vetat Cl. Dawes Miſcell. Crit. p.* 222. *& probat Cl. Brunck. Sed „exceptionem nullam aoriſto paſſivo concedit. Non meminerat ſcili- „cet in Œdipo Tyr.* οὐ μὴ στερηθῇς. *v.* 790. *nec in Æſchyl. Sept. „ad Theb.* οὔ τι μὴ ληφθῶ δόλῳ. *v.* 38. *De verſu autem Trachin. „*996. οὐ μὴ 'ξεγείρῃς, *ubi Cl. vir legere jubet* οὐ μὴ 'ξεγερεῖς. *Vide „nctam ad locum.* Nondum nos docuiſti particulas οὐ μή, qua le- „ge aut qua ratione cum aor. 1. ſubj. vocis activæ conſtruantur;

„ nec argumenta Dawesii adtigisti, nedum ea convelleris. Sed quid
„ tibi vis cum tua exceptione aor. subj. vocis passivæ? Nonne illud
„ est, quod modo aiebam, te Dawesianas leges ne quidem intelli-
„ gere? Nam ille in egregia illa observatione ad Nub. 366. de voce
„ passiva ne verbum quidem facit. Sed paulo infra, scilicet p. 229.
„ ubi de particularum ὅπως μὴ, quarum eadem est ratio, constructione
„ agit, hæc habet: *IDEM DICTUM PUTA DE ALTERO VOCULA-*
„ *RUM PARI* ΟΥ ΜΗ. Et mox: *Legitime quidem construitur vo-*
„ *cula ὅπως, altera μὴ vel comite vel absente, cum aoristo secundo*
„ *formæ vel activæ vel mediæ, UTI ET CUM AORISTO PRIMO*
„ *PASSIVÆ*. Postrema hæc tam de οὐ μὴ, quam de ὅπως μὴ ex
„ Dawesii sententia intelligenda esse adeo manifestum est, ut Th.
„ Burgess, qui summa cum laude Dawesiani operis novam editio-
„ nem adornavit, binas observationes in indice conjunxerit his verbis:
„ ΟΥ ΜΗ *non nisi cum futuro indicativi vel cum aoristo altero sub-*
„ *junctivi activæ, vel AORISTO PRIMO PASSIVÆ VOCIS constrni-*
„ *tur*. Vide jam quam bene Dawesium reprehenderis. Quî autem
„ vir acutissimus & græce doctissimus negasset particulas οὐ μὴ cum
„ aor. I. subj. formæ passivæ construi, quod tu illi adfingis? Sane
„ illæ cum verbis omnibus passivis construi debent, quorum tamen
„ multa aoristo secundo prorsus carent: necesse est ergo, ut pri-
„ mum adsciscant. Denique videamus an in nota ad Trachin. quo
„ nos rursus ablegas, meliora sis nos edocturus. Ibi v. 980. medio
„ in systemate anapæstico leguntur hi versus:

„ οὐ μὴ 'ξεγείρῃς τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
„ κἀκκινήσῃς, κἀνασἸήσῃς.

„ Prioris versiculi corruptum metrum manifesto ostendit vitiosam
„ esse lectionem. Sciunt pueri qui nondum ære lavantur, ει & η per-
„ petuo a librariis commutata fuisse. Tu vero, ut Dawesio obloqua-
„ ris, potius quam facillimam probes emendationem,

„ οὐ μὴ 'ξεγερεῖς τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
„ κἀκκινήσεις, κἀνασἸήσεις.

„ nobis tuum somnium narras, μὴ 'γείρῃς, quod a veteri lectione

„longius abest, nervosque abscidit verbo, demta præpositione mi-„nime hîc vacante. Emendationem illam recipiet dehinc quisquis „erit sana mente Sophoclis editor: &, crede mihi, lex Dawesii „vigebit, quamdiu non ab alio, quam a te, impugnabitur.„

Ut autem semel hac observatione defungar, mihique in postetum nihil aliud opus sit dicto, si codd. lectiones adnotavero regulam firmantes, locum solutæ orationis scriptoris proponam, in quo duo itidem modi conjuncti, ut in primo e Sophocle exemplo, qui itidem male vulgo constitutus est, quemque itidem e veteri libro emendabo. Initium est fragmenti DIOTOGENIS PYTHAGORÆI apud Stobæum p. 251. quod sic legendum est: *Τὼς δὲ νόμως οὐκ ἐν οἰκήμασι καὶ θυρώμασιν ἐπῆμεν δεῖ, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ἤθεσσι τῶν πολιτευομένων. τίς ὧν ἀρχὰ πολιτείας ἁπάσας; νέων τροφά.* ΟΥ *γὰρ* ΜΗ *πόκα τὸν καρπὸν ὀνασίφορον ἄμπελοι* ΓΕΝΝΑΣΟΝΤΙ, *μὴ φυτοτροφεῖσαι καλῶς,* ΟΥΔ᾽ *ἵπποι* ΜΗ *πόκα* ΓΕΝΩΝΤΑΙ *καλοὶ, πωλοτροφίαν παρέντες.* Latini etiam scriptores duplici negatione more Græcorum utuntur. Plautus Epid. V. 1. 57.

> neque ille haud objiciet mihi
> pedibus sese provocatum. — Bacch. IV. 9. 114.
> Neque ego haud committam, ut si quid peccatum siet,
> fecisse dicas de mea sententia.

Terentius Andr. I. 2. v. ult.

Ne temere facias. Neque tu haud dices tibi non prædictum. Cave.

705. *τοῦ σκέλους ὑμᾶς λαβών τις.* Sic recte ad metri legem edidit Kusterus, nec alio ordine collocatæ sunt voces in duobus Regiis. Ante Kusterum prorsus *ἀμέτρως* legebatur *τοῦ σκέλους λαβὼν ὑμᾶς τις,* quod tamen revocavit Berglerus, homo vanissimus, qui in edendo Aristophane nulli rei magis studuisse videtur, quam ut à Kustero desciseeret.

713. Sumtus hic versus ex Æschylo Prom. 197.

> *ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,*
> *ἄλγος δὲ σιγᾷν· πανταχῆ δὲ δύσποτμα.*

720. *διαλέγουσαν.* Bergleri versionem retinui *pertundentem.* Fu-

cum nobis fecit Scholiastes exponens διορύττουσαν, detorto in obscenum sensum hoc verbo. Quam bene hæc conveniant, non video. Longe melius Hesychius: διαλέγειν, ἀνακαθαίρειν. Verti debuit, *foramen repurgantem.*

721. Πανὸς αὔλιον. Pànis antrum subter rupes, quæ *Macræ* dicebantur, ad latus arcis septentrionale. In eo compressa Creüsa ab Apolline, ibidem post exactos menses Ionem peperit. In cognomine Euripidis dramate Creüsæ arcana sua revelanti, v. 946.

οἶσθα Κεκροπίας πέτρας,
προσβοῤῥον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;

respondet senex patris illius olim pædagogus:

οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμοὶ πέλας.

Ibid. v. 11.

ἔνθα προσβοῤῥους πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ατθίδος.

Vide Meursium Ath. Att. II. 6. ubi tamen Panis non meminit, cui sacrum fuit hoc antrum.

730. κατακαπτόμενα. Sic legit auctor Etymol. M. in σεὺς p. 709. extrema, ubi κατακαμπτόμενος male editum pro κατακαπτόμενα. Lectionem hanc, viro docto, cujus non recordor, probatam, prætuli vulgatæ κατακοπτόμενα, quam nunc meliorem esse agnosco, & reponi velim. Vide Scaligeri notam ad Plauti Mostell. III. 2. 140. Bene verteretur, *quam tineæ secant:* vel, *quam cædunt tineæ.* Thomas M. σέες Ἀττικοὶ, καὶ σέας, ἀπὸ τῆς σεὺς ἀχρήστου εὐθείας, ὥσπερ καὶ υἱέας, ἀπὸ τῆς υἱεύς — σῆτες δὲ καὶ σῆτας, ἑλληνικὸν, ἀπὸ τοῦ σῆς σητός. Observationem confirmat ex Luciano adv. indoctum libros multos ementem, ubi legitur T. III. p. 99. ἢ πόθεν γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν, τίνα μὲν παλαιὰ καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβεβρῶσθαι καὶ ΚΑΤΑΚΕΚΟΦΘΑΙ αὐτὰ τεκμαίροιο, καὶ συμβούλους τοὺς ΣΕΑΣ ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν παραλαμβάνοις. Hinc apparet codd. lectionem κατακοπτόμενα locum suum optime tueri.

732. διαπετάσασ' — Mendam editionis Juntinæ διαπετάσασα

nullus editor adeo cordatus fuerit ut elueret. Accurata ſcriptura eſt cum eliſione & apoſtropho in Aug. & A. quorum auctoritas tamen hîc non requiritur.

733. μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς. Vulgo διαπετάννυε. Formam quam Regii exhibent, prætuli. Sic Eurip. Med. 747.

ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' Ἥλιον πατρός.

Noſter Pace 844.

σ7όρνυ τ' ἐμοὶ καὶ τῇδε κουρίδιον λέχος.

Eſt hoc ex indole dialecti Atticæ, quæ formis contractis gaudet. Perperam in A. ἄπελθε. Vide infra ad v. 1036.

734. ἀλλ' ἐῶ 'πολέσθαι τἄρι'; ἢν τούτου δέῃ. Vulgo minus bene τἄρια ſine eliſione. Tum quod Kuſterus habet ἢν τοῦτο δέῃ mendum eſt typographicum, quod religioſe ſervavit nuperrimus editor apud Batavos. Priores editt. omnes habent τούτου, quod metri lex flagitat. Initio verſus nonnemini placere poterit lectio cod. A. vulgata mollior: ἐῶ δ' ἀπολέσθαι τἄρι';

739. ἔγωγ' ἀποδείρασ' — Sic Regii. Perperam vulgo ἐγὼ δ' — Sæpiſſime ἐγὼ δὲ pro ἔγωγε a librariis poſitum fuiſſe obſervavi ad Eurip. Hippol. 483. — ἀπέρχομαι. Sic, ut impreſſi, Aug. & A. In B. αὐτίκα μάλα ἐπέρχομαι. Legi poſſit ἀνέρχομαι vel ἐπανέρχομαι. Sed vulgatum bonum eſt: ſubauditur οἴκοθεν, ἐξ οἴκου.

740. μὴ μὴ 'ποδείρῃς. Male vulgo ſine eliſione μὴ ἀποδείρῃς.

743. ἕως ἂν, *donec, uſquedum.* Eo ſenſu particulas ὡς ἂν ab ullo poëta Attico uſurpatas fuiſſe negavi in nota ad Eurip. Phœn. 89. quod effatum librorum cuidam cenſori temerarium viſum fuit. Si lis ex Ariſtophanis uſu dirimenda ſit, non equidem cauſa cecidero. Quippe in iis quæ Comici noſtri ſuperſunt ne ſemel quidem ὡς ἂν pro *donec* reperietur. Non cavillationibus, ſed exemplis ejuſmodi obſervationes refelli debent.

749. ἀλλ' ἢ χαλκίον. Sic Regii: vulgo ἀλλὰ χαλκίον.

756. τί λέγεις; τί προφασίζει περιφανῆ πράγματα; Vulgo, τί λέγεις; προφασίζῃ περιφανῆ τὰ πράγματα. In B. τί προφασίζει; περιφανῆ τὰ πράγματα, ſyllaba ultra numerum excurrente. In A. τί

προφασίζῃ περιφανῆ πράγματα; Hinc proclive fuit genuinam lectionem reconcinnare. Meliore distinctione vulgata juvari possit:

τί λέγεις; προφασίζει. περιφανῆ τὰ πράγματα.

In hac necessarius est articulus: in nostra otiosus esset & contra linguæ indolem. Quid intersit manifestum reddet utriusque phraseos gallica versio. *Que dites-vous? vous cherchez des prétextes. LA CHOSE est claire. Que dites-vous? pourquoi envelopper de prétextes UNE CHOSE évidente?*

757. οὐ τἀμφιδρόμια. Perperam vulgo οὔτ' ἀμ — Regii οὔδ' ἀμ— Vide Meursium Gr. Fer. in Ἀμφιδρόμια.

758. ἀλλ' οὐ δύναμαί γ' ἔτ' οὐδὲ κοιμᾶσθ' ἐν πόλει. Sic A. Vulgo, ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ — Pejus in B. δύναμαί γ' ἔγωγ' οὐδέ.

759. τὸν ὄφιν εἶδον. Sic bene Regii. Perperam vulgo ἴδον, quod poeticum in sermone comico locum non habet. Huc respexit Hesychius in οἰκουρὸν ὄφιν, ad quam glossam vide interpretes & imprimis Valckenarium ad Herodot. p. 638.

761. κακκαβιζουσῶν, *tutubantium*. Hoc in versione reponendum, ubi male *cacabantium*. Plautus Men. IV. 2. 90.

Tu, tu istic, inquam. Vin' afferri noctuam
quæ *Tu Tu* usque dicat tibi? nam nos, jam nos defessi sumus,

ad quem locum vide interpretes.

764. ποθεῖν ἐκείνους; ἀγκαλίας εὖ οἶδ' ὅτι — Sic bene Regii, otiosas non agnoscentes particulas quas alius inseruit librarius.

766. καὶ προσταλαιπωρήσατέ γ' ὀλίγον — Sic ex Aug. edidi. In A. προσταλαιπωρήσατ' ὀλίγον — B. ut vulgo, προσταλαιπωρήσατ' ἔτ' ὀλίγον.

769. λέγ' αὐτόν. His verbis præscripta in Regiis Chori persona.

774. ἢν δὲ διαστῶσι καὶ ἀναπτῶνται. Sic bene duo Regii, servata ratione epici metri & imitatione veterum oraculorum. Vulgo διαστῶσιν κἀναπτῶνται. In Aug. ἢν δὲ ἀποστῶσιν. Pejus Juntina ἢν δ' ἀποστῶσι.

777. σαφής γ' ὁ χρησμός. Sic Regii. Vulgo particula omissa.

789. κᾆτ' ἐλαγωθήρει. Male vulgo ἐλαγοθήρει. Duo Regii &

Schol. ἐλαγοθήρα. Sed cum Atticismi, tum metri ratio flagitat id quod reposuimus, ἐλαγωθήρα.

792. κοὐκέτι κατῆλθ' οἴκαδ' ὑπὸ μίσους. Sic omnino legendum, ut hic versiculus pari suo congruat,

μενος κἀκ' ἀνδράσιν πονηροῖς.

Est uterque dimeter jambicus hypercatal. Vulgo legitur κοὐκέτι κατῆλθεν πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους. Adverbio πάλιν sententiam frustra onerari nemo non videt.

795. ἡμεῖς δ' — Sic Regii: vulgo ἡμεῖς τ' —

798. κρόμμυόν τ' ἄρ' — id est τοι ἄρα. Sic optime duo Regii. Vulgo γὰρ, quod male scriptum conjunctim pro γ' ἄρ'. Hoc autem antea depravatum fuerat ex τ' ἄρ'.

809. ἀβάτοισιν ἐν σκώλοισι. Vulgo ἀβάτοισιν ἐνσκώλοισι. In A. ἀσκώλοισι. Vide Toupium Cur. Nov. in Suidam p. 122.

812. ἐρινύων cum unico ν scriptum in B. Vide quæ notavi ad Æschyli S. Th. 490.

816. Voculam κἀκ' metro necessariam inserui, quam codices non agnoscunt.

819. Post hunc versum lacuna est in utroque Regio usque ad v. 890. qui in A. post v. 819. continuatur: in B. vacuum relictum spatium quatuor circiter plagularum.

824. Suidas; σάκανδρος, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον. Derivatur a σάκος, *barbam* significante. Vide Conc. 502.

831. ἄνδρ', ἄνδρ' ὁρῶ. Claudicat in vulgatis versus, semel tantum posita vocula ἄνδρ'. Emendandi viam, quam aliquoties ingressus sum, stravit Orvillius ad Charit. p. 200. ubi memoriæ lapsu suppleti hujus versus laudem Kustero tribuit, quam sibi vindicat Florens.

835. Cereris Χλόης dictæ templum erat in urbe prope arcem. Vide Meursium Gr. Fer. in Χλόεια.

836. Lysistratæ hic versus absurde continuatur in vulgatis libris, in quibus totius hujus lepidissimi colloquii ita confusæ & perturbatæ sunt personæ, ut vix se quis eo extricare & actionem scenæ mente concipere queat. In Aug. lineola mutatæ personæ index huic versui

præfixa: quæ vero initio seq. v. præfigi debuit, male omissa: at rursus posita est ante νὴ Δία. Melius in cod. ὦ νὴ Δί' — ut infra 857. ὦ πρὸς τῶν θεῶν.

843. παραμένουσά γ' ἐνθαδί. Perperam vulgo παραμένουσ' ἐνθαδὶ, deficiente ad integritatem versus syllaba.

851. Vulgo legitur: ἰδοὺ, καλέσω 'γὼ τὴν Μυῤῥίνην σοι. σὺ δὲ τίς εἶ; metro corrupto. Diversa, sed non melior, cod. lectio: ἰδοὺ, καλέσω τὴν Μυῤῥίνην νῦν σοι. σὺ δὲ τίς εἶ; Hinc expuncto νῦν, illinc 'γὼ, constant numeri. Superest adhuc suspicio de forma minus Attica καλέσω, quam librario imputo. Scripserat, ni fallor, Comicus:

ἰδοὺ, καλῶ τὴν Μυῤῥίνην σοι; σὺ δὲ τίς εἶ;

Et sic infra 864. rursus καλῶ rescribi velim. Vide ad Ran. 298.

855. ἡ γυνή σ' ἔχει διὰ στόμα. Non hoc tam insolenter dictum, quam rebatur Bisetus. In Æsch. S. Theb. 51. οἶκτος δ' οὔ τις ἦν διὰ στόμα.

862. Vulgo legitur, metro pessundato, ἔγωγε νὴ τὸν Δί', ἢν βούλῃ γε σύ. Nec aliter cod. nisi quod Δία plene habet sine elisione, versu non melius ideo fluente. Nihil interpretes ad hunc versum, quem ego non male restituisse mihi videor. V. seq. τοῦτο, δεικτικῶς, scilicet rigentem nervum.

866. αὐτὴ 'ξῆλθεν. Male cod. ut vett. editt. αὐτὴ ξυνῆλθεν. Florentis conjecturam, seu potius certam emendationem prudenter receperunt editores. Vide notam ad v. 702.

873. οὐκ in fine versus scribendum, sequente versu a vocali incipiente. Sic bene vulgo Ran. 68.

κοὐδείς γέ μ' ἂν πείσειεν ἀνθρώπων τὸ μὴ οὐκ
ἐλθεῖν ἐπ' ἐκεῖνον.

878. Mœris: Μάμμην, καὶ μαμμίαν, τὴν μητέρα, Ἀττικοί· Ἕλληνες τὴν μάμμην. Ad quem locum videndi interpretes.

884. τί γὰρ πάθω; Perperam vulgo verba hæc Cinesiæ tribuuntur, quæ mulieri continuanda. Formulam illustravit Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 335. Ea utitur Noster Conc. 860. Nub. 798. Av. 1432. Librarii error in personarum distinctione alium peperit

errorem: ut enim postrema hæc verba cum sequentibus connecteret, particulam γὰρ posuit, pro ea quam adhibere debuit poëta, quamque reposui: ἐμοὶ μὲν αὐτὴ —

887. βρενθύεται. De hoc verbo vide Hemsterhusium ad Lucianum p. 367.

891. Male vulgo huic versui præfixa est persona Lysistratæ, quæ postquam v. 864. Myrrhinam evocatura intro abiit, non amplius prodit in scenam. Hoc quidem vidit Berglerus; sed male constituta verba insulse vertit. γυναιξὶ sine ν in fine exhibent duo Regii: tum habent κἀμέ τ' ἄχθεσθαι ποιεῖς, αὐτή τε λυπεῖ, sensu perspicuo & optimo. In Aug. ut in vett. editt. est etiam κἀμέ τ': sed in cod. post ποιεῖς non distinctum, nec initio seq. versus ante αὐτὴ ducta lineola mutatæ personæ index. At vulgo, quum duo præcedentes versus Lysistratæ, dudum e scena egressæ, tributi fuerint ista lectione, χ' ἀτέρας πείθει γυναιξὶν, κἀμ' ἔτ' ἄχθεσθαι ποιεῖς; initium versus 893. seu verba αὕτη με λυπεῖ Cinesiæ tribuuntur. Absurda autem ista sic reddidit Berglerus: CINESIAS. *Cur, ô improba, hæc incipis, aliisque pares mulieribus, & me anxium facis? hæc me contristat.* Quænam est illa, quæ pronomine *hæc* demonstratur? λυπεῖ est 2. pers. passiva, quam pro 3. activa accepit. Facile sagacior quispiam inspecta veteri editione mendam deprehendisset, quæ tota est in με pro τε posito, quod postremum hic requiri satis indicat prius τε præcedentis versus, cui alterum reddi debebat: καὶ ποιεῖς ἐμέ ΤΕ ἄχθεσθαι, αὐτή ΤΕ λυπῇ.

895. χεῖρον διατιθεῖς. In Juntina διατιθεῖσ', tanquam si participium esset διατιθεῖσα. Adsueti non erant sequioris ævi librarii veteri formæ verbi τιθέω, quæ nullibi fere occurrit, quin aliquo in codice depravata reperiatur. Equit. 717.

μασώμενος γὰρ, τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεῖς.

Ibi codicum optimus habet ἐντίθης, forma qua pueri verbum hoc conjugare docentur. In Eurip. Ione 747. & 1540.

ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ' ὅπου τιθεῖς —
ἔπειτα τῷ θεῷ προστιθεῖς τὴν αἰτίαν —

Duorum Regg. codd. alter habet τιθεὶς & προστιθεὶς, tanquam si participia essent. In Soph. Phil. recte aliquando excudetur v. 992.

ὦ μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν·
θεοὺς προτείνων, τοὺς θεοὺς ψευδεῖς τιθεῖς.

Confer vulgatam lectionem in Johnsoni editionibus sive Britannis, sive nupera Parisina v. 1017.

901. Post hunc versum is, qui sequi debebat, omissus fuit in omnibus editionibus, magno cum sententiæ & venustatis dispendio. Causam omissionis manifestam vides. Duobus continuis versibus in eadem verba τοιγὰρ ἂν δοκῇ desinentibus, a superiore ad inferiorem deflexit librarii oculus, alioqui non animadvertentis absurde Cinesiæ tribui ista, κἄγωγ' ἄπειμ' ἐκεῖσε. Versum qui desiderabatur, personis recte distinctis, exhibent tres codd. solus quidem B. in contextus serie, duo reliqui in margine ab eadem manu.

906. ὦ Μύῤῥιον. Sic optime Regii. Vulgo jugulato metro, ὦ Μυῤῥίνιον. Diminutivum Μύῤῥιον deductum a nomine primitivo μύῤῥα, unde Μυῤῥίνη. Hoc certum, & longe præstat Orvillii commento Μυρίδιον, quem vide ad Charit. p. 239.

910. κατακλινεῖ in futuro: sic Regii. Vulgo κατακλίνει.

911. ὅπου τὸ τοῦ Πανὸς, καλόν. Supra 721. ἧ τοῦ Πανός ἐστι ταὔλιον. Conc. 321.

ἧ πανταχοῦ τοι νυκτός ἐστιν ἐν καλῷ.

Thesm. 292.

ποῦ, ποῦ καθίζωμ' ἐν καλῷ, τῶν ῥητόρων
ἵν' ἐξακούω;

Hic καλόν ἐστι, vel καλὸν ἂν εἴη, diversa loquendi forma idem valet, ac illis in locis ἐν καλῷ εἶναι. Ceterum duo Regii bene habent τὸ τοῦ Πανὸς, quod e suis reposuit Kusterus. In Aug. ut in Juntina, ὅπου τοῦτο Πανός.

912. καὶ πῶς ἔθ' ἁγνὴ δῆτ' ἂν ἔλθοιμ' ἐς πόλιν; Sic ad linguæ normam legendum. Male vulgo duæ voces coaluerunt ἀνέλθοιμ' — Πῶς cum optativo non construitur, nisi comite particula ἄν. Vide Dawesii Misc. Crit. p. 207.

913. Clepsydra fons erat Athenis ex arce fluens. Vide Hesychium in κλεψίῤῥυτον ὕδωρ.

919. ἤ τοι γυνή. Sic Regii: vulgo ἡ δὴ γυνή. Male iidem φιλεῖν pro φιλεῖ. In A. φιλεῖ primo scriptum fuit: postea superscriptum ν.

921. καί τοι, τὸ δεῖνα, ψίαθός ἐστ' ἐξοιστέα. Voces τὸ δεῖνα cum ceteris partibus sermonis non construuntur, quod distinctione indicavi. Est ἐπιφώνημα, seu interjectio affectum animi significans, sive mirantis, sive dolentis, sive indignantis, nec alio verbo melius reddi potest, quam Comicis Latinis frequentissimo *Perii*. Plaut. Truc. III. 2. 21.

Perii! rabonem? quam esse dicam hanc beluam?

Terent. Eun. II. 3. 69.

Perii! nunquamne etiam me illam vidisse?

Vide aliud exemplum supra ad v. 202. Alibi, ut Pace 268. alia Comicis Latinis non minus frequenti interjectione usus sum, *Malum*. Quid sibi vellet istud τὸ δεῖνα non intellexerunt interpretes. Verti equidem: *At, perii! teges efferenda est.* Berglerus vero insulse: *sed illud erat efferendum, teges inquam.* Et ubicunque recurrit illud ἐπιφώνημα, eadem elegantia & perspicuitate vim ejus exprimit. In Acharn. 1149. τὸ δεῖνα aliud quid significat; nempe κατ' εὐφημισμὸν, ut ait Scholiastes, τὸ αἰδοῖον. Scilicet idem olim quod hodie contigit, ut proletarius sermo animi affectus quosdam significaret vocabulis e re Venerea sumtis. Italorum etiam politissimi vocem *cazzo*, qua primaria sua significatione non utuntur, nisi indecore εὐ-σχημονοῦντες, frequenter pro interjectione adhibent, plane idem significante quod Comici τὸ δεῖνα, & Latinorum *Perii*. Nostrûm autem quis sibi in tota vita adeo temperavit, ut illi nunquam exciderit

ce mot des Français révéré,
mot énergique, au plaisir consacré,
mot que souvent le profâne vulgaire
indignement prononce en sa colere?

923. αἰσχρὸν γὰρ ἐπ' ἐπιτόνου γε. Sic recte edidit Zanettus, & legitur etiam in posteriori Veneta: in aliis γὰρ ἐπὶ τόνου. In A.

conjunctim ἐπιτόνου, ut legit etiam Scholiastes, qui nugatur ellipsin hic esse statuens præpositionis ἐπὶ, quam olim scriptam, absorpsit postea sequens syllaba. Sunt autem ἐπίτονοι lora, quibus lecti instruuntur ad sustinendas culcitas, aut stragulas, aut tegetes.

928. ἀλλ' ἢ τὸ πέος. Sic primum emendaveram, tam certus genuinam lectionem restituisse, quam nunc, postquam eandem in ambobus Regiis reperi. In Aug. & in binis Venetis ἀλλ' ἤ τοι τὸ πέος, syllaba ultra numerum excurrente: ceteræ editt. & ἀμέτρως & absurde ἄλλη τοι τὸ πέος. Confer Vesp. 60. & Suidam in Ἡρακλῆς ξενίζεται.

929. Longe aliter, ac vulgo, personis distributa sunt quæ sequuntur: nempe ut in duobus Regiis, binisque aliis codicibus quorum collationes Kusterus habuit. Eadem in Aug. lineolis indicata distinctio. *Surge*, ait Myrrhina, *ut cervical tibi subponam.* Verba ἅπαντα δῆτα interrogative cum ironia proferri possunt: *omniane, quæso? me tamen nondum.* Vel affirmative: *omnia sane, ut dicis.*

933. νὴ Δί' ἀπολοίμην ἆρα. Qui non animadverterunt editores ad metri legem scribendum esse ἆρα, non autem, ut vulgo, ἄρα, næ illi prosodiæ prorsus erant rudes. Scilicet versum dimetientes mediam in σισύραν producebant, quæ corripitur semper. Conc. 347.

ἵνα μὴ 'γχέσαιμ' ἐς τὴν σισύραν. Φανὴ γὰρ ἦν.

421. χειμῶνος ὄντος τρεῖς σισύρας ὀφειλέτω.

Av. 122. ὥσπερ σισύραν ἐγκατακλιθῆναι μαλθακήν.

Vesp. 738. λείχειν, χλαῖναν μαλακὴν, σισύραν.

Confer Toup ad Suidam III. 132.

934. μὰ Δί' οὐ δέομαι 'γωγ'· ἀλλὰ — Sic ad metri integritatem legendum, ut Thesm. 594.

οὐκ οἴομαι 'γωγ', ὦ πολυτιμήτω θεώ.

Infra 1114. τάχα δ' οἴομαι 'γώ. Vulgo claudicante metro οὐ δέομαί γ' ἀλλά. Pejus B. οὐ δέομαι ἀλλά. In A. bona lectio οὐ δέομαι δῆτ'. ἀλλά. Illam tamen sinceriorem puto cujus vestigia servant alii libri.

936. ἥνθρωπος. Male vulgo omiſſo articulo ἄνθρωπος. Schol. ἀντὶ τοῦ ἡ γυνὴ, ἡ ἄνθρωπος εἶπε. Quod Toupio obſervatum fuit ad Suidam I. 13.

939. ἣν τε βούλῃ. Sic bene Regii, ut ſupra 194. Solœce vulgo βούλει.

941. πρότεινέ νυν τὴν χεῖρα. Vulgo πρότεινε δή. Regii πρότεινε νῦν. Gloſſema eſt δὴ pro νυν enclitico.

943. εἰ μὴ διατριπτικόν γε. Sic bene Schol. & A. Vulgo τε. Copula hîc locum non habet.

945. ἀγαθόν· ἔα 'ὗτ', ὦ δαιμονία. Sic emendate ſcribi debet. Vulgo ἔα αὗτ', quod ſi plene pronuntietur, & aures ingrato hiatu offendit, & numeros ſolvit. ἔα αὗτ' pes eſt bacchius, quem nullibi verſus jambicus admittit: duæ voces tanquam una efferuntur εαυτ': & ſic verſui conſtat rhythmus. ἐῶ, ἔα apud poëtas Atticos ſæpe in unam ſyllabam coaleſcunt; ſed in ἔα, ultima, quæ longa eſt, nunquam eliditur. Vide ad Ranas 1243.

946. ὁ πρῶτος ἐψήσας. Sic bene ambo Regii. Vulgo πρῶτον.

948. ὦ 'ζυρά, pro ὦ οἰζυρά. Ad vulgarem pronuntiandi morem, qui Athenis obtinebat, referendum videtur, quod media hîc in οἰζυρὸς corripiatur, quod ſane analogiæ repugnat, nec aliorum poëtarum exemplis confirmari poſſe arbitror. Etymol. M. p. 620. l. 3. οἰζυρὸς, τὸ ζυ μακρόν. In Daphnidis & puellæ colloquio inter Theocritea, ubi ediderunt:

τὰν σαύλω φρένα τέρψον· οἴζυον οὐδὲν ἀρέσκει,

Scaliger οἰζυρὸν contra proſodiam reponebat: nec ſcio an melius locum tueatur οἴζυον ſignificatione tranſitiva. Ut autem ad ὦ 'ζυρὰ revertar, ſi unico in hoc loco reperiſſem, vitii ſuſpectum mihi fuiſſet: ſed recurrit Nub. 655.

σὺ γὰρ, ὦ 'ζυρέ,
τούτων ἐπιθυμῶ μανθάνειν οὐδέν.

quo in loco non magis quam hîc variant codd.

950. ὑπολύομαι γοῦν. Sic duo codd. In A. ἀποδύομαι γοῦν. Su-

pra bis dixit ἐκδύομαι. Supererat ut calceos exueret. Male vulgo divisim γ' οὖν.

957. ποῦ Κυναλώπηξ. Sic ambo Regii. Vulgo χηναλώπηξ. Quis non miretur editores latuisse, versus hos esse anapæsticos, quorum legi illud χηναλώπηξ neutiquam accommodari potest? At Kusteri socordiam non video, quomodo excusari queat, qui repertæ in scholiis, quæ ille primus edidit, genuinæ vocis ne meminerit quidem in notis, nedum illam in textum referret. Bergleri nota nihil est ineptius. Innuitur Philostratus, famosus illius ætatis leno, cujus meminit Comicus etiam Eq. 1069.

958. μίσθωσόν μοι τὴν τίτθην. Sic omnino legendum, quod e Scholiaste discere poterant nuperi editores. In B. liquido & emendate scriptum τὴν τίτθην. In A. τὴν τίθην. Vulgo barbare τὴν κύστην. Aug. τὴν κύστιν, quod saltem græcum est. Berglerus spreta Scholiastæ lectione, cujus venustatem non adsequebatur, legebat τὴν κύσθην, quæ vox ne græca quidem est: oportebat τὸν κύσθον: & vertit: *conduc mihi cunnum mercede.* Cui talia placuerint, ille

οὔ ποτ' ἐκ ταυτοῦ μεθ' ἡμῶν πίεται ποτηρίου.

Coriaceum penem erectum manu tenens & ostendens Cinesias, tanquam si puellula esset partu recenti edita, quærit: *Quomodo istam educabo? ubi Cynalopex? loca mihi mercede nutricem.* Intelligebant ex alumni visu spectatores, & ex notissimo lenonis cognomine, quanam nutrice opus esset. Facetum hoc & comicum est: quod antea legebatur, inficetum & absonum. Nominis τίτθη veram scripturam hic locus ostendit: ut mendosa est in A. sic aliis in auctoribus peccatum a librariis, quorum error fraudi fuit Scaligero, apud Ammonium p. 135. scribere jubenti τιθὴ pro τιτθὴ, cui morem non gessit Valckenarius noster.

963. Alieno loco hic positum mihi videtur nomen ψυχὴ, quod librarius repetiit e v. 960. τείρει ψυχήν. Ad institutam partium enumerationem non pertinet ψυχή. Scripserat, ni fallor, Comicus, ποίαν φωλή; ποῖοι δ' ὄρχεις — de his non dicas, ὡς σὺ ξύμφερον.

964. ποῖος ἂν ὄρρος. Metrum jugulans particula male vulgo inserta, ποῖος δ' ἂν — Recte eam omittit B.

966. μὴ βινῶν. Sic ambo Regii: vulgo κινῶν. Frequens horum verborum permutatio. Quia κινεῖν ad rem Veneream non raro traducitur, eandemque vim significandi habet quam βινεῖν, loco hujus magis notum illud librarii sæpe posuerunt.

967. ὦ Ζεῦ, δεινῶν ἀντισπασμῶν. Sic distingui oportet. Genitivi pendent a suppresso admirationis adverbio ὤ. Sic Nub. 153.

ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τῆς λεπτότητος τῶν φρενῶν.

Loquendi formam imitantur Latini. Plautus Most. III. 3. 9.

Dî immortales, mercimoni lepidi!

972. δῆτ'. ὦ Ζεῦ, Ζεῦ. Monometer est seu basis. Vulgo contra artem ὦ repetitum. Mox v. 977. ἐς τὴν γῆν, non εἰς, habent ambo Regii. Lege in scholio ad v. 973. θωμοὶ δὲ λέγονται οἱ τῶν πυρῶν σωροί. Male excusum πυρσῶν. Hesychius: θωμὸς, σωρὸς σταχύων.

980. γερωσία. Sic bene A. Vulgo γερωχία. Hinc emendari possit Hesychius in γερωνία.

981. Πρυτάνιες. Sic tres codd. Vulgo Πρυτάνεις claudicante versu. Tum ambo Regii μυσίξαι itidem e dialecto, ut supra 94. μύσιδδέ τοι. Vulgo μυθίξαι.

982. σὺ δ' εἶ πότερον — Vulgo syllaba reduntante, σὺ δ' εἶ τίς; πότερον — Illud τις Regii non agnoscunt. Kusterus ad Suidam in Κονίσσαλος versum sic emendabat: σὺ δὲ πότερον εἶ ἄνθρωπος ἢ Κονίσσαλος; Poterat etiam sine ullius vocis dispendio & cum eodem hiatu: σὺ δὲ τίς; πότερ' εἶ ἄνθρωπος ἢ Κονίσσαλος. Sed sunt hi versus pravi commatis. Scripturam nominis Κονίσσαλος, quam habet Suidas, duplici σ, male prætuli. Codd. Comici, Hesychius, auctor Etymol. M. alteram, quæ impressorum librorum est, unico σ, confirmant. A κονίσω futuro verbi κονίω, cujus penultima longa est, derivatur κονίσαλος, ut ab ἴξω, ἴξαλος. Sic κονίποδες Conc. 848. antepenult. producta, ab eodem futuro κονίσω. De nominis significatione vide Hesychii interpretes ad κονιορτόποδες & seq. aliquot glossas: confer Eustathium ad Ιλ. γ'. p. 373.

983.

983. κάρυξ. Sic Regii: vulgo κήρυξ. Suidas: κυρσάνις, νεανία, ἔφηβε, ἢ εὐτελέστατε. κυρσὸς γὰρ, εὐτελὲς λάχανον. κυρσανίους δὲ καλοῦσιν οἱ Λάκωνες τὰ μειράκια, καὶ τοὺς εὐτελεῖς ἀνθρώπους. Confer Hesychii interpretes ad κυρσάνιοι.

986. ἐγώνγα. Sic ambo Regii. In Aug. ἐγώνγε: at infra 990. recte habet ἐγώνγα, ut iterum Regii. Utroque in loco impressi ἐγώγα.

988. παλαιὸρ γα. Hoc reponere debuerat Kusterus, qui perite vidit genuinam eam esse lectionem, cujus elementa omnia repræsentant veteres editt. sed male distincta, πάλαι ὄργα. Nec diversa est in Aug. scriptura. Laconicum est παλαιὸρ pro παλαιός. Vide Hesychii interpretem ad v. σιόρ. In A. ut in recentioribus editt. παλεὸς γα. Vocem παλεὸς adsciverunt forte e Suida, qui eam a Scholiaste ad hunc locum habet. Hic vero λῆρον λῆρεῖ. Pro παλαιὸρ γα absurdissime in B. παλεολόγα. V. seq. ὤνθρωπος edidi, addito ex linguæ indole articulo, quod suasit etiam Toupius ad Suidam I. 107.

990. Male vulgo πλαδδίῃ excusum cum ι subscripto. Imperativus est formæ Doricæ πλαδδίη, ut πάδη, ἐρώτη, ἔμβη, ὅρη. Vide Kœnium ad Corinthum p. 79. & 105.

998. Sic vulgo legitur hic versus:

ἀπὸ Πανός; Οὐκ, ἀλλ' ἀρχὰ μὲν οἰῶ Λαμπιτώ.

Nonne ergo animadverterunt ultimam in ἀρχὰ corripi non posse, ut cum duabus seq. syllabis anapæstum faciat? Præterea quid sibi vult dubitandi verbum οἰῶ? Legendum, Οὔκ· ἀρχὰ μὲν οἷα Λαμπιτώ. *Caput quidem huic rei sola Lampito.*

999. ταὶ κατὰ Σπάρταν. Sic Aug. Vulgo κατὰ τὰν Σπάρταν. Articulus hîc non magis necessarius, quam supra v. 984. ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας.

1000. ὑσπλαγίδος. Hoc jam reposueram e Piersoni ad Mœrin p. 376. emendatione, quæ mihi tunc non minus certa videbatur, quam nunc, postquam eandem scripturam reperi in ambobus Regg. perspicue sic ὑσπλαγίδος, accentu in penultima. Vulgo ὑσπλάτιδος. Confer notam supra 702.

1002. μογιῶμες & v. seq. λυχνοφοριῶντες, idiomata sunt Laconicæ

dialecti, a librariis & typographis male habita. Vulgo μογίομες, λυχνοφορίοντες. A communibus verbis μογέω, λυχνοφορέω, Laconica formantur μογιάω, λυχνοφοριάω, ut supra 198. ἐπαινιῶ pro ἐπαινέω. Vide laudatum Kœnium ad Corinthum. A dialecto longius adhuc recedit scriptura in A. μογέομες, λυχνοφορέοντες. ᾇπερ edidi ex Aug. in quo veteris scripturæ remanent vestigia, ut & in primariis editt. Hæ αἴπερ habent: ille αἶπερ. In antiquo exemplari ι, quod nunc subscribi solet, ad latus erat positum.

1004. τῶ μύρτω σίγειν. Sic. A. In B. σιγεῖν. In Aug. vero θιγῆν, quod præferunt etiam vett. editt. Quum verbum θίγω barytonum sit, non credo terminationem infinitivi ειν mutasse Laconas in ην, quod illis solemne est in verbis formæ contractæ, ut supra 171. πλαδδιῆν.

1005. πρίν γ' ἅπαντες. Sic perspicue tres codd. Malebat Kœnius πρίν γα πάντες. — V. seq. ποιησώμεσθα. Sic A. In B. prorsus omissum est verbum. Vulgo ποιησόμεσθα. Doricam futuri indicativi formam ποιησούμεσθα reponit Valckenarius in erudito commentario ad Theocriti Idyl. XV. p. 280. ubi hunc locum emendatum proposuit, uti eum exhibuimus. Sed πρὶν cum subjunctivo construitur, ut Conc. 629. 752. sæpius quidem cum particula ἂν: ita ut, si quid mutandum esset, mallem:

ἐῶντι, πρίν γ' ἂν πάντες ἐξ ἑνὸς λόγω
σπονδὰς ποιησώμεσθα ποτ̓ τὰν Ἑλλάδα.

1007. Huic versui præfixa pers. in impressis Ἀθηναῖος. Recte in A. Πρόβουλος.

1009. ἀλλ' ὡς τάχιστα φράσον περὶ τῶν διαλλαγῶν. Sic optime A. In B. reclamante metro, φράζε περὶ τῶν — Vulgo φράζε περὶ διαλλαγῶν. Supra 984. ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας περὶ τᾶν διαλλαγᾶν.

1010. πρέσβεις ἀποπέμπειν. Perperam in A. & cum ruina metri πρέσβεις πέμπειν. Confer notam ad v. 408.

1013. Ab hoc v. usque ad 1035. si duos primos mulierum chori excipias, sunt versus omnes asynarteti e dimetro trochaico, & dimetro pæonico, constante ex pæone primo & cretico, seu dimetro

jambico brachycatal. cujus primus pes ſemper eſt dactylus. Verſus 1016. 1017. 1035. & ſequentes tetrametri ſunt trochaici. Hoc præſtruendum, ut depravati verſus ad metri normam exigi queant.

1014. Hic & ſequens verſus in impreſſis metro ſoluti ſunt. In priore σὺ ante ξυνίεις inſerendum. Carere quidem ſententia poteſt pronomine, ſed illud abeſſe metri non patitur ratio, cujus ignorantia librarium in fraudem egit. Alter vulgo ſic legitur:

ἐξὸν, ὦ πόνηρε σὺ, βεβαίαν νῦν μ' ἔχειν φίλην.

quæ vocum collocatio metrum prorſus perimit. In A. σοι βεβαίαν μ' ἔχειν φίλην. Sic etiam B. niſi quod σὺ pro σοι habet. In Aug. & in Juntina σὺ βεβαίαν μ' ἔχων. Vides voculam νῦν, quæ in recentioribus editt. eſt, a nullo veterum librorum agnoſci. Bene ſit tamen illi, qui eam inſeruit. σοι codice A. firmatum, repoſitum jam fuerat in minoribus editt. Batavis, forte Florentis ſuaſu, qui ſic legendum eſſe viderat. Inde facile verſus in integrum reſtituitur, repoſitis in ſuam ſedem ſingulis vocibus:

ἐξὸν, ὦ πόνηρε, σοι μ' ἔχειν βεβαίαν νῦν φίλην.

1019. νῦν δ' οὖν οὔ σε περιόψομαι. Sic Regii. Vulgo νυνὶ δ' οὔ σε, quod æque bonum eſt. In Aug. metro ruente νῦν δ' οὔ σε, ut in primariis editionibus, unde liquet alterum vulgatum ab emendatore eſſe.

1020. ὡς καταγέλαστος εἶ. Sic bene tres codd. Mala manus pronomen inſeruit, quod vulgo habetur, ὡς σὺ κατ —

1023. καὶ τότ' ἀπέδυν. Sic bene Aug. & primariæ editt. In aliis καὶ τόδ' — Adverbium τότε tempus præteritum notat, tam quod diu, quam quod proxime effluxit: redditur per *olim, prius, modo*. Vide Theſm. 13. Sophoclem El. 278. 676. & Abreſch Dilucid. Thucyd. p. 313. & 420.

1025. κἄν με μὴ 'λύπεις. Sic ad ſenſum & metri legem ſcribendum, uti jam Florenti viſum eſt. In B. ſcriptum λυπεῖς. Vulgo κἂν μή με λυπῇς — Tum σοῦ κἂν τόδε præferunt ambo Regii. Vulgo σοῦ γ' ἂν τόδε.

1027. δακτύλιος. Vulgo ὁ δακτύλιος. Articulum, qui verſui of-

ficit non agnoſcunt Regii. Male conjectura hic ceſſit Florenti. Vett. editt. Italicæ & prior Baſileenſis, quas conſulere poterat, habent τοῦτ' ἄρ' ἦν με τοὐπιτρίζον. In Frobenii officina typothetæ incuria με omiſſum fuit, quæ menda in aliquot alias editiones tranſiit. Culicem δακτύλιον appellat, derivato nomine a δακεῖν, quare reddidi *mordaculus ille.*

1028. ἐκσκάλευσον. Sic optime ambo Regii. Vulgo ἐκτάλευσον. Perperam in A. mutato verſus genere, δεῖξον ἐξελοῦσά μοι.

1030. δύσκολος ἔφυς. Male vulgo inter illas voces inſerta particula γε, quæ metro magis adhuc quam ſententiæ inutilis eſt.

1036. μὴ φιλήσῃς. Sic bene Aug. & B. Perperam A. οὐ φιλήσεις. Vulgo μὴ φίλησον. Negat οὐ: vetat μή. Hoc cum verbis temporis præſentis in imperativo, cum verbis aoriſtis in ſubjunctivo conſtruitur. Vide Thomam in μή. Ideo ſi duo verba ex hac particula pendeant diverſorum temporum, in diverſis etiam modis ponuntur, ut ſupra 733.

μὴ διαπετάννυ, μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῆ.

Solœcum fuiſſet ἄπελθε. Scribere potuit etiam poëta:

καὶ φιλήσω. — Οὐ μὴ φιλήσεις.

οὐ μὴ cum futuro indicativi vetantis eſt: & ω ου in unam ſyllabam coaleſcunt. Vide ſupra ad v. 273. Theſm. 269.

βάδιζε τοίνυν. — Μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐκ, ἤν γε μὴ —

1039. οὔτε σὺν πανωλέθροισιν. Metricæ rationis imperitus erat editor e recentioribus neſcio quis, a quo invectum ξύν. Vett. editt. ut codd. habent σύν — In Juntina συμπανωλέθροισιν. — οὔτ' ἄνευ. Sic bene Regii: vulgo οὐδ' — Exſtant in eam ſententiam Suſarionis veteris Comici verſus, in ſcholiis olim laudati, ſed quorum particula tantum in iis hodie legitur. Eos adponam ex Bentleii Diſſertatione Phalaridea de origine Comœdiæ:

Ἀκούετε λεώς· Σουσαρίων λέγει τάδι,
υἱὸς Φιλίνου Μεγαρόθεν Τριποδίσκιος.
κακὸν γυναῖκες· ἀλλ' ὅμως, ὦ δημόται,

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ.
καὶ γὰρ τὸ γῆμαι, καὶ τὸ μὴ γῆμαι κακόν.

1040. καὶ τολοιπὸν οὐκέτι. Sic præter codd. veteres editiones omnes. In nefcio qua recentiori, forte Genevenfi, vocula καὶ typothetæ errore omiffa fuit, quæ menda deinceps in reliquas omnes tranfiit, non animadverfa ab editoribus verfus labe. In utroque Reg. præfixa eft huic verfui perfona χορὸς γυναικῶν.

1044. Verfus eft dimeter jambicus. In Regiis fcriptum οὐδὲ ἕν. In Aug. οὐδεέν. Perperam vulgo οὐδέν.

1056. Hujus & feq. verfus tum fcripturam, tum divifionem exhibeo, quam præfert uterque Regius, nifi quod in altero ἂν excudi curavi, ut in iis fcribi debuit, & alibi in vulgatis libris bene excufum occurrit, ut Thefm. 344. Frequens, quod aliis obfervatum fuit, librariorum hic error: vide Marklandum ad Eurip. Suppl. 364. Prior verfus trochaicus eft, alter jambicus. Vulgo in tres lineas, verfus enim appellare pudet, ad iftum modum digefti funt:

ὅστις ἂν δανείσηται
παρ' ἡμῶν ἂν νυνὶ λάβῃ
μηκέτ' ἀποδιδῶ.

1062. Mendam typographicam corrige τέθυχ' --- ὡς τὰ κρέα. Sic Regii: vulgo ὥστε τὰ --

1068. Verfus eft trimeter jambicus, qui fic, ut eum exhibui, bene digeftus eft in utroque Regio, ubi tamen minus bene εἴσω & μηδένα. Vulgo autem fic diftincti funt verfus:

αὐτούς τε καὶ τὰ παιδί'· εἶτα
εἴσω βαδίζειν·
μηδ' ἔρεσθαι μηδ' ἕνα.

1070. Unus verfus eft in Regiis trochaicus trimeter catalect. Male vulgo in duos diftinctus.

1073. χοιροκομεῖον. Duplex fertur hujus vocis interpretatio. Vel enim eft πάτταλος ἐν ᾧ δεσμεύοντες τοὺς χοίρους τρέφουσι: vel πλεκτὸν ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τοὺς νέους ἔτρεφον χοίρους περιδήσαντες. Utramque e Scholiafte habet Suidas. Prior placuit Bifeto aliisque, argutias quærentibus

in adlusione ad muliebre pudendum, quod etiam indigetatur nomine χοῖρος, & ad caudam salacem, quæ πάτταλος appellatur. Sed nugæ sunt. Si quos domi saginabant porcellos, eos paxillo adligabant, putasne paxillum illum tam diversum fuisse ab aliis, quibus in humum depactis quævis animalia adligari poterant, ut peculiari nomine insigniri debuerit? χοιροκομεῖον hîc idem prorsus est, quod Vesp. 844. scilicet hara e vimine texta & plicatilis, qua, duabus extremitatibus ad parietem adnexis, circumsepiebatur spatium quoddam, intra quod conclusi saginabantur porcelli. Qui vocem hanc exponunt doctissimi Grammatici Pollux & Hesychius *paxilli* nullam mentionem faciunt. Ille X. 159. καὶ χοιροτροφεῖον δὲ, ἐν ᾧ χοῖροι τρέφονται, ὡς Εὔπολις καὶ Φρύνιχος ἐν Ποαστρίαις· τὸ δ' αὐτὸ καὶ χοιροκομεῖον ἐν Αριστοφάνους Λυσιστράτῃ. Hic, χοιροκομεῖον, λεπτόν τι πλεκτὸν, ὡς ὀρνιθοτροφεῖον. Istiusmodi quidpiam vas textile circa coxas habere videbantur Spartani legati, quia, ut ait Suidas, veniebant ἐγκεκολπωμένα τὰ ἱμάτια ἔχοντες, quæ verba male Kusterus accepit, scilicet prominente ex adversa parte vestis sinu, idque propter τὴν τοῦ αἰδοίου τάσιν. Verti itaque debuit: *adveniunt tanquam suile vimineum circa femora adligatum habentes.* Altera expositio ridiculum est Grammaticorum commentum. Quidni etiam paxillos memorant singulis animalibus ligandis aptos, κυνοκομεῖον, ἀρνοκομεῖον, πωλοκομεῖον, ὀνοκομεῖον? Quidni ὀρνιθοκομεῖον *paxillum avi ligando aptum?* Anne nomen instrumenti domestici vilis & quotidiani usus modo *vas vimineum* significabit, modo *paxillum?* In Juntina & priore Basileensi male legitur ἔχοντας, ut in Aug. Mendam sustulerat jam prior Veneta. Bene Regii ἔχοντες, quod Kusterus e Suida in χοιροκομεῖον reponere poterat.

1074. πρῶτα μέν μοι χαίρετε. Elegans est lectio cod. Aug. Inepte vulgo μέντοι. Venustam habet ἔμφασιν istud μοι, quod abundare videtur. Sic supra 125. τί μοι μεταστρέφεσθε; τί μοι μύετε; 707. τί μοι συνθρωπὸς ἐξελήλυθας δόμων; Thesm. 291. καὶ πρὸς Φάλητα νοῦν ἔχειν μοι καὶ φρένας. Confer notam ad v. 202.

1081. ἀμὶν præterquam e dialecto est, sic hoc loco scribi debet

ob metrum, quod a primis editoribus obſervatum, poſteriores, ut alia multa, ſusque deque habuerunt.

1084. θαιμάτι. Sic bene Aug. & Juntina. Vulgo θοιμάτι.

1085. ἀσκητικόν. Vide Kuſterum ad Suidam hac voce.

1086. Perſona vulgo eſt ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΤΙΣ. Quum perſpicuitati ſtuderem, maxime in perſonarum diſtinctione, quæ plurimum confert ad fabulæ intelligentiam actionisque ſcenicæ, hunc interlocutorem eo nomine inſignivi, quo eum appellat Laco v. 1098. licet probabilius ſit, id nomen non eſſe proprium viri, ſed blande compellandi vocabulum. Reponi poſſit ΑΘΗΝΑΙΟΣ Α. & v. 1225. præponi perſona ΑΘΗΝΑΙΟΣ Β.

1092. Cliſthenes Sibyrtii filius homo erat effeminatus & mollis, quem ſæpe exagitat Comicus.

1094. Alludit ad notiſſimam in hiſtoria Attica Hermarum mutilationem, de qua videndus Thucydides VI. 27. & ad eum Dukerus.

1096. ἐμβαλώμεθα. Sic quidem libri; legendum tamen videtur ἀμβαλώμεθα.

1097. Poſt hunc verſum lacuna eſt in utroque Regio usque ad v. 1237. ἄδοι Τελαμῶνος — ſine defectus indicio in A. vacuis in B. quinque fere paginis.

1099. αἴκ' εἶδον ἁμέ. In Aug. αἴκ' ἴδον, ut in vett. editt. Qui metro ſubvenire voluerunt poſteriores editores, male repoſuerunt αἴκεν ἴδον. Vide ſupra ad v. 759. Perperam etiam vulgo legitur ἁμὲς ἄνδρες, quod & κακόζωνον & male græcum: ἁμὲς nominativus eſt; quem ſenſus flagitat, accuſativus eſt ἁμέ. Sup. v. poſt πεπόνθαμες minor diſtinctio poni debuit.

1108. Hi verſus qui vulgo Choro continuantur, alii perſonæ tributi ſunt in Aug.

1109. Excidit librarii culpa nomen aliquod adjectivum: nam verſus toto pede mutilus eſt.

1115. Hic verſus & ſex ſequentes abſurde vulgo tribuuntur Choro. Nec cod. nec vett. editt. diſtinctionem hanc agnoſcunt. Chori perſonam hic primum præfixam invenio in editione Frobeniana.

1119. τῆς σάθης ἄγε. Hesych. σάθη (male legitur σάθει) τὰ ἀνδρεῖα ἀναγκαῖα. Ad quam glossam vide interpretes.

1129. μιᾶς ἐκ χέρνιβος. Sic manifestum est legi debere. Perperam vulgo μιᾶς τε χέρνιβος.

1133. στρατεύμασιν. Male vulgo στρατεύμασι. In his terminationibus frequens librariorum lapsus.

1135. De formula Attica δεῦρ' ἀεὶ significante ἕως τοῦ δεῦρο, vide Valckenarium ad Eurip. Phœn. p. 413.

1138. Περικλείδας. In Aug. Περικλείδησα. Emendationem in veteri exemplari adscriptam male accepit librarius: α pro η reponi debuit, Περικλείδας, quæ Laconica nominis est forma. Plutarchus in Cimone p. 129. editionis Bryani: πέμπουσιν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὅν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης, καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸν ἐν φοινικίδι, στρατιὰν ἀπαιτεῖν.

1140. ἐπὶ τοῖσι βωμοῖς. Vulgo pessumdato metro ἐπὶ τοῖς βωμοῖσιν: quæ quidem lectio imperito nescio cui editori debetur: nam in vett. editionibus est ἐπὶ τοῖς βωμοῖς.

1144. ἔσωσε τὴν — In Juntina mendose & cum versus ruina ἔσωσεν, quod per omnes deinceps editiones propagatum fuit. Aug. recte supra ἐπὶ τοῖσι βωμοῖς, & hic ἔσωσε. Sed quis adeo ineptus sit, ut in his codicum auctoritatem requirat?

1148. ἀδικοῦμες. Hic per metrum non licuit poëtæ Laconica forma uti ἀδικιῶμες. —— ἄφατος καὶ καλὸς, idem quod ἄφατον ὡς καλός. Av. 427. ἄφατον ὡς φρόνιμος.

1150. οὐκ ἴσθ'. Sic Aug. ut supra 1138. Vulgo οὐκ οἶσθ'. Idem cod. infra 1154. ξυνεκμαχοῦντες, uti absque eo etiam scripsissem.

1162. λῶμες. Vulgo λώμεσθ'. Forma activa λῇ occurrit v. seq. λῶ 981. λῇς 95. 1188. λῆτε 1105. Unde λῶμες hic scribendum esse recte censet Kœnius ad Cor. p. 115.

1163. ἀποδόμεν. Sic scribendum e notissimo dialecti idiomate, pro ἀποδοῦναι. Male vulgo ἀποδῶμεν, quæ non est forma infinitivi, sed prima pers. plur. aoristi subjunctivi.

1164. βλιμάττομες. Huc respicit Suidas in βλιμάζειν. βλιμάττομεν,

ψηλαφῶμεν, ἐπιθυμοῦμεν. Sed, quod me fugit, quum textum descripsi, restituenda est Laconica forma, a librariis obliterata, βλιμάδδομες. Ut supra 82. γυμνάδδομαι pro γυμνάζομαι: 94. μύσιδδε pro μύθιζε: 1302. ψιάδδοντι pro ψιάζοντι: 1313. θυρσάδδω & παίδδω pro θυρσάζω & παίζω: ita hoc loco a βλιμάζω, βλιμάδδω, βλιμάδδομες. Communis forma occurrit Av. 530. οἱ δ' ὠνοῦνται βλιμάζοντες.

1167. ἀντὶ τούτου χωρίον. Sic recte vulgatam scripturam χωρίου emendat Dawesius Miscell. Crit. p. 307.

1168. Hunc locum docte explicuit Palmerius, pro ea qua erat Historiæ & Geographiæ peritia. Quid autem Εχινοῦς, Μηλιεὺς κόλπος, & τὰ Μεγαρικὰ σκέλη, ad aliam deflexa significationem, innuant, nemo non intelligit.

1171. πάντα γ' ὦ Λ. Male vulgo sine elisione γε ὦ.

1174. In Aug. & in Juntina sic legitur hic versus:

ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γᾶ πρῶτα καὶ τὼ σιώ.

Hancque lectionem retinent vett. editt. omnes. Quæ in recentioribus obtinet, sciolo nescio cui, syllabas numeranti, debetur:

ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γᾶ πρῶ καὶ τὼ σιώ.

Profecto malus ille fuit versuum artifex. Proclive erat emendare:

ἐγὼ δὲ κοπραγωγῆν γα πρῶτα καὶ σιώ.

γα Dorica particula pro γε. καὶ σιὼ sine articulo occurrit in hac fabula 81. 90.

1178. ἐσῆύκαμεν. Perperam vulgo ἐσῆύκαμες, tanquam si loqueretur Laco.

1194. ὁπόταν κανηφορῇ. Solœce vulgo κανηφορεῖ.

1199. Pollux X. 59. Οὐ μὴν ἀγνοητέον, ὅτι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸ κατασημαίνεσθαι κηρὸν οἱ παλαιοὶ ΡΥΠΟΝ ὠνόμαζον καὶ ΡΥΠΟΥΣ, ὡς ἐν Λυσιστράτῃ Αριστοφάνης· Καὶ μηδὲν οὕτως εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους ἀνασχάσαι. Hujus observationis si meminisset Florens, mendosam Venetæ editionis lectionem τοὺς τύπους præferendam non duxisset. Hesychius: ῥύπος. ῥύπον Ἀττικοὶ, τὸν εἰς τὰς σφραγίδας κηρὸν λέγουσι.

E 5

1215. εὐλαβεῖσθαι τὴν κύνα. Confer Plauti interpretes ad Most. III. 2. 162.

1216. Unicus est in tota hac fabula locus, qui mihi adhuc negotium facessat, & quem nescio an recte constituerim. Aliter vulgo divisæ personis loquendi vices. Prodeunt in scenam homines aliquot otiosi & circumforanei, qui convivio interesse cupientes, a servo janitore ostium sibi aperiri flagitant: horum unus ait ἄνοιγε τὴν θύραν. Hæc verba & quæ sequuntur ad finem quinti versus vulgo tribuuntur famulo, quod absurdum est.

1220. ὑμῖν χαρίζεσθαι, ταλαιπωρήσομεν. Vulgo redundante syllaba προσταλαιπωρήσομεν. Pejus in Aug. προσταλαιπωρήσαιμεν. Qui sæpe e compositis simplicia faciebant librarii, ut observatum ad v. 408. iidem præpositiones temere addebant verbis, si quod forte compositum eorum memoriæ obversabatur, de sensu parum solliciti, quid autem metri leges admitterent aut repudiarent, nihil pensi habentes. Sic in Eurip. Hippol. 31. ἐγκαθείσατο pro καθείσατο intruserunt.

1222. κωκύσεσθε. Sic bene Aug. Vulgo titubante metro κωκύσετε.

1228. ὅτι ἢν νήφοντες. Male vulgo cum versus ruina ὅτι νήφοντες.

1230. μεθύοντες αἰεί. Vulgo ἀεί. Vide quæ notavi ad Æschyli Pers. 174. & Eurip. Phoen. 84. Mihimet ipsi constare volui. Sed si quis istud αἰεὶ e Scenicis exsulare juberet, illi non refragarer. -- πανταχοῖ. Vulgo minus bene πανταχοῦ. Hæc accurate distinxit Photius, cujus observationem e Lexico MS. protulit Hesychii interpres ad πανταχῶς. Πανταχῆ, πάντα τρόπον. καὶ πανταχοῦ ἐν παντὶ τόπῳ· καὶ πανταχόθι. πανταχοῖ δὲ καὶ πανταχόσε, εἰς πάντα τόπον. Sæpe confusa a librariis ista adverbia. In Av. 165. ubi vulgo legitur: μὴ περιπέτεσθε πανταχῆ κεχηνότες, membr. habent πανταχοῦ: at vero legendum πανταχοῖ.

1243. διποδιάξω. Laconicæ saltationis genus erat, ut observatum Meursio in Orchestra, Διποδία, Διποδισμός. — χαρείσω. Hoc ex emendatione est nescio cujus, sed bona. Sic jam legebat Meursius loco citato. Aug. & vett. editt. καίσω. Notissima phrasis est ᾄδειν εἰς

τινα: nec loci ſenſus de quopiam alio verbo cogitare ſinit. Ambo Regii dant καὶ κινήσω καλὸν, quam lectionem in Vat. etiam MS. repertam probat Kuſterus, poſthabita metri lege, quæ illam reſpuit. Vide enim quî verſum illum dimetiare:

ἱν' εγω | διποδι | αξω | γε και κι | νησω | καλον.

Præterea quid ſignificat κινήσω καλὸν εἰς τοὺς Ἀθηναίους? hujus ſimiles aliquot Kuſteri notæ non fuerunt, ut Lyſiſtratæ noſtræ conſilium,

πολλαῖσιν ἀγρυπνίαισιν ἐῤῥιπτασμέναι.

Suſpicari quis poſſit voces illas καὶ κινήσω gloſſema eſſe, olimque ſcriptum fuiſſe καἴξω pro καὶ αἴξω. Sed hoc ſi metro ſatisfacit, probabili ſenſu caſſum eſt.

1244. κὴς ἡμᾶς. Regii καὶ ἐς ἡμᾶς, unde Doricum κὴς facile erat eruere. Vulgo titubante verſu καὶ ἡμᾶς.

1245. λαβὲ δὴ σὺ τὰς — Sic bene A. In B. λαβὲ δὴ τὰς — Vulgo λαβὲ δῆτα τὰς — Heſych. Φυσαλλίδες, Φυσητήρια, αὐλοί. Eundem ad modum ſcripta eſt hæc vox in A. duplici λ: in duobus aliis unico, ut apud Suidam. Peſſima eſt veterum editionum ſcriptura Φυσσαλίδας. In Φυσᾶν prima longa eſt.

1246. ὡς ἥδομαί γ' ὑμᾶς ὁρῶν ὀρχουμένους. Vulgo fœdiſſima metri corruptela legitur, ὡς ἥδομαί γ' ὁρῶν ὑμᾶς ὀρχουμένους, quod tamen concoxerunt interpretes. In duobus Regiis ἥδομαί γ' ὑμᾶς ὀρχουμένους, omiſſo ὁρῶν, quod verſus integritati adeo neceſſarium eſt, ut dubitari non poſſit, quin a poëta ſit: & hoc habet Aug. ſed ſede ſua, ut vulgo, motum. Alias ſalva ſententia abeſſe poſſet. Quin ſcita eſt phraſis ἥδομαι ὑμᾶς ὀρχουμένους, cujus tamen elegantiam non credo librariis ita placuiſſe, ut ejus ſpecie ducti ὁρῶν conſulto omiſerint. Vide Muſgravium ad Eurip. Suppl. 328. & Valckenarium ad Hippol. 1339.

1247. ὅρμαον, Μῶα, & ſupra 995. πᾶα, pro ὅρμασον, Μῶσα, πᾶσα, idiomata ſunt Laconicæ dialecti, de quibus vide Valckenarium in Theocr. p. 274.

1248. ὦ Μναμοσύνα. Sic Regii. Aug. & vett. editt. ὦ μναμόνα.

1249. τάν τ' ἐμὰν Μῶαν. Sic bene Regii: vulgo τὰν τεάν.

1250. ἄμμε. Sic ſcriptum in A. Vulgo ἁμέ.

1253. πρόκροον θείκελοι ποτ̓ τὰ καλὰ, *in naves Perſarum*. Sic in utroque Regio ſcriptum : male vulgo καλά. πρόκροον autem e dialecto eſt pro προὔκρουον.

1256. Vulgo θάγοντας οἰῶ τὸν ὀδόντα, ad quæ Berglerus ſic commentatur: οἰῶ *autem eſt puto; ſed hoc loco abundat, ut aliquoties in antecedentibus*. Abundat quidem, ſed ita abſurde, ut plane ejiciendum ſit, librarioque reddendum, qui illud inferciit.

1258. Vulgo πολύς θ' ἅμα καὶ κατὰ τῶν σκελῶν ἀφρὸς ἵετο. Uterque Regius πολὺς δ' — Tum A. καὶ κατῶν, mendoſe pro κατ̓τῶν. Nomen ἀφρὸς, e ſuperiori verſu male repetitum, gloſſema eſt, quod expungi debuit.

1262. ἀγρότεῤ Ἀρταμι. Male vulgo Ἄρτεμι. Ut ſupra 1251. Ἀρταμιτίῳ ſcriptum e dialecto, pro Ἀρτεμισίῳ, ita hîc ſcribi debuit Ἄρταμι pro Ἄρτεμι. Vide Kœnium ad Corinthum p. 139.

1268. ταῖς συνθήκαις. Sic Regii. Vulgo ταῖσιν.

1274. τάσδε τε ὑμεῖς. Id eſt καὶ ὑμεῖς Ἀθηναῖοι τάσδε. Male vulgo τὰς δέ τε. In Regiis ſcriptum τασδεί.

1277. ὀρχησάμενοι θεοῖσιν. *Poſtquam in honorem deorum ſaltaveritis*. De hac loquendi formula videndus Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 582. ὀρχήσασθαι θεοῖσιν plane eodem modo dictum, quo τοῖς θεοῖς πιεῖν dixit Anacreon, Od. XXXI.

1279. Hic verſus & ſequentes vulgo Lyſiſtratæ continuantur. In Regiis adſcripta Chori perſona.

1281. δίδυμον ἀγέχορον. Vulgo ἄγε χορόν. Pejus Regii ἄγετε χορόν. Facilem certamque emendationem præcepit Berglerus.

1287. οἷς ἐπὶ μάρτυσι χρησόμεθ' — Tmeſis pro οἷς μάρτυσι ἐπιχρησόμεθα. Sic diviſim ſcriptum in Regiis. Vulgo οἷς ἐπιμάρτυσι, quod minus placet, maxime ob ſequens epitheton ἐπιλήσμοσιν.

1299. κλεῶα τὸν Ἀμύκλαις σιὸν — κλεῶα, ἐκλιπῶα, pro κλεῶσα, ἐκλιπῶσα, eaque pro communibus κλέουσα, ἐκλιποῦσα. Vide ſupra ad 1247. Vulgo legitur κλεῶα τὸν Ἀμύκλαις Ἀπόλλω σιόν. Nomen Ἀπόλλω gloſſema eſt, & ejici debuit, quod jam monuit Val-

ckenarius loco laudato. Dativus Ἀμύκλαις vel eſt pro genitivo Ἀμυκλῶν, quod ſchema breviter obſervavi ad Apollonium III. 862. χθονίην, ἐνέροισιν ἄνασσαν: vel potius pendet a ſuppreſſa præpoſitione ἐν, cujus frequens ellipſis. Sic Acharn. 697.

ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι περὶ τὴν πόλιν;
εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, ἐδιώκομεν.

1300. Χαλκίοικον. Minervæ cognomen apud Spartanos, de cujus ratione vide Meurſium Miſc. Lac. I. 3.

1303. ἔμβη. Sic recte Aug. Vide ſupra ad 990. Vulgo εἶα μάλα ἔμβα.

1304. ὤϊα κοῦφα πάλλων. Aug. & vett. editt. ὤϊα. Kuſterus, mutationis non reddita ratione, ὦ εἶα, quod e ſcripto libro habuiſſe videtur: ſic enim duos verſiculos exhibent Regii:

εἶα μάλα, ἔμβα εἶα.
ὦ εἶα. κοῦφα πάλλων.

ὤϊα tam neutro genere effertur, quam feminino ὠΐαι, quam vocem Heſychius exponit. ὠΐαι, ἄκραι, ἔσχατα, μηλωταὶ, λέγναι.

1305. ὡς Σπάρταν ὑμνιῶμες. Vulgo ὦ Σπάρταν ὑμνείωμες. Bene uterque Regius ὡς. Tum B. ὑμνίωμες, ſervato dialecti idiomate, de quo ſupra ad v. 1002. Scribi debuit ὑμνιῶμες. — ὡς perinde ac ὅπως *ut*, cauſam finalem ſignificans, raro apud Comicum occurrit ſine particula ἄν. Ter in hac fabula ſic nudum reperitur, hic & 183. 1265. ubique in Laconum ore. Tragici ὡς & ὅπως ſine ἂν ſæpiſſime adhibent. Verum ubi ὅπως non *cauſam finalem* ſignificat, ſed *modum rationemque agendi*, & per *quomodo* verti poteſt, ut ſupra 289. nunquam, niſi ſolœce, cum aoriſto primo ſubjunctivi conſtruitur, ſed cum futuro indicativi. Solœcum eſt, quod vulgo apud Sophoclem legitur Ajac. 556.

δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξῃς ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.

legendum eſt δείξεις. Pendent iſta ὅπως δείξεις a verbo ſuppreſſo ὁρᾶν, vel ſimili. δεῖ σε ὁρᾶν ὅπως δείξεις. Miræ imperitiæ ſunt, quæ Pariſinus

Professor ad hunc locum nuper commentatus est, diversas significationes particulae ὅπως confundens, & exempla advocans, quae nihil ad rem faciunt.

1308. ᾇτε πῶλοι δ' αἱ κόραι. Sic optime Regii, nisi quod scriptura ἅτε pro ᾇτε exhibet, librarii errore. Versus hic est trochaicus. Absurde vulgo αἵ τε πῶλοι ταὶ κόραι — αἵτε conjunctim excusum in Juntina depravatum est ex Dorico ᾇτε.

1311. ἐσκονιῶσαι. Sic e dialecto scribendum. Quod vulgo habetur ἀσκονεύουσαι, vel quod est in B. ἀσκονέουσαι, nauci non sunt. Bene quidem animadvertit Berglerus, nihil aliud vulgato significari posse, quam ἐσκονοῦσαι: sed lectionis monstrum procurandum erat. Vide modo Hesychii interpretem ad ἀσκόνους.

1312. σείονθ' ᾇπερ. Male vulgo σείοντ'. A prima editione in reliquas omnes transiit haec menda. Regii literam aspiratam habent, sed male ἅπερ. Aug. αἵπερ, ut supra 1308. αἵτε.

1313. θυρσαδδωᾶν καὶ παιδδωᾶν, id est θυρσαζουσῶν καὶ παιζουσῶν. Vide supra ad 1164. Vulgo legitur καὶ παδδωᾶν. Quod reposui liquido exhibent duo Regii, quorum auctoritatem secutus sum. Doctorum virorum de hoc loco conjecturas vide apud Valckenarium in Theocriteis p. 275.

1316. ἀλλ' ἄγε κόμαν παραμπύκιδδέ τε. Unus versus est in utroque Regio, male vulgo in duos digestus. Trimeter est paeonicus. Hoc primum. Deinde male vulgo ἀλλά γε & παραμπυκίδδετε in plurali, quum sit singularis: καὶ κόμαν παραμπύκιζε χερὶ, καὶ πήδα ποδοῖν — singularis est imperativi πάδη, ut παραμπύκιδδε.

1317. χερί. Sic Regii. Vulgo χειρί. Iidem bis perperam πάδδη, quod ut in πάδη mutandum, sic bene vulgatum παδδωᾶν v. 1313. mutari poterat in παδωᾶν. Hic Aug. bene πάδη: perperam Juntina πᾶ δή.

1318. ᾇ τις ἔλαφος, κρότον δ' ἅμα ποίη χορωφελέταν.

Sic distincti hi versus in utroque Regio bene. In Aug. male in tres digesti :

αἴ τις ἔλαφος
κρότον δ᾽ ἅμα πό-
η χορωφελέταν.

Sed vides tamen alteram ſyllabam verbi ποίη ultimo verſui contributam eſſe. Prior verſus eſt trimeter pæonicus catal. Alter trochaicus monometer hypercatal.

1320. Vulgo καὶ τὰν σιὰν δ᾽ αὐτὰν κρατίσταν. In duobus Regiis eſt δ᾽ αὖ τὰν, unde veram reſtitui lectionem: καὶ τᾶν σιᾶν δ᾽ αὖ τὰν κρατίσταν.

FINIS NOTARUM IN LYSISTRATAM.

Addenda ad v. 465.

Particula μὰ non apud Comicum ſolum, ſed apud quosvis Atticos ſcriptores, aliorumque probatiſſimos, ſemper in *negatione* adhibetur; nunquam in *affirmatione*, niſi comitem ναὶ adjunctam habeat, cui tum vis omnis ineſt, ut Pl. 187. ubi quærenti Pluto,

ἐγὼ τοσαῦτα δυνατὸς εἰμ᾽ εἷς ὢν ποιεῖν;

reſpondet Chremylus:

καὶ ναὶ μὰ Δία τούτων γε πολλῷ πλείονα.

Sed μὰ ſine ναὶ apud veteres non affirmat. Afferuntur in contrarium exempla pauca e Plutarcho, Luciano, Libanio, aliisque recentioribus. Vide Thomam M. in μὰ & Luciani interpretem T. II. p. 718. & 767. Sed præterquam nihil iſta ad Ariſtophanem faciunt, illorum forte locorum plures aliter quam vulgo in bonis codicibus exſtant. Miror a nemine in exemplum adductum fuiſſe prioris ætate & auctoritate potioris Callimachi Epigr. XII. (Edit. Batavæ XLV.) cujus ultimum hoc eſt diſtichon:

ὤπτηται μεγαλωστὶ, μὰ δαίμονας. οὐκ ἀπὸ ῥυσμῶν
εἰκάζω, φωρὸς δ᾽ ἴχνια φὼρ ἔμαθον.

Vertit interpres : *Torretur vehementer per deos : non de tramite aberro conjectura ; furis vero vestigia ipse fur novi.* Sed prava est versio, & lectio, & interpunctio. Sic distingui & scribi oportuit :

ὤπληται μέγα δή τι. μὰ δαίμονας, οὐκ ἀπὸ ῥυσμοῦ
εἰκάζω· φωρὸς δ' ἴχνια φὼρ ἔμαθον.

μὰ δαίμονας ad sequentem negationem pertinet, ut apud Comicum millies. *Non, ita me dii ament, falsa conjectura ducor.* Vel *ab ejus figura tantum conjecturam facio : sed furis vestigia fur ipse novi.* ῥυσμὸς *figuram* significat, ut ostendit Menagius ad Diog. Laërt. p. 415. Denique in membr. Vaticanis scriptum est μεγάλη τι, unde alii μεγάλως τι fecerunt, alii μεγαλωστί : perperam. Emendandum erat μέγα δή τι, quod conjectura adsecutum est Bentleii acumen, cui nos stolidi morem non gessimus. Lineola tantum differunt ΜΕΓΑΔΗΤΙ & ΜΕΓΑΛΗΤΙ. Membranæ Vat. menda orta ex frequenti commutatione literarum Α. Λ. Δ. cujus aliud exemplum est in nota ad Thesm. 456. Istuc μέγα δή τι Callimacho in deliciis fuisse ostendit Princeps Criticorum. Sic Strato Epigr. XXII. κᾆμά μ' ἔχει μέγα δή τι. & Epigr. XLII.

καὶ μὴν καὶ τὸν, ὅτ' ἐστὶν ἐν ἀσκάσιν, εὐθὺ θέλοντα,
καὶ παρέχοντα χύδην, οὐ πάνυ δή τι φιλῶ.

IN THESMOPHORIAZUSAS.

Rarissima sunt hujus fabulæ scripta exemplaria. Non exstat in ullo codicum quorum notitiam exhibet impressus Bibliothecæ Regiæ Catalogus, nec in iis reperitur qui post annum MDCCXL. in splendidum illum literarium thesaurum illati fuerunt. Hac de re per epistolam rogatus certiorem me fecit optimus Juvenis Jo. Capperonnerii filius unicus, qui deplorabili casu paulo post fato functus est, conceptasque de eo spes, fore ut acceptam a parente, parentisque patruo, nominis claritatem novis in literas meritis illustriorem redderet, destituit. E solo itaque Augustano codice emendata fuit.

Vers. 1. χελιδὼν ἄρα πότε φανήσεται; Non pertinent hæc ad notationem temporis, quo Thesmophoria celebrabantur; multo minus illius, quo acta fuit hæc fabula. Sed proverbii locum apud veteres obtinuisse illud videtur: *Quando tandem optatum veniet tempus, quo a molestiis hisce liberabor?* ab iis ducta locutione, qui hiemis pertæsi, hirundinis adventum, ut veris indicium, cupide exspectant. *E notis Kusteri apud quem plura in hanc rem vide.*

2. ἀλοῶν. Suidas: ἔξωθεν ἐν κύκλῳ περιάγων, ὡς οἱ ἐν ταῖς ἅλωσιν. Hesychius: ἀλοῶν, πλανῶν, καὶ τύπτων. Qua ex glossa liquet Grammaticum eidem verbo binas significationes tribuisse, quarum prior huc congruit. Falsi itaque sunt qui ἀλῶν hîc reponi volunt. Activa enim forma ἀλάω non est in usu: ἀλάομαι dixerunt veteres neutrali significatione.

4. ὦ 'υριπίδη. Sic cod. Vulgo sine elisione ὦ Εὐριπίδη. Confer Lysistr. 700.

5. ἅσσ' αὐτίκα ὄψει, *quæ videbis*. Sic cod. Vulgo ὃς relatum ad σὲ, *qui videbis*.

11. Hæc vulgo male Mneſilocho continuantur. In cod. lineola mutatæ perſonæ index, quæ huic verſui præponi debuit, librarii errore initio ſequentis poſita.

13. τότε hîc *olim* notat. Vide ad Lyſ. 1023. male Kuſterus vertit *tunc*.

16. πρῶτ' ἐμηχανήσατο. Sic bene Kuſterus. Priores editt. ut cod. πρῶτα μηχανήσατο.

18. ἀκοὴν δὲ χοάνης. Facete Comicus tragico ſtylo loquentem inducit Euripidem, ſimulque Tragicos irridet, qui hujusmodi nominum commutationibus, a vulgi ſermone alienis, dignitatem orationi ſuæ conciliabant. De iſta figura vide quæ obſervavi ad Æſch. Perſ. 94. & ad Eurip. Hec. 432.

20. ἥδομαί γε τουτί. Sic cod. & vett. editt. quinque. In Frobeniana typothetæ errore ἥδομαι γὰρ, contra metri legem. Sed per omnes deinceps editiones propagata fuit turpis menda.

21. οἷόν τε που 'στίν. Gravis hic error in re tenui. Una litera mutata reſcribe οἷόν τι που 'στίν. Supra v. 3. ubi recte editum οἷόν τε, perperam cod. habet οἷόν τι. Hîc vero ubi ſententia & loquendi ratio οἷόν τι flagitant, habet οἷόν τε.

22. πῶς ἂν οὖν. Hæc verba vulgo Mneſilocho tributa, & ſeq. duo verſus Euripidi, manifeſta abſurditate. Nobiſcum conſentit cod. in perſonarum diſtinctione.

24. ἔτι προσμάθω. Vulgo προσμάθοις e Zanetti interpolatione. Cod. & Juntina, ut Baſileenſes habent προσμάθοι. Quum iſta loqui facerent Euripidem, neceſſe illis erat verbum in ſecunda perſona ponere. At vero loquitur Mneſilochus: proinde verbum in prima perſona eſſe debet. Accedit linguæ ratio verbum modi ſubſtantivi flagitans, quia ὅπως ſignificans *quomodo* cum futuro indicativo, vel aor. 2. ſubjunctivo conſtruitur. Itaque προσμάθω reponi debuit.

Poſt excuſum hujus editionis textum, interquieſcentibus operis, dum Lugduno adveherentur literarum formæ quibus latina verſio deſcribenda erat, caſu incidi in Reiskii notulas in Ariſtophanem, quas notulis in Euripidem ſubjectas vidiſſe non memineram. Præclari viri,

cujus acumen ingenii & doctrinam plurimi ſemper feci, in mentem mihi non venerat, forte quia ſciebam eum proſodiæ leges, totamque de re metrica doctrinam pro vana atque imaginaria habuiſſe, quod ſane facilius erat, quam eam addiſcere; nec operam collocanti mihi in emendando poëta, quæ ſe offerebant in eo difficultates, facile poterant Reiskium in memoriam mihi redigere. Utut hæc ſunt, caſu incidi in illius animadverſionum libellum, ubi quædam deprehendi, quæ prius cognoviſſe vellem; & ſane illius ope locum hunc melius conſtituiſſem. Scilicet ſup. verſu legendum ἐξεύροις, quod in verſione ſecutus ſum.

πῶς ἂν οὖν
πρὸς τοῖς ἀγαθοῖς τούτοισιν ἐξεύροις, ὅπως
ἔτι προσμάθω μὴ χωλὸς εἶναι τὼ σκέλη.

Vices loquendi, quomodo perſonis eſſent dividendæ, vidit Reiskius, ſuaſitque ἐξεύροις μ' ὅπως ἔτι προσμάθω. Inſerti pronominis με gratiam illi facimus. πῶς ἂν verti debuit per *utinam*. Vide doctiſſimos viros Marklandum ad Eurip. Suppl. 796. & Valckenarium ad Hippol. 208.

28. ἀκούσω. Sic quidem libri: ſed legendum ἀκούω, & verti debuit: *auſculto & taceo oſtiolum.*

30. ποῖος οὗτος ὡγάθων. Sic bene Kuſterus in notis poſt Scaligerum. Vulgo ruente verſu οὗτος Ἀγάθων.

31. ἔστιν τις Ἀγάθων. Hæc perperam vulgo ſocero continuata per interrogationem, codex recte genero tribuit, cujus ſermonem abrumpit alter.

32. Vulgo ſic legitur hic verſus: οὐκ, ἀλλ' ἕτερός τις. οὐχ ἑώρακας πώποτε; ſyllaba ultra numerum excurrente. Kuſtero *metri gratia* ſcribendum videbatur οὐχ ἑώρακάς ποτε. Sed ob metrum ſermoni proprietas non erat deroganda. οὔποτε, ut obſervavimus ad Lyſ. 301. nunquam verbo præteriti temporis jungitur, nec οὐπώποτε verbo temporis futuri: qua de re vide Pierſonum ad excerpta ex Herodiano Mœridi ſubjecta p. 461. & confer quæ notamus ad Veſp. 984. Genuinam lectionem reſtituit Daweſius, οὐχ ἑώρας πώποτε. Formæ iſtæ

ἑώρας, ἑώρακας a librariis non raro permutatæ. Vide quæ notamus ad Pl. 713. Nub. 767. Nihil magis obvium apud Atticos ſcriptores forma illa imperfecti ſeu aoriſti ἑώρων. Lyſias p. 775. οὐ τοίνυν ἄξιον χρῆσθαι τούτοις, οἷς ἐκείνους ἑωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας. Thucyd. VIII. 40. ὡς ἑώρα καὶ τοὺς ξυμμάχους προθύμους ὄντας, ὥρμητο ἐς τὸ βοηθεῖν. Xenoph. Hellen. p. 22. edit. Lipſ. ἐπεὶ δὲ ἑώρα ἑαυτῷ εὔνουν οὖσαν. In cod. verba οὐκ, ἀλλ' ἕτερός τις, Euripidi tributa ſunt: Mneſilocho autem ea quæ ſequuntur, ſic ſcripta: οὐχ ἑώρακα πώποτε, & ſequens verſus omiſſus.

39. Hic incipit anapæſticum ſyſtema in impreſſis libris peſſime digeſtum, cujus primus verſus parœmiacus eſt, vocis λεὼς duabus ſyllabis in unam coaleſcentibus, & ſpondeo ſubjecta illa catalectica ſyllaba. Hæc quidem minus mihi placent, nec ullus dubito, quin antiqua & ſincera lectio ſit,

εὔφημος πᾶς ὁ λεὼς ἔστω.

43. ἐχέτω δὲ πνοάς. Sic cod. & vett. editt. quinque. In Frobeniana, typothetæ, ut videtur, culpa, πνοιὰς excuſum fuit, turpiſque menda per ceteras deinceps editiones propagata fuit.

52. Male hic vulgo famuli perſona omiſſa, lineola indicata eſt in cod. Δρύοχοι ſunt trabes erectæ, carinam ſuſtinentes, quibus ea imponitur, quando conſtruendæ navis exordiuntur opus naupegi. Euſtathius p. 1878. in fine: δρύοχοι δὲ κυρίως, πάσσαλοι, ἐφ' ὧν στοιχηδὸν διατεθειμένων ἡ τρόπις ἵσταται τῶν καινουργουμένων πλοίων, διὰ ἰσότητα. καὶ ἄλλως δὲ εἰπεῖν, δρύοχοι, πάτταλοι ἐκ δρυὸς, ὅ ἐστιν ἁπλῶς ξύλου, καθιστῶντες τὴν τρόπιν ἐν τῷ πέριξ αὐτὴν συνέχειν· ὡς δῆλον ἐκ τοῦ·

πῶς δὲ κατὰ δρυόχων ἐπάγη σανίς; ἢ τίνι γόμφοι
τμηθέντες πελέκει, τοῦτ' ἔκαμον τὸ κύτος;

Diſtichon eſt ex Archimeli Epigr. in Hieronis navem. Quia autem a pangendis his trabeculis conſtruendæ navis initium fiebat, facete ad dramatis exordium locutionem transfert Comicus. Suidas: δρύοχοι, πάτταλοι, οἱ ἐντιθέμενοι καυπηγουμένης νεώς· καταχρηστικῶς δὲ τὰ προοίμια. Cujus rei in exemplum hunc locum profert. At quod ei

ſubjicit, alio pertinet, ſcilicet ad eam ſignificationem nominis δρύοχος, qua pro δρυμὸς ponitur. Eſt autem pars Epigr. Archiæ VII. Apollonius I. 723.

> δίπλακα πορφυρέην περονήσατο, τήν οἱ ὄπασσε
> Παλλὰς, ὅτε πρῶτον δρυόχους ἐπεβάλλετο νηὸς
> Αργοῦς.

56. καὶ γογγυλέει. Male vulgo καὶ γογγυλίζει, quam verbi formam non admittit metrum anapæſticum. Hunc locum adtigit Bentleius ad Horatii A. P. 441. Sed fefellit eum conjectura, quando verbum finxit γογυλίζει, quod male tuetur exemplo φάρυγος, pro φάρυγγος: nam illud formatur ab obſoleto recto φάρυξ, eſtque poëtis omnibus uſitatum: γογυλίζω autem & γογύλος ſunt vocabula prorſus inaudita. Dixerunt antiqui γογγυλίζω & γογγυλέω. Heſychius: γογγυλεῖν, συστρέφειν. Huc reſpexit lexicographus; nec tamen animadvertit illius interpres ex eo comicum eſſe emendandum. Eodem modo variatur forma multorum verborum. Latebat apud Heſychium etiam verbum ἀολλέω carens auctoritate, quod Apollonio reſtitui I. 863. Homeroque plus ſemel reddendum eſſe dixi.

Superiorem notulam cum amico quodam meo Pariſino communicavi, Græcarum Muſarum cultore ſtudioſiſſimo, in primisque docto, a quo facetum hocce reſponſum accepi. *Emendatio tua anapæſtici verſiculi in Theſmophoriazuſis haud ſane inepta eſt: eam tamen minus neceſſariam judico. Et, ut verum fatear, pœnitet me operæ, quam in excutiendis ſcriptis & impreſſis tot libris, conquirendisque exemplis, conteris, ut Ariſtophanis verſus rectis exæques pedibus. Habemus hîc virum longe doctiſſimum, Profeſſorem Regium, qui ſibi & diſcipulis ſuis novum excogitavit proſodiæ Græcæ ſyſtema, cujus ope verſuum ſalebræ nullo labore complanantur omnes. Legas modo recondita doctrina refertam notam in Electræ Sophocleæ v. 21. Ibi diſces verſiculum illum, qui tibi negotium faceſſivit, eſſe, ut aiunt,* ὑγιέστερον κρότωνος, *nec apicem in eo mutari debere. Nam* γογγυλίζει *facilem ſe tibi præbet, &, prout tibi libuerit, vel primam, vel penultimam corripiet, ita jubente noſtro Pro-*

fessore. Nec tibi hoc mirum accidere ille velit. Nam qui Aristophanem trivisti, scire debes, quam sit versabilis ejus prosodia, quotque apud eum occurrant similis licentiæ exempla. Pauca quæ advocavit Vir Cl. ista sunt. In Equit. 810. Θεμιστοκλεῖ *secundam corripit. Ibid. 803.* στεμφύλων *primam corripit. In Nub. 346.* παρδάλει *primam corripit. Ib. 964.* περσέπτολιν *antepenultimam corripit. In Av. 460.* σκυτοδέψαι, *& in Pl. 514.* σκυτοδεψεῖν *leguntur penultima brevi.*

Amico meo hæc rescripsi: „ Quem mihi dicis hominem non „ novi, sed profecto miror illius ὑομουσίαν. In illa quam prædicas „ nota vix unum verbum est, quod justæ reprehensioni obnoxium „ non sit. Exempla quæ e tragicis aliisque poëtis nescio unde cor„ rasit, alias excutiam. Nunc quandoquidem in Aristophane versamur, „ quid de versibus ex eo prolatis sentire debeas, paucis tibi decla„ rabo. Priorem ex Equit. versum sic dimetimur:

ω πολις | Αργους | κλυεθ' οἱ | α λεγει | συ Θεμιστ | οκλει αν | τιφερι | ζεις.

„ Dic mihi nunc sodes, an corripitur secunda syllaba in Θεμιστοκλεῖ; „ nonne συ Θεμιστ -- pes est anapæstus? Alter ex eadem fabula ver„ sus menda inquinatus est, quam Kusterus perite eluit, & sic in „ editione mea exhibetur:

και χι | δρα φαγων | αναθαρρ | ητει | και στεμφ | υλω εις | λογον ελ | θοι.

„ Nugatur Professor tuus, quando Nubium citat v. 346. ubi quum „ ait παρδάλει positum esse prima correpta, næ ille ostendit se ana„ pæsticum Aristophanium ne quidem scire scandere. En ut eum di„ metiuntur, qui metra callent.

η παρ | δαλει η | λυκῳ η | ταυρῳ | νη Δι' ε | γωγ' ει | τα τι του | το.

„ In ejusdem fabulæ v. 964. quis adeo imperitus est, ut non videat „ περσέπολιν scribendum esse, ut in mea editione legitur ad optimo„ rum codicum fidem? σκυτοδέψαι, σκυλοδέψαι: σκυτοδεψεῖν, σκυ„ λοδεψεῖν ab imperitis librariis & typographis sæpissime permutata „ fuisse nemo ignorat, nisi qui in critica plane est hospes: satis fuerat „ Professori tuo legisse, quæ in versum Pluti adnotavit summus Hem„ sterhusius, in cujus editione legitur, ut in mea, ad hunc modum:

η σκυ | τοτομειν | η πλινθ | ουργειν; η πλυ | νειν η | σκυλοδεψ | ειν.

„ Avium verſus ex eadem ratione ſic legendus:

αναπη | δωτιν | παντες επ' | εργον | χαλκης | κεραμης | σκυλοδεψ | αι.

„ Ignorat homo ille anapæſtici metri legem, quam in tetrametris ne „ ſemel quidem violatam reperies, *ut pes ultimus, is cui ſyllaba* „ *catalectica ſubjicitur, non alius eſſe poſſit quam anapæſtus.* Etiamſi „ concederetur vocalem ante duplicem ψ corripi poſſe, cujus tamen „ rei in tota Græca poëſi non unicum exſtat exemplum, dactylus „ σκυλοδεψ ne quidem in iſtis duobus verſibus locum habere poſſet. Pro- „ feſſori tuo meis verbis dicas velim bene illum facturum, ſi diſcipulis „ ſuis præcepta declinationum & conjugationum tradat, auctorem- „ que me illi eſſe, ut de proſodia & metris ne verbum mutiat, ne ſi „ quis forte in via præteriens homo eruditus eum, quæ ipſe neſciat, „ docentem audiat, illi verſiculum illum clamet:

ΕΡΔΟΙ ΤΙΣ, ΗΝ ΕΚΑΣΤΟΣ ΑΝ ΕΙΔΕΙΗ ΤΕΧΝΗΝ.

58. τίς ἀγροιώτας. Perperam vulgo ἀγριώτας cum verſus labe. Eurip. Or. 1271. τίς δ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
σὸν ἀγρότας ἀνήρ;

Sed eo non reſpexit Comicus, ſiquidem Oreſtes aliquot annis poſt hanc fabulam emiſſus fuit.

60. διὰ τοῦ θριγκοῦ. Præpoſitio διὰ cum verſus & ſenſus labe vulgo omiſſa.

61. ξυγγογγυλίσας. Vulgo γογγυλίσας, reclamante metro. E compoſito ſimplex verbum fecit librarius. Confer notata ad Lyſ. 408. In iſta fabula legitur idem hicce verſiculus diverſa verborum collocatione, 975. ξυστρέψας καὶ ξυγγογγυλίσας.

63. ἤπου νέος γ' ὢν ἦσθ' ὑβριστής, ὦ γέρον. Sic perſpicue, diſtincte & optime ſcriptum in cod. Eandem lectionem habet Juntina, unius literæ mutatione depravatam:

ἦ που νέο ἀγὼν ἦσθ' ὑβριστὴς, ὦ γέρον.

ubi νέο ἀγὼν eſt ex librarii imperitia, exemplar quod ob oculos habebat incurioſe legentis. Correxerunt Veneti νέος ἀγών: poſtea neſcio quis alius νέος ἄγαν, quæ Batavarum & ceterarum deinceps editionum eſt lectio. Et hæc etiam appellabatur recepta lectio, quam

nemo ſciebat unde emerſiſſet, cuique tamen controverſiam ſtatus nefas fuiſſet movere.

69. θύραισι. Cod. & Juntina θύρασι. Male etiam apud Suidam legitur θύρασιν pro θύραισιν. In exemplo quod profert e Pace 942. duo Regii codd. habent, ὁ γὰρ βωμὸς θύραισι καὶ δή. Editt. Venetæ & Batavæ minores habent θύραζε, quod prætulit etiam Berglerus. Eſt autem hoc ex Zanetti, aut docti viri, qui illius procuravit editionem, emendatione, credentis θύραισι adverbium eſſe, ut aiunt, *in loco*, θύραζε, *ad locum;* hocque ex indole linguæ adhiberi debuiſſe cum verbo motus πρόη: quod quidem non omnino eſt improbabile. Verum haudquaquam conſtat inter θύραισι & θύραζε tantum intercedere, quantum inter latina *foris* & *foras*. θύραισι adverbii vice ponitur; ſed eſt revera dativus pluralis cum ellipſi præpoſitionis ἐπί. Plena locutio occurrit Conc. 997.

ἀλλ' ἄπιθ', ὅπως μή σ' ἐπὶ θύραισιν ὄψεται.

Jam vero notum eſt præpoſitionem ἐπὶ cum tribus caſibus promiſcue conſtrui etiam cum verbis motus. Quod ad ſecundum attinet, vide quæ notavi ad Æſch. Prom. 663. & Apollon. IV. 580. Tertii exemplum e multis ſelectum proferam ex Homero Ιλ. β'.

βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.

ad quem locum ſic Euſtathius p. 179. τὸ δὲ ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖς, ἀντὶ τοῦ ἐπ' ἄνθη εἰαρινὰ, ὅμοιον τῷ ἦλθεν ἐπὶ Κρήτεσσιν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοὺς Κρῆτας. Hæc ſufficere poſſint ad tuendam veterem lectionem.

74. οὐ χρῆν. Kuſterus vertit *non oportebat:* minus bene. Eſt quidem imperfectum χρῆν, ſed de præſenti tempore perinde ac χρὴ a poëtis Atticis ſolet uſurpari. Thomas: χρῆν καὶ ἀντὶ τοῦ ἔπρεπε, καὶ ἀντὶ τοῦ πρέπει. — Κηδεστὴς eum notat, qui affinitate cum alio junctus eſt, & tam de *ſocero*, quam de *genero* dicitur, ut apud Latinos *affinis*. Vide Plautum Aulul. III. 4. 14. & 5. 62.

80. ἐπεὶ τρίτη 'στὶ Θεσμοφορίων ἡ μέση. Nihil unquam clarius fuit dictum. Dies, quo hæc agi fingit poëta, Theſmophoriorum eſt tertius idemque medius: ergo per quinque dies Theſmophoria celebrabantur. Cui de numero dierum, quibus feſtum hoc peragebatur,

magis credas, Ariſtophani, qui Athenis vixit, anne Heſychio, qui diu poſt exſtinctam Athenienſium Rempublicam gloſſas ſuas e variis lexicis & Grammaticorum ſcriptis congeſſit? Vide eum in τρίτη Θεσμοφορίων & præter Meurſium, Weſſelingium ad Petiti Leges Atticas.

86. νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ Δία, δίκαι' ἂν πάθοις. Sic optime codex. Edit. vett. omnes habent νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαι' ἂν πάθοις, omiſſo nomine Δία, quod abſorpſit ſequens ſyllaba. Vulgata lectio in recentioribus editt. νὴ τὸν Ποσειδῶ καὶ δίκαιά γ' ἂν πάθοις ex emendatione Scaligeri eſt.

87. τίν' ἐκ τούτων. Sic omnino legendum, emendante Berglero. Abſurde vulgo τίν' ἐκ ταύτης.

89. ἐς Θεσμοφόροιν, ut ſupra 83. κἀν Θεσμοφόροιν. Sic veteres editt. Minus emendate in cod. ἐν Θεσμοφόροιν. Editt. recentiores ἐς Θεσμοφόρι'. Vide notam ad Lyſ. 407.

90. ἐν ταῖς γυναιξὶ, χ' ἂν δέῃ. Vulgo γυναιξὶν, κἂν δέῃ. Cod. non variat, niſi quod ν omittit ἐφελκυστικόν. Flagitante ſenſu χ' ἂν repoſui pro κἂν. Vide ad Lyſ. 1056. καὶ ἃ ἂν δέῃ λέξονθ' ὑπὲρ ἐμοῦ: non καὶ ἂν, quod dubitantis eſt, & a ſententia alienum.

94. In Equit. v. 277.

ἢν δ' ἀναιδείᾳ παρέλθῃς, ἡμέτερος ὁ πυραμοῦς.

ubi proverbialis locutionis ratio redditur.

95. ὡγάθων ἐξέρχεται. Vulgo labante metro Ἀγάθων. V. ad v. 30.

96. οὐκκυκλούμενος. Infra 265. Agatho poſtquam Euripidi & ſocero apparatum omnem, quo illis uſus erat, conceſſit, domum ſe inferri jubet his verbis:

εἴσω τις ὡς τάχιστά μ' εἰσκυκλησάτω.

Quem verſum abſurde vulgo Mneſilocho tribuunt, & ridiculum in modum interpretatur Kuſterus. In Acharn. Dicæopolis Euripidem convenit, pannos mendicique tragicum ornatum ab eo mutuaturus, eumque rogat, ut foras prodeat, his verbis: ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'. Reſpondet Euripides v. 409.

ἀλλ' ἐκκυκλήσομαι· καταβαίνειν δ' οὐ σχολή.

Scilicet erat ἐκκύκλημα machina theatralis in tragœdiarum repræſen-

tatione adhiberi ſolita, de qua ſic Pollux IV. 128. *καὶ τὸ μὲν ἐκκύκλημά ἐστι ξύλων ὑψηλῶν βάθρον, ᾧ ἐπίκειται θρόνος. δείκνυσι δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόῤῥητα πραχθέντα. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ ἔργου καλεῖται* ΕΚΚΥΚΛΕΙΝ, *ὅτε δὲ εἰσάγεται τὸ ἐκκύκλημα,* ΕΙΣΚΥΚΛΕΙΝ *ὀνομάζεται. καὶ χρὴ τοῦτο νοεῖσθαι καθ᾽ ἑκάστην θύραν, οἱονεὶ καθ᾽ ἑκάστην οἰκίαν. ἡ μηχανὴ δὲ θεοὺς δείκνυσι, καὶ ἥρωας τοὺς ἐν ἀέρι, Βελλεροφόντας καὶ Περσεῖς, καὶ κεῖται κατὰ τὴν ἀριστερὰν πάροδον ὑπὲρ τὴν σκηνὴν τὸ ὕψος.* Sic legenda Pollucis verba, quæ vulgo mendoſe feruntur: nec mirum, ſi ex iſtis, *ἐφ᾽ οὗ δὲ εἰσάγεται τὸ ἐſκύκλημα, εἰσκύκλημα ὀνομάζεται,* nihil extundere potuerunt interpretes. Machinæ unum erat nomen *ἐκκύκλημα*: ſed pro diverſo illius uſu, quo intus in ſcenam, vel e ſcena intro vehebatur perſona quælibet, duplex erat verbum *ἐκκυκλεῖν*, *εἰσκυκλεῖν*, quæ ut apud Comicum diſtincta, ſic Onomaſtico fuerunt enotata. Facete noſter Agathonem tragicum poetam, itemque in Acharn. Euripidem, non pedibus in ſcenæ ſolo gradientes inducit, ſed, tanquam deos aut heroas, ſublimes in machina tragica vectos. Nihil hìc viderant interpretes, qui *ἐκκυκλεῖσθαι* non ſua propria ſignificatione accipi voluerunt, ſed abſolute pro *apparere, prodire*, idque *cum inſolita ſpecie;* quum revera ſignificet *ſublimem in machina inferri.* In fabulæ repræſentatione ſic oſtendebatur Agatho; eodemque modo in Acharnenſ. Euripides. Quapropter poſtquam eum evocavit Dicæopolis, ex interiore ædium, nondum a ſpectatoribus conſpectus, reſpondet: *Evehar quidem in machina ſublimis; ſed deſcendere non vacat.*

98. *Κυρήνην δ᾽ ὁρῶ.* Nobile ſcortum Cyrene, de qua vide ad Ran. 1328.

100. *ἢ τί διαμινύρεται;* Sic tam ad metri quam ad linguæ rationem recte emendavit Daweſius vulgatam lectionem *διαμινυρίζεται.*

103. *χορεύσασθαι βοὰν*, *ſaltando clamorem tollere.* Dithyrambica locutio, quales aliæ nonnullæ in hoc cantico, data opera a Comico conquiſitæ in Agathonis *μελοποιίας* irriſionem. Hoc non animadvertit Kuſterus, alioquin ei non veniſſet in mentem *ξὺν ἐλευθέρᾳ πατρίᾳ χορεύσασθαι βοᾷ*, quod utique inſulſum eſt.

104. Agathonem comitantur actores tragici Chori, quem ille erudiebat, proximisque ludis populo exhibiturus erat. Non eſt hic Chorus fabulæ, qui e mulieribus conſtat Cereris & Proſerpinæ feſtum celebrantibus.

107. δαίμονας ἔχει σεβίσαι. Sic recte Suidas in σεβαστὸς & in σεβίσαι, quod animadvertit Toupius III. 120. Jam ante eum e ſola ſententia viderat Reiskius vulgatum ἔχεις mendoſum eſſe, & ἔχει reponendum.

107. ὅπλιζε Φοῖβον. Dithyrambica rurſus locutio: id eſt ἑτοίμαζε ὕμνον εἰς Φοῖβον.

117. κληΐζουσα. Sic bene ſcriptum in cod. Vulgo κληΐζουσα.

120. Ασιάδος, id eſt, *citharæ.* Etymol. M. p. 153. l. 31. Ασιάδος κρούματα, τῆς κιθάρας. οὕτως Αριστοφάνης εἶπε, παρῳδῶν τὸ ἐξ Ερεχθέως Εὐριπίδου. ἡ τρίχορδος κιθάρα οὕτω καλεῖται. εἴρηται δὲ, ὅτι ἐν Ασίᾳ τῇ πόλει τῆς Λυδίας κειμένῃ ἐν Τμώλῳ πρῶτον εὑρέθη. Neſcio an unquam urbs exſtiterit, cui nomen Ασία, quam tamen recenſet etiam Stephanus. Hujus non meminit Schol. Apollonii ad II. 777. Ασίαν δὲ ἐνταῦθα τὴν Λυδίαν φησίν. οὕτω γὰρ ἡ Λυδία πρότερον ἐκαλεῖτο. διὸ καὶ ἡ κιθάρα Ασιὰς ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐν τῇ Λυδίᾳ πρῶτον εὑρεθῆναι. καὶ Ομηρος (Ιλ. β'. 461.) Ασίῳ ἐν λειμῶνι. Explicationem hanc erudite exſecutus eſt Kuſterus.

122. διανεύματα. Forte legendum δινεύματα.

128. ὧν χάριν ἄνακτ' ἄγαλλε Φοῖβον τιμᾷ. Si nullum hujus fabulæ nactus fuiſſem codicem, non aliter verſiculum hunc edidiſſem, facileque mihi ſe probaſſet eadem iſta lectio a Scaligero enotata, ſive illam e veteri libro excerpſerit, ſive conjectura adſecutus fuerit vir longe doctiſſimus. Ignorabat ſane Kuſterus *quid diſtent æra lupinis*, quando poſthabita optima illa lectione, futilem Biſeti conjecturam amplexus eſt. Quam ſcripturam repræſentavi, eandem plane & perſpicue exhibet Auguſt. cod. In Juntina excuſum ὧν χάριν ἄνακτ' ἄλλε Φοῖβον τιμᾷ, omiſſa ſyllaba ΑΓ, neſcio an librarii qui codicem Urbinatem deſcripſit, anne typothetæ culpa. Correctores exercuit, ſed fruſtra, hæc menda. Pro ἄλλε Zanettus edidit ἀλλὰ, ſervato τιμᾷ

cum ι ſubſcripto. Poſterior Veneta ad prioris exemplum excuſa habet ἀλλᾶ etiam & τιμᾶ ſed ſine ι ſubſcripto, quod typographicum vitium Berglero ſuſpicionem injecit legendum eſſe τίμα in imperativo, quod etiamſi admitteretur, remaneret tamen vox abſurda ἀλλᾶ. Hanc Biſetus in ἄλλος mutavit, ſignificante, ut ipſe juſſit, πᾶς τις: hocque Kuſterus ſecutus eſt, vertens: *quorum gratia regem quilibet Phœbum honorat.*

129. Poſt hunc verſum παρεπιγραφὴ vel ad marginem, vel inter verſus ſcripta, ὀλολύζει ὁ γέρων, ab alio librario in contextum illata fuit, tanquam ſi eſſet verſus fabulæ, depravata inſuper ſcriptura, ὀλολύζεις γέρων. Eam, tanquam inutilem, prorſus omiſi, ut aliam in Lyſ. v. 304.

135. ὅστις εἶ. Male in Juntina aliisque quibusdam εἴ τις εἶ, quod eſt etiam in codice noſtro. Zanettus ὅστις bene emendavit. Primum in Frobeniana excuſum fuit ἥτις, quod ceteræ deinceps licet pravum retinuerunt.

137. τί βάρβιτος μέλει κροκωτῷ; Vulgo λαλεῖ, ſatis inſulſe. Præſtantiſſimi Valckenarii emendationem recepi, quem vide ad Eurip. Hippol. p. 187. Exemplis ibi prolatis adde Noſtrum Eq. 1022.

τί γὰρ ἔστ' Ἐρεχθεῖ, καὶ κολοιοῖς, καὶ κυνί;

& Epicharmum apud Stobæum in Floril. Grotii p. 365.

τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία;

142. Λακωνικαί. ἀνδρεῖα ὑποδήματα. Suidas e Comici Scholiaſte ad Veſp. 1159.

147. τὴν δ' ἄλγησιν οὐ παρετχόμην. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐλυπήθην. Suidas in ἄλγησις.

153. κελητίζεις. Vide ad Lyſ. 60.

158. σοὔπισθεν (in Aug. ſcriptum σοὔπισθεν) eſſe poſſit pro σοι ὄπισθεν, ut ſæpe μοὔστιν pro μοι ἐστὶν ſcriptum reperitur: μοὔχρησεν pro μοι ἔχρησεν, μοὐδόκει pro μοι ἐδόκει, μοὐγκώμιον pro μοι ἐγκώμιον, de qua ſcriptura non ubivis probanda alibi agam. Hîc ſubauditur σοι cum verbo συμποιῶ, & σοὔπισθεν eſt pro σοῦ ὄπισθεν, quod Reiskio etiam placuiſſe video. Male hucusque excuſum fuit σ' οὔπισθεν,

ἐστηκὼς pro ἐστυκὼς est in Scaligeri excerptis. Manifesta est causa, cur sæpe commutari debuerint.

161. 2. κἀνακρέων — κἀλκαῖος, pro καὶ Ανακρέων & καὶ Αλκαῖος.

163. ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκλῶντ' Ἰωνικῶς. Egregia emendatio, quæ sagacitati Jo. Toupii debetur, adeundi ad Suidam I. 128. & Epist. Crit. p. 169. Adtigerat hunc locum etiam Orvillius ad Charit. p. 560. cujus conjecturæ ideo tantum memini, ut ex ambarum comparatione æstimetur quantum *vir viro præstet.* Vulgata lectione nihil est mendosius: ἐμιτροφόρουν τε καὶ διεκίνουν Ἰωνικῶς. In Aug. διεκίνων.

169. ὁ δὲ Ξενοκλέης. Sic ad prosodiæ & metri canonas legendum. In cod. ὁ Ξενοκλῆς, vacuo inter duas voces spatio, & ad marginem reposito δ' αὖ. Sed scripserat Comicus ὁ δέ. In nomine Ξενοκλῆς secunda non magis produci debet, quam in Φιλοκλῆς superioris v. Sæpius in ista nominum forma peccatum, quod partim e codd. auctoritate, partim e metri legibus, partim ex analogia ad evidentiam usque demonstratur. Infra 440. ubi recte edidi,

ὥστ' ἂν εἰ λέγοι παρ' αὐτὴν Ξενοκλέης ὁ Καρκίνου.

vulgo legitur Ξενοκλῆς reclamante metro: nam nec pyrrichium nec jambum recipit quinta sedes octonarii trochaici, sed bene tribrachyn. Ran. 86. ubi edidi,

ὁ δὲ Ξενοκλέης; — Ἐξόλοιτο, νὴ Δία.

male vulgo legitur Ξενοκλῆς, quum tamen v. 787. veteres etiam impressi legitimam formam ostendant,

οὐ καὶ Σοφοκλέης ἀντελάβετο τοῦ θρόνου;

non vero Σοφοκλῆς. Male vulgo Av. 1295. legitur

Κορυδὸς Φιλοκλεῖ· Χηναλώπηξ Θεαγένει.

ubi e membr. edidimus Φιλοκλέει, & ex analogia similium locorum Ηρακλέει v. 567. ubi male vulgo legitur Ηρακλεῖ. In eadem fabula prout vulgo fertur v. 281. in Φιλοκλέους antepenultima producitur contra artem & constantem Comici usum. Tetrameter est trochaicus

ἀλλὰ | χ' οὗτος | ἕτερος | οὗτος | ἐστὶ | μὲν Φι | λοκλέ | ους.

Quis neget corruptam esse lectionem? Reposuimus

ἀλλὰ | χ' οὗτος | ἕτερος | ἀλλ' ἐσ | τὶν μὲν | οὗτος | Φιλοκλέ | ους.

Jam ſcire vellem an manifeſtas illas corruptelas, centenasque aliquot ejuſdem generis, quibus inquinatus erat Comicus, in exemplum traxiſſet Pierſonus contra Daweſii canonem de poteſtate liquidarum poſt tenues & aſpiratas. Quod de eo dixit ad Mœrim p. 20. refellit Th. Burgeſs. Sed multo magis confutari dignum erat effatum p. 31. cujus temeritatem oſtendam ad Pl. 166.

170. Theognis poëta tragicus valde frigidus, quem facete perſtringit Comicus Acharn. 140. Scholiaſtes ad ejusd. dramatis v. 11. eum unum e XXX. Tyrannis fuiſſe ait, inter quos recenſetur a Xenophonte Hellen. p. 70. edit. Lipſ.

173. παῦσαι βαΰζων. Male hæc Agathoni vulgo tribui vidit Kuſterus, qui perſonas in verſione melius ad ſenſum diſtinxit, quam in Græcis: nec tamen earum perverſionem ubique perſpexit.

177. Parœdia eſt Euripidis verſuum in Æolo:

> παῖδες, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ὅστις ἐν βραχεῖ
> πολλοὺς λόγους οἷός τε συντέμνειν καλῶς.

Facetum eſt Euripidem hîc induci ſuismet ipſius verbis loquentem.

179. καινῇ ξυμφορᾷ. Cod. & vett. editt. omnes κοινῇ, male. Illud jam repoſitum fuit in Batavis minoribus.

194. Verſus eſt ex Alceſtide 702.

196. καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθ᾽ ἄν. Nihil frequentius apud poëtas Atticos geminatione particulæ ἄν. Sic Lyſ. 191. τίς ἂν οὖν γένοιτ᾽ ἂν ὅρκος; 361. φωνὴν ἂν οὐκ ἂν εἶχον. Exemplorum ὅσα κόνις, quod jam obſervavi ad Eurip. Or. 381. Hîc bis a poëta poſita ſemel exciderat cum verſus labe. In cod. vacuum deficientis ſyllabæ relictum ſpatium, ſic: καὶ γὰρ μαινοίμεθ᾽ ἄν. Kuſteri emendatio καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθα geminatæ particulæ elegantia caret, & hiatum inducit ſimilium vocalium in fine hujus verſus & ſequentis initio, quo, quantum fieri licuit, abſtinuerunt poëtæ. Quod repoſui, placuit etiam Kœnio ad Corinthum p. 18.

198. οὐχὶ τοῖς τεχνάσμασι. Sic recte apud Suidam legitur in τεχνάσμασιν. Quam Comico lectionem reſtituit & erudite adſtruxit Kuſterus, eandem habet cod. leviter depravatam τεχνάμασιν. Juntina

editio, & quæ eam ſequuntur, Baſileenſes, genuinæ vocis veſtigium ſervant in ϛἰενάϛμασιν. Quod quia græcum non eſt, Comico bene conſultum fore credidit Zanettus, ſi emendaret ϛἰενάγμασιν, quod inde in alias editt. migravit, bonum quidem, ſi formam vocis ſpectes, ſi ſenſum, plane abſurdum. Hoc tamen licet caſſum & auctoritate carens, ne Kuſtero aliquid boni debere videretur, revocavit Berglerus.

201. λόγοισιν reſpondet Agathonis τεχνάσμασι: & quod ille παθήμασι dixerat, aliorſum ſenex accipiens, Agathoni impudicitiam exprobrat.

203. ἦ σύ. Corrige typothetæ errorem, interrogationis ſignum delendo.

209. ὦ τρισκακοδαίμων. Sic cod. ut & in Juntina excudi debuiſſe accentus indicare videtur τρισκακοδαίμον.

215. Mos erat veteribus barbam novacula radere; pudendorum autem pilos admota flamma amburere. In Conc. Praxagora lampadem adloquens ſic ait:

μόνος δὲ μηρῶν εἰς ἀποῤῥήτους μυχοὺς
λάμπεις, ἀφεύων τὴν ἐπανθοῦσαν τρίχα.

217. ἢ μὴ διδόναι γ᾽ ἐμαυτὸν ὤφελόν ποτε. Vulgo labante verſu διδόναι γ᾽ αὐτόν. Sic quidem cod. & Juntina. In Venetis omiſſo etiam αὐτὸν, ἢ μὴ διδόναι γ᾽ ὤφελόν ποτε. Quod dedi eſt e Scaligeri emendatione, cujus nomen ſuppreſſit Kuſterus. Ut σαυτὸν eſt v. 213. ita hîc eſſe debet ἐμαυτόν. Sed, ut recte obſervavit Daweſius, ſermonis proprietas verbum etiam compoſitum ἐπιδίδωμι requirit, quod illic habetur, & infra v. 249.

Ἀγάθων, ἐπειδὴ σαυτὸν ἐπιδοῦναι φθονεῖς.

Reſcribendum igitur, ut in iſto verſu:

ἢ μὴ ᾽πιδοῦναι ᾽μαυτὸν ὤφελόν ποτε.

In ἐπιδοῦναι diphthongus elidi non debet, ſed ε ſequentis vocis. Sic in Nub. edidi v. 7. κολάσαι ᾿ξεστί μοι. & v. 42. γῆμαι ᾽πῆρε, & v. 1357. εἶναι ᾿φασκε, pro vulgatis κολάσ᾽ ἔξεστί μοι, & γῆμ᾽ ἐπῆρε, & εἶν᾽

ἔφασκε. Legitimam scripturam impressi repraesentant in Av. 976. καὶ σπλάγχνα διδόναι ἔνεστι, quae in duobus codd. depravata est διδόν' ἔνεστι.

224. Atheniensibus Σεμναὶ θεαὶ dicebantur Erinnyes, quibus eo nomine templum erat juxta Areopagum, quo supplices, quemadmodum ad alia quoque templa, confugiebant. Vide Equit. 1312. & Meursium Ath. Att. IV. 1.

227. τὴν ἡμίκραιραν τὴν ἑτέραν ψιλὴν ἔχων, *altera tantum maxilla rasa.* Hesych. ἡμίκρανα, ἡμικεφάλαιον. σιαγόνος τὸ ἥμισυ. Sed depravata est apud Lexicogr. scriptura. Vel enim ἡμίκρανον legendum, vel ἡμίκραιρα, ut habent Pollucis codd. VI. 160. ubi vulgatum etiam ἡμίκρανα.

231. τί μύζεις; πάντα πεποίηται καλῶς. Sunt ista omnia Euripidi tributa in cod. recte. Distinctionem hanc Zanettus e manifesto loci sensu invexit, quam servant altera Veneta & minores Batavae. Basileenses pravam Juntinae distinctionem retinuerunt, quas sine judicio secutus est Kusterus, τί μύζεις Euripidi, πάντα πεποίηται καλῶς Mnesilocho tribuens. Suidas μῦ, μύζει. ἀπὸ τοῦ μῦ παρῆκται τὸ μύζειν, τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. μύζειν δέ ἐστι, τὸ τοῖς μυκτῆρσιν ἠχεῖν [illegible]. Sic ab ὦ admirandi adverbio fit ὤζω, quod occurrit Vesp. [illegible] e σχετλιαστικῷ adverbio φεῦ, φεύζω Berglero observatum in Æsch. Agam. 1317. Plura vide in Valckenarii Diatr. Eurip. p. 20. qui Eustathium emendatione non indigere vidisset, si usus fuisset editione Romana, in qua emendate excusum, καὶ φεύζειν, τὸ φεῦ λέγειν.

232. ψιλὸς αὖ στρατεύσομαι. Jocus est in ambiguitate vocis ψιλὸς, quae *glabrum* significat, & *levis armaturae militem.* Eadem ambiguitas in latina voce *levis.*

235. Clisthenes, homo effeminatus & pathicus, de quo mentio in Lys. 1092. imberbis erat, rasis semper malis. Vide infr. [illegible]

246. αἶθος nomen est substantivum, quod καῦμα, ἔκκαυσιν significat: αἰθός, ἡ, όν, adjectivum, καιόμενος, ἐκκεκαυμένος.

248. Toto pede decurtatus legitur vulgo hic versus: οἰμ[illegible] ἄρ', εἰ τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ. In cod. ἄρ' εἰς τὸν — εἰς depravatum est ex εἴ τις. Comico manum suam reddidi:

οἰμώζετ'

οἰμώξετ᾽ ἆρ᾽, εἴ τις τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.

Nauci non ſunt Kuſteri conjecturæ:

οἰμώξετ᾽ ἄρ τις, εἰ τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.

vel οἰμώξεταί γ᾽ ἄρ᾽, εἰ τὸν ἐμὸν πρωκτὸν πλυνεῖ.

Indefinitum τις omnino requirit linguæ ratio, quod in horum verſuum poſteriore omiſſum: prior alio laborat vitio; poëticum ἂρ nullibi, quod ſciam, apud Comicum occurrit.

250. ἱμάτιον γοῦν χρηστὸν ἡμῖν τουτοΐ. Sic bene cod. quod jam ad ſententiæ ductum in Batavis minoribus repoſitum merito adſumſit Kuſterus. Vett. editt. perperam τουτωΐ, quod e Bergleri criſi in noviſſima reponi debuerat. τουτοΐ, δεικτικῶς. Repræſentat ſcena interiorem Agathonis domum.

252. τί οὖν λάβω; Perſonæ hîc erant vulgo admodum confuſæ. Perperam hæc Euripidi tribuebantur: interrogatio eſt Mneſilochi, cui ſoli Agathonis reſponſum congruit ἐνδύου. Si enim Euripidi dictum eſſet, uſus fuiſſet verbo, non *medio*, ſed *activo*. Diverſa ſunt ἐνδύσασθαι & ἐνδύειν τινά. Confer Lyſ. 1021. infra 636. ἀπόδυσον αὐτόν. Mox quæ dicit Agatho, σύζωσον ἀνύσας, ad Euripidem directa, male Kuſterus vertit, *quin ſuccingere te properas*: hoc ſenſu medium requiritur συζώσασθαι. Verba αἶρε νῦν στρόφιον a præcedentibus & ſequentibus in codice lineolis diſtincta ſunt, recte: ſunt Mneſilochi, cui verſus etiam 254. tribuendus erat.

260. ἆρ᾽ ἁρμόσει μοι; In cod. hîc ſcriptum ἦ ῥ᾽ ἁρμόσει: at mox infra, ut vulgo, ἆρ᾽.

261. φέρ᾽ ἔγκυκλον. Ex hoc loco manifeſtum eſt ἔγκυκλον fuiſſe veſtimentum exterius, ἐπίβλημα: κροκωτὸν vero, interius, ἔνδυμα. Crocotam jam induerat Mneſilochus, cui ſupra v. 253. dixit Agatho, τὸν κροκωτὸν πρῶτον ἐνδύου λαβών. Veſtimentorum omnium ultimum, quod aliis ſuperinjiciebatur, erat ἔγκυκλον, *palla*. Hoc liquet etiam e loco infra 499. ubi dicitur mulier expanſo *encyclo* elabentis e conclavi mœchi fugam texiſſe. Falſum eſt igitur, quod Euſtathius in Iliad. p. 976. e Pauſania tradit: φησὶ γοῦν Παυσανίας, ὅτι ἔγκυκλον περιπόρφυρον ἱμάτιον, καὶ χιτὼν γυναικεῖος, ὃν ἔνδοθεν ἐνδύονται γυναῖκες,

εἶτα τὸ ἔνδυμα. λέγεται δὲ, φησὶν, ὑπ' ἐνίων ἐπιγονατὶς, διότι μέχρι γονάτων διήκει. Verum eſt quod tradit Suidas, ad hunc locum reſpiciens in ἔγκυκλον. καὶ δῆλον, ὡς τὸ μὲν ἔγκυκλόν ἐστιν ἱμάτιον· ὁ δὲ κροκωτὸς ἔνδυμα. — τουτὶ λάβ' ἀπὸ τῆς κλινίδος. Sic bene Kuſterus in notis. Vulgo mendoſe τουτὶ λάμβαν'.

263. χαλαρὰ γοῦν χαίρεις φορῶν. Sic in cod. ſcriptum; tum quæ ſequuntur alii perſonæ tributa: unde liquet priora eſſe Euripidis, poſteriora Agathonis. Omnia hæc ſua perſpicuitate ſatis ſe commendant, & verſio commentarii inſtar eſt. Abſurdum in modum perverſæ erant loquendi vices, ita ut mirarer, ſi quisquam unquam ſcenæ actionem animo concipere potuerit, eamque ſibi repræſentare.

272. Hîc rurſus ſuismet ipſius verbis loqui facit Euripidem, cujus in Melanippe hic erat verſus:

ὄμνυμι δ' ἱερὸν αἰθέρ', οἴκησιν Διός.

Vide Valckenarium Diatr. Eurip. p. 49. ubi Bergleri emendationi meritam laudem tribuit.

273. Hippocratis filiorum meminit Comicus Nubib. 1001. ad quem locum vide.

277. In parepigraphe poſt hunc verſum verba ἱερὸν ὠθεῖται ſignificant ſcenæ conſpectum mutari, & machinarum ope, ut apud nos fieri ſolet, templum propelli, ſeu novum ſcenæ apparatum templi ſpeciem exhibere. Nec de victima hîc cogitandum, nec, quod perinde abſurdum eſt, cum Berglero legendum γέρων ὠθεῖται.

281. Vel hîc eſt hypallage, vel vocum trajectio. Ordo eſt: ὅσον τὸ χρῆμα τῆς λιγνύος ἀνέρχεται ὑπὸ τῶν λαμπάδων καομένων. Non male Reiskius:

ὅσον τὸ χρῆμ' ἀνέρχεται τῆς λιγνύος.

Sane in iſta lectione nihil eſt duri nec ſalebroſi, nec me invito reciperetur.

283. καὶ δεῦρο, καὶ πάλιν οἴκαδε. Hoc & ſenſus & metrum flagitant. Vulgo poſterior copula omiſſa.

289. καὶ τὸν θυγατέρος χοῖρον — Vulgo ſine ullo ſenſu καὶ τὴν

θυγατέρα χοῖρον — Scaligeri emendationem Kustero probatam, &, opinor, nemini non probandam, recepi.

291. καὶ πρὸς φάλητα. In cod. ut in Juntina πρὸς θάληκον, quod plane nihil est. Editt. Venetæ φαλλικὸν, quod ad verum propius accedit. Genuinum est, quod reposuimus e Biseti vel Scaligeri sententia: uter enim prior sic emendaverit, nescio. φαλλικὸν est canticum in honorem Bacchi. Vide Acharn. 261. φαλλὸς vero, φαλῆς, seu φάλης, est virile membrum cujus effigies in Bacchi sacris gestabatur. In faceto oraculo mulieribus edito, Lys. 771. ἀπόσχωνταί τε φαλήτων. Vellem Kusterus nihil ultra quæsivisset, cui de sua conjectura καὶ πρὸς θύλακόν τε facimus gratiam.

295. Persona est κῆρυξ. Feminino nomine melius indigetata fuisset κηρύκαινα. Nam præconis officio fungitur hîc mulier. Quippe sacris illis vir nullus intererat. Quæ sequuntur autem preces & imprecationes, facete ritus adumbrant, qui in populi concionibus observabantur, de quibus videndus Sam. Petitus Leg. Att. p. 288.

320. θηροφόνε. Hanc nominis formam Theognidi Megarensi restituo, cujus in fragmentorum initio θηροφόνη legitur, forma inusitata: debetur ea librario ignoranti vocalem brevem in cæsura produci: scripserat antiquus poëta:

> Ἄρτεμι θηροφόνε, θύγατερ Διὸς, ἣν Ἀγαμέμνων
> εἵσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς.

324. οἰστροδόνητον. Sic bene cod. & vett. editt. omnes. Qui e Suida in οἶστρος reposuit οἰστροδίνητον, metrum susque deque habuit. Est hic versus dimeter anapæsticus. In δινέω compositis & derivatis prima longa est. Quin Suidæ cod. Kustero ipso teste, quem mirum est tam sæpe syllabarum quantitates non observasse, habet οἰστροδόνητον.

339. συγκατάγειν. Excudi debuit ξυγκατάγειν.

340. κατεῖπέ τις. Male vulgo, vitiato metro, κατεῖπεν.

344. ἃ ἂν — In cod. ut in Juntina sine elisione ἃ ἄν.

351. πολλὰ δοῦναι κἀγαθά. Sic cod. & Juntina recte, cum utraque Basileensi, Parisina Wecheli, Batavis minoribus. Zanettus

imperite edidit τἀγαθὰ, quod Kusterus ex Excerptis Scaligeri adsumsit. πολλὰ κἀγαθὰ formula est Atticis scriptoribus perquam frequentata. Lysias pag. 762. πολλὰ δὲ κἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν. p. 768. ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ εἰργασμένοι εἰσί. Vide Lys. 1159. Pace 436. 538. In contrariam partem dicitur πολλὰ καὶ κακά. Vide Eq. 1276. Nub. 1329. notamque ad eum locum & ad Conc. 453. Imitantur Latini. Plautus Pseud. I. 3. 138.

Sed quanquam multa malaque in me dicta dixistis mihi.

366. χώρας ἐπὶ βλάβῃ. Versus est dimeter jamb. brachycatal. Vulgo χώρας οὕνεκ' ἐπὶ βλάβῃ. Importunum illud οὕνεκ' repetiit librarius e v. 360. hic locum non habet. Perspicua est phrasis & omnibus suis numeris absoluta, Μήδους ἐπάγουσιν ἐπὶ βλάβῃ τῆς χώρας.

376. τῶν Θεσμοφορίων, ᾗ μάλισθ' ἡμῖν σχολή. Sic liquido codex, optime. Hujus lectionis vestigia servat Juntina, in qua excusum ἦν ἄλισθ' ἥμιν σχολή. Idem expressum in vett. omnibus editt. nisi quod quædam accentum mutant in ἡμῖν, quod nullius est momenti. In Batavis minoribus e nescio cujus emendatione legitur ἦν ἅλις ἐσθ' ἡμῖν σχολῆς. Pejus adhuc Kusterus, ἦν ἅλις ἐσθ' ἡμῖν σχολή. Et hæc est demum ea, quæ vocatur *vulgata lectio*, cui temerariam manum admovere nefas. Vapulasset, qui e vestigiis antiquæ lectionis ΗΝ ΑΛΙΣΘ' ΗΜΙΝ ΣΧΟΛΗ, una tantum litera mutata, genuinam revocasset, Η ΜΑΛΙΣΘ' ΗΜΙΝ ΣΧΟΛΗ. At ego tutelæ sinceri codicis confido, securusque quod res est dicam. Lectio illa vulgata inepta est. ἦν ἅλις ἐστι σχολῆς, vel σχολή, solœcum est; tum quoad sententiam absurdum. *Placuit mulierum Senatui concilium haberi mane, die medio Thesmophoriorum, si satis est otii.* Nam ἦν ἅλις ἐστι non significat *Si satis erit*: sed, *Si satis est.* Scilicet ignorabant istæ mulieres, quæ quotannis Thesmophoria celebrabant, an die medio satis otiosæ futuræ essent, ut de re consultarent, quæ ipsis tantopere cordi erat! Tertius festi dies appellabatur ΝΗΣΤΕΙΑ: hunc totum in templo jejunio transigebant, ob eamque causam eum diem concioni præstituerant, quo otium sibi non defuturum sciebant, nec futurum quicquam in mora, quin de Euripidis ultione deliberarent.

Sunt homines cordati, quibus forte prodigiofum videbitur, quod dicebam modo, vapulaturum fuiffe, fi quis literarum ductus, quibus conftat lectio vetus, obfervans, genuinam in eis deprehendiffet, poëtæque fuam reftituiffet manum. *Quis*, inquient illi, *adeo morofus, tam ab omni humanitatis venuftatisque fenfu alienus effe poffit, ut manifeftam labem tam facili medela tolli non gaudeat? Anili ifta erga librariorum & typothetarum errores fuperftitione eruditorum animos exfolvit dudum felicioribus ingeniis exculta critica difciplina, cujus puriori fplendentem lumine facem extulerunt hujus & fuperioris ætatis viri præftantiffimi, quorum tu fcripta laudas identidem, e quibusque quantum profeceris fatis oftendis.* Recte dicitis, ô boni, & nifi illud ipfum quod res eft, faltem quod effe debet. Sed ipfe ego nonne nuper cenforia notatus fui virgula ob medicinam multo leniorem quam Apollonio feci in verfu depravatiffimo L. II. 232? Servatam in cod. Bibliothecæ Cæfareæ genuinam lectionem unius, non dicam *literæ*, fed *lineolæ* defectus vitiabat. Codicis fcriptura hæc eft:

ΑΛΛΑ ΜΕ ΠΙΚΡΗ ΔΗΤΑ ΚΑΙ ΙΣΧΕΙ ΔΑΙΤΟΣ ΑΝΑΓΚΗ.

Vidi, & quis id non vidiffet? fummæ literæ I imponendam effe transverfam lineolam, ut T fieret, unde vera poëtæ manus emerfura erat:

ΑΛΛΑ ΜΕ ΠΙΚΡΗ ΔΗΤΑ ΚΑΤΙΣΧΕΙ ΔΑΙΤΟΣ ΑΝΑΓΚΗ.

Jam vero videatis quibus cachinnis emendationem hanc, fi modo emendatio dicenda eft, exploferit Ariftarchus in *Eruditorum diario ad menfem Maium an.* 1781. Ecquid tali reponam cenfori? *Fruatur quisque fuo fenfu.* Etiamdum verum eft, quod dixit vetus poëta:

ΠΟΛΛΟΙ ΕΝ ΑΡΚΑΔΙΗι ΒΑΛΑΝΗΦΑΓΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΑΣΙ.

380. τόνδε. δεικτικῶς. Subauditur στέφανον. Pertinet hoc ad populi concionum ritum, in quibus oratores coronati verba faciebant. Conc. 130. Τίς ἀγορεύειν βούλεται; —

Εγώ. — Περίθου δὴ τὸν στέφανον τύχῃ 'γαθῇ.

147. Εσθ' ἥτις ἑτέρα βούλεται λέγειν; — Εγώ. —

Ιθι δὴ στεφανοῦ.

163. φέρε τὸν στέφανον. ἐγὼ γὰρ αὖ λέξω πάλιν.
moxque v. 171. eadem qua hîc ellipsi,

αὐτὴ γὰρ ὑμῶν γ' ἕνεκα μοὶ λέξειν δοκῶ,

ΤΟΝΔΙ λαβοῦσα. Confer Av. 463.

389. ἐπιτμῇ. Vide Suidam in hac voce & Hesych. in ἐπισμήχει. Bene interpretantur ἐπιτρίβει: sed nescio an huic interpretationi melius congrueret ἡμῖν quam ἡμᾶς. Equit. 5.

πληγὰς ἀεὶ προστρίβεται τοῖς οἰκέταις.

Ob literarum compendia quibus utebantur librarii sæpe commutati hujus pronominis casus. Vide infra ad 571.

390. ἔμβραχυ. Cod. & Juntina male ἐν βραχύ. Mendam fucavit, non sustulit Zanettus reponendo ἐν βραχεῖ. Vide Hesychii interpretes ad ἐμβραχεῖ & Ruhnkenium ad Timæum v. ἔμβραχυ. Occurrit hoc adverbium rursus Vesp. 1120.

392. τὰς μυχοτρόπους, id est, Kustero interprete, *clandestinis moribus præditas, subdolas, fallaces.* Sed nullibi vox ista exstat, nec alia nititur fide quam librarii errore. In cod. scriptum μυχότρόπους: in Juntina μυχοτρόπους. υ & οι eodem efferebantur sono; inde tot horum elementorum permutationes, vocumque depravationes. Geminum exemplum vide infra 501. Mendam sustulit Zanettus hoc loco, reponendo μοιχοτρόπους, quæ vera scriptura est, confirmata a Suida in οἰνοπίπας. Operæ pretium est integram hujus observationem e variis Grammaticorum veterum ad hanc fabulam scholiis excerptam legere. Οἰνοπίπας, τὰς τοὺς οἴνους περισκοπούσας, ὡς Ὅμηρος παρθενοπίπας (Ιλ. λ'. 385.) Ἀριστοφάνης φησί· Ποῦ δ' οὐχὶ—

τὰς μοιχοτρόπους, τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν,

τὰς οἰνοπίπας, τὰς προδότιδας—

ὁ μὲν οὖν Σύμμαχός φησι παρὰ τὸ πιπίζειν τὸν οἶνον. ἐγὼ δ' οὐχ ὁρῶ τὸ πιπίζειν ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς κείμενον, ἀλλὰ κατὰ μίμησιν φωνῆς λεγόμενον. ἄμεινον οὖν, ὥσπερ παιδοπίπας λέγεται, οὕτω καὶ οἰνοπίπας. οἰνοπίπας οὖν ἀντὶ τοῦ μέθυσος· παρὰ τὸ πιπίζειν, ὅ ἐστι μυζεῖν, ἢ μυζᾶν. Vides de lectione consensisse veteres criticos, de illius interpretatione in diversa abiisse. Licet πιπίζειν Atticis fere

nihil aliud ſignificaverit quam *pipiare*, verbo ad imitationem avium quarumdam vocis effićto, potuit tamen Ariſtophanes nomine οἰνοπίπης uti, derivato ab eodem verbo ſignificante ποτίζειν, ſeu μυζεῖν. Gloſſarium vetus: ἐκπιπίζει, *exſugit*: vide Heſychium in πιπίζειν. Derivationi ab ὀπιπτεύω, unde eſt Homericum παρθενοπίπης favet Comici locus in Lyſ. 426.

ποῖ δὲ σὺ βλέπεις,
οὐδὲν ποιῶν ἀλλ', ἢ καπηλεῖον σκοπῶν.

Cod. & editt. omnes habent οἰνοπότιδας, quod mihi nunc, ut olim Kuſtero, e gloſſa ſubornatum videtur. Etſi mihi primum valde arrideret οἰνοπίπας, quin illud vulgato præferrem, obſtitit H. Stephani judicium Theſ. T. II. col. 1243. tum quia Euſtathius qui bis aut ter ex Eq. 407. notat nomen πυῤῥοπίπης, iſtius οἰνοπίπης non meminit, quod non prætermiſſurus fuiſſe videbatur, ſi illud in Comico legiſſet. Sed fateor parum momenti his rationibus ineſſe, quas prægravat veterum Criticorum auctoritas, quos e Suida conſtat non aliter hoc loco legiſſe, quam οἰνοπίπας. Hoc itaque & μοιχοτρόπους lectorem reponere velim. Confer notam infra 432.

400. ἐάν γε τις πλέκῃ. Sic bene Kuſterus in notis. Vulgo titubante metro ἐάν τις —

404. τῷ Κορινθίῳ ξένῳ. Irriſio eſt Euripidis Stheneboeæ, cujus fragmentum quo reſpexit Comicus ſervavit Athen. p. 427. E. Τοῖς δὲ τετελευτηκόσι τῶν φίλων ἀπένεμον τὰ πίπτοντα τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν τραπεζῶν. διὸ καὶ Εὐριπίδης περὶ τῆς Σθενεβοίας φησὶν, ἐπειδὴ ἐνόμιζεν τὸν Βελλεροφόντην τεθνάναι·

πεσὸν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς,
ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ ΤΩι ΚΟΡΙΝΘΙΩι ΞΕΝΩι.

405. εὐθὺς ὡδελφός. Sic bene Scaliger in Excerptis. Vulgo ruente metro ἀδελφός.

413. Euripidis verſus e Phœnice. Fragmentum exſtat apud Stobæum Floril. Grotii pag. 293. ſic in Muſgravii editione emendatum:

μοχθηρόν ἐστιν ἀνδρὶ πρεσβύτῃ τεκνοῦν,

δμώς τ' ἔστιν, ὅστις οὐκέθ' ὡραῖος γαμεῖ.
δέσποινα γὰρ γέροντι νυμφίῳ γυνή.

414. διὰ τοῦτον. Sic bene cod. *propter hunc Euripidem, per hunc, hujus opera.* Frequens apud Comicum hæc ſignificatio præpoſitionis διά. Vide infra 864. Vulgo διὰ τοῦτο.

419. αὐταῖσι ταμιείου προαιρούσαις. Sic bene Kuſterus in notis. Corrupte vulgo αὐταῖς ταμιεύεσθαι. Signatum verbum προαιρεῖν, *e penu aliquid promere*, illuſtratum a Caſaubono ad Theophr. Char. p. 141. edit. Lugdun. an. 1599. ubi e Diogene Laërt. ſimile exemplum adducit: ἐπειδὰν γάρ τι προέλοι τοῦ ταμιείου. — λαβεῖν. Hoc ſolum in vulgata lectione emendandum videbatur Scaligero, bene reponenti λαθεῖν, quod ſerius quam oportuit animadverti. Sæpe hæc verba, unico elemento differentia, perperam commutata. προαιρούσαις λαθεῖν, tantumdem eſt ac λάθρα προαιρεῖν.

421. De ratione ſerarum, peſſulorum, clavium quibus utebantur veteres, videndus Salmaſius in Plinianis p. 649. ſeqq. Laconicæ clavis mentio etiam apud Plautum Moſt. II. 1. 57.

clavim mî harunce ædium Laconicam
jam jube efferri intus: hasce ego ædes occludam hinc foris.

424. ἦν ἀλλ' ὑπαῖξαι. Recte Kuſterus obſervat ἀλλὰ hic ſignificare *ſaltem*, ut ſupra 250. ἀλλὰ γοῦν: *quod notandum* quidem, non tamen ut aliquid raro obvium. Quin ſatis frequens eſt. Vide Nub. 1364. 1369.

425. δακτύλιον, *anulum ſignatorium.* Viris, etiamſi clave Laconica cellæ fores occluſiſſent, metuendum erat, ne qualicunque artificio mulieres clauſtra reſerarent, quod difficile non erat, pro rudi ſerarum illo ævo fabrica: idcirco ne ſibi imprudentibus fraudem illæ facerent, cellæ oſtium obſignabant, impoſita cera, ῥύπῳ, impreſſoque ceræ anuli ſui ſigno. Vide Lyſ. 1195. Sed cautelam hanc etiam irritam reddebat mulierum calliditas. Quippe tribus obolis, id eſt, viliſſimo pretio, unaquæque ſibi comparabat anulum eodem inſculptum ſigno, quo mariti anulus, ejusque ope, poſtquam in penum ingreſſa quæcunque libuiſſet ſuffurata eſſet, idem reponebat

ſignaculum, ita ut a marito fraudis argui non poſſet. At vero queritur mulier noſtra, ſibi nullam amplius relictam eſſe rationem latenter & impune in penum ſe penetrandi, poſtquam viros docuit Euripides ceram obſignare, non, ut antea, anulo, ſed ligno a teredinibus pertuſo, cujuſmodi ſigilla ſinguli appenſa geſtabant. Nam ſignacula illa mulieres imitari non poterant, quum foraminum in ligno modum & diſpoſitionem non cognoſcerent; & niſi unaquæque eodem ligni fruſto potiretur, quo maritus ceram ſignarat, nulla alia fraude furta celare potis erat. Hic eſt hujus loci ſenſus, unde liquet Berglerum male δακτύλιον interpretari *clavem annulatam:* nec melius, quod ſane miror, Salmaſium hoc nomine intelligere *ferreum digitulum*, ſeu inſtrumentum illi ſimile quod nos vernacula lingua *un roſſignol* appellamus. Alludit autem Comicus ad Euripidis drama quod non exſtat.

428. τούτῳ δοκεῖ. Sic optime codex. In Juntina aliiſque vett. omnibus mendoſe τοῦτο δοκεῖ. Dativum τούτῳ ſententia & conſtructionis ratio flagitant: *Nunc igitur mihi placet huic homini, Euripidi, perniciem nos moliri.* τούτῳ, τοῦτο millies a librariis commutata: nec ſatis erat cauſæ cur aliter fieret, maxime ſi dictantis verba exciperent. Quod in editione Kuſteri reperio τοῦτό γε δοκεῖ, ſcioli emendatio eſt. In Ran. 861. ubi vulgo etiam bene editum εἰ τούτῳ δοκεῖ, Reg. cod. habet τοῦτο, gemello errore.

429. κυρκανᾶν. Sic cod. & Juntina recte. Prioris Baſileenſis menda κυρκνᾶν in Venetas & Pariſinam Wecheli tranſiit. Frobenius paulo melius edidit κυκκανᾶν, quod per alias deinceps editiones propagatum fuit, Kuſtero tamen in notis monente legendum eſſe e Suida κυρκανᾶν. Hoc merito in textu repoſuit Berglerus: ſed quod dicit ita in Farrei editione eſſe, id eſt in poſteriore Veneta, falſum eſt.

430. μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ. Juntina editio & aliæ deinceps omnes præter noviſſimam habent μιᾷ γέ τῃ τέχνῃ, immo recentiorum aliquot pejus adhuc τῇ. Hoc non ſolum non *Atticum*, ſed ne *Græcum* quidem eſt. Scaliger emendabat μιᾷ γέ τοι. Verum vidit Berglerus, idque in textu repoſuit μιᾷ γέ τῳ. Raro bono illi viro contigit,

ut mendam ex Ariſtophane elueret; eum laudo, & deamo ob reſtitutam Comico ſuam manum: & ne forte cenſori cuipiam antiquorum textuum propugnatori pœnas det mutatæ, ſine alia quam rationis auctoritate, lectionis, teſtor ſic liquido in Auguſt. cod. ſcriptum eſſe μιᾷ γέ τῳ. Sciunt græce docti του, τῳ indefinita, eademque accentu notata & interrogantia, omnium eſſe generum. Æſch. S. Th. 474.

πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ.

Ad quem locum vide quæ notavi. Euripid. Androm. 567. οὔτε τῳ δίκῃ κρίναντες. Soph. Œd. Tyr. 1107. εὕρημα δέξατ' ἔκ του Νυμφᾶν. 1435. καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;

432. μετὰ τῆς γραμματέως. Ad hunc locum reſpexit Pollux IV. 19. Ἀριστοφάνης δὲ παίζει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, λέγων ἡ γραμματεύς. Comicum hoc eſt & facetum. Sed alibi, in ſerio etiam, immo tragico ſermone, ſubſtantiva maſculina feminis tribuuntur. Helena in cognomine Euripidis dramate v. 288. ait:

μήτηρ δ' ὄλωλε, καὶ φονεὺς αὐτῆς ἐγώ.

Confer quæ notavi ad Æſch. S. Th. 226.

440. παρ' αὐτήν. Cod. & Juntina mendoſe παρ' αὐτῆς. Illud jam ex uſu linguæ repoſuerat Zanettus. παρὰ, *propter*, *præ*, in comparationibus accuſativo jungitur. Ξενοκλέης. Vulgo male Ξενοκλῆς. Vide ſupra ad 169.

442. ἐγῷμαι. Sic bene in cod. ſcriptum, & in Juntina aliisque vett. excuſum. Perperam in recentioribus editt. diviſim ἐγ' ᾦμαι. Ad eumdem modum ἐγᾦδα ſcribitur, de quo vide infra 502.

443. ὀλίγων ἕνεκά γ' αὐτὴ παρῆλθον ῥημάτων. Cod. & Juntina ὀλίγων ἕνεκ' αὐτῇ. Zanettus ad ſenſum bene repoſuit αὐτὴ, ſed claudicanti metro non exæquavit pedes. ἕνεκέν γ' Kuſterus emendavit; Berglerus ἕνεκά γ' quod melius eſt.

448. ἐν ταῖς μυῤῥίναις. Vide notam ad Lyſ. 557.

450. ἐν ταῖσιν τραγῳδίαις. Male vulgo ταῖσι producta contra artem vocali brevi ante τρ. Leves iſti errores librariis imputandi, & ubique, nullo ad codices reſpectu, ex artis præſcripto corrigendi

ſunt. Infra 764. ne centenos alios excitem locos, vulgati etiam libri recte habent τοῖσιν Πρυτάνεσιν, ubi τοῖσι metrum vitiaret.

451. Vide Bellerophontis fragm. XXV. in Musgravii Euripide, & quæ notavit vir excellens ad Siſyphi fragm. I. Fueritne Euripides atheus, anne, non quæro. Aliud quid dicam, quod certum mihi videtur. Si capitale crimen ei, ut Socrati, fuiſſet intentatum, nihil cauſæ eſt, quin credam, exſtiturum fuiſſe male feriatum aliquem anilium fabularum conſarcinatorem, qui memoriæ prodidiſſet, Ariſtophanem ab inimicis Euripidis pretio ſubornatum fuiſſe, ut eum in ſcena impietatis reum ageret.

456. ἅτ' ἐν ἀγρίοισι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς. Vulgo ἀγρίοισι λαχάνοις, vacillante metro, quod non animadverterunt belli editores. Verſum ad digitos exigentes primam producebant in λαχάνοις, quæ corripitur ſemper. Vide ſupra 387. Lyſ. 457. 557. Veſp. 497. Emendaveram primum, ἅτ' ἐν ἀγρίοισι δὴ λαχάνοις αὐτὸς τραφείς, quod, etſi nulla nixum auctoritate, neſcio an præſtet alteri quod repoſui. Poſtea in Kuſteri, viri πολυμαθοῦς, notis animadverti meminiſſe hujus loci Plutarchum Opp. Mor. p. 853. & Gellium L. XV. c. 20. Inceſſit me cupido videndi num forte in illis ſcriptoribus integer Comici verſus prolatus eſſet, ſcopumque feriiſſem, anne. In Plutarcho verba hæc reperi: Αγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, ἄρα κακά· ἅτε ἐν ἀγρίοις τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς. Vides hic exemplum frequentis literarum permutationis de qua ſupra p. 80. ΑΡΑ pro ΔΡΑ: & librariorum morem poëticas paragogas omittere, ἀγρίοις pro ἀγρίοισι, de quo aliquid dictum ad Lyſ. 487. In Gellio autem vidi libros omnes veteres habere ἀγρίοις τοῖς λαχάνοις. Quantum putas Kuſteri me ſocordiam miratum fuiſſe, cui, poſtquam hæc loca inſpexit, in mentem ne venit quidem diſquirere, an articulus ille τοῖς metro neceſſarius eſſet, nec ne, & quanam proſodia nomen λάχανον Comicus ſoleret efferre? Ego veterum librorum reverentia ductus τοῖς repoſui, licet ſentirem articulum hic inutilem & tantum non importunum eſſe, atque ex uſu græce loquentium ἅτε δὴ longe præſtare.

458. στεφάνους συνθηματιαίους (ſcr. ξυνθηματιαίους) *coronas*

locatitias, quas aliquis faciendas locaverat pacta mercede. Athenæus p. 680. C. συνθηματιαῖοι στέφανοι, ἠργολαβημένοι καὶ ἐκδόσιμοι. Nominis rationem explicat Casaubonus. Pollux VII. 200. συνθηματιαίους δὲ στεφάνους εἴρηκεν Ἀριστοφάνης, τοὺς ἠργολαβημένους, οὓς οἱ νῦν ἐκδοσίμους λέγουσι. Ad quem locum videndi interpretes.

463. νόημ' οὐδ' — Sic cod. Vulgo νόημα οὐδ', ingrato cum hiatu & metri labe. Tetrameter est pæonicus brachycatal.

465. Versus est tetrameter trochaicus. Genitivi ὕβρεως duæ ultimæ syllabæ in unam coalescunt.

469. ὀναίμην. Mendose vulgo ὀνοίμην. Prius e Suida reponendum esse monuit Toupius Emendatt. T. II. p. 173. In cod. ut in vett. editt. scriptum ὀνοίμην & v. abhinc secundo ἐν ἀλλήλοισιν, ex eadem corruptelæ causa, nempe commutatione diphthongorum αι & οι, quas perversa pronuntiatione eodem efferebant sono. Ut hîc ὀναίμην, ita mox ἀλλήλαισι reponi debuit, non, quod in recentioribus editt. est, ἀλλήλῃσι. ὄναιο recte editum Pl. 1062. ὄναιτο, Nub. 1237.

472. κοὐδεμί' ἐκφορὰ λόγου. Vulgo absque sensu legitur κοὐδεμί' ἔκφορος λόγου. Certam Valckenarii emendationem recepi prolatam ad Eurip. Hippol. 294.

473. τί ταῦτ' ἔχουσαι κεῖνον αἰτιώμεθα; ταῦτα construendum cum αἰτιώμεθα, ut in simili versu Acharn. 514.

τί ταῦτα τοὺς Λάκωνας αἰτιώμεθα;

Participium ἔχουσαι abundare videtur: sed est ἰδίωμα Attici sermonis, hypallage participii & verbi, sic resolvenda: τί ταῦτα ὑπάρχομεν ἐκεῖνον αἰτιώμεναι; formulam illustrat Kœnius ad Corinthum p. 63. Exempla apud Atticos poëtas passim obvia. Infra 852. Ran. 202. οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων. Av. 341. τοῦτο μὲν ληρεῖς ἔχων κάρτα. Conc. 853. τί γὰρ ἕστηκ' ἔχων; 1151. τί δῆτα διατρίβεις ἔχων; Nub. 131. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι; 509. τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

477. Vulgo legitur uno pede mutilus hic versus, ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πόλλ'· ἐκεῖνο δ' οὖν. Voculam quæ exciderat felici conjectura Comico restituit Dawesius:

ξύνοιδ' ἐμαυτῇ πολλὰ δείν' · ἐκεῖνο δ' οὖν
δεινότατον. —

Quod elegantiſſimum eſt. Futilia aliorum commenta referre operæ pretium non eſt. Suppoſitum a Biſeto fulcrum ὅτι ſervarunt minores Batavæ, quo prudenter carere maluit Kuſterus.

479. Cod. & Juntina παρ' ἐμοὶ καθεύδειν. Zanettus emendavit παρ' ἐμοὶ 'κάθευδεν. Melius fuiſſet παρ' ἐμοὶ καθεῦδεν. Apoſtrophus eliſi augmenti index hîc minime neceſſarius eſt, quia Attice tam bene καθεῦδον dicitur, quam ἐκάθευδον: illud augetur a verbo, hoc a præpoſitione. εὕδω, imperf. εὗδον, καθεῦδον. Sic ἧντο, καθῆντο, ἐκάθηντο. Vide Sylburgium in notis ad Clenardum p. 461. καθῆντο non caret augmento, nec ſimilem admittit eliſionem in Eurip. Bac. 1042.

ἔνθα Μαινάδες
καθῆντ', ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις.

Scaliger legebat καθηῦδεν, quod perinde eſt. Vide quæ notavi ad Eurip. Hec. 18. Infra 794. εὕρετε, non ηὕρετε.

480. οὖσαν ἐσπέτιν. Cod. & vett. editt. male ἐσπέτιν οὖσαν. Ad metri legem Kuſterus voces tranſpoſuit. In cod. ſcriptum διεκόρευσεν. Pollux III. 42. hunc locum citans habet διεκόρησεν. Hac forma utitur Lucianus cum alibi, tum in Dial. Neptuni & Enipei T. I. p. 320. ὑπελθών μου τὴν ἐρωμένην, εἰκασθεὶς ἐμοὶ, διεκόρησας τὴν παῖδα. Illa vero in dialogis meretriciis T. III. p. 309. τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι διακεκορευμένην. Confer notam ad v. 760.

482. κᾆτ' εὐθὺς ἔγνων. Cod. κατευθύς. Vett. editt. κατ' εὐθύς. Frequens error in permutatione vocum κᾆτα & κατά.

487. καταχέασα τοῦ στροφέως ὕδωρ. Plautus Curcul. I. 3.

Placide egredere, & ſonitum prohibe forum, & crepitum cardinum,
ne quod hîc agimus herus percipiat fieri, mea Planeſium.
mane, ſuffundam aquulam.

489. Heſychius: Ἀγυιεύς, ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος. Ad quam gloſſam vide interpretes. — κύσ' ἐχομένη τῆς δάφνης. Sic legendum eſſe viderunt Berglerus ad hunc locum, & Pierſonus ad Mœrin p. 6. & per ſe res eſt manifeſta. Adverbium

κύβδα derivatum eſt a verbo κύπτω, occurritque iterum Eq. 365. nec in poſterum fidei quicquam huic emendationi detrahetur, quam confirmat Auguſt. cod. in quo liquido ſcriptum κύβδ' ἐχομένη. Vulgata lectio κύνδ' mera corruptela eſt, cujus ſane miror patrocinium ſuſcepiſſe virum doctiſſimum Emendatt. in Suidam T. III. p. 50. & ad Theocr. Schol. p. 214. κύβδα ſtatum & habitum mulieris exprimit ſe componentis, ut ab amatore iniri poſſit: idem ſchema deſignat, quod innuitur Lyſ. 231. κύνδ' autem, quod a κυνεῖν derivat Toupius, auctoritate carens & exemplo, etiamſi vox eſſet Græca, eo ſenſu, quo ab illo accipi videtur, nihil ſignati ad hujus loci ſententiam haberet. Mira autem eo magis mihi accidit illa viri eruditione & ingenii acumine excellentis interpretatio, quod ipſe Emendatt. T. II. p. 100. de adverbio κύβδα hæc tradat: *Eſt autem κύβδα, ut dixi, ſchema ἀφροδίσιον, idque cinædis proprium, de quo non ſemel Ariſtophanes in Theſmophoriazuſis. Eſt & meretricibus commune.*

490. ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ', ὁρᾶτ', Εὐριπίδης. Sic diſtincte & optime ſcriptum in cod. Vulgo ταῦτ' οὐδεπώποτ' ἐφωρᾶτ' Εὐριπίδης. Lectio mendoſiſſima eſt, quæ Zanetto debetur: nam in Juntina excuſum ἐφ' ὁρᾶτ' Εὐρ— BERGLERUS: *Metrum claudicat, quod in integrum reſtituetur, ſi, admiſſo in quarta ſede ſpondeo, ſcribatur* ταῦτ' οὐδεπώποτε πεφώρακ' Εὐριπίδης. *Hæc nunquam deprehendit Euripides. Kuſterus volebat* ἐφεωρᾶτο, *ab* ἐφορᾶν *inſpicere, videre: quo pacto etiam ibi ſit ſpondeus.* Sed, ô dulciſſime, ubinam gentium vidiſti in quarta ſede vel comici vel tragici ſenarii ſpondeum, & quis te docuit iſtiusmodi ſubſidio metra *in integrum reſtituere?* Qui emendis tuis in Ariſtophanem lucubrationibus pecuniam ſuam haud inepte fœnori locavit, ſi græce doctus fuiſſet, famæ tuæ conſuluiſſet totam hanc notulam una litura corrigendo, quod procul dubio feciſſes ipſe, ſi Daweſii opus criticum, vel Pierſoni Mœridem legere potuiſſes. Quanto iſtis ineptiis præſtat Daweſii conjectura!

ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶφ', ὁρᾷς, Εὐριπίδης.

Melius eſt, quod dant cod. & Juntina, ὁρᾶτ', numero plurali, quia

ad cœtum mulierum directa oratio: tametsi infra eodem sensu dicit ὁρᾷς, v. 496. & 556. In his variari solet numerus: modo mulieres omnes alloquitur, modo eam quæ prius concionata fuit, cujusque dicta refellit. ὁρᾷς sic in parenthesi positum occurrit Nub. 355.

καὶ νῦν ὅτι Κλεισθένη εἶδον, ὁρᾷς, διὰ τοῦτ' ἐγένοντο γυναῖκες.

Quantum autem a sententia aliena sint vel πεφώρακε vel ἐφεωρᾶτο, ostendit jam Dawesius. Ceterum nullus dubito, quin Kusterus, vir doctus & in critica satis exercitatus, si editionem Juntinam inspexisset, de qua ne fando quidem inaudiverat, veram lectionem in ea deprehendisset. Quid enim proclivius quam ex ἐφ' ὁρᾶτ' elicere εἶφ' ὁρᾶτ', una tantum addita literula, quam sensus ipse subministrat, quum mox sequatur ταῦθ', ὁρᾷς, οὐπώποτ' εἶπεν, deincepsque ἐπεὶ τόδ' οὐκ εἴρηχ', ὁρᾷς, ὡς — Si quis scriptorum codicum ope destitutus veteris auctoris editionem adornet, quod me judice temerarium est, saltem editionem principem, quæ scripti libri instar esse possit, ad manum habeat.

493. ὑπό του ληκώμεθα. Sic apud Suidam legitur v. ληκώμεθα, cujus glossæ sunt κινώμεθα & βινώμεθα. Illud est in cod. & vett. editt. hoc in recentioribus, nescio quo auctore. Vide Piersonum ad Mœrim p. 6. cui laus debetur deprehensæ apud Suidam istius lectionis. Hesych. ληκῶ, τὸ μόριον. ληκᾶσθαι, περαίνεσθαι. Ejusdem est originis verbum λαικάζειν, quod legitur supra 57. & Eq. 167. ἐν Πρυτανείῳ λαικάσεις.

494. ἕωθεν σκόροδα διαμασώμεθα. Pessime interpunctus erat hic locus, & proinde male intellectus: tum claudicabat versus, qui sic vulgo legitur:

τὴν νύχθ' ἕωθεν σκορόδια μασώμεθα.

id est, Kustero interprete, *nocte usque ad mane allia mandimus.* Quod ineptissimum est. Non sane quæ noctem cum mœcho transigebat mulier, ea *nocte usque ad mane* mandebat allia: amatorem hoc pacto procul abegisset: sed postquam ille mane abierat, tum mandebat allia mulier, ut halitu nocturni furti suspicionem amoveret. Vide quo argumento Praxagora evincat se noctu cum mœcho

non fuiſſe, Conc. 524. Quod autem ad græca verba adtinet, certiſſimam Daweſii emendationem recepi σκόροδα διαμασώμεθα. Confer quæ notavi ad Lyſ. 408. 1010. Ultimam ſyllabam nominis σκόροδα abſorpſit ſequens præpoſitio, quam poſtea a verbo ſuo divulſerunt. Adde quod Comico σκορόδια ſint, non alliorum quod manditur, capita ſcilicet, ſed caulis & folia. Vide Schol. ad Pluti v. 818. ἀποψώμεσθα — σκοροδίοις ὑπὸ τρυφῆς ἑκάστοτε.

495. Sic vulgo legitur hic verſus:

ἵν' ὀσφραινόμενος ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰσιών.

quod quidvis potius eſſe dicas, quam jambicum ſenarium. Kuſteri ineptias a Daweſio confutatas referre nihil adtinet. Verſum autem ſic reſtituiſſe ſibi viſus eſt eruditus Britannus:

ἵν' ὀσφρόμενος ὡνὴρ ἀπὸ τοῦ τείχους ἰών.

Miror virum naris tam emunctæ non ſtatim odoratum fuiſſe, quid in vulgata lectione genuinum, quid ſpurium eſſet. εἰσιὼν a poëta eſt, & omnino retinendum: ὀσφραινόμενος ab interpolatore & ejiciendum. Hoc ex antiqua interlineari gloſſa in textum ſe intruſit, quod ut metrum obruit, ita phraſin fruſtra onerat. Nam cui rei iſtud ὀσφραινόμενος vel ὀσφρόμενος addidiſſet poëta? Eſtne ad ſententiæ perſpicuitatem neceſſarium? nonne ſatis per ſe intelligitur *odoratu* maritum percipere uxorem ſuam allia comediſſe, & exinde patrati cujuſpiam flagitii ſuſpicionem a ſe ſegregare? quo enim alio ſenſu, aut quo indicio, quove argumento id cognoſcere poſſit, niſi quia domum *ingredientem*, εἰσιόντα, afflat eum diffuſus odor allii, quem graviorem adhuc exſpirat os mulieris. *Olfaciendi* itaque hoc verbum prorſus eſt inutile. Hujus ego librario gratiam facio, voculamque, quam longiori cauda everrerat illud gloſſema, revoco εὐθὺς, & totum verſum ſic reconcinno, e ſimili loco ſupra 395.

ἵν' εὐθὺς εἰσιὼν ἀπὸ τοῦ τείχους ἀνὴρ
μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται.

Meliora adferat, ſi quis me Comico, tanquam cadaveri, quod impune ſecare licet, medicinam facere criminetur.

500. ὑπ' αὐγάς. Eurip. Hecuba 1140.

ἥνουν θ', ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους.

501. τὸν μοιχόν. In cod. τὸν μῦχὸν, ut ſupra 392. τὰς μυχοτρόπους: Juntina τὸν μυχὸν, quod Zanettus retinuit, aliique deinceps usque ad Frobenium, qui recte emendavit μοιχόν. Supra 343. 345. accurata ſcriptura eſt hujus nominis in cod. nec in Juntina vitiata. Ut autem hîc omnino reponi debuit μοιχὸν, ita illic nihil erat cauſæ, quin μοιχοτρόπους reponeretur.

502. ἐγῷδ'. Sic recte cod. ut ſupra 442. ἐγῷμαι. Perperam vulgo ἐγ' ᾧδ'. Vide quæ notavi ad Eurip. Med. 39.

506. Huc pertinet Heſychii gloſſa: Κηρίῳ βύσασα. εἰς τὸ στόμα τῶν παίδων ἐτίθεσαν κηρίον, ὑπὲρ τοῦ μὴ βοᾷν, ὁπότε ὑποβάλλοιεν.

509. τὸ γὰρ ἦτρον τῆς χύτρας ἐλάκτισε. Pro χύτρας alios habere μήτρας teſtatur Scaliger. Quinam ſint iſti *alii*, neſcio. Sane ſex vett. editt. & cod. Auguſt. χύτρας exhibent, ut & Suidas. Kuſterus vero ſic ad hunc locum commentatur: *χύτρας præter exſpectationem hîc dictum eſt pro μήτρας. Niſi potius legendum ſit μήτρας, ut in Excerptis Scaligeranis reperio.* Scilicet ignorabat ille ſpondeum e quarta ſenarii ſede perpetuo exſulare. Itane metricarum legum imperitum fuiſſe Ariſtophanis editorem?

512. ἢ 'φερεν τὸ παιδίον. Vulgo ἢ 'ἔφερε, mendoſe; quia prima verbi ſyllaba elidi debet, ſicque ultima vacillat verſus. Infra 1218. vulgo etiam bene legitur:

τὴν γραῦν ἐρωτᾷς, ἢ 'φερεν τὰς πηκτίδας;

ad quem modum hujus loci ſcriptura reformari debuit.

514. αὔτ' ἔκμαγμα σόν. Sic liquido cod. quod recte poſt Biſetum Kuſterus e Suida in λέων & πόσθιον: e Polluce IX. 131. Euſtathio ad Odyſſ. p. 1857. l. 16. in textu repoſuit. Antea e Juntina legebatur αὖτ' εἶγμα σόν.

520. ταυτὶ, typothetæ errore. Corrige τουτί.

529. Alluſio ad vetus ſcolion, quod exſtat in minori noſtra Anacreontis editione p. 88.

533. Αγραυλον. (typothetæ errore excuſum Αεγαυλον) Sic etiam

cod. ſed mendoſa ſcriptura eſt: repone Αγλαυρον. Heſych. Αγλαυρος, θυγάτηρ Κέκροπος. παρὰ δὲ Ατλικοῖς καὶ ὀμνύουσι κατ' αὐτῆς. ἦν δὲ ἱέρεια τῆς Αθηνᾶς. Ad quam gloſſam vide Interpretes. Agraulos Cecropis uxor cum filia Aglauro ſæpe confuſa: proclivis error in duarum literarum transpoſitione. Vide Musgravium ad Eurip. Ion. 23. Per Aglauron Cecropis & Agrauli filiam jurabant Atticæ mulieres. Incogitanter in verſione Kuſteri interpretationem retinui *Agraulam*, quo nomine ille perperam intelligit *Dianam agreſtem*. Vide Mauſſacum ad Harpocrationem in περίπολος. Saltem oportebat *Agraulon*. At vero repone *Aglauron*. Ovidius Metam. II. 777.

> Pars ſecreta domus ebore & teſtudine cultos
> tres habuit thalamos, quorum tu, *Pandroſe*, dextrum,
> *Aglauros* lævum, medium poſſederat *Herſe*.

Nomina ſunt trium Cecropis & Agrauli filiarum, quas a matre Euripides appellat παρθένους Αγραυλίδας. Pauſanias Attic. c. 18. ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν, Αγλαύρου τέμενός ἐστιν. Αγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς Ερσῃ καὶ Πανδρόσῳ, δοῦναι φασὶν Αθηνᾶν Εριχθόνιον, καθεῖσαν ἐς κιβωτὸν, ἀπειποῦσαν εἰς τὴν παρακαταθήκην μὴ πολυπραγμονεῖν. Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πιθέσθαι· τὰς δὲ δύο, ἀνοῖξαι γὰρ σφᾶς τὴν κιβωτὸν, μαίνεσθαί τε, ὡς εἶδον τὸν Εριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὐτὰς ῥίψαι. In Aglauri templo ephebi, poſtquam Lexiarchico inſcripti fuerant, ſacramentum dicebant, cujus formula legitur in Sam. Petiti Leg. Att. p. 231.

536. Poſt verba εἰ μὲν οὖν τις ἔστιν, aliquid ſuppleri debet. Schema eſt ἀνανταπόδοτον, de quo præter Kuſterum ad Pl. 468. videndus Kœnius ad Corinthum p. 19.

541. ὅσαι πάρεσμεν ἀσταί. Sic liquido codex, optime. Vulgo ſatis inepte, ὅσαι πάρεσμεν αὐταί. Alibi ἀστὸς & αὐτὸς male commutata fuerunt: exemplo ſit Eurip. Or. 902. αὐτοὶ hic defendi non poteſt e Spanhemii obſervatione ad Nub. 219. *αὐτὸν pro cive ſubinde dictum, intuitu inquilinorum & ſociorum*: cujus rei in exemplum adducit locum ex Acharn. v. 504. ſeqq. Nam hic nec ξένων nec μετοί-

κων mentio ulla eſt, quorum ex oppoſitione intelligi poſſit αὐταὶ cives ſignificare.

542. ἃ 'γίγνωσκον. Craſis eſt, non eliſio: ideo excudi debuit conjunctim ἁγίγνωσκον. Vocales breves ἃ ἐ in ᾱ longum coaleſcunt: alioqui recto talo non inſiſteret verſus. Sic alibi excudi curavi, ut Nub. 1463.

οὐ γάρ μ' ἐχρῆν τὰ χρήμαθ', ἁδανεισάμην.

546. ἐπίτηδες εὑρίσκων. Vulgo ἐξεπίτηδες, quod mendoſum eſſe nemo non vidit. Sublevandus erat verſus inutili gravatus ſyllaba.

549. μίαν γὰρ οὐκ ἂν εἴποις. Vulgo manifeſta menda οὐκ ἄρ' εἴποις. Perſpicue cod. οὐκ ἂν, quod etiamſi ille non ſubminiſtraſſet, repoſuiſſem tamen.

553. ἐπεὶ βούλεσθε πλεῖον εἴπω; interrogative. Græcorum vim non exprimit latina verſio: *quapropter, ſi vultis, plura dicam.* Vertendum erat: *Sin aliter creditis, voltisne plura dicam?* In iſta loquendi formula ἐπεὶ elliptice adhibetur.

554. ἀλλ' οὐκέτ' ἂν ἔχοις, ſupple εἰπεῖν: & ἔχοις accipe pro δύναιο. Sic Lyſ. 565. ex mea emendatione πῶς οὖν ἕξετε παῦσαι; Nihil notius hac poteſtate verbi ἔχειν. Lucianus T. I. p. 746. πόθεν ἔχεις εἰδέναι; *unde potes ſcire?* p. 445. οὐκέτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, *dicere nequeas.* — ὅσα γὰρ ᾔδεις. E puriori Atticiſmo excudi debuit ᾔδης. Vide notata ad Nub. 329.

555. μὰ τὸν Δί' οὐ τὴν μυριοστήν. Haud ſane difficile erat labefactatum hujus verſus metrum reparare, cujus vitium editores omnes fugit: nihil enim in eum a quoquam adnotatum reperio. In cod. ut in vett. editt. μὰ Δί' οὐδὲ τὴν μυριοστὴν: in recentioribus neſcio quo auctore, ſed nihilo melius, μὰ Δία οὐδὲ τὴν —

557. σιφωνίζειν τὸν οἶνον. Vulgo ineptiſſime τὸν σῖτον. Kuſtero reponenti οἶνον adſtipulantur Berglerus & Reiskius poſthabita etiam Suidæ auctoritate, merito. At in interpretatione nominis στλεγγίδας hærent viri docti, nec prorſus intelligunt quem ſtrigil præbeat uſum hauriendo e doliis vino. Sane στλεγγὶς ea ſui parte qua ſtringit, cutemque abradit, inſtrumentum eſt huic fraudi haud apprime utile:

ſed pars illa ſtringens aptata erat manubrio ſatis longo & cavo, quo facile, tanquam ſiphone, mulieres uti poterant. Hoc primum: eſtque hæc interpretatio ita probabilis, ut, etiamſi nulla alia ſuppeteret, ab hoc στλεγγίδας ſuſpicionem omnem vitii amoliri deberet. Sed præterea aliud quid hoc nomen ſignificat, a ſententia hujus loci minime alienum. Nempe fuit quoddam muliebre capitis ornamentum στλεγγὶς appellatum: aurea erat bractea, quæ facile in culmi formam cogi poterat, ut ea, tanquam fiſtula, mulieres vinum traherent. Hujus rei auctor eſt Scholiaſtes Comici ad Eq. 577. deſcriptus a Suida in στλεγγίς. Καλεῖται δὲ στλεγγὶς, καὶ χρυσοῦν ἔλασμα τὸ περὶ τῇ κεφαλῇ τῶν γυναικῶν. Quod vero addit, vel priorem noſtram interpretationem ſtabilit, vel tertiæ fundamentum ſubſternit: ἡ δὲ στλεγγὶς τῶν πρὸς ἄλλο τι. οὐ γὰρ πρὸς τὸ περιξύεσθαι ἄν τις αὐτῇ χρήσαιτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ὕδωρ ἀρύσασθαι. Si cui deinceps negotium faceſſat iſtud στλεγγίδας, haud ſane erit, quia neſciet quid ſignificare poſſit, ſed quia dubius hærebit, quamnam e variis ſignificationibus eligat.

558. κρέ' ἐξ Ἀπατουρίων. Sic diſtincte cod. recte. Sed perperam in eo ſcriptum ὡς ταῦτα. In Juntina ωστ' αὐτὰ κρὲξ Ἀπ. Melius Zanettus ὥστ' αὖ τὰ κρέ' ἀξ Ἀπ. Nondum accurate hic locus excuſus fuerat. Quod ad rem ipſam attinet, videndus Meurſius Gr. Fer. in Ἀπατούρια.

567. οὔποτε μὰ Δία σύ γ' ἅψει. Sic legendum, ut recto talo verſus inſiſtat, ſyllaba vulgo vacillans, οὐδὲ μὰ Δία σύ γ' ἅψει.

568. Φιλίστη. Sic bene cod. Vulgo Φιλήστη.

570. τοῦτόν σε χερεῖν ποιήσω. Pronomen σε, quod exciderat, ſalva loquendi ratione abeſſe non poteſt.

571. γυνή τις ὑμῖν. Sic plene & perſpicue cod. recte. Vulgo ὑμᾶς. Scripturæ compendia, quibus utebantur librarii, maxime in ultimis vocum ſyllabis, multos pepererunt errores.

580. σκοπῆτε καὶ τηρῆτε. Perperam cod. & vett. editt. σκοπεῖτε καὶ τηρεῖτε. Illud jam repoſitum obſervo in priore Batava. — μή τι προσπέσῃ. Sic bene Kuſter. in notis: inconcinne vulgo καὶ μὴ προσπέσῃ.

581. ὑμῖν ἀφράκτοις. Sic bene cod. Vulgo ἡμῖν.

593. ὅστις τιλλόμενος ἠνείχετ' ἄν; *qui sibi pilos evelli pateretur?* Hic est sensus quem perceperunt interpretes omnes; sed quem e vulgatis elicere non poterant, ὅστις τιλλόμενος ἠνείχετο; Valet hoc, *qui sibi pilos evelli passus est.* Infinita sunt exempla omissæ a librariis particulæ ἄν, maxime in versuum fine. Vide supra 196. Lys. 141. 301.

594. οὐκ οἴομαι 'γωγ'. Vulgo claudicante versu, οὐκ οἴομ' ἔγωγ', male elisa diphthongo, quum vocalis brevis seq. vocis elidi debebat. Vide supra ad 217. Lys. 934.

596. ταῦτα τῶν. Perperam vulgo ταυτὶ τῶν, spondeo quartam senarii sedem occupante.

598. ἐλινύειν unico ν scriptum in cod. ut illud exhibent editiones omnes. ἐλιννύειν enotatum nescio unde in Scaligeri excerptis. Præter ea quæ notavi ad Æschyli Prom. 53. & ad Apollonium I. 862. vide Heynii, elegantissimæ doctrinæ viri, notam ad Pindari Nem. V. 2.

600. λέληθεν ἡμᾶς. Sic bene & perspicue scriptum in cod. Vulgo ὑμᾶς. Rursus commutata pronomina, quorum confusio in libris fere perpetua est.

601. καὶ σὺ ξυνέξευρ' αὐτόν. Perperam vulgo, metro vacillante, συνέξευρ'. Supra 553. bene editum εἴρηχ' ὅσα ξύνοιδ' — Atticum ξὺν, quod aliquoties diligentiam nostram fugit, ubique Aristophani reddendum, nisi si præcedens vocalis e metri lege corripi debeat. Præstat hoc Toupii commento prolato ad Suidam III. 83. καὶ σὺ συγκανέξευρ' αὐτόν.

603. τίς ἡ πρώτη σύ; Sic recte cod. Vulgo τίς εἶ πρώτη σύ; Articulus hic omnino necessarius: at verbum bene subauditur. εἶ & ἡ millies commutata. — Verba ποῖ τις τρέψεται; & mox κακοδαίμων ἐγώ, secum Mnesilochus dicit ad spectatores conversus, quæ ab aliis scenæ personis non exaudiri fingitur.

605. ἔμ', ἥτις, ἥρου; Sic bene edidit Zanettus. Juntina, ut in cod. est, habet ἔμ' εἴτις ἤρου; quam lectionem servarunt Basileenses & minores Batavæ. Meliorem adsumsit Kusterus e Parisina Wecheli:

nam Venetas non noverat magis quam Juntinam. — Vulgo exciderat vocula ναὶ, quæ huic loco nonnihil addit leporis, & metrum fartum tectumque præstat. In cod. post ἔμ' εἴτις ἤρου picta lineola mutatæ personæ index: tum sequuntur verba Κλεωνύμου γυνὴ, quæ tamen ab eadem muliere proferuntur ac superiora illa. Manifestum est, inter duo ista commata mediam olim fuisse voculam, diversæ personæ tributam, quæque versum explebat. Est ipsissimum illud ναὶ a me repositum, quo Clisthenes mulieris quæstioni respondet. Satis inepto fulcro versum sustentabat Kusterus, particulam γε post ἤρου inserendo.

609. διοίχομαι. Hoc secum dicens Mnesilochus abscedit, ut qui e templo clam elabi meditetur: sed a Clisthene revocatur.

610. τί τὸ κακόν; Hæc verba in cod. ut vulgo, eidem personæ continuata. Mnesilocho tributa non male sic cohærerent, τί τὸ κακόν; ἔασον οὐρῆσαί μ'.

611. ἀναίσχυντός τις εἶ. Sic optime Kusterus in notis. Vulgo omissa vocula τις cum versus labe.

623. νὴ Δία, ὅσ' ἔτη γε. Sunt ista omnia Mnesilochi, ne minima quidem interpunctione in cod. distincta. Absurde vulgo verba ὅσ' ἔτη γε Clistheni tribuuntur, quærenti, juxta Kusteri interpretationem, *Quot sunt anni?*

630. Vulgo sic legitur hic versus:

φέρ' ἴδω, τί πρῶτον ἦν; — ἐπίνομεν.

toto deficiente pede. Poëtæ manum restituimus.

φέρ' ἴδω, τί πρῶτον ἦν; — τί πρῶτον; ἐπίνομεν.

Sic solent ad interrogationem responsuri, quæstionem repetere. Ran. 198. quærenti Charoni οὗτος, τί ποιεῖς; respondet Bacchus: ὅ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ — Nub. 1248. quærenti Strepsiadi τουτὶ τί ἐστι; respondet Pasias: τοῦθ' ὅ τι ἐστί; κάρδοπος. Ibid. 787. quærenti Socrati τί δή γε πρῶτον ἐδιδάσκου; λέγε. respondet Strepsiades:

φέρ' ἴδω, τί μέντοι πρῶτον ἦν; τί πρῶτον ἦν;

qui locus hujusce geminus est & simillimus. Sæpissime contigit, ut

repetitas ab auctore voces librarii semel tantum ponerent; cujus omissionis exemplum enotatum in Lys. 831.

632. τί δὲ τὸ τρίτον; Perperam vulgo τί δὲ τρίτον, metro vacillante, quia δὲ ante τρ produci non potest, ut observavi supra 450. & ad Lys. 613. Quia in præcedentibus nude πρῶτον, δεύτερον, sine articulo videbat librarius, hic etiam eum omisit.

633. σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν· οὐ γὰρ ἦν ἀμίς. Hunc versum citat Pollux X. 45. e Comici Polyido, forte memoriæ lapsu: potuit tamen in binis fabulis exstare. Quod autem rebatur Bisetus, e Polluce scripturam hujus loci reformandam esse, & pro vulgato σκάφιον ξένη μ' ᾔτησεν, legi debere σκάφιον Ξένυλλ' ᾔτησεν, id certissimum est. Impressorum enim librorum corrupta est lectio: alteram liquido cod. exhibet ξένυλλ' ᾔτησεν. Superducta transversa lineola indicat nomen esse proprium, quod verum est.

635. ὅδ' ἐστὶν ὡνὴρ, ὃν λέγεις. Vulgo minus bene ἀνὴρ, omisso articulo.

642. νῦν; τότε δὲ μήτηρ — Vulgo laborat hic versus interpunctionis & metri vitio. Impressi omnes δὴ pro δὲ habent. Hoc ad codicis fidem reposuimus, in quo etiam bene post νῦν distinctum: sed hoc præstat interrogative efferri. De metri vitio silent Kusterus & Berglerus. Hunc quidem id non animadvertisse, nihil est quod mirer: at illum Scaligeri excerpta, quibus utebatur, sagaciorem reddere poterant. In iis enotatum νῦν δέ· τότε δὲ — vel νῦν δή· τότε δὴ μήτηρ — quarum lectionum prior vulgata melior, altera deterior adhuc est.

644. Personis hoc loco absurdum in modum divisæ erant loquendi vices: v. 638. mulieri perperam tribuitur; ad Clisthenis partes pertinet, cui demandatum munus Mnesilochum arguendi. Dixerat ei mulier ἀπόδυσον αὐτόν. Tum ille pro imperio Mnesilochum jubet fasciam solvere: postea rursus eum jubet surgere rectumque stare. V. ἀνίστασ' ὀρθὸς Clistheni adscribi debuit: sequens totus est mulieris: in cod. uni personæ tributus est, sed male, ut vulgo, τοδὶ δὴ ἔκυψε scriptum est. Metrum & sensus flagitant, id quod reposuimus, τόδ', ἰδοὺ, ἔκυψε.

645. αὖθις ἐς τὸ πρόσθεν οἴχεται. Mallem ἐς τὸ νέρθεν, quod res ipsa flagitare videtur.

647. Hic versus in codicis contextu omissus, in margine ab eadem manu adscriptus est. Bene eum a Biseto monitus Kusterus e Suida in Ἰσθμὸς Comico restituit; sed quod eum uncis inclusit, id minime probandum est. Corinthii, ne totam Peloponnesum circumnavigare cogerentur, naves machinis traducebant per Isthmum ab uno mari ad alterum. Sic intelligi debet vetus Scholiastes, cujus ad hunc locum verba descripsit Suidas: ἐπεὶ τὰς ναῦς διὰ τοῦ ἰσθμοῦ εἷλκον οἱ Κορίνθιοι, ὥστε μὴ περιέρχεσθαι. τοῦτο δὲ διϊσθμονίσαι ἐκάλουν. Dicebatur etiam διϊσθμεῖν, ὑπερισθμεῖν, ὑπερνεολκεῖν, quorum verborum exempla apud Polybium reperiuntur. Male hoc de fossa accepit Kusterus, quum terrestri via navium illa traductio fieri soleret.

651. εἰσεκύλισα. Cod. ut vett. editt. perperam εἰσεκύλησα. Non magis hic quam infra 767. emendari debuit εἰσεκύκλησα.

652. τουτονὶ φυλάττετε. Quis non videt ista in Clisthenis partes transferri debuisse? Absurde vulgo mulieri continuantur. At bene in cod. distincta sunt: post τί δρῶμεν ducta lineola mutatæ personæ index.

653. ὅπως μὴ διαφυγὼν οἰχήσεται. Vulgo deficiente syllaba οἴχεται, quod e scripturæ compendio ortum videtur. Genuinam lectionem certissime restituit Dawesius. Vesp. 51.

ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν ἐς κόρακας οἰχήσεται.

De his Atticis futuris dictum ad Lys. 459.

654. τοῖς Πρυτάνεσιν. Sic bene cod. Vulgo poëtica forma Πρυτάνεσσιν, quæ ne metro quidem sustentando necessaria est.

655. μετὰ τοῦτ'. Sic cod. & editt. omnes præter novissimam, in qua, nescio unde, ἐπὶ τοῦτ'.

658. τὴν Πνύκα. Male cod. ut Juntina, τὴν πύκνα. Legitimam scripturam reposuit Zanettus & enotavit in Excerptis Scaliger. Suavis est ad hunc locum Kusterus, qui librariorum errores, ubique corrigendos, in exemplum trahit, ut probet e recto πνὺξ declinari casus obliquos πυκνὸς, πυκνὶ, πύκνα, quod absurdum est. In Pnyce,

de qua videndus Meurſius Ath. Att. II. 9. habebantur populi conciones: ideo templum in quo tunc concioni habendæ congregatæ erant mulieres, facete Comicus Pnycem appellat. διαθρῆσαι. Sic Kuſterus in notis bene. Vide ad Lyſ. 408.

659. εἶα ſecunda brevi: ſunt enim hi verſus trochaici. Male vulgo hîc & mox infra excuſum εἴα. Eſt autem εἶα adverbium adhortandi, quod ſæpe apud Comicum recurrit, maxime vero in Pace v. 459. ſeqq. Ab eo, eadem ratione, qua alia ab aliis adverbiis verba, de quibus ſupra ad v. 231. formatur verbum εἰάζω. Heſych. εἰάζων, εἶα ἐπικελεύων. Εὐριπίδης Χρυσίππῳ.

660. In cod. ut in vett. editt. inverſæ cum metri & ſententiæ labe voces: καὶ διασκοπεῖν σιωπῇ μόνον δὴ χρὴ πανταχῇ. Hîc rurſus metrum reſtituit Kuſterus. Nihil in codd. frequentius obvium, quam hujuſcemodi vocum trajectiones.

661. ὡς ὁ καιρός. *In prioribus editt. male legitur ὡς καιρὸς, omiſſo articulo ὁ, quem fulciendo metro hîc inſerui. Sic ſupra in Pluto v. 255. ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν.* KUSTERUS. Quis lecta hac nota non credat Kuſterum e conjectura *inferſiſſe* articulum ὁ? Quis ejus tergo non timeat, ne cenſoriæ virgæ ſubjiciatur vibicibus? Sed ſecuri eſtote, ô boni: tutum eum præſtabo. Eſt articulus ille ὁ non ſolum in Auguſt. cod., ſed etiam in quinque primis editionibus. Non eo nomine culpandus eſt Kuſterus, quod optima criſi verſum hunc emendatiorem exhibuerit, quam Æm. Portus: ſed quod Ariſtophanem edere aggreſſus, ne unam quidem editionum veterum, quæ alicujus eſſet momenti, conſuluerit.

665. διάριψον. Male vulgo in trochaico verſu διάῤῥιψον.

669. τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἔσται. Superior verſus & ſeqq. usque ad 673. ſunt anapæſtici, quorum ad normam hic facile redigi poteſt, &, ut opinor, debet. Reſcribe

ἔσται τοῖς ἄλλοισιν ἅπασιν.

678. ποιῶσι. Sic cod. recte. Nullum hîc uſum præſtat ν paragogicum in jambico verſu: ideo etiam v. 683. γυναιξὶ lego, non γυναιξίν.

*H 5

686. παραχρῆμά τε τίνεται. Sic cod. & Venetæ editiones. Juntina γίνεται.

689. Exclamandi adverbia ſunt extra verſum. Ad eundem modum quo hîc, ſcripta ſunt in cod. & excuſa in vett. editt. id eſt a ſeq. verſu ſeparata. In cod. ἆ ἆ: in Venetis editt. ἔα. Verſus autem deficiente ſyllaba claudicabat, vocula ποῖ ſemel tantum poſita, quam a poëta geminatam fuiſſe acute Biſetus vidit. Sic infra 1093. Pl. 417. ποῖ, ποῖ; τί φεύγετον; Confer ſupra 196. 630. Lyſ. 831.

693. ἢν μή μ' ἀφῆτ' — vulgo ἀφείητ', quod in metri & in ſermonis legem offendit. ἀφείημεν, ἀφείητε, formas eſſe Atticis inuſitatas oſtendit Daweſius p. 246. Tolerabilior eſſet codicis lectio ἀφεῖτ', legitima formatione, ſartoque metro. Sed ἢν ſubjunctivo jungi debet, itaque ἀφῆτ' reponendum erat.

697. σἠσεσθε καὶ τροπαῖον. Cod. & Juntina σἠσεσθε τροπαῖον omiſſa copula, quam Venetæ editt. exhibent, reſtitutam a Zanetto ſive ex metri neceſſitate & ſermonis indole, ſive e Comici Scholiaſte ad Plutum 453. quem deſcripſit Corinthus de Dial. p. 8. In ceteris editt. claudicat hic verſus, quem Kuſterus a ſe primo reſtitutum fuiſſe arbitrabatur. De formula ἱστάναι βοὴν vide P. Leopardi Emendatt. VII. 22.

702. Tetrameter eſt trochaicus, cujus vulgo fracti ſunt pedes, ὡς ἅπαντ' ἐστὶν τόλμης. In cod. ὡς ἅπαν γάρ ἐστιν τόλμης — oportuit ἐστί. Bene procedit phraſis, ἅπαν ἐστὶν ἔργα τόλμης καὶ ἀναισχυντίας. Aliter e Suida, quem tamen huc reſpexiſſe non liquet, Toupius Epiſt. Crit. p. 33.

ὡς ἅπαντ' ἐστὶ πλέα τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας.

Suidæ verba ſunt: ἅπαντα τόλμης πλέα κἀναισχυντίας. ἐπὶ τῶν ἰταμῶν καὶ ἀναιδῶν.

704. ἐξαράξω e certiſſima Toupii emendatione, quem vide ad Suidam I. 141. Vulgo legitur abſque metro & ſenſu:

οἷον ὑμῶν ἐξάρξω τὴν ἄγαν αὐθαδίαν.

Sed ante Toupium ſic legendum eſſe jam monuerat Reiskius, cujus, quia brevis eſt, totam notam proponam. ἐξαράξω τὴν ἄγαν αὐθαδ' —

ô quam pulchre vobis nimiam veſtram audaciam excutiam ! Confer *Dionyſ. Halicarn. Ant. p.* 38. 44. Daweſium hîc deſtituit nota illa ſagacitas. Occurrit verbum ἐξαράττω Nub. 1373. Equit. 641.

706. Hujus etiam verſus, prout vulgo legitur, metrum ſolutum:

δῆλον δῆθ᾽, ὅτι γ᾽ ἔχει μου ᾽ξαρπάσας τὸ παιδίον.

Proclive erat emendare ὁτιή γ᾽ ἔχει. Placuit mihi magis ὅτι γ᾽ οἴχεται. Sed fateor alterum præferri debuiſſe, quod a veteri ſcriptura unica tantum litera differt, eaque a librariis in hac voce alibi omiſſa. Exemplum habuimus in Lyſ. 1228. ἔχει ἐξαρπάσας valet ἐξήρπακε, formula ſatis obvia, de qua ſuffecerit legiſſe Valckenario obſervata ad Eurip. Phœn. 712.

710. Depravata eſt in omnibus libris hujus verſiculi ſcriptura. In cod. ἀλλ᾽ οὖν ἥκιστ᾽ ὅθεν ἥκεις. In quinque vett. editt. ἀλλ᾽ οὖν ἥκεις θ᾽ ὅθεν ἥκεις. Primus Frobenius copulam exſulare juſſit, ediditque ἀλλ᾽ οὖν ἥκεις γ᾽ ὅθεν ἥκεις. Quæ lectio deinceps, licet abſurdiſſima, per ceteras editt. propagata fuit. Ad ſenſum & prout flagitat ſermonis ratio, repoſui,

ἀλλ᾽ οὔθ᾽ ἥξεις ὅθεν ἥκεις.

οὔτε ἥξεις ὅθεν ἥκεις, οὔτε φαύλως ἀποδρὰς λέξεις. Vides quam bene nunc omnia cohæreant.

726. Hic verſus & tres ſequentes vulgo Choro continuantur. Eos ego haud melius omnes Mulieri VI. tribui. Quæ ad latus hujus verſus minio valde diluto & tenuiſſimis characteribus ſcripta ſunt in codice, aut negligenter legi, aut quid ſibi vellent non ſatis perſpectum habui. Nunc rem teneo. Literarum compendia hoc ſignificant: πρὸς τὰς γυναῖκας (oportuit πρὸς τὴν γυναῖκα) ſcilicet præcedentem Chori ſermonem ad Mneſilochum directum fuiſſe, hoc autem verſu ad mulierem converti. Sed Mulieris VI. perſona verſui 728. præfigi debuit, quod manifeſto oſtendit cum metri mutatum genus, tum verſus 739. Poſtquam Chorus mulierem incitavit, ut adſumtis ſociis ligna aggereret, Mneſilochumque combureret, ſtatim illa juſſa capeſſit, & cum famula abſcedens huic dicit: *age, ô Mania, ſarmenta*

arcessamus. Moxque in scenam cum sarmentis reversa eidem suæ famulæ ait:

παράβαλλε πολλὰς κληματίδας, ὦ Μανία.

Deleat itaque lector Mulieris personam ante v. 726. eamque margini adscribat ante versum 728. — χρῆν σ' ἐκφέρειν τε. In cod. χρὴ μ' ἐκφέρειν τε. In Juntina χρήν σ' ἐκφέρειν τε. Qua in scriptura præter accentum impersonalis verbi nihil mutandum erat. Zanettus tamen pro χρῆν edidit χρή.

730. σὺ δὲ τὸ Κρητικόν. Sic bene Kusterus in notis: vulgo σὺ τόδε τὸ Κρητικόν. Quod autem ait ille syllabam redundare, id falsum est:

ὕφαπτ | ε και | καὶται | θε συ το | δε το κρη | τικον.

Sed anapæstus tribrachy subjectus minus modulatum versum facit: quod vero præcipuum est, particulam adversativam δὲ sententia flagitat, non autem demonstrativum τόδε. Hesych. Κρητικόν. ἱμάτιον λεπτὸν καὶ βραχύ. τὰ γὰρ τοιαῦτα, Κρητικὰ ἔλεγον. Ad quam glossam vide Interpretes.

735. ποτίστατα. De hac superlativi formatione Atticis scriptoribus familiari agit Eustathius ad Odyss. p. 1441. plurimis adductis exemplis. Sic Ran. 91. λαλίστερα. Pl. 27. κλεπτίστατον. Acharn. 425. πτωχίστερον.

745. τυννοῦτον ὄν; τυννοῦτο. Vulgo bis τυνοῦτο. Cod. priore loco τυνοῦτον, bene saltem quoad vitatum hiatum. Dicitur τυννοῦτον & τυννοῦτο in neutro, ut τοσοῦτον & τοσοῦτο.

746. γέγονε. Vulgo γέγονεν.

747. σχεδὸν τοσοῦτον καὶ ὅσον ἐκ Διονυσίων. Sic cod. & vett. editt. omnes. Kusterus nescio unde, χ' ὅσον ἐκ τῶν Δ. Observa autem in hoc versu quater recurrere eundem sonum ου. Scribe σχεδὸν τοσοῦτο καὶ ὅσον —

748. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί. Hic certe particula μὰ per se negat, quum nec præcedat nec sequatur alia negatio, nec particula adversativa. Sic rursus infra 897. Eq. 336. 339.

749. ἐμπίμπρατε. Vide ad Lys. 311.

754. Suidas: σφαγεῖον, τὸ τοῦ αἵματος δεκτικὸν ἀγγεῖον, ὃ εἶπεν ὁ ποιητὴς (Od. γ'. 444.) ἀμνίον.

758. Creticam veſtem, qua bibacula mulier utrem vini plenum involverat, ut ſpeciem infantis præberet, projicit ei Mneſilochus, tanquam victimæ pellem. Alludit autem ad ſacrorum morem, quo ſacerdotibus cedebant reliqua e victimis, ſcilicet pelles & κωλαῖ. Vide Petitum de Leg. Att. p. 75.

760. ἐκκορέω idem ſignificat, quod διακορέω, de quo ſupra ad v. 480. & ſic forte intelligendus eſt Heſychius in gloſſa· ἐκκοροῦσι, φθείρουσιν. At hîc valet τὴν κόρην ἀφαιροῦμαι. Ludit in ambiguo Comicus: *Quis te devirginavit?* pro *Quis tibi puellam tuam ademit?* Priori modo ambiguitas in verſione exprimi poterat, idque eo magis fieri debuit, quod ſequens verſus nulli alii rei additus videatur, quam ut ambiguo ἐξεκόρησε interpretamento ſit. *Miſerrima Mica, quis te devirginavit? quis dilectam & unicam filiolam tibi eripuit?*

766. τίς ἐπίνει'; Malè vulgo ſine eliſione ἐπίνοια.

767. κἄμ' ἐσκυλίσας. Neſcio quî Kuſtero in mentem venerit genuinum hîc eſſe ἐσκυκλήσας, quod etiamſi codd. præſtarent, tamen vulgato anteponendum non eſſet.

768. Sic exhibent hunc verſum duæ noviſſimæ editiones:

οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε δὴ, τίν' οὖν ἄγγελον.

Quartam ſenarii ſedem deturpat trochæus, cujus vitii neutri editorum quicquam ſuboluit. Vellem Kuſterus nos docuiſſet, unde hanc lectionem haberet, quæ in nulla vett. editt. reperitur. Habent illæ omnes, οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε, τίν' οὖν ἄγγελον.
& ſic etiam in cod. ſcriptum eſt, deficiente ſyllaba, quæ quintum expleat pedem. Præterea ſolæca eſt locutio τίν' ἄγγελον πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν; Ad loquendi normam oportet τίν' ἄγγελον πέμψω ἐπ' αὐτόν; vel τίν' ἄγγελον πέμψαιμ' ἂν ἐπ' αὐτόν; Hinc proclive erat Comico manum ſuam reſtituere.

οὐ φαίνετ' οὔπω. φέρε, τίν' ἂν, τίν' ἄγγελον
πέμψαιμ' ἐπ' αὐτόν;

Voculam τίν' geminatam librarius ſemel tantum poſuit, cujus ſocordiæ

compluria jam obſervata exempla, tum οὖν pro ἂν ſcripſit. Prius vidit Orvillius ad Charit. p. 200. fugit eum poſterior labes. Vocis τίνα elegans eſt repetitio, & hæſitanti apprime conveniens. Ran. 120.

φέρε δὴ, τίν' αὐτῶν σοι φράσω πρώτην; τίνα;

460. ἄγε δὴ, τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; τίνα;

771. Hic locus vulgo mendoſus & mutilus eſt:

ἀλλ' οὐ πάρεισιν αἱ πλάται.

πόθεν οὖν γένοιντ' ἂν μοι πλάται; πόθεν;

Alter verſus toto pede mancus eſt. Orvillius loco ſupra citato legendum cenſet:

πόθεν οὖν γένοιντ' ἂν μοι πλάται; πόθεν; πόθεν;

Quod aliis ſe approbabit, aliis ſecus. Sed pedis defectus non unice conſiderandus erat. πλάται in hoc verſu indefinite poſitum eſt ſine articulo, recte. Cur, quæſo, eidem nomini in ſup. v. additus eſt articulus, tanquam ſi de certis quibusdam & definitis palmulis ageretur, quod falſum eſt? μοι in priore verſu poſuerat poëta, quod in altero fuit interpolatum. Vide an Comici manum agnoſcas:

ἀλλ' οὐ πάρεισί μοι πλάται.

πόθεν οὖν γένοιντ' ἂν ἀθλίῳ πλάται; πόθεν;

Adjectivum ἀθλίῳ ſuperſcriptum fuit pro declaratione μοι, quod ſe in locum genuinæ vocis ſubornavit, non perſentiſcente librario legitimum ſic pedum numerum imminui.

773. Cod. ut vett. editt. τί δ' ἂν εἶτα διά τ' ἀγάλμαθ' — Genuinam lectionem perite reſtituit Kuſterus e Suida in Παλαμήδης.

782. ποίαν αὔλακα. Sic bene cod. & ſex primariæ editt. In recentioribus neſcio unde ὁποίαν.

784. κείνῃ, ταύτῃ· ταχέως χρή. Vulgo κείνα. ταῦτα ταχέως χρή. Scilicet non viderunt verſum eſſe anapæſticum, ut ſuperiores. Oportebat ſaltem κείνᾳ, ταύτᾳ· ταχέως χρή. Sed Doriſmus ab hoc loco alienus eſt. E pravis Græcis prava latina dedit Kuſterus: *feſtinate per omnes vias illuc: hæc enim fieri cito oportet.*

792. κἂν ἐξέλθοι. Sic cod. Vulgo ἐξέλθῃ. Perperam in cod. θύρασιν.

795. παίσασαι. Male vulgo παίζουσαι, contra manifestum sensum & temporum rationem. Non dormiunt *ludentes*, sed *postquam luserunt*.

807. ὑμῶν οὐδείς. Typothetæ culpa in novissima Batava excusum ἡμῶν.

809. οὐδ' αὐτὸς τοῦτό γε φήσεις. Verum est, quod ait Kusterus, melius processurum sensum, si legatur φήσει: & hoc reponi debuit.

812. ὑφέληται. Sic optime cod. Vulgo ἀφέληται. Signatum hîc est verbum ὑφελέσθαι, *suffurari*.

813. κλέψασ' αὐθήμερον. Male vulgo sine elisione κλέψασα.

815. ἀποδείξαιμεν. Vulgo ἀποδείξομεν claudicante metro & solœca phrasi. ἡμεῖς πολλοὺς ἀποδείξαιμεν ἄν.

824. ἀνδράσι & v. seq. ἀπόλωλεν flagitat anapæstici metri lex, quod non animadverterunt editores. ἀνδράσι est in cod. cujus hic non requiritur consensus. Vulg ἀνδράσιν & ἀπόλωλε.

828. ἐν ταῖς στρατιαῖς. Cod. στρατειαῖς. Vide ad Lys. 592.

832. χρῆν γὰρ — Vulgo χρή. Illud ad sensum & ex indole linguæ melius est. Sic infra 842.

834. Στηνίοισι. Cod. ut vett. editt. τηνίοισι. Genuinam lectionem erudite restituit Kusterus. Vide Hesychii interpretem ad glossam Στήνια.

835. αἷσιν ἡμεῖς ἤγομεν, pro ἃς ἡμεῖς ἤγομεν. Attica constructio est notissima, quam semel animadvertisse satis erit. Hic ex metri lege aliter scribi non potuit. Sed ubi casum verbi non respuit versus, illum sæpe pro casu nominis posuerunt librarii; ut Pl. 1128.

οἴμοι δὲ κωλῆς, ἧς ἐγὼ κατήσθιον.

Vesp. 907. τῆς μὲν γραφῆς ἠκούσαθ', ἧς ἐγραψάμην.

Utrobique vulgo legitur ἥν. In Sophoclis Electra 636.

ὅπως λυτηρίους
εὐχὰς ἀνάσχω δειμάτων, ὧν νῦν ἔχω.

Cod. unus habet ἃ νῦν ἔχω.

836. εἰ — τέκοι, ut supra 832. ex linguæ indole scribi debuit. Solœce vulgo ἦν — τέκοι. Eadem menda inquinatus est v. 842. ubi

pro ἢ χρῆν, εἰ δανείσειέν τινι, in recentioribus editt. legitur ἢ χρῆν, κ' ἂν δανείσειέν τινι: quo nihil magis ſolœcum. Præterea κ' ἂν a neſcio quo interpolatum fuit. Cod. χρήματ' ἣν χρῆν ἂν δανείσειέ τινι. Juntina: χρήματα τ' ἣν χρῆν ἣν δανείσειέ τινι. Venetæ, χρήματα τῇ χρῆν ἣν δανείσειέ τινι. Vides lectionem librorum omnium mendoſam eſſe, in nullo tamen vetere eſſe κ' ἤν.

838. σκάφιον ἀποκεκαρμένην. Hîc σκάφιον genus tonſuræ notat. Heſych. σκάφιον — εἶδος κουρᾶς τῆς κεφαλῆς, ὃ κείρεσθαι φασὶ τὰς ἑταιρευούσας· εἶναι δὲ περιτρόχαλον. Ad hunc Comici locum reſpexit Euſtathius ad Iliad. p. 907. l. 41. At in Av. v. 806.

σὺ δὲ κοψίχῳ γε σκάφιον ἀποτετιλμένῳ.

σκάφιον non jam *tonſuram* notat, ſed ipſum *caput*, ut e Salmaſii obſervatione ad illum locum oſtendetur.

846. ἰλλὸς γεγένημαι προσδοκῶν. Sic libri omnes recte. Erudite nugatur Kuſterus, falſam conjecturam exemplis illuſtrans, quæ nihil huc faciunt, αὖος γεγένημαι προσδοκῶν. Mneſilocho deflexis oculis indeſinenter ſpectanti verſus eam partem, qua ſe viſurum ſperabat accedentem Euripidem, contigit id quod natura fert, quodque nemo non expertus eſt, ſi diu oculorum aciem aliquo intenderit, ut dolerent ei oculi, eosque movere non poſſet, ita ut, vel invito eo, ſemper verſus eandem partem converſi manerent, licet eo non amplius ſpectaret, quod eorum eſt, qui ἰλλοὶ, *ſtrabi*, dicuntur. *Quis unquam*, ait Kuſterus, *vel legit vel audivit aliquem exſpectando ſtrabum factum fuiſſe?* Non, *exſpectando*, ſed *ſpectando*, an is quem exſpectaret veniret, ſtrabus factus eſt. Unum altero intelligitur, qui tropus, ni fallor, συνεκδοχὴ appellatur. Si quis aliquid *exſpectat*, eo *ſpectat*, unde illud venire poſſit. Eadem prorſus loquendi forma utitur Plautus Men. V. 3. 6.

Lumbi ſedendo; oculi *exſpectando* dolent.

Sic enim in Plauti codd. & optimis editt. legitur: perperam in recentioribus *ſpectando*. Quod autem in Excerptis Scaligeri reperitur ἄλλος, ab αὖος multo remotius, quam ab ἰλλός, id nauci non eſſe manifeſtum eſt. Sed qua brevitate & obſcuritate concinnata ſunt iſta

Excerpta,

Excerpta, nescimus unde hanc lectionem protulerit eorum redactor, an e scripto libro, an e conjectura. Si aliquo in codice scriptura illa reperta fuerit, error inde ortus est, quod olim initiales literas non scribebant librarii: vacuum relinquebant spatium, quo calligraphi manu litera auro variisque coloribus pingenda erat. Si forte librarius in vetus exemplar incidit, ubi hoc loco majuscula litera omissa fuerat, quum λλος reperiret, quid imperito homini prius in mentem venire debuit quam notissimum vocabulum Ἄλλος? & hoc fundamento nititur Kusteri emendatio. Confer Hemsterhusium ad Hesychii glossam ἰλλώπτειν. — ὁ δ' οὐδέπω. Subauditur ἥκει, προσέρχεται, φαίνεται, vel simile quid. Nihil in familiari & comico sermone tritius. Hoc tamen etiam in iisdem excerptis sollicitatum video, proposita lectione προσδοκῶν Εὐριπίδην: qua admissa, nihil erit quo referantur sequentia, τί δῆτ' ἂν εἴη τοὐμποδών;

852. κυκανᾷς. Sic ad metri legem scribendum esse, viderunt interpretes. Qui supra v. 429. in textu reposuerat κυρκανᾷς, hic eadem ex causa Berglerus κυκανᾷς reponere debebat, quod fecisset utique, si ipse Comicum edidisset. Utrumque dicitur κυκανᾷν & κυρκανᾷν. Etymol. M. κυκανᾷ, ἀπὸ τοῦ κυκῶ, τὸ ταράττω· ἐὰν δὲ κυρκανᾷ, πλεονασμῷ τοῦ ρ. — Hesych. κοικύλλειν, περιβλέπειν. Cetera apud eum vide.

853. πικρὰν Ἑλένην ὄψει τάχ'. In Av. 1468.

πικρὰν τάχ' ὄψει στρεψοδικοπανουργίαν.

Similem minandi formulam observavi in Apollonio III. 375. Alius ejusd. poëtæ locus Comico nostro admoveri poterat. Est ubi Jason ad Argum ait L. III. 487.

μελέη γε μὲν ἧμιν ὄρωρεν

ἐλπωρὴ, ὅτε νόστον ἐπετραπόμεσθα γυναιξίν.

quod simile est Calonicæ sententiæ Lys. 31.

ἐν ταῖς γυναιξίν; ἐπ' ὀλίγου γὰρ εἴχετο.

855. Est initium dramatis Euripidei, ubi v. 2. legitur ψεκάδος. Vulgati Comici libri habent ψακάδος, quod perinde est; & sic etiam in cod. scriptum. Sed primæ syllabæ superscripta ab eadem manu

litera ε. Tertium verſum ridiculi cauſa immutavit Comicus: apud Tragicum legitur:

λευκῆς τακείσης χιόνος ἀρδεύει γύας.

859. Verſus ex Euripidis Helena 16.

861. ἐστι; Φρυνώνδας. Editt. omnes ἐστιν contra metri legem. Recte cod. ἐστι.

862. Ἑλένη δ' ἐκλήθην. Ex Euripide v. 22. — γίγνει. Male vulgo γίγνῃ.

864. Ex Euripide v. 52.

866. Verſus eſt ex Helenæ prologo 49. Male in Comici editt. excuſum ὅδ' ἄθλιος, pro ὁ δ' ἄθλιος.

867. Μενέλεως, Attice. Vulgo Μενέλαος.

868. Helena apud Euripidem bis ait v. 56. & 301.

τί δῆτ' ἔτι ζῶ; —

870. μὴ ψεῦσον. Veteribus Grammaticis tanquam novum & inuſitatum hoc enotatum. Vetandi particula μὴ cum aoriſtis ſubjunctivis conſtrui ſolet. Vide Kœnium ad Corinthum p. 6. ubi ſimile adducitur exemplum e Lyſiſtrata, μὴ φίλησον, quod in illa fabula non reperietur in poſterum. Vide quæ notavimus ad v. 1036.

871. Verba ſunt Teucri in Euripidis dramate v. 68. Verſus qui ſequuntur duos non memini apud Euripidem legiſſe.

872. ὅστις ξένους δέξαιτο. Mallem ὃς ἂν ξένους δέξαιτο. In Euripidis dramate legitur v. 443.

τίς ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
ὅστις διαγγείλειε τἄμ' εἴσω κακά;

Sed ibi poſitum ἂν cum priore verbo, alteri etiam ſervit. Hujus loci diverſa ratio eſt.

874. Traducta etiam hæc ex Euripidis Helena v. 467.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. τίς δ' ἥδε χώρα; τοῦ δὲ βασίλειοι δόμοι;
ΓΡΑΥΣ. Πρωτεὺς τάδ' οἰκεῖ δώματ'· Αἴγυπτος δὲ γῆ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ. Αἴγυπτος; ὦ δύστηνος, οἷ πέπλευκ' ἄρα.

875. Audito Protei nomine, veteris hiſtoriæ mulier imperita credit de quodam Athenienſe illos loqui, cui nomen fuerat Proteas.

Similis eſt facetiæ, quod apud Molierium noſtrum (*La Comteſſe d'Eſcarbagnas*, *Sc. XVI.*) ridicula muliercula audito Martialis Poëtæ latini nomine, ait: *Quoi? Martial fait-il des vers! je penſois qu'il ne fit que des gands.* Proteæ Epiclis filii, Athenienſium claſſis præfecti meminit Thucydides.

879. Hic verſus toto pede mutilus vulgo legitur: πείθει τι τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ; Satis probabiliter ſic ſupplevit Scaliger:

πείθει τι τῷ κακῷ κακῶς ἀπολουμένῳ;

Non minus probabile eſt & uſitatum, quod dedi:

πείθει τι, ὦ μέλε, τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ;

Eſtque hic verſus altero numeroſior.

880. Θεσμοφόριον τουτογί. Sic bene Juntina & exinde quatuor editt. vett. In Frobeniana τουτονὶ, ut mendoſe ſcriptum in cod. ex facili permutatione literarum ν & γ. Recentiores τουτοί. Nullis inſpectis vett. libris, τουτογὶ ſuadebat Kœnius ad Corinthum p. 56.

881. Apud Euripidem 473. aliis verbis idem quærit Menelaus:

ἔστ' οὖν ἐν οἴκοις, ὅντιν' ὀνομάζεις, ἄναξ;

Et mox, poſtquam audiit Proteum fato functum eſſe, filiumque regni heredem reliquiſſe, de hoc rurſus quærit:

ποῦ δῆτ' ἂν εἴη; πότερον ἐκτὸς, ἢ 'ν δόμοις;

Hunc verſum feciſſe videtur Comicus, ut Euripidem taxaret ob frequentem uſum nominis ἐξώπιος.

886. Anus apud Euripidem v. 474. τόδ' ἐστὶν αὐτοῦ μνῆμα.

889. τί δὲ δὴ σὺ θάσσεις. Perperam vulgo titubante verſu, τί δὲ σὺ θάσσεις; vide notata ad Lyſ. 372. Orvillius ad Charit. p. 147. τί δαὶ σὺ θάσσεις, vel τί δὲ σὺ θοάζεις legendum cenſet.

891. Helena in Prologo apud Euripidem v. 62.

παῖς ὁ τοῦ τεθνηκότος

θηρᾷ γαμεῖν με.

895. τοὐμὸν σῶμα, id eſt με. Periphraſin Euripidi uſitatam irridet. Alceſt. 647.

οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατήρ.

Conf. Heracl. 91. 529.

896. ἡ κακορρόθοῦσά σε. Vox tragica, ut ſunt aliæ omnes quibus utitur Comicus in hac parodia, Tragicorum, Euripidisque maxime, ſtylum ſalſe perſtringens. Verbum κακορρόθεῖν legitur in Æſchyli S. Th. 578. ex noſtra emendatione:

καὶ τὸν σὸν αὖθις ὁμόσπορον κακορρόθῶν.

898. εἰμὶ Κριτύλλα γ' Ἀντιθέου Γαργηττόθεν. Emendate ſic liquido ſcriptum eſt in cod. Ridicula eſt lectio Juntinæ editionis:

εἰ μὴ Κριτύλλα γ' ἀντὶ θεοῦ γὰρ γηττόθεν.

quam ſervant vel totam, vel partim aliæ vett. editt. E tribus mendis duas ſuſtulit Zanettus excudendo εἰμὶ & γαργηττόθεν. Tertia ἀντὶ θεοῦ Berglero conſideratione digna viſa eſt, eique *nimis ineptam* ſuggeſſit notam.

900. Antigone in Eurip. Phœniſſis Creonti ait v. 1687.

ἦ γὰρ γαμοῦμαι ζῶσα παιδὶ σῷ ποτε;

901. Μενέλεων. Sic ex metri neceſſitate hoc loco legendum: vulgo Μενέλαον, ſyllaba in verſu reduntante. In cod. προδοῦσα Μενέλαον ἐμὸν ἐν Τροίᾳ πόσιν. Quo quidem modo conſtant numeri: ſed deſideratur articulus, quem abeſſe non patitur linguæ ratio.

904. Apud Euripidem Herc. Fur. 515. Megara præter ſpem maritum Herculem videns, Amphitryoni ait:

ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ', ἢ τί φῶ;

cui reſpondet ſenex:

οὐκ οἶδα, θύγατερ· ἀφασία δὲ κἄμ' ἔχει.

In Helena autem Menelaus uxori ſuæ, quam nondum agnovit, ait, v. 556.

ὡς δέμας δείξασα σὸν,

ἔκπληξιν ἡμῖν ἀφασίαν τε προστίθεῖς. BERGLER.

Confer quæ notavit in Epiſt. Cr. II. p. 61. elegantiſſimus Ruhnkenius ad Apollonii verſum:

ὡς ηὔδα. Κύπριν δ' ἐνεοστασίη λάβε μύθων.

905. Hic verſus ex Euripideo in Helena 565. paululum immutatus.

τίς εἶ; τίν' ὄψιν σὴν, γύναι, προσδέρκομαι;

Quatuor sequentes ex Euripidis dramate nulla mutatione desumti. In primo utriusque poëtæ exemplaria habent αὐτὸς, cujus loco ad scribendi normam reponimus ὡὐτός. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 340.

910. In Helena v. 572. legitur:

ἐγὼ δὲ Μενελάῳ γέ σ'· οὐδ' ἔχω τί φῶ.

Ultimam versus partem ridiculi causa mutavit Comicus, servata quadam soni similitudine, τι φω, ιφυων, Euripidi natalium sordes, & matrem λαχανοπωλήτρίαν identidem objiciens. In cod. ut in vett. editt. legitur,

ἐγὼ δὲ Μενέλαον ὅσα γ' ἐκ τῶν ἀφύων.

Manifestæ corruptelæ, quæ tamen unicam afficit literam, medelam ex Euripide arcessivit Kusterus, clausulam tragici versus comico hemistichio adsuens. Insulsum est, quod conjecit Berglerus, ὅσα γ' ἐκ τῶν ὀφρύων. Genuinam lectionem, apud Suidam latentem in ἰφύη, sagaciter detexit, & ingeniose adseruit Piersonus ad Mœrin pag. 7. qui omnino adeundus:

ἐγὼ δὲ Μενελάῳ σ', ὅσα γ' ἐκ τῶν ἰφύων.

Oleris agrestis species est ἴφυον, cujus meminit iterum Comicus in Phœn. fragm. I. quo ex loco de syllabarum quantitate constat. In sup. versu recte apud Tragicum legitur εἶδον, non, ut in Comici editt. ἴδον. Vide notam ad Lys. 759.

911. Hic versus & sequens ex Helena desumti sunt. Cod. & Juntina perperam χάρας habent pro χέρας, quod reposuit Zanettus.

913. Vox πόσι in impressis omissa, codicis fide nititur, e quo etiam versum abhinc secundum edidi, qui integer senarius est.

916. κλαύσετ' ἄρα, ὅστις. Sic v. 248. οἰμώξετ' ἆρ', εἴ τις — Nulla causa est, cur cum Dawesio p. 272. scribatur κλαύσεσθαι, νὴ τὼ θεώ. Diphthongos quandoque elisisse poëtas Atticos, idque jure suo, nemo est hodie qui non agnoscat. Non omnia exempla, quæ apud Comicum occurrunt, observavit eruditus Britannus. Infra

1012. ὅτι δεῖ με γίγνεσθ' Ἀνδρομέδαν. πάντως δ' ἐμοὶ —

1178. ὀρχησομένη γὰρ ἔρχεθ' ὡς ἄνδρας τινάς.

Lys. 927. ἀλλ' οὐ δέομ' οὐδὲν ἔγωγε. — Νὴ Δί' ἀλλ' ἐγώ.

Nub. 523. πρώτους ἠξίωσ' ἀναγεῦσ' ὑμᾶς, ἢ παρέσχε μοι —
1140. οὕτως ἀπολήψεσθ', ἀλλὰ λοιδοροῦσί με.

Suntque alia multa, quæ proferre inutile eſt: ſuffecerit legiſſe, quæ in iſtum Daweſii canonem obſervavit Th. Burgeſs. In Lyſ. v. 758. vitari potuiſſet eliſio, ſcribendo cum Valckenario ad Herodot. p. 638.

ἀλλ' οὐ δύναμαί γ' ἔτ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει.

922. αἰγυπτιάζειν hic eſt vox anceps. Tam enim ſignificare poteſt *de Ægypto quædam garrire, vel loqui;* quam *Ægyptiorum verſutiam & fraudulentos mores imitari.* Eo enim nomine gens illa olim male audiebat; unde proverbium:

δεινοὶ πλέκειν τὰς μηχανὰς Αἰγύπτιοι. KUSTER.

924. ὑπαποκινητέον. Idem compoſitum repoſui Av. 1011.

κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.

926. ἤνπερ ἐμπνέω. Ad verbum, *ſi modo vixero.* Nam ἤνπερ per ſe ſignificare non poteſt *quoad.* Scribere potuit Comicus ἐς τ' ἂν ἐμπνέω.

927. ἢν μὴ προλίπωσ' αἱ μυρίαι με μηχαναί. Sic bene Kuſterus in notis poſt Scaligerum. Vulgo προλείπωσ', redundante ſyllaba, quia in μυρίαι prima neceſſario producitur, ut ſupra 475. 555. Lyſ. 355. Ran. 63. Pace 521. & ſic ubicunque occurrit vel ſimplex vel compoſitum.

928. αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν. *Funis quidem iſte piſcium attraxit nihil.* Proverbium translatum a piſcatoribus qui ſæpe hamum retrahunt inanem. Eo alluditur Veſp. 175. ἀλλ' οὐκ ἔσπασε ταύτῃ γ' —

929. ὃν ἔλεγ' ἡμῖν. Sic cod. Vulgo immodulate ὃν ἔλεγεν ἡμῖν.

935. ὀλίγου μ' ἀφείλετ' αὐτὸν ἱστιοῤῥάφος. Sic bene cod. Perperam vulgo ὀλίγον, quod recte emendavit Daweſius p. 330. Confer notam ad Lyſ. 31. Nub. 722. ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι. Male autem vertit Kuſterus, *ſutor ille fraudum,* tanquam ſi certum aliquem & notum deſignaret hominem. Mulier Euripidem non noverat; ignorabat, quis eſſet ille homo, qui ſub perſona Menelai Mneſilochum abducere tentaverat: nec amplius Euripides erat in ſcena;

eum itaque nullo modo designare poterat. In eodem errore versatur Dawesius, rescribi volens οἰσῃιοῤῥάφος. Eo sensu ex Atticismi indole scriptum oportuisset geminato articulo ὁ ἀνὴρ ὁ ἱσῃιοῤῥάφος. Sed subauditur hîc indefinitum τις, cujus non infrequens ellipsis, & verti debuit, ut feci, *veterator nescio quis*.

939. τί σοι χαριοῦμαι; Sic ex Atticæ dialecti usu scribendum. Vulgo χαρίσομαι. Vide Piersonum ad Mœrin p. 106.

941. ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς. Sic recte cod. ut Kusterus in notis emendandum censuit. Vulgo omissa præpositione ἵνα μὴ κροκωτοῖς. Similis erat menda in Euripidis Oreste v. 800.

943. ἔδοξε. Perperam vulgo cum metri labe ἔδοξεν.

944. τοῖς παροῦσι. Sic quidem libri: sed mendose. Legendum τοῖς παριοῦσι, quod in versione expressi. In Ran. 748. recte Kusterus reponit ἀπίῃς pro ἀπῇς. Confer Vesp. 623. Proclivis error in permutatione horum verborum, cujus contrarium exemplum observavi ad Apollonium II. 195.

947. Prout vulgo in quatuor lineas hic & sequens versus divisi sunt, non temere quis opinabitur editores fugisse, anapæsticos eos esse tetrametros, quorum ad legem in priore scriptum oportuit ταῖσι γυν — non, ut vulgo ταῖς. παίσωμεν a Zanetto recte emendatum fuit, quum in Juntina esset πέσωμεν, quæ codicis etiam scriptura est.

951. ξυνεπευχόμενος. Sic optime cod. Vulgo ξυνευχόμενος. Vide notam ad Lys. 408.

952. τοιαῦτα μέλειν. Perperam Juntina μέλλειν contra metrum & sensum. Illud bene restitutum in Venetis Zanetti cura: sed ut supra πέσωμεν, hîc μέλλειν revocarunt posteriores editores.

968. εὐφυῆ. Magis Atticum esset εὐφυᾶ, ut Nub. 76. ὑπερφυᾶ. Sed illud in chorico cantico locum suum tuetur.

975. Senarius est, ut v. 983. qui vulgo male digesti sunt.

982. διπλῆν χεροῖν χορείαν. Sic bene Zanettus edidit. In cod. duo præcedentes versus omissi: hic autem sic scriptus est: δὲ πλὴν χαίρειν χορείας. In Juntina διπλὴν χαίρειν χορείας. Hesych. διπλῆ. ὀρχήσεως εἶδος, ἢ κρούματος: ad quam glossam vide Interpretes. Quod Bisetus

conjecerat, Kuſteruſque in verſione expreſſit, διπλῆν, χάριν χορείας, haud ſane ineptum eſt.

986. τόρευε πᾶσαν ᾠδήν. Probabiliter Bentleius loco ad v. 56. citato legit τόρνευε πᾶσαν ᾠδήν.

1001. Lictor Scytha barbare loquitur, quod neminem fugit: neque id monere neceſſe erat. Sed aliud quid erat, quod animadvertere debebant editores, Scythæ ſermonem, licet barbarum, numeris tamen concluſum eſſe, utpote qui pars ſit comœdiæ metro ligatæ. Barbariſmi ſunt perſonæ, at verſus poëtæ ſunt, iique omnes ad metricas leges exacti eſſe debent. Nec aliter ſe apud nos res habet: ſi quando comicus poëta aut ruſticum, aut peregrinum in ſcenam inducit, mixobarbarum ei ſermonem tribuit, numeros tamen & ὁμοιοτελεύτου leges obſervat. Uno verbo in comœdia metro ligata perſonæ omnes verſu loquuntur. At nimium quantum in Scythæ hujus partibus indulſerunt ſibi librarii & editores, cujus ſermonem diligenter ad numeros revocabo. Et primo quidem in vulgatis libris mendoſe circumfertur hic verſus:

ἐνταῦθα νῦν οἰμώζει πρὸς τὴν αἰτρίαν.

Vides ſpondeum in quarta ſede. Cod. & vett. editt. οἰμώξει. Lege οἰμῶξι. Adumbratum hoc ex Æſchylo, apud quem Robur poſtquam Prometheum ſcopulo adfixit, ei dicit v. 82. ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε. Præterea e Scythæ ſermone aſpiratio abeſſe debet; ut αἰτρίαν, ſic ἐνταῦτα ſcribendum erat. Hoc ſemel obſervaſſe ſatis erit.

1002. μή μ' ἱκέτευε σύ. Male vulgo μή μ' ἱκετεύση σύ.

1005. Vulgo legitur ſine ulla metri forma, nec ad ſenſum ſatis perſpicue:

ἔτι μᾶλλον βουλῆς. — ἀτλαταὶ, τατλαταί.

1007. πέρ' ἐγὼ ξυνίσκι φορμὸς, ἵνα πυλάξι σοι. Sic eſt in cod. Sed emendanda erat ſcriptura, πέρ' ἐγὼ 'ξενίσκι — id eſt φέρ' ἐγὼ ἐξενέγκω φορμὸν, ἵνα φυλάξω σε. Peſſime vulgo ξεινίσκι & πυλάξη, ita ut nec ſecundam, nec ſextam ſedem pes teneat legitimus. In ligno jam vinctus erat Mneſilochus, quod ſtatim factum fuit, poſtquam Prytanis v. 930. lictorem juſſit eum vincire. Scythæ nihil

aliud e mandatis exſequendum ſupererat, niſi ut vinctum eum obſervaret, impediretque ne quis ad eum accederet: ne ſtando defatigetur, ſtoream petit, in qua recumbat. Non video quî Toupio ad Suidam III. 192. in mentem venire potuit φορμὸν hîc pro fune accipi debere.

1013. δῆλον οὖν ἐστίν γ' ὅτι. Sic bene Kuſterus in notis. Vulgo ruente verſu δῆλον οὖν ἔσθ' ὅτι.

1016. Vulgo legitur πῶς ἂν ἀπέλθοιμι, καὶ τὸν Σκύθην λάβοιμι. *Utinam abire queam & Scytham comprehendere!* quo nihil excogitari poteſt magis abſurdum. Sponte ſua ex his enaſcitur genuina lectio ἐπέλθοιμι — λάθοιμι.

1019. προσαυδῶσα. Vulgo προσιδοῦσα absque ſenſu. In cod. προσαιδοῦσα. Echûs implorat opem, quæ montium antrorumque incolas Nymphas alloquitur.

1022. In hoc cantico Mneſilochus modo ex ſua, modo ex Andromedæ perſona loquitur, ex animi perturbatione, quod facetiſſimum eſt.

1028. κρεμάσας. Vulgo ἐκρέμασε.

1033. Γλαυκέτης, famoſus helluo, cujus meminit iterum Comicus Pace 1008. Hujus nomine tanquam aptiſſimo epitheto ad exprimendam monſtri marini voracitatem utitur.

Poſt v. 1038. aliquid deeſſe credo.

1041. γόον φλέγουσαν. Mendoſe vulgo φεύγουσαν. Genuinam lectionem, ſi bene commemini, Musgravio acceptam fero. Sed Euripidis locum non recordor, cujus occaſione emendationem hanc protulit. Alibi, ſcilicet ad Rheſum 110. exemplum ſuppeditat commutationis verborum φεύγειν & φλέγειν. Hujus metaphoricum uſum obſervavi ad Æſch. Perſ. 393. Sequens verſus in cod. ſic ſcriptus eſt: αἶ αἶ αἶ αἶ ἒ ἒ —

1048. ἐποικτερεῖ. Sententiæ ductu hoc repoſui, pro vulgato ἀπόψεται, quod ineptum eſt.

1051. τὸν δύσμορον. Hoc etiam ſententia flagitat: abſurde vulgo τὸν βάρβαρον.

1054. λαιμότμητ' ἄχη δαιμονῶν, αἰόλα νέκυσιν ἐπὶ πορεία. Ordo eſt: ὡς ἐκρεμάσθην ἐπὶ πορεία αἰόλα νεκύων, δαιμονῶν ἄχη λαιμότμητα. Vulgo δαιμόνων, tanquam ſi eſſet pluralis genitivus, quum ſit participium verbi δαιμονᾶν. In iſtis autem δαιμονῶν ἄχη λαιμότμητα ſubauditur vel κατὰ vel διά. Perinde eſt ac ſi dixiſſet δαιμονῶν ἄχεσι λαιμοτμήτοις. Mendoſa eſt etiam vulgata ſcriptura αἰόλαν πορείαν. Ad latus olim pingi ſolitum ι, mutatum fuit in ν, quod millies contigit. ἐπὶ, quo ſenſu hîc poſitum eſt, tertium caſum regit: ἐκρεμάσθην ἐπὶ θανάτῳ. Dativus autem νέκυσιν, figura poëtis uſitata, quam Colophophoniam vocant, eſt pro genitivo νεκύων. De ea vide quæ notavi ad Eurip. Phœn. 85.

1059. ἐπικοκκύστρια. Sic recte Kuſterus e Biſeti emendatione edidit. Vett. editt. ἐπικοκκάστρια. Mendoſius cod. ἐπικοκκάστρεια.

1065. Sunt ipſius Euripidis ex Andromeda verſus, quos latinos fecerat Ennius:

Quæ cava cœli ſignitenentibus
conficis bigis --

1073. Sunt verſus anapæſtici. Vulgatum στωμυλλωμένη nec metrum admittit, nec agnoſcit græca lingua. In cod. στωμυλομένη. In Juntina στωμυλωμένη.

1083. σί λαλεῖς. Barbaro lictori σί valet τί.

1086. πώτεροπώνη; id eſt πόθεν ἡ φωνή;

1087. σὺ λαλεῖς; Sic bene cod. *Tune loqueris?*

1088. Vulgo bis κλαύσαιμι. Unde ſenſum quidem elicuit interpres; ſed depravata ſunt verba, quæ ad metri ductum reſtitui: κλαύσει — κλαύσει. Monometer eſt anapæſticus. Sequens verſus dimeter eſt, in quo male vulgo κακκασκί μοι. Eſt autem pro καγχάζεις με.

1093. Hoc & ſeq. v. quæ poſt Scytham repetere debuit Euripides verba, male omittunt cod. & impreſſi.

1102. Sic vulgo legitur hic verſus:

κάρα κομίζων — τί λέγει τῆ Γοργόνος πέρι;

ubi fruſtra numeros quæras: repono τί λέγι Γοργόνος πέρι; In Juntina aliisque vett. excuſum λέγι. In cod. verſus hic & præced. omiſſi ſunt,

1104. Γοργό τοι κἀγὼ λέγι. Sic cod. & vett. editt. Eſt autem γοργὸ pro γοργῶ, quod adverbialiter accipio, ut alibi μορμώ. Tantumdem hîc valet, ac βάλλ' ἐς κόρακας.

1106. ναῦν ὅπως, ὡρμισμένην. Eurip. Herc. Fur. 1097. τί δεσμοῖς, ναῦς ὅπως, ὡρμισμένος — Hac comparatione utuntur Tragici, ad vinculorum firmitatem ſignificandam. Attii Prometheus apud Ciceronem Tuſcul. II. 9.

> Aſpicite religatum aſperis
> vinctumque ſaxis. Navem ut horriſono freto
> noctem paventes timidi adnectunt navitæ;
> Saturnius me ſic infixit Jupiter.

E notis Bergleri.

1108. οὐκὶ μὴ λαλῆσι σύ. Id eſt οὐχὶ μὴ λαλήσεις σύ. Vulgo fractis pedibus οὐκιμι λαλῆς σύ.

1112. καὶ κλέπτο. Sic cod. & vett. editt. In recentioribus jugulato metro κλέπτω.

1114. Vulgo ſic legitur hic verſus:

σκέψαι τὸ σκύτο μῆτι μικτὸν παίνεται.

Sic autem ad eum commentatur Kuſterus: *Scaliger τὸ κύστο. Sed quis barbariſmos Scythæ, quem Ariſtophanes de induſtria vitioſe loquentem facit, emendare queat? ubi enim ſemel a recta via diſceſſeris, omnia incerta ſunt.* Bene! ſed cur, malum, Kuſterus nos non docuit, quænam ſit illa *recta via*, cui ſemper inſiſtere debeamus? Usquedum aliam quis tutiorem mihi monſtret, ea, qua cœpi, pergam, ductumque ſequar conſtantis & certi canonis metrici, ad quem exactum illud σκύτο prorſus vitioſum eſſe deprehenditur. Unde venerit difficile dictu eſt. En ſcripturam codicis: σκέψαι τὸ σκυτο μῆτι μικτὸν παίνεται. In Juntina excuſum: σκέψαι τὸ σκυτομῆτι. μικτὸν παίνεται. In Veneta, σκέψαι τὸ σκῦτοι μῆτι μικτὸν παίνεται. Iſta qui vel ſcripſerunt, vel excudi fecerunt, utique non arbitrabantur a quoquam ea intellectum iri, nedum ipſi ea intelligerent. Certum eſt mendoſum eſſe τὸ σκύτο, quod Scaliger vidit: at quod ipſe ſuggerit, τὸ κύστο, neſcio quid ei ſignificaverit. Ad eum modum, quo

barbariſſat Scytha, eſſet pro τὸν κύσθον. Sed quî ſubito ſexum mutavit Mneſilochus? Dixerat Scytha, *Virginem eum non eſſe, ſed flagitioſum ſenem:* adderetne? *Si mihi non credis, cunnum inſpice: num tibi nam parvus videtur?* Ego cum bona Kuſteri & Scaligeri venia certiſſime repono:

σκέψαι τὸ πόσθη· μή τι μικλὸν παίνεται;

id eſt σκέψαι τὴν πόσθην· μή τι μικρὰ φαίνεται; — πόσθη, ψωλὴ, *mentula.* Vide Nub. 1014. In τὸ πόσθη eadem eſt barbariſmi ratio, quæ infra v. 1126. in τὸ κεπαλὴ, pro τὴν κεφαλήν. Interrogativum eſt μή τι *num.* Æſch. Prom. 967. μή τι σοι δοκῶ ταρβεῖν;

1115. Perperam vulgo in hoc verſu geminatur adverbium δεῦρο.

1116. Prometheus apud Æſch. 275.

συμπονήσατε
τῷ νῦν μογοῦντι. ταῦτά τοι πλανωμένη
πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.

1118. οὐ ζηλῶ σι σέ. Sic cod. σι pro τι ut ſupra 1083.

1120. οὐκ ἐπλόνησά σ' αὐτό. Pro οὐκ ἐφθόνησά σοι αὐτόν. Perperam vulgo ἐπλόνησας.

1125. λύσω δεσμά. Sic bene excuſum in minoribus Batavis: in aliis manifeſto errore δέμας. Quid abſurdius quam hujuscemodi mendas revocare?

1127. ξιπομάκαιραν. Sic cod. & Juntina aliæque vett. ἀποκεκόψι pro ἀποκεκόψει: in cod. ἀποκεκόψο. Vulgo ξιπομάκαιρον ἀποκεκόψοι.

1129. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐνδέξαιτο. Sic bene Kuſterus in notis. Vulgo, claudicante verſu, ἀλλ' οὐκ ἂν δέξαιτο.

1130. Suis verbis loquitur Euripides. Sic enim ille in Medea 301.

σκαιοῖσι μὲν γὰρ καινὰ προσφέρων σοφὰ,
δόξεις ἀχρεῖος, κοὐ σοφὸς πεφυκέναι.

Megara apud eundem in Herc. Fur. 298.

φεύγειν σκαιὸν ἄνδρ' ἐχθρὸν χρεὼν,
σοφοῖσι δ' εἴκειν, καὶ τεθραμμένοις καλῶς·
ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς, ὑποβαλὼν φίλ', ἂν τύχοις.

Euripidis in eandem ſententiam exſtat verſus apud Stobæum Floril. Grotii p. 29.

δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων, οὐκ εὖ λέγειν.

1133. ἐπιτήκιζε. Perperam vulgo contra metri legem ἐπιτηκίζει. Verbum πιθηκίζω occurrit Veſp. 1290. ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα.

1135. μάστιγαν barbare pro μάστιγα, quod habent impreſſi cum abſono hiatu. In cod. μαστιγᾶν.

1150. Perperam vulgo οὖ δὴ ἀνδράσιν. Ad vitandum hiatum ſcribi debuit δῆτ' —

1162. μηδαμῆ. Vulgo μηδαμᾶ forma Dorica, quæ in ſenariis locum non habet. Lyſ. 733. μηδ' ἀπέλθῃς μηδαμῆ. Soph. Phil. 789.

ἔχετε τὸ πρᾶγμα. μὴ φύγητε μηδαμῆ.

1167. κακῶς ἀκούσετ'. Perperam vulgo & ſolœce ἀκούσαιτ'.

1169. τοῖσιν ἀνδράσιν ὑμῶν. Cohærent iſta verba. Sed haud deterius ſcribere potuit poëta ὑμᾶς διαβαλῶ, ellipſi præpoſitionis διὰ, hac conſtructione: δι' ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε, διαβαλῶ ὑμᾶς τοῖς ἀνδράσιν ἀπὸ τῆς στρατιᾶς παροῦσι. Et hoc ſincerum eſſe opinor.

1172. ὦ 'λάφιον, id eſt ὦ Ἐλάφιον. Confer not. ad v. 4.

1174. κἀνακόλπαστον. Biſeti emendationi κἀνακόλπιστον favet analogia. Formæ ſunt uſitatæ κολπόω, κολπίζω. Sed κολπάζω, ſi locum hunc excipias, exemplo caret.

1175. Περσικόν. Vide poſterioris fabulæ fragm. VI. & Meurſii Orcheſtram in ὄκλασμα & in Περσική.

1180. φύλλο. Corrige typothetæ errorem, & repone ψύλλο.

1182. τοῖσι γόνασι. Perperam vulgo claudicante verſu τοῖς γόνασι.

1185. ὡς στέριπο τὸ τιτλί' — Sic bene ſcriptum in cod. Vett. editt. ὡς τεριπὸ τὸ — abſorpta nominis στέριπο litera ſibilante a præcedente ὡς. In recentioribus ὡς τεριπὰ τὰ —

1187. κλαύσετ', ἂν μὴ 'νδον μένῃ. Vulgo ſine numeris & ſenſu, κλαυσεῖ γ', ἂν μὴ 'νδον μένῃς. Res in verſione ſatis explicata eſt. Quæ autem ante hæc verba poni debuit parepigraphe, iis vulgo ſubjecta eſt, non quidem ut adnotatio, ſed tanquam verſus fabulæ, licet

nullus ſit ſententiæ nexus, nec in verbis forma metri ulla appareat.

1188. καλὴ τὸ σχῆμα περὶ τὸ πόσθιον. Hæc eſt cod. ſcriptura, quam repræſentant vett. editt. In recentioribus labante metro καλὸ τὸ — & πόσθιον. Hoc neſcio ubi Kuſterus viderat *nates* ſignificare.

1190. Vulgo ſyllaba auctior eſt hic verſus, ſed quam metrum reſpuit: τί; οὐχὶ πιλήσει — Iſtud τί, quo ſententia bene carere poteſt, expungi debuit.

1191. ὂ ὂ ὂ παπαπαπαί. Sic optime ſcriptum in cod. Metri formam in impreſſis non habet hic verſus, omiſſis admirandi adverbiis.

1194. ναὶ, ναὶ, γράδιον. Vulgo ναὶ γραΐδιον, claudicante verſu. In cod. ναὶ γράδιον, ſyllaba deficiente. Ea eſt ipſa, quam repoſui, ſcilicet ναὶ, quod a poëta geminatum librarius ſemel tantum ſcripſit. Infra ſæpius occurrit in Scythæ ſermone γράδιον. Nec aliter ille, licet barbariſſans, id nomen proferre debuit, ac vulgari ſermone Attico tritum erat. γραΐδιον ſemel tantum, ſi bene memini, apud Comicum occurrit in anapæſtis Plut. 536. idque, ut par eſt, ſecunda brevi:

καὶ παιδαρίων ὑποπεινώντων, καὶ γραϊδίων κολοσυρτόν.

1195. ἐμοὶ χάριστο σὺ τοῦτο. Vulgo ἐμοὶ χάριστος τοῦτο, claudicante verſu. In cod. ἐμοὶ χάριστο σοῦ τοῦτο. Oportuit σὺ, quod habuimus jam ſupra in Scythæ ſermone.

1197. τὸ συβίνην. Male vulgo συβήνην. Barbare Scytha συβίνην dicit pro σιβύνην. Niſi hoc modo legatur, perit jocus in paronomaſia quæſitus a poëta infra 1215.

1198. ἔπειτα κομίζεις αὖθις. Vulgo peſſundato metro κομίζεις αὐτὴν, quod e Zanetti interpolatione eſt. In cod. & Juntina αὐτοῖς. Hoc autem depravatum eſt ex αὖτις. — ἀκολούτει. Perperam vulgo ἀκολούτι

1205. Prava interpunctione laborat hic verſus. Diſtinguendum fuit poſt τάχιστα, quod cum ὅταν cohæret:

σὺ δ' ὅπως ἀνδρικῶς,
ὅταν λυθῇς τάχιστα, φεύξει, καὶ τενεῖς,
ὡς τὴν γυν —

Valckenarius ad Theocr. ſel. Idyll. p. 31. pro καὶ τενεῖς ſuadet κἀτενὲς, quod vulgato non deterius eſt. Heſych. ἀτενὲς, ἰθὺ, συνεχές. Antiquum tamen retineo. Ordo eſt: σὺ δὲ φρόντιζε, ὅπως, ὅταν τάχιστα λυθῇς, φεύξει ἀνδρικῶς, καὶ τενεῖς ὡς τὴν γυν—

1213. ὦ γρᾳδί', ὦ γρᾳῦ. οὐκ— Male vulgo ὦ γρᾷο. οὐκ.

1214. διέβαλέ μ' ὦ γραῦς. Recte cod. διέβαλε. Vulgo διέβαλλε. Suidas: διέβαλεν, ἐξηπάτησεν — Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις· διέβαλέ μ' ἡ γραῦς, ἀντὶ τοῦ ἐξηπάτησεν. Eodem ſignificatu occurrit hoc verbum forma media Av. 1648.

διαβάλλεταί σ' ὁ θεῖος, ὦ πόνηρε σύ.

Cod. vero & Juntina habent ὁ γραῦς, mendoſe: oportuit ad metri legem ὦ, ut eſt in Venetis. Quæ autem ſequuntur verba ἀπότρεχ' ὡς τάχιστα σὺ, dicit Scytha, pharetram, quam humi temere jacentem conſpicit, vel pede, vel manu longe projiciens. Sequens verſus nec latine, nec gallice reddi poteſt. Pharetram, quam συβίνην appellat Scytha, ἐπώνυμον eſſe, recteque ſic appellari dicit, vel quia hoc pignore dato meretriculam ἐβίνησε, vel potius quia ipſe quodammodo καταβεβίνηται. Scilicet anus accepto hoc pignore os ei ſublevit, eumque *ludibrio habuit*, quod verbo καταβινεῖν exprimit. Quod Gallicum Græco καταβινεῖν verbum reſpondet, ad eundem fere modum in proletario ſermone adhibetur. Aliter hæc Kuſterus accepiſſe videtur, quantum ex illius verſione mox proponenda intelligere eſt. Scytha in ſcenam revertitur cum ſaltatrice Elaphio, quam anus ad ſe reduci poſtulaverat, ἔπειτα κομίζεις αὖθις. Meretriculæ opinatus eſt Kuſterus a Scytha dici verba iſta ἀπότρεχ' ὡς τάχιστα σύ. Quod inſulſum eſt, & a natura alienum, nedum comicum ſit. In ſcenam vix ingreſſa meretricula clam lictore elabitur, ſimul ac ille fraudem perſentiscit. Quum enim nec anum, nec ſenem ſibi commiſſum conſpicit, turbatur animi, meretriculam amittit, & præ ſtudio illos conquirendi, de hac non amplius cogitat: & ſic natura fert. Quod autem ſequitur ὀρτῶς δὲ συβίνη 'στι, Kuſterus vertit: *Sed ſalva eſt pharetra.* Tanquam ſi ea ſolatii aut ſubſidii aliquid Scythæ adlatura eſſet! At poſtremam verſus partem

ſine interpretatione reliquit, cujus ſententiam non aſſequebatur. Sic ei totus hic locus latine ſonat: *Decepit me anus. Curre hinc quam celerrime. Sed ſalva eſt pharetra. Hei mihi, quid faciam?* Vide quantum tirones hujusmodi verſione juvari queant, & quid de Ariſtophane cenſere debuerint, qui græca ejus legere non potuerunt. Fuere apud nos Gallos elegantes aliquot ſcriptores ex eorum ordine, quos vernaculo ſermone vocare ſolemus *des Beaux-eſprits*, qui de Ariſtophane mira judicia tulerunt, quem nunquam legerant niſi in latina verſione.

1222. ὦ μιαρὸ γρᾶο. Vulgo ὦ μιαρὸ γραῦ labante verſu. Quod ſupra v. 1213. male admiſſum fuerat γρᾶο, hîc ſedem ſuam tueri debebat.

1226. Hic verſus ſenarius eſt. Verba τρέχε νῦν a poëta geminata ſemel tantum ſcripſit librarius.

1227. ἀλλὰ πέπαισται. Vulgo male πέπυσται. Hoc ex altero depravatum, quod vidit Biſetus. Et hæc quidem eſt Attica forma ſatis nota, ita ut mirer Kuſterum prætuliſſe πέπαικται. Sæpe alibi & ſupra v. 983. παίσωμεν, non παίξωμεν. Ran. 388. παῖσαί τε καὶ χορεῦσαι, non παῖξαι: paulo infra παίσαντα καὶ σκώψαντα. 411. συμπαιστρίας, non συμπαικτρίας. Idque Grammaticis etiam obſervatum. Mœris: παῖσαι, Ἀττικῶς. παῖξαι, Ἑλληνικῶς. Phrynichus: παῖξαι Δωριεῖς διὰ τοῦ ξ. ὁ δὲ Ἀττικὸς, παῖσαι, καὶ παίστης, καὶ συμπαίστης διὰ τοῦ σ ἐρεῖς. Sunt autem hi verſus anapæſtici, quo metro fabulas claudere ſolet Chorus. Duo primi vulgo in unum coaluerunt: ultimus autem crurifragium paſſus eſt, τούτων χάριν ἀντιδοίτην Scripſerat poëta ἀντιδιδοίτην. In cod. ut in Juntina ἀντιδοῖτον: Zanettus ἀντιδοῖτον. bene in aliis editt. repoſita tertia perſona; ſed laboranti metro nemo tulerat opem. Fulciendo verſui reponi non potuit ἀντιδοίητην, quam formam Atticus ſermo non admittit, ut obſervatum ſupra ad v. 693.

FINIS NOTARUM IN THESMOPHORIAZUSAS.

ADDENDA

ADDENDA
notis in Thesmophoriazusas.

V. 50. πράμος. Sic cod. & impressi. Vereor ut genuina sit hæc forma, quam nescio an Doricam dicam: sane nullibi eam obviam habui. Bene Scaliger πρέμος reponebat.

74. κρύπτειν cum duplici accusativo construi personæ & rei, observatum fuit ad Æschyli Prom. 630. Hic subaudiendum est με. οὐ χρῆν σε ὄντα κηδεστὴν ἐμὸν κρύπτειν με. Sed Poëtam scripsisse suspicor:

οὐ χρῆν σε κρύπτειν ὄντα κηδεστὴν ἐμέ.

Sophocles El. 957. οὐδὲν γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι. Confer Lys. 714.

220. ἐκ τῆς ξυροδόκης. Male apud Pollucem X. 140. ξυροδόχης. Vide Eustathium ad Homerum p. 130. extrema.

263. Suidas in χαλαρὰ locum hunc profert, sic: χαλαρὰ γοῦν χαίροις φορῶν. Bona esset lectio χαλαρά γ' ἂν χαίροις φορῶν, per ellipsin sic supplendam, εἰ μή σοι ἁρμόσειεν. *Laxos gestare amares, si minus hi tibi apti essent.*

395. Menda irrepsit e recentioribus editt. in quibus legitur ὡς εὐθὺς εἰσιόντες — At vett. cum codice recte habent ὥστ' εὐθὺς — ut mox v. 400. ὥστ', ἐάν γέ τις —

533. Ut per Aglauron, ita etiam per illius sororem Pandroson jurabant Atticæ mulieres, quod constat e Lys. v. 439. εἶτ' ἆρα, νὴ τὴν Πάνδροσον — ad quem locum Scholiastes: θυγατέρες Κέκροπος Πάνδροσος καὶ Αγραύλη. (scr. Αγλαυρος) ἐκ τῆς Πανδρόσου δὲ καὶ ἡ Αθηνᾶ Πάνδροσος καλεῖται.

746. πόσ' ἔτη δὲ γέγονε; τρεῖς Χόας, ἢ τέτταρας; *Quot annos vero natus est? tres Choas, an quatuor?* Sic verti debuit. Per Χόας intelligendum τὴν τῶν Χόων ἑορτὴν, cujus frequens in Acharnensibus mentio. Agebatur hoc festum Lenæorum, seu Anthesterio-

rum die ſecundo, qui vocabatur Χόες. Vide Meurſium Gr. Fer. in Ἀνθεστήρια. Quotannis celebrabatur, quapropter aſſimulati infantis annos ſciſcitans Mneſilochus facete quærit, quot ſit Choas natus. Huic quæſtioni congruit mulieris reſponſum,

σχεδὸν τοσοῦτο, καὶ ὅσον ἐκ Διονυσίων.

Fere tantum, & quantum effluxit temporis ab ultimis Antheſteriis. Nam per Dionyſia hîc Antheſteria ſignificari, Choum quæ præcedit oſtendit mentio. Quum autem infans ille nihil aliud ſit quam uter vini plenus, rei accommodata eſt hæc annos computandi ratio. Veri enim haud abſimile eſt vini ætatem Athenienſes Liberalium numero indicaſſe. Aliæ hanc in rem apud alias gentes formulæ ſunt in uſu: in Galliæ quibusdam regionibus dici ſolet, *du vin de trois feuilles, de quatre feuilles.*

1002. Probabilior emendatio erat μή μ' ἱκετεῦσι σύ. Sic ſup. v. οἰμῶξι. v. 1108. λαλῆσι. 1127. ἀποκεκόψι. 1176. ἀνεγείρι. 1179. ὀρκῆσι, μελετῆσι, aliaque, e quibus analogiam quamdam in iſtis Scythæ barbariſmis obſervare licet.

1054. Heſych. δαιμονᾷ, ὑπὸ δαίμονος κατέχεται. Suidas: δαιμονᾷν, ὑπὸ δαίμονος κατέχεσθαι, καὶ μαίνεσθαι. Poſteriore ſignificatione, ſcilicet pro *lymphata mente furiari*, hîc adhibitum. Æſchylus S. Th. 1003.

ἰὼ πάντων πολυπονώτατοι·
ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.

Choëph. 564.

— ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς.

Eurip. Phœn. 899.

ὡς δαιμονῶντας, κἀνατρέψαντας πόλιν.

1205. καὶ τενεῖς ὡς τὴν γυναῖκα. Eurip. Suppl. 720. οἱ δ' ἔτεινον εἰς πύλας. *Illi vero curſu tendebant ad portas.* Ad quem locum vide Marcklandum.

IN RANAS.

Quatuor ſunt Mſſ. codd. ad quos Fabulam hanc contuli :

A. Regius membranaceus MMDCCXII.

B. Regius chartaceus MMDCCXVII.

C. Regius bombycinus, poſt impreſſum catalogum in Bibliothecam illatus, quo continentur Plutus, Nubes, Ranæ, cum ſcholiis & gloſſis inter verſus. Jam typis deſcripta erat Fabula, quum codicis hujus uſum nactus ſum.

D. Meus, quo continentur tres eædem Fabulæ. Codex eſt bombycinus eleganti manu ſcriptus cum ſcholiis aliquot in margine, & gloſſis inter verſus minio ſcriptis. In extrema ultimi folii pagina librarii nomen & loci ubi ſcriptus fuit codex his verbis notatum : Μιχαὴλ ὁ τοῦ Λυγγᾶ πενίᾳ συζῶν ἐξέγραψεν ἐν Ρυθύμνῃ Κρήτης.

ARGUMENTI L. 1. εἰς Αἵδου. Sic e membranis edidi. Vulgo εἰς Αἵδην. Vide not. ad Lyſ. 407. & Corinthum de Dial. p. 19.

L. 3. παρασχεῖν. E membr. vulgo παρέχειν.

L. 7. συμμεμαχηκέναι. E membr. vulgo συνναυμαχηκέναι.

L. 15. πρὸς τὸν Πλούτωνα κ. τ. Π. παρελθόντες. Sic membran. optime. Vulgo περιελθόντες, omiſſo etiam articulo ante Πλούτωνα.

L. 17. περὶ τοῦ τὴν πολιτείαν ἐξισῶσαι. Optima eſt membran. lectio. Vulgo τὴν πολιτείαν ἐξελάσαι, ubi quas omiſſas fuiſſe librarii culpa voces arbitrabatur Kuſterus, ad hunc modum reponit, περὶ τοῦ τοὺς ἀγαθοὺς τῆς πολιτείας ἐξελάσαι. Sed fruſtra eſt. Sincera iſta τὴν πολιτείαν ἐξισῶσαι ſpectant ad fabulæ locum, v. 687. ubi ipſiſſimum hoc verbum legitur : πρῶτον μὲν οὖν δοκεῖ ἐξισῶσαι τοὺς πολίτας.

L. penult. ejusd. paginæ. ἐδιδάχθη δὲ — addita e membr. particula. Mox verbis Φιλωνίδης ἐπεγράφη ſignificatur fabulam hanc non

ipsius auctoris, sed Philonidis nomine editam fuisse. Vide Kusteri notam ad Schol. Pluti 179. Testatur ipse sæpius Comicus se complures fabulas aliis poëtis edendas dedisse. Vide Nub. 530. Vesp. 1018. Equit. 513.

ARGUMENTUM METRICUM omisi, non tam ob mendas aliquot, quæ facile possunt elui, quam quod totum inficetum mihi visum est: idcirco illud inter notas relegavi. Sic autem legi debet:

> Μαθὼν παρ' Ἡρακλέους Διόνυσος τὴν ὁδὸν,
> πρὸς τοὺς κατοιχομένους πορεύεται, λαβὼν
> τὸ δέρμα καὶ τὸ σκύταλον, ἀναγαγεῖν θέλων
> Εὐριπίδην. λίμνην δὲ διέβαινεν κάτω·
> καὶ τῶν βατράχων ἀνέκραγεν εὔφημος χορός.
> ἔπειτα μυστῶν ἐκδοχή. θεράπων δ' ὁ ἰδὼν,
> ὡς Ἡρακλεῖ, προσέκοψε διὰ τὸν Κέρβερον.
> ὡς δ' ἀνεφάνη, τίθεται τραγῳδίας ἀγών·
> καὶ δὴ στεφανοῦταί γ' Αἰσχύλος. τοῦτον δ' ἄγει
> Διόνυσος εἰς φῶς· οὐ μὰ Δία γ' Εὐριπίδην.

V. 3. legitur vulgo καὶ τὴν σκυτάλην, ἀνάγειν — trochæo quartam sedem tenente. In C. qui solus meorum codd. hoc argumentum habet, mendose etiam, sed ad verum propius, τὸν σκύταλον. Conc. 76.

> ἔγωγέ τοι τὸ σκύταλον ἐξηνεγκάμην.

Præterea ad metri integritatem ἀναγαγεῖν legendum est. Quod autem v. 6. editum est Πλούτων δ' ὁ ἰδὼν, id ex ipsa fabula falsi arguitur. Scripserat procul dubio hujus argumenti auctor θεράπων δ' ἰδὼν, Plutonis scilicet famulus Æacus, quæ dramatis persona in codd. plerumque indigetatur nomine Θεράπων.

Verf. 1. εἰωθότων. Gl. τῶν συνήθων. V. feq. θεώμενοι. Gl. θεαταί. His exemplis ufus eft Corinthus de Dial. Att. p. 58. καὶ τὸ χρῆσθαι ταῖς μετοχαῖς ἀντὶ ὀνομάτων, ὡς ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνης. εἴπω τι τῶν εἰωθότων, ὦ δέσποτα; ἀντὶ τοῦ τῶν ἐθίμων. καί· οἱ θεώμενοι. ἀντὶ τοῦ θεαταί.

4. χολή. Sic quatuor codd. In A. & C. fcriptum fuerat primo σχολὴ, fed σ erafum fuit in uno, in altero litura inductum. In meo fuperfcripta gloffa λύπη. Senfus eft: λίαν γὰρ ἤδη λυποῦμαι τοῦτο ἀκούων. Quod ofcitantes duo fcripferant librarii, poftea vero, deprehenfo errore, emendarunt σχολὴ, id genuinum effe contendit Dawefius, fed minime mihi perfuadet. Ad Herculem properans Bacchus, viam ad Inferos ducentem fcifcitaturus, non diceret fibi *otium* fupereffe. E folo fermonis contextu manifeftum eft particulam ratiocinativam γὰρ ad proxime præcedens τοῦτο φύλαξαι referri; non vero ad νὴ τὸν Δί᾽ ὅ τι βούλει γε.

7. θαῤῥῶν γε· μόνον ἐκεῖν᾽ ὅπως μὴ ᾽ρεῖς. Sic A. C. In meo μόνον δ᾽ ἐκεῖν᾽ ὅπως — Melius abeft particula adverfativa. Alia in impreffis vocum collocatio: θαῤῥῶν γ᾽. ἐκεῖνο μόνον ὅπως —

8. τἀνάφορον. Vide Phœniffarum fragm. IV. In Equit. v. 998. oraculorum magnam vim afferens, eorumque fub pondere gemens ait Ificiarius:

οἴμ᾽, ὡς χεσείω, κοὐχ ἅπαντας ἐκφέρω.

9. μήθ᾽ ὅτι. Sic tres Regii. Vulgo μηδ᾽ ὅτι.

13. Φρύνιχος, Comicus poëta Noftri coævus, de quo mentio in Argumento. Alius fuit ejusd. nominis poëta tragicus antiquior. Vide Bentleii Differt. Phalar. de Origine Tragœdiæ p. 144. latinæ verfionis. Amipfias poëtam noftrum in comœdiarum commiffione bis fuperavit. Ejus Comaftis cefferunt Ariftophanis Aves: Conno Amipfiæ cefferunt priores Nubes. Fabulam etiam contra Socratem fecit, in qua Philofophus traductus in fcenam, cujus tres verfus fervavit Diog. Laërt. II. 28.

Σώκρατες, ἀνδρῶν βέλτιστ᾽ ὀλίγων, πολλῶν δὲ ματαιόταθ᾽ ἥκεις
καὶ σὺ πρὸς ἡμᾶς, καρτερικός τ᾽ εἶ· πόθεν ἄν σοι χλαῖνα γένοιτο;

τουτὶ τὸ κακὸν τῶν σκυτοτόμων κατ᾽ ἐπήρειαν γεγένηται.

15. σκευηφοροῦσ᾽. Sic uno verbo A. D. in hoc: οἵ τινες σκευηφοροῦσ᾽. In B. οἱ σκεύη φέρουσ᾽ — Vides gloſſas, easque pravas, a librariis in textum immiſſas fuiſſe, nulla metri habita ratione. Fallebantur iſti interpretes. σκευηφοροῦσ᾽ dativus eſt participii, nec quidquam extrinſecus eſt arceſſendum. ποιεῖν de poëtis dictum valet *ſcribere, componere:* ut infra v. 79. ὧνπερ ἄλλοι ποιηταὶ εἰώθασι ποιεῖν τοῖς ἑκάστοτε σκευηφοροῦσι δούλοις ἐν κωμῳδίᾳ. *Quæ alii poëtæ tribuere ſolent ſervis identidem ſarcinas bajulantibus in comœdia.*

18. πλεῖν. Corinthus de Dial. p. 59. Αττικὸν καὶ τὸ πλεῖν ἀντὶ τοῦ πλέον, δεῖ ἀντὶ τοῦ δέον. Mœris: πλεῖν ἢ μύριοι, Αττικῶς. πλέονες ἢ μύριοι, Ἑλληνικῶς. Sumtum exemplum e Pluto 1184. Occurrit πλεῖν Lyſ. 589.

22. υἱὸς σταμνίου. Schol. δέον εἰπεῖν υἱὸς Διὸς, υἱὸς σταμνίου εἶπε παρ᾽ ὑπόνοιαν. ἐπειδὴ ὁ οἶνος ἐν σταμνίῳ ἐμβάλλεται. V. ſeq. τοῦτον δ᾽ ὀχῶ. Gl. ὀχεῖσθαι ποιῶ.

24. Nihil certius videtur Daweſii obſervatione de diverſo uſu modorum optativi & ſubjunctivi cum particulis ἵνα, ὄφρα, μὴ, quam viginti exemplis ex Ariſtophane confirmavit p. 82. ſqq. Quid ergo de hoc loco ſtatuendum, ubi verbis de tempore præſenti βαδίζω, πονῶ, ὀχῶ, ſubjiciuntur cum ἵνα μὴ modi optativi ταλαιπωροῖτο & φέροι? quod græce non minus ſolœcum eſt, quam ſi latine dicas: *hunc autem vehi facio, ut ærumnarum eſſet expers & onus non ferret.* Eſt quidem illa codd. IV. ſcriptura, quam nihilominus mendoſam eſſe cenſeo; nec dubito, quin ſcripſerit poëta:

ἵνα μὴ ταλαιπωρῇ τε, μήτ᾽ ἄχθος φέρῃ.

Activa forma ταλαιπωρέω perinde in uſu eſt ac media ταλαιπωρέομαι, quod e ſolis lexicis notum. Vide Lyſ. 766. 1220. 1221.

27. οὖνος. Sic excudi debuit, ut eſt apud Euſtathium ad Hom. p. 488. l. 10. id eſt, ὁ ὄνος.

33. Xenophon Hellen. p. 36. edit. Lipſ. οἱ δὲ Αθηναῖοι τὰ γεγενημένα καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπεὶ ἤκουσαν, ἐψηφίσαντο βοηθεῖν ναυσὶν ἑκατὸν καὶ δέκα, εἰσβιβάζοντες τοὺς ἐν ἡλικίᾳ ὄντας ἅπαντας, καὶ

ΔΟΥΛΟΥΣ καὶ ἐλευθέρους. Hac claſſe paulo poſt ad Arginuſas pugnatum, ſerviſque qui prælio interfuerunt, libertas data.

36. βαδίζων εἶμι male accipit Spanhemius pro βαδίζω, tanquam ſi ſcriptum eſſet εἰμί. Diverſum eſt εἶμι, quod valet πορεύομαι, ut recte exponit codd. gloſſa.

37. ἠμὶ Attice pro φημί. Vide Etymol. M. p. 416. l. 26.

38. Plautus Trucul. II. 2. 1.

Quis illic eſt, qui tam proterve noſtras ædes arietat?

48. ἐπεβάτευον Κλεισθένει. *Cliſthenem inſcendi.* Tanquam ſi navis fuiſſet hoc inſignita nomine. Salſe cinædum perſtringit, ut Lyſiſtr. 1092.

51. κᾆτ' ἔγωγ' ἐξηγρόμην. Inepte vulgo continuata Baccho hæc verba codices A. B. Xanthiæ tribuunt, qui tamen ſe nondum colloquio immiſcet: Herculi ea multo melius tribuunt C. D. Gloſſa ἐξηγειρόμην ἐξ ὕπνου. Qui ſomnia ſua aliis narrant, fabulam plerumque his verbis concludere ſolent, quibus Hercules facete Baccho ſignificat ſe fortibus ejus factis fidem non habere.

52. ἀναγιγνώσκοντί μοι. Sic B. duplici γ, recte. Propriam hanc Atticis ſcripturam tum codicum, tum veterum Grammaticorum auctoritate ubique apud Comicum reſtitui. Euſtathius p. 1064. l. 1. τὸ δὲ γινώσκειν οἱ μὲν ὕστερον Ἀττικοὶ μετὰ καὶ δευτέρου γάμμα γιγνώσκειν φασὶν, ὡς καὶ ὁ Κωμικὸς δηλοῖ, καθὰ καὶ τὸ γίνεσθαι, γίγνεσθαι. Confer Valckenarium ad Phœniſſas 1396.

55. σμικρὸς, ἡλίκος Μόλων. Ironice hoc dictum. Nam Molon, quiſquis ille fuerit, ſive hiſtrio, ſive graſſator, fuit procul dubio inſigni corporis magnitudine.

57. ξυνεγίνου τῷ Κλεισθένει; Articulum vulgo omiſſum exhibent IV. codd. quorum me conſenſus permovit, ut eum reciperem, pro ἀτὰρ καὶ, quod habent illi etiam, ſcribendo ad metri legem ἀτταταί.

58. οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς. Tres particulæ οὐ γὰρ ἀλλὰ ſic aggregatæ ſimulque ſumtæ tantumdem valent ac καὶ γὰρ, *etenim*, *enimvero*: nec diſtingui inter illas debet, quod poſt Bentleium ad Callim. fragm. XCII. monuit Jo. Jenſius Lect. Lucian. pag. 144.

Ellipsin comminiscuntur alii Grammatici, quam diversimode supplent, plerumque ridicule. Gl. in cod. meo: οὐ γὰρ τούτου ἐπιθυμῶ, ὃ λέγεις· ἀλλὰ κακῶς ἔχω. In C. οὐ γὰρ τοῦτό ἐστι. Novissimus auctor Doctrinæ particularum: μὴ σκῶπτέ με. οὐ γάρ σε σκώπτω. ἀλλὰ κακῶς ἔχω. Hujuscemodi millena excogitare possis, quorum nihil auctor in mente habuerit.

64. ἢ ἕτερα φράσω; Sic plene, sine elisione scriptum in codice meo, ut in Kusteri editione, recte. In aliis codd. ἢ 'τερα. Pejus vett. editt. ἢ 'τέρα, quod imperite revocavit Berglerus. ἕτερα accusativus est pluralis, cujus ultima brevis ante φρ produci non potest.

76. Σοφοκλέα. Duæ ultimæ in unam coalescunt. Sic infra 863. Πηλέα disyllabum, in Thesm. 26. Ἡρακλέα trisyllabum est.

78. Ordinem verborum & sententiam declarat interpunctio: οὐ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντα, μόνον αὐτὸν ἀπολαβὼν, κωδωνίσω, ὅ τι ποιεῖ ἄνευ Σοφοκλέους. Iophontem perstringit, quem vulgus opinabatur fabulas non composuisse, quas suo nomine ediderat; sed illis a patre Sophocle conscriptis filium ἐπιγραφῆναι. — κωδωνίσω. Gl. in C. δοκιμάσω, ἐκ μεταφορᾶς τῶν νομισμάτων. Bene. Infra 723. nummorum mentio κεκωδωνισμένων. Inepta in meo codice glossa, διακηρύξω. Hinc verbale κωδωνιστός. In Lys. 485. πρᾶγμα ἀκωδώνιστον, *res inexplorata.*

81. ἐπιχειρήσειεν ἄν. Sic optime membr. Vulgo solœce ἐπιχειρήσειέ μοι. Pejus in C. ἐπιχειρήσειέ με. Potentialis particula ἂν salva linguæ indole abesse non potest: at inutile est pronomen μοι. Satis enim per se intelligitur, quibusnam se comitem furtim applicare conaretur Euripides, nempe Sophocli & Baccho, si illum hic ab Inferis reduceret. Vide ad Lys. 301. Thesm. 593.

86. ὁ δὲ Ξενοκλέης. Vide not. ad Thesm. 169.

91. πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα. Comparatio comica. Nub. 430.

τῶν Ἑλλήνων εἶναί με λέγειν ἑκατὸν σταδίοισιν ἄριστον.

Alexis Comicus apud Eustathium p. 1226. l. 13.

κρείττων ἐκεῖνός ἐστιν ἡμέρας δρόμῳ.

93. χελιδόνων μουσεῖα. Eustathius ad Odyss. p. 1914. lin. 34.

λαλαγοῦσα δὲ ἀκαλλὲς (ἡ χελιδὼν) οἷα Θρᾷσσα κατὰ τὸν μῦθον. διὸ καὶ ὁ Κωμικὸς, οὓς ἐκεῖνος ψέγει, ὡς τὰς Μούσας ἀφανίζοντας, χελιδόνων μουσεῖα καλεῖ· ὅ ἐστιν ὑποβαρβάρους, χελιδόνων δίκην, οὐ μὴν ἐμμούσους ὡσεὶ καὶ Σειρήνων ἢ ἀηδόνων. Hinc infra 678. Cleophontis peregrinitatem, dictionisque barbarismum perstringit: ἐφ' οὗ δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις δεινὸν ἐπιβρέμεται Θρῃκία χελιδὼν, ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον. Alio sensu verba ista χελιδόνων μουσεῖα adhibuerat Euripides in Alcmena, unde ea transtulit Comicus:

πολὺς δ' ἀνεῖρπε κισσὸς, εὐφυὴς κλάδος,
χελιδόνων μουσεῖα.

94. Hujus loci sensum non adsecuti sunt interpretes, quem pessime sic reddidit Berglerus: *qui gaudio emoriuntur, si chorus eorum tantum semel secunda utatur fortuna in tragœdia.* Centum ista parasangis a poëtæ mente distant. φροῦδον εἶναι, γίγνεσθαι, οἴχεσθαι, nullibi significat, nec significare potest *gaudio emori.* προσουρέω, *secundo vento*, vel *secunda fortuna utor*, ne græcum quidem est. Satis mirari nequeo Henr. Stephano, viro doctissimo, fraudi fuisse ineptam græculi in scholiis interpretationem: προσουρήσαντα, εὐθυδρομήσαντα, εὐδοκιμήσαντα, ἐν τραγῳδίας δράματι ἐπαινεθέντα. Melioris notæ sunt, quæ tradit scholion ineditum cod. Regii C. οὐρίζω, τὸ ἀπὸ τοῦ οὔρου τοῦ ἀνέμου. οὐρῶ, τὸ ἀπὸ τοῦ οὔρου, τοῦ ἐκκρινομένου ὑγροῦ. προσουρήσαντα οὖν, τὸ βραχύν τινα χρόνον διατρίψαντα, καὶ τῶν αὐτῶν λήρων ἐκχέαντα τῇ τραγῳδίᾳ. Acceperunt interpretes istud προσουρήσαντα pro accusativo singulari ad χορὸν pertinente, quum sit neutrum plurale in casu recto, cum ἃ φροῦδα conjungendum. Denique χορὸν λαμβάνειν dicebantur Scenici poëtæ, quibus locupletes cives choragi munere fungentes, (vide Petitum de Leg. Att. p. 351.) chorum instruebant, sumtusque suppeditabant omnes producendo dramati. Vide interpretibus notata ad Eq. 513.

καὶ βασανίζειν, ὡς οὐχὶ πάλαι χορὸν αἰτοίη καθ' ἑαυτόν.

Exilibus racemulis succo carentibus comparatos adolescentulos illos, qui, nondum maturo ingenio, tragœdiæ componendæ se pares esse rentur, ait Bacchus statim *arescere, evanescere*, si, accepto choro,

ſemel tantum in Tragœdiam minxerint: necdum enim ſunt adeo validi, ut cum ea rem habere poſſint eo ſucceſſu, quo gaudere ſolent οἱ γόνιμοι. Hæc eſt poëtæ mens. De Tragœdia, tanquam de meretrice, loquitur, quæ amatoribus poëtis copiam ſui facit. Sic de Comœdia in Equit. 517.

πολλῶν γὰρ δὴ πειρασάντων αὐτὴν, ὀλίγοις χαρίσασθαι.

100. αἰθέρα Διὸς δωμάτιον. Vide not. ad Theſm. 272. Χρόνου πόδα erat in Euripidis Alexandra, καὶ χρόνου προὔβαινε πόδα. Audacior eadem locutio occurrit in Bacch. 876. ubi de Diis dicitur:

κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
δαρὸν χρόνου πόδα, καὶ
θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον.

Quæ ſequuntur ſpectant notiſſimum ex Hippolyto verſum, Comico ſæpius vexatum:

ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος.

Confer Theſm. 275.

103. Hunc verſum profert Suidas T. III. p. 295. ſed mendoſe. Unde ſumtus eſſet, ignoravit Kuſterus, quem ad veram ſcripturam non duxit conjectura.

104. κόβαλα. Sic IV. codd. Perperam vulgo κόβαλλα. Codicum hac in re aſſenſus non requirendus erat; notum enim eſt e multis Comici locis mediam in hac voce per ſe longam eſſe. Vulgo etiam infra 1015. κοβάλους exhibent libri: in Pl. 279. κόβαλος. Equit. 270.

ὥσπερεὶ γέροντας ἡμᾶς, κἀκκοβαλικεύεται.

& ſic ubicunque vel nomen vel derivatum occurrit.

106. ἀτεχνῶς γε. Sic, ut vulgo, membr. & C. In duobus reliquis omiſſum γε, quod ſalvo metro abeſſe non poteſt: in priori enim voce media ſemper apud Comicum correpta. ἀτεχνῶς, ἁπλῶς, καθόλου. Vide Ammonium.

108. ἀλλ' ὧνπερ ἕνεκα τήνδε τὴν σκευὴν ἔχων. Sic A. C. D. vulgo οὕνεκα & σκευὴν φέρων.

118. ὅπως τάχιστ' ἀφιξόμεθ' εἰς Ἀιδου. Sic bene membran. & meus. In C. ἀφίξομαι. In B. ut vulgo, ἀφίξομ' εἰς —

121. θρανίου. *Scabellum* hac voce notatur, cui insistens quis collum induat laqueo, quo fiat una litera longa, ut ait Plautus Aulul. I. 1. 38. Male Pollux X. 48. pro *paxillo* accipit, ad quem locum vide Jungermannum.

123. τετριμμένη. Jocus est in ambigua significatione verbi τρίβειν, quod de via dicitur, tum de medicamentis quæ in mortario teruntur. Similis jocus est in Stratonis venusto carmine XI. ubi investes medici φάρμακον τρίβειν dicuntur, quo significatur illa τοῦ δεῖνα τρίψις, cujus haud infrequens mentio apud Comicum.

129. Vide Meursium Gr. Fer. in Λαμπάς.

138. πῶς πορευθήσομαι. Inserta vulgo particula γε, quam in uno Regio omissam, ut inutilem expunxi.

141. Allusio ad Judicum Atheniensium mercedem, aut eam quæ civibus in concione suffragia ferentibus dabatur. Non eadem fuit semper: sed diversis temporibus aucta vel imminuta fuit ab uno ad tres obolos: duorum obolorum tum fuisse videtur, quando editæ fuerunt Ranæ. Idcirco Charonti, quem ceteri omnes mythographi obolo contentum fuisse volunt, Comicus duobolon nauli nomine solvi fingit.

142. Θησεύς σφ' ἤγαγε. Vulgo pronomen abest, quod flagitante sermonis ratione reposui.

144. μή μ' ἐκπλήττε. (typothetæ errorem corrige) Gl. in C. μή μ' εἰς ἔκπληξιν καὶ φόβον ἔμβαλε· οὐ γάρ μ' ἀποστήσεις τῆς ὁρμῆς.

145. βόρβορον παχύν. Sic cod. meus. Reliqui, ut vulgo, πολύν. V. seq. νῶν. Gl. in C. ῥέον. In meo, νάον. Recte. Est participium verbi νάω, *fluo*, *mano*. Verti debuit, & *merdam semper fluentem*.

149. ἠλόησεν. Vulgo ἠλοίησεν, quemadmodum in duobus codd. scriptum est. Membr. ἠλλοίησεν: meus ἠλλοίωσεν. Ad Atticismi normam exactum est quod dedi. Vide Valckenarii Animadv. ad Ammonium p. 21. Glossa codd. ἔτυψεν. Obsceno sensu accipit Toupius ad Suidam II. 102. quod magis comicum est. Virgilius Æn. VI. 608.

Hic quibus invisi fratres, dum vita manebat,
pulsatusve parens, & fraus innexa clienti;
aut qui divitiis soli incubuere repertis,
nec partem posuere suis, quæ maxima turba est — &c.

150. ἢ 'πίορκον ὅρκον ὤμοσεν. Homerus Iliad. τ'. 259.

καὶ Ἐριννύες, αἵθ' ὑπὸ γαῖαν
ἀνθρώπους τίνυνται, ὅστις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.

151. De Morsimo vide ad Eq. 401.

153. Cinesias Dithyrambicus seu κυκλίων χορῶν poëta, quem sæpe exagitat Comicus. De eo videndus Perizonius ad Æl. V. H. X. 6. & III. 8. ubi docet πυῤῥίχην hic canticum notare, ad quod saltabatur.

154. περίεισιν πνοή. Perperam vulgo περίεισι. Vide ad Thesm. 450. Virgil. Æn. VI. 638.

Devenere locos lætos, & amœna vireta
fortunatorum nemorum, sedesque beatas.
largior hic campos æther & lumine vestit
purpureo, solemque suum, sua sidera norunt.

161. ὧν ἂν δέῃ. Sic tres codd. Vulgo δέει.

170. τινες ἐκφέρουσι. Sic solus C. cum impressis. Tres alii codd. τινες φέρουσι. Vide not. ad Lys. 408.

173. πόσ' ἄττα. Male vulgo ἅττα cum aspiratione. Vide Thomam M. in ἅττα.

180. ὠὸπ παραβαλοῦ. Charontis ἐπιφώνημα est, quo ripæ proximus vectorem, quem remigare cogit, jubet cymbam ripæ applicare. Vide infra ad 269. Hoc vero dum clamat, in ulteriori ripa est; postea solus cymbam reducit ad ripam in qua stat Bacchus.

181. τουτὶ τί ἐστι; Hæc verba in IV. codd. Xanthiæ tributa. Quæ sequuntur usque ad 185. in meo & in B. continuata Baccho sine famuli personæ interpositione: in membr. & in C. Xanthiæ persona, quæ ante v. 183. poni debuit, superiori præfixa est. In v. 185. media salutatio melius famulo tribueretur.

189. σοῦ γ' οὕνεκα. Sic meus & duo Regii: C. ut vulgo, perperam εἵνεκα. Vide ad Lys. 74.

191. τὴν περὶ τῶν κρεῶν. Vetus glossa in cod. meo, τῶν νεκρῶν σωμάτων. Ea postmodo a librariis diversimode in textum invecta fuit. In C. textus verba sunt, τὴν περὶ τῶν νεκρῶν. Ibi partem illius glossæ pro genuina voce vides. In B. uno tenore scriptum in textu τὴν περὶ τῶν κρεῶν, σωμάτων, ubi altera pars glossæ versui addita. Sincera lectio est τὴν περὶ τῶν κρεῶν, cujus acumen non adsecutus est auctor vetus expositionis Kustero probatæ: ἦσαν γὰρ οἱ δοῦλοι τότε ναυμαχήσαντες περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ περὶ τῶν ἰδίων κρεῶν, τουτέστι σωμάτων. Quod quidem, pace Kusteri dictum sit, est plane absurdum. Nam in omni prælio, qui pugnant, pro vita certant: tum aliud etiam servis propositum erat præmium, nempe libertas. Frigida est, quam alii comminiscuntur, allusio ad notum proverbium, ὁ λαγὼς τὸν περὶ τῶν κρεῶν τρέχει. Quis enim inde emergit sensus? *Servum non veho, nisi qui in pugna navali fortiter dimicavit.* Sed quî dignoscere poterat Charon, an servus *fortiter* dimicasset, necne? Sagacitatem eorum desidero, qui facetissimo Comico ejusmodi sententias tribuunt, in quibus non est mica salis. At vero salse hoc loco Atheniensium stultitiam perstringit, qui post commissam eodem anno, quo Ranæ editæ, celebrem ad Arginusas pugnam, ita se erga victoriæ auctores duces gesserunt, ac si non de imperio, sed tantum de cæsorum *carnibus*, seu cadaveribus sepeliendis, dimicatum fuisset. Idcirco pugnam illam τὴν περὶ τῶν κρεῶν μάχην appellat.

194. παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον. Faceta ambiguitas est in his verbis. Αὐαίνου positum est tanquam nomen proprium cujusdam sic dicti lapidis; sed accipi potest pro imperativo verbi αὐαίνομαι.

195. μανθάνεις; Bene hæc quæstio in tribus codd. Baccho tributa: in membr. persona non adscripta; sed vacuum relictum spatium. Bacchi intererat, non vero Charontis, Xanthiam percontari, an recte intellexisset, ubinam subsistere deberet herum opperiturus.

197. κάθιζ' ἐπὶ κώπην. *Sede ad remum.* Schol. in C. ἤγουν ἐπὶ τῷ μεταχειρίζεσθαι ταύτην· ὁ δὲ παρανοήσας ἐπάνω ταύτης ἐκάθισεν.

202. οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων. Sic recte B. Reliqui, ut vulgo, perperam φλυαρήσῃς. Vide not. ad Lyſ. 704. Participio ἔχων ſuperſcripta gloſſa in C. περισσόν. Vide ad Theſm. 473. V. ſeq. ἐλᾷς futurum eſt Atticorum more formatum, quibus futura in σω poſt α breve, ε & ο in ῶ contrahuntur: ἐλάσω, ἐλῶ: καλέσω, καλῶ: ἀρόσω, ἀρῶ. Ut hîc οὐ μὴ φλυαρήσεις, ἀλλ᾽ ἐλᾷς, ſic Nub. 505.

οὐ μὴ λαλήσεις, ἀλλ᾽ ἀκολουθήσεις ἐμοί.

Confer notam ad v. 298.

207. θαυμαστά. Sic libri omnes. Nugatur Mœris θαυμάσιον, non θαυμαστὸν, Atticis ſcriptoribus uſitatum fuiſſe dicens, quibus & præſertim Comico utrumque promiſcue adhibitum.

216. Heſychius: Λιμναγενές. Λίμναι, ἐν Ἀθήναις τόπος, ἀνακείμενος τῷ Διονύσῳ, ὅπου τὰ Λήναια ἤγετο. Erat autem Bacchi feſtum Λήναια appellatum idem quod alio nomine dicebatur Ἀνθεστήρια, cujus dies tertius Χύτροι, ſeu Χύτραι appellabatur, quo certabant poëtæ agebanturque fabulæ. Videat lector eruditam Ruhnkenii diſputationem in auctario emendatt. ad Heſychium ad v. Διονύσια, qua ſola accurate traditur Liberalium Atticorum ratio. ἰαχήσαμεν verti debuit *cantare ſolemus*, quæ frequens eſt iſtius aoriſti ſignificatio.

218. ταῖς ἱεραῖσι Χύτρῃσι. Sic membr. Vulgo τοῖς ἱεροῖσι Χύτροισιν.

233. ὑπολύριον. Huc reſpexit Pollux IV. 62. καὶ δόνακα δέ τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων ὑποτιθέμενον ταῖς λύραις. Heſych. δόνακα ὑπολύριον. πάλαι γὰρ ταῖς λύραις κάλαμος ἀντὶ κέρατος ὑπετίθετο. Suppoſitus ille lyræ fidibus calamus eundem præſtabat uſum, quem in inſtrumentis quæ hodie chordis inſtruuntur pars illa, quam vocant *le chevalet.*

247. χορείαν αἰόλαν, *celerem choream*, πηδητικὴν, ut exponit Suidas. Nulla cauſa erat cur diverſa ſignificatione acciperetur Theſm. 1054.

253. εἰ σιγήσομεν. Vulgo omiſſus hic verſiculus, cui reſpondet ille Bacchi, εἰ διαῤῥαγήσομαι. E ſolis membr. reſtitutus fuit.

259. ἡ φάρυγξ. Sic tres codd. Perperam C. ὁ φάρυγξ.

264. Verſus eſt trochaicus male vulgo digeſtus. Mendoſe in membr. οὐδὲ μὴν ὑμεῖς γ᾽ ἔμ᾽ οὐδεπώποτε. Vide ad Theſm. 32.

265. Male vulgo digestus hic versus, senarius est, ita ut eum repræsentavi, scriptus in membr. ubi recte δέῃ, quod linguæ non minus quam metri flagitat ratio. Reliqui codd. cum impressis titubante versu & solœce δεῖ.

266. ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω τοῦ κόαξ: id est juxta codicis mei glossam, ἕως ἂν ἐπικρατέστερος γενήσομαι τοῦ κόαξ ὑμῶν. Vulgo τῷ κόαξ: illud præferunt meus & B.

269. ὦ παῦε, παῦε. Infra 580. παῦε, παῦε τοῦ λόγου, pro παῦσαι, vel παῦε σαυτόν. Pace 648. παῦε, παῦ', ὦ δέσποθ' Ἑρμῆ, μὴ λέγε. Promiscue media hujus verbi forma, & activa suppresso pronomine, usos fuisse in imperativo poëtas Atticos, exemplis ubivis obviis constat. Infra 1364. παύσασθον ἤδη τῶν μελῶν, perinde ac παῦε τοῦ λόγου, & Av. 1243. παῦε τῶν παφλασμάτων. In aliis modis vera est Thomæ observatio παύω ἕτερον, παύομαι δὲ ἐγώ. Glossæ codd. παῦε, ὦ Διόνυσε, τῆς κωπηλασίας. πλησίασον τὴν ναῦν τῷ λιμένι. Supra 180. idem dixit Charon ei, quem tum vehebat, ubi eadem in glossis expositio: πλησίασον τὸ σκάφος τῷ λιμένι.

271. ἦ Ξανθίας; Glossa: ὄντως ὑπάρχει ὁ Ξανθίας, ὃν ὁρῶ;

272. ἰαῦ. Gl. μίμημα τοῦ συριγμοῦ.

276. νυνί γ' ὁρῶ. Hoc dicit ad spectatores se convertens.

286. ποῦ, ποῦ 'στιν; Ὄπισθεν. Sic recte meus & B. In membr. verbum omissum est. Abest etiam in C. at sine hiatu, sic, ποῦ, ποῦ; — 'ξόπισθεν. Vulgo immodulate ποῦ, ποῦ 'στ'; ὄπισθεν. Observes velim comico senario venustatem sæpe conciliare anapæstum in paribus locis, qui, si in tragico senario occurrat, criticis quibusdam nauseam movet.

290. ποτὲ μὲν — ποτὲ δὲ γυνή. Sic membr. Vulgo τοτὲ μὲν — τοτὲ δ' αὖ. In C. ποτὲ μὲν — τοτὲ δ' αὖ.

293. Ἔμπουσα τοίνυν γ' ἐστί. Melius in C. τοίνυν ἐστί. Omissa inutili particula. Vide infra ad v. 321.

294. καὶ σκέλος χαλκοῦν ἔχει; Personarum distinctionem exhibui quæ est in membr. nisi quod versu abhinc secundo verba στάφ' ἴσθι, quæ in illis Baccho tribuuntur, Xanthiæ continuavi, manifestæ

ſententiæ ductu. Poſtquam primo ſuſpicatus eſt Bacchus ſpectrum, cujus meminerat Xanthias, Empuſam eſſe, & hic quædam addidit ſuſpicioni illi augendæ idonea, quo certior fiat, ex notis illius larvæ ſignis percontatur, *num crus æreum habeat:* cui reſpondet famulus: *ita mehercle, & alterum aſininum; certo hoc ſcias.* Nemo erit, opinor, qui lubens non agnoſcat ſic multo melius quam vulgo diviſas eſſe loquendi vices.

296. ἱερεῦ, διαφύλαξόν μ', ἵν' ὦ σοι ξυμπότης. Recte hunc verſum interpretantur veteres critici, quibus inter dramatis hujus perſonas non magis accenſebatur *Sacerdos*, quam *Empuſa.* Hiſtrio qui Bacchum agebat, hunc verſum proferens ad Liberi ſacerdotem ſe convertebat, cui ob dignitatis prærogativam in Liberalium celebratione ſedes erat in theatri loco maxime conſpicuo: alluditur autem ad morem ſuperſtitioſorum hominum qui, ſi in ſummas adducantur anguſtias, ad ſacerdotes confugiunt, ut eorum precibus ſolvantur infortunio. At librarius aliquis quum arbitratus fuiſſet iſta ad Sacerdotem dici cujus partes in fabula eſſent, noluit eum in ſcena tanquam ſtipitem ſtare, nihil proloquentem, eique verba tribuit ἀπολούμεθ', ὦ 'ναξ Ἡράκλεις & Διόνυσε τοίνυν, quæ ex auctoritate Regii cod. B. & mei Xanthiæ reſtitui. In membr. etiam poſteriora verba famulo tributa, priora tantum Sacerdoti, cujus perſona utrisque præfixa eſt in C. Sacerdotis perſonam jam ſuſtulerat Zanettus, cujus in editione utraque ῥῆσις famulo tributa, ut in noſtra.

298. σὺ μὴ καλεῖς — οὐδὲ κατερεῖς. Vulgo καλῇς & κατερῇς, quod, pace dicam Profeſſorum quotquot ſunt omnium, ſolœcum eſt, nec a poëtæ manu eſſe poteſt. Vide not. ad Lyſ. 704. Codex meus & C. liquido & diſtinctis quantum poteſt characteribus habent καλεῖς & κατερεῖς. In membr. & in B. καλῇς & κατερεῖς. Scilicet librarios turbavit Attica futuri forma καλεῖς, quod verbum quum præſentis eſſe crederent temporis, illud, pro ea qua erant græci ſermonis peritia, in ſubjunctivum tranſtulerunt modum. Rationem futurorum iſtorum contractorum, quam breviter adtigi ad v. 202. plene explicavit

explicavit Dawesius p. 73. seqq. Miscell. Crit. καλῶ & καλοῦμαι futura apud Comicum sæpe occurrunt. Nub. 1001.

τοῖς Ἱπποκράτους υἱέσιν εἴξεις, καί σε καλοῦσι βλιτομάμμαν.

ubi ridicule nugatur Scholiastes. Confer v. 632. 1221. Acharn. 968.

ἢν δ' ἀπολιγαίνῃ, τοὺς ἀγορανόμους καλῶ.

Av. 849. ἐγὼ δ', ἵνα θύσω τοῖσι καινοῖσιν θεοῖς,
τὸν ἱερέα πέμψοντα τὴν πομπὴν καλῶ.

In eadem fabula v. 1052. ἀπολῶ futurum est, ut καλῶ. ibid. v. seq. διασκεδῶ futurum ut ἐλῶ, de quo agebam ad v. 202. Menander in Fragm. a Bentleio recte constituto p. 23.

ἐμοὶ παράστα· τὴν θύραν κόψας ἐγὼ
καλῶ τιν' αὐτῶν.

Jo. Clericus, homo tam sermonis Attici quam metrorum peritus, vertit: *pulsata janua, ego voco aliquem illorum.* Immo *ego vocabo.*

300. τοῦτό γ' ἔθ' ἧττον θατέρου. Sic membr. & C. Vulgo τοῦτο δέ γ' ἧττον. Nostram lectionem agnoscit etiam Scholiastes ab Aldo editus, cujus ab operis levis commissus fuit error, τοῦτο γ' ἔσθ' ἧττον — debebant exprimere ἔθ'. Nexarum literarum typus σθ positus fuit pro θ, cujus generis errores in græcis libris multi observantur: quocirca HEITZIO nostro auctor fui, ut typos nexas uno ductu literas exprimentes ex officina sua prorsum eliminaret. Hac occasione græcæ eruditionis studiosos monebo nihil fere subsidii e Scholiastis ad auctorum emendationem capiendum esse, nisi principes eorum consulantur editiones, quibus in solis lectiones a veteribus criticis enotatæ fideliter repræsentantur, quæ in aliis editionibus vel typothetarum imperitia, vel pravis editorum correctionibus plerumque obliteratæ sunt. Exemplo sit hic locus. Aldina editio in textu exhibet τοῦτο δέ γ' ἧττον θατέρου: in Scholiis τοῦτό γ' ἔσθ' ἧττον θατέρου. In secunda Scholiorum editione per Phil. Juntam legitur τοῦτό κ' ἔσθ' ἧττον θατέρου, quæ menda per aliquot alias propagata fuit, donec tandem auctoris verba in scholiis reformata fuerunt ad eam lectionem, quæ in textu obtinebat: ita ut si quis hodie scholia legat in

editione Kusteri, nulla causa sit, cur ei oboriatur suspicio, veterem criticum diversam lectionem ob oculos habuisse & enotasse.

301. ἴθ' ᾗπερ ἔρχει. In C. ἴθ' εἴπερ ἔρχῃ. In D. ἴθ' ᾗπερ ἔχῃ, cum glossa καθὰ δύνῃ. In Lys. 834. ἴθ' ὀρθὴν, ᾗνπερ ἔρχει, τὴν ὁδόν.

302. πάντ' ἀγαθὰ πεπράγαμεν. Sic recte C. quod e Vat. immo etiam nullo adstipulante codice, reponere debebat Kusterus, quum vulgata lectio πάντα τἀγαθὰ manifesta labe metrum pessumdet. Glossa ad πεπράγαμεν, ἐπάθομεν. πάντ' ἀγαθὰ πράττειν, *summe felicem esse* significat. Av. 1706.

ὦ πάντ' ἀγαθὰ πράττοντες, ὦ μείζω λόγου.

ibid. 800. εἶτ' ἐξ οὐδενὸς μεγάλα πράττει. Usum istum verbi πράττειν sensu τοῦ πάσχειν illustravit Kusterus ad Pluti v. 341. χρηστόν τι πράττων, qui licet admodum frequens & nulli non græco scriptori familiaris, interpretes tamen sæpe fefellit. Apud Lucianum in Apologia pro mercede conductis p. 722. καὶ δὴ φημί σοι μηδένα μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν· οὐδ' ἂν τοὺς τὰ μέγιστα πράττοντας εἴποις, ὅπου μηδὲ Βασιλεὺς αὐτὸς ἄμισθός ἐστιν: male vertitur: *neque tu mihi eos nomines, qui res maximas gerunt.* Sensus est: *neque tu etiam eos dicere possis, qui summis pollent opibus.* Inversa ratione πάσχειν sæpe ponitur pro πράττειν, ut in formula τί γὰρ πάθω; *quid enim agam?* de qua ad Lys. 884.

304. ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ. Versus est ex Eurip. Or. 281. ubi Orestes quum e furore ad se redire incipit, ait:

ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.

Qui Orestem agebat Hegelochus, quum γαλην᾽ ὁρῶ pronuntiare debuisset, sed ita raptim, ut ultima vocalis in γαλῆνα perciperetur quidem auditorum auribus, nullam tamen senarii numeris adderet momentum, quæ ratio videtur fuisse tragicos versus pronuntiandi, nulla elisa vocali vel diphthongo; ille sive deficiente spiritu, sive nescio quo alio casu pronuntiavit γαλῆν ὁρῶ, unde spectatores intelligere debuerunt eum *mustelam videre.* Quæ res multis illius ætatis comicis facete jocandi occasionem dedit. Vide utriusque poëtæ Scholiastas & Marcklandum ad Eurip. Suppl. 901. Perperam autem vulgo ex-

cuſum γαλήν' ὁρῶ, qua ratione perit jocus. Xanthias in actione fabulæ pronuntiabat ut Hegelochus γαλῆν ὁρῶ.

306. Hic verſus in B. D. omiſſus.

307. ὡς ὠχρίασ'. Sic bene Kuſterus in notis e cod. Vat. Mei, ut vulgo, ὠχρίωσ' — V. ſeq. gloſſa ad ὑπερεπυῤῥίασε, ἐξεκαύθη κατὰ τὸ πρόσωπον.

309. τὰ κακὰ ταυτί. Vulgo ταυτὶ τὰ κακὰ, qua vocum collocatione dactylus ſenarii quartam occupat ſedem: id non animadverterunt editores, alioquin voces invertiſſent. Quis hîc codd. conſenſum requirat? Si quis tamen adeo ſuperſtitioſus ſit, animum ei defæcabo. In membr. & C. is eſt vocum ordo, quem exhibui.

311. Hunc verſum Baccho recte continuant tres codd. Solus C. ut impreſſi, eum Xanthiæ tribuit.

312. Perſonas diſtinxi ad trium codd. fidem, qui Xanthiæ tribuunt, quæ perperam editores in Bacchi tranſtulerunt partes, & vice verſa. Error inde ortus eſt, quod in quibusdam exemplaribus v. 311. Xanthiæ tributus fuerit, ut in C. unde perturbatæ fuerunt in ſequentibus perſonæ. Nihilominus in C. ante οὗτος præfixa Xanthiæ perſona, quia parepigraphen αὐλεῖ τις ἔνδον librarius in verſuum ſerie ſcripſit, tanquam ſi verba illa pars fabulæ eſſent, & ab actore aliquo proferri debuiſſent, quæ Baccho tribuit: ſequentia autem perſonis ſic diviſit:

ΞΑΝΘΙΑΣ. οὗτος, τί ἐστιν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ. οὐ κατήκουσας;

ΞΑΝΘΙΑΣ. τίνος;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ. αὐλῶν πνοῆς.

ΞΑΝΘΙΑΣ. ἔγωγε, καὶ δᾴδων γέ με αὖρα γέ τις εἰσέπνευσε —

Non eadem in primariis editionibus perſonarum diſtinctio, quæ in recentioribus; ſed editionum varietates operæ pretium non eſt enotare, ubi meliora ex integrioris fidei codicibus proferimus.

315. ἤρέμα. Sic B. D. Vulgo ἠρεμεὶ, quæ adverbii forma nullibi, quod ſciam, occurrit. Gloſſa ἡσύχως. Mendoſe in A. & D. πτύξαντες. Gloſſa in C. συστείλαντες ἑαυτούς.

320. ᾄδουσι γοῦν. Sic membr. Vulgo ᾄδουσιν οὖν. In C. ἄγουσι γοῦν.

321. τοίνυν ἄγειν. Sic A. C. Vulgo τοίνυν γ' ἄγειν. Particulam γε post τοίνυν additam sæpissime reperias, sed fere tantum ubi metri lex ultimam syllabam productam requirit: unde conficias librarios syllabam illam brevem esse credidisse. Sed falsi fuerunt. τοίνυν compositum est ex τοι & νυν: hoc autem modo producitur, modo corripitur, correptumque encliticum est. Nec pro significationis diversitate variari quantitatem putes: nam sæpissime apud poëtas scenicos νῦν productum nihil aliud valet quam δή. Alibi τοίνυν observes ultima producta sine appendice particulæ γε: ut infra 1524. Thesm. 785. Supra v. 293. edi debuit Εμπουσα τοίνυν ἐστί.

344. φλογὶ φέγγεται δὲ λειμών. Sic B. D. In A. C. φλογὶ φλέγεται librarii errore. Glossa in C. ad alterum refertur, καταλάμπεται. Miseret me Kusteri se ipsum cruciantis quod bonam lectionem imprudens in textu reliquerit. Scholiastem modo in consilium adhibuisset metra declarantem, intellexisset illud φλέγεται, præterquam quod minus aptum sententiæ est, metricæ rationi plane adversari. Bini sunt versus sibi correspondentes ionici a minore dimetri, hic in antistrophe, & v. 327. in strophe, quorum hæc est dimensio:

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
οσιους ες | θιασωτας
⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – –
φλογι φεγγε | ται δε λειμων.

Prior purus ionicus est: alter ἀνακλώμενος, in quo primus pes quinque temporum est tantum, sed temporis unius defectus in sequente pede compensatur, qui septem temporum est. Hæc est ratio versus ἀνακλωμένου, quam tradit Hephæstio p. 40. ubi in exemplum proferuntur isti Anacreontis & Sapphus versus:

⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
προσεδεξα | μην οναρ, Κυ | προγενεια.
⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
απο μοι θα | νειν γενοιτ' ου | γαρ αν αλλη
⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
λυσις εκ πο | νων γενοιτ' ου | δαμα τωνδε.

⏑ ⏑ | – ⏑ | – ⏑ – – | ⏑ ⏑ – ⏑ | – ⏑ | – ' –

παρα δ' ηυτε | Πυθομανδρον | κατεδυν ε | ρωτα φευγων.

de ultimo verſu videndus Orvillius Crit. Vanni p. 450. Jam ſcribas:

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ – –

φλογι φλεγε | ται δε λειμων.

quatuor tantum habebis tempora in priori pede, & quidvis potius quam verſum ionicum, qui pari ſuo congruat. Si quis metrorum imperitus fabulam hanc poſt Kuſterum edidiſſet, non dubitaſſet ad Vat. cod. veteris Scholiaſtæ fidem & ex Kuſteri ſententia φλέγεται in textum recipere, unde, me auctore, in perpetuum ejicietur.

346. ἀποσείονται. Sic bene A. C. Vulgo ἀποσείεται.

347. χρόνους τ', ἐτῶν παλαιοὺς ἐνιαυτούς. Sic membr. In vett. editt. χρονίων τ' ἐτῶν παλαιοὺς ἐνιαυτοὺς, quam lectionem præferunt B. & D. In C. ἀποσείονται δὲ λύπας χρονίων ἐτῶν, παλαιούς τ' ἐνιαυτοὺς, *tædia longævæ ætatis, ſenilesque annos.* Qua in lectione nihil eſt quod offendat, eamque præferendam cenſeo, & in textu reponendam, eo magis, quod ſic ſcriptus verſiculus antithetico reſpondeat, membranarum autem lectionem non admittat ratio metrica. Binorum verſuum hæc eſt dimenſio:

⏑ ⏑ – –

στεφανους μυρ | των

⏑ ⏑ – ⏑

χρονιων ε | των.

Ionici ſunt; prior purus: poſterior ἀνακλώμενος: ita ut minime neceſſe ſit cum Daweſio nomini ἐτῶν ſubſtituere ἀτῶν.

351. ἔξαγ' ἐπ' ἀνθηρὸν — Sic codd. omnes, ut legendum eſſe monuerat Biſetus. Vulgo ineptiſſime ἔξαγε πάνθηρον. Gloſſa in codd. ἀνθῶν πλῆρες. Mox χοροποιὸν editionum lectionem exhibent B. & D. Ceteri χαροποιόν. Gloſſa in C. χαροποιὸν ἤτοι λέγει ἢ τὴν αὐτοῦ τοῦ Διονύσου ἡλικίαν τὴν τοὺς χοροὺς καθιστῶσαν, ἢ τοὺς χορεύοντας μύστας.

355. ἢ γνώμῃ μὴ καθαρεύει. Sic recte C. ut in poſteriore Veneta & exinde in noviſſima Batava excuſum. Vulgo καθαρεύοι. Ad alterum pertinet gloſſa codicis mei καθαρός ἐστι. Habent autem libri omnes γνώμῃ, & ſic bis citatum reperi apud Priſcianum. Plutar-

chus vero Opp. Moral. p. 348. E. γλώσσῃ καθαρεύει legit, niſi librarii error eſt.

356. μήτ' ἴδε πω μητ' — Prava eſt hæc lectio. Jam plus ſemel obſervavi poëticam formam ἴδον comicum ſermonem averſari. In membr. eſt μήτ' οἶδε μήτ' — In C. μήτ' εἶδε μήτ' — Recte apud Gellium Præfationis p. 11. Cod. Mſ. exhibet μήτ' εἶδεν μήτ' — quod hic reponi debuit. In Plutarchi loco modo cit. legitur μήτ' ἦτε μήτ' —

362. ἢ προδίδωσιν Φρούριον. Male vulgo προδίδωσι. Vide ad Theſmoph. 450.

364. ἀσκώματα. Gloſſa δέρματα. Vide Schefferum noſtratem de Militia navali p. 139.

366. Innuitur Cineſias poëta dithyrambicus, cujus mentio verſu 153. — ὑπάδων. Sic ſolæ membranæ. In tribus reliquis ἐπάδων perperam. Vide infra ad 874.

367. Agyrrium intelligit, de quo Scholiaſtes ad Conc. 102. καὶ τὸν μισθὸν δὲ τῶν ποιητῶν συνέτεμε. Proinde in ſcholio ad hunc verſum pro Αρχῖνον reponi debet Αγύρριον.

369. Peſſime luxatum eſt in omnibus libris tam ſcriptis quam impreſſis hujus verſus metrum. Sic vulgo legitur:

τούτοισιν ἀπαυδῶ, κἆυθις ἀπαυδῶ, κἆυθις μάλ' ἀπαυδῶ.

duplici vitio: primo quia poſt quartum pedem cæſura eſt, tum quia deeſt ſyllaba in poſteriore commate. Diverſæ ſunt codicum lectiones, ſed nihilo meliores: unice vera eſt ea quam repoſuimus e Gellii loco modo citato.

376. ἠρίστηται δ' ἐξαρκούντως. *Pranſum eſt enim ſatis.* Sic vertit Berglerus. Inepta ſententia. Reponendum cenſeo ἠρίστευται, quod in verſione ſecutus ſum. In C. ſcriptum a prima manu ἠρήσεται, ſuperſcripta emendatione ἠρίστηται.

378. χὤπως αἴρῃς. Sic B. & meus, in quo gloſſa, καὶ σκόπει ὅπως ὑψώσῃς. In membr. χὤπως αἴροις. In C. χὤπως αἴρεις. Gloſſa σκόπει ὅπως μεγαλύνεις. Princeps editio & aliæ veteres χὤπως αἰρεῖς. Schol. αἰρεῖς τὴν Σώτειραν. ὑψώσεις τοῖς ἐπαίνοις. Vides fluctuare lectionem, cujus certiora veſtigia in Aldina apparent. Scripſerat poëta

ἀρεῖς more ſuo. Nullibi enim, quod ſciam, verbum cum ὅπως ſignificante *quomodo*, a ſuppreſſo verbo σκόπει vel ſimili pendente, aliter conſtruit quam in futuro indicativi aut aor. 2. ſubjunctivo, quod obſervavi ad Lyſ. 289. 1305. Theſm. 24. Locus claſſicus eſt in Lyſ. v. 1182. ubi in duobus continuis verſibus ὅπως bis poſitum diverſa conſtructione, pro diverſa ſignificandi poteſtate: prius valet *quomodo*; alterum *ut* finale:

νῦν οὖν ὅπως ἁγνεύσετε,
ὅπως ἂν αἱ γυναῖκες ἡμᾶς ἐν πόλει
ξενίσωμεν.

Sed excidit hoc loco vocula fulciendo metro neceſſaria. Verſus eſt enim anapæſticus. Scribe itaque:

χὤπως μὲν ἀρεῖς τὴν Σώτειραν γενναίως.

384. In membr. præfixa huic verſui perſona ἡμίχορος, quam omittunt tres alii. Eam jam adpoſuerat Zanettus.

394. Nulla perſona præfixa huic verſui in codd. In Aldina Semichorus.

402. Perſona in membr. & in C. μέρος χοροῦ. In duobus reliquis ἡμίχορος. Vulgo hæc alteri Semichoro continuantur. Codices omnes v. 408. rurſus præfixam habent Semichori perſonam.

418. φράτορας. Præter exſpectationem pro φρασ7ῆρας. Vide Suidam in φρασ7ῆρες, & Meurſium Gr. Fer. in Απατούρια. Confer not. ad Av. 1669. Archedemus, de quo hic agitur, Eraſinidis accuſator fuit. Vide Xenoph. Hellen. p. 41. edit. Lipſ.

421. κἄσ7ιν τὰ πρῶτα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας. Vide quæ de hac formula notavi ad Eurip. Or. 1251. Verſum hunc laudavit nuper ad Sophoclis El. p. 28. Pariſinus Profeſſor, cujus e longa, errorumque & tædii refertiſſima nota ridicula quædam protuli ad Theſm. 56. Sed non animadvertit verſum eſſe trimetrum jambicum, cujus in prima ſede trochæus ſtare non poteſt, & proinde mendoſum eſſe κἄσ7ι. Quod tironum infimus ultro repoſuiſſet κἄσ7ιν, eſt in Reg. membr. Hoc primum. Deinde quum quid apud poëtas interſit inter πρῶτα & τὰ πρῶτα non intelligat, eaque promiſcuæ ſignificationis eſſe putet,

ostendit se græci sermonis proprietatis tam peritum esse, quam prosodiæ & metrorum. At vero γνωσθήσεται τάχα Παρισίνοις,

οἷα διδάσκει τοὺς ἀνοήτους.

Quando apud Æsch. Prometheus ait, μέμψιν οὔ τιν' ἀνθρώπων ἔχων,

οἳ ΠΡΩΤΑ μὲν, βλέποντες ἔβλεπον μάτην.

in enumeratione miseriarum humani generis, quas sublevavit, istud ΠΡΩΤΑ valet *primum*, *premiérement*; & sic in plerisque aliis quæ nullo judicio advocat exemplis. Hac significatione πρῶτα, τὰπρῶτα, ut πρῶτον, τοπρῶτον, promiscue adhibentur. Sed ubi memoratur quispiam *in aliqua re excellens*, *principatum tenens alicujus rei*, jam dici non potest πρῶτα εἶναι, πρῶτα ἔχειν; sed articulum τὰ omnino requirit græcæ linguæ ingenium. Sic Medea filiis suis dicit apud Euripidem:

οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας

ΤΑ ΠΡΩΤ' ἔσεσθαι.

Diphilus Comicus apud Stobæum Floril. Grotii p. 137.

ὃς δ' οὔτ' ἐρυθριᾷν οἶδεν οὔτε δεδιέναι

ΤΑ ΠΡΩΤΑ πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

Quod non minus vere de aliquo dici posset, qui eruditis quibusvis obloqueretur, de rebus temere disputans, quas tam perspectas haberet, quam cœcus colores. Si quis poëta aliter scripsisse comperiatur, vim sibi a metri necessitate illatam ipse linguæ fecerit, quod illi quidem ignoscendum est, ut & nostris multa condonamus; sed rarius admissæ culpæ vim certissimæ legis non labefactant. Præterea distinguendæ poëtarum ætates, ut & carminum genera; maxime autem mendæ suspicione vacare debent exempla. In Euripidis fragm. ex inc. Trag. XII. apud Musgravium Poëtæ non agnosco manum. Stobæi editio Tigurina & cod. Regius habent,

τὸ σκαιὸν εἶναι πρῶτ' ἀμουσίαν ἔχει.

In iis quæ apud Tragicum sequebantur, ab excerptore omissis, alia proponebantur incommoda imperitiæ, quorum in illis versibus institui cœpta enumeratio, ubi ΠΡΩΤΑ eadem significatione positum, qua in Æschyli versu,

οἳ ΠΡΩΤΑ μὲν, βλέποντες ἔβλεπον μάτην.
Varia lectio e prava nescio cujus emendatione falsæ interpretationi locum dedit. Hemsterhusium laudavi ad ista Mercurii ad Timonem verba apud Lucianum p. 147. πλούτει πάλιν, καὶ ἴσθι Ἀθηναίων ΤΑ ΠΡΩΤΑ. Vide virum eundem doctissimum ad Xenoph. Ephes. in Miscell. Observ. Tom. V. p. 30. Valckenarium ad Herodotum pag. 484. 47. Abresch. ad Æschylum p. 236. ubi exemplorum affatim.

422. τὸν Κλεισθένη. In tribus codd. scriptum τὸν Κλεισθένους. In C. τὸν Κλεισθένην, & superscripta glossa τὸν Καλλίαν, quæ ad alteram lectionem referri videtur: sed mendosa illa est, falsaque ejus interpretatio. Sermo est de Clisthene illo cinædo toties a Comico exagitato, qui fingitur hic amico cuidam suo in monumentis parentare; sed alio sensu ista accipienda sunt, quod docent etiam veteres critici. Ad hunc locum respicit Theocr. Schol. ad Idyll. V. 43. ubi perperam Cleonem nominat pro Clisthene.

426. κἄκλαε. Sic membr. & C. Vulgo κἄκλαιε, quod minus Atticum est: vide infra ad v. 654. Perperam seq. v. in membr. Σεβῖνος. Pagus erat Atticæ Ἀναφλυστος dictus, de quo videndus Meursius. Sed ut fictum est viri nomen Σεβῖνος a βινεῖν deductum, sic in gentili nomine allusio est ad obscœnum verbum ἀνασλᾶν. Idem jocus est in Conc. 979.

429. τοῦτον τὸν Ἱπποβίνου. Sunt hujus commatis versus omnes jambici, inter quos trochaicus immisci non debuit. Vulgo legitur τουτονὶ τὸν — Recte in B. D. τοῦτον. Vim hujus pronominis declarat glossa in C. ὃν πάντες ἴσασι δηλονότι. V. seq. codd. omnes habent κύσθου, ut recte emendatum fuit in novissima Batava. Antea legebatur κίσθου.

434. μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς. Tribus versiculis jambicis percontatur Bacchus, quorum duo primi dimetri sunt, tertius senarius. Totidem paribus versiculis constat chori responsio. μακρὰν pes est jambus. Hujus adverbii, ut & alius ejusdem familiæ ἄγαν, ultima apud poëtas Atticos semper producta observatur; qua de re alibi agam. Quippe novi aliquem, qui his in rebus nihil certi se videre profitetur,

a quo grandem me solidamque initurum gratiam confido, si gramias quas in oculis habet purgavero.

437. αἴρω᾽ ἄν. Sic perspicue tres codd. In C. forma etiam verbi media, sed sine elisione αἴροιο ἄν. Vulgo αἴροις, quod mendosum esse vere pronuntiavit, multisque exemplis ostendit Dawesius p. 237.

439. Διὸς Κόρινθος. Proverbium ἐπὶ τῶν τὰ αὐτὰ συνεχῶς λεγόντων. De ejus origine diversa tradunt veteres Grammatici, quæ apud paroemiographos collecta videas. Conc. 827.

ὅτε δὴ δ᾽ ἀνατκοπουμένοις ἐφαίνετο
ὁ Διὸς Κόρινθος —

Eo Nemeon. VII. concludit Pindarus

Ταυτὰ
δὲ τρὶς τετράκις τ᾽ ἀμπολεῖν,
ἀπορία τελέθει, τέκνοισιν
ἅτε μαψυλάκας, Διὸς Κόρινθος.

444. Hic & tres seqq. versus Baccho vulgo tribuuntur perquam absurde. In tribus codd. eidem semichoro continuantur: nec ulla distinctio in membr. fuerat; sed postmodo inter lineas scripta persona, quam minime exspectes, ἱερεύς. Sacerdotis etiam, nescio illiusne qui supra cum Baccho colloquebatur, an cujusvis alius, meminit idem librarius ad v. 382. cui præfixa in membr. persona ἡμίχορος ἢ ἱερεύς. Positam hic ab Aldo Bacchi personam sustulerunt Bernardus Junta & editores Veneti. Quod autem v. 440. & 448. personam præscripserim Semichori, in eo tres codd. consentientes habeo. In B. nulla persona est: impressi Chorum habent. Ultimum Semichori comma ad commendationem Mysteriorum Eleusiniorum pertinet, quorum in superioribus plurimi adumbrati ritus. Credebant veteres Græci solos initiatos post mortem in fortunatorum sedes admitti, qua de re videndus Brodæus ad Crinagoræ Epigr. Anthol. p. 56. & Meursium Eleusin. capp. 17. 18.

461. οἱ ᾽πιχώριοι. In membr. οὐπιχώριοι, ut infra 967. οὑμοὶ, pro οἱ ἐπιχώριοι, & οἱ ἐμοί. Per θλίψιν melius quam per κρᾶσιν ista

efferuntur & fcribuntur. Vide not. ad Eurip. Med. 818. Hec. 334. & ad Thefm. 158.

462. οὐ μὴ διατρίψεις. Solœce vulgo διατρίψης. Hoc quidem facile editoribus condonari poteft. Sed quis rifum teneat, quum viderit quemnam ex his verbis fenfum elicuerint interpretes. Berglerus poft Frifchlinum vertit: *Ne conteras, fed gufta januam, quippe qui Herculis ornatum & animum habes.* Nec aliter οὐ μὴ διατρίψης accepit auctor Doctrinæ Particularum p. 945. ubi ellipfin in οὐ μὴ, quæ nulla eft, fic fupplet: οὐ κοπτέον οὕτω, μὴ διατρίψης, *non ita pulfandum, ne confringas.* Scilicet juxta facetos illos interpretes, verebatur Xanthias, ne pultando herus Plutonis foribus affulatim exitium afferret. Sed nondum pultaverat Bacchus: immo nefcius quinam apud Inferos pultandi mos effet, fervum ridicule percontatus eft quomodo pultare deberet: cui nugarum & moræ impatiens Xanthias refpondet: οὐ μὴ διατρίψεις — *ne tempus teras, fed aggredere januam* Nusquam vidi διατρίβειν abfolute, nec magis διατρίβειν θύραν pofitum pro *januam confringere.* Sed διατρίβειν abfolute fignificat *morari, cunctari,* idem quod στραγγεύεσθαι, κυπτάζειν, quorum verborum alterutro bene hic poëta ufus fuiffet, fi per metrum licuiffet. Nub. 131. τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι; ibid. 509.

χώρει· τί κυπτάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

ubi fchol. τὸ δὲ κυπτάζεις, στραγγεύῃ, διατρίβεις. An etiam Strepfiades Socratis januam *confringere* cogitabat? Sed putidum effet hujus verbi explicationi diutius immorari. — Elegans eft locutio γεῦσαι τῆς θύρας, quam docte illuftravit Kufterus. Sic etiam Latini *guftare* adhibent pro *experiri, periculum facere.* Plaut. Moftell. V. I. 15.

Herus meus hic quidem eft; guftare ejus fermonem volo.

Sequentis verfus fenfum male etiam reddiderat Berglerus.

464. παῖ, παῖ. Hæc dicens pultare tandem incipit Bacchus.

473. Ἐχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος. Sic IV. codd. recte. Verfum trucidat vulgatum ἑκατοντακέφαλος. Labem non fenferunt editores, qui mediam in Ἔχιδνα corripiebant contra profodiæ legem. Nub. 336.

πλοκάμους θ' ἑκατογκεφάλα Τυφῶ, πρημαινούσας τε θυέλλας.

Eurip. Herc. Fur. 1190.

μαινομένῳ πιτύλῳ
πλαγχθεὶς, ἑκατογκεφάλου βαφαῖς ὕδρας.

474. πλευμόνων. Sic bene Aldus, e dialecti & Comici uſu. Vide not. ad Lyſ. 367. Atticiſmum una conſtantem litera ſæpe obliterarunt librarii, quorum inconſtantia ſcrupulum injicere non debet, quum aliunde conſtet de idiotiſmo. Vide Interpretes ad Mœrin hac voce. πλεύμων ubique apud Comicum ſcribendum. Hic IV. codd. in vulgari forma πνευμόνων conſpirant. Vide Euſtathium laudatum infra ad v. 712.

479. κάλει θεόν. Variæ hujus formulæ proſtant in ſcholiis interpretationes. Probabilior mihi videtur ea, quæ ſtatuit alludi ad Sacrificiorum ritum, in quibus poſtquam libatum fuerat, acclamari ſolebat κάλει θεόν. Comice his verbis ſignificat Bacchus ſe ventris omnem proluviem effudiſſe.

481. ὡρακιῶ. Mœris: ὡρακιᾷν, Αττικῶς. λειποψυχεῖν, Ελληνικῶς. Confer duas Heſychii gloſſas. In Pace 702. Cratinus ἀπέθανεν ὡρακιάσας.

482. σπογγιάν. Scripſerat forte Comicus σφογγιάν ex idiotiſmo Atticæ dialecti, quem hic in nullo meorum codd. obſervatum reperi. Sed Acharn. 463. ubi vulgo legitur δός μοι χυτρίδιον σπογγίῳ βεβυσμένον. Edidi ad trium codd. fidem σφογγίῳ.

483. ποῦ 'στιν; Hæc verba perperam vulgo Baccho continuantur. Manifeſtum eſt ea Xanthiæ adſcribi debere, cui tribuuntur in IV. codd. Gloſſa in C. ποῦ 'στιν ἡ καρδία σου; ὦ χρυσοῖ θεοὶ, ἐνταῦθ' ἔχεις τὴν καρδίαν, ἔνθα μου τὴν χεῖρα προσήγαγες;

488. οὐκ ἂν ἕτερος ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ. Bene vertit Berglerus: *nemo ſane alius hoc feciſſet.* Sed non erat hoc in Græcis, ubi legebatur οὔκουν ἕτερος. Particulam ἂν omnino requirit ſententia & norma loquendi; eam ſæpe jam a librariis omiſſam vidimus, ut ſupra 81. Lyſ. 301. Theſm. 593. A vero longius abeſt lectio in C. οὐ δειλότερος ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ.

490. ἀπεψησάμην. Gloſſa ἀπεσπογγισάμην.

501. Pagus erat Atticæ Melite dictus, de quo videndus Meursius.

502. αἴρωμαι. Sic tres codd. ut editt. primariæ, unde in novissimam Batavam revocatum fuit. Perperam in reliquis, quibuscum consentit C. αἴρομαι, quod mendosum esse jam declaravit Dawesius.

508. κάλλιστ', ἐπαινῶ, πάνυ καλῶς, sunt blande recusandi formulæ, *quibus oblato beneficio non utentes, gratias agunt.* Verba sunt Casauboni Lect. Theocr. cap. XVI. initio. Simile est illud Plauti in Men. II. 3. 36. ubi ancillæ dicenti: *Eamus intro, ut prandeamus.* Respondet Sosicles: *Bene vocas; tam gratia est.* Ad quem locum vide interpretes.

513. ληρεῖς ἔχων. οὐ γάρ σ' ἀφήσω. Absurde hæc verba Baccho tribuuntur, quæ ab ancilla proferri in sensum mihi nunc incurrit. Invitatus primo Xanthias lepide recusat his verbis, κάλλιστ', ἐπαινῶ. Instat ancilla: *Ita me Apollo amet, ut ego te nunquam sinam abire, quandoquidem &c.* Abnuit iterum Xanthias alia formula πάνυ καλῶς. Potestne Bacchus servo nolenti ingredi & usque recusanti dicere? *Fatuus es, non enim te amittam.* Hoc dicit ancilla, quod secundæ recusationi Xanthiæ congruit, ut superiora illa primæ: οὐ μή σ' ἐγὼ περιόψομ' ἀπελθόντ' · ἐπεί τοι καὶ — & οὐ γάρ σ' ἀφήσω · καὶ γὰρ αὐλητρίς — Dele itaque personam Bacchi, omniaque hæc ancillæ adscribe, sic:

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ληρεῖς ἔχων.
οὐ γάρ σ' ἀφήσω · καὶ γὰρ αὐλητρίς γέ σοι
μί' ἔνδον ἔσθ' ὡραιοτάτη, κὠρχηστρίδες
ἕτεραι δύ' ἢ τρεῖς —

In A. & B. eadem est quæ vulgo personarum distinctio. In meo ante ληρεῖς ἔχων persona est Bacchi, ante καὶ γὰρ Xanthiæ. In C. ante ληρεῖς ἔχων persona est Bacchi, cui omnia continuantur usque ad ὀρχηστρίδες ἡβυλλιῶσαι, quibus verbis præfixa est persona Ancillæ. Quis de his diversitatibus certior factus animum non inducat, editorem qui sciat quid quamque personam deceat, ad fabulæ œconomiam

& scenæ actionem loquendi vices sæpe melius dividere posse, quam a librariis harum rerum prorsus imperitis factum est?

Hæc jam scripseram, quum aliud indagans in Excerptis Scaligeri, scilicet an lectionem editt. Aldi & Ph. Juntæ in v. 522. ibi enotatam Kusterus reperire potuisset, forte deprehendi eandem, quam unice veram esse personarum distinctionem serius quam oportuerat intellexi, ibi indicatam esse, quam, quia mihi constans insederat suspicio aliquid hîc turbatum fuisse, utique restituissem, si mihi prius in mentem venisset Excerpta illa consulere. Stulte, quod nunc agnosco & ultro fateor, ea neglexi, quia eis usum fuisse Kusterum noveram, nec opinabar quidquam boni in eis esse, cujus ille non meminisset. Sed mihi nondum comperta erat hominis βλακεία, quam, quum has notas scribo, singulis fere paginis demonstratam video.

514. μί' ἔνδον ἐσθ'. Codd. ut impressi, ἥδ' ἔνδον ἔσθ', quod absurdum est, adeo ut istud ἥδ', *hæcce*, omiserint in versione interpretes. Certissima, ni fallor, conjectura veram poëtæ manum restitui: αὐλητρὶς μία, καὶ ὀρχηστρίδες δύο ἢ τρεῖς.

522. οὔ τι που. Vulgo οὔτοι που pessumdato metro, quod nemo non emendare potuisset. Tamen juxta vulgatam scripturam hunc versum profert auctor Doctrinæ Particularum loco ad v. 462. laudato: sed non longe infra, p. 998. ubi de οὔ τι που agit, a Devario monitus vitium agnoscit. οὔ τοι που ne quidem græcum est. In interrogatione adhibentur plerumque istæ particulæ, quæ valent *num.* Lysistr. 354.

τί βδύλλεσθ' ἡμᾶς; οὔ τι που πολλαὶ δοκοῦμεν εἶναι;

Conc. 329. οὔ τι που

Κινησίας σου καταπτετίληκέν ποθεν;

ibid. 372. οὗτος, τί ποιεῖς; οὔ τι που χέζεις;

Vide ad Nub. 1260. Hic in tribus codd. scriptum perspicue οὔ τι που, quod reperisset etiam Kusterus in editt. Aldi & Bernardi Juntæ, si eas consuluisset. Typothetæ, ut videtur, errore excusum in editione Phil. Juntæ οὔ τοι που, unde in ceteras transiit menda, cujus immunis non est meus codex, ex frequenti permutatione vocularum

τι, τοι, τε, quæ obſervata fuit ad Theſm. 21. In Excerptis Scaligeri ϋτος, ούτις που — operarum errore manifeſto pro οὔ τι που.

524. οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων. Sic bene vulgo legitur in impreſſis omnibus. Sic etiam ſcriptum in B. C. Perperam in A. D. φλυαρήσης.

525. ἀλλ' ἀράμενός γ' οἴσεις. In C. D. ἀράμενος οἴσεις, omiſſa particula, quæ ad ſenſum minime neceſſaria eſt, quaque tanquam fulcro metrum non indiget. Nam in ἀράμενος prima longa eſt. Eam ſane abeſſe mallem.

531. Ἀλκμήνης ἔσει. Hîc, ut modo ſupra particulam γε inſertam exhibent membranæ, Ἀλκμήνης γ' ἔσει: tam bene uno in loco, quam in altero.

533. εἰ θεὸς θέλοι. Male in C. θέλει. Vide not. ad Plut. 1037.

534. Qui ſequuntur ſeptem verſus perperam vulgo in decem digeſti ſunt. Sunt in hac ſtrophe, uti in antiſtrophe, quæ v. 590. incipit, omnes trochaici, excepto ſecundo, qui jambicus eſt.

536. In membran. μετακυλινδεῖν γ' αὐτόν. Inutilem particulam non agnoſcunt ceteri.

537. τὸν εὖ πράττοντα μᾶλλον τοῖχον. Hoc ordine collocatæ voces in membr. Vulgo τοῖχον μᾶλλον. Adumbratum hoc, teſte Scholiaſte, ex Euripidis Alcmena:

> οὐ γάρ ποτ' εἴων Σθένελον εἰς τὸν εὐτυχῆ
> χωροῦντα τοῖχον, τῆς δίκης σ' ἀποστερεῖν.

Proverbium eſt πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν, a navigantibus translatum, qui, ſiquando navis alterum latus fluctu deprimatur, in alterum transcurrunt quod altius eminet.

538. τὸ δὲ μεταστρέφειν. Sic bene A. C. In hoc gloſſa μεταστρέφεσθαι, quæ ab aliis librariis in textum invecta, occaſionem dedit verſuum diviſioni, quæ vulgo recepta eſt, eademque peſſima, ut ex antiſtrophe apparebit. μεταστρέφειν neutraliter poſitum pro μεταστρέφειν ἑαυτὸν, elegans eſt.

540. Notiſſimus in illius temporis hiſtoria Theramenes, unus e XXX. Tyrannis, qui Cothurnus appellatus fuit. De eo videndus Xenophon.

541. Aliud syſtema octo verſuum, qui perperam vulgo in decem diſtributi ſunt: tertii στρώμασι Μιλησίοις non conſtant numeri: nam etiamſi verſus eſſet trochaicus, στρώμασιν tamen oporteret ſcribere.

548. μου 'ξέκοψε. Sic in cod. meo ſcriptum per θλίψιν. In aliis, ut in impreſſis, craſis eſt μοὐξέκοψε, quod accipi etiam potuit pro μοι ἐξέκοψε. Vide ad Theſm. 158. In C. μ' ἐξέκοψε, alia conſtructione, nempe πατάξας με, ἐξέκοψε.

552. νὴ Δία. Perſona vulgo eſt Πλαθάνη. In meo cod. ἑτέρα πανδοκεύτρια. Sic etiam B. C. In membr. hîc Πλαθάνη. At v. 558. præfixum ἄλλη πανδοκεύτρια: & v. 556. ante σύμενοῦν præfixum πανδοκεύτρια.

554. ἂν ἡμιωβολιαῖα. Sic diſtincte in meo codice ſcriptum. Alii perperam conjunctim ἀνημιωβολιαῖα, librariorum imperitia. Gloſſa illis antiquior ad ſinceram ſcripturam refertur in C. ἄξιον ἡμίσεος ὀβολοῦ ἓν ἕκαστον. Verum viderat Kuſterus.

559. Alteri cauponæ verſus hic tributus in cod. meo & in B. In membr. & in C. eidem continuatur cui ſuperior adſcriptus.

560. ὃν αὐτὸς αὐτοῖς τοῖς ταλάροις κατήσθιε. Elegans lectio, quam e membr. reſtitui, in quibus ſcriptum ὃν αὐτὸς αὐτοῖς ταλάροις — omiſſo articulo, quem ad metri & ſermonis normam inſerui. Correctionem iſtam tam certam quam facilem confirmavit poſtmodum Regius C. in quo perſpicue ſcriptum, ὃν οὗτος αὐτοῖς τοῖς ταλάροις κατήσθιεν. Inter voces οὗτος & αὐτοῖς ſuperſcripta gloſſa σὺν: voci ταλάροις ſuperſcripta gloſſa: καλαθίσκοις. λέγει δὲ τὰ λεγόμενα ἰδιωτικῶς τυροβόλια. Hæc ſcribens primum animadverto eandem lectionem e Vat. cod. a Kuſtero enotatam fuiſſe, quam non indicare tantum, ſed recipere debuerat. Fuit etiam ea olim in codice e quo meus derivatus. In hoc ſcriptum peſſumdato metro, ὃν οὗτος σὺν τοῖς ταλάροις κατήσθιε. Vides adverbium σὺν e gloſſa in textum tranſiiſſe, & genuinam vocem αὐτοῖς ſede ſua ejeciſſe. In B. ὅνπερ σὺν αὐτοῖς τοῖς ταλάροις, quæ lectio in noviſſimis editt. emendate repræſentata; nam in prioribus variis mendarum acceſſionibus depravata eſt. Mirare

vero

vero cum librariorum ſtuporem, tum gloſſatorum ineptam diligentiam. His quid opus erat obſervare ſuppreſſionem adverbii σὺν, tanquam ſi rarius quid eſſet? Nihil apud quosvis ſcriptores hac ellipſi frequentius, cujus exempla congerere putidum eſſet.

565. νὴ Δία, τάλαινα. Verba hæc, quæ cauponæ vulgo continuantur, tres codd. e quibus textum conſtitui Xanthiæ tribuunt, A. B. D. In iisdem quæ ſequuntur νὼ δὲ cauponæ adſcripta ſunt. In C. ante νὴ Δία perſona eſt Xanthiæ: ſed eidem ſequentia continuantur usque ad v. 568. cui præfixa perſona Bacchi. Manifeſta hujus diſtinctionis abſurditas, quæ oſtendit aliquid jam olim hîc turbatum fuiſſe. Verba νὴ Δία τάλαινα non ejusdem perſonæ ſunt, cujus præcedens verſus. Confer ſupra v. 552. Sed in Xanthiæ partes minime transferri debuerunt: ſunt alterius cauponæ, cui ea reddi velim. Reponat itaque lector perſonam ΠΑΝΔΟΚΕΥΤΡΙΑ A.

566. κατήλιφα. Gloſſa κλίμακα.

568. Integrum hunc verſum Xanthiæ tribuunt IV. codd. cum vett. editt. recte. In recentioribus verba ἀλλ' ἐχρῆν τι δρᾶν *Plathanæ*, ſeu alteri cauponæ, adſcripta ſunt. Superſcripta in codd. gloſſa ſic phraſin ſupplet: ἐχρῆν ὑμᾶς τι δρᾶν περὶ αὐτόν. Senſus eſt: *Quid vero in pedes vos conjiciebatis? immo oportebat vos aliquid facere, quo pœnas ab eo ſumeretis.*

569. Cleon & Hyperbolus e vivis exceſſerant, quando acta hæc fabula. Hos facete Comicus cauponarum patronos apud Inferos facit.

570. Manifeſtum eſt ex ipſis verbis hunc verſum ab eadem perſona proferri non debuiſſe, cujus eſt præcedens. Licet in tribus codd. A. B. D. priori perſonæ continuatus ſit, ut in impreſſis, tamen alterius cauponæ perſonam præpoſui: ipſamque poſtmodum hanc diſtinctionem in C. obſervatam reperi. Prodierant in ſcenam cauponæ comitem unaquæque ancillam habens: utraque ancillam ſuam jubet patronum ſuum arceſſere.

574. ἐς τὸ B. Vulgo εἰς. In B. D. ἐγὼ δ' ἐς τὸ, claudicante verſu. In C. ἐγὼ δ' εἰς τὸ — Bene membr. ἐγὼ δέ γ' εἰς τὸ B. Sed

Atticum ἐς præferri debebat. Βάραθρον ſic dictus erat Athenis locus alte effoſſus, in quem facinoroſos morti damnatos præcipitabant, qui & ὄρυγμα nuncupabatur. Vide Meurſium Att. Lect. I. 25.

578. ἐκπηνιεῖται. Duplex hoc loco ferebatur olim lectio. Hanc ſolam exhibent codd. alterius meminere vett. critici. Scholion e cod. C. proponam. τὸ ἐκποινιεῖται ἢ διὰ τοῦ ο καὶ ι γράφεται, ἀντὶ τοῦ μετὰ τιμωρίας ἀπαιτήσει. ἢ διὰ τοῦ η, ἵν' ᾖ ἀντὶ τοῦ ἐξάξει. ἐπειδὴ καὶ τὴν μέταξαν καταρχὰς ἐκ τοῦ σκώληκος ἐξάγομεν κατὰ μικρόν. πήνη δὲ ἡ μέταξα. Gloſſa in meo ἐξελκύσει.

584. ὅτι θυμοῖ. Sic ad linguæ normam ſcribi debuit, ſiquidem ſecunda perſona eſt verbi θυμόομαι. Barbarum eſt vulgatum θυμεῖ, quod tamen, vel obliterata forma Attica θυμῇ, obtulerant mihi tres codd. Demum in C. recte ſcriptum reperi θυμοῖ. Quibus alterum debetur librarii ne conjugationum quidem canonas ſciebant. Ex eadem grammaticæ legis ignoratione, legitur in ſcholiis ad Plutum δηλῇ pro δηλοῖ. Vide Hemſterhuſium p. 43. & Valckenarium Diatr. Eurip. p. 231.

585. κἂν εἴ γε τύπτοις μ' — Sic B. Vulgo κἂν εἴ με τύπτοις. Perperam in C. D. τύπτεις. Eodem errore qui ſupra notatus in v. 533.

590. Reſpondent hi verſus Strophæ quæ incipit v. 534. In membr. ſcriptum ἣν εἶχες: vulgo ἥνπερ εἶχες, e ſcioli interpolatione qui metra perperam digeſſit. Excidit quidem ſyllaba, quam ſuo loco repoſui, σύ γ' — ἣν εἶχες σύ γ' ἐξαρχῆς. Sic metra congruunt.

594. ἢν δὲ παραληρῶν ἁλῷς, καὶ βάλῃς τι μαλθακόν. Sic optime membr. obſervata ſermonis & metri ratione. Solœce vulgo εἰ δὲ παραληρῶν ἁλώσει καὶ βαλῇς τι — Pejus in meo ἁλώσῃ — In C. ſalva ſaltem conſtructionis lege, ἁλώσει καὶ βαλεῖς. Nunquam εἰ cum ſubjunctivo conſtruitur. Sed longe præſtat membr. lectio, quæ alteri genuinæ plane congruit, quam ſuppeditant illæ etiam in v. 538.

596. αὖθις αἴρεσθαί σ' ἀνάγκη τις πάλιν τὰ ςρώματα. Sic codd. B. D. cum vett. editt. In recentioribus verſu ruente ἀνάγκη 'ςὶ πάλιν. Metri vitium, quod nec Kuſtero, nec Berglero ſuboluit, ſenſit Daweſius, emendavitque ἀνάγκη 'ςαι πάλιν. Nos veterem lectionem

revocamus, quæ bona eſt. Verbum ſubſtantivum eleganter ſupprimitur. αὖθις ἀνάγκη τις ἔσται αἴρεσθαί σε πάλιν τὰ στρώματα. In C. τις omiſſum: major lacuna in membr. αὖθις αἴρεσθαί σε πάλιν τὰ στρώματα.

602. In A. B. D. recte cum eliſione ſcriptum παρέξω 'μαυτὸν, quod metri ratio flagitat.

607. εἶεν, καὶ μάχει; Sine interrogatione vett. grammatici hæc legerunt. Gloſſa in codd. εἶεν ταῦτα ἃ λέγεις καὶ μάχῃ ἡμῖν. Quibus in verbis nullum ſenſum video. εἶεν valet ἄγε δή. Quocirca præſtat forte legere εἶεν, καὶ μάχου. Vel εἶεν accipiendo pro *eſto*, quæ alia eſt hujus interjectionis ſignificatio, εἶέν γ'· εἰ μάχει, ὁ Δῖτ— Poſtremum hoc magis mihi probatur. In Pace 663. εἶέν γ', ἀκούω.

611. κλέπτοντα πρὸς τἀλλότρια. — πρὸς hic valet προσέτι, καὶ ταῦτα. Ordo eſt: τύπτειν τουτονὶ, καὶ ταῦτα κλέπτοντα τἀλλότρια.

612. σχέτλια μὲν οὖν καὶ δεινά. Ironice hoc dicit Æacus, cui verba hæc tribuunt juxta impreſſos duo codd. At Baccho adſcripta ſunt in B. D.

615. καί σοι ποιήσω πρᾶγμα— Poteſtatem pronominis σοι recte explicat gloſſa in C. χάριν σου. Vide notam ad Lyſ. 1277.

618. καὶ πῶς βασανίζω; In C. βασανίσω. Si futurum tempus adhibuiſſet, ſcripſiſſet βασανιῶ, quod perinde admittit metrum.

619. ὑστριχίδι. Gl. ἐξ ὑείων τριχῶν μάστιγι.

620. ἔτι δ' εἰς τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων. Sic recte Suidas in βασανίζειν. Codd. cum impreſſis ἐπί τε τὰς ῥῖνας — quam lectionem pravam eſſe oſtendit Daweſius.

622. γητείῳ. Sic codd. & editt. vett. Perperam in recentioribus γηθείῳ. Sinceram ſcripturam exhibent in Equit. 677. Veſp. 496. 498. Hujus clauſulæ ſententiam ſic exponit Scholiaſta: βασάνιζε παντάχως αὐτὸν, μὴ ἐν παιδιᾷ, μηδὲ ὡς τοὺς ἐλευθέρους παῖδας τῷ ἐκκυλήματι τοῦ πράσου τύπτουσιν, ἢ τῷ γητείῳ.

624. τἀργύριόν σοι κείσεται. Vide Petitum Leg. Att. p. 441.

629. ἐμὲ μὴ βασανίζειν ἀθάνατον ὄντ'· εἰ δὲ μὴ — Claudicat hic verſus, quem tamen ſic ſcriptum exhibent libri omnes. Diſpudet

vitium prius non animadvertisse. Repone ocius:

ἐμὲ μὴ βασανίζειν ὄντ᾽ ἀθάνατον· εἰ δὲ μὴ,

Primam in ἀθάνατος producunt ob metri necessitatem Epici poëtæ, quæ licentia ut in senariis inutilis est, ita scenicis nunquam concessa fuit. Kusteri notam si inspexissem, de metri labe admonitus fuissem, sed minus probassem quod ille suadet, ἀθάνατον ὄντα γ᾽ —

638. προτιμήσαντα. Gl. φροντίσαντα, ἢ αἴσθησιν λαβόντα. *Rationem habentem verberum, aut dolentem quum cædetur, ita se moventem, ut sentire verberum dolorem videatur.* Sic enim Attici utuntur verbo προτιμῶ pro κήδομαι, ἐπιστρέφομαι, ἐντρέπομαι, ὑπόλογον ποιοῦμαι, ἐπιμελοῦμαι. Infra 655. quærenti Æaco ἔπειτα προτιμᾷς οὐδέν; respondet Bacchus, οὐδέν μοι μέλει. Pl. 883. οὐδὲν προτιμῶ σου. Eodem modo cum genitivo apud Demosthenem occurrit p. 80. edit. Reiskii: βούλεται καὶ δαπάνας οὐ μικρὰς δαπανᾶν εἰς τοὺς κατὰ θάλατταν κινδύνους, ὧν οὐδὲν προτιμᾷ. Vide Budæi Commentaria p. 677. & 714. Acharn. 27. εἰρήνη δ᾽ ὅπως ἔσται προτιμῶσ᾽ οὐδέν.

641. χωρεῖς γὰρ ἐς τὸ — Sic duo codd. Vulgo χωρεῖς γὰρ εἰς, quod ingratum quid sonat.

644. ἰδοὺ, σκόπει νῦν, ἤν μ᾽ ὑποκινήσαντ᾽ ἴδῃς. Sic membr. optime, ut Suidas, & cod. Vat. Kustero teste. In B. ut vulgo, σκόπει γ᾽ ἤν με παρακινήσαντ᾽ ἴδῃς. Sic etiam meus, nisi quod particulam γε post σκόπει omittit. In C. Æaco tributum ἰδού. Xanthiæ, σκόπει νῦν ἤν με παρακινήσαντ᾽ ἴδῃς. Eadem distinctio fuisse videtur in vetustissimo codice e quo descriptæ fuerunt membranæ Regiæ. Nam in eis post ἰδοὺ vacuum relictum spatium, quantum satis est personæ nomini, & ante ἰδοὺ est ξ, initium nominis Ξανθίας, quod non absolvit librarius, postquam scripta jam prima litera errorem suum deprehendit: Αἰακὸς scribere debuit. Profecto unice vera est illa distinctio, quam juvat actio scenæ, multo sic lepidior. ἰδοὺ dicit Æacus, elato brachio, & in plagam inflicturi statu.

649. τί δ᾽ ἰατταταί; Sic optime cod. meus. Perperam vulgo τί δὴ ταταί; Exclamaverat Xanthias ἰατταταί. Eundem σχετλιασμὸν repetere debet Æacus. In C. ἰατταταί. — τί ἰατταταί. Sic etiam in membr.

ſed ſine perſonæ interpoſitione, correcto ad marginem errore per diverſam lectionem, ſic: Αἰακός. τί ἀτλαταί.

651. Vide Meurſium de Pop. Att. in Διόμεια.

653. ἱππέας ὁρῶ. Sic recte in membr. & in C. omiſſa inutili quæ vulgo inſerta eſt particula. Mœris ἱππέας, μακρῶς, Αττικῶς· βραχέως, Ἑλληνικῶς. Ad quem locum videndus omnino Pierſonus.

654. κλάεις. Sic recte membr. & B. non, ut vulgo, κλαίεις. Mœris: κλάειν καὶ κάειν μετὰ τοῦ α Αττικῶς. μετὰ τοῦ ι, Ἑλληνικῶς. Ubi vide Pierſonum. Scripturam Atticam ubique apud Comicum repoſui: quod ſemel monuiſſe ſatis ſit.

655. προτιμᾷς οὐδέν; Sic recte B. D. In A. C. προτιμᾷς τοὐδέν. Vulgo προτιμᾷς γ' οὐδέν.

656. βαδιστέον γ' ἄρ' — Sic impreſſi. In B. D. βαδιστέον γάρ ἐστιν. In A. βαδιστέον ἆρ' ἐστίν: in C. βαδιστέον ἄρ' ἐστὶν — Male omnes. Scribendum erat βαδιστέον τ' ἄρ' ἐστίν. — τ' ἄρ' valet τοι ἄρα. Vide not. ad Lyſ. 798. & ad Eurip. Phœn. 724. In Conc. 711. edidi, ubi mendoſa eſt impreſſorum lectio:

βαδιστέον τ' ἄρ' ἐστὶν εἰς ἀγορὰν ἐμοί.

661. Non Hipponactis, ſed Ananiæ, jambographi antiqui, de quo videndus Fabricius Bibl. Gr. T. I. p. 547. ſenarium illum eſſe ait Scholiaſtes, quem Bacchus ſe contorquens & dolorem diſſimulans, exclamavit. Animi perturbato convenit memoriæ lapſus, quo eum de induſtria errare facit Comicus. Duos Ananiæ jambos profert Scholiaſtes priori illi ſubjectos, quorum poſtremus mutilus & mendoſus eſt.

665. ὃς Αἰγαίου πρῶνας. Repetendum ἔχεις ex Hipponactis jambo, ut recte locum hunc exponit Berglerus. At Kuſterus male & contra vett. librorum fidem πρωνὸς legendum cenſet, *ut reſpondeat genitivo ſequenti* γλαυκᾶς ἁλὸς, qui tamen genitivus non pendet a verbo μέδω. Quis enim non videt ordinem verborum ſic inſtitui debere? ἢ μέδεις (id eſt βασιλεύεις) ἐν βένθεσι γλαυκᾶς ἁλός. Sunt autem, Scholiaſte teſte, deſumti hi verſiculi e Sophoclis Laocoonte.

681. Θρῃκία. Perperam vulgo Θρηϊκία.

692. μηδὲν' εἶν' ἐν τῇ πόλει. Sic tres codd. In membr. verbum εἶν' omiſſum. Vide ad Theſm. 916.

695. κοὐδὲ ταῦτ'. Sic membr. bene; quum ſequatur μόνα γὰρ αὐτά. Vulgo τοῦτ'. μὴ οὐ in unam ſyllabam coaleſcunt, quod non Atticis ſolum, ſed quibusvis poëtis uſitatum. Vide Clarckium ad Homerum Ιλ. έ. 349. Meleager Epigr. XLIII. in pentametro:

καὶ χαρίεις, ἵν' ἔχω μὴ οὐχὶ φιλεῖν πρόφασιν.

703. εἰ δὲ τοῦτ' ὀγκωσόμεσθα. Sic meus. In B. τοῦθ': in C. ταῦθ': vulgo ταῦτ' —

704. τὴν πόλιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντες — Sic bene diſtinctum in meo codice. πόλιν pendet a præcedente verbo ἀποσεμνυνούμεθα: & ἔχοντες neutraliter adhibetur, ut infra v. 793. ἕξειν κατὰ χώραν.

705. ποτ' αὖθις. Sic meus. In B. ποθ' αὖθις. Vulgo τότ' —

708. οὐδ' ὁ πίθηκός γ' οὗτος ὁ — Vulgo in alienum locum tranſlata cum metri labe particula, ὁ πίθηκος οὗτός γ' ὁ — Male illa in A. C. omiſſa eſt.

712. ψευδονίτρου κονίας. Vulgo inſerta copula τε reclamante metro: eam non agnoſcunt codd. B. D. Præterea ſcribi debuit ψευδολίτρου. Sic enim olim fuiſſe in Comici codicibus Grammaticorum teſtimonio conſtat. Euſtathius p. 483. l. 8. Ἀθηναῖοι γὰρ ἀντὶ τοῦ ν, ἔστιν ὅτε λ. τιθέασιν. ὁποῖον καὶ τὸ νίτρον, καὶ ὁ πνεύμων, ἃ ἐκεῖνοι λίτρον φασὶ καὶ πλεύμονα, ὡς δηλοῖ καὶ ὁ Κωμικὸς ἐν τῷ ψευδολίτρου κονίας, καὶ ἐν τῷ πλευμόνων ἀνθάψεται. Pollux VII. 39. Ἀριστοφάνης δὲ τῶν πλυντικῶν καὶ τὴν κονίαν, καὶ τὴν κιμωλίαν εἶναί φησιν ἐν Βατράχοις, εἰπὼν, ψευδολίτρου τε κονίας καὶ κιμωλίας γῆς. Mœris: λίτρον, Αττικῶς. νίτρον, Ἑλληνικῶς. Apud Suidam in κυκησιτέφρου vulgaris ſcriptura per ν recepta. In Theſm. II. fragm. VIII. v. 1. pro νίτρον reponendum etiam λίτρον e Mſ. cod. in quo perperam λίτραν.

716. ἄνευ ξύλου βαδίζων. In B. D. κἄνευ ξύλου. Melius abeſt copula. Gloſſæ: εἰδὼς δὲ τάδε] ἃ πείσεται, οὐκ ἄοπλος διάγει, ἀλλ' ἐν χειρὶ ξύλον ἀεὶ φέρει, μήποτε καὶ ἀποδυθῇ. πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἀπειλοῦσι. In exemplari quod habeo editionis Bernardi Juntæ emendavit olim neſcio quis ἀπολυθῇ pro ἀποδυθῇ. Sed fefellit eum ratio.

718. Nescio qua typothetæ aut mea oscitantia particula γε loco suo mota fuit. Corrige πολλάκις γ' ἡμῖν ἔδοξεν. In C. particula prorsus omissa, ut ultima in πολλάκις producatur ob sequentem aspirationem, eadem ratione qua infra in προσέλοῦμεν.

720. ἔς τε τἀρχαῖον — Sic tres codd. cum primariis editionibus. Aliæ cum cod. C. εἴς τε τἀρχαῖον. Kusteriana εἴς τε τἀρχεῖον, quam mendam servavit novissima Batava.

724. τοῖς βαρβάροις ἁπανταχοῦ. Sic meus. In C. βαρβάροις πανταχοῦ claudicante metro: alii, ut vulgo, βαρβάροισι πανταχοῦ.

730. προσέλοῦμεν. Gl. ὑβρίζομεν, ἀτιμάζομεν. Prima producitur vi aspirationis. Vide not. ad Æschyli Prom. 438. & ad Lys. 551. Mendose in novissima Batava προσηλοῦμεν. Versum 727. & decem sequentes excerpsit Stobæus titulo περὶ πολιτείας, apud quem προσέλοῦμεν etiam legitur, perperam a Grotio Floril. p. 169. mutatum in προὐξελῶμεν.

733. φαρμακοῖσιν. Gl. καθάρμασιν. Scholion in C. φαρμακοῖσι, καθάρμασι. τοὺς γὰρ φαύλους, καὶ παρὰ τῆς φύσεως ἐπιβουλευομένους, εἰς ἀπαλλαγὴν αὐχμοῦ, ἢ λιμοῦ, ἤ τινος τῶν τοιούτων ἔθυον, οὓς ἐκάλουν καθάρματα. Vide Meursium Gr. Fer. in Θαργήλια. Imitatus est Comicus noster Eupolidem, cujus fragmenta duo opportune advocavit Berglerus. Prius est apud Athenæum p. 425. e Fabula cui titulus Πόλεις.

> οὓς δ' οὐκ ἂν εἵλεσθ' οὐδ' ἂν οἰνόπτας πρὸ τοῦ,
> νυνὶ στρατηγοὺς λεύσσομεν. ὦ πόλις, πόλις,
> ὡς εὐτυχὴς εἶ μᾶλλον, ἢ καλῶς φρονεῖς.

Alterum est apud Stobæum Floril. Grotii p. 163.

> καὶ μὴν ἐγὼ, πολλῶν παρόντων, οὐκ ἔχω τί λέξω·
> οὕτω σφόδρ' ἀλγῶ, τὴν πολιτείαν ὁρῶν παρ' ἡμῖν.
> ἡμεῖς γὰρ οὐχ οὕτω τέως ᾠκοῦμεν οἱ γέροντες,
> ἀλλ' ἦσαν ἡμῖν τῇ πόλει πρῶτον μὲν οἱ στρατηγοὶ
> ἐκ τῶν μεγίστων οἰκιῶν, πλούτῳ γένει τε πρῶτοι,
> οἷς ὥσπερεὶ θεοῖσιν ηὐχόμεσθα· καὶ γὰρ ἦσαν.
> ὥστ' ἀσφαλῶς ἐπράττομεν. νυνὶ δ' ὅποι τύχοιμεν,

στρατευόμεσθ' αἱρούμενοι ΚΑΘΑΡΜΑΤΑ στρατηγούς.
καθάρματα Eupolidi idem eſt quod Comico noſtro φαρμακοί. Eſt autem illud Eupolidis fragmentum pars parabaſis, in qua loquebatur ad ſpectatores converſus Chorus e ſenibus conſtans, unde v. 3. pro vulgato ὦ γέροντες, lego ἡμεῖς — οἱ γέροντες. Grotii verſionem ſubjiciam:

Ex multis quæ dicenda ſunt non video unde incipiſſam.
Adeo hanc videre civitatem nequeo ſine dolore.
Nos, ô ſenes, rempublicam non talem habuimus olim:
ſed imperatores erant ducesque civitati
de gentibus primoribus, deque eminente cenſu,
quos venerabamur ut deos: & erant dei profecto.
Ita res ſecura tum ſtetit. Nunc, ſicubi militandum eſt,
præficimus bello & copiis homines piaculares.

736. ἐξ ἀξίου γοῦν του ξύλου. Perperam vulgo τοῦ. Hic poſita illa vocula pro indefinito τινος. Alluſio eſt ad proverbium, ἀπὸ καλοῦ ξύλου κἂν ἀπάγξασθαι. Id eſt, *ſi pereundum eſt, ſaltem decore perire oportet.* Hoc eſt, quod ait Nicias Equitum initio:

κράτιστον οὖν νῷν ἀποθανεῖν. ἀλλὰ σκόπει,
ὅπως ἂν ἀποθάνοιμεν ἀνδρικώτατα.

738. Æacus in ſcenam redit cum Xanthia, quorum e colloquio percipiunt ſpectatores, quid in ædibus Plutonis actum fuerit, & præparatur nova dramatis conſtitutio. Codd. aliquot pro perſona *Æaci* habent *Famulum.* Inde eſt quod in recenſione Fabulæ perſonarum conſpicitur vulgo Οἰκέτης, qui cum Æaco unus & idem eſt. In B. D. recte ubique adſcripta eſt perſona Αἰακός: in C. primo loco οἰκέτης Αἰακοῦ, poſtea ſemper οἰκέτης: in membr. modo Αἰακός, modo οἰκέτης, & perturbatæ admodum perſonæ.

741. ἐξελεγχθέντ'. Sic membr. Vulgo ἐξελέγξαντ'.

743. ᾤμωξε μέν τ' ἄν. Perperam vulgo οἴμωξε, omiſſo augmento, nec obſervata temporum ratione. ᾤμωζε ἂν valet *ploraret*: ᾤμωξε ἄν, *ploraſſet*, quod ſententia hic flagitat.

748. ἀπίης θύραζε. Sic bene Kufterus in notis. Vulgo ἀπῄς. Vide ad Thefm. 944.

749. πολλὰ πράττων. Male gloffa in cod. meo πάσχων. πολλὰ πράττειν, πολυπραγμονεῖν, *male curiofum effe*, de eo dicitur qui fe negotiis immifcet quæ ad eum non fpectant, Pace 1058. πολλὰ πράττεις, ὅστις εἶ, *magnus es ardelio, quisquis es.*

751. ἅττ' ἂν λαλῶσι. Sic recte A. C. Vulgo ὅταν λαλῶσι. Membr. καὶ μάλα πλεῖν. Vulgo μάλα γε πλεῖν. In C. utraque particula omiffa, & καὶ & γε.

752. τοῖς θύραζε. Gl. τοῖς ἐκτός. Subauditur οὖσι. Vides θύραζε hic *foris* fignificare, nec verbo jungi motum ad locum fignificanti. Confer not. ad Thefm. 69.

753. κἀκμιαίνομαι. Gloffa ἀποσπερματίζω. ἁγνισμὸν λογίζομαι.

755. κἀμοί. Vulgo καί μοι. Illud magis ex ufu Atticorum Poëtarum.

756. ὁμομαστιγίας. Verbero verberonem obfecrat per Jovem converberonem, ut frater fratrem per Jovem ὁμόγνιον, fodalis fodalem per ἑταιρεῖον. BERGLER.

757. οὕνδον. Sic cum primariis editt. B. D. In C. οὖνδον. Perperam Kufterus ὁ ἔνδον. In membr. ὅ ʼνδον.

758. λοιδορησμός. Sic tres codd. cum primariis editt. Perperam Kufterus λοιδορισμὸς, quæ prava eft etiam cod. mei fcriptura, & Thomæ M. cujus obfervationem hic ipfe locus refellit. In hujus formæ verbalibus fæpe peccarunt librarii pro η fcribendo ι. Vide quæ notavi ad Æfchyli S. Th. 563.

759. In Kufteri editione fic legitur hic verfus:

ἆ. — πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα.

toto deficiente pede. Quod librariis fæpe contigiffe jam plus femel obfervavi, ut vocem bis ab auctore pofitam femel tantum fcriberent, eandem hic admiferunt culpam operæ in officina Wecheli, ubi primum fic excufus hic verfus. Inde in Frobenii editionem & aliquot deinceps alias tranfiit menda. In minoribus tamen Batavis, ut in quinque primariis, recte excufum fuit:

ξα. — πρᾶγμα, πρᾶγμα γὰρ κεκίνηται μέγα.

Sunt igitur editiones ad minimum ſeptem, e quibus Kuſterus hunc verſum reſtituere poterat: nec conjecturis opus erat, nec Vaticano codice. Conſentit codex meus vett. editionibus. Alii varias contraxerunt labes. In membr.

αἶ. — πρᾶγμα πρᾶγμά μέγα κεκίνηται πάνυ.

In C. totus verſus Xanthiæ tributus ſic legitur:

ὦ πρᾶγμα πρᾶγμα σφόδρα κεκίνηται μέγα.

In B. male diſtinctis perſonis & mutilo verſu:

ᾆ πρᾶγμα πρᾶγμα. — κεκίνηται μέγα.

762. ἑπόσαι μεγάλαι. Sic membr. Vulgo ὅσαι μεγάλαι.

771. ὅτε δὴ κατῆλθ' Εὐριπίδης. Sic bene membr. & C. Vulgo κατῆλθεν, redundante ſyllaba: quod editores non animadverterunt: ſcilicet quia verſum metiebantur ſyllabarum numero, non poteſtate.

ὅτε δὴ | κατῆλ | θεν Εὐ | ριπίδης | ἐπεδείκ | νυτο.

ſed in Εὐριπίδης ſecunda ſemper & ubique producitur.

772. τοῖσι βάλλαντ — Sic membr. Vulgo τοῖς, minus numeroſo verſu.

783. ὥσπερ ἐνθάδε. Ad Theatrum ſe convertit hæc dicens Æacus, geſtuque ſpectatorum turbam oſtendit. Vide ſupra ad v. 276.

792. ἔφεδρος. Gloſſa perperam κριτής. Scholion Mſ. ἔφεδρος, ὁ μαχομένων τινῶν παρακαθήμενος, καὶ μέλλων τῷ νενικηκότι μαχήσασθαι. *Tertiarius.* Æſchylus Choëph. 866.

τοιάνδε πάλην μόνος ὢν ἔφεδρος
δισσοῖς μέλλει θεῖος Ὀρέστης
ἅψειν.

797. σταθμήσεται. Auctor Etymol. M. p. 744. l. 20. hunc verſum ſic profert:

ἀλλ' ἡ ταλάντῳ μουσικὴ κριθήσεται.

798. μειαγωγήσουσι. Gl. ζυγοστατήσουσι. De poteſtate & uſu hujus verbi apud Atticos videndus Meurſius Gr. Fer. in Ἀπατούρια.

800. ξύμπηκτα. C. D. ξύμπυκτα. Gl. ἡνωμένα. In Poll. X. 148, ξύμπτυκτα, quæ vera lectio eſt & in textu reponenda.

804. ἔθλεψε γοῦν. Sic IV. codd. Vulgo ἔθλεψεν οὖν.

807. οὔτε γὰρ Ἀθηναίοις ξυνέβαινεν Αἰσχύλος. Sic optime B. ita etiam in meo, nisi quod συνεβ. habet neglecta litera Attica. Vulgo redundante syllaba Ἀθηναίοισι συνέβαινεν. In A. C. Ἀθηναίοισι συνέβαιν' Αἰσχύλος. Musicas aures non haberet, qui hanc præferret lectionem. Glossa ad ξυνέβαινεν, ἔχαιρεν, ἀπεδέχετο αὐτούς.

814. ἐριβρεμέτας. ὁ μεγαλόφωνος Αἰσχύλος.

815. ἡνίκ' ἂν ὀξύλαλόν περ ἴδῃ θήγοντος ὀδόντας ἀντιτέχνου. Sic bene recentiores editt. quibus adstipulantur præter Scholiastam codd. C. D. Ingratus est hiatus in ὀδόντα ἀντιτέχνου, quam lectionem e prioribus editt. stulte revocavit Berglerus. In membr. ὀδόντ' ἀντιτέχνου cum elisione, quam metrum aversatur. Versus digessi, uti in membranis distincti sunt, quam rationem agnoscit etiam Scholiastes. In proposita lectione ὀξύλαλον substantive accipiendum est pro τὸ ὀξύλαλον, *garrulitas:* tametsi hac in formula vereor ut sine offensione articulus omitti possit. Verbum ἰδεῖν ad alium sensum translatum, more poetis familiari, qui sensuum verba commutant. Sic Æschyl. S. Th. 103. κτύπον δέδορκα. In C. perspicue scriptum est ὀξυλάλου, quod adjective acciperetur, sicque vitaretur incommodum omissi articuli: ἡνίκ' ἂν περ ἴδῃ ὀξυλάλου ἀντιτέχνου θήγοντος ὀδόντας. Hac in phrasi neminem morari debet verbum ἰδεῖν cum patrio casu constructum. Verba sensuum duplicem adsciscunt casum, secundum & quartum. ἴδῃ positum hic pro αἴσθηται, & eandem sequitur constructionem. Meliorem hanc lectionem puto.

818. ὑψιλόφων. A. C. D. ἱππολόφων.

819. σχινδαλμῶν. Gl. λεπτολογιῶν. Mœris: σχινδαλμὸς, ἐν τῷ χ. Ἀττικῶς. σκινδαλμὸς, Ἕλληνες. Ubi vide Piersonum. In A. C. scriptum ut vulgo σκινδαλμῶν: in B. D. σκινδαλάμων. Forma quadrisyllaba occurrit Nub. 130.

λόγων ἀκριβῶν σχινδαλάμους μαθήσομαι.

823. ἐπιστκύνιον ξυνάγων. Gl. in C. συστέλλων. In B. D. textus exhibet ἐπισκύνιον ξυνέχων. Glossa in D. συνάγων, ὥσπερ οἱ θυμούμενοι θῆρες. Genuina lectio sæpe in glossa latet, quod alibi observavi. In

codicis B. contextus serie scriptum βρυχώμενος ἥσει πέμψει. Sic etiam in C. nisi quod πέμπει habet. Glossam pro voce textus acceperunt boni librarii, quod non raro contigit. Hîc manifestus est error. Sed aliæ sunt interpolationes, quæ facile fallant, nisi quis callidiori sensu præditus sit. Exemplo sit versus in Lys. 1299.

827. γλῶσσ' ἀνελισσομένη, & versu abhinc secundo πνευμόνων, formæ sunt veteres, Ionicæ, eædemque antiquæ Atticæ dialecti, quam in plerisque sequuntur Tragici. Eas in chorico cantico, ubi Tragicorum μελοποιίαν imitatur Comicus, cum recentioris Atticismi formis γλῶττ' ἀνελιττομένη, & πλευμόνων mutare nefas fuisset. Priores agnoscunt IV. codd. Aldus πλευμόνων edidit: melius Bern. Junta πνευμόνων.

830. οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου. Sic recte A. C. Glossa παραχωρήσαιμι. Vulgo μεθείην, quam scripturam mendosam esse jam ostenderat Dawesius pag. 238. Verbum activum μεθίημι cum accusativo semper, cum genitivo nunquam construitur. Forma passiva μεθίεμαι utrumque casum adsciscit. Vide not. ad Vesp. 416.

833. ἀποσεμνυνεῖται. Gl. σεμνῶς ἑαυτὸν σχηματίσει.

836. ἐγᾦδα. Sic codd. Perperam vulgo divisum ἐγ' ᾦδα. Vide ad Thesm. 502. Sic ubique excudi volui, quod semel dictum sufficiat, nec librorum hanc varietatem amplius observabo.

839. κομποφακελορρήμονα. Gl. σκληρὰ καὶ συνδεδεμένα ἔπη λέγοντα.

840. ἄληθες. *Itane?* Plerumque hoc adverbium ironicæ interrogationi servit. Suidas: ἄληθες. ἀντὶ τοῦ ὄντως. ἀξιοῦσι δὲ ὀξύνειν τὴν πρώτην, ὅταν τοῦτο δηλοῖ τὸ ἐν ἐπερωτήσει λεγόμενον ὄντως, ἀληθῶς, οἷον· Ἄληθες, ὦ παῖ — Thomas M. ἄληθες παρὰ ποιηταῖς, τὸ κατ' εἰρωνείαν ἀντὶ τοῦ ὄντως λαμβανόμενον, ὡς τὸ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ (123.) ἄληθες, ὦ δειλότατε πάντων δαιμόνων. Sic Lys. 433. ἄληθες, ὦ μιαρὰ σύ. Eadem significatione occurrit apud Sophoclem Œd. T. 350. Antig. 758. quibus in locis adverbii hujus potestas interpretem latuit. Est autem hîc parodia versus Euripidis, quem Musgravius in Telepho fuisse putat:

ἄληθες, ὦ παῖ τῆς θαλασσίας θεοῦ;

Nomini θαλασσίας Thetidem apud Tragicum significanti, ἀρουραίας facete substituit, Euripidi olera objiciens agrestia quibus innutritus fuerat. Vide Thesm. 456. & 910.

841. στωμυλιοσυλλεκτάδη. Gl. πολυλογίας συλλέγων.

842. Hunc versum interpretabitur colloquium inter Dicæopolin & Euripidem in Acharnensibus.

843. αὔτ' ἐρεῖς. Sic membr. Vulgo ταῦτ' — Infra v. 952. libri omnes: δημοκρατικὸν γὰρ αὔτ' ἔδρων.

844. πρὸς ὀργὴν, *iracunde.* Sic infra 856. 998. Sophocles El. 369. μηδὲν πρὸς ὀργὴν, πρὸς θεῶν.

847. Schol. Ms. ἄρν', ἄρνα μέλαιναν] τοιαῦτα γὰρ ἔθυον τῷ Τυφῶνι, ὁπότε σπροβιλώδης ἐκινήθη ἄνεμος. τῶν γὰρ τοιούτων οὗτος ἐστὶν ἔφορος. εἰκότως δὲ μέλαιναν, καὶ οὐ λευκὴν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τυφὼς μέλας. Virgil. Æn. III. 118.

> Sic fatus, meritos aris mactavit honores,
> taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo;
> NIGRAM HIEMI PECUDEM, Zephyris felicibus albam.

851. Observes in his Bacchi verbis manifestam imitationem loci Homerici. Æschylum primo alloquitur, postea Euripidem, denique ad Æschylum deliniendum rursus se confert. Huic dicere poterat, ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι. Sic Nestor Iliad. α'. 275. Atridæ & Pelidæ jurgium sedans, ab eo qui dignitate præstantior erat incipit, Agamemnonemque primum hortatur, deinde Achillem, demum Agamemnoni iteratas admovet preces, in eoque desinit.

> μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
> ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
> μήτε σὺ, Πηλείδη, 'θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
> ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
> σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν·
> εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
> ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
> Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
> λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν

ἕρκος Ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.

Pessime & summa cum imperitia latinus interpres penultimi versus græca sic reddidit: *Verum ego precabor Achillem deponere iram.* Tanquam si λίσσομαι tempus esset futurum: tanquam si græce dictum unquam a quoquam fuisset λίσσομαί τινι pro *precor aliquem.* Dativus Ἀχιλλῆϊ non pendet a λίσσομαι, quicum subauditur pronomen σε, sed a μεθέμεν. Constructio est: λίσσομαί σε μεθεῖναι Ἀχιλλεῖ τὸν χόλον, id est, παύσασθαι τοῦ χόλου τῷ Ἀχιλλεῖ, παύσασθαι τοῦ χολοῦσθαι τῷ Ἀχιλλεῖ. Vel Ἀχιλλῆϊ valet Ἀχιλλῆος χάριν. (Vide Valckenarium laudatum ad Lys. 1277.) Ad eundem fere modum Horatius Carm. III. 3.

Protinus & graves
iras & invisum nepotem,
Troïa quem peperit Sacerdos
Marti redonabo.

Anna Fabri ad latinæ versionis sensum homerica reddidit: utrumque ducem secutus est totus novorum Gallicorum interpretum grex. At vir longe doctissimus, qui græca ex ipsis græcis vertere solebat, Joannes Boivin in Actis Regiæ Parisiensis Academiæ T. II. p. 24. Nestoris sensum vere & eleganter expressit: *Et vous, fils d'Atrée, calmez la violence de vos transports, oubliez votre colere. C'est moi* QUI VOUS PRIE DE VOUS RELACHER EN FAVEUR D'ACHILLE, *dont le bras &c.*

854. κεφαλαίῳ. Gl. καθολικῷ καὶ μεγάλῳ. Schol. ἁδρῷ. Nub. 981.

οὐδ' ἂν ἑλέσθαι δειπνοῦντ' ἐξῆν κεφάλαιον τῆς ῥαφανίδος.

κεφάλαιον, κεφαλὶς & κεφαλὴ *apud Dioscoridem & alios pro* capitulo *plantarum, ossium, immo quarumvis fere summitatum capitatarum occurrit, ut & Lat.* caput. *Et quia* caput *est pars crassior ac durior, inde Comicus* κεφαλαίῳ ῥήματι τὸν κρόταφον θένειν *dixit,* duriori verbo caput ferire; *ubi* κεφαλαίῳ *adjective sumitur pro* grandi & duro, ἁδρῷ, crasso, *ut Schol.* Jo. Alberti Observatt. Philol. in N. T. p. 179.

857. ἔλεγχ', ἐλέγχου. Sic codd. omnes. Glossa in C. D. ἔλεγχ'

κυτὸν, ἐλέγχου παῤ αὐτοῦ. Pars gloſſæ in contextus ſeriem illata in B. ἔλεγχ' ἐλέγχου παῤ αὐτοῦ. Noſtram lectionem habent vett. editt. unde illam bene revocavit Berglerus. Neſcio unde in recentiorum quasdam venerit ἔλεγχ' ἐλέγχους. Ad hæc ἔλεγχ', ἐλέγχου referuntur mox ſequentia Euripidis: ἕτοιμός εἰμι δάκνειν, δάκνεσθαι.

861. εἰ τούτῳ δοκεῖ. Perperam in B. τοῦτο. Vide ad Theſm. 428.

863. Πηλέα diſyllabum eſt. Vide ſupra ad v. 76.

866. Vulgo legitur: ἐβουλόμην μὲν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε: verbis manifeſtum poëtæ ſenſum non referentibus. Particulam ἂν omiſit librariorum ſocordia, quod iis ſolemne fuiſſe novimus. Eam deſiderari vidit quidem Daweſius; ſed pro μὲν reponendo ἂν poëtæ manum non reſtituit. Utraque retinenda particula. En fidejuſſorem meæ emendationis ipſum Comicum. Conc. 151.

ἐβουλόμην μὲν ἕτερον ἂν τῶν ἠθάδων
λέγειν τὰ βέλτισθ', ἵν' ἐκαθήμην ἥσυχος.

Ad eundem modum hîc legendum:

ἐβουλόμην μὲν ἂν οὐκ ἐρίζειν ἐνθάδε.

Nullo partium ſtudio ductus optimus Burgeſſius, quo cordatiorem novi neminem, ad tuendam contra Daweſium vulgatam lectionem duo Sophoclis advocat loca, quorum alter alieno ſenſu acceptus eſt, alter in mendo cubat, quod olim oſtendam.

867. Vulgo ſic legitur hic verſus:

οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ἀγὼν νῷϊν. — τιή;

duplici menda. Primo νῷϊν, σφῷϊν diſyllaba poëtis Atticis prorſus ſunt inuſitata, quod poſt alios obſervavi ad Æſchyli Prom. 12. In membr. ſcriptum ἀγὼν νῷν, claudicante metro. Nam in ἀγὼν prima ſemper corripitur, quæ etiamſi anceps eſſet, quod falſo crediderunt viri quidam docti, non tamen hîc ſalva linguæ indole ſine articulo ſtare hoc nomen poſſet, quum de certo & definito certamine ſermo ſit. Nihil verius eſt Daweſii emendatione:

οὐκ ἐξ ἴσου γάρ ἐστιν ὡγὼν νῷν.

Sæpiſſime librarii ὡγὼν in ἀγὼν mutarunt, quod ad Euripidis Or. 857. obſervavimus. In ejusd. poëtæ Heracl. 724. ſcribendum:

ὡς ἐγγὺς ὤγων, καὶ μάλιστ' Ἄρης σῆυγεῖ —

Pro τιὴ in membr. ſcriptum τί δαί; Heſychius: τί δαί. διατὶ δή. Ejuſdem ſignificationis eſt τιή.

868. ὅτι ἡ ποίησις. Sic diſtincte ſcriptum in A. C. Perperam vulgo ὁτιὴ ποίησις. Gloſſa in meo ad ὁτιὴ, διότι: ad ποίησις, ἡ. Scilicet indicare voluit gloſſator articulum ſubintelligi, quem abeſſe non patitur ſermonis ingenium. Hoc ſenſit quidem Daweſius: ſed perperam emendavit οὕθ' ἡ ποίησις. Obſervavi ad Lyſ. 611. ultimam in ὅτι nunquam elidi. Vide infra ad 922. 1386.

870. ὅμως δ', ἐπειδὴ — Sic bene A. C. Perperam vulgo particula δὲ omiſſa, quæ alteri μὲν reſpondet v. 866.

873. κρῖναι τόνδε. In B. τοῦτον. Sæpe commutarunt librarii iſta pronomina.

874. τι μέλος ὑπάσατε. Sic tres Regii, ut perite Kuſterus legendum eſſe cenſuit. Meus ἐπάσατε, eodem errore, qui ſupra notatus ad v. 366. Vulgo προσάσατε. Etymol. M. auctor p. 782. l. 4. ὑπόγραμμος, πρόγραμμός τις ὤν. ἡ γὰρ ΥΠΟ ἀντὶ τῆς ΠΡΟ, ὡς καὶ ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνης·

ὑμεῖς δὲ ταῖς Μούσαις τι μέλος ὑπάσατε.

ἀντὶ τοῦ προάσατε. Ex hac obſervatione ſupplendum & emendandum eſſe Scholiaſtem Comici recte monuit Kuſterus. Olim gloſſa erat προάσατε, quæ in textum primo invecta, poſtmodum depravata fuit & mutata in προσάσατε. *Neque hîc tantum factum ut Scholium vocis authenticæ locum in textu occupaverit: ſed & alibi non ſemel labes hæc Comicum noſtrum invaſit, ut ſuis locis lectorem monemus.* Sic ait Kuſterus in nota ad hunc locum, ſcite & prudenter, ut pleriſque videbatur: ſed videbatur tantum; res autem aliter ſe habet. Nempe nondum excogitatum fuerat invictum illud argumentum, cujus diſertiſſimo Eruditorum Diarii ſcriptori habeant gratiam referantque vulgatorum textuum propugnatores. Non enim unica eſt hujus generis interpolatio, quam non tueantur, ſic cavillantes, vel, ut ait Noſter, στρεβλοῖσι παλαίσμασιν ἀντιλογοῦντες: *Nous ne concevons pas bien comment ces gloſes ont pu influer ſur l'erreur dont il*

il s'agit; mais il est fort aisé de comprendre qu'à l'aide d'une resſource de cette nature on ne doit jamais ſe trouver dans l'embarras. Journal des Sçavans, Nov. 1780. p. 719.

875. ὦ Διὸς — Sic tres Regii. Vulgo omiſſum ὦ.

878. στρεβλοῖσι παλαίσμασιν. Vulgo inſerta copula τε, quæ nulla ratione locum hîc habere poteſt. Eam non agnoſcunt A. C. additamentum eſt ſcioli, qui peſſimum ad modum verſus digeſſit, ut eos impreſſi exhibent.

882. καὶ παραπρίσματ' ἐπῶν. Quam opportune hîc IV. codd. exhibent copulam, eam impreſſi perperam omittunt.

883. ἀγὼν σοφίας ὅδε μέγας. Optima hæc eſt vocum collocatio in IV. codd. Vulgo ἀγὼν ὅδε σοφίας, metrici rurſus interpolatione. Primus hujus commatis verſus dimeter eſt anapæſticus: qui ſequuntur omnes dactylici ſunt, præter ultimum qui eſt trochaicus.

886. Æſchylus Eleuſinius erat: quapropter Cererem invocat.

888. καλῶς. Id eſt, μηδαμῶς. Adverbium eſt negandi cum εὐφημισμῷ, ut Latinis *recte*, quo ſæpiſſime utuntur Comici hac ſignificatione, vel pro *nihil*. Vide ſupra ad v. 508.

889. οἷσιν εὔχομαι, θεοί. Sic membr. Vulgo οἷσιν εὔχομαι θεοῖς.

890. Confer not. ad Theſm. 451.

893. ξύνεσίς τε καὶ μυκτῆρες. Vulgo, ruente metro, καὶ ξύνεσις καὶ μυκτῆρες. Daweſius emendat καὶ ξύνεσι καὶ — Noſtra lectio modulatior eſt.

897. ἐπί τε δαΐαν ὁδόν. Subauditur verbum ἐλθεῖν vel ſimile. In meo codice ſcriptum ἔπιτε, cum gloſſa ἐπέλθετε, quæ etiam eſt in C. licet ibi ſcriptum ſit ἐπί τε.

911. In A. C. πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα τινὰ κάθισεν. In meo πρώτιστα μὲν γὰρ δή γ' ἕνα τινὰ κάθισεν. Melius in B. γὰρ δῆτα ἕνα — unde veram lectionem reconcinnavi:

πρώτιστα μὲν γὰρ δῆθ' ἕνα τιν' ἐκάθισεν.

Nauci non eſt vulgatum δή γ' ἕνα.

919. ἵν' ὁ θεατὴς προσδοκῶν καθοῖτο. Sic tres Regii. Meus, ut vulgo, καθῆτο. Bona eſt utraque lectio. ἵνα, ὡς, ὅπως cum indicativo

legitime conſtrui obſervavi poſt alios multos ad Æſchyli Prom. 155. Euripidis Phœn. 214. Apollonium I. 281. Vide Pacis v. 136. Menandri fragm. e Nauclero apud Athenæum p. 166. Euripidis fragm. ex Inone VII. ubi lapſus eſt latinus interpres: ne plura excitem loca. Alteram ob conſenſum Reg. Codd. prætuli. Vide ad Lyſ. 149.

922. ὅτι αὐτόν. Vulgo ὅτ' αὐτόν. In IV. codd. ſcriptum ὅτι: mendoſe in C. ὅτι ἑαυτόν. Vide ad Lyſ. 611. & ſupra 868.

925. δείν' ἄτλα. Sic bene noviſſima Batava. Priores perperam δείν' ατλα. In membr. δεινάτλα conjunctim & una voce, quod Daweſii ſuſpicionem confirmare poſſit de voce ἄτλα p. 302.

931. Parodia eſt verſuum Euripidis in Hippolyto 378.

ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ
θνητῶν ἐφρόντισ' ᾗ διέφθαρται βίος.

Confer Equit 1290. ubi Euripidea illa loquendi forma rurſus deridetur.

933. σημεῖον, οὗν ταῖς ναυσὶν ἐνεγέγραπτο. Vulgo σημεῖον ἐν ταῖς — Marcklandi emendationem recepi, quem vide ad Eurip. Suppl. 109.

934. De Philoxeno Eryxidis filio, qui filium ipſe habuit patri ſuo, ut Græcis erat mos, cognominem, videndus Perizonius ad Æliani V. H. X. 9.

936. ποῖά γ' ἐστὶν, ἅττ' ἐποίεις; Sic membr. Vulgo inconcinne ποῖ' ἅττ' ἐστὶν, ἅττ' ἐποίεις;

938. παραπετάσμασιν. Sic ſcribendum erat, ne verſus claudicaret. Vulgo ν in fine omiſſum.

939. τοπρῶτον εὐθύς. Vulgo τοπρῶτον μὲν εὐθύς, ſyllaba ultra numerum excurrente. Spurium eſt μὲν, quod ne ſyntaxis quidem hic admittit. In A. & C. παρὰ σοῦ πρῶτον εὐθύς. In meo παρὰ σοῦ. πρῶτον μεν εὐθύς. Pejus omnium B. τὴν τέχνην πρῶτον μὲν εὐθύς. A vero aberrare non ſinebat lex metri.

942. μικροῖς τε τευτλίοισι. Aurium ſolum judicium ſecutus vocum ordinem inverti: vulgo καὶ τευτλίοισι μικροῖς.

943. ἀπὸ βιϐλίων ἀπηθῶν. Sic C. D. In Aldina ἀπηθῶν, quod nihil aliud eſt quam vulgatum in ſequentibus omnibus editt. ἀπ' ἠθῶν.

Noſtram lectionem agnoſcit etiam Scholiaſtes, & auctor Etymol. M. in ἠθμός, p. 422. l. 37.

946. πρώτιστα μὲν μοι. Perperam B. D. μέντοι.

947. κρεῖττον γάρ. Hæc vulgo Æſchylo tributa, melius, meo judicio, in B. adſcripta ſunt Baccho, quem in tota hac ſcena ſcurriliter jocantem, Euripidemque amariori ſale defricantem inducit Comicus.

951. ταῦτ' ἐχρῆν. Sic bene meus. Vulgo ταῦτα χρῆν. In A. C. οὐκ ἀποθανεῖν σε δεῖ ταῦτα τολμῶντα. Immo in A. τοιαῦτα. In B. οὐκ ἀποθανεῖν σε χρῆν ταῦτα τολμῶντα.

952. τοῦτο μὲν ἔασον. Vulgo τουτὶ — Illud præferunt tres codd. In C. τοῦτο μὲν οὖν ἔασον.

958. κἀχ' ὑποτοπεῖσθαι. Sic diviſim ſcriptum in B. D. In hoc gloſſa priori voci ſuperſcripta κακά. In A. C. κἀθ' ὑποτοπεῖσθαι. Vulgo conjunctim καχυποτοπεῖσθαι, quod æque bonum eſſe poſſit. καχύποπτος ex Ariſtophane, καχυπονόητος e Platone enotavit Pollux II. 57. Vulgatum agnoſcere videtur Suidas. Sed veriorem lectionem eſſe reor eam, cujus veſtigia ſervant codd. A. C. quamque tuetur auctor Etymol. M. p. 762. l. 15. τοπάζειν, στοχάζεσθαι, ὑπονοεῖν — καὶ καθυποτοπεῖσθαι, τὸ ἐπὶ (male vulgo ὑπὸ) τὸ χεῖρον ὑπονοεῖν. Sæpiſſime κᾆτα & κατὰ commutarunt librarii, quod ſuis locis obſervamus.

964. ἑκατέρους μαθητάς. Sic tres Regii. Vulgo ἑκατέρου.

965. In A. C. τούτου μὲν Φορμίσιος. In B. D. τούτου μὲν ὁ Φ. utrique male. Nominis Φορμίσιος antepenultima producitur, ut conſtat e Conc. v. 97. — Μεγαίνετός θ' ὁ Μάνης. In membr. ὁ Μάγνης, quod verum eſt. Taxantur homines iſti tanquam barbari. Gloſſa: ἀμφότεροι βάρβαροι. Μάνης autem eſt nomen ſervile, & apud Comicum nihil aliud quam *ſervum*, *famulum* notat.

967. οἱ 'μοὶ — Perperam Kuſterus edidit οἱ ἐμοὶ — Priores editiones habent οὑμοὶ, ut & tres codd. In C. omiſſo male articulo ἐμοί. Vide ad v. 461.

970. οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κῖος. Sic legendum, non, ut apud Euſta-

thium ter ad minimum habetur, ἀλλὰ Κῷος, vel Κεῖος. Nulla hîc allusio ad talorum jactum. Proverbialis est locutio in versatilis ingenii hominem, qui rebus se accommodat & tempori servit, qui tanquam vespertilio in fabulis, modo mus est, modo volucris, prout illi usus venit, quique ad potiorem partem semper se convertit, ut est supra v. 538.

984. ἀπεδήδοκεν. Male vulgo ν finale omissum. In dimetris tam jambicis, quam trochaicis & anapæsticis ultima syllaba non est indifferens.

987. ποῦ τὸ σκόροδόν μοι τὸ χθεσινόν. Vulgo cum metri labe omissum est pronomen μοι, quod exhibent B. D.

988. ἐλάας. Sic bene, servato dialecti idiotismo, A. D. παρέτραγεν exhibent tres codd. Vulgo in hac voce peccatum, ut supra in ἀπεδήδοκε.

991. καὶ Μελιτίδαι κάθηντο. Sic, ut vulgo, B. D. male. Delendum est importunum καὶ, quod me nolente & imprudente hîc remansit. In Μέλιτος, Μελιτίδαι secunda syllaba producitur, quod in v. 1302. fuit observatum. Vide Suidam in ἀβελτερώτατος, Βουκαλίων, Μαμμάκουθος, ubi hi prolati versiculi, quorum ultimus omisso καὶ sic legitur, Μελιτίδαι κάθηνται. Et sic plane scriptum est in A. C. sed tempus imperfectum sententia postulat; excudi debuit:

τέως δ᾽ ἀβελτερώτεροι,
κεχηνότες Μαμμάκυθοι,
Μελιτίδαι καθῆντο.

992. τόδε μὴν — Excudi debuit τάδε μὲν, ut est in libris omnibus. IV. codd. habent τάδε μὲν λεύσεις, male, siquidem verbum est in tempore præsenti. Frequens hic est librariorum error, de quo egi ad Apollonium I. 1307. Ex Æschyli Myrmidonibus sumtus hic versus, quem cum duobus aliis profert Harpocratio in προπεπωκότες, ἀντὶ τοῦ προδεδωκότες — ἐν ἀρχῇ δὲ τῶν Μυρμιδόνων Αἰσχύλος·

τάδε μὲν λεύσσεις, φαίδιμ᾽ Ἀχιλλεῦ,
δοριλυμάντους Δαναῶν μόχθους,
οὓς προπέπωκας κλισίας εἴσω —

995. ἐλαῶν. Sic A. C. & Thomas M. qui locum hunc profert in ἐλάα. Putabat Kusterus illam lectionem metro adversari: nempe ignorabat Atticorum α pro communi αι longum esse, ut in κλάειν, κάειν, qua de re videndus Piersonus ad Mœrin p. 231. Observes velim particulas ὅπως μὴ ad rectam loquendi normam hîc cum futuro indicativi construi: tamen apud Scholiastam videbis ἐκλὸς οἴσῃ. De ratione quam sequuti sunt veteres satis constat: quis imperitos Græculos & librarios morabitur?

1001. μᾶλλον, μᾶλλον— Semel tantum in C. scriptum hoc adverbium.

1004. Ex hoc loco profecit Antipater Thessal. Epigr. LVII. quod, quia breve est, integrum adponam:

> Ο τραγικὸν φώνημα καὶ ὀφρυόεσσαν ἀοιδὴν
> πυργώσας στιβαρῇ πρῶτος ἐν εὐεπίῃ,
> Αἰσχύλος Εὐφορίωνος, Ελευσινίης ἑκὰς αἴης
> κεῖται, κυδαίνων σήματι Τρινακίην.

1013. τοίνυν οἵους. Sic tres codd. Insertam vulgo particulam solus agnoscit B. Vide supra ad 321.

1018. Primam hujus versus partem Euripidi, alteram Baccho tribuunt impressi, cui totum melius adscribunt membr.

1019. Vulgo sic legitur hic versus, consentientibus tribus e meis codicibus.

> καὶ σὺ τί δὴ δράσας, αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;

Quæ scriptura in legem commatum anapæsticorum offendit, quam si bis aut ter ad summum apud Comicum violatam reperias, aut ex ineluctabili necessitate id factum, aut labem contraxerunt a librariis hi versus, quos suis singulos locis examinabimus. In Vat. cod. cujus collationem habuit Kusterus, & in Oxoniensi cujus meminit Bentleius Epist. ad Millium p. 21. legitur:

> καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;

Eandem lectionem exhibet C. nisi quod pro γενναίους ibi est ἀνδρείους, quod e glossemate ortum videtur. καὶ & δὴ simul in versu stare non possunt: alterutra particula ejicienda erat: tametsi primam tuentur

tres memorati codd. alteram, ut magis aptam, præfero. καὶ e præcedente verſu male repetitum fuiſſe videtur. Animadvertendum eſt frequens librariorum peccatum in omittendis præpoſitionibus verborum compoſitorum, cujus plurima jam exempla oſtenderunt hæ notæ. Vide ad Lyſ. 408.

1021. ποῖον; Interrogationem hanc Baccho tribuunt B. C. D. Euripidi vulgo adſcripta eſt.

1023. Θηβαίους πεποίηκας ἀνδρειοτέρους εἰς τὸν πόλεμον. Gloſſa: τῶν Ἀργείων, ὧν πολὺ κατὰ πόλεμον κλέος. Æſchylum vituperat Bacchus, quod in *Septem ad Thebas* dramate Thebanos fortiores Argivis exhibuerit, qui tamen bellica laude Thebanis ſint multo clariores; ſed alio ſenſu verba iſta accipit Æſchylus, inde occaſionem ſumens Athenienſes carpere, ob neglectum bellicarum artium ſtudium.

1025. αὔτ' — Gloſſa τὰ πολεμικά.

1026. εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας μετὰ τοῦτ', ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα. In hac quæ vulgo obtinet lectione obſerves velim εἶτα & μετὰ τοῦτ' eſſe quod mox Æſchylo exprobrabitur δὶς ταυτὸν εἰπεῖν. In duobus codd. reperi μετὰ ταῦτ'. Notum eſt ſæpe commutari μετὰ & κατά: inde ad meliorem & veram lectionem conjectura ductus fui:

εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας, κατὰ ταῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα.

1027. νικᾶν αἰεί. Sic membr. Reliqui ἀεί.

1028. Vulgo legitur, ſine ulla metri forma:

ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τοῦ τεθνεῶτος.

Nihil differunt tres codd. e quibus fabulam hanc emendavi, niſi quod articulum τοῦ omittunt, & recte quidem. E conjectura repoſui:

ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἐπήκουσ' ἂν περὶ Δαρείου τεθνεῶτος.

qua ſcriptura anapæſto ſaltem conſultum erat. Sed nunc e cod. C. genuinam, quæ ſua ſe ſimplicitate commendat, aptioremque multo lectionem proferam, quam auctori ſuo reſtituat lector:

ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἀπηγγέλθη περὶ Δαρείου τεθνεῶτος.

1030. ταῦτά γ' ἄρ. Vulgo γὰρ —

1035. κλέος ἔσχεν. Perperam vulgo ἔσχε, eadem menda, quæ in v. 362. Male inverſus vocum ordo in IV. codd. τιμὴν ἔσχε καὶ

κλέος. Sunt ejusmodi trajectiones in codd. frequentissimæ, quas ubi observarunt primi editores, voces ad metri legem collocarunt. Sed supererant hujus generis labes adhuc permultæ, quarum aliquot diligentiam meam fugerunt. Quum hisce forte diebus Vespas legerem, obstupui conspecto hoc versu, qui est illius fabulæ 247.

μή που λαθών τις ἡμᾶς ἐμποδὼν κακόν τι δράση.

Veritus fui ne in me aliquid commeruissem mali: illico libros scriptos, impressos adii, in quibus omnibus voces eodem ordine collocatas deprehendi. Sed alias res agebam, dum illa describebam. In sensum enim incurrit legendum esse:

μή που λαθὼν ἡμᾶς τις ἐμποδὼν κακόν τι δράση.

1042. ὁπόταν σάλπιγγος ἀκούση. Revocant ista mihi verba in memoriam locum Æschyli in S. Th. qui ad hunc diem menda inquinatus fuit. Est ubi de Tydeo Nuntius ad Regem refert, v. 394.

μάχης δ' ἐρῶν,
ἵππος χαλινῶν ὡς κατασθμαίνων, μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων.

Quis μένει, μένων duorum continuorum in senariorum fine a poëta esse credat? Scripserat ille procul dubio:

ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει κλύων.

Virgil. Georg. III. 83.

Tum, si qua sonum procul arma dedere,
stare loco nescit —

1044. οὐδ' οἶδ' εἰς ἥν τιν' ἐρῶσαν ἐγὼ πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα. Sic optime A. C. ut Vat. cod. Kustero adhibitus. Perperam vulgo ἥν τιν' ἂν ἐρῶσαν πώποτ', tribrachy pro pede quatuor temporum posito.

1047. ὥστε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν. Sic membr. ut Vatic. cod. Tmesis est: ὥστε γ' οὖν καὶ αὐτόν σε κατέβαλεν. Vulgo κάτω 'νέβαλεν, quod levi manu Valckenarius emendat ad Hippol. 934. κάτω γ' ἔβαλεν. Sed codicum lectionem præfero. In C. κατσυνέβαλεν. Glossa μεμοίχευται γὰρ τὴν γυναῖκα.

1050. ὅτι γενναίας καὶ γενναίων ἀνδρῶν ἀλόχους. Sic bene IV. codd.

quibus accedit Vatic. Perperam primariæ editt. γεννικίους καὶ γεννικίων. Pejus Phil. Junta, unde reliqui ſumſerunt γενναίους καὶ γενναίας. In proclivi tamen erat errorem Aldinæ editionis corrigere.

1051. κώνεια πιεῖν. Sic recte membr. ut Vat. cod. Vulgo πίνειν cum verſus labe. Prima in πίνειν producitur. Sed quis hoc ignorat? quis ut tales eluat mendas codicum exſpectet adſenſum. Quis unquam credat Berglerum, virum non indoctum, ſi ipſe edendi Ariſtophanis curam ſuſcepiſſet, has ſordes in textu relicturum fuiſſe, poſtquam genuinæ lectiones e veteri bonoque codice in Kuſteri notis prolatæ fuerant?

1057. Παρνασῶν, unico σ. Sic IV. codd. & primariæ editt. recte. Sic etiam in Poëtarum Latinorum accuratis editionibus ſemper legitur. Virgil. Ecl. X. 11.

Nam neque Parnaſi vobis juga, nam neque Pindi —

1062. ἅμου, ἃ ἐμοῦ. Duæ vocales per craſin in unam coaleſcunt, ut produci poſſit, metro ita flagitante. Perperam in vett. editt. excuſum ἃ 'μοῦ: pejus in Kuſteriana ἃ ἐμοῦ.

1063. ῥάκι' ἀμπίσχων, ἵν' ἐλεινοὶ — Vulgo legitur ἐλεεινοὶ, ſyllaba ultra numerum excurrente, ita ut octonarius ſit acatalecticus, quo metro Ariſtophanem nunquam uſum fuiſſe, nec ullum poëtam conſtat. Jam typis deſcripta erat hæc fabula, verſu ſic emendato, quum harum, quibus otium noſtrum impendimus, literarum decus & columen DAVID RUHNKENIUS donum mihi miſit pretioſiſſimum, Homericum in Cererem Hymnum, quem præter omnem exſpectationem e tenebris Moſcuæ erutum ab erudito Germano, egregio illuſtratum commentario, plaudentibus Muſis, in lucem edidit vir præſtantiſſimus. Ibi eandem formam, eodem quo uſus ſum jure, *licentiam* dixerit Flos Criticorum noſtrorum, reſtituit in hoc verſu:

τοῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἐλεινὴν,

ubi, ut hîc codd. apud Comicum exhibent ἐλεεινοὶ, Moſcuenſis cod. habet ἐλεεινήν. Verſus eſt integræ editionis 283. ad quem formam hanc adſtructam videas. In heroico illo verſu, ſicut in Comici anapæſto, quin ea reponeretur, nulla erat cauſa: in Sophoclis allegato ſenario, Philoct. 870.

τλῆταί σ' ἐλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα.

aliisque ubi occurrit, non ita manifesta causa est, quod alibi expendemus.

1064. φαίνοιντ' εἶναι. In A. B. φαίνονται εἶναι. In C. φαίνωνται εἶναι. Vulgo φαίνωντ' εἶναι. Sermonis indoles optativum flagitat, quo pacto vitatur etiam diphthongi elisio. In meo cod. hic versus & præcedens omissi sunt. Scripto v. 1062. librarius deflexit oculos ad alterum τί δράσας in fine v. 1064. & intermedia omisit; quod sæpissime contigit. — τοῦτ' οὖν ἔβλαψα; τί δράσας; Aliter locum hunc accipit Reiskius, sublato interrogandi signo post ἔβλαψα, hac constructione, τοῦτο οὖν δράσας τί ἔβλαψα; meo judicio, melius. Præstaret adhuc τοῦτ' οὖν ἔβλαψά τι δράσας; *Numquid ergo hoc facto damni dedi?*

1065. τριηραρχία munus erat publicum, civibus pro facultatum censu impositum. Qui illud declinare volebant, pauperes se esse caussabantur. Vide in hanc rem Petitum de Leg. Att. p. 355. seqq.

1068. παρὰ τοὺς ἰχθῦς. Vide ad Lys. 557. Perspicue in IV. meis codd. παρὰ scriptum, non περί. Illud agnoscit etiam Scholiastes, siquidem in vocum textus expositione sic habet: παρὰ τοὺς ἰχθῦς ἀνέκυψε.] παρὰ τὰ ἰχθυοπώλια. Quod autem Kusterus ait in Vat. cod. esse περὶ τοὺς ἰχθῦς, id fide illius nititur, qui in ejus usum varietates illius codicis excerpsit. Probabile est eum deceptum fuisse nota compendiaria librariis adhiberi solita pro παρὰ, tenuissimo discrimine ab ea differente, qua περὶ pingebant, quod observavi ad Eurip. Phœn. 893. παρὰ cum accusativo tam in motus significatione, quam absque ea construitur. Vide quæ notavi ad Apollonium II. 496. p. 76. & 222. Eurip. Phœn. 243.

χορὸς γενοίμαν ἄφοβος
παρὰ μεσόμφαλα γύαλα Φοίβου.

Thesm. 489. ἠρειδόμην παρὰ τὸν ἀγυιᾶ.

1070. τὰς πυγὰς ἐνέτριψε. Qui rhetoricæ, poëticæ, aliisque hujus generis artibus operam dabant, impudicitiæ crimine notantur a Comico, tanquam ætatis flore magistris minerval solventes. Idcirco

Praxagora Conc. 112. disertissimos juvenum esse ait, ὅσοι πλεῖστα σποδοῦνται. Hinc facetissimus jocus est in Equit. v. 428.

1073. ῥυππαπαί. Gl. ἐπιφώνημα ναυτικόν.

1075. τὸν ξύσσιτον. Operarum errore in Kusteri editione τῶν, quam mendam religiose servavit editor Batavus novissimus.

1077. καὖθις ἐκεῖσ' αὖ. Sic ad anapæstici metri legem scribi debuit. Perperam vulgo καὖθις ἐκεῖσε. Comico, ut poëtis quibusvis frequentatum αὖθις αὖ. Thesm. 552. 862. Acharn. 854. Supra 304. mox 1234. & multis aliis in locis.

1089. ἐπαφαυάνθην. Sic bene Suidas, quod non adserere solum, sed etiam recipere debebat Kusterus. Librariorum errore vulgo legitur ἀπεφαυάνθην, quod verbi monstrum tuetur quidem Bisetus; sed frustra. Simplex est αὔω, compositum ἀφαύω, bicompositum ἐπαφαύω, ἐπὶ relationem ad causam notante: ἀφαυάνθην γελῶν ἐπὶ τούτῳ, ὅτε. — φαύω, φαυαίνω ne græca quidem sunt. Est boni commatis verbum φαύζω, sed ejus significatio tam a loco Rhesi quem Bisetus profert, quam ab hoc Comici aliena est. Fucum Biseto fecit prava quæ apud Euripidem obtinebat scriptura ante desideratissimi Musgravii editionem, in qua legitur Rhesi v. 322.

ἡνίκ' ἐξώστης Ἄρης

ἔθραυσε λαίφη τῆσδε γῆς μέγας πνέων.

Operarum errore in Kusteri editione excusum οὐ δῆτ' ὥστ'. Rursusque v. 1112 οὐκ ἔτ' οὕτω. Neutram mendam corrigere sustinuit Batavus editor.

1093. κεραμῆς. Perperam A. C. κεραμεῖς. Sic etiam in B. Sed altera lectio superscripta. Meus perspicue Atticam formam sæpe in codd. obliteratam repræsentat, κεραμῆς. Vide ad Nub. 210.

1100. Hic & sequens versus perperam vulgo in unum coaluerunt, ita ut strophe novem tantum sit versuum, tametsi in Kusteri editione præfixus est ei titulus cubitalibus literis ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ι'.

1106. λέγετον, ἔπιτον, ἀναδέρεσθον. Est hic versus dimeter trochaicus, ut octavus antistrophæ, seu 1116.

νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται.

Vulgo autem legitur metro jugulato:

λέγετον, ἔπιτον, ἀναδαίρετον.

ubi pes tertius dactylus eſt, quartus jambus, quorum hic nullo loco recipitur, ille vero paribus locis tantum. Præterea ἀναδαίρετον eſt plane vox nihili. Quod Comici interpretum nulli ſuboluerat, id Daweſius intellexit. Sed diu ante eum idem monuerat H. Stephanus Theſ. Ind. col. 410. Ἀναδαίρετον, *explicatè, denudatè, & apertè. Ita v. l. ex Ariſtophane,* SED NON SINE MANIFESTO MENDO. Veteris lexici auctor vocis ſenſum e gloſſa aliquatenus aſſecutus eſt, ſed bis lapſus eſt, tum quia ſcripturæ mendam non animadverit, tum quia verbum modi imperativi pro adverbio habuit. Loci hujus corrigendi fruſtra conatum cepit Daweſius, eo tantum nomine laudandus, quod vulgatum ἀναδαίρετον ineptum & barbarum eſſe declaraverit. Codd. IV. habent λέγετον, ἔπιτον, ἀναδέρετον. In B. & D. additum in contextus ſerie, tanquam auctoris verbum, προσφέρετε, quod pars eſt veteris gloſſæ. In C. & D. verbo ἀναδέρετον ſuperſcripta gloſſa ἀνακαλύπτετε. Jam vides unde venerit illud ἀναδαίρετον. Qui vel unum Græcum codicem verſavit, novit nihil librariis ſolemnius fuiſſe permutatione elementorum αι & ε, quæ illi eodem efferebant ſono. Sed & illud ipſum ἀναδέρετον, quod ſententiæ aptum eſt, metro non congruit, cui examuſſim conveniet, ſi correcto librariorum errore, pro activa mediam formam repoſueris, ἀναδέρεσθον. Et hæc eſt vera poëtæ manus.

1115. αἱ φύσεις τ' ἄλλως. Sic IV. codd. Perperam vulgo pro τε eſt δέ.

1119. καὶ μὴν ἐπ' αὐτοὺς τοὺς προλόγους σοι τρέψομαι. Sic optime membr. In B. D. omiſſo plane pronomine, προλόγους τρέψομαι. Demum in C. vulgata lectio eſt προλόγους σου, quæ eſt abſurdiſſima. Euripides Bacchum alloquitur, ut e verſu abhinc ſecundo, atque etiam tertio liquet; & Bacchus ei reſpondet. σοι hic eleganter abundat, ut Conc. 136. ἰδού γέ σοι πίνοντι. Sophocles Phil. 261.

ὅδ' εἰμ' ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως —

Similem mendam elui ſine librorum ope in Lyſ. 202. ubi vide not.

& ad 1074. Sic locum hunc verterat Berglerus: *Igitur ad prologos tuos me convertam, ut primam tragœdiæ partem primo examinem, quid habeat boni: erat enim obſcurus in rebus enunciandis.* Quis non ſentit hæc male cohærere? Nam ſi Euripides Æſchylo dicit, *ad prologos tuos me convertam*, addere debet *eras enim obſcurus*: non vero *erat*. Tum αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ non ſignificat *quid habeat boni*: ſed *ſciti illius poëtæ.*

1124. Ορεστείας. Sic tres codd. Solus C. ut vulgo Ορεστίας. In Theſm. 135. eadem forma eſt Λυκουργίας. Ex Æſchyli Lycurgo verſum profert Longinus Sect. XV. p. 102. editionis Lipſienſis:

ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη.

1128. ἐς γῆν. Sic IV. codd. hic & infra, ubi eadem repetuntur verba. Impreſſi minus bene εἰς. Ex hoc Comici loco Stanleius initium Choëphorarum Æſchyli, quod deſideratur, partim reſtituit.

1134. ἐγὼ σιωπῶ τῷδ'; — ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί. Sic diſtincte in membr. & optime, quem ad modum vulgo etiam recte expreſſum v. 1229. ἐγὼ πρίωμαι τῷδ'; — ἐὰν πείθῃ γ' ἐμοί.
In B. D. ſcriptum hic ut vulgo legitur: ἐγὼ σιωπῶ τῷδέ γ'; — ἂν — In C. non interpoſita Bacchi perſona, τῷδε ἂν πείθῃ — Lyſ. 530. σοί γ', ὦ κατάρατε, σιωπῶ 'γώ;

1136. ὁρᾷς ὅτι ληρεῖς. Abſurde vulgo hæc verba Æſchylo tribuuntur, qui nondum ſcit quid in ſuis verſibus carpere velit Euripides; ideo mox ab eo percontatur quid in eis peccaverit. Sunt iſta Euripidis ad Bacchum, ad quæ hic etiam reſpondet: ἀλλ' ὀλίγον γ' ἐμοὶ μέλει. Accedit codd. auctoritas. Sunt iſta verba in B. D. Euripidi continuata.

1150. Erotianus in Expoſitione vocum Hippocratis: οἶνος ἀνθοσμίας, ὁ εὐώδης καὶ ἡδύς. ὡς Αριστοφάνης ἐν Βατράχοις καὶ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. Poſteriores Theſmophoriazuſas intelligit: nam in prioribus, quæ exſtant, nomen illud non reperitur.

1155. πῶς δίς; Hoc bene in C. D. Baccho, ut vulgo, tributum: in duobus aliis Æſchylo.

1157. ἥκω δέ — Perperam vulgo ἥκειν, manifeſto errore. In

meo, bona ſyntaxi, ſed peſſundato metro, ſcriptum eſt: *ἥκειν δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ κατέρχεσθαι.* Haud imperite judicavit librarius utrumque verbum ejusdem modi eſſe debere: ſed ipſa Æſchyli verba repetenda erant. In C. hic verſus omiſſus eſt.

Scripturam hujus & ſeq. verſus dudum ſic emendaveram non inſpecto Gellii loco quem protulit Kuſterus, ſed quod in eo præcipuum erat omittens. Dum has notas ſcribo forte fortuna recordor bonæ operæ quam præſtitit idem mihi Gellius ad Theſm. 456. & negligentiæ cujus ibi reum Kuſterum egi, & verſus hujus fabulæ 356. e Gellio etiam emendati. Illum itaque adeo, experiri cupiens an eum mihi conſentientem ſim habiturus. Sic autem apud eum L. XIII. cap. 24. Comici verſus leguntur:

> *δὶς ταὐτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος.*
> *ἥκω γὰρ εἰς γῆν φησὶ καὶ κατέρχομαι.*
> *ἥκω δὲ ταὐτόν ἐστι τῷ κατέρχομαι·*
> *νὴ τὸν Δί', ὥσπερ εἴ τις εἴποι γείτονι,*
> *χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει κάρδοπον.*

Comico non feciſſet injuriam Kuſterus, ſi quæ ſunt in his bonæ lectiones, eas illi reſtituiſſet.

1158. *ὥσπερ εἰ* — Vulgo *γε* inſerunt: immo in membr. geminatur: *ὥσπερ γ' εἴ τίς γ' εἴποι.* Tam a poëta eſt unum quam alterum.

1161. Vulgo ſic legitur hic verſus toto pede defectus:

> *ἄνθρωπε, ταύτῃ 'στ', ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.*

Meliorem lectionem Kuſtero ſuppeditaverat Vat. cod. collatio:

> *ἄνθρωπε, ταῦτα 'στ', ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχει.*

At vero optima eſt & ſincera, quam dedi e meis:

> *ἄνθρωπε, ταὔτ' ἔστ', ἀλλ' ἄριστ' ἐπῶν ἔχον.*

Tres habent *ἔχον*: ſolus B. *ἔχει.* Tres *ταὔτ'* bene: ſolus C. *ταῦτ'* cum gloſſa *οὕτως.* Euripidis criminationi *ἥκω ταὐτόν ἐστι τῷ κατέρχομαι*, & *δὶς ταὐτὸν ἡμῖν εἶπεν*, reſpondet Æſchylus: *οὐ δῆτα τοῦτο τὸ αὐτό ἐστιν, ἀλλ' ἔστιν ἄριστα ἔχον τῶν ἐπῶν.* — *ἐστὶν ἔχον* valet *ἔχει*, eleganter in altero membro participio *ἔχον* poſito, ab *ἔστιν* prioris membri pendente. Sic Pl. 371.

τὸ δ' ἔστιν οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

minus bene ibi legeretur ἔχει. Scripta jam hac nota animadverto eandem plane quam dedi lectionem esse in editione Bernardi Juntæ, unde enotata fuit in Excerptis Scaligeri. In minoribus Batavis integer saltem senarius legitur:

ἄνθρωπε, ταύτῃ γ' ἐστὶν, ἀλλ' ἑτέρως ἔχον.

Sed hæc lectio ab interpolatore concinnata fuit.

1173. τοῦθ' ἕτερον. Sic quidem codd. sed, ut opinor, mendose. Scribendum ταὖθ' ἕτερον — id est, ἕτερον τὸ αὐτὸ αὖθις λέγει, quod in versione expressi.

1175. τεθνηκόσιν. Perperam vulgo ν finale omissum, cum versus labe: emendata in membranis est scriptura, & in C. quod quum observo, vereor ne stulte diligens videar.

1178. σἱοιδῆν. Gl. σωρείαν λέξεων ἐνοῦσαν ἔξω τοῦ πρέποντος, παρὰ τὸ πρέπον.

1180 οὐ γάρ μου 'στίν. Sensum sic supplet glossa γνῶναι πρὸ τοῦ ἀκοῦσαι, quod paulo longius arcessitum videtur. Quidni? οὐ γάρ μου 'στὶ λέγειν. Rem transegit Berglerus, hæc verba in versione omittendo, qua ratione nihil profecto tutius vel facilius est.

1182. εὐδαίμων. Sic optime Vat. cod. quod absque eo etiam reponi poterat ex Æschyli responso: *Non hercle* εὐδαίμων, *sed* κακοδαίμων. Hoc illud sibi opponi flagitat: loci gratiam corrupit, qui e glossa interpolavit vulgatum εὐτυχής. Idem Euripidei prologi vocabulum reperit etiam Bacchus v. 1195. ubi εὐτυχὴς metrum admittere non gravabatur.

1184. ὅντινά γε, πρὶν φῦναι μὲν, ὤπόλλων ἔφη. Sic e membr. edidi, in quibus tamen mendose Ἀπόλλων, versu, ob articuli defectum, claudicante. Eadem plane est scriptura in C. Duo alii, ut vulgo, perversissime:

ὅντινά γε, πρὶν μὲν ἢ φῦναι, Ἀπόλλων ἔφη.

ὤπόλλων est in Vat. cod. cujus scripturam ad eundem modum jam emendaverat Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 539.

1192. ἤῤῥησεν. Gl. μετὰ φθορᾶς ἦλθεν. Est ab ἐῤῥῶ, cujus verbi

vis & ſignificatio in gloſſis Heſychii ſatis explicatæ. Futurum Attici a forma contracta derivant: ἐῤῥήσω, ut τυπλήσω. Vide ad Lyſ. 459. In eadem fabula v. 1240. οὐκ ἐῤῥήσετ', ὦ μαστιγίαι; Ab hoc futuro derivantur cognata tempora ut aoriſtus hic, & præteritum, Theſm. 1075. σκληρά γ' εἰσηῤῥηκας.

1195. εὐδαίμων ἂν ἦν, εἰ — Perperam vulgo & ſolœce εὐδαίμων ἄρ' ἦν — Noſtra lectio perſpicue ſcripta eſt in B. Vide not. ad Lyſ. 149. & ſupra 866.

1197. καλῶς ποιῶ. Superſcriptum in C. καλοὺς pro varia lectione.

1200. ἀπὸ ληκυθίου σοι τοὺς — Sic eleganter membr. Inde depravata eſt vulgata lectio, quam repræſentant C. D. ἀπὸ ληκυθίου σου. Meliorem exhibet B. ſed noſtræ non præferendam: ἀπὸ ληκυθίου τοὺς σοὺς προλόγους διαφθερῶ.

1206. Initium Archelai Euripidis.

1209. Hunc verſum Euripidi, ſequentem Baccho tribuunt tres codd. Solus C. juxta impreſſos utrumque Baccho adſcribit.

1211. Initium Hypſipyles Euripidis: tertii verſus clauſulam profert Scholiaſtes, παρθένοις ξὺν Δελφίσι. Genuinam formam ſervarunt membr. πεύκῃσι, de qua vide Valckenario ad Eurip. Phœn. p. 23. & nobis ad Medeam 482. notata. In Lyſ. 330. vulgo etiam legitur δούλῃσιν ὠστιζομένη. Παρνασὸν eſt in IV. codd. ut ſupra 1057.

1217. Initium Stheneboeæ Euripidis. Tertii verſus finem habet Scholiaſtes πλουσίαν αἴρει πλάκα.

1221. τοῦτο πνευσεῖται. Inſertam vulgo particulam γε omittunt tres Regii. πνευσεῖται forma eſt Dorica Atticis poëtis in futuris mediis frequentata. Vide quæ notavi ad Eurip. Hippol. 1104. Pl. 496. Menander apud Stobæum p. 59. Floril. Grotii:

εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξούμεθα.

1224. Hunc verſum Baccho recte tribuunt IV. codd. Manifeſto in impreſſis errore Æſchylo adſcriptus eſt.

1225. Initium eſt Euripidis Phryxi. Suppreſſam alterius verſus partem habet Scholiaſtes, ἵκετ' ἐς Θήβης πέδον.

1227. ἀποπρίω τὴν λήκυθον. Hoc Bacchus Euripidi dicit, ſua-

dens ei ut peſtiferum illum lecythum emat: mox v. 1235. Æſchylo ſuadet, ut eum vendat. Manifeſtus ſenſus eſt: & ſi forte in verbi ſignificatione hæſitabat Berglerus, quidni Stephani Theſaurum conſulebat? non inepte vertiſſet: *Vende Lecythum. — Quid ita? egone huic vendam?*

1232. Initium eſt Iphigeniæ in Tauris. εἰς Πίσαν. Sic bene A. C. Fœdiſſima menda vulgo Πίσσαν.

1235. ἀπόδου, *vende.* Sic perſpicue in membr. ut perite emendavit Daweſius. Vulgata lectio ἀπόδος alienam hujus loci ſignificationem habet, *redde*, *reſtitue.*

1236. καλήν τε κἀγαθήν. Hoc ex uſu loquendi, & formula qua nihil tritius, reponere quivis potuiſſet. Sic in IV. codd. Vulgo καλήν γε κἀγαθήν.

1238. Eſt ex prologo Meleagri, cujus hoc erat exordium:

> Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
> ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.
> Οἰνεὺς δ' ἀνάσσει τῆσδε γῆς Αἰτωλίας,
> Πορθάονος παῖς· ὅς ποτ' Ἀλθαίαν γαμεῖ,
> Λήδης ὅμαιμον, Θεστίου δὲ παρθένον.
> οὗτός ποτ', ἐκ γῆς πολύμετρον λαβὼν στάχυν,
> θύων ἀπαρχάς, οὐκ ἔθυσεν ἐν μέρει
> Ἀρτέμιδι —

1243. ἔα 'υτὸν, ὦ 'τάν. Sic perſpicue ſcriptum in B. D. Perperam vulgo ἔ' αὐτὸν, tanquam ſi in ἔα elidi poſſet ultima, quæ longa eſt. Vide ad Lyſ. 945. Male in membr. ſcriptum ἔα αὐτόν: pejus in C. ἔασον αὐτόν. Poëtæ Attici ſæpe in unam ſyllabam ἔα contrahunt. Nub. 932.

> δεῦρ' ἴθι, τοῦτον δ' ἔα μαίνεσθαι.

Sophocles Œd. Tyr. 1451.

> ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν ἔνθα κλῄζεται —

Antig. 95.

> ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν.

Ut in illis verſibus ἀλλ' ἔα pes eſt ſpondeus, ſic ἀλλ' ἔα 'υτὸν eſt antibacchius,

antibacchius, qui senarium inchoat. Sic scripserat idem Sophocles in versu Œdipi Colon. vexatissimo 1255. editionis Johnsoni, cujus sensum solus percepit Dawesius, veramque lectionem adseruit, sed prava scribendi ratione obscuratam:

ἀλλ' ἔα 'υτόν. εἰσὶ χ' ἁτέροις γοναὶ κακαί.

Sibi habeant, auferantque secum nugas suas Viri Clarissimi, qui Sophocli adfingere voluerunt, alter ἀλλ' εὖτοι (pro εὖ τοι) alter ἁλὶς (pro ἅλις) αὐτόν: quæ suo loco, ut par est, explodentur.

1244. Initium est prologi Melanippæ sapientis:

Ζεὺς, ὡς λέλεκται τῆς ἀληθείας ὕπο,
Ἕλλην' ἔτικτε —

1258. ὅπη μέμψεται. Sic tres codd. Soloece vulgo legitur μέμψαιτο, quod habet etiam B. Fœdissimam mendam, si minus e perspecta loquendi ratione, saltem e Scholiasta eluere poterant editores: hic enim metra declarans hunc versum constare ait ἐκ διτροχαίου, καὶ βακχείου ἢ ἀμφιβράχεος, quod verum est in nostra lectione, in vulgata secus deprehenditur. Glossa ad seq. v. τὸν ἔνθεον ἄρχοντα τῶν μελῶν, τὸν ἐκβακχεύοντα ἐν τῇ ποιήσει.

1263. Versum hunc libri omnes scripti & impressi, etiam posterior editio Veneta, Baccho tribuunt, ita ut typothetæ errore, non Bergleri judicio, adscriptus sit Æschylo in novissima Batava.

1264. Ridiculi hujus centonis duo primi versus sunt ex Myrmidonibus Æschyli: tertius est e Psychagogis: quinto & sexto diversam sedem tribuunt veteres Critici: unde essent Aristarchus & Apollonius ignorarunt, aliis ad Telephum, aliis ad Iphigeniam eos referentibus.

1270. μάνθανε παῖ. Sic membr. omisso μου, quod pronomen vulgo inseritur.

1273. εὐφαμεῖτε μελιττονόμοι — Vertit Berglerus: *bona verba dicite apiarii.* Quid, quæso, apiariis rei est cum Dianæ templo? Μελισσονόμοι sunt Melissarum, seu sacerdotum Dianæ præsides. Mulieres fatidicas, quæ in templis ministrabant, μελίσσας dictas fuisse notum est. In C. non δόμον, sed δρόμον scriptum, & ista habetur

gloſſa : εὐφήμως λέγετε οἱ δίκην μελιττῶν νεμόμενοι ἐν τῷδε τῷ τῆς θεᾶς ἄλσει.

1276. ὁσίων ad ἀνδρῶν relatum meliorem ſenſum dare videtur : vulgo legitur ὅσιον. Sed neutrum ſincerum eſt. In Æſchyli Agamemnone, unde hic verſus deſumtus, exſtat v. 104. ὅδιον, quod cur Comicus mutaret nulla erat ratio. Immo ὅσιον ex Aſclepiadis interpolatione eſſe tradit Scholiaſtes, cujus verba ab exſcriptoribus male habita recte emendat Pawius ad Æſchyli locum : ἐν τοῖς πλείστοις ΟΔΙΟΝ· Ἀσκληπιάδης δὲ ΟΣΙΟΝ. Illud a lectore reponi velim. In B. κύριός εἰμι λέγειν — Vides gloſſam pro genuino auctoris verbo. Mox v. 1279. idem cod. in contextus ſerie exhibet ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι ἀπελθεῖν. Ultimum verbum gloſſa eſt, in C. D. verbis textus ſuperſcripta. De hujus verbi & ſimilium frequentiſſima ellipſi, & Kuſteri commento gloſſam in verſum intrudentis, vide Orvillium ad Charit. p. 706. ſeq.

1284. Parodia eſt canticorum Æſchyli, centonis itidem in modum concinnata e verſibus variorum illius dramatum. In Agamemnone v. 109. iſti leguntur :

> ὅπως Ἀχαιῶν
> δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβας
> ξύμφρονα ταγὰν,
> πέμπῃ ξὺν δορὶ δίκας πράκτορι
> θούριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.

E Sphinge deſumtus eſt iſte

> Σφίγγα δυσαμερίαν, πρύτανιν κύνα, πέμπει.

Verſus intercalaris unica voce conſtat a Comico ficta, ad deridendum ſtrepitum inanem verborum Æſchyli, ut probabiliter Berglero videtur. Apud Æſchylum male vulgo legitur Ἑλλάδος ἥβαν. Stanleius merito ἥβας præferebat, & ſic apud Comicum edi oportuit ad vetuſtiſſimorum codd. fidem. Quippe in membr. & in C. perſpicue ſcriptum ἥβας, cum gloſſa in poſteriore codice, ἀκμῆς, ἰσχύος, quod doctam plane confirmat Stanleii conjecturam. Cohærent apud Tragicum ταγὰν ξύμφρονα ἥβας Ἑλλάδος. Jocum inde captans Comicus pro

ξύμφρονα ταγὰν, alios e Sphinge adſuens verſus, ſubſtituit πρύτανιν κύνα, πέμπει δυσαμερίαν: quod ridiculum eſt & facetum. In cantici fine fruſtra nexum ſententiarum quæras, & probabilem aliquem ſenſum: de induſtria hos Æſchyli e diverſis dramatibus verſus coagmentavit Comicus, perſonandis ſpectatorum auribus ſine ullo animi motu; niſi forte verſus ita delegit, ut Athenienſium in memoriam revocaret Tragici cantica quædam, quæ ob nimiam grandiloquentiam & κομποφακελοῤῥημοσύνην in reprehenſionem incurriſſent. A Græcis nimium recedit latina verſio, quam ſic reformatam vellem. *Quomodo Achivorum geminum imperium, Hellenicæ pubis, — Sphingem triſtificam, rectorem canem mittit, — cum haſta & manu vindice impetuoſus ales, — incidere faciens in audaces canes aëra pervagantes, — quod ad Ajacem inclinat: Phlat —*

1300. λειμῶνα Μουσῶν ἱερόν. Sic ſcribi debuiſſe ſtatim deprehendit, qui metra primis labris adtigit. Sic eſt in C. D. Vulgo peſſumdato verſu & quod ad ſyntaxin minus eleganter, ἱερῶν.

1302. σκολιῶν Μελίτου, Καρικῶν αὐλημάτων. Perperam vulgo καὶ Καρικῶν. A mala manu inſerta fuit copula, quæ ſermonis venuſtati & metro officit. Secunda in Μέλιτος longa eſt, ut obſervatum fuit ſupra ad v. 991. *Quis non animadvertit, ſi* KAI *interponatur, multum elegantiæ loco decedere? nam tota ſententia progreditur ſine aliqua particula, qua membra copulentur. Sed, ut nullus dubitandi locus relinquatur amplius, hic ipſe verſus citatur a Suida in* Μέλιτος, *nec ibi apparet* KAI. Verba ſunt Bentleii in Diſſertatione Phalaridea de Origine Tragœdiæ p. 168. Iſtud καὶ plane abeſt in membr. & in meo: primo ſcriptum fuit in C. poſtea litura inductum, ut vix appareat quid prius ſcriptum fuerit.

1307. μέλη. Corrige typothetæ errorem.

1308. οὐκ in fine verſus. Vide ad Lyſ. 873. Vulgo οὔ. In membr. hæc vocula Euripidi tribuitur. De verbo λεσβιάζειν, quod Latinis eſt *fellare*, digna habet Euſtathius, quæ hic proponantur: p. 741. ubi laudato hoc Comici verſu, ſic pergit l. 20. εἰσὶ βλασφημίαι καὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ πόλεων, καὶ δήμων πολλαὶ, ῥηματικῶς

πεποιημέναι. ἐθνῶν μὲν, οἷον κιλικίζειν καὶ αἰγυπτιάζειν (Thesm. 922.) τὸ πονηρεύεσθαι. καὶ κρητίζειν, τὸ ψεύδεσθαι. ἐκ πόλεων δὲ, οἷον ΛΕΣΒΙΑΖΕΙΝ τὸ αἰσχροποιεῖν. εἶτα παραγαγόντες Φερεκράτους χρῆσιν ἐν ἰάμβῳ, τὸ

δώσει δέ σοι γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίας,

ἐπάγουσιν ἀμοιβαῖον τὸ

καλόν γε δῶρον ἑπτ' ἔχειν λαικαστρίας.

ὡς τοιούτων οὐσῶν τῶν Λεσβίων γυναικῶν. ἐκ δήμων δὲ βλασφημία, τὸ αἰξωνεύεσθαι, ἤγουν κακολογεῖν. Αἰξωνεῖς γὰρ, δημόται Ἀττικοὶ, σκωπτόμενοι, ὡς κακολόγοι· καθὰ καὶ οἱ Σφήττιοι ἐπὶ ἀγριότητι· ὅθεν ὁ Χαιρεφῶν Σφήττιος ἔσκωπται. In Meretriculam hujus adfinem turpitudinis ludens Martialis, illam exinde *Lesbiam* vocat:

Quod fellas, & aquam potas, nil, Lesbia, peccas.
qua tibi parte opus est, Lesbia, sumis aquam.

1309. Eadem ratione consutus est hic cento e diversis Euripidis canticis, ac superior ille in derisionem Æschyli. Initium traductum ex Iphig. T. v. 1096.

ὄρνις, ἃ παρὰ τὰς πετρίνας
πόντου δειράδας, ἀλκυὼν,
ἔλεγον οἰκτρὸν ἀείδεις.

Locum indicavit Berglerus, ubi paulo infra usus est Euripides verbo εἱλίσσω:

λίμναν θ' εἱλίσσουσαν ὕδωρ
κύκνειον.

Sed aliud quid respexisse videtur Comicus: nam quæ hîc profert nimium quantum ab Euripideis illis immutata sunt. ἀεννάοις scriptum est in IV. codd.

1316. κερκίδος ἀοιδοῦ μελέτας: appositio est ad πηνίσματα. Præposita vulgo copula gratiam omnem loci corrumpit: eam non agnoscit cod. meus. Sumtus est hic versiculus, teste Scholiasta, ex Euripidis Meleagro. *Radium* ἀοιδὸν, *canorum* appellat, non *quia*, ut ait ille, *textrices inter opus faciundum canere solent;* sed ob stridulum quem edit sonum, dum inter fila staminis trajicitur, cujus soni tanquam

musici & jucundi solemne est poëtis græcis laudem adjungere, sicubi pectinis meminerint. Leonidas Tar. Epigr. VIII.

τὰν ἄτρια κριναμέναν
κερκίδα, τὰν ἱστῶν μολπάτιδα.

Antipater Sid. Epigr. XXII.

κερκίδα δ' εὐποίητον, ἀηδόνα τὰν ἐν ἐρίθοις,
Βακχυλὶς, εὐκρέκτους ᾇ διέκρινε μίτους.

XXVI. κερκίδα, τὰν ὀρθρινὰ, χελιδονίδων ἅμα φωνᾷ,
μελπομέναν, ἱστῶν Παλλάδος ἀλκυόνα.

IX. κερκίδα τὰν φιλαοιδὸν Ἀθηναίῃ θέτο Βιττώ.

Hinc illud Virgilii

Arguto tenues percurrens pectine telas.

1317. Hic & seq. versus desumti sunt ex Euripidis Electra, ubi legitur v. 438.

ἵν' ὁ φίλαυλος ἔπαλλε δελφὶς
πρώραις κυανεμβόλοι-
σιν εἱλισσόμενος.

1320. Ex Euripidis versu in Hypsipyle, qui sic ferebatur juxta Scholiastam:

οἰνάνθα φέρει τὸν ἱερὸν βότρυν.

Ex eodem dramate est etiam v. 1322. Simile est quod exstat in Phœnissis v. 314.

ἀμφίβαλλε μαστὸν
ὠλέναισι ματέρος.

In Hypsipyle erant etiam hæc verba: ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον ἄστρον, cujus epitheti significatio apud Tragicum obscura est: sed hic facete Cyrenæ tribuitur, nobili scorto, cujus mentio in Thesm. 98. Omnes illa Veneris figuras exprimebat, quas Philænis, Elephantisque obscenis descripserunt libellis. Supra versu 1301. adversario objecerat Æschylus, eum a quibusvis meretriculis carmina sua sumere.

1331. κελαινοφαής. Sic tres codd. cum primariis editt. In aliis κελαινοφανὴς, quod est etiam in C. Conficta hæc ad imitationem monodias Hecubæ in cognomine dramate, v. 68. ὦ στεροπὰ Διὸς —

Propter voces νυκτὸς ὄρφνα putat Berglerus respexisse etiam Comicum ad illa Iphig. T. 151.

οἵαν ἰδόμαν ὄψιν ὀνείρων
νυκτὸς, τᾶς ἐξῆλθ' ὄρφνα.

Versus digessi, ut sunt in membr. e quibus & ex meo Doricam formam δύστανον recepi.

1333. πρόπολον. Sic membr. & B. Vulgo πρόσπολον.

1340. Qui triste insomnium viderant, primo mane se lustrabant marina aut fluviali aqua. Hujus moris exemplum est in Apollonii Argon. IV. 663. ubi viso sub Medeæ & Jasonis adventum somnio exterrita Circe

ἐπιπλομένης ἠοῦς νοτίδεσσι θαλάσσης
ἐγρομένη πλοκάμους τε καὶ εἵματα φαιδρύνεσκε.

1345. Μανία est nomen ancillæ, ut Thesm. 728. a Μάνης deductum, quod est nomen servi.

1349. κνεφαῖος. Sic codd. & primariæ editt. tres, quod e Scholiasta reposuit Berglerus. Peccarunt operæ in officina Cratandri κνεφαίος exprimentes, quæ menda in Venetas transiit, & postea male correcta vulgatum peperit κνεφαίως.

1356. Ἴδας, Dorica forma, tres habent codd.

1358. τὰ κῶλα. Glossa, τοὺς πόδας ὑμῶν.

1359. Vox Ἄρτεμις, quæ forte ex glossa se intrusit, sine ullo dispendio abesse posset.

1360. διὰ δόμων πανταχῆ. In meo διὰ δόμων ταχύ.

1362. ὀξυτάταιν χεροῖν. Tres codd. ὀξυτάτας ad λαμπάδας relatum, minus bene. Vulgatum habet B. In C. διαπύρους, cum hac glossa: διακαεῖς, ἢ διπύρους, ἤτοι διπλᾶς.

1363. ὅπως ἂν εἰσελθοῦσα φωράσω. Versus est jambicus. Particulam ἂν, quæ vulgo omissa est, exhibent codd. A. C. Rarissime Comicum ὅπως *ut*, sine ἂν adhibere observavi ad Lys. 384. *ut ingressa perscruter ad deprehendendum furtum.* Hac significatione adhibitum verbum φωρᾶν Nub. 499.

1364. Ex hoc senario perperam vulgo duos versus faciunt.

1365. Sic ſcriptus vulgo hic verſus toto deficiente pede:

ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι.

Kuſterus e conjectura ſic ſupplet:

ἐπὶ τὸν σταθμόν γ᾽ ὑμᾶς γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι.

parum concinne & falſo ſenſu: Æſchylus enim ſolum Euripidem ad libram ducere vult. Friſchlinus ex vi ſententiæ bene verterat: *Nunc ad ſtateram volo virum hunc deducere.* Et illud ipſum eſt, quod græce dedi, haud quidem e conjectura, quam tamen facile quivis facere poterat, ſed e tribus codd. qui verſum ſic exhibent:

ἐπὶ τὸν σταθμὸν γὰρ αὐτὸν ἀγαγεῖν βούλομαι.

In B. eodem ſenſu, integroque verſu, ſed minus modulato:

ἐπὶ τὸν σταθμὸν τοῦτον γὰρ ἀγαγεῖν βούλομαι.

1369. Mendoſe in impreſſis omnibus, ne quidem excepta hac mea editione, fertur hic verſus, quod me imprudente contigit: nam eum recte emendatum habebam. Vulgo ſic legitur peſſumdato metro:

ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τὴν τέχνην.

Quod excudi paſſus ſum τυροπολῆσαι ne quidem græcum eſt. Legendum:

ἀνδρῶν ποιητῶν τυροπωλῆσαι τέχνην.

Articulum τὴν & ſententiam & metrum inutili gravantem onere non agnoſcebant membr. nec meus cod. eumque poſtmodo vidi abeſſe etiam in C.

1374. μὰ τὸν — Subauditur Δία, vel Ἀπόλλω, vel Ποσειδῶ, vel alius cujusvis dei nomen, quod religionis ergo ſupprimebant, qua de re videndi Scholiaſtes & Spanhemius. Diverſa ratione iſtud μὰ τὸν adhibet Strato in venuſtiſſimo Epigr. XLIII. ubi nomen dei non ſupprimit ex uſu illo loquendi; ſed juraturus ſe reprimit, inchoatumque non abſolvit juramentum.

εἰ μὴ Κλεόνικος ἐλεύσεται, οὐκέτ᾽ ἐκεῖνον
δέξομ᾽ ἐγὼ μελάθροις, οὐ μὰ τὸν .... οὐκ ὀμόσω.

Ad eundem modum dicebant οὐ μὰ τὴν, quod Heſychius, apud

quem perperam excuſum οὐ μάτην, exponit οὐκ ἀληθῶς, in quam gloſſam videndus Bentleius ad Menandri fragm. p. 49.

1376. ἐπιθόμην. Sic recte B. Vulgo reclamante metro ἐπειθόμην. Sunt enim juxta Scholiaſtem metricum verſus iſti omnes trochaici. In tertio νεοχμὸν pes eſt trochæus per ſynizeſin duarum vocalium. Non tamen refragarer, ſi quis mallet verſum illum dimetrum jambicum dicere, & duos poſtremos ſic digerere, ut jambici itidem eſſent:

ἐπειθόμην, ἀλλ' ᾠόμην
ἂν αὐτὸν αὐτὰ ληρεῖν.

1378. ἰδοὺ & mox ἐχόμεθα Æſchylo vulgo adſcripta, membr. tribuunt Euripidi. Prius in B. tributum Æſchylo, poſterius Euripidi. De meo cod. nihil eſt quod referam: nam deſunt in eo 154. verſus, incipiente lacuna poſt v. 1369. At in C. perſonæ multo melius indicatæ, utrique, Æſchylo ſimul & Euripidi tributis illis. Sic plane in fabulis noſtris ſæpe duæ aut plures perſonæ ſimul proloquentes paucis verbis conſenſum ſuum ſignificant.

1380. μὴ μεθεῖτσον. Sic juxta impreſſos membranæ etiam, male. Vetandi particula μὴ verbum aoriſti temporis in ſubjunctivo flagitat. Vide ad Lyſ. 1036. In B. & C. recte ſcriptum μεθῆτσον, quod reponi debet.

1381. εἰς τὸν σταθμόν. Sic tres Regii. Vulgo ἐπὶ τὸν σταθμὸν, eadem præpoſitionum commutatione quæ obſervata fuit ſupra ad verſ. 620.

1382. Euripidis verſus initium eſt Medeæ: Æſchyli verſus erat in illius Philoctete.

1386. ὅτι εἰσέθηκε. Sic tres Regii. Perperam vulgo ὅτ' εἰσέθηκε.

1390. ἦν' ἰδού. His vocibus rurſus in C. duplex præpoſita perſona Aeſchyli & Euripidis: ſolius Aeſchyli in membr.

1391. Verſus eſt ex Antigone Euripidis: ſequens ex Aeſchyli Niobe, juxta Scholiaſtem: nam qui plenius Aeſchyli fragmentum protulerunt Stobæus & Euſtathius dramatis non meminere. Verſus ipſos ſubjungam cum Grotii verſione:

Μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ.
οὐδ' ἄν τι θύων οὐδ' ἐπισπένδων λάβοις·
οὐδ' ἐστὶ βωμὸς, οὐδὲ παιωνίζεται·
μόνου δὲ Πειθὼ δαιμόνων ἀποστατεῖ.

Nescit Deûm Mors una muneribus capi:
non sanguis illi, non merum templo fluit,
non dulce resonat carmen, aut aræ calent.
hanc quippe solam Suada non novit Deam.

1399. μοῦ 'στι scriptum est in membr. In B. μοῦστι. In C. μοῦστι. Est pro μοι ἐστὶ, & excudi debuit δῆτά μοι 'στί; quod cum ubivis ob perspicuitatem præstat, tum hic etiam ob euphoniam. Ingratum enim quid sonat quater repetita diphthongus ου.

1400. βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέτταρα. In Euripidis derisionem utitur hoc versu Comicus, quem ille fecerat in Telepho, ubi heroës inducebantur tesseris ludentes, quod episodium, quia theatri risum excitaverat, poëta suppressit. Hic vero idem significat, quod nobis formula e tesserarum etiam ludo desumta, *à vous le dé*.

1402. Versus est ex Euripidis Meleagro: sequens ex Glauco Potniense Aeschyli, cujus locum pleniorem profert Scholiastes Euripidis ad Phœn. p. 750. editionis præstantissimi Valckenarii:

ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα, καὶ νεκρῷ νεκρὸς,
ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφυρμένοι.

1405. καὶ νεκρὼ δύο. Vulgo legitur δύω. Atticis δύω usitatum non fuisse observavit Dawesius aurei libelli p. 347. Idem adseruit Valckenarius ad Eurip. Phœn. p. 220. Atticam formam δύο Tragicis sæpe restituendam esse monens, partemque nobilis ex Erechtheo ῥήσεως tantillæ rei ignoratione penitus obscuratam fuisse. Locus quem innuit hic est:

τῇ μῇ δὲ παιδὶ στέφανος, ἣ μία μόνη
πόλεως θανοῦσα τῆσδ' ὑπερδοθήσεται,
καὶ τὴν τεκοῦσαν, καὶ σὲ, δύο θ' ὁμοσπόρους
σώσει.

Legebatur cum fœdissima sententiæ & metri labe,

καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σε δύ' ὁμοσπόρους.

In re manifesta summis viris fidem derogandam esse non duxi, ipseque in eorum sententiam concessi ad Eurip. Or. 857. ubi versum ex Helena 1099. prout legi debet, protuli:

μέγας γὰρ ὤγὼν, καὶ βλέπω δύο ῥοπάς.

At ecce vir longe eruditissimus Regius Professor, qui sibi verba dari non facile patitur, quique callide novit, *quantum inter* DICTA *&* PROBATA *intersit*, (*vide not. in Soph. El.* 1024.) nos omnes ad ferulam suam revocat in nota ad Soph. Aj. 319. Dawesium reprehendens, quod in senarii Euripidei fine δύο pro δύω reponendum esse statuerit. Jam cupisne scire quo argumento ille ostendat posteriorem formam Atticos non refugisse? Undenam corruptelæ tuendæ potius tela arcessivisset, quam ex ipsius corruptelæ armamentario? Sic solent boni isti homines mendam menda defendere, non animadvertentes vix unicum esse græcum vocabulum, in quo describendo diversis modis non lapsi sint librarii. Versum ex Comici nostri Equitibus protulit 1347. quem sic in impressis legerat:

καὶ νὴ Δία γ', εἰ δύω λεγοίτην ῥήτορε.

Sed discat CLARISSIMUS PROFESSOR versum illum deinceps sic lectum iri:

καὶ νὴ Δία γ', εἰ δύο σοι λεγοίτην ῥήτορε.

Quid mirum, si librorum olim descriptoribus, hominibus imperitis, parumque adtentis, δύω sæpe pro δύο in calamum venerit? Hîc in duobus Reg. codd. quos adhibueram, scriptum repereram δύω, quod mihi scrupulum non injecit, nec in mora fuit, quin Atticam formam reponerem. Demum in C. qui codex majoribus exaratus est calami ductibus, perspicue quantum potest scriptum reperio ΔΥΟ. Hoc tibicine non indigebat mea emendatio.

1408. *αὐτὸς, τὰ παιδί', ἡ γυνὴ, Κηφισοφῶν.* Omnis Veneris expertium mala librariorum manus gratiam hujus versus corruperat, copulam inferendo, quæ nulla, aut saltem triplex esse debebat. Sic enim vulgo legitur:

αὐτὸς, τὰ παιδία, χ' ἡ γυνὴ, Κηφισοφῶν.

In B. χ' ἡ γυνὴ χὠ Κηφισοφῶν. Poſteriorem copulam metrum admittere gravatur, utramque reſpuit ſermonis venuſtas. Eleganter ſupra v. 587. Bacchus ait:

πρόῤῥιζος αὐτὸς, ἡ γυνὴ, τὰ παιδία,
κἄκιστ' ἀπολοίμην —

Confer notam ad v. 1302. Quum ſic a me fuiſſet editum, idem etiam Reiskio placuiſſe vidi.

1411. ἄνδρες φίλοι. Tres Regii cum Vaticano & primariis editt. ἄνδρες σοφοὶ, quod longe præſtat & reponi debuit. φίλοι primum editum fuit in officina Phil. Juntæ, neſcio unde: ſed mutationis cauſam deprehendere mihi videor. Verba hæc corrector eſſe credidit in vocativo, & ad chorum directa, ut ea acceperunt etiam interpretes, quos temere ſecutus ſum. Sunt autem in caſu recto, ſubaudito verbo εἰσί. Corrige itaque verſionem etiam. *Sapientes ſunt iſti viri.* Niſi ita intelligatur, quî inferri poſſit ſequens copula? *nec litem eorum diſcernam.* σοφοὶ retinuit prior Baſileenſis, & ex ea ſervatum fuit in utraque Veneta. Illud φίλοι prorſus auctoritate caret.

1417. πύθεσθε. Gl. ἀκούσατε. — ταδί. In C. τοδί.

1418. τοῦ χάριν; Hæc interrogatio in tribus codd. ut in editt. Bern. Juntæ, Cratandri, & Venetis Plutoni tributa eſt: in Aldina prorſus omiſſa perſona: in recentioribus adſcriptus Aeſchylus: mihi Euripides, idque, ut reor, veriſimilius: eum enim, tanquam petulantem & protervum, priorem ſemper in verba erumpere facit Comicus. Ejuſdem debet eſſe perſonæ hæc percunctatio ac altera verſ. 1424. ἔχει δὲ περὶ αὐτοῦ τίνα γνώμην. Poſteriorem Aeſchylo duo codd. tribuunt: unus cui conſentio, Euripidi.

1420. ὁπότερος οὖν ἂν — Vulgo inverſæ voculæ cum metri labe, ἂν οὖν. Nihil ab impreſſis differebant prius inſpecti codd. Nunc demum in C. quem reſtitui vocum ordinem reperio.

1428. μέγα δέ γε βλάπτειν ταχύς. Sic B. juxta impreſſos: A. C. μεγάλα δὲ βλάπτειν ταχὺς, ut & Suidas in Σίφνιοι. Vulgatum prætuli, in quo βλάπτειν abſolute poſitum, & μάλα γε ad ταχὺς refertur,

1431. Οὐ χρὴ λέοντος σκύμνον ἐν πόλει τρέφειν·
ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.

Inter hos verſus medius inſertus hic comparet in editt. omnibus:

μάλιστα μὲν λέοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν.

Parum emunctæ naris fuerunt, qui fraudem Comico factam ſtatim non olfecerunt; furcillis expuliſſent ſuppoſiticium verſum, ſi tantillum arte critica valuiſſent. Eum ſatis damnabat cum ſuamet ipſius ineptia, tum Plutarchi auctoritas, qui hanc ſententiam proferens in Alcibiade p. 21. nullam adulterini verſus mentionem facit. Sed qui ante noſtram ætatem veteres tractabant poëtas quidvis potius paſſi fuiſſent, quam unum alicui verſum eximi, etiamſi eſſet longe abſurdiſſimus. Et ſunt etiamnum boni viri, coævis ſuis adeo iniqui, ut ſi ſolœciſmum quempiam atrociſſimum perite emendemus, nos veterum ſcripta temerare clamitent: iidemque, ſi media in barbarie inſulſus aliquis librarius inter venuſtos poëtæ verſus abſoni quid INFERCIERIT, id pro genuino haberi volunt: tantum apud eos valet quatuor vel quinque plus minus ſæculorum auctoritas. Nec per eos licet a germanis ſpuria ſegregare: ſin quis id aggrediatur, ei confeſtim violatæ antiquitatis crimen intentant, quo ſi me nunc arceſſant, tam eis opto ut ineptiarum non damnentur, quam me majeſtatis abſolutum iri confido. Quippe fidejuſſores habeo tres codd. quorum ne in uno quidem vel tenuiſſimum apparet veſtigium rejecti a me verſus. Hîc ſubſiſtere poſſem, ut feci in Apollonio II. 1117. Non tamen fruſtra ſatagere videbor, ſi inquiram quænam fuerit mens hominis, qui non diu multum ante Suidæ ætatem pannum hunc Comico adſuit. Scilicet quia ſententiam ſuam dixerat Euripides tribus concluſam verſibus, lepidiorem ille locum futurum credidit, ſi par Euripidi faceret Aeſchylus, totidemque verſibus ſuam proponeret ſententiam: itaque verſum illum labore non magno, ſententia nulla cudit. Arreptum eum poſtea ludimagiſtri, quum plus ſapere quam illius conditor vellent, alius eum Euripidi, alius Baccho, quin etiam alius Choro, tribuere; verecundiores nihil decreverunt. Hoc declarat poſterior pars ſcholii ad hunc locum. Pars prior usque

ad verba ἔν τισι bonæ notæ eſt, & e veterum Criticorum commentariis excerpta; ſpectatque illa tres Euripidis verſus & duos Aeſchyli, quales eos exhibent codd. & noſtra editio. Quæ ſequuntur nauci non ſunt; & tam verſus conditor quam illius interpretes fungi fuere.

1437. εἴ, τις πτερώσας — Berglerus εἴ τις πτερώσαι cum hac nota. *Eſt 3. perſ. aor. 1. opt. Edd. omnes* εἴ τις πτερώσας. Recte, ô bone, editiones omnes; nec ſolum eæ, ſed etiam codd. omnes: nec aliter poëtam ſcripſiſſe manifeſtum eſt: nam cum tua tertia perſona, priori verbo alterum ſine copula ſubjici non poteſt: εἴ τις πτερώσαι — καὶ αὖραι αἴροιεν. An loquendi formam alioquin minime inſolitam Kuſterus tibi non ſatis declaraverat? Nominativus eſt abſolutus pro genitivo: εἰ, πτερώσαντός τινος Κλεόκριτον Κινησίᾳ, αὖραι αὐτοὺς αἴροιεν πελαγίαν ὑπὲρ πλάκα. Qui tot putidiſſimas mendas ſilentio præteriiſti, nunc demum corrigere incipis, ut quod non modo ſanum, ſed etiam elegans eſt, pervertas & corrumpas! At tibi non ita ſum iniquus, quin credam, te ineptam hanc notulam deleturum fuiſſe, ſi, antequam prelo ſubjiceretur, lucubrationem tuam retractaviſſes. De nominativo & accuſativo abſolute poſitis videndus Gregorius de Dial. Att. §. VII. & XXXV. Sæpe dubitari poteſt utro caſu, rectone an quarto, ſic poſitum ſit participium neutrum, ut in Lyſ. v. 13.

εἰρημένον δ' αὐταῖς ἀπαντᾶν ἐνθάδε —

Sed indubitati nominativi exempla ubivis obvia. Vide Valckenarium ad Eurip. Phœn. p. 101. & ad Hippol. v. 23. Sophocl. Antig. 259.

λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐῤῥόθουν κακοὶ,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα.

ſed hæc tralaticia ſunt. Ariſtarchum & Apollonium nobiles Grammaticos verſum hunc & quatuor ſequentes, proindeque etiam verſ. 1452. & 1453. tanquam Ariſtophane indignos obelo notaſſe refert Scholiaſtes, quorum Kuſterus judicium probat. Utique male cohærent cum reliquis: ideo v. 1442. edidi ἕτερον μὲν οἶδα, pro eo quod in libris omnibus legitur, ἐγὼ μὲν οἶδα. Hoc ſi quis non probet, ſeptem verſus, qui tamen inſulſi non ſunt, quibusque ineſt aliquid

comicæ lascivæ, prorsus repudiet, loco sic constituto post v. 1436.

περὶ τῆς πόλεως ἥν τιν' ἔχετον σωτηρίαν.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ἐγὼ μὲν οἶδα, καὶ θέλω φράζειν.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

ὅταν τὰ νῦν ἄπιστα πίσθ' ἡγώμεθα,
τὰ δ' ὄντα πίστ', ἄπιστα.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

πῶς; οὐ μανθάνω.
ἀμαθέστερόν πως εἰπὲ καὶ σαφέστερον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ.

εἰ τῶν πολιτῶν, οἷσι νῦν πιστεύομεν,
τούτοις ἀπιστήσαιμεν· οἷς δ' οὐ χρώμεθα,
τούτοισι χρησαίμεσθ', ἴσως σωθεῖμεν ἄν.
εἰ νῦν γε δυστυχοῦμεν ἐν τούτοισι, πῶς
τἀναντία πράττοντες οὐ σωζοίμεθ' ἄν;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

εὖ γ', ὦ Παλάμηδες· ὦ σοφωτάτη φύσις.
τί δαὶ λέγεις σύ;

ΑΙΣΧΥΛΟΣ.

τὴν πόλιν νῦν μοι φράσον —

1440. Vulgo sic legitur hic versus:

εἰ ναυμαχοῖεν ἂν, κατέχοντες τ' ὀξίδας —

In membr. scriptum reperi, ut etiam est in C.

εἰ ναυμαχοῖεν κατέχοντες ὀξίδας —

Inde proclive fuit veram restituere lectionem:

εἰ ναυμαχοῖεν, κᾆτ' ἔχοντες ὀξίδας —

κατὰ & κᾆτα sæpe a librariis commutata fuere, ut observatum fuit ad v. 958. Particula ἂν hîc prorsus est inutilis: importuna copula, & aliena significatio verbi κατέχειν. Jam has notas scribens primarias editiones ad manum habeo & Scaligeri Excerpta. Sicubi textus meus

a Kusteriano differt, primarias illas inspicio, deinde Scaligeri Excerpta, si forte harum varietates ab eo enotatæ fuerint. Aldina, quam, una excepta, reliquæ omnes expresserunt, vulgatam lectionem habet: Scaliger ad hunc versum nihil. At unica illa, quæ a reliquis dissentit, quænam ea est, quidve habet? Est editio Bern. Juntæ, omnium optima, quam neglexerunt editores omnes, quam Kusterus ne quidem novit, in qua hæc ipsa nostra lectio totidem exstat literis, ne uno apice mutato. Idem jam observavimus supra in v. 1161. Mirari subit quî Bartholomæus Zanettus, cujus ex officina prodiit elegans XI. Comœdiarum editio, Basileensem Cratandri potius expresserit, quam illam Bern. Juntæ. Fueritne jam tum rarior, quæ hodie est rarissima?

1443. τὰ νῦν γ' ἄπιστα. Dicere nequeam quo casu, quave mea incogitantia, huc se intruserit particula γε, quam in nullo libro reperio: eam deleat lector.

1448. ἴσως σωθεῖμεν ἄν. Sic perite emendavit Dawesius, cujus judicium confirmant codd. A. C. in quibus σωθείημεν ἂν, ut apud Suidam in σαφέστερον, forma Grammaticis tradi solita, cuique assueti erant librarii, sed quæ Atticis saltem poëtis inusitata fuit. Confer Toupium ad Suidam I. 49. Hîc loquendi ratio optativum flagitat, & solœcum est, quod vulgo legitur ἴσως σωθῶμεν ἄν.

1455. πόθεν; Negatio morata per interrogationem. Sic Conc. 976. percunctanti anui: οὗτος, τί κόπτεις; μῶν ἐμὲ ζητεῖς; respondet adolescens: πόθεν; id est, οὐδαμῶς, sed, ut ait Hesychius, μεθ' ὑποκρίσεως. Vide Hemsterhusium ad Luciani Tim. p. 115.

1457. χρῆται πρὸς βίαν. *Eis uti cogitur: vi utitur coacta.* Acharn. 73. πρὸς βίαν ἐπίνομεν, *cogebamur bibere.* Varii substantivi cum præpositione πρὸς adverbiorum vicem sustinent. πρὸς βίαν, *vi:* πρὸς ἀνάγκην, *vi*, *necessario*: πρὸς καιρὸν, *opportune*: πρὸς εὐσέβειαν, *pie*: πρὸς ἡδονὴν, *jucunde:* aliaque multa, quæ recensere meum non est; non enim lexicon facio. πρὸς βίαν perperam acceperunt Sophoclis interpretes, in Electræ loco, quem bene distinctum dedi, v. 1460.

ὡς, εἴ τις αὐτῶν ἐλπίσιν κεναῖς πάρος
ἐξῆρετ' ἀνδρὸς τοῦδε, νῦν ὁρῶν νεκρὸν,
στόμια δέχηται τἀμὰ, μηδὲ πρὸς βίαν,
ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας.

ordo est: μηδὲ, προστυχὼν ἐμοῦ κολαστοῦ, φύσῃ φρένας πρὸς βίαν. Quod non intellexisse Parisinum Professorem ad eum locum ostendam.

1462. μὴ δῆτα σύ γ', ἀλλ' ἐνθένδ' ἀνίει τἀγαθά. KUSTERUS: *Metri gratia scribendum est* ἐνθάδ' ἀνίει, *ut recte habet Ms. Vatic.* Itane, ô bone? videamus ergo quibusnam, recepta hac lectione, pedibus incedat versus:

μη δη | τα συγ' αλλ' | ενθαδ' α | νιει | τα | γαθα.

In quarta sede spondeus est: sed concedam tibi jambum esse, quia ignorabas verbum ἵημι primam semper producere, ut observavi ad Lys. 157. Quid facies quinto pede, tam misere fracto? ἐνθάδ' habet etiam cod. C. sed in duobus aliis, ut in impressis est ἐνθένδ', quod genuinum esse facile deprehendit quicunque metra primoribus labris adtigit.

1466. πλὴν ὁ δικαστής. Sic duo codd. & primariæ editt. Particulam γε nescio unde adsciverunt recentiores, in quibus πλήν γ' ὁ — Pejus in C. εὖ γε πλὴν ὁ —

1469. μεμνημένος νυν — Vulgo est νῦν. In B. μεμνημένος νῦν δὴ τῶν — Vides voculam δὴ interpretamentum esse alterius νυν, quod olim superscriptum, in textum translatum fuit. Post verba οὓς ὤμοσας cod. C. habet in contextus serie πρὶν κατελθεῖν: quod aliud glossema est. V. seq. ad τοὺς φίλους gl. ἐμέ.

1471. ἡ γλῶσσ' — Codd. ut impressi, ἡ γλῶττ' — Sunt ipsius Euripidis verba, quorum forma mutari non debuit. Versus abhinc secundi in fine codd. etiam habent οὔ, perperam.

1475. τοῖσι θεωμένοις. Sic membr. Vulgo τοῖς. Vide supra ad 286. 772. Est autem hic versus parodia Euripidei versus in Æolo:

τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ;

Eundem versum salse in Euripidem retorsit Lais meretrix, cujus dictum ex Machone refert Athenæus p. 582. C. Versus quia faceti sunt, hic subjungam:

Λαΐδα

Λαΐδα λέγουσι τὴν Κορινθίαν ποτὲ
Εὐριπίδην ἰδοῦσαν ἐν κήπῳ τινὶ
πινακίδα καὶ γραφεῖον ἐξηρτημένον
ἔχοντ', Ἀπόκριναι, φησὶν, ὦ ποιητά μοι,
τί βουλόμενος ἔγραψας ἐν τραγῳδίᾳ
ΕΡΡ' ΑΙΣΧΡΟΠΟΙΕ. καταπλαγεὶς δ' Εὐριπίδης
τὴν τόλμαν αὐτῆς, καὶ γὰρ, ἔφη, τίς μοι δοκεῖς
σύ γ' αἰσχροποιός. ἡ δὲ γελάσασ' ἀπεκρίθη·
τί δ' αἰσχρὸν, ἢν μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ;

Verba ista ἔῤῥ' αἰσχροποιὲ sunt in Euripidis Medea v. 1346.

1477. Parodia est versuum Euripidis in Phrixo, quos servavit Stobæus:

τίς δ' οἶδεν, εἰ ζῆν τοῦθ', ὃ κέκληται θανεῖν,
τὸ ζῆν δὲ θνήσκειν ἐστί; πλὴν ὅμως βροτῶν
νοσοῦσιν οἱ βλέποντες, οἱ δ' ὀλωλότες
οὐδὲν νοσοῦσιν, οὐδὲ κέκτηνται κακά.

Id est, interprete Grotio, Floril. p. 494.

Quis scit morine vivere, atque hoc, vivere
quod nos vocamus, sit mori? hoc certe liquet:
morbis laborat vita; qui summum diem
obiit, miseriis pariter & morbo vacat.

Eadem sententia erat in Euripidis Polyido:

τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν κάτω νομίζεται;

& diversis verbis in Hippolyto legitur v. 192.

ἄλλο τι τοῦ ζῆν φίλτερον, ἀλλ' ὁ
σκότος ἀμπίσχων κρύπτει νεφέλαις.
δυσέρωτες δὴ φαινόμεθ' ὄντες
τοῦδ', ὅτι τοῦτο στίλβει κατὰ γᾶν,
δι' ἀπειροσύναν ἄλλου βιότου,
κοὐκ ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ γαῖαν.
μύθοις δ' ἄλλως φερόμεσθα.

1479. χωρεῖτε τοίνυν, ὦ Διόνυσ', ἔσω. Sæpe cum vocativo singulari

verbum plurale adhibetur, quando ad plures directa oratione, unus tantum compellatur. Lys. 1166. ἄφετ', ὦ 'γαθ', αὐτοῖς. *Concedite illis, ô bone.* Sic verti debuit, non vero *ô boni.* Vesp. 975.

> ἴθ', ἀντιβολῶ σ'· οἰκτείρατ' αὐτὸν, ὦ πάτερ,
> καὶ μὴ διαφθείρητε.

Exempla apud Comicum nostrum frequenter obvia. Sic etiam Latini. Terentius Adelph. circa finem:

> Nunc adeo si ob eam rem vobis mea vita invisa, Æschine, est,
> quia non justa injusta prorsus omnia omnino obsequor,
> missa facio; effundite, emite, facite quod vobis lubet.

Soph. Œd. Col. 1104. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρί. 1112. ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρόν. 1102. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; Egregie nugatur Heathius ad Philoct. v. 369. ὦ σχέτλι', ἦ τολμήσατ' —

1480. ἵνα ξενίσω σφῷ πρὶν ἀποπλεῖν. — εὖ τοι λέγεις. Vulgo legitur: πρίν γ' ἀπελθεῖν. — εὖ λέγεις. In membr. & C. scriptum πρὶν ἀποπλεῖν. — εὖ λέγεις. In B. πρὶν ἀπελθεῖν. — εὖ λέγεις. Primo vides particulam γε a nullo codice agnosci: nec eam in Vatic. esse, cujus varietas Kustero non satis accurate indicata, quavis sponsione contendam: tum ἀποπλεῖν cum Vat. duos Regios, eosque optimos præferre. ἀπελθεῖν nihil aliud est quam glossa. Sed laborabat metrum. In ἀποπλεῖν ex Comici usu media produci non debet: exciderat syllaba, quam haud infeliciter restituisse me confido: εὖ τοι λέγεις. Vide Pac. 934. Plut. 198.

1482. Vulgo legitur μακάριόν γ' ἀνὴρ ἔχων. Kusterus scribendum μακάριος ad Vat. cod. fidem censuit: nec tamen dicit an codex ille particulam γε habeat nec ne. In duobus Regiis scriptum repereram μακάριος ἀνὴρ ἔχων: eademque plane scriptura est in C. Ob codicum consensum μακάριος prætuli, stulte, ut quod res est dicam. Nam illud μακάριον longe elegantius non sane correctorem sapit: tuetur id Scholiastes & bene explicat, quod non animadverteram, fuitque procul dubio in codice quo usus est Aldus. Quod ad particulam γε attinet, eam retinui, ut hic versus ejusdem cum sequentibus omnibus esset metri, nempe trochaicus: sin omittatur, pro

trochaico dimeter erit pæonicus. μακάριον hic non ſolum elegantius eſt, ſed etiam ſententiæ melius convenit, quæ generalis eſt: non enim hoc de Æſchylo dicitur, ſed abſolute: μακάριόν γε χρῆμά ἐστιν ἀνὴρ ἔχων ξύνεσιν, quod deinde confirmatur Æſchyli exemplo. Nihil frequentius hac ellipſi ſubſtantivi χρῆμα. Menander apud Bentleium p. 9.

εὑρετικὸν εἶναί φασι τὴν ἐρημίαν.

Ad quem verſum vide ſummi viri obſervationem. Plena locutio eſt in Lyſ. 677.

ἱππικώτατον γάρ ἐστι χρῆμα κἄποχον γυνή.

Reponat itaque lector μακάριον.

1484. Supra obſervavi verſus iſtos trochaicos eſſe, quorum nonnulli crurifragio multati fuerant. Hic metri lex flagitat πολλοῖσιν: v. 1496. σεμνοῖσιν: v. 1490. συνετὸς, non, ut vulgo, ξυνετός. Iſta codicibus etiam refragantibus emendari debebant. In A. C. ſcriptum συνετός.

1497. Perperam in C. σκαριφισμοῖσι, cum gl. σκιαῖς.

1503. εἰσίν. Sic ob metrum ſcribendum: vulgo εἰσί.

1504. καὶ τουτὶ — Sic A. C. Vulgo καὶ τούτοις.

1510. κἂν μὴ ταχέως ἥκωσιν, ἐγὼ — Sic anapæſto conſtant ſui numeri. Vulgo κἂν μὴ ταχέως ἥκωσι. Integer verſus erat apud Suidam in δεῦρο, quod Toupius indicavit: eandemque quam reſtituimus lectionem demum reperimus in C. In B. ſcriptum ἥκωσιν, ſed omiſſum ἐγώ.

1512. In ξυμποδίσας Atticiſmum vulgo neglectum ſervant tres codices.

1513. λευκολόφου videtur hic eſſe nomen appellativum e nomine proprio per deriſionem factum. Adimantus, de quo hic agitur, filius erat Leucolophidæ. Xenophonti Hellen. p. 25. vocatur Ἀδείμαντος ὁ Λευκολοφίδου. Sic enim ibi legendum ad codd. fidem, non, ut perperam editum eſt, Λευκοροφείδου. Poteſt tamen etiam accipi pro nomine proprio, ſiquidem, referente Scholiaſta, Eupolis in *Urbibus* Adimantum hunc inducebat ſic de ſe loquentem:

οὐκ ἀργαλέον δῆτ' ἐστὶ πάσχειν τοῦτ' ἐμὲ,
τὸν Λευκολόφου παῖδα;

1515. σὺ δὲ τὸν θᾶκον. Vulgo τὸν θρόνον, gloſſa in locum genuinæ vocis recepta, & ſic corruptis numeris. Vat. cod. teſte Kuſtero, habet θῶκον. Sed hîc, ut infra 1522. θᾶκον ſcribi debuit ex Atticorum uſu.

1517. καὶ διασώζειν. Vulgo καὶ σώζειν, profligato metro. Vide not. ad Lyſ. 408. Mendoſi ſunt in hoc verſu codd. Ab impreſſis non differunt A. B. In C. τηρεῖν ἐμοὶ καὶ σώζειν.

1522. In membr. recte ſcriptum θᾶκον: in C. θῶκον: in B. θόκον. Vide quæ de hujus nominis ſcriptura obſervavi ad Æſchyli Prom. 280. & ad Eurip. Bac. 343. & interpretes ad Luciani Jovem Trag. T. II. p. 660. θάκημα eſt apud Soph. Œd. Col. 1380.

τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους
κρατοῦσιν —

1526. In vulgata hujus verſiculi ſcriptura nec vola metri nec veſtigium eſt: τοῖς τούτου τοῦτον μέλεσι. Numeros ad membr. fidem reſtitui. In duobus aliis ſaltem eſt τοῖσι, ſed bis omiſſum ν finale. Sequens verſus in A. C. omiſſus. μολπαῖσιν ob metrum ſcribi debuit.

1532. Cleophontem tanquam peregrinum taxavit Comicus ſupra v. 678. quapropter eum hîc pugnare jubet in patrio ſuo ſolo, apud Barbaros.

FINIS NOTARUM IN RANAS.

ADDENDA notis in Ranas.

233. ὑπολύριον. Hujus loci meminit Euſtathius ad Homerum p. 1165. l. 23. cujus verba haud inutile erit proferre. δόνακες διαφέρουσι καλάμων, ὅτι λεπτότατος μὲν ὁ δόναξ, ἁδρὸς δὲ ὁ κάλαμος. καὶ ὁ μὲν δόναξ ὡς ἐπὶ πολὺ ποτάμιος, οὐ μὴν καὶ ὁ κάλαμος. καὶ δόναξ μὲν συριγξὶ χρήσιμος, κάλαμος δὲ αὐληταῖς, ὅθεν καί τις φαύλως αὐλῶν ἐλεεινοκάλαμος ἐσκώφθη. Αἴλιος δὲ Διονύσιος εἰπὼν ὡς δόναξ ὑπολύριον, ἐπάγει· τὸ γὰρ παλαιὸν, ἀντὶ ΤΟΥ ΚΕΡΑΤΟΣ ὑπετίθεντο κάλαμον. ἐμφαίνει δὲ τοιοῦτόν τι καὶ ὁ Κωμικὸς ἐν Βατράχοις ὑπολύριον εἰπὼν δόνακα. Hinc corrigenda Pollucis verba quæ protuli, ubi perperam legitur κεράτων. Nam aliud quid in lyra erant κέρατα, *manubria*, *brachia*, quæ πήχεις appellabantur: ὑπολύριον autem, ſive e calamo ſive eſſet e cornu, vocabatur μαγάδιον. Vide Luciani interpretes ad Dial. Apollinis & Vulcani p. 222.

513. In C. A. Dukeri notis a Burmanno editis, quas nunc primum poſt impreſſas meas inſpicio, video virum illum doctiſſimum cenſuiſſe etiam verba ληρεῖς ἔχων. οὐ γάρ σ' ἀφήσω. non Baccho, ſed Ancillæ tribuenda eſſe. At falli eum credo, quum ait ſic in aliis eſſe editt. Quod ex ipſa ſententia elicuit Scaliger, credidit ille ex alia quapiam editione eſſe petitum. In errore, quem corrigimus, conſentiunt quas inſpeximus omnes. In præcedente nota ad v. 508. putabat metrum laborare, quia non meminerat ω ου poëtas Atticos in unam ſyllabam contrahere ſolere, quod obſervavi ad Lyſ. 273. Vide Theſm. 717. Soph. Antig. 458. Œd. Tyr. 332. Œd. Col. 939.

ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων.

Exempla paſſim obvia. In nota ad v. 991. Μελιτίδαι καθῆντο. Kuſtero & Bentleio obloquitur, copulam apud Comicum retinendam eſſe ſtatuens, & apud Suidam reponendam: ſecundam enim in Με-

λιτος corripi, quia derivatur hoc nomen a μέλι, cujus utraque syllaba brevis est. Sed nugas agit. πόλις utramque syllabam corripit: tamen in πολίτης media semper producitur, itidemque in πολιτεύομαι secunda. De quantitate nominis Μέλιτος constat exemplis: vide fragm. Gerytadæ IX. Quod autem censet Suidæ præferendam esse lectionem κάθηνται, id manifesta loci refellit sententia. τέως ibi significat πρὸ τοῦ, πρότερον, *antea*, & opponitur adverbio νῦν, quod est v. 980. Proinde, ut dixi, verbum non potest esse temporis præsentis.

541 – 543. Intra hos tres versus duæ remanserunt fœdissimæ mendæ. Intactas eas dimiserat Kusterus, & ipse, quum textum constituerem, quumque deinde superiores notas scriberem, nescio qua mihi ob oculos objecta glaucoma, eas non deprehendi. Forte his diebus quum in hunc locum incidissem, quæ prius abstrusa fuerant, in superficie posita reperi. Ne diutius lectorem morer, sic scribendi hi versus:

οὐ γὰρ ἂν γέλοιον ἦν, εἰ Ξανθίας μὲν δοῦλος ὢν,
ἐν στρώμασιν Μιλησίοις
ἀνατετραμμένος, φιλῶν ὀρ-
χηστρίδ', εἶτ' ᾔτησεν —

Primus versus tetrameter est trochaicus, aut esse debet, ut pari suo congruat, versui scilicet 597. sed primo pede turpiter claudicat. Præterea manifestum loci sensum non reddunt verba: *Annon ridiculum erat . . .* immo *annon ridiculum esset*, ut ex vi sententiæ vertimus. Deest itaque hic particula ἄν, quam linguæ indoles abesse non patitur. Jam videamus, quid sit in optimis vetustissimisque codicibus, quos rursus adii, postquam mihi in oculos incurrerunt istæ mendæ. In membr. & in C. scriptum οὐ γὰρ γέλοιον ἦν, omisso illo δὴ, quod habent duo alii, sed ab imperito correctore insertum, qui versus syllabarum numero, non potestate metiebatur. A poëta est ἄν, quod jam sæpius a librariis omissum observavimus. Tertius versus dimeter est, aut saltem esse debet, trochaicus: sed tertio pede claudicat, qui pro trochæo spondeus est. Quod vulgo legitur κινῶν,

id affirmo gloſſema eſſe olim ſuperſcriptum ad declarandam vim & notionem genuinæ vocis φιλῶν. Quum enim ſciret Grammaticus φιλεῖν tria ſignificare, *amare*, *oſculari* & *futuere*, poſtrema ſignificatione hìc poſitum eſſe indicare voluit. Deinde, quod cum bona illorum venia dictum ſit, qui, quomodo id fieri potuerit, non intelligunt, (vide not. ad 874.) gloſſa in genuinæ vocis locum ſe intruſit. Hoc, ſi quid eſt certi, certiſſimum eſt. Ne quis autem arbitretur aliquid me novi huc adferre, Kuſteri obſervationem ſubjungam iisdem quibus legitur verbis in copioſo & utili indice verborum, quo editionem ſuam locupletavit : ΦΙΛΕΙΝ *honeſte dicitur pro* CONCUMBERE *: pari ratione ac Gallis*, BAISER UNE FILLE. Cujus rei in exemplum citat verſum Conc. 910.

Stupendæ, ut mihi videtur, fuiſſet induſtriæ opus, ſi quis tam brevi temporis ſpatio, aliisque præterea diſtrictus negotiis, Augiæ hoc ſtabulum ita perpurgaſſet, ut nihil antiquarum ſordium remaneret. Mendæ haud paucæ, ad quas editor nullus vel interpres frontem contraxerat, acumen etiam meum fugerunt. Sed quo majorem mihi cum Comico familiaritatem affert quotidiana conſuetudo, eo facilius citiusque in oculos mihi nunc incurrunt quicunque pulcherrimo in corpore ſuperſunt nævi. Nondum typis deſcriptum erat hoc folium, verſabaturque adhuc inter typothetæ manus, quum forte aliud quid in Theſmophoriazuſis quærens, heri, dies erat 11. Maii, in verſum incidi 754.

οἴμοι τέκνον. δός μοι [τὸ] σφαγεῖον, Μανία.

Miratus fui unde veniſſet articulus ille ΤΟ, quem minime requirit ſententia, quique verſum contrucidat, inducto in quartam ſenarii ſedem cretico pro jambo. Eſt in codice, in editione Juntina, aliisque : ſilent ad hunc locum Scaliger, Kuſterus, & quidquid eſt interpretum. Tu vero, amice lector, dele importunum illum articulum, ſententiæ ut metro repugnantem. σφαγεῖον ſignificat *vas, quo cæſæ victimæ ſanguis ſuſcipitur.* Abſolute hìc poſitum eſt, *un baſſin:* non vero definite, *le baſſin.*

1099. Multum ſe torquet Dukerus in declaratione metrorum

hujus ſtrophæ & antiſtrophæ, deceptus a Scholiaſta, qui hic plane delirat. Septimus ſtrophæ dimeter eſt trochaicus acatalectus:

ὅ τι πεϱ | συν ε | χετον ε | ϱίζειν.

Sic etiam qui illi opponitur in antiſtrophe:

αἵ φυ | σεις τ' αλ | λως κϱα | τιστοι.

Quî, malum, prior haberi potuit pro anapæſtico, cujus primus pes trium temporum eſt, quales metrum anapæſticum nullos admittit, ſed pedes tantum quatuor temporum: quocirca proceleusmaticum non averſatur, qui tamen infrequens eſt? Octavus in ſtropha & in antiſtropha, quos declaravi, non magis, quam præcedentes, formam anapæſtorum habent. Fuit Duckerus vir ſane quam doctus, præclaraque, quam in Thucydide præſtitit, opera magnam ab eruditis omnibus iniit gratiam: ſed metrorum doctrina non ſatis erat inſtructus, ut poëtas eodem ſucceſſu quo hiſtoricos tractare poſſet.

1356. Hic & ſequens verſus e Cretenſibus Euripidis deſumti ſunt. Gloſſam nomini κῶλα ſuperſcriptam protuli, ut oſtenderem veteres Criticos ei non eandem ſignificationem tribuiſſe quam Biſetus, id eſt pro *retibus* non accepiſſe, quibus parum convenire videtur verbum ἀμπάλλετε. Iſta notio adſciviſſet ἀμπετάσατε, ἀμφιβάλλετε vel ſimile quid.

1425. Sumtus hic verſus, teſte Scholiaſta, ex Ionis Chii Φϱουϱοῖς. In alio ejusdem Tragici dramate, cui titulus erat Φοῖνιξ ἢ Καινεὺς erat heroicus iſte verſus, quem in rem ſuam traduxit Comicus ſupra v. 706.

εἰ δ' ἐγὼ ὀϱθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέϱος, ὦ πολῖται.

de Ione Chio videndus Bentleius in Epiſt. ad Millium.

IN PLUTUM.

Collata fuit hæc fabula ad quatuor eosdem codd. qui ad Ranas adhibiti fuerunt. Initio codicis C. interierunt folia aliquot, quibus continebantur præter argumentum versus fabulæ 68. primi, & scholia in 65. horum priores.

ARGUMENTUM in duobus tantum codd. exstat; in B. & in meo.

L. 1. τοὺς Ἀθηναίους. Sic meus. Vulgo omissus articulus.

L. 14. παρ' αὐτοῦ τοῦ Πλούτου. Culpari non debebat Kusterus, quod articulum, quem sermonis ratio flagitare videtur, inseruisset, in prioribus editionibus male omissum. Hunc exhibent duo mei codices.

L. 15. βουλὴν ἐβουλεύσαντο. Sic ambo codd. Vulgo βουλὴν ἔσχον.

V. 4. ταῦτα. Tres codd. ταυτά. Gloss. ὅμοια τῷ ἔχοντι αὐτός. Nostram lectionem tuentur Scholiastes & Hemsterhusius.

17. ἀποκρινόμενος. Sic perite legendum esse vidit Bentleius: refertur enim ad proximum οὗτος. Codd. etiam ut impressi habent ἀποκρινομένου, quod pro genitivo absoluto habuerunt veteres; nec tamen satis illis constitit utro pertineret, an ad proximum herum, an ad remotiorem cœcum hominem. Hoc ostendit glossa codicis mei, τοῦ τυφλοῦ ἢ τοῦ Χρεμύλου. Sed queri non poterat servus sibi cœcum non respondere, quem nondum percunctatus fuerat.

27. κλεπτίστατον *furacissimum*. σχῆμα παρ' ὑπόνοιαν appellat Scholiastes, quum additurus videretur herus καὶ εὐνούστατον. Sed & est in ambiguo lusus. Nam, ut ille quoque observat, κλεπτίστατον significare etiam possit κερδαλέον καὶ συνετόν: vel μυστηριακώτατον. Postremam hanc interpretationem amplexus est Berglerus. Sicque non

multum differt ab eo quod Simo apud Terentium initio Andriæ liberto ſuo dicit:

> Nihil iſtac opus eſt arte – –
> ſed iis, quas ſemper in te intellexi ſitas
> fide & taciturnitate.

Sed nihil hîc agitur quod Chremylus famulum ſuum ſilentio tegere cupiat. Melius vertiſſem, *callidiſſimum*, *ſollertiſſimum*. Gloſſa cod. mei φρονιμώτατον. In B. hoc ſcholion margini adſcriptum: κλεπτίστατον] ἢ ὅτι τὸν φρόνιμον οἱ Ἀττικοὶ κλέπτην ἐκάλουν. ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κλεπτῶν τοῦτο φησί. φρονιμώτεροι γὰρ οἱ κλέπτοντες ἑαυτῶν γίνονται, ὅταν κλέπτωσιν, ἀναγκαζόμενοι παντὶ τρόπῳ συγκαλύπτειν ὅπερ ἔδρασαν. ὡς καὶ ἡ ἐτυμολογία δείκνυσι τοῦ ὀνόματος. κλέπτης γὰρ ἀπὸ τοῦ καλύπτω ἐτυμολογεῖσθαι δοκεῖ.

34. ἐκτετοξεῦσθαι, ἐκκεκενῶσθαι, ἀνηλῶσθαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ τοξείᾳ ἀναλισκόντων τὰ βέλη. Sic bene Suidas. βίον hîc notat τὴν περιουσίαν, *facultates*: nec ludit in ambigua ſignificatione vocis βίος *vita* & βιὸς *arcus*. Ingenioſam conjecturam ἐκτετολυπεῦσθαι ſcite ornavit Bentleius; ſed nimium ei complacita fuit. Gloſſa in codd. ὑπολαμβάνων κατηναλῶσθαι, ἠφανίσθαι τὴν περιουσίαν. Scholion marginale in B. ἐκτετοξεῦσθαι] ἐκ μεταφορᾶς εἴρηται τοῦτο τῶν τοξοτῶν, ὅταν τοξεύοντες πάντας τοὺς ἑαυτῶν οἰστοὺς ἀφήσωσιν.

37. μηδὲ ἕν. Sic diviſim ſcriptum in codd. Vulgo μηδεέν.

44. καὶ τῷ ξυναντᾷς δῆτα πρώτῳ; Manifeſtum eſt interrogative hæc proferri. τῷ poſitum eſt pro τίνι. In B. D. ſignum eſt interrogationis. Quod juſto argutiores quidam interpretes commenti ſunt, id tuetur gloſſa in cod. meo voculæ τῷ ſuperſcripta, τούτῳ. Sed falluntur. Nusquam memini articulum ὁς apud Ariſtophanem vidiſſe loco pronominis οὗτος: ſic quidem utuntur Tragici, ſed rariſſime. τὰ pro ταῦτα in Menandri verſu reliquit Bentleius p. 86. cujus emendatio ut facillima, ita certiſſima eſt:

> τάδε γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.

At hîc nulla eſt ratio, cur contra codd. fidem, ſenſu neutiquam meliori, ſine interrogatione legatur, καὶ τῷδε συναντᾷς δῆτα πρώτῳ.

quod ſummo viro videbatur. δῆτα centies ſic in interrogatione occurrit.

46. σκαιότατε. Gl. ἀπαίδευτε λίαν.

48. τυφλός. Vulgo τυφλῷ. Veteres ſic locum hunc legebant: δῆλον ὁτιὴ καὶ τυφλῷ γνῶναι δοκεῖ τοῦθ'. E gloſſa in codd. ſuperſcripta hoc manifeſtum eſt, quæ ſic habet: φανερόν ἐστιν ὅτι καὶ τυφλῷ νοῆσαι δοκεῖ τοῦτο. Quod ſi quis præferat, δῆλον ὁτιὴ diviſim eum ſcribere neceſſe erit: qui autem adverbium δηλονοτιὴ retinebit, is τυφλὸς amplectatur. Hoc mihi ut & Hemſterhuſio præferendum videtur. Sed magis me conturbat iſtud δοκεῖ. Quorſum enim dicere? *vel cæcum ſibi videre intelligere.* Quidni planius, & majore ad ſententiam pondere? *vel cæcum intelligere.* Scripſerat forte Comicus:

δηλονοτιὴ καὶ τυφλῷ
γνῶναι σαφὲς τοῦθ', ὡς σφόδρ' ἐστὶ ξυμφέρον —

Nimirum vel cæco perſpicuum hoc eſt— Reſpicit enim proverbium καὶ τυφλῷ δῆλον. Poſtquam ludimagiſtri δηλονοτιὴ male acceptum, in duas voces δῆλον ὁτιὴ diviſerunt, ταυτολογίαν in his deprehendere ſibi viſi ſunt, quum δῆλον & σαφὲς tam diverſa ſint, quam μάκτρα & κάρδοπος, ideo alterum ejecerunt, fulciendoque metro iſtud δοκεῖ, quod ego inſulſum judico, infercierunt. In tribus codd. ſcriptum ξυμφέρον.

51. εἰς τοῦτο ῥέπει. Sic tres codd. recte. Quod in impreſſis legitur τουτὶ, a correctore eſt, ignorante vim literæ ρ, qua præcedens brevis vocalis producitur. Vide quæ in hanc rem notavi ad Eurip. Or. 857. Æſch. Prom. 1031. Eurip. Hippol. 462. In Ione v. 530, tetrameter eſt trochaicus.

παῦε, μὴ ψαύσας τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξεις χερί.

Mirum eſt Hemſterhuſio ignotum hoc fuiſſe, eique excidiſſe hanc notulam: τουτὶ] C. D'O. τοῦτο *renitente verſu.* Alia infra ad verſ. 1065. adferentur exempla. Hic ſcriptum in membr. εἰς τοῦτο ῥῥέπει, ad pronuntiandi modum. Vide Orvillii Crit. Vannum p. 335.

56. ἄγε δὴ, πρότερον σὺ σαυτόν. Sic membr. concinniore quam in impreſſis ordine, in quibus eſt, ἄγε δὴ σὺ πρότερον σαυτόν. Verſu

ſeq. verba λέγειν χρὴ ταχὺ πάνυ, quæ vulgo Chremylo tribuuntur, cum Hemſterhuſio famulo continuavi.

58. οἰμώζειν. Scholion Mſ. οἰμώζω, τὸ θρηνῶ. ἀφ' οὗ οἰμωγὴ, ὁ θρῆνος, καὶ οἴμωγμα οὐδετέρως παρ' Αἰσχύλῳ· (S. Th. 8.) οἰμώγμασίν θ' ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος. ἐκ τούτου δοκεῖ καὶ οἴμοι θρηνητικὸν ἐπίῤῥημα γίνεσθαι.

63. τὸν ὄρνιν, omen. Apollonius Scholiaſtæ laudatus, Argon. I. 304.

μίμνε δόμοις, μηδ' ὄρνις ἀεικελίη πέλε νηΐ.

62. κλάειν. Sic tres codd. non, ut vulgo, κλαίειν. Vide not. ad Ran. 654.

65. ἢν μὴ φράσῃς γὰρ — Sic tres codd. Gloſſa in duobus, ἐὰν μὴ εἴπῃς. Vulgo εἰ μὴ φράσεις. Hunc verſum, qui vulgo hero continuatur, cum Hemſterhuſio famulo tribui: ei in B. præfixa fuerat perſona Pluti, quæ poſtmodo litura inducta fuit.

66. πώμαλα. Gloſſa οὐδαμῶς. Vide Heſych. in hac voce, & Cocali fragm. VI. Interrogative efferendum videtur: eſt enim negatio morata per interrogationem, ut πόθεν, de quo vide not. ad Ran. 1455.

69. ἀναθεὶς γάρ ἐπὶ κρημνόν τινα, κᾆτ' αὐτὸν λιπών. (corrige typothetæ errorem qui perperam dedit αὐτῶν) Sic optime ſcriptus eſt hic verſus in membranis. Vulgo peſſumdato metro:

ἀναθεὶς γὰρ ἐπὶ κρημνόν τιν' αὐτὸν, κᾆτα λιπὼν —

Nihil facilius nunc videbitur fuiſſe, quam genuinam lectionem reſtituere, duarum vocum transpoſitione: facillimum tamen iſtud conjectura non adſecuti ſunt viri doctiſſimi. Admiſſa Bentleii emendatione καταλιπὼν, metro quidem proſpectum erat, ſed laborabat ſyntaxis, quod vidit Hemſterhuſius: ſed nihil melius adtulit. Tres alii codd. vulgatum habent, omnesque perſpicue κᾆτα λιπών. Gloſſa in meo καὶ εἶτα ἀφείς: in B. καὶ ἔπειτα ἀφείς. In Orvillii codice ſi fuit ſcriptum κατκλιπὼν, id errori librarii tribuendum. Jam obſervavi hominum illorum frequentiſſimum eſſe lapſum in κᾆτα & κατὰ permutandis. Vide ad Ran. 1440.

73. κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, κοὐκ ἀφήσετε. Tres codd. ut editio Bern. Juntæ, ἐργάσεσθον κοὐκ ἀφήσετον: jugulato metro. In membr. ἐργάσεσθε κοὐκ ἀφήσετον, ultima ſyllaba per compendium ſcripta. Quid pronius erat & venuſtius quam duo verba in eodem numero ponere? Aldinam lectionem retinemus. Duales iſti librariorum libidini debentur: mox v. 75. meus habet μέθεσθον.

75. In membr. μέθεσθέ μου τοπρῶτον. — ἣν μεθίεμεν. Quæ in aliis codd. voci ἢνὶ ſuperſcripta eſt gloſſa, ἰδοὺ, in vetuſtiſſimo illo inter lineas repoſita eſt, tanquam ad textum pertinens. Sed ſic ſeptenarius pro ſenario eſſet verſus. In B. μέθεσθε νῦν πρῶτον. Solus C. germanam lectionem habet.

77. ἦ. Attice pro ἦν. Sic Lyſ. 643. εἶτ' ἀλετρὶς ἦ. Comprobatam a veteri Critico formam reliqui. IV. codd. habent ἦν παρεσκευασμένος.

81. Hic verſus vulgo Carioni continuatur. Multo melius in B. hero tributus eſt. In meo, nulla interpoſita perſona, omnia ab ὦ μιαρώτατε usque ad finem v. 82. Chremylo continuantur: quæ ratio omnium peſſima eſt.

84. ἐκ Πατροκλέους. Gl. ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Πατρ — eadem ellipſi de qua ad Lyſ. dixi v. 407.

86. τουτὶ δὲ τὸ κακόν. Gl. ἤγουν τὴν τύφλωσιν.

98. πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακα χρόνου. Duplici nomine mendoſa Daweſio viſa fuit hæc ſcriptura; tum quia quadriſyllabum ἑώρακα poëtis Atticis uſitatum non fuiſſe credebat, tum ob productam contra Comici uſum vocalem brevem ante aſpiratam & liquidam. Quapropter optime reponi poſſe cenſebat,

πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ χρόνου.

Senarius eſt ſane quam elegans, quemque pro ſuo agnoſcere non dedignaretur poëta. Daweſii perpetuus obtrectator Orvillius neque hanc calumniandi occaſionem prætermiſit, ad Charit. p. 136. ubi ut in aliis iniquum cenſorem ſe oſtendit, ita in hoc ridiculum, quod verſum illum ſupra ſoccum aſſurgere affirmet. Quî enim? undenam tragicam pompam mutuatur? Eſtne a verbo ὄπωπα? Tragicus ergo

verſus fuerit iſte in Lyſiſtrata 1157.

οὔπα γυναῖκ᾽ ὄπωπα χαϊωτέραν.

Eſtne a pronomine ἐγώ? Sed illud millies ſic poſitum apud Comicum occurrit. Niſi invidia & odio abreptus fuiſſet, non ſane tam inepte cavillatus fuiſſet vir πολυμαθέστατος, ſed ingenii acumine, Atticarumque Venerum ſenſu Daweſio longe inferior. Etiamſi tragicum quid ſonaret verſus iſte, ideone hujus loci alienus eſſet? Nonne obſervavit Bentleius cothurno incedere affectare Comicum, quod ſtatim ab initio fabulæ animadvertit, quicunque aliquid ſapit? Nonne tragœdiam ſpirat hic verſus?

τί δῆθ᾽ ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων;

Sed miſſum faciamus Orvillium, & ad Daweſii criſin revertamur. Quod primum ſtatuit, ἑώρακα quadriſyllabum Atticis poëtis non fuiſſe in uſu, id nullo fundamento nititur: huic opinioni adverſantur cum exempla, tum analogia. Illa ſuis locis ſingula obſervabimus. Quod ad hanc adtinet, ſi ἑώρακα non adhibuerunt, nec eis licere debuit dicere ἐώνημαι, quod itidem quadriſyllabum eſt, & absque Attico illo augmento profertur, ὤνημαι. Atqui principio ſtatim hujus fabulæ habemus τὸν ἐωνημένον, ubi per metrum non licet ſcribere τὸν ὠνημένον. Majoris momenti eſt altera ratio. Nam certiſſimum eſt Comicum eas dedita opera leges obſervaſſe proſodiæ, quas primus admirabili ſagacitate deprehendit Daweſius, easque maxime in ſenariis rariſſime transgreſſum fuiſſe. Unicum forte hoc in ſenariis occurrit exemplum vocalis brevis in fine vocis productæ ob ſequentem tenuem vel aſpiratam & liquidam. In Avibus eſt hic verſus 231. ſed in chorico cantico:

νεμεσ | θε φυ | λα μυ | ρια | κριθο | τραγων.

Reperiuntur in ſenariis tres aut quatuor ad ſummum verſus, ubi media in voce vocalis brevis ſic producitur. Pace 892.

δια ταυ | τα και | κεκαπν | ιχ᾽ αρ᾽ | ενταυ | θα γαρ.

In Veſp. 837. qui, ut & ſuperior, facilem admittit medelam:

ὁ κυων | παρα | ξας εις | τον ἰπν | ον ἁρ | πασας.

In anapæſtis major eſt licentia, qua ſæpius uſum fuiſſe Comicum

alibi oftendemus. Verfus nonnullos qui Dawefianæ obfervationi adverfari videbantur, nos ratione cum facillima, tum ita certa emendamus, ut calumniæ nullus relinquatur locus. Vide not. ad Thefm. 169. Non tamen ideo pauciffimos illos verfus, ubi neceffitate metri coactus ad eam licentiam confugit Comicus, quam fibi fumferunt Tragici, a librariis depravatos effe crediderim. Vide not. ad Lyf. 384. Proinde hoc in verfu nihil muto. Tametfi elegans eft ille, quem reponi volebat Dawefius, a vulgata lectione nimium recedit, quam repræfentant tres codd. quos primos adhibui. In C. ut in Barocciano,

πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρακά που χρόνου.

Non minus Atticum eft ἑώρων quam ἑώρακα, quas formas a librariis aliquoties commutatas fuiffe obfervavi ad Thefm. 32. favetque codd. iftorum fcriptura alteri Dawefii conjecturæ:

πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρων τοῦ χρόνου.

Sed articulum hîc minime probo, nec magis placet particula vel που vel πω. Si quid mutare neceffarium duxiffem, prætuliffem:

πολλοῦ γὰρ αὐτοὺς οὐχ ἑώρων διὰ χρόνου.

112. Nihil variant in fcriptura hujus & feq. verfus codd. eftque ea optima. Dawefius p. 299. fententiam mutat legendo ὅσα παρ' ἡμῶν, ἢν μένῃς, γένοιτ' ἂν ἀγαθά. Locum prava diftinctione obfcuratum legerat, quæ bene curata fuit in noviffima Batava.

115. ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας. Fabula hæc bis edita fuit: primum an. 4. Ol. XCII. Archonte Diocle: iterum poft viginti annos Archonte Antipatro, Ol. XCVII. an. 4. Quam habemus nec prior, nec pofterior eft; fed e duabus a Grammatico quodam vetuftiffimo concinnata. Nobis melius effet, fi priorem intemeratam haberemus cum choricis canticis omnibus. Videndi hanc in rem Petitus & Kufterus qui fabulæ hiftoriam plenius exfecuti funt. Hunc verfum e priore fabula effe narrat vetus interpres, eique in pofteriore a poëta fuffectum fuiffe iftum:

τῆς ξυμφορᾶς ταύτης σε παύσειν, ἧς ἔχεις.

quia nimirum Pluti cœcitatem vocabulo minus idoneo appellaverat

ὀφθαλμίαν, quod oculorum quemvis morbum ſignificat, non autem ἀποβολὴν καὶ στέρησιν τῆς ὁρατικῆς δυνάμεως. Sed qui e duabus unam fecit, in prioris verſu facetum & comicum quid deprehendere ſibi viſus eſt: alioquin alterum prætuliſſet.

117. In membr. verba τί φῄς; Chremylo tributa: ſequens verſus Carioni. Sic etiam perſonis diviſæ loquendi vices in C. quam optimam diſtinguendi rationem ingenio adſecutus eſt Hemſterhuſius, cujus hac in parte felix induſtria. Duo alii codd. omnia non famulo, ut vulgo, ſed hero tribuunt.

119. Vulgo ſic legitur hic locus:

ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρ', ἐμ' εἰ
πύθοιτ' ἂν, ἐπιτρίψειε.

Ab impreſſis ne minimum quidem differunt membr. In tribus aliis τὰ τούτων μῶρ' ἔπη. ſuperſcripta in duobus extremo verſui gloſſa, τοὺς μωροὺς λόγους, τοὺς ἀξυνέτους λόγους. Ex his nullus ſenſus elici poteſt, nec verba ad legitimam conſtructionem redigas. Emendandi rationem partim vidit Kuſterus, cujus hæc eſt conjectura:

ὁ Ζεὺς μὲν οὖν εἰδὼς τὰ τούτων μῶρ', (ἐπεὶ
πύθοιτ' ἂν) ἐπιτρίψει με.

Jupiter equidem, cognitis ſtultis horum conſiliis, (poſtquam reſciverit) me perdet. Sic Kuſterus græca ſua vertere debebat. Sed, quod ipſum procul dubio non fugiebat, aliis diſſimulare voluit, quam inepta eſſet illa parentheſis, nihil ad ſententiam conferens, quam quod jam erat in præcedente participio εἰδώς. Sub poſtrema hac voce latebat ulcus. Legendum ſine parentheſi, plano ſenſu, molliterque decurrente phraſi:

ὁ Ζεὺς μὲν οὖν οἶδ' ὡς, τὰ τούτων μῶρ' ἐπεὶ
πύθοιτ' ἂν, ἐπιτρίψει με.

Præclaræ emendationis laudem mihi tribuere poſſem, certus neminem exſtiturum, qui eam ſibi aut alii vindicet. Sed cujus propria ſit, ingenue profitebor. Eſt ea perantiqua, & e vetuſtiſſimo codice, ut videtur, depromta. In margine codicis mei ab eadem manu, ſed atramento paulo dilutiore, ſcriptum οἶδ' ὡς.

126.

126. In membr. ſic ſcriptus eſt hic verſus :

ἐὰν ἀναβλέψῃς σὺ κἂν ἐπὶ σμικρὸν χρόνον.

In tribus aliis vulgata eſt lectio , niſi quod omittunt particulam γε, ſine qua verſus ſtare non poteſt.

136. ὅτι τί δή. Gl. διατί. Male meus ὅτιη τί δή; ſed idem bene v. ſeq. ut & B. ὅτι οὐδ'. Duo alii, ut vulgo , ὅτ' οὐδ'.

138. οὐδὲ ἕν — Sic disjunctim tres codd. ut ſupra v. 37. In B. ſic οὐδὲν.

140. δήπουθεν. Gl. in C. ἀπό τινος πόρου. Atticis nihil aliud eſt quam δηλονότι. Vide Mœrin & Timæum.

147. διὰ σμικρὸν ἀργυρίδιον. Sic B. C. ut vulgo. In membr. διὰ σμικρόν γ' ἀργυρίδιον. Particulam non admittit metrum , quia in ἀργυρίδιον antepenultima producitur. In meo διὰ μικρὸν ἀργυρίδιον, quæ vera lectio eſt & reponenda : nam σμικρὸν metrum peſſundat. μικρὸς apud Comicum ſemper occurrit priori longa. Vide Lyſ. 98. Ran. 55. Nub. 630. Acharn. 523. Theſm. 745. Equit. 1222. Veſp. 5. Verſum ſic ſcribere & dimetiri oportet :

εγω | γε τοι | δια μι | κρον αρ | γυρι | διον.

Non obſervaveram ſyllabam illam , quæ apud alios poëtas modo brevis, modo longa eſt, apud Comicum ſemper produci. Ex hujus rei ignoratione bonam quæ vulgo ferebatur lectionem v. 240. prava conjectura immutavi, auctorique vulnus grave inflixi , quod ad eum verſum declarabo.

149. τάς γ' ἑταίρας. Typographi errore in Kuſteriana τάς χ' ἑτ — quæ menda in noviſſima Batava ſervata fuit.

156. τί δέ; Sic duo codd. Alii τί δαί; ut vulgo.

159. Gloſſa : δι' ὀνόματος ἑτέρου περικαλύπτουσι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀργυρίου.

163. Hic verſus , & qui ſequuntur omnes uſque ad perſonam Pluti, Chremylo in impreſſis continuati ſunt. In B. inter herum & famulum diviſi ſunt , paulo aliter ac eos exhibeo. Verſus hic tributus famulo : 164. hero : 165. famulo : 166. totus hero : 167. famulo : 168. hero : quod Bentleii, quem ſequor, conjecturam confirmat.

164. ὁ δὲ χρυσοχοεῖ γε. Sic A. C. optime: unde liquet opinione falsum fuisse Bentleium, aut saltem bene conjecisse Ant. Fracinum, qui fulciendo versui particulam γε in Aldina & priore Florentina omissam, inseruit. Abest etiam in meo codice. Depravatissima est lectio codicis B. ὁ δὲ χρυσίον ἐχρυσοχοεῖ παρὰ σοῦ λαβών.

166. Vulgo sic legitur hic versus:

ὁ δὲ κναφεύει τις· ὁ δὲ πλύνει κώδια.

Statim claudicat versus in primo pede. δὲ produci non debet ante κν. Hoc vidit Dawesius, & Scholiaste ipso præeunte, Poëtam scripsisse γναφεύει, hocque reponi debere decrevit. Illi parum verecunde oblocutus est Piersonus ad Mœrin p. 31. his verbis: *R. Dawesius pro κναφεύει reponendum censet γναφεύει, quod Attici vocalem brevem ante tenues consonantes sequente quavis liquida semper corripiant. Sed* AUDIENDUS NON EST. *Isti enim regulæ* INFINITA POETARUM ATTICORUM *adversantur loca.* Nihil unquam temere magis & inconsiderate scriptum fuit. Primo de Poëtis Atticis universis hoc non statuit Dawesius, sed de Comicis solum & speciatim de Aristophane. Maxime autem *AUDIENDUS* erat. Isti enim regulæ quæ in Aristophane adversantur loca, nedum *INFINITA* sint, vix reperientur in senariis tria. Quod autem ad hunc locum adtinet, litem dirimit vetustissima Regia membrana, in qua distincte & perspicue quantum potest, scriptum est Γναφεύει. Sic ibi versus integer habetur:

ὁ δὲ Γναφεύει γ', ὃς δὲ πλύνει κώδια.

In duobus aliis Regiis κναφεύει γ', ὁ δὲ πλ — Meus vulgatam lectionem habet. Membranarum ὃς locum tueri non potest: genuinum est ὁ δέ γε, quod ex Orvilliano codice protulit Hemsterhusius. Male in unam confusæ fuerunt duæ diversorum Criticorum ad hunc versum notæ. Altera sic in MS. scripta est. Τὸ κναφεύει Ἀττικῶς διὰ τὸ κ. κοινῶς διὰ τὸ γ. κνάφος ἐστὶν ἀκανθῶδες φυτὸν, ᾧ ξύουσι τὰ ἱμάτια. τὸ διὰ τοῦ γ, παρὰ τὴν γνάψιν· τὸ δὲ διὰ τοῦ κ, ἀπὸ τοῦ κνῶ, τὸ ξύω, γίνονται. καὶ Ὅμηρος· ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρόν. γναφεὺς δὲ παρὰ τὴν τοῦ φάρους γνάψιν, ἥ τις ἐστὶ παρὰ τὸ γάνος, τὸ λαμπρόν. Quæ

intermixta fuere, ſunt alius Grammatici, & ſic ſeorſum exhiberi debebant: οἱ παλαιοὶ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ, κνάφος· οἱ δὲ νεώτεροι διὰ τοῦ γ. Quantivis pretii eſt poſtrema hæc obſervatio, qua uti neſcivit Daweſius. Optime ſe habet, nec in ea permutatæ fuerunt ſedes elementorum κ & γ. En Harpocrationem idem dicentem: Γναφεύς. τοῦτο οἱ παλαιοὶ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ κ ἔλεγον. κοινὸν δὲ τὸ διὰ τοῦ γ. κνάφος δέ ἐστιν ἀκανθῶδές τι, ᾧ ξύουσι τὰ ἱμάτια. τοῦτο οἱ νεώτεροι διὰ τοῦ γ λέγουσι παρὰ τὴν γνάψιν. Vetus Attica dialectus eſt ea, qua utuntur Tragici. Veteres Attici non ſolebant ρρ pro ρσ proferre; non dicebant ἄῤῥην pro ἄρσην: non ſolebant ττ pro σσ proferre; non dicebant θάλαττα pro θάλασσα: non mutabant ν in λ; non dicebant πλεύμων pro πνεύμων. Illud quidem alicubi in Euripidem intuliſſe memini, deceptus auctoritate Aldi: ſed ut *Diſcipulus eſt prioris poſterior dies*, temere id a me factum fuiſſe nunc agnoſco, quod pluribus ad Sophoclem exſequar. Ob unicam hanc rationem, quod γναφεὺς, γναφεύειν recentioris emollitæque ſint dialecti, hæc forma apud Comicum reponenda, ut & ubique apud eum legitur ἄῤῥην, θάλαττα, πλεύμων, quæ recentioris ſunt Atticiſmi, non vero ἄρσην, θάλασσα, πνεύμων, quæ ſunt dialecti veteris, Tragiciſque uſitata. Ubicunque Grammatici τοὺς νεωτέρους Ἀττικοὺς memorant, Ariſtophanem fere reſpiciunt. In Veſpis v. 1126. legitur in omnibus libris:

ἀπέδωκ' ὀφείλων τῷ γναφεῖ τριώβολον.

Ad eundem modum in Conc. v. 415. οἱ γναφῆς reponendum, pro eo quod male reliqui οἱ κναφῆς. Apud Corinthum de Dial. Att. §. LXXXV. legebatur olim τὸ κναφεῖον γναφεῖον λέγουσι. quæ obſervatio ad recentiorem Atticiſmum pertinet. Ordinem invertit Kœnius ad ſententiam Hemſterhuſii, & e ſcripti codicis auctoritate, τὸ γναφεῖον κναφεῖον λέγουσι. Nota, ſi ad hunc modum a Grammatico ſcripta fuit, ad veterem Atticiſmum ſpectat, ut & ea §. LXXXII. in qua vocum omnium ordinem invertere debuerat Kœnius, ſi ſibi conſtare voluiſſet. Antequam autem ex hoc fullonico egrediar, aliud ſcholion MS. proferam, quod in cod. C. illud præcedit ſupra a me deſcriptum, ex quo colligere eſt formas de quibus agitur

confudiſſe recentiores Græculos, nec ſatis compertum habuiſſe ad utram dialectum unaquæque referenda eſſet. Κναφεύει] γναφεύω, τὸ τὰ δέρματα ξέω. γναφεῖον, ὁ τόπος, ὥσπερ κουρεῖον. γνάφαλλα, τὰ ἀποξέσματα. καὶ γναφεὺς, ὁ γνάφων. ἀπὸ τοῦ γνάφω, γναφεύω· ἄρδω, ἀρδεύω. πάντα οἱ Ἀττικοὶ ταῦτα διὰ τοῦ κ γράφουσι.

Duæ res ſunt, quas ſatis ad liquidum perduxiſſe mihi videor. Primo Ariſtophanem in ſenariis rariſſime, ſi modo unquam, vocalem brevem produxiſſe ante tenuem vel aſpiratam & liquidam. Secundo γναφεὺς & γναφεύειν, illius eſſe dialecti, qua utebantur Athenienſes Ariſtophanis ætate. Poſtremum hoc etiamſi cui dubium videretur, retineri tamen ſalva metri lege poſſet κναφεύει, ſcribendo:

ὁ δέ τις κναφεύει γ'. ὁ δέ γε πλύνει κῴδια.

ſed vera eſt lectio quam prætuli.

168. ὁ δ' ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ που παρατίλλεται. ſic libri omnes, nec quidpiam mutandum eſt. *Deprehenſus in facinore adulter, quia pecuniam non habet, qua pœnam redimat, depilatur.* Sic ſupra v. 147. dixit Cario ſe propter pauxillum argenti, quod non habebat, ſervum factum fuiſſe. Sic graſſatores, fures, opifices artes ſuas ſinguli exercent propter argentum quod non habent. Alio etiam modo intelligi poteſt, verbo non factum ipſum, ſed conſilium ſignificante, vel rei ſignificatæ metum intentatum, quod familiare eſt. *Deprehenſo adultero pœnæ metus intentatur, ut argentum det, ne ipſum percurrant raphanique mugilesque.* Suſpicatur Valckenarius ad Eurip. Hippol. 415. ſcripſiſſe Comicum:

ὁ δ' ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ γ' οὐ παρατίλλεται.

Non placet iteratum γε in eadem ſententia.

170. Ab hoc verſu usque ad verba ἐμπέσοι γέ σοι in v. 180. permutatæ fuerant perſonarum ſedes, quæ heri ſunt, famulo tributis & vice verſa. In B. hic verſus & 172. Carioni tributi; poſtea perſonæ minus conveniunt dictis, quia v. 173. loco ſuo motus eſt. In A. C. verſus 170. & 171. Chremylo tribuuntur: 172. Carioni; ſicque deinceps alternis loquuntur, ita ut verbis ὁ Τιμοθέου δὲ πύργος famulo tributis, verſus clauſula in heri partes cedat, quod & flagitat

decori ratio. Hoc ſenſit Hemſterhuſius, ſed erroris principium non deprehenderat. — μέγας δὲ βασιλεύς. Ad rectam Attici ſermonis normam melius legeretur ὁ μέγας δὲ βασιλεύς. & v. ſeq. ἡ 'κκλησία δ' οὐχί. V. 178. ἡ ξυμμαχία, metri neceſſitate coacti librarii articulum retinuerunt, quem alioquin omiſiſſent etiam.

176. Αγύῤῥιος. Sic perſpicue ſcriptum in membr. ut bene edidit Hemſterhuſius, quæ ſcriptura in noviſſima etiam Batava recepta, non tamen ex Bergleri ſententia. Tres alii codd. Αργύριος mendoſe. De Agyrrhio, cujus memini ad Ran. 367. vide Meurſium Att. Lect. VI. 4.

178. In IV. codd. ut & in impreſſis omnibus antiquis legitur:

ἡ ξυμμαχία δ' οὐχὶ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις.

Typothetæ, ut videtur, errore in Kuſteri editione excuſum οὐ διὰ σὲ, quod nunc primum animadvertimus. οὐχὶ reponendum, quod metri legibus quam parum inimicum ſit, ut lector intelligat, verſum in ſuos pedes diviſum ob oculos ei ponam:

ἡ ξυμ | μαχια | δ' ουχι δι | α σε τοις | Αιγυπτ | ιοις.

179. Quæ ad hunc verſum diſputat Scholiaſtes de Laïdis Siculæ ætate, non obſtant quo minus hic verſus in poſteriore Pluto primum poſitus de nobili hac meretrice intelligi potuerit: nam Archonte Antipatro nata erat annos XXXIV. Neſcimus an verſus iſte jam in priore Pluto fuerit: tum intelligi debuiſſet alia meretrix ejusdem nominis: fuere enim plures cognomines, nec neceſſe eſſet nomen mutare in Ναΐς. Meretricem hìc intelligi Corinthi degentem, ſive nobilem illam Siculam, ſive aliam, veriſimile eſt e v. 303. De Laïde Sicula ejusque filia, quas imperite confundunt compilatores noſtri, videndus Perizonius ad Æliani V. H. X. 2.

181. Hic & ſequentes quatuor verſus in membr. Chremylo continuati, non interpoſita Carionis perſona. In B. ubi præcedens hemiſtichion ob unius verſus tranſpoſitionem famulo tributum, hìc præfixa perſona heri, cui continuati etiam quatuor ſequentes verſus. In C. hic & duo ſequentes famulo tributi: 184. & ſequens hero, Meus impreſſis concinit.

186. In C. ἐγὼ τοσαῦτ' ἂν δυνατός εἰμ' εἷς ὢν ποεῖν; Nec sententiæ, nec ingenio linguæ repugnat particula ἄν. Vide infra ad v. 885.

196. κἂν ταῦτ' ἀνύσηται, τετταράκοντα βούλεται. Sic poëtam scripsisse sola metri ratio evincere possit. ἀνύσῃ, quod juxta codd. impressi habent mediam semper & ubique corripit. Præterea acquirendi notio, quam sententia verbo inesse debere ostendit, soli formæ mediæ competit. Vide not. ad Eurip. Bac. 131. Certissima est Dawesii emendatio, quem adeat lector.

200. Schol. Mss. δέδοικα ἔχων δὴ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατὲ ἔχειν με, πῶς γενήσομαι ταύτης κύριος. μεγάλη γάρ τις ἐστὶ, καὶ δυσκόλως ἄν τις κλήσαιτο ταύτην ἐξουσιαστικῶς. τοῦτο δέδοικα, ὅπως, ἤγουν πῶς, γενήσομαι δεσπότης τῆς δυνάμεως ταύτης ἣν ὑμεῖς φατέ. De antiptosi vide ad Nub. 863.

204. διέβαλεν. Sic tres codd. Vulgo διέβαλ' —

216. κεἰ δεῖ μ' ἀποθανεῖν. Codd. IV. mei juxta impressos κἂν δεῖ, solœce. Lys. 123.

ποιήσομεν, κἂν ἀποθανεῖν ἡμᾶς δέῃ.

Ran. 265.

κεκράξομαι γὰρ, κἄν με δέῃ, δι' ἡμέρας.

ubi vide quæ notavi: sic semper δέῃ in subjunctivo cum κἂν occurrit. Similem solœcismum emendavimus in Nub. 1492. Soph. Œd. Tyr. 669.

ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν.

Dormitavit hic Hemsterhusius, qui a duobus codd. oblatum κεἰ δεῖ avidis ulnis amplecti debebat, immo refragantibus etiam codd. reponere. Quod autem ait, id ipsum κεἰ exstare in editione Farrei, falsum est; nisi Farreus, quod non credo, bis Aristophanem excuderit. In editione anni 1542. quam habeo, ut in aliis omnibus, est κἂν δεῖ.

222. ἀλλ' ἴθι σὺ μὲν ταχέως δραμών. Sic duæ primariæ editt. juxta IV. meos codd. Ant. Fracinus edidit nescio unde μολὼν, quam lectionem neutra recepit Veneta. Fallitur hic rursus Hemsterhusius:

in Farreana nec μολὼν nec μολῶν comparet, sed sincerum ὁρμῶν.

225. ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος — Sic scriptum in membr. & in meo, recte: non, ut vulgo, ἶσον, qua de re dicetur infra ad 1132.

227. κρεάδιον. Glossa in codd. τὴν χύτραν: quæ manifesto refertur ad alteram lectionem cujus meminit Scholiastes, τοῦτο δὲ τὸ λεβήτιον. Hanc veram esse metri ostendit, ni fallor, ratio: nam ut in aliis diminutivis terminatis in αδιον antepenultima corripitur, ut in λοπάδιον infra 812. sic in κρεάδιον corripi etiam debet, & proinde vocem illam non admittit versus. Ollulam manu gestabat Cario, in qua erat frustum carnis, immolatæ victimæ pars, quod ex Apollinis templo extulerat. Hujus rei explicatio, ex veterum more satis noto, in integris, quibus caremus scholiis, glossam peperit, unde in textum venit κρεάδιον.

232. τήμερον. Neglecto Atticismo in membr. σήμερον.

240. αἰτῶν τι παραλαβεῖν σμικρὸν ἀργυρίδιον. Repone, ut est in impressis omnibus:

αἰτῶν λαβεῖν τι μικρὸν ἀργυρίδιον.

vel σμικρὸν ἀργ — quod perinde est. Ubi vides μικρὸν priori producta, juxta observationem factam ad v. 147. Ea est ipsa lectio duorum codd. In B. λαβεῖν τι σμικρόν. Cur mihi innovare in mentem venerit duæ res in causa fuerunt. Primo recepta lectio v. 147. Nondum observaveram in μικρὸς semper produci apud Comicum ι, quod illi peculiare est: nam Tragicos ne memorem, Menandro etiam corripitur, ut in hoc versu e *Superstitioso:*

πατρὸς γὰρ ἦν· σὺ δὲ σμικρολόγος οὐ θέλων.

Locum integrum vide in Grotii Excerptis p. 715. Deinde diversam in membr. repereram scripturam, αἰτῶν τι λαβεῖν μικρὸν ἀργυρίδιον. Magis mihi placebat encliticum τι sic positum, quam in cæsura; unde suspicatus fui excidisse præpositionem verbi compositi: meo itaque, *sed plus quam dubio*, Marte versum explevi. Nunc vero agnosco male me conjecisse, membranarumque scripturam eo tantum nomine vitiosam esse, quod in ea duæ voces transpositæ fuerint.

256. ἢ δεῖ παρόντ' ἀμύνειν. Sic bene Hemſterhuſius ad metri legem, licet refragantibus libris, qui habent omnes παρόντας. Cum ſingulari παρόντα ſubauditur τινὰ vel σέ. Qui Chorum alloquuntur, modo tanquam unicam perſonam, modo tanquam plures compellant. Sic etiam Chorus de ſe loquens, utroque numero ſæpe in eadem phraſi utitur, ut mox infra v. 281.

267. ψωλόν. Diverſæ ſunt ad hanc vocem gloſſæ: in meo ἐσπασμένον: in B. κηλήτην: in C. ἀσχημόνως κηλήτην.

268. πάλιν φράσον μοι. In tribus codd. omiſſa vox πάλιν, quam habet meus, ſed alieno loco poſitam, ſic: φράσον μοι πάλιν. Sincera lectio eſt in utraque Florentina: Venetæ quæ ex Baſileenſi priore expreſſæ fuere non habent πάλιν. Conferri poteſt locus hic Plauti in Merc. III. 4. 53.

> CH. qua forma eſſe aiebant? EU. ego dicam tibi:
> canum, varum, ventrioſum, bucculentum, breviculum,
> ſubnigris oculis, oblongis malis, panſam aliquantulum.
> CH. non hominem mihi, ſed theſaurum neſcio quem memoras mali.

277. ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου δικάζειν. Nominativus eſt abſolutus pro genitivo, qua de re ſupra ad Ran. 1437. In meo ſuperſcripta participio λαχὸν gloſſa λαχόντος, quam in C. textus exhibet: ibi enim ἐν τῇ σορῷ νυνὶ λαχόντος τὸ γράμμα — In poſteriore Baſileenſi excuſum fuit, conſilione an caſu neſcio, λαχών. In Florentina ſcholiorum editione, ſemel occurrit λαχὼν, typothetæ, ut videtur, errore. Nihil iſta contra antiquam lectionem valent. Sed idem maſculinum participium tuentur duo codd. Hemſterhuſio adhibiti, quorum auctoritati magnum accedit pondus e Daweſii obſervatione, p. 124. *Verbi λαχεῖν notionem apud ſcriptores Atticos neutram non eſſe*, forte obveniſſe; *ſed activam duntaxat*, ſortitum eſſe. Quod & mihi verum eſſe videtur; proinde λαχὼν reponi velim. V. ſeq. pro σὺ δ' οὐ melius forte legeretur σύ γ' οὐ —

279. μόθων. Gl. λίαν ὑβριστής. Schol. Mſ. Μόθων] φλύαρος, αἰσχρὸς, ἄτιμος, φορτικὸς, δουλοπρεπὴς, ἀπὸ Μόθωνος τινὸς αἰσχροτάτου. Sic vocabatur etiam ſaltatio quædam indecora, quo ſenſu

occurrit hæc vox apud Eurip. Bac. 1048.

ὦ ξέν', οὐ μὲν ἔσ7αμεν,
οὐκ ἐξικνοῦμαι Μαινάδων ὅποι μόθων.

cujus loci non meminit Meurſius in Orcheſtra.

285. ὅς ὑμᾶς πλουσίους ποιήσει. Sic IV. codd. bene, quod jam expreſſum fuerat in editt. aliquot, nec ſpernere debebat Hemſterhuſius. Sup. v. aliquot editt. male ὦ ἄνδρες ſine eliſione. Primaria recte ὦ 'νδρες.

286. ἅπασιν ἡμὶν εἶναι. Hoc ordine collocatæ voces etiam in codd. ſed peccant in accentu. Probabile eſt poëtam reliquiſſe ἡμῖν ἅπασιν εἶναι.

287. Μίδας accuſativus eſt pluralis pendens a verbo εἶναι ſuperioris verſus, integra ſic inſtituta ſyntaxi: νὴ τοὺς θεοὺς, ἐσ7ὶ μὲν οὖν ὑμῖν Μίδας γίγνεσθαι, ἢν ὦτ' ὄνου λάβητε. Minime neceſſe eſt cum Kuſtero Μίδαις *ſcribere, ut reſpondeat dativo præcedenti* πλουσίοις. Utrumque caſum admittit græcus ſermo, ut & latinus. Perinde enim dicitur: *Nobis non licet eſſe tam diſertis:* & *eſſe tam diſertos*. Vide not. ad Lyſ. 179. Caſu, arbitror, non ex Hemſterhuſii ſententia, excuſum fuit in illius editione μὰ τοὺς θεούς. Libri omnes habent νὴ, quod & ſententia flagitat. Vide infra ad 764.

290. Species quædam erat ſaltationis, Κύκλωψ dicta, de qua vide Meurſium in Orcheſtra.

295. ἀκρατιεῖσθε. Eſt ab ἀκρατίζεσθαι ſecunda longa, quia derivatur ab ἄκρατος. Significat *jentaculum*, ſeu *matutinum cibum ſumere*. Vide fragm. Inc. XXXVI. & Athen. p. 11. Confuderunt hoc verbum veteres Critici cum alius derivationis & ſignificationis verbo ἀκρατεύομαι, quod eſt ab ἀκρατής. Vim verbi non ſatis accurate reddit Bergleri verſio, quam inconſiderate retinui, *laſcivite*. Senſus eſt: *arrectiſque veretris, ut hirci, jentate*. Quia nimirum hirci τὰ ἑαυ7ῶν αἰδοῖα λείχουσι. Gloſſa: λείχετε τὰ αἰδοῖα δηλονότι. Sup. v. male in duobus codd. ſcriptum κινναβρώτων. Aldina lectio κινναβρῶντα μέλκων manifeſtò vitioſa eſt. Quid in codice, quem ob oculos habebat, ſignificaret ſcriptura, non intellexit typotheta. Ibi ſcriptum erat κινναβρῶντα

μέλη. Superne additum ων correctio erat ad priorem vocem pertinens, indicansque legendum esse κιναβρώντων. Versus κιναβρῶντα non admittit, ita ut ne dubitationi quidem locus sit, utra lectio præferri debeat.

297. πινῶντα. Sic vere Bentleius. Vulgo πεινῶντα. Vide not. ad Lys. 277. Pro ζητήσομεν idem vir doctissimus legendum censet ζηλώσομεν, cui hac in re non adsentior. Connectuntur ζητήσομέν σε ἐκτυφλῶσαι.

298. Vulgo legitur λάχανά τ' ἄγρια δροσερὰ, καὶ κραιπαλῶντα. Istud καὶ versum perimit. Quæ participio subjici debebat copula τε in καὶ mutata ei ab imperito librario præfixa fuit. Hanc quoque præcepit emendationem Bentleius.

301. σφηκίσκον. Sic codd. omnes. Gl. ξύλον. Sic etiam legebat Eustathius, cujus hæc sunt verba p. 897. l. 57. ἀπὸ δὲ τῶν σφηκῶν, οὐ μόνον σφηκίσκοι ἀριθμητικὸν σχῆμα, ἀλλὰ καὶ ξύλα μικρὰ εἰς ὀξὺ συνηγμένα. Utrumque σφηνίσκον & σφηκίσκον eadem significatione in usu fuisse videtur. Prius reponi volebat Bentleius.

306. μιμήσομαι πάντας τρόπους. Sic, ut Reg. membr. primariæ duæ editt. quas sequuntur prior Basileensis, Venetæ duæ, & Parisina Wecheli. In C. πάντας τοὺς τρόπους. Duo alii πάντα τρόπον: quam lectionem primus imperite vulgavit Ant. Fracinus qui Phil. Juntæ heredum curavit editionem. Bis in metri legem peccat. Ultima in πάντα produci non potest ante literas τρ. Vide Ran. v. 618. Eodem modo Nub. 701. male legebatur πάντα τρόπον, ubi edidimus πάντας τρόπους. Tum dimetrum jambicum syllaba brevi terminare non licet, nisi a sequenti versu adjuvetur. Vide ad Ran. 984.

325. Vulgo metro prorsus pessumdato sic legitur hic versus:

καὶ συντεταγμένως κ' οὐ καταβεβλακευμένως.

ubi in quarta sede dactylus est & in quinta creticus. Parum musicas Hemsterhusii aures ista non offenderunt: at nos sinceram lectionem e membranis reponimus, in quibus distincte & perspicue scriptum συντεταμένως & κατεβλακευμένως. In C. καὶ συντεταγμένως (gl. μετὰ τάξεως) καὶ οὐ κατεβλακευμένως. (gl. ἀντὶ τοῦ βραδέως καὶ τρυφερῶς) In

meo καὶ συντεταμένως (gl. σπουδαίως) κοὐ κατα6ε6λακευμένως (gl. ῥαθύμως.) Vides primum tria hîc cumulari adverbia ejusdem ſignificationis προθύμως, συντεταμένως, οὐ κατε6λακευμένως. Nihil ad rem facit quod vulgo legitur τὸ συντεταγμένως. Quod dedimus confirmatur auctoritate duorum codd. eoque referuntur etiam veterum Criticorum in editis ſcholiis interpretationes σπουδαίως, γοργῶς. Alterum κατε6λακευμένως tuentur itidem duo codd. quibus accedit metri lex, quæ τὸ κατα6ε6λακευμένως reſpuit, & Atticorum uſus, qui in præterito plerorumque verborum a duplici conſonante incipientium primam non geminant, qua de re vide not. ad Lyſ. 291. Sic Theſm. 131. καὶ κατεγλωττισμένον, non καταγεγλωττισμένον.

327. ὄντως. Sic tres codd. recte. In C. librarii errore ὄντος, cum gloſſa κατ' ἀλήθειαν. Perperam Aldus edidit ὄντες, quod recte correxit Bern. Junta. Verſum hunc nuper advocavit, neſcio quam opportune, ad Sophoclis Œdipum T. 612. Vir Cl. ut ſuſpectam apud Thucydidem H. Stephano ſcripturam, tanquam bene græcam tueretur. Locum Thucydidis non adtingo: id ſolum obſervo, pro mendoſo eum habendum eſſe, ſi nullo alio exemplo defendi poſſit. Hac autem occaſione Clariſſimum Profeſſorem monebo, receptum jam eſſe morem, ut ſi quis Criticum agat, is optimis claſſicorum auctorum editionibus utatur, ne nobis veteres ſordes, ex emendatis libris jamdudum ejectas, identidem oggerat: ludibriumque eruditis omnibus eum debere, qui criticam facere velit, & Hemſterhuſii Plutum ne quidem noverit. Hæc illi editio inſpicienda erat, antequam verſum hunc citaret, alterumque illum, cujus eum ſcanſionem docui in nota ad Theſm. 56.

328. ἄρχην. Lectio eſt trium codd. In membr. ἄρχη.

329. οὕνεκα liquido ſcriptum in quatuor codd. Vide not. ad Lyſ. 74. Perperam impreſſi hîc, ut multis aliis in locis, εἵνεκα. His editionum mendis inductus Vir in arte critica præſtantiſſimus Clar. Pariſinus Profeſſor in nota ad Sophoclis Antig. 1255. in dubium vocat Daweſii obſervationem, ειν pro εν Atticos non agnoſcere.

331. παρείην τῳ λαβεῖν. Male vulgo excuſum τῷ. Accentu caret in membr. vocula. In tribus aliis ſuperſcripta gloſſa τινί.

340. τοῦτ' αὐτὸ θαυμάσιον ὅπως. Vulgo θαυμαστὸν χ' ὅπως. Mendoſiſſime. Copula ſic inſerta nihil abſurdius. Tres codd. ut editio Bern. Juntæ, θαυμαστὸν ὅπως, metro claudicante, niſi forte brevis ſyllaba producatur ob ſequentem aſpirationem, quod mihi probabile non eſt. In meo codice perſpicue ſcriptum θαυμαστόν Γ' ὅπως, quod reponere debebam, lectorique ut reponat ſuadeo. Scriptura Aldini codicis ex illa depravata, quod & accentus oſtendit. Similem librarii errorem χ pro γ ponentis alicubi ſupra obſervare memini. καὶ ὅπως apud Comicum ſemper coaleſcunt in χὤπως. Fraudi mihi fuit in margine libri mei enotata Pierſoni emendatio prolata ad Mœrin p. 188. quam pro varia codicis lectione habui.

353. καί μ' οὐκ ἀρέσκει. Gloſſa in codd. ἐμοὶ, quod ad ſenſus declarationem valet, ſed quod ad ſyntaxin accuratum non eſt. μ' οὐκ ἀρέσκει eſt pro οὐκ ἀρέσκει με. Verbum hoc cum accuſativo perſonæ conſtruitur. Vide Lyſ. 509. Ran. 103. Sup. v. ad φορτίον gloſſa τὸ πρᾶγμα.

355. πρὸς ἀνδρός. Præpoſitioni ſuperſcripta in codd. gloſſa, περισσόν. Falſum eſt. In eodem errore, a Scholiaſta reprehenſo, verſatur Corinthus de Dial. Attic. §. XLV. ubi meliora tradit Kœnius. πρὸς τινὸς εἶναι quidpiam dicitur, *quod partium & officii alicujus eſt, quod alicui convenit.* Vide Theſm. 177. Ran. 540.

356. πῶς οὐδὲν ὑγιές; Vulgo πῶς δ' οὐδὲν — Inutilem particulam omittunt quatuor mei codd.

365. εἶχεν τρόπων. Vulgo claudicante verſu εἶχε.

366. μελαγχολᾷς ἄνθρωπε. Sic tres Regii, recte. Vocativis omnibus ſolebant, qui olim inter codicum lineas gloſſas ſcribebant, ſuperponere ὦ, inepte plerumque, ut hîc, ubi ipſa terminatio nominis caſum indicat. In B. ſcriptum in textu ἄνθρωπε, & ſuperpoſitum ὦ. Inde orta diverſa lectio, quæ in impreſſis exſtat ὦ 'νθρωπε.

373. οὐδὲ μὴν — γε. Tres ſunt particulæ, quæ aggregari ſo-

lent. Perperam in impressis οὐδεμὴν excusum. In membr. & in meo divisim scriptum οὐδὲ μὴν —

374. ποῖ τις ἂν τράποιτο; Sic in Kusteri editione exstat, casune an illius ex sententia nescio. Ante eum impressis in omnibus legebatur ποῖ τις οὖν τράποιτο. Soloecam formulam Hemsterhusium revocasse, simulque ignorasse eam græcæ linguæ ingenio adversari, profecto miror. A vulgatis nihil discrepant codd. Vide Dawesium p. 207. ad hujus fabulæ v. 438. ubi gemella erat menda.

380. Hic & sequens versus sic vulgo legebantur ante Hemsterhusium:

> καὶ μὴν φίλος γ' ἄν μοι δοκῇς, νὴ τοὺς θεοὺς,
> τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας γε λογίσασθαι δώδεκα.

Bene ille pro δοκῇς e codice δοκεῖς reposuit, & in altero versu particulam γε expunxit. Sed ne sic quidem locus erat persanatus: nec satis intelligebat eruditus Batavus quid sibi vellet nominativus iste φίλος, quove nexu cum ceteris orationis partibus cohæreret. In membr. scriptum καὶ μὴν φίλως γ' ἄν μοι δοκεῖς. In C. etiam φίλως cum glossa προσφιλῶς. In B. φίλος superscripto ω. Meus in eo ab impressis differt quod δοκεῖς habet. Sensum versio expedit. Ordo est: καὶ μὴν δοκεῖς μοι, νὴ τοὺς θεοὺς, τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας, φίλως ἂν λογίσασθαι δώδεκα. Faceta, manifestaque ironia. Particula ἂν ad verbum infinitivum λογίσασθαι pertinet, non vero ad δοκεῖς. In hac constructione sæpe peccarunt librarii. Succurrit locus in Vesp. v. 1198.

> ποῖον ἂν λέξαι δοκεῖς
> ἐπὶ νεότητος ἔργον ἀνδρικώτατον;

Quidnam tibi videris narraturus? Particula ἂν ad verbum λέξαι pertinet, cui significationem futuri tribuit. Ibi male codd. alter δοκῇς, ut hic in duobus scriptum est. Av. 1652.

> ἢ πῶς ἂν ποτε
> ἐπίκληρον εἶναι τὴν Ἀθηναίαν δοκεῖς,
> οὖσαν θυγατέρ', ὄντων ἀδελφῶν γνησίων;

id est πῶς δοκεῖς τὴν Ἀθηνᾶν ἐπίκληρον ἂν εἶναι, *futuram esse*, vel *esse posse*. In altero versu particulam γε nullus agnoscit cod. Si modo

fuit in Aldino, imperitiæ librarii debetur putantis hoc tibicine verſum indigere. In ἀναλόω natura longa eſt ſecunda, quapropter in præteritis non augetur. Vide Valckenarium ad Phœn. p. 222. Hipparchus apud Stobæum p. 229.

τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος, καὶ μεταβολαὶ
τύχης, ἀνάλωσ', ἡ τέχνη δὲ σώζεται.

Sic in Regio codice: perperam Grotius edidit ἀνήλωσ'.

385. In Pœcile pictura erat Pamphili, Heraclidas exhibens cum Alcmena opem ab Athenienſibus contra Euryſtheum implorantes. Vide Meurſium Athen. Att. I, 5.

388. ἀπάρτι. Sic tres codd. In meo gloſſa, ἀπὸ τοῦ νῦν: in C. νεωστί. In membr. ut vulgo ἀπαρτὶ, ſenſu diverſo, quemque minus probo.

390. σὺ μὲν οὖν σεαυτόν. Hic aliisque multis in locis elegantius videretur σὺ μὲν οὖν ἑαυτόν. Invitis codicibus hoc reponere nolui.

392. ὁποῖον. Sic codd. omnes. In C. ſuperſcripta gloſſa, ἐρωτηματικὸν, ἀντὶ τοῦ ποῖον. Recte. Id quidem, nempe ὁποῖον interrogantis eſſe, negat Daweſius p. 300. proindeque hic reſcribendum eſſe cenſet ποῖον. Sed fallitur. ὅπως, ὁποῖος, οἷος, ὅστις apud Comicum, aliosque poëtas Atticos centies occurrunt in interrogatione. Euripides Phœn. 1718.

ὁποῖος; ἀλλ' ἢ πρὸς κακοῖς ἐρεῖς κακά;

Bac. 652.

ἥκεις δ' ὁποίαν προσθιθεὶς σπουδὴν λόγου;

Dixiſſet forte Tragicum ſcripſiſſe ὁ ποῖος; & ἥκεις δὲ ποίαν — Sed nihil ſimile locum habere poteſt in hoc Noſtri verſu, Acharn. 963.

ὁποῖος οὗτος Λάμαχος τὴν ἔγχελυν;

396. τὸν θαλάττιον. Sic cod. meus. Tres Regii, ut vulgo, neglecto Atticiſmi idiomate, θαλάσσιον.

400. μὰ Δία. Hic rurſus per ſe negat μά. Vide not. ad Theſm. 748. Ran. 951.

402. ὥσπερ πρότερον. Sic bene tres Regii. Vulgo redundante ſyllaba, ὥσπερ τοπρότερον. Bentleii emendationem receperat Hemſter-

husius ὡς τὸ πρότερον. Emendate in A. B. scriptum ἐνί γε τῳ — non, ut vulgo, τῷ. Idem est ac Thesm. 430. μιᾷ γέ τῳ τέχνῃ.

408. Déficit ars, ubi illi merces sua non est.

417. Ἡράκλεις. *Hercules te invoco.* Ut ἀλεξίκακον, & monstrorum domitorem. Vide Plautum Mostell. II. 2. 94.

427. IV. codd. λεκυθόπωλιν. In Lys. 562. Regiorum alter habet etiam λέκυθον. Duo alii recte λέκιθον. Vide Foësii Œcon. Hippocr. in hac voce.

432. λέγειν σ' ἐχρῆν αὐτίκα. Pronomen omissum est in tribus codd. ut in duabus primariis editionibus: insertum fuit ab Ant. Fracino: λέγειν ἐχρῆν σ' αὐτίκα. Nos codicem B. sequimur, ubi pronomen eandem quam hîc sedem tenet.

438. ποῖ τις φύγῃ; Codd. ut impressi φύγοι. In C. superscriptum ἄν. Scilicet significare voluit glossæ auctor particulam ἂν hîc requiri, & subaudiri, quod partim verum, partim falsum. Requiritur illa quidem cum optativo, sed omitti non potest. Scriptum oportuit vel ποῖ τις ἂν φύγοι; vel ποῖ τις φύγῃ; Prius quum metrum non admittat, alterum a poëta esse certo certius est. Vide Dawesium loco ad v. 374. laudato.

441. ἄνδρε δύο. Sic recte, ut impressi, membranæ. Perperam in tribus aliis δύω. Vide not. ad Ran. 1405. Omnes φεύγομεν: in membr. superscriptum ω, indicium var. lect. φεύγωμεν: sed prava illa est.

450. ποίαν ἀσπίδα (corrige typothetæ errorem). Sic optime primariæ editt. In A. C. θώρακα, καὶ ποίαν ἀσπίδα. In B. θώρακα ἢ ποίαν ἀσπίδα. Meus, ποίαν δ' ἀσπίδα, quæ lectio est posterioris Florentinæ. Metro quidem non repugnat, sed frigida est. Multum vigoris orationi decedit si quavis particula membra connectantur. Hoc non sensisse Hemsterhusium!

453. τροπαῖον ἂν στήσαιτο. Sic bene Kusterus e Suida in τρόπαια, ut & perite emendaverat Bentleius ante inspectum Grammatici locum. Sic etiam perspicue & distincte scriptum in meo & in B. Solœca est aliarum editt. lectio, versumque minus numerosum reddit

τροπαῖον ἀνασταίητό. In Thesm. 696. exstat: οὐ πολλὴν βοὴν στήσεσθε καὶ τροπαῖον. Sæpe ex proprietatis sermonis & metricarum legum ignoratione particulam ἂν vim suam nativam exserentem, verbis simplicibus, tanquam præpositionem, adnexuerunt librarii cum sententiæ vel metri detrimento. Vide not. ad Lys. 912. & ad Eurip. Phœn. 514. Re consideratius pensitata nullum mihi superest dubium, quin depravata fuerit eodem modo lectio in Lys. v. 384. ibique scripserit poëta:

ἄρδω σ', ὅπως ἂν βλαστάνῃς.

461. ἀγαθὸν πορίζομεν. Sic recte Bentleius. Cod. meus immodulate, ut vulgo, πορίζομεν ἀγαθόν. Pejus alii omnes: membran. ἐκπορίζομεν ἀγαθόν. C. ἐκπορίζοιμεν ἀγαθόν. B. ἀνθρώποισιν ἐκπορίζομεν ἀγαθόν.

462. τί δ' ἄν γ' ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ'; — ὅ τι; Prava hæc editionum lectio me imprudente irrepsit. Versum perite emendaverat Bentleius:

τί δῆτ' ἂν ὑμεῖς ἀγαθὸν ἐξεύροιθ'; — ὅ τι;

Longeque hoc concinnius est Orvilliani codicis scriptura, τί δ' ἂν ποθ' ὑμεῖς — In IV. codd. τί δ' ἂν ὑμεῖς — δῆτ' mutatum fuit in δ'.

468. τοπρῶτον αὐτή. Vulgo legitur αὐτοῦ, consentientibus etiam codd. In C. superscripta glossa: τοπικόν, ἢ μᾶλλον χρονικόν. Sive loci, sive temporis sit adverbium, ineptum est.

470. δι' ἐμέ τε ζῶντας ὑμᾶς — figura ἀποσιώπησις, ut Thesm. 536. Omissam sententiæ partem bene supplet glossa in meo codice, παύσασθε τῆς ἐπιχειρήσεως. In C. ἐάσατε δηλονότι. quod in versione sequi debueram: *ab incepto desistite.*

471. τοῦθ' ὅ τι ἂν ὑμῖν. Sic quatuor codd. bene. Vulgo ὅ τι γ' ἂν —

476. Hic versus in quatuor codd. Chremylo tributus. Versum 478. tribuunt Blepsidemo A. C. duo alii Chremylo. In v. 477. B. C. πρὶν ἂν μάθοις. V. 481. verba καλῶς λέγεις ejusdem personæ esse debent, cujus fuit præcedens quæstio τί δῆτα — in tribus codd. Chremylo tributa sunt.

482.

482. ἐὰν ἤτἶᾶσθε. Sic codd. & vett. editt. In recentioribus metro claudicante ἄν. Illud jam repoſuerat Hemſterhuſius.

505. IV. mei codd. exhibent οὐκοῦν, non οὔκουν: & v. ſeq. ſuperſcripta textus verbis ὁδὸν ἥντιν' ἰὼν gloſſa in C. μέθοδον ἥντιν' ἐλθὼν ὁ Πλοῦτος. Unde liquet non aliter iſta veteribus ac nobis intellecta fuiſſe.

511. οὔτ' ἂν σοφίαν. Vulgo claudicante verſu οὔτε σοφίαν. Particulam ex Orvilliano cod. repoſuit Hemſterhuſius.

513. ἢ τροχοποιεῖν. In priore Pluto, quem intemeratum habuiſſe videtur Pollux, pro hoc verbo erat ζυγοποιεῖν, quod ille ex Ariſtophanis Pluto citat VII. 115.

514. ἢ σκυλοδεψεῖν. Vulgo legitur ἢ σκυτοδεψεῖν corrupto prorſus metro. Eſt hoc in A. B. In C. D. gloſſa genuinæ vocis locum invaſit, βυρσοδεψεῖν. Vera lectio eſt σκυλοδεψεῖν, quam ex Bentleii Kuſterique ſententia jam repoſuerat Hemſterhuſius. In σκῦτος prima longa eſt; in σκύλον brevis. Conc. 432.

τὸ σκυτοτομικὸν πλῆθος. οἱ δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν.

ibid. 420.

ἐς τῶν σκυλοδεψῶν· ἢν δ' ἐπικλίνῃ τὴν θύραν.

Vide not. ad Theſm. 56.

521. Scholion in C. εἰπὼν ἐκ Θετταλίας, ἐπήγαγε, παρὰ πλείστων ἀνδραποδιστῶν. δεικνὺς ὅτι τὸ τῶν Θετταλῶν γένος λῃστείαις ἐχρῆτο καὶ ἀνδραποδισμοῖς· ἀφ' ὧν οἱ ἔμποροι ἀνδράποδα ὠνούμενοι εἰς τὰς ἑτέρας ἐπώλουν ἠπείρους.

528. οὔτ' ἐν δάπισιν. Sic bene apud Suidam in δάπιδας, & in ſcholiis ad Veſp. v. 676.

ὄρχας, οἶνον, δάπιδας, τυρὸν, μέλι —

Occurrit eadem vocis forma Concion. 840.

κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι.

Vulgo οὔτε τάπησιν. In IV. codd. οὔτ' ἐν τάπησι.

531. τούτων πάντων ἀπορούσι. Sic optime Regius B. In membr. πάντων τούτων ἀποροῦντα: in meo, ut vulgo, ἀποροῦντας. Depravatiſſima in C. lectio, quæ gloſſæ ortum debet; πλουτεῖν ἐστι πάντως

τούτων ἀπορῇ τις. Dativum e græci ſermonis uſu præfert hic etiam Valckenarius, quem vide Diatr. Eurip. pag. 150. Illius judicio non minus tribuiſſem auctoritatis quam veteri chartæ. Phocylidis verſus apud Stobæum, quos e Floril. Grotii p. 355. raptim deſcriptos in Anal. Vet. Poët. Gr. intuli T. I. p. 78. ſic exhibendi erant:

καὶ τόδε Φωκυλίδου· Τί πλέον, γένος εὐγενὲς εἶναι,
οἷς οὔτ' ἐν μύθοις ἕπεται χάρις, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ;

545. ἀντὶ δὲ θράνου. Vulgo θράνους. Illud repoſitum e Polluce X. 48. καὶ οἱ θράνοι δὲ, δίφροι ἂν εἶναι δοκοῖεν, εἰπόντος ἐν Πλούτῳ Ἀριστοφάνους· ἀντὶ δὲ θράνου, στάμνου κεφαλὴν — Gloſſa in meo θρόνου: in C. ὑποποδίου, quæ vera eſt. Vide Ran. 121.

547. αἴτιον οὖσαν. Peſſime vulgo corruptis numeris legitur αἰτίαν οὖσαν. Hoc monuit Bentleius: ei Hemſterhuſius ad tuendam vulgatam lectionem opponit verſum e Nub. 330. cujus depravata etiam ferebatur lectio, certiſſime a nobis emendata.

548. τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω. Articulum utrumque τὸν τῶν exhibent tres codd. editionesque primariæ. Alterum in neſcio qua recentiore typographi culpa omiſſum, ex illis revocare noluit Kuſteri levitas, futilemque conjecturam prætulit τὸν δὲ πτωχῶν. Cautiores fuere Hemſterhuſius & Berglerus. Geminam admiſit culpam librarius qui codicem C. deſcripſit, in quo alter etiam articulus omiſſus: εἴρηκας, τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω. Gloſſa verbo ſuperſcripta, αἰνιγματωδῶς ἀπήχησας: in meo ὠνείδισας. Quod autem Pollux IX. 139. huc reſpiciens ἐπεκρούσω legiſſe videatur, id forte librariorum errori imputandum, quibus familiare præpoſitiones ἐπὶ & ὑπὸ in verbis compoſitis commutare, quod nobis obſervatum fuit ad Ran. 366. & 874.

558. οὐ γιγνώσκων. Sic membr. Impreſſi γινώσκων.

560. ἀσελγῶς. Gloſſa in C. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν λίαν πίονες. In meo λιπαροὶ ἀτόπως. *Immodice*, *ſupra modum*. Heſych. ἀσελγὴς, ἀκόλαστος, ἀκάθαρτος. ἔστι δὲ ἀσελγὴς, ὁ μέγας, ἢ σφοδρὸς, ὡς Πλάτων, ἀσελγόκερων, τὸν μεγαλόκερων. Confer Suidam in ἀσέλγεια.

566. Numeros hujus verſus reſtitutos vides e membr. in quibus

ne una inverſa litera ſic ſcriptus eſt ut eum exhibeo, utque jam emendari eum poſſe monuerat Hemſterhuſius. Nec obſcura, nec frigida eſt ſententia. Jocus eſt, quales ſunt apud Comicum infiniti, ex ambigua ſignificatione nominis κόσμιος petitus, quod *modeſtum hominem*, *rem decoram*, ſignificat; tum etiam *hominem comem*, *aliis non gravem*, *rem bene ordinatam*. Sane qui clam & latenter aliquid facit, ideo κόσμιος dici poteſt, quod aliorum tranquillitati officere non videatur, ſpeciemque præbeat hominis εὐτάκτου, *compoſiti*. Per αὐτὸν ſignificat τὸν κλέπτην, quod nomen a præcedente verbo κλέπτειν adſumendum. Quæ figura paſſim obvia. Sic ſupra v. 503. ἀδικῶς αὐτὰ ξυλλεξάμενοι. Ubi αὐτὰ nomen ſubſtantivum ſignificat adfine præcedenti verbo πλουτοῦσι, & ex eo adſumendum, nempe τὰ χρήματα.

567. τοίνυν ἐν. Sic IV. codd. omiſſa, quæ vulgo inſeritur particula.

573. ὅτι γε ζητεῖς. Sic A. B. In meo ὅτι ζητεῖς: ſic etiam in C. niſi quod addita inter lineas ab eadem manu litera ἡ, ut ſit ὅτιη, quod non minus placet. Sæpius enim quam vellem recurrit in his verſibus particula γε.

580. ταύτην δ' ἡμῖν. Hæc verba abſurde vulgo Chremylo continuantur, qui ſi Paupertati pergeret loqui, non ταύτην, ſed σὲ diceret. Sunt Blepſidemi, quod acute vidit Bentleius.

581. κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες. Sic recte IV. codd. Vulgo κρονικαῖς γνώμαις. Mendoſe in meo ex frequenti commutatione literarum η & υ, ſcriptum λύμαις, cum gloſſa τζίμβλαις. Vide *Car. Du Freſne* gloſſarium in τζίμπλα.

582. ὁ Ζεὺς δήπου πένεται, καὶ τοῦτ' ἤδη φανερῶς σε διδάξω. Sic optime ſcriptum in membr. ut Hemſterhuſius edidit. Vulgo violata commatum anapæſticorum lege, καὶ τοῦτο γε δὴ φανερῶς — Iſtud γε ab imperito correctore eſt; in nullo codice comparet. B. D. exhibent τοῦτο δὴ, depravatum ex τοῦτ' ἤδη. In C. perverſiſſima lectio: ὁ Ζεὺς δὲ ποῦ πένεται, καὶ τοῦτο δήπου φανερῶς — Genuinam lectionem jamdudum reſtituerat Ant. Fracinus.

583. Vulgo ſic legitur hic verſus:

εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα.

qua in ſcriptura duæ ſunt graviſſimæ mendæ. Primo verſus immodulatus eſt rurſusque peccat in tetrametrorum legem, quæ cæſuram non admittit poſt quartum pedem. Deinde ſolœca phraſis eſt omiſſione particulæ ἄν. Si priore in membro verbum ſit temporis imperfecti vel aoriſti cum εἰ, verbum in altero membro ejusdem temporis particulam ἂν requirit, quod obſervavi ad Lyſ. 149. Sic Veſp. 824.

εἰ θᾶττον ἐκαθίζου σὺ, θᾶττον ἂν δίκην
ἐκάλουν.

Bentleii emendationem recepit Hemſterhuſius:

εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ἂν ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλύμπι' ἀγῶνα.

Longe tamen nec unico nomine præſtabat Kuſteri conjectura:

εἰ γὰρ ἐπλούτει, πῶς ἂν ποιῶν τὸν Ὀλυμπικὸν αὐτὸς ἀγῶνα.

Et hæc ipſa eſt membran. lectio, niſi quod perperam ibi ſcriptum ὀλυμπιακόν. Ceteri omnes habent particulam ἂν, ſed inverſo vocum ordine. C. D. πῶς ἂν ποιῶν αὐτὸς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα: nec aliter in B. niſi quod pronomen αὐτὸς plane omittit. Recte Thomas M. Ὀλυμπικὸς Ἀττικοὶ, οὐκ Ὀλυμπιακός. Ad quem locum nollem legi Cl. Sallierii notam.

586. κοτίνου στεφάνῳ. In IV. meis codd. ut in Orvilliano ſcriptum κοτίνῳ στεφάνῳ; quorum conſenſus ſuſpicionem mihi movet vulgatum Aldi conjecturæ deberi. Sane codd. lectio infinitis poëtarum exemplis defendi poteſt, in quibus nomina ſubſtantiva adjectivorum vicem ſuſtinent. Rem notiſſimam adtigi ad Apollon. IV. 1248.

589. λήροις. Gloſſa in meo παιγνίοις. In C. mendoſe λείροις, cum gloſſa ἄνθεσιν.

592. Hîc in membr. ſcriptum eſt κότινου στεφάνῳ. Tres alii, ut ſupra, κοτίνῳ στεφάνῳ.

596. κατὰ μῆν' ἀποπέμπειν. Sic bene membr. & B. uti & Suidas in Ἑκάτην. Duo alii perperam προσάγειν, ut Aldus. Quod Bern. Junta edidit προπέμπειν metro quidem ſatisfacit; ſed a re de qua hîc agitur aliena eſt illius verbi ſignificatio.

597. πρὶν καταθεῖναι. Subauditur τινά. *Priusquam aliquis eam adponat.*

598. φθείρου. *Perieris.* Plautus Men. II. 2. 21.

Seu tu Culindrus, ſeu Coliendrus, perieris.

μὴ γρύξῃς. In A. B. ut vulgo, γρύζῃς. In C. D. γρύζεις. Neutrubi bene. Vide not. ad Lyſ. 1036.

601. ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ' οἷα λέγει. Occurrit iterum hic verſiculus Equit. 813. ubi ait Scholiaſtes priorem partem ſumtam eſſe ex Euripidis Telepho, poſteriorem ex Medea, ubi exſtat v. 169.

κλύεθ' οἷα λέγει κἀπιβοᾶται
Θέμιν εὐκταίαν.

607. χρή σ' — Sic A. C. Vulgo χρῆν σ' — ἀνύτειν. Sic bene duæ primariæ editt. Fracinus edidit χρῆ σ' ἀλλ' ἀνύειν. Solus e meis codd. Atticam formam agnoſcit C. in quo tamen mendoſe ἀνύτειν. In B. ἀνύσειν. Gloſſa in codd. σπεύδειν. Sophocles Antig. 231.

τοιαῦθ' ἑλίσσων ἤνυτον σχολῇ βραδύς.

Eadem forma ibid. 805. Trach. 319. Apud Euripidem Hippol. 403. Bac. 1089. 1094. & alibi paſſim.

624. ἐκφέρειν σ' ἐχρῆν. Sic B. D. In duobus aliis omiſſum, ut vulgo, pronomen. Vide ſupra ad 432. iterumque ad 966.

627. Θησείοισι. Sic B. In membr. & in meo recte ſcriptum μεμυστιλημένοι: alii ut vulgo μεμιστυλημένοι: antiquo errore, cujus origo in prava curioſitate etymologias ſectantium, ut colligi poteſt ex iis quæ apud Euſtathium leguntur p. 1368. l. 48. Heſychius: μυστιλᾶσθαι, τὸ ἐκροφῆται τὸν ζωμὸν τοῖς ψωμίοις. μυστίλη, ὁ κοῖλος ψωμός. ψιχίον. δρὰξ χειρός. Confer Suidam in μυστιλᾶται & μυστίλην. In Eq. v. 1168. vulgo etiam bene legitur:

ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας.

At perperam in ejusd. fabulæ v. 827. vulgatam ſcripturam retinui μυστιλλᾶται. Nulla ratio eſt cur λ geminetur: præcedens enim vocalis per ſe & natura longa eſt.

635. E Sophoclis Phineo ſumtum eſſe hunc verſum obſervat Scholiaſtes. Poſterius in eo verbum additum ad prioris declarationem,

quod contraria duo ſignificat, *oculos elido*, & *illuſtro*, *clariorem reddo*. Similiter Euripides in Œdipo quum eodem verbo in priore ſignificatione uteretur, vitando ambiguo aliud ei ſubjecit:

ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ᾽ ἐρείσαντες πέδῳ
ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.

Altero ſenſu, ſed metaphorice utitur hoc verbo Æſchyl. Prom. 498.

καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ᾽ ἐπάργεμα.

& Suppl. 476.

ξυνῆκας. ὠμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.

E NOTIS BERGLERI.

640. φέγγος. Sic IV. codd. cum duabus primariis editt. Recentiores φάνος, quod primus in textum intulit Fracinus.

657. ἐλοῦμεν. Schol. Mſ. Ἀττικὸν τὸ ἐλοῦμεν, ἀντὶ τοῦ ἐλούομεν, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἐλοῦμεν. Mœris: λοῦται, Ἀττικῶς. λούεται, Ἑλληνικῶς. Ad quam notam vide Pierſonum.

659. ἦμεν. Gloſſa in C. ἐπορευόμεθα. Perperam in meo ὑπήρχομεν. Quod ſubſcribi ſolet ι, in codd. maxime in vetuſtioribus, perpetuo omittitur. Verſum hunc citat Auctor Etym. M. p. 420. l. 3.

661. πέλανος per appoſitionem & ἀσυνδέτως additum. Vox eſt ſacrorum propria, quam declarant præcedentia nomina πόπανα & προθύματα. Vide Toupium ad Suidam I. 36. Non obſervarunt Scholiaſtæ quanam ex Tragœdia hi verſus deſumti eſſent. Satius tamen hoc fuiſſet quam ad v. 639. monere ἀναβοάσομαι vocem eſſe tragicam.

663. παρεκατέτο. Gl. συνετίθει.

670. ὁ πρόσπολος. Sic IV. codd. quibus conſentientibus eo magis obſequi debui, quod ſic ſuaviores fiunt numeri. Vulgo πρόπολος. Perpetua in his formis librorum varietas, quæ jam obſervari potuit ad Ran. 1333. — ἤν τις αἴσθηται. Sic tres codd. in B. ἤ τις. Solœce vulgo εἴ τις αἴσθηται. Poterat ſcribere εἴ τις αἴσθοιτο ψόφου. Sed cum verbo ſubjunctivo omnino eſſe debet ἤν.

673. ἀθάρης. Membr. & C. hîc & in ſequentibus ubi hæc vox occurrit, habent ἀθάρας, male. Suidas: ἀθάρα, ἄλευρον ἡψημένον.

κλίνεται δὲ παρὰ μὲν Ἀττικοῖς διὰ τοῦ η, ἀθάρης· οἱ δὲ κοινοὶ διὰ τοῦ α, ἀθάρας. In C. & in meo adſcriptum hoc margini ſcholion : ἀθάρα λέγεται ἡ ἰδιωτικῶς λεγομένη κουρκούτη. ἤγαγε δὲ αὐτὴν γραῦς τις τῷ Ἀσκληπιῷ· εἰκότως. αἱ γὰρ γραῖαι τοὺς ὀδόντας ἀποβαλοῦσαι, οὐκ ἄλλο τι ἐσθίουσιν ἢ ἀθάραν. τοιοῦτον ἐχρῆν καὶ δῶρον αὐτὰς προσφέρειν θεῷ.

674. τῆς κεφαλῆς του γραδίου. Perperam vulgo τοῦ. Encliticum eſt pro τινός. Præterea male vulgo excuſum γραϊδίου. Triſyllaba vox eſt γράδιον. Vide not. ad Theſm. 1194. & confer Pierſonum ad Mœrin in v. οἰστός, p. 276.

677. Mœris : φθοῖς, Ἀττικῶς, μονοσυλλάβως. ἔστι δὲ πέμμα πλατὺ ἔχον ὀμφαλόν. πόπανον, Ἕλληνες. Ad quam notam vide Pierſonum.

681. ἥγιζεν. Gloſſa in C. ἐτίθει, ὡς ἅγια ἐνέβαλεν. Simplex ἁγίζειν, ut & compoſitum καθαγίζειν, verba ſunt ad ſacra pertinentia, ſignificantque *aliquid diis offerre*, *conſecrare*. Menander apud Bentleium p. 40.

> ἐγὼ μὲν οὖν ὤν γε θεὸς οὐκ εἴασα τὴν
> ὀσφὺν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε,
> εἰ μὴ καθήγιζέν τις ἅμα τὴν ἐγχέλυν.

Vide Lyſ. 238. Av. 566.

682. πολλὴν ὁσίαν τοῦ πράγματος. Gloſſa : κατὰ πολὺ ὅσιον δηλαδὴ τὸ λαμβάνειν τι τῶν ἱερῶν.

688. ὡς ᾔσθετο δή μου τὸν ψόφον. Particulam δὴ quam habent editt. priores, omiſit in Kuſteriana typotheta, proindeque deeſt etiam in noviſſima Batava, cum verſus labe. Eandem mendam obſervo in tribus e meis codd. particulam enim illam ſolæ exhibent membr.

689. τῇ χεῖρ' ὑφῄρει, ſcilicet τὴν χύτραν. Vulgo τὴν χεῖρ' ὑφῄρει, quod manifeſto mendoſum eſt, nec ullam interpretationem admittit. Sic etiam tres codd. Gloſſa in meo : κατεῖχε λάθρα. At in C. τὴν χεῖρ' ἀφῄρει, cum gloſſa λάθρα ἐκίνει, quæ etiam ad ὑφῄρει pertinet. Stabat olla prope aniculæ caput : ſimulac ſervi eam attingentis ſtrepitum audit, manu clam exſerta ollam propius ad ſe reducit. Quæ ſequuntur ὀδὰξ ἐλαβόμην referuntur ad propius ſubſtantivum, e quo repetendum αὐτῆς τῆς χειρός. Idem etiam Reiskio placuiſſe video.

696. προσήειν. Plusquamperfecti singularis tertia apud Atticos exit in ει contractum ab εε, & ν in fine adsciscit, sequente vocali aut diphthongo: sic πεποίθειν, Nub. 1347. ᾔδειν, Vesp. 635. & Pac. 1182. Prima autem in η ex εα contractum desinit. ᾔδη, ἐκεχήνη, aliaque. Vide Etymol. M. auctorem in ἐπεποιήκειν p. 386. l. 14. & Dawesium p. 231. Male in membr. προσήει.

707. μετὰ ταῦτ' ἐγὼ μὲν εὐθὺς ἐνεκαλυψάμην. Vulgo legitur profligato metro:

μετὰ ταῦτά γ' εὐθὺς ἐγὼ μὲν συνεκαλυψάμην.

In eo tantum differt B. quod ταῦτα δ' habet. Membr. μετὰ ταῦτ' εὐθὺς ἐγὼ μὲν συνεκαλυψάμην. Meus: μετὰ ταῦτ ἐγὼ μὲν εὐθὺς συνεκαλυψάμην. Quod nec suave est nec rotundum, quum in senariorum legem peccet, dactylo quartam sedem tenente: sed inde proclive erat veram lectionem restituere, quam demum confirmat codex C. In eo eadem est scriptura, quæ in membranis: sed verbi συνεκαλυψάμην primis syllabis superscriptum ab eadem manu ενε, quod nostrum dat ἐνεκαλυψάμην. Hoc autem composito poëtam hic usum fuisse, præter metri rationem, sermonisque proprietatem, manifesto ostendit v. 714. ubi hera dicit, ὡς ἐγκεκαλύφθαι φῄς, non vero ὡς συγκεκαλύφθαι. Nub. II.

ἀλλ', εἰ δοκεῖ, ῥέγκωμεν ἐγκεκαλυμμένοι.

735. οὐκ ἐγκαλυψάμενος ταχέως τι φροντιεῖς;

709. περιῄει πάντα. Nulla hic erat ratio cur scriberetur περιῄειν, sequente consonante. Hoc quidem edidit Aldus: at melius Bern. Junta περιῄει, licet supra dedisset προσήειν. Sic etiam tres codd. In B. quæ primum omissa fuerat litera ν, superne addita fuit postmodo.

713. σὺ δὲ πῶς ἑώρας. In B. & C. σὺ δὲ πῶς ἑώρακας. Ut hic commutata fuerunt ἑώρας & ἑώρακας, sic etiam Thesm. 32. admodumque probabile est grassatam fuisse etiam librariorum libidinem in versu hujus fabulæ 98.

715. μὰ hic negativum est; refertur enim ad præcedens οὐκ ὀλίγας. — ὀπὰς γὰρ εἶχεν οὐκ ὀλίγας, οὐ μὰ Δία. Sic supra v. 400.

οὐ τῷ μεταδοῦναι; — οὐ μὰ Δία. Negatio utroque in loco omiſſa e præcedentibus adſumenda eſt.

721. κατέπλασεν. Sic quatuor codd. recte. Vulgo κατέπλασσεν. Geminationem iſtam literæ σ non admittit Attica ſcena. Ut autem eſſet temporis imperfecti, ſcriptum oporteret κατέπλαττεν. Quia præceſſit ἔφλα, minime neceſſe eſt ſequens verbum in eodem eſſe tempore: præceſſerat enim jam antea aoriſtus ἐνεχείρησε. Sic ſolent ubique, non ſine quadam venuſtate, tempora permutare.

723. ἀνᾴξας. Perperam vulgo ἀναΐξας.

725. Codd. omnes ἐπομνύμενον. Solus C. τὰς ἐκκλησίας, articulo ſuperſcripta litera η, ut ſit τῆς, quod ſincerum eſt. Gloſſa in meo τοῦ συνεδρίου. Ceterum probabile eſt Comicum ſcripſiſſe ἵν' ὑπομνύμενον. Vide Harpocrationem in ὑπωμοσία, & Petitum Leg. Att. p. 182. & 407. Bergleri verſio quam retinui a ſententia aberrat: refertur enim ad ἐξομνύμενον, quod non admittit metrum. Senſus eſt: *Ut mea opera deſinas quævis promulgata plebiſcita interpoſito jurejurando in concione abrogare.*

729. ἡμιτύβιον. Sic C. Tres alii ἡμιτύμβιον. Gloſſæ μανδύλιον, μανδήλιον. Vide Heſychii interpretes ad hanc vocem.

736. ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. A. C. ὥστ' ἐμοὶ δοκεῖ. B. D. ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ. Hinc mutato accentu ſponte naſcitur noſtra lectio. Vulgo ὥς γε μοι δοκεῖν.

738. ὦ δέσποιν', ἀνεστήκει. Sic meus, ut vulgo. At tres Regii: ὦ δέσποινα γ' ἑστήκει, cum gloſſa in C. ἀνεστηκὼς ἦν.

742. πῶς δοκεῖς. Gl. in C. θαυμαστικόν. λίαν. Euripides Iphig. A. 1590.

κᾆν τῷδε Κάλχας, πῶς δοκεῖς χαίρων, ἔφη.

Ad quem verſum ſic Marklandus: *Delevi interrogationem poſt* δοκεῖς, *præeunte magno magiſtro Hemſterhuſio ad Lucian. Necyom. p.* 475. πῶς δοκεῖς χαίρων *eſt* ſummo gaudio affectus.

746. ὅτι βλέπειν τὸν Πλοῦτον ἐποίησεν ταχύ. Collocatæ hoc ordine voces in B. quam ſcripturam ob ſequentem verſum prætuli. Vulgo: ὅτι βλέπειν ἐποίησε τὸν Πλοῦτον ταχύ.

762. ὑμῖν. Sic meus. Vulgo ἡμῖν. In B. inverſo vocum ordine, εἰσιοῦσιν ἡμῖν.

764. νὴ τὴν E. Perperam C. μὰ τὴν — Haud infrequens librariorum hic error. Vide not. ad Lyſ. 465.

765. ἐν κριβανωτῶν ὁρμαθῷ. Sic membr. In B. D. ἐν κριβανωτῷ ὁρμαθῷ. In C. mira lectio, ἐν κλιβάνῳ τῶν ὁρμαθῶν. Gloſſæ: στεφανῶσαι — ἐκ κριθίνων μαζῶν — διαβάλλει δὲ αὐτὸν ὡς λαίμαργον. Interpretationis hujus auctor ſic verba ordinabat: βούλομαί σε στεφανῶσαι ἐν ὁρμαθῷ ἐκ κριθίνων μαζῶν: neque inde colligi poteſt apud Comicum unquam lectum fuiſſe σ' ἐκ κριβανωτῶν ὁρμαθῷ. Si quid mutandum eſſet, mallem expuncta præpoſitione, εὐαγγέλια σὲ κριβανωτῶν ὁρμαθῷ.

777. εἰδὼς οὐδὲν ὁ τλήμων ἐγώ. Non ſane hic verſus eorum in numero veniet, quorum exemplo quis forte probare conabitur vocalem brevem produci poſſe ante tenuem & liquidam. Nam manifeſtum eſt ſcriptum oportuiſſe εἰδὼς οὐδὲν, ὢ τλήμων ἐγώ. Qua ratione augetur etiam affectus.

785. ἐνδεικνύμενοι ἕκαστος. Elegans eſt conſtructio & paſſim obvia ſingularis ἕκαστος cum verbo vel participio plurali. Exempla vel lexica ſuppeditant. Neſcio cur in Demoſthenis Or. I. contra Philippum p. 54. l. 7. edit. Reiskii ἕκαστοι pro ἕκαστος viri docti maluerint.

788. χαίρετον. Vulgo χαίρετε. Dualem præfert B.

794. εἶτ' οὐχὶ δέξει δῆτα. Perperam vulgo δέξῃ ταῦτα. Tres Regii δέξῃ δῆτα. Atticam terminationem repoſui e perpetuo Comici uſu.

796. τὸν φόρτον. Suidas exponit τὴν χλεύην, *irriſionem*. Gloſſæ, ψόγον, χλεύην, μέμψιν. Significat *moleſtas, odioſas ineptias;* ut Pace 748.

τοιαῦτ' ἀφελὼν κακὰ καὶ φόρτον, καὶ βωμολοχεύματ' ἀγεννῆ.

Hinc Veſp. 66. φορτικὴ κωμῳδία.

800. ὡς Δεξίνικος οὑτοσί. Sic perſpicue membr. & C. optime. In B. δεξήνικος: in meo δεξύνοικος: ducta in utroque ſuperne linea, qua indicatur nomen eſſe proprium. Vulgo ὡς δὲ Ξένικος οὑτοσὶ,

labante verſu: nam in Ξένικος, etiamſi nomen eſſet proprium, media corripi deberet. Gloſſa in C. ad ὡς, ὅτι: ad viri nomen, διαβάλλει τοῦτον ὡς ἅρπαγα. Optima eſt & plana ſententia, nec quidquam conjecturis opus erat, inter quas duæ ſunt, quas metri lex prorſus reſpuit. Iſta Bentleii:

εὖ πάνυ λέγεις· ὄχλος δὲ ξενικὸς οὑτοσί.

Clerico, non Bentleio dignus ſenarius, quem dactylus in quarta ſede deturpat. Altera Hemſterhuſii pejori adhuc malo laborat, quæ creticum habet in quarta ſede:

εὖ πάνυ λέγεις· ἄλλως Δεξίνικος οὑτοσί.

Nomen Δεξίνικος ex δέχομαι & νίκη compoſitum, penultimam neceſſario producit. Atque iſta excogitata fuere, ne ὡς bis in duobus continuis verſibus conſpiceretur, licet diverſo ſenſu: prius enim ſignificat *nam*; alterum *tanquam*. Hoc ſi vitium eſſet, neſcio quot verſus apud Comicum mutandi venirent, qui tamen nemini correctione indigere viſi ſunt, nec revera indigent.

805. Poſt hunc verſum vulgo legitur inſertus iſte:

οὕτω τὸ πλουτεῖν ἐστὶν ἡδὺ πρᾶγμά τι.

quem tanquam parallelum primo Carionis verſui librarius olim margini adſcripſerat, unde ab alio in textum fuit illatus. Merito eum expunxit Bentleius. Alibi obſervavi ſolitos olim fuiſſe librarios in codicum margine verſus qui ſententias continerent ſcribere, præfixo lemmate γνώμη, horumque verſuum complures maxime in Scenicorum ſcriptis in textum poſtea intruſos fuiſſe; quod hîc accidiſſe jamdudum mihi fuit perſuaſum. Ecce vero manifeſtum interpolationis indicium oſtendit cod. C. In eo verſus in lineas non ſunt diſtincti, ſed, tanquam ſi ſoluta eſſet oratio, continuata ſcriptura eſt, cujus ſpecimen hîc ſubjicio:

ἐπεισπέπαικεν οὐδὲν ἠδική

κόσιν· Γνω″ οὕτω τὸ πλουτεῖν, ἡδὺ ἐστι

πρᾶγμα που. ἡ μὲν γὰρ σιπύη

Vides librarium non ſolum marginalem verſum, ſed etiam illius lemma in contextus ſeriem intuliſſe. In meo & in B. idem lemma verſui præfixum eſt. Ceterum in eo verſu tres Regii habent πρᾶγμά που.

807. ἀμβορῆς. Sic bene Aldus edidit. Perperam in IV. codd. ſcriptum ἀμφορεῖς.

815. ὁ δ' ἶπος ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος. Vulgo legitur ὁ δ' ἰπνὸς ἡμῖν. Utraque lectio ἶπος & ἰπνὸς ab Ariſtophane eſt. Illud erat in priore fabulæ editione, hoc in poſteriore. Qui priore Pluto uſus eſt Jul. Pollux, ut v. 513. pro τρoχoπoιεῖν legebat ζυγoπoιεῖν, quod in nullo codice nunc comparet, ita hoc in verſu ἶπος habebat, non ἰπνός. Vide eum p. 1340. & interpretes. Ἶπος ſeu ἰπὸς, utroque enim modo notatur accentu, primam producit, quapropter ſæpe occurrit εἰπὸς, e librariorum more, qui pro ι longo ſolebant ει ſcribere: ſignificat autem inſtrumentum omne, quo *ſtipatur*, *comprimitur*, *exprimitur*, *opprimitur*. Hinc ἶπος vocatur fullonum inſtrumentum, quo premuntur, ſtipantur veſtes. Pollux p. 1317. καὶ ἰπὸς, τὸ πιέζον τὰς ἐσθῆτας ἐν τῷ γναφείῳ, ὡς Ἀρχίλοχος· κέεται δ' ἐν ἰπῷ. Hic autem *muſcipulam* ſignificat. Pollux priore loco: καὶ μυάγρα. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Φοινίσσαις κέχρηται τῷ ὀνόματι· ἐν δὲ Πλούτῳ εἰπὸν τὴν μυάγραν καλεῖ. Idem p. 715. καὶ ἶπος δὲ τὸ τῶν κναφέων ἐργαλεῖον. ἔστι δὲ καὶ μυάγρα οὕτω καλουμένη. Auctor Etym. M. p. 473. ἶπος σημαίνει τὴν παγίδα τῶν μυῶν, καὶ τὸ πρασσόριον. παρὰ τὸ ἴπτω τὸ βλάπτω, γίνεται ἶπος. καὶ γὰρ τοῦτο εἶδος φθαρτικόν ἐστι τῶν μυῶν. καὶ παρὰ τὸ ἶπος γίνεται ἰπῶ ῥῆμα, σημαῖνον τὸ θλίβω. καὶ Ἀριστοφάνης, ἰπούμενος ταῖς συμφοραῖς. (lege εἰσφοραῖς ex Equit. 924.) ὡς κόπτω κόπος, οὕτω ἴπτω ἶπος. Perperam vulgo initio hujus notæ legitur καὶ τὸ πραιτώριον. Infimæ græcitatis vox eſt πρασσόριον. Vide Car. Du Freſne Gloſſarium p. 1218. Veteres gloſſæ: ἶπος, *prenſurium*. Corrigendum forte *preſſorium*. Quod autem ſupra dixi, in poſteriore Pluti editione ἰπνὸς repoſitum fuiſſe, id hoc ſolo nititur argumento, quod hanc lectionem exhibent codd. qui nunc exſtant omnes, agnoſcuntque eam etiam Grammatici aliquot veteres. Sed facile fieri potuit, ut ante horum ætatem menda irrepſerit, ἰπνὸς

pro ἰπὸς, ut & apud Æſchylum in Prometheo ἰπνούμενος pro ἰπούμενος, quod obſervavi ad Lyſ. 291. Sane apud Athenæum p. 229. F. ubi profertur hic verſus, iſtoque modo legitur:

ὁ δ' ἰπνὸς γέγονεν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.

In veteri Athenæi codice ſcriptum reperi ὁ δεῖπνος, quod mendoſum quidem eſt, ſed antiquæ ſcripturæ indicium dare poſſit, ὁ δ' εἰπός. Nam ſi ἰπνὸς prior librarius legiſſet, nulla erat cauſa cur εἰπνὸς ſcriberet. Utut hæc ſunt, vere, meo judicio, veterem lectionem ἶπος revocandam cenſuit Bentleius, cujus argumentis ſi quæ opponi poſſint, non ſane illa ſunt quæ obmovet Daweſius. ἰπνὸν ille tuetur, *laternam*que ſignificare contendit, ut exponunt Scholiaſtes & Suidas, φανός. Laternis utebantur veteres e cornu vel e veſica factis. Notus eſt ille Plauti verſus in Amphitr.

Quo ambulas tu, qui Volcanum in cornu concluſum geris?

Sed ebur translucidum non eſt, proindeque eburnea laterna res eſt plane inepta & abſurda. Quod autem ait *Bentleii commento perquam incommode accidere*, genus ſcilicet nominis ἶπος femininum, id nullius eſt momenti. Nam ſubſtantiva ſunt multa quæ utroque genere efferuntur; neque, ſi apud Pindarum ἶπος femininum occurrit, inde conficitur femininum etiam Atticis fuiſſe. Sane Polluci maſculinum eſt, cujus hæc ſunt verba p. 1317. καὶ περιστρεφίδα δ' ἂν εἴποις τὸ ξύλον τὸ τὸν ἰπὸν περιστρέφον. Non itaque Bentleii *rationes profligavit Daweſius*. ἰπνὸν ſi concederem poëtam ſcripſiſſe, probarem potius Toupii interpretationem ad Suidam II. 36. *latrinam*, ſive *ſellam familiarem*, *une chaiſe perçée d'ivoire*, intelligentis. Pollux p. 527. τὸν δὲ κοπρῶνα καὶ ἴπνον Ἀριστοφάνης καλεῖ. Eo ſenſu poſita erat hæc vox in Cocalo, cujus ultimum fragm. vide. Quominus autem eam ſic a Poëta hoc loco adhibitam fuiſſe credam, obſtat prioris ſyllabæ modulus, quam ille ſemper corripit. Vide Pac. 536. Av. 436. Veſp. 139. Nec objiciendus eſt ejusd. fabulæ v. 837. quem protuli ſupra in nota ad v. 98. Manifeſtum eſt enim legi debere:

ὁ κυὼν παρᾴξας εἰς τὸν ἰπνὸν, ἐξαρπάσας —

& in ſuperiore, qui in Pace eſt 892. poëtam ſcripſiſſe:

διὰ ταῦτα καὶ κεκάπνικεν ἄρ᾽· ἐνταῦθα γάρ —

Hæc recte emendata esse tam absurdum esset negare, quam si quis contenderet in nomine δίκη primam rite produci, quia sic vulgo legitur in Vesp. v. 400.

οὐ ξυλλήψεσθ᾽, ὁπόσοις δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι;

Eo ineptiarum redigi se patiantur, qui in veterum scriptis apicem mutari nolunt absque codicis auctoritate: nam sic etiam in duobus ad quos fabulam illam contuli scriptum est. At me piget mendam eam prætermisisse; novitiosque tirones moneo, quod, etiam me indicente, paulo peritiores videbunt, legendum esse:

οὐ ξυλλήψεσθ᾽, ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι.

Dawesius autem, ne sibi e manibus laterna sua eriperetur, lectionem prorsus immutare coactus fuit, novamque ex ea quam codices exhibent, & misere depravata illa, quæ apud Athenæum fertur, concinnare, cujus parum suaves sunt numeri:

ὁ δ᾽ ἰπνὸς γέγον᾽ ἡμῖν ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.

Quanto satius erat optima in lectione acquiescere, quam commendabant sententiæ & metri venustas, tuebaturque doctissimi Grammatici fides! Sed virum ingeniosum abripiebat livor & Bentleii laudum obtrectatio.

816. ἀρτιάζομεν. Glossa: τὸ ἐν συνηθείᾳ λεγόμενον μονὰ ἢ ζυγά. Scholion: τὰ ἄρτια καὶ τὰ περιττὰ παίζομεν, τὰ κοινῶς λεγόμενα παρὰ τοῖς ἰδιώταις, μονὰ, ζυγά.

824. Personam hic & deinceps in toto hoc colloquio Chremyli pono, ubi vulgo persona est Carionis, idque ex trium codd. auctoritate. Solus B. famulo tribuit, quæ manifesto heri esse nemo non sentit, certissimisque argumentis ostendit Hemsterhusius, qui pravam priorum editionum personarum distinctionem retinere non debuerat.

827. τοῦ δέει. Vulgo δέῃ. Atticam formam habent A. C.

828. μοι ᾽στίν. Sic meus: in C. μοι ἐστίν. Duo alii, ut vulgo, μοὐστίν.

832. ἐπέλιπεν τὰ χρήματα. Sic optime membr. ut & Kusterus

legendum esse viderat. In C. ἀπέλιπον. Duo alii, ut vulgo, ἀπέλιπε.

834. τέως. Glossæ, πρώην, πρότερον.

837. κοὐκ ἐδόκουν μ' ὁρᾷν ἔτι. *Et me videre se dissimulabant.* Græcorum vim non perceperat Berglerus. Vide Valckenarium ad Eurip. Hippol. p. 217. Pace 1051. μὴ νῦν ὁρᾷν δοκῶμεν αὐτόν. *Fesons semblant de ne pas le voir.* Plautus Epid. II. 2. 54. *Dissimulabam me harum sermoni operam dare :* οὐκ ἐδόκουν ὑπακούειν αὐτῶν.

839. Participium ὢν hic, ut sæpe, abundat. Hemsterhusii notæ lucem affundet Scholion ineditum, quod profero e Cod. C. Τὸ ὢν ἢ ἀντὶ τοῦ οὖν νοητέον, τρεπομένης Δωρικῶς τῆς ου διφθόγγου εἰς ωμέγα· ἢ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχων, οὕτω. ἀπώλεσε γὰρ ἐμὲ αὐχμὸς τῶν σκευαρίων ὢν καὶ ὑπάρχων ἐμοί. πέπρακα γὰρ ταῦτα, καὶ διὰ τοῦτο εἰς γέλωτα πᾶσι προὐκείμην. Παρὰ τὸ μὴ ἔχειν τὰ σκευάριά τι, ἀπολώλειν. ἐχόντων γάρ τι τῶν σκευαρίων, ἤδη ἠρδευόμην. διακρίνων δ' οὕτω κοῖος καὶ ξηρὸς ἦν ὑπὸ τῆς ψυχρᾶς πενίας, ὃ γοῦν ἔπασχεν ὁ δίκαιος οὗτος, ἀντιστρόφως τοῦτο τὰ σκευάρια, φησὶν, ἀπώλεσεν.

842. τί δύναται πρὸς τὸν θεόν; *quid facit ad Deum?* Sic ingeniose Hemsterhusius. Frigidum est quod vulgo legitur: τί δύναται, πρὸς τῶν θεῶν, —

854. Carioni tributa hæc vulgo, Chremylo adsignant tres codices, ut supra v. 824.

859. ἤνπερ μὴ 'κλίπωσιν. Sic bene Dawesius. Vulgo μὴ λίπωσιν.

860. In tribus Regiis Chremylo hæc tribuuntur: melius in meo Justo.

863. Huic versui in tribus Regiis præfixa persona Carionis: melius in meo tribuitur Chremylo.

868. καὶ τίνα. Quæstionem hanc Chremylo adsignant tres codd. ut & v. 869.

870. οὐμενοῦν ἔσθ' ὑγιὲς ὑμῶν οὐδενός. Gl. ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς ὑμῶν ἔχει τι ἀγαθόν. Supra 362. ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός.

872. ὦ Δάματερ, licet forma Dorica, Comicis usurpatum fuisse observat Eustathius ad Odyss. p. 1385. l. 53. ubi de θάτερος & θατέρα

mira quædam tradit ab aliorum Grammaticorum placitis diſcrepantia. εἰ δὲ τὰ τοιαῦτα Δωρικὰ, καὶ ἡ λοιπὴ τούτων ἀνάλογος κίνησις, Ἀττικοῖς γέγονε φίλα, καινὸν οὐδὲν εἴ τις ἐνθυμοῖτο καὶ τὸ, ὦ Δάματερ, τὸ θαυμαστικὸν, ὃ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ, Δωρικὸν μὲν ὂν, φιληθὲν δὲ εἰς κοινὴν χρῆσιν τοῖς Ἀττικοῖς. Occurrit jam ſupra verſ. 555. Mox verba δῆλον ὅτι βουλιμιᾷ in IV. codd. ut & in vett. editt. pleriſque famulo continuata ſunt: aliæ ea Juſto minus bene tribuunt.

876. ἆρα priori longa, metro ſic flagitante: perperam vulgo excuſum ἄρα. In C. Chremylo male tributa hæc imprecatio.

878. In tribus codd. ſcriptum ὁ θεὸς ἔσθ' οὑτοσὶ εἰ τοὺς συκοφάντας. Quartus B. in eo tantum differt quod habet οὑτοσὶν — Inde apparet ſinceram lectionem ſic reconcinnandam eſſe, ejecto verbo ſubſtantivo:

ἅπασι τοῖς Ἕλλησιν ὁ θεὸς οὗτος, εἰ
τοὺς συκοφάντας ἐξολεῖ κακοὺς κακῶς.

882. εἶδον. Sic bene meus & B. ut impreſſi. Perperam in A. C. ἴδον.

884. Anulos *phyſicos* dictos geſtabant veteres, quibus ineſſe putabant vim ſanandi aut avertendi morbos, & quævis mala. Vide Caſaubonum in Athenæum III. 34. ad hos Antiphanis verſus:

ἐν χύτρᾳ δ' ἐμοὶ
ὅπως ὕδωρ ἕψοντα μηδὲν ὄψομαι.
οὐ γὰρ κακὸν ἔχω, μηδ' ἔχοιμ'. ἐὰν δ' ἄρα
στρέφῃ με περὶ τὴν γαστέρ', ἢ τὸν ὀμφαλὸν,
παρὰ Φερτάτου δακτύλιός ἐστ' ἐμοὶ δραχμῆς.

885. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔστι. Perperam vulgo ἀλλ' οὐκ ἔνεστι. Vide Toupium ad Suidam in fine T. II. Nubium verſum, quem eundem ad modum emendat, nos aliter legimus. ἂν potentiale cum præſente etiam indicativi conſtruitur. Noſter Av. 1069.

ἑρπετά τε καὶ δάκεθ', ὁπόσα περ ἂν
ἔστιν, ὑπ' ἐμᾶς πτέρυγος
ἐν φοναῖς ὄλλυται.

quocunque eſſe poſſint numero: & hîc; *ſed anulus eſſe non poſſit adverſus*

adverſus ſycophantæ morſum. Nub. 395. ἀλλ' ὁ κεραυνὸς πόθεν ἂν φέρεται; *undenam venire poſſit?* Hunc autem verſum Chremylo recte tribuit cod. meus. In tribus Regiis famulo adſcriptus eſt.

886. ἆρ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ πολλή; Vulgo peſſumdato metro, ἆρ' οὐχ ὕβρις πολλὴ ταῦτ' ἐστί;

889. Hic verſus in tribus Regiis famulo tributus: melius in meo Chremylo.

891. Hi verſus vulgo Juſto tribuuntur, conſentientibus duobus Regiis: in B. famulo adſcripti ſunt: in meo Chremylo.

895. Sexies repetita olfaciendi interjectio ὖ ὖ perperam vulgo & contra metri rationem duplici circumflexo notatur: prima brevis eſt, altera longa.

896. κακόδαιμον — Verba hæc tres Regii hero tribuunt, melius quam meus, qui ea, ut impreſſi, famulo adſcribit.

897. ἐπεὶ τοιοῦτόν γ' ἀμπέχεται. Particulam γε in membr. eleganter inſertam recepi. Si minus placeat, delenda eſt etiam in ſup. v. Neutram agnoſcit C. priorem habent tres alii: poſteriorem ſolæ membr. Verba hæc in A. C. famulo tributa: in B. D. ut in impreſſis, Juſto.

901. In toto hoc diverbio, quæ vulgo Juſto tribuuntur, meus & B. Chremylo adſcribunt; quam perſonarum diſtinctionem decoro congruam & veteris codicis auctoritate confirmatam non probare ſolum, ſed & reponere debebat Hemſterhuſius. Vide eruditiſſimi viri notam p. 292. — ὡς οὐδείς γ' ἀνήρ. Particulam, quæ vulgo abeſt, hîc rurſus inſertam exhibent membr.

904. A muneribus publicis mercatores Athenis immunes erant, ob operam quam præſtabant invehendo frumento. Ideo Sycophanta hic dicit mercaturam ſe cauſari, ſi quando uſus veniat. Facete adoleſcens in Concion. quem anus ut ſecum concumbat cogere vult, ait v. 1027. ἀλλ' ἔμπορος εἶναι σκήψομαι.

908. τί μαθών; Scribendum hic etiam, ut Lyſ. 599. τί παθών. Sæpiſſime in hac formula peccarunt librarii. -- βούλομαι, *volo.* Publica crimina cuilibet licebat Athenis exſequi; quod notum e ſolemni

legum formula, quæ toties apud oratores occurrit, ut: ἀπογραφέτω δὲ τὸν μὴ ποιοῦντα ταῦτα ὁ βουλόμενος. δοκιμασίαν μὲν ἐπαγγειλάτω Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. Hinc jocus qui mox ſequitur.

913. τὸ πολυπραγμονεῖν, *male curioſum, ardelionem eſſe:* idem ac πολλὰ πράττειν, Ran. 749.

927. ταῦτα πάντα. Sic membr. concinnius quam πάντα ταῦτα, quod eſt in impreſſis.

932. ὁρᾷς ἃ ποιεῖ. Hoc dicit Sycophanta tanquam ad teſtem, quem ſecum adduxerat. Si enim ad Chremylum directus eſſet hic ſermo, dixiſſet, ὅρα τί ποιεῖς. Perperam vulgo ὁρᾷς ἃ ποιεῖς, quod mendoſum eſſe declaravit Hemſterhuſius. Facilis in iſtis terminationibus librariorum lapſus. Sic Theſm. 809. male φήσεις editum pro φήσει.

944. γιγνώσκω. Sic membr.

946. τοῦτον τὸν ἰσχυρὸν θεόν. Sic recte tres Regii, ut legendum eſſe monuerat Bentleius, cui morem geſſit Hemſterhuſius. Vulgo inverſo ordine & profligato metro, τὸν ἰσχυρὸν τοῦτον θεόν. — Ad verba καὶ σύκινον, vetus hoc eſt ſcholion: χαῦνον φυτὸν ἡ συκῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἔστι παροιμία· Συκίνη ἐπικουρία, ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς, καὶ ἀνωφελής. Quæ iſtis ſubjecta in vulgatis ſcholiis leguntur, multo ſunt recentiora, & ut quod ſentio aperte profitear, inepta. Nullam enim ad nomen συκοφάντης alluſionem hîc reperire poſſis, niſi fingas eum qui loquitur ſemetipſum ſugillare voluiſſe: σύκινος σύζυγος opponitur ἰσχυρῷ θεῷ. Hoc ſatis argutum eſt, nec aliud quærendum.

955. Huic verſui in meo codice recte præfixa perſona Chremyli.

957. ὅτι ἔστ' — Sic bene membr. Vulgo ὅτ' ἔστ' — In C. ὡς ἔστ' —

958. προσεύξῃ τὸν θεόν. In B. τῷ θεῷ.

959. Hæc, ut pleraque hujus dramatis, manifeſto ſunt e Pluto priore, in quo Chorus ſuas agebat partes. Chremylus abducto ſecum Viro Juſto domum ingreſſus fuerat: ſolus erat in ſcena Chorus, canticumque canebat. Supervenit anus, quæ ſcire cupiens ubinam habitaret novus Deus, nullos alios, quam Chori perſonas

percunctari poterat. Male Hemsterhusius verba ὦ φίλοι γέροντες ad Chremylum & Justum Virum refert, versuique 962. Chremyli personam præponit. Sic quidem est in B. At verius tres alii duos illos versus Choro tribuunt. In scenam non prodit amplius Vir Justus. In C. textui inserta παρεπιγραφὴ, sic: Γραῦς τίς φησι πρὸς τὸν Χορόν. Γραῦς. ἆρ' ὦ φίλοι γέροντες.

964. τῶν ἔνδοθεν. Sic IV. codd. recte. Perperam impressi τῶν ἔνδοθι. Sic supra v. 228. τῶν ἔνδοθέν τις εἰσενεγκάτω λαβών. — καλέσω. Sic codd. Mallem hic etiam καλῶ. Vide ad Ran. 298. & ad Lys. 851.

966. λέγειν σ' ἐχρῆν. Sic B. recte. In C. λέγειν σε χρή. Vulgo pronomen omissum. Vide notam ad v. 432. & 624. ubi eodem modo peccatum fuerat.

972. Scholion Ms. δέον εἰπεῖν, Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔκρινες ἐν τῷ γράμματι, ὡς ἔμπροσθεν τὴν ἱστορίαν εἴπομεν εἰς τὸ, Ἐν τῷ σορῷ νυνὶ λαχὸν τὸ γράμμα σου. ὁ δὲ διαβάλλων αὐτὴν ὡς μέθυσον, φησίν· Ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι.

973. καὶ κατακέκνησμαι, & v. seq. κνησμόν. Scripturam hanc alteri per ι prætuli ad membranarum fidem, itemque Eustathii. Sic ille ad Ιλ. λ'. pag. 872. l. 5. τοῦ δέ γε κνίζειν χρῆσις παρά τε ἄλλοις καὶ παρὰ τῷ Κωμικῷ, ἔνθα παίζων παρηχεῖ τὸν διὰ τοῦ ἦτα γραφόμενον κνησμὸν ἐκ τοῦ κνίζειν. Hunc locum respicit, ubi saltem κνησμὸν legebat. Utro modo scribatur, parum interest.

979. Vulgo legitur πάντα ταῦθ'. Concinnius in membr. ταῦτα πάνθ' — Sed pro ταῦτα sententia flagitat ταὐτὰ, id est τὰ αὐτά, vel κατὰ τὰ αὐτά.

983. εἰς ἱμάτιον. Inutilem particulam γε vulgo subjungunt, ἱμάτιόν γ' — Eam nullus agnoscit Regiorum. Qui versui fulcrum hoc addidit librarius, arbitrabatur primam in ἱμάτιον corripi, quæ producitur semper. Vide supra 530. 540. Thesm. 656. Ran. 1061. Eadem prosodiæ ignorantia occasionem dedit pervertendæ sententiæ in versu abhinc secundo.

984. χιτώνιον. In B. χιτώνια, ex inutili librarii emendatione ob præcedens ἀδελφαῖς. De hoc nomine quædam lectu digna habet

Eustathius, quæ describere eo minus pigebit, quod in eis Comici versum proferat, quem in fragmentis omissum fuisse credo. Sic ille p. 1166. l. 50. σημείωσαι δὲ ὅτι περὶ χιτώνων καὶ τοιαῦτα φασὶν οἱ παλαιοί. Χιτὼν, ὁ ζωστὸς καὶ γυναικεῖος· ὁ δὲ ἀνδρεῖος, χιτωνίσκος, ὃ τινὲς ἐπενδύτην· τὸ δὲ βραχὺ, χιτωνισκάριον. χιτώνιον δὲ καὶ χιτωνάριον ὁ λεπτὸν ἔνδυμα γυναικεῖον πολυτελές. Μένανδρος·

λελουμένη γὰρ ἡτέρα, καὶ διαφανὲς
χιτωνάριον ἔχουσα.

Αριστοφάνης·

ἐνδὺς τὸ γυναικεῖον τοδὶ χιτώνιον.

985. τῇ μητρί θ' ἱματίδιον. Vulgo τῇ μητρί τε θοἰματίδιον. Articulum respuit sensus & linguæ indoles. θοἰματίδιον significat *la robe*: ἱματίδιον, *une robe*. Quam perite hîc mendam sustulit Dawesius, eandem relinquere non debebam in Nub. v. 179. ubi legendum:

ἐκ τῆς παλαίστρας ἱμάτιον ὑφείλετο.

Si versum hunc conferas cum ejusd. fabulæ v. 1498. intelliges quid intersit inter ἱμάτιον & θοἰμάτιον, seu substantivum definitum per articulum, & indefinitum sine articulo. Ad differentiam inter ἀγαθὸν & τὸ ἀγαθὸν non adtenderunt docti viri, qui Philemonis fragmenta vel ediderunt, vel emendarunt, in versibus e Pyrrho a Stobæo servatis in Floril. Grotii p. 211. quos, quia *Almæ Pacis*, qua nihil est quod nunc bonorum omnium votis magis expetatur, laudes continent, emendatos hîc subjungam:

οἱ φιλόσοφοι ζητοῦσιν, ὡς ἀκήκοα,
περὶ τοῦτό τ' αὐτοῖς πολὺς ἀναλοῦται χρόνος,
τί τἀγαθόν ἐστι· κοὐδὲ εἷς εὕρηκέ πω,
τί ἐστίν. ἀρετὴν καὶ φρόνησίν φασι, καὶ
λέγουσι πάντα μᾶλλον, ἢ τί τἀγαθόν.
ἐν ἀγρῷ διατρίβων, τήν τε γῆν σκάπτων ἐγὼ,
νῦν εὗρον. εἰρήνη 'στιν. ὦ Ζεῦ φίλτατε,
τῆς ἐπαφροδίτου, καὶ φιλανθρώπου θεοῦ.
γάμους, ἑορτὰς, ξυγγενεῖς, παῖδας, φίλους,
πλοῦτον, ὑγίειαν, σῖτον, οἶνον, ἡδονὴν

αὐτὴ δίδωσι. ταῦτα πάνθ' ἂν ἐκλίπῃ,
τέθνηκε κοινῇ πᾶς ὁ τῶν ζώντων βίος.

989. οὐχ ἕνεκεν μιστητίας. In IV. codd. ſcriptum μιστυντίας; Gl. μίξεως, πορνείας: quod ineptum eſt. μιστητίας legebat Euſtathius, ſed perperam interpretabatur, ſignificationem huic nomini tribuens, quam non admittit hujus loci ſententia. Sic ille ad Odyſſ. κ'. p. 1650. extrema. αὐτὸ δέ γε τὸ μιστεῖν, κοινότερον ἐπὶ τοῦ ἐχθραίνειν τεθὲν, ἡ κωμικὴ σεμνότης ἐπὶ μίξεων ἔθετο ἀσέμνων. Ἀριστοφάνης γοῦν μιστυτίαν ἐπὶ καταφερείας ἔφη, ἤγουν ῥοπῆς αἰσχίστου τῆς περὶ μίξεις. Rurſus occurrit iſtud nomen in Av. v. 1620.

ἐάν τις ἄνθρωπος ἱερεῖόν τῳ θεῶν
εὐξάμενος, εἶτα διασοφίζηται λέγων,
ΜΕΝΕΤΟΙ ΘΕΟΙ, καὶ μὴ 'ποδιδῷ, μιστητίαν,
ἀναπράξομεν καὶ ταῦτα.

ubi Scholiaſtes, poſt inepta quædam, ex Euſtathii loco citato ſupplenda, veram dubitabundus profert interpretationem: μήποτε μέντοι γενικώτερόν ἐστιν ἀπληστία, ὃ καὶ νῦν ἐμφαίνεται. Hoc etiam in loco ἀπληστίαν ſignificat. Propter Veneris ἀπληστίαν libidinoſæ mulieres μιστῆται appellantur, ut in hoc verſu quem profert Euſtathius:

περὶ σφυρὸν παχεῖα μιστήτη γυνή.

Et in hoc Cratini, qui eſt apud Heſychium:

μιστῆται δὲ γυναῖκες ὀλίσβοισι χρήσονται.

Nihil hoc nomen cum verbo μίσγειν commune habet, nec ab eo derivatur. μιστυντία vox eſt nihili, ab imperitis librariis confiсta, quamque non agnoſcit græcus ſermo. De poſtremo μιστήτη vide Valckenarii elegantes in Ammonium animadverſiones, II. 18.

991. μεμνῇτο. Præteritum optativi. Vide not. ad Lyſ. 253. In B. μεμνοῖτο.

993. Vulgo ſic legitur hic verſus:

ἀλλ' οὐχὶ νυνί γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νοῦν ἔχει.

In B. D. ἀλλ' οὐχὶ νῦν γ' ὁ βδελυρὸς τὸν νοῦν ἔχει. Sic etiam membr. niſi quod poſt νῦν particula γε in iis omiſſa, quam expunxiſſe vellem. Demum in C. ut in Orvilliano:

ἀλλ᾽ οὐχὶ νῦν ὁ βδελυρὸς ἔτι τὸν νοῦν ἔχει.

994. μεθέστηκεν. Gl. μετετέθη τῆς διαθέσεως, μετηλλάγη.

999. ἄμητα προσαπέπεμψεν ἡμῖν τουτονί. Vulgo ἄμητά τε προσέπεμψεν. Copulam nullus agnoscit codicum, qui pariter omnes habent, ἄμητα προσέπεμψεν. Veram lectionem servavit auctor Etymol. M. in ἄμης. p. 83.

1005. ἅπαντ᾽ ἐπήσθιε. Vulgo ἅπαντα κατήσθιε. Venustam Toupii conjecturam recepi, quem vide ad Suidam III. 272. Elegans usus est præpositionis ἐπὶ cum verbis comedendi, nominibusque cibi & obsonii. Pace 123.

κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ᾽ αὐτῇ.

Acharn. 835.

παίειν ἐφ᾽ ἁλὶ τὰν μάδδαν, αἴκα τις διδῷ.

Supra 628. μεμυστιλημένοι ἐπ᾽ ὀλιγίστοις ἀλφίτοις. Eadem hîc est vis præpositionis in composito ἐπήσθιε.

1008. ἐκφοράν. Gl. ἐνταφιασμόν.

1011. νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο. Sic optime Bentleius, cui præluxerat Tan. Faber ad Lucretium IV. 1164. Nihil mendosius vulgata lectione νιτάριον ἂν καὶ βάτιον, quæ absurdissimas peperit interpretationes. In meo scriptum νιττάριον: in C. αἴσθοιτο μὲν ἠτάριον, superscripto ι primæ literæ postremæ vocis.

1012. ἔπειτ᾽ ἴσως ᾔτησ᾽ ἂν εἰς ὑποδήματα. Sic optime duo Regii. Ipsa sunt vetulæ verba, v. 983. quæ facete ei regerit Chremylus. In meo ᾔτησεν ἂν εἰς ὑ — quod eodem redit. Minus bene in membr. ᾔτησεν εἰς ὑ — omisso ἄν. Male vulgo ἔπειτ᾽ ἴσως ᾔτησεν ἂν σ᾽ ὑποδήματα.

1018. πασκάλας. Sic membr. Vulgo πασκάλους.

1019. ὁπότε προτείνειάν γε δραχμὰς εἴκοσιν. Sic membr. Vulgo προτείνοιεν. Mendose in C. προτείνειεν. Non alium apud Comicum versum esse credo, in quo nominis δραχμὴ prior producatur. Alterum in Pace 1201. quem unicum esse credebat Dawesius, emendavimus. Forte hîc olim legebatur:

ὁπότε προτείνειαν τάχα δραχμὰς εἴκοσιν.

1020. ὄζειν τε τῆς χρόας ἔφασκεν ἡδύ με. Vulgo conſtructione admodum intricata, ſi modo aliqua eſt, ἡδύ μου. Si pronomen in genitivo ſit, nomen a quo pendet debet eſſe in accuſativo, quod diu ante Hemſterhuſium intellexit librarius, cujus manu deſcriptus fuit cod. C. In eo enim exſtat: ὄζειν δὲ τὰς χρόας ἔφασκεν ἡδύ μου. Sed ad aliam lectionem refertur gloſſa, ὀσμὴν ἐξιέναι ἀπὸ τοῦ σώματος, ſcilicet ad eam, quam repoſuimus: καὶ ἔφασκεν ὄζειν με ἡδὺ τῆς χρόας. Verbum ὄζω neutrum conſtruitur cum genitivo partis illius quæ odorem emittit, per ellipſin præpoſitionis ἀπό. Acharn. 852. ὄζων κακὸν τῶν μασχάλων. Ineptum fuiſſet addere ἑαυτοῦ, ut nec additur in his Pherecratis verſibus apud Athenæum p. 159. F.

μή μοι φακοὺς μὰ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἥδομαι.
ἢν γὰρ τράγῃ τις, τοῦ στόματος ὄζει κακόν.

Concion. 524. εἰ τῆς κεφαλῆς ὄζω μύρου. Non vero τῆς κεφαλῆς μου. Quo in exemplo vides ὄζειν conſtrui etiam cum altero genitivo odoris, ſeu nominis quod odoris ſpeciem definit. Confer Lyſ. 616. 663. 687. Alibi ὄζει imperſonale eſt, itidemque cum duobus genitivis conſtruitur, ut Pace 529. Veſp. 1058.

1022. τὸ βλέμμα δ' ὡς — Sic A. B. D. Vulgo τὸ βλέμμα θ' ὡς —

1030. Sic vulgo legitur hic verſus:

ἢ μηδ' ὁτιοῦν δίκαιον ἀγαθὸν ἔστ' ἔχειν.

Intricatior obſcuriorque ſtructura, quam ut in ea poëtæ manum agnoſcas. Nil tamen diſcrepabant quos contuleram tres codd. Vero propius accedit Hemſterhuſii conjectura: ἢ μηδ' ὁτιοῦν ἀγαθὸν δίκαιον ἔστ' ἔχειν. Quam verborum collocationem vulgata meliorem demum reperio in C. Sed pro δίκαιον dubium non eſt quin ſcripſerit poëta multo elegantius δίκαιος:

ἢ μηδ' ὁτιοῦν δίκαιος ἀγαθὸν ἔστ' ἔχειν.

Nub. 1283.

πῶς οὖν ἀπολαβεῖν τἀργύριον δίκαιος εἶ;

1434. — ἐπεὶ σὲ μὲν δίκαιός εἰμ' ἐγὼ κολάζειν.

Euripid. Supplic. 188.

ἐγὼ δίκαιός εἰμ' ἀφηγεῖσθαι τάδε.

Heracl. 143.

— δίκαιοι δ' ἐσμέν, οἰκοῦντες πόλιν,

αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίους κραίνειν δίκας.

Nihil apud quosvis ſcriptores hac conſtructione frequentius.

1037. εἰ τυγχάνοι γ' — Vulgo εἰ τυγχάνει. KUSTERUS: *Potius* εἰ τυγχάνοι *in modo optativo.* HEMSTERHUSIUS: τυγχάνοι *cur mallet* Kusterus, *cauſa non erat: utrumvis æque ex uſu linguæ græcæ ponere licebat.* Mira obſervatio! Si quid ex uſu ſcriptorum Atticorum compertum habeo, illud eſt, τυγχάνει hîc plane ſolœcum eſſe. εἰ conditionale cum optativo ſemper conſtruitur, quando in altero membro præcedit vel ſequitur verbum ejusdem modi cum particula ἄν: nec aliter uſquam Comicus.

Lyſ. 111.

ἐθέλοιτ' ἂν οὖν, εἰ μηχανὴν ΕΥΡΟΙΜ' ἐγὼ —

Theſm. 773.

τί δ' ἄν, εἰ ταδὶ τἀγάλματ' ἀντὶ τῶν πλατῶν

γράφων ΔΙΑΡΡΙΠΤΟΙΜΙ;

1221. ἔτ' ἂν καταλάβοις, εἰ ΔΙΩΚΟΙΣ ταυτηί.

Ran. 533.

ἐμοῦ δεηθείης ἄν, εἰ θεὸς ΘΕΛΟΙ. Ubi vide notam.

585. κἂν εἴ γε ΤΥΠΤΟΙΣ μ', οὐκ ἂν ἀντείποιμί σοι.

Quatuor paginas exemplis e ſolo Ariſtophane implere poſſem.

Æſchyl. S. Th. 405.

εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς ΠΕΣΟΙ,

τῷ τοι φέροντι, σῆμ' ὑπέρκομπον τόδε

γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον.

Sophocles Philoct. 1047.

πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη,

εἴ μοι ΠΑΡΕΙΚΟΙ.

Nullum eſt horum verborum optativorum, quod in indicativum modum translatum, orationem ſolœcam non reddat. Lyſias contra Ergoclem p. 818. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι

ταῖς εἰσφοραῖς, συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ΕΧΟΙΤΕ. In Xenophontis Hierone I. 8. prava eſt editionum lectio, e Stobæo ſic reformanda: καὶ ὁ Σιμωνίδης εἶπεν· ἀλλ' ἐν τοῖσδε διαφέροι ἂν, εἰ πολλαπλάσια μὲν δι' ἑκάστου τούτων ΕΥΦΡΑΙΝΟΙΤΟ, πολὺ δὲ μείω τὰ λυπηρὰ ΕΧΟΙ. Quod ad hunc locum attinet, litem dirimunt duo Regii codd. In B. ſcriptum εἰ τυγχάνοι γ' — In C. εἰ τυγχάνοι δ' ὁ δακτύλιος τηλία. Gloſſa ad poſtremam vocem, κοσκίνου κύκλος: in meo κοσκινόγυρος.

1044. τῆς ὕβρεος. Sic vett. editt. recte. Perperam in minoribus Batavis ὕβριος. Atticam formam ὕβρεως codicum conſenſus contra metri legem tueri non poteſt. Male eam repoſuit Kuſterus.

1045. ὡρακέναι. Vulgo, reclamante metro, ἑωρακέναι.

1061. πλυνόν με ποιῶν. Gl. ἐφύβριστον, καταπεπλυμένην ὀνείδεσι καὶ μυκτηρισμοῖς. Pollux VII. 38. καὶ πλυνεάς δ' ἂν αὐτοὺς εἴποις, καὶ τὸν τόπον πλυνούς. ἀφ' οὗ καὶ τὸ λοιδορεῖν, ΠΛΥΝΕΙΝ. καὶ ΠΛΥΝΟΝ ΜΕ ΠΟΙΕΙΣ ἡ κωμῳδία φησιν, ἤγουν ἐξονειδίζεις, ἢ αἰσχύνεις. Verbum πλύνειν eo ſenſu occurrit Acharn. 381.

1062. μέντ' ἄν. Sic A. B. recte. Vulgo μέν γ' ἄν.

1063. ἐπεὶ νῦν μὲν — Sic IV. codd. Vulgo ἐπεὶ μὲν νῦν.

1064. εἰ δ' ἐκπλυνεῖται — ὄψει — Quia ſupra de particula εἰ cum optativo conſtructione egi, hujus loci occaſione monebo, eam ſæpe cum futuro indicativo conſtrui, tumque in redditione ſententiæ, alterum verbum etiam in futuro indicativo poni. Solœciſmus eſt in Philemonis verſibus e Rhodia apud Stobæum, Floril. Grotii pag. 449.

> εἰ πάντες ἀποθανοίμεθ', οἷς μὴ γίνεται
> ἃ βουλόμεθα, πάντες ἀποθανοίμεθα.

Dediſſet ſaltem ἀποθανοίμεθ' ἄν. Sed e veteri codice legendum;

> εἰ πάντες ἀποθανούμεθ', οἷς μὴ γίγνεται
> ἃ βουλόμεσθα, πάντες ἀποθανούμεθα.

1065. τοῦ προσώπου τὰ ῥάκη. Sic recte IV. codd. Ab imperito homine, ſive is librarius fuerit, ſive Aldinæ officinæ corrector, fulcrum ſubditum verſui, quo non indigebat, τοῦ προσώπου γε τὰ

ῥάκη. Eandem particulam insulse inserserunt aliis in Comici nostri versibus, ex ignorantia proprietatis literæ ρ. In Vesp. 982.

ἐς κόρακας. ὡς οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ ῥοφεῖν.

Nub. 416. μήτε ῥιγῶν ἄχθει λίαν, μήτ' ἀριστᾶν ἐπιθυμεῖς.

Vulgo legitur ἐστί γε τὸ ῥοφεῖν. & μήτε γε ῥιγῶν. Ibid. v. 647. edidi:

ταχύ γ' ἂν δύναιο μανθάνειν περὶ ῥυθμῶν.

ubi vulgo σὺ περὶ ῥυθμῶν. Bene tamen in impressis ferebatur v. 344.

κοὐχὶ γυναιξὶν, μὰ Δί' οὐδ' ὁτιοῦν. αὗται δὲ ῥῖνας ἔχουσιν.

in quo mendosos esse plerosque codd. ostendam. In Pace v. 740. bene etiam vulgo legitur:

ἐς τὰ ῥάκια σκώπτοντας ἀεὶ, καὶ τοῖς φθειρσὶν πολεμοῦντας.

At ejusd. fabulæ v. 699. in notissimo versu proverbiali, qui nullibi non recte scriptus occurrit:

κέρδους ἕκατι κἂν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοι.

ineptissime Comici editores articulum inserserunt ἐπὶ τῆς ῥιπός. Erudite Parisinus Professor ad Sophoclis Œd. T. versum 866. cujus sinceram scripturam adserueram in nota ad Eurip. Or. 857. observat, *omnes voces ab ρ incipientes IN ATTICA DIALECTO duplicis ρρ potestatem habere, quod indubitatæ fidei exemplis probavisse Cl. Dawes, Miscell. Crit. p.* 159. Si, quum illa scriberet, ei ad latus adstitissem, aurem ei vellissem, submonuissemque, ut verba illa *IN ATTICA DIALECTO* deleret. Nam quicunque græcæ linguæ indolem & dialectorum discrimina novit, is compertum habet, hoc non magis Atticæ dialecti, quam cujusvis alius, proprium esse; nisi forte Theocritus etiam in censum Atticorum poëtarum veniat. Sic enim ille in Adoniazusis 138.

τὰν μὲν Κύπρις ἔχει, τὰν δ' ὁ ῥοδόπαχυς Ἄδωνις.

& in colloquio Daphnidis & puellæ 48.

τί ῥέσδεις, σατυρίσκε; τί δ' ἔνδοθεν ἅψαο μασδῶν;

& in Epigrammate I.

τὰ ῥόδα τὰ δροσόεντα, καὶ ἁ κατάπυκνος ἐκείνα.

Vide Idyll. I. 125. Atticus etiam poëta fuerit Callimachus, cujus hic est versus Epigr. XII.

τὸ τρίτον ἠνίδ' ἔπινε· τὰ δὲ ῥόδα φυλλοβολεῦντα —

Scilicet apud poëtas græcos omnes ab Homero inde usque ad Nonnum vocales breves producuntur ante vocem ab ρ incipientem, idque ex vi hujus literæ, quæ in pronuntiando geminabatur. Vide notam ad v. 51.

1078. οὐκ ἄν ποτ' ἄλλῳ τοῦτ' ἐπέτρεπον ποιεῖν. Secunda in ἐπέτρεπον hîc producta est contra artem & Comici usum. Quis dubitet, quin ille scripserit?

οὐκ ἄν ποτ' ἄλλῳ τοῦτό γ' ἐπέτρεπον ποιεῖν.

1082. διαλεχθείην. Gl. ὁμιλήσαιμι. Pollux II. 125. Ὑπερίδης δὲ, διειλεγμένος ἐπὶ ἀφροδισίων. Αριστοφάνης δὲ, διαλέξασθαι ἔφη. Hîc διαλεχθῆναι, pro ὁμιλῆσαι, μιχθῆναι accipi quidem possit. Non tamen alium sensum Comici animo obversatum fuisse credo, ac Nub. 425. ubi de Diis, quos vulgus hominum colebat, Strepsiades ait:

οὐδ' ἂν διαλεχθείην ἀτεχνῶς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἂν ἀπαντῶν.

διεσπλεκωμένη. Perperam vulgo legitur διεσπεκλωμένη. Σπλεκοῦν agnoscit Pollux V. 93. Hesych. σπλεκοῦν, πλησιάζειν, συνουσιάζειν, περαίνειν. In Lys. v. 152. στύοιντ' ἂν ἄνδρες, κἀπιθυμοῖεν πλεκοῦν. Sic ibi scriptum est in codd. Glossa in B. συνουσιάζειν, ἤτοι πλέκεσθαι. Eandem scripturam exhibet princeps editio, πλεκοῦν. Zanettus vero, nescio qua auctoritate edidit σπεκλοῦν. Si codicis alicujus fidem secutus est, in eo librarii errore, ut in hoc loco, transpositæ erant literæ; debebat scribere σπλεκοῦν. Idem autem est πλεκοῦν & σπλεκοῦν, ut μικρὸς & σμικρὸς, μίλαξ & σμίλαξ, aliaque multa. Glossa ad hunc locum in C. συνουσιασμένη, διεφθαρμένη. Nescio cur Joanni Alberti, Viro eruditissimo, Miscellan. Crit. p. 285. visum fuerit, melius lectum iri διεσπλεκουμένη. Sane participium præteriti, non præsentis, requirit sententia. In μυρίων ἐτῶν jocus est ex ambiguo, quia postremum nomen & *annos* & *amicos* significat.

1085. ξυνεκποτέ' ἐστί. Sic bene membr. Tres alii, reclamante metro, συνεκποτέον ἐστι. Eleganter Attici verbalia in τέον numero plurali efferunt, quod observatum fuit Corintho de Dial. Attic. §. LXIII. Lys. 124.

ἀφεκτέα τοίνυν ἐστὶν ἡμῖν τοῦ πέους.

411. ἐμοὶ μὲν οὖν ἔστ' ἐς Σαλαμῖνα πλευστέα·

Acharn. 394.

κἀμοὶ βαδιστέ' ἐστὶν ὡς Εὐριπίδην.

Sophocles Antig. 677.

οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.

Quorum versuum posteriorem imitatus est Noster Lys. 450.

ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἡττητέα.

Nihil apud Atticos poëtas frequentius.

1087. τρύγοιπος. Glossa: τὸ σακελιστήριον.

1093. ὑπεπίττουν. Tres Regii claudicante metro ἐπίττουν. Sic etiam in meo a prima manu: sed omissam syllabam ὑπ idem librarius superne reposuit. Glossa: ἐγάμουν. Vide Kusteri notam ad Schol. 1082. Hoc exemplo confirmatur observatio quam feci ad Lys. 408. In scholiis codicis C. licet contextus exhibeat ἐπίττουν, legitur: ἐπίττων] τουτέστιν ἐφίλουν, ἐμιγνύμην. πιττῶ δὲ κυρίως ἐστὶ τὸ τὰς νῆας πίσσῃ χρίω, καὶ τὸ τὰ διεῤῥωγότα τῶν ξύλων ἑνοῦν. Advertas verbum φιλεῖν adhibitum eadem significatione, qua in Ran. emendato versu 543. Vide notam supra p. 230. Formam πιττοῦν Atticis scriptoribus usitatam fuisse ostendit Hemsterhusius: altera πιττᾷν e solis Grammaticis nota.

1096. λεπάς. Scholion Ms. in meo cod. Λεπάς ἐστιν εἶδος ὀστρέου, ὅπερ λαβόμενον πέτρας ἐπισχυρίζεται, (in C. ἀπισχυρίζεται) καὶ δυσαποσπάστως ἔχει. καὶ

οὐκ ἄν τις αὐτὸ ῥᾳδίως ἀποσπάσοι,
πρὶν ἄν τι τῆς πέτρας ἀποῤῥήξῃ μέρος.

τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ πολύποδος λέγεται. (in C. γίνεται) Cujusnam sint poëtæ duo illi haud invenusti senarii nescio. In priore male C. habet ἀποσπάσῃ. In posteriore male uterque cod. πρὶν ἂν καὶ τῆς — Meus, ἀποῤῥήξει.

1097. ὁ κόπτων. Non minus bene B. ὁ κόψας. Nub. 133. τίς ἔσθ' ὁ κόψας τὴν θύραν;

1099. ἄλλως. Gl. μή τινος κινοῦντος. μάτην. — κλαυτιᾷ, ἠχεῖ. — σέ τοι, σέ τοι λέγω, Καρίων — In membr. ita constitutus hic locus:

σέ τοι λέγω,

ὁ Καρίων, ἀνάμεινον. —

In C. σέ τι λέγω, Καρίων, ἀνάμεινον. Quin membran. lectionem, quæ mihi valde arridebat, tanquam sinceram amplecterer, expuncto altero σέ τοι, obstitit v. 624.

ὦ παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν σ' ἐχρῆν.

Nunc meæ me socordiæ piget pudetque. In illo versu edendum erat:

παῖ Καρίων, τὰ στρώματ' ἐκφέρειν σ' ἐχρῆν.

Hîc vero poëtæ vera manus restitui sic debuit:

ΕΡΜΗΣ.

σέ τοι λέγω,

ὁ Καρίων, ἀνάμεινον.

Prima in Καρίων necessario producitur, quum servile hoc nomen derivetur a regionis nomine Καρία, unde Κᾶρες, prima in utroque semper producta. In v. 624. IV. codd. exhibent παῖ Καρίων: in nullo comparet ὦ, ne quidem superne scriptum pro signo vocativi, quem glossatorum fuisse morem ad v. 366. observavi. Ad codicum cum impressis discrepantiam non satis adtenderam, Hemsterhusio, cui vulgata lectio suspecta non fuerat, plus, quam par erat, tribuens. Nunc occasione hujus versus, codices qui ad manum sunt rursus adii, & in nullo ὦ παῖ scriptum esse testor. In hoc versu elegans est lectio σέ τοι λέγω, ὁ Καρίων, ἀνάμεινον. Sic sæpe qui famulum vocat articulum addit nomini: vide Ran. 40. 271. 521. quibus in locis nominativus est pro vocativo, quod Atticis solemne est.

Jam si quis Comicorum quæ supersunt relliquias omnes excutiat, nullibi, opinor, nomen illud Καρίων prima correpta reperiet. In Euphronis Synepheborum fragmento apud Athenæum p. 377. D. duo isti leguntur senarii:

ὅταν ε | ρανισ | ταῖς, Κα | ρίων | δια | κονῆς.

ἐσκεφα | λας ηλ | λοιω | το, δεῖ | δὲ Κα | ρίων.

1105. τὴν κύνα. Perperam in membr. τὸν κύνα.

1117. τότε, *tunc*, ſcilicet quando iſta vobis ſacrificia fiebant: ſeu ſimpliciter, *olim*, *antea*. Vide not. ad Lyſ. 1023. Theſm. 13. Minus bene interpretatur Berglerus: *tunc, quum cæcus eſſet Plutus.*

1121. οἰνοῦτταν. Scholion Mſ. οἰνοῦττα μέν ἐστιν ἡ κοινῶς λεγομένη μουστόπιττα. μελιττοῦττα (vide ad Lyſ. 601.) δὲ, ὃ κοινῶς εἰώθασι λέγειν ἀπόθερμον.

1123. ἀναβάδην. Gloſſæ: ὕπτιος. τιθέμενος τὸν ἕνα πόδα ἐπάνω τοῦ ἑτέρου.

1128. οἴμοι δὲ κωλῆς, ἧς ἐγὼ κατήσθιον. Vulgo ἣν, contra Atticiſmi rationem & Comici uſum. Bene Hemſterhuſius, etſi nullo ſuffragante codice, ἧς repoſuit. Vide not. ad Theſm. 835. In Veſp. 467.

τῶν νόμων ἡμᾶς ἀπείργεις, ὧν ἔθηκεν ἡ πόλις.

Non οὓς — Mox ſequitur

σπλάγχνων τε θερμῶν, ὧν ἐγὼ κατήσθιον.

1129. ἀσκωλίαζ'. Jocus in paronomaſia e nomine κωλῆ. De verbi ſignificatione vide Meurſium Gr. Fer. in ἀσκώλια; & Virgilii interpretes ad illa in Georg. II.

Atque inter pocula læti
mollibus in pratis unctos ſaluere per utris.

1132. ἴσον ἴσῳ κεκραμένης. Sic bene in codd. ſcriptum: at in impreſſis perperam ἶσον ἴσῳ: unde ſic verſum dimetiri neceſſe eſt:

οιμοι | δε κυλι | κος ι | σον ισῳ | κεκρα | μενης.

Quod ad v. 514. recte obſervaverat Hemſterhuſius, miror ad id hoc loco eum non adtendiſſe, *perquam incommode cadere* ἴσον *eodem in verſu repetitum variata ſyllabæ quantitate.* Quod etiamſi commode in aliis vocibus fieri poſſet, tamen in ἴσον locum non haberet, cujus ſemper apud Comicum prima corripitur. Id jam obſervaverat Bentleius in Menandreis p. 108. Confer not. ad 225.

1133. Signum interrogationis in fine hujus verſus poni debuit. Aliquid præcipientes, jubentes, verbo φθάνω utuntur cum negatione per interrogationem. Sic Euripides Iph. T. 245.

χέρνιβας δὲ καὶ κατάργματα
οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῆ ποιουμένη;

Quod nihil aliud valet, quam ταχέως εὐτρεπῆ ποιοῦ. Herácl. 722.

ὅπλων μὲν ἤδη τήνδ' ὁρᾷς πανευχίαν·
φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας;

id est ταχέως τοῖσδε σύγκρυπτε δέμας. Sic supra 874.

σὺ μὲν εἰς ἀγορὰν ἰὼν ταχέως οὐκ ἂν φθάνοις;

1140. ὁπότε — ὑφέλοι. Sic bene Dawesius emendat. Quod vulgo legitur ὑφείλου solœcum est, & metrum pessumdat: nec illud est in vetustioribus libris. In B. C. ὑφέλου cum glossa haud parum inepta, ὑφείλου, ἐκβολῇ τοῦ ι. At in membr. perspicue scriptum ὑφέλοις, ad veram lectionem multo propius, posito saltem verbo in eo modo, quo poni debuit. Sed *surripiendi*, *suffurandi* significatio in formam activam non cadit. ὑφαιρεῖν *subtrahere*, *subruere* significat, ut supra 689. & in hoc Luciani exemplo T. II. p. 151. καὶ ταῦτα ὑπορύττοντες, καὶ τοὺς θεμελίους ὑφαιροῦντες τῆς διαβολῆς. Sic ἀφαιρεῖν *eximere*, *demere*, nullo ad agentis commodum respectu. In Lys. 1028. ubi senex mulierem orans, ut sibi culicem ex oculo eximat, ait:

ἐκσκάλευσον αὐτό· κᾆτα δεῖξον ἀφελοῦσά μοι.

In Ran. 657. ubi Xanthias ait, τὴν ἄκανθαν ἔξελε: salva linguæ indole dici non potuisset ἀφελουμένη & ἐξελοῦ. In Philemonis versibus apud Stobæum p. 453. ubi Grotius edidit,

τὸ κακὸν ἀφαιρεῖται, ἀγαθὸν δὲ λαμβάνει.

Veram lectionem, quam ingenio adsecutus est Bentleius, cod. Regius exhibet

τὸ κακὸν ἀφαιρεῖ, τἀγαθὸν δὲ λαμβάνει.

At vero ubi quis quid capit, quod in commodum suum vertat, quo utatur, fruatur, tum forma media adhibetur, nec amplius activa. Vide Thesm. 761. 812. 844. 935. Sophocles Philoct. 376.

εἰ τἀμὰ κεῖνος ὅπλ' ἀφαιρήσοιτό με.

Nub. 179.

ἐκ τῆς παλαίστρας ἱμάτιον ὑφείλετο.

1199. ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφέλοιατο.

Bene Vesp. 556. legitur ad metri & constructionis legem, εἰ καὐτὸς

πώποθ' ὑφείλου. Vide ibid. 958. 1201. Ran. 148.

ἢ παῖδα κινῶν τἀργύριον ὑφείλετο.

1242. μεταξὺ θύων; καὶ τίς αὖθ' ὑφείλετο;

Infinita cum ex Ariſtophane aliisque Comicis, tum ex oratoribus, colligi poſſent exempla, quibus conſtat *ſuffurandi* notionem ſoli verbo medio competere, quod paulo longius exſecutus ſum, ne ex iis, qui neminem hodie plus ſapere arbitrantur, quam ſapuerunt olim librarii, quispiam cavilletur, contendatque a membranis oblatum ὑφέλοις retineri debuiſſe. Nihil aliud eſt quam ſcribæ error, cujus geminus gemellus obſervatus fuit ad Ran. 437. ubi αἴροις e ſuo codice Aldus ediderat, pro αἴροι', ut hîc ſcriptum ὑφέλοις pro ὑφέλοι'.

1141. μετέχειν καὐτός. Sic IV. codd. Vulgo αὐτός.

1146. Phylen occupavit Thraſybulus anno 4. Olymp. XCIV. Proinde in priore Pluto verſus hic eſſe non potuit, nec v. 550. Vide not. ad v. 115.

1147. ἀλλὰ ξύνοικον. In B. C. ἀλλὰ σύνοικον. In membr. ἀλλά γε σύνοικον. Vulgo ἀλλ' οὖν σύνοικον. Vide not. ad Theſm. 601.

1150. τί δέ; ταὐτομολεῖν. (ſic excudi debuit. δαὶ me imprudente & invito ſe intruſit.) Vulgo legitur τί δέ γ' αὐτομολεῖν, perperam omiſſo articulo, quem loquendi recta ratio neutiquam abeſſe patitur. In membr. τί δαὶ ταὐτομολεῖν — Emendatius in C. τί δὲ ταὐτομολεῖν. In meo idem quod in membr. ſcripturæ vitium, ſed melior diſtinctio. τί δαί. ταὐτομολεῖν. Scholion Mſ. αὐτόμολός ἐστιν ὁ οἰκείᾳ θελήσει λιπὼν ἐκείνους, μεθ' ὧν ἦν, καὶ πρὸς ἄλλους ἐλθών. Τὸ ἐξέρχεσθαι ἀπὸ τῶν οἰκείων, καὶ εἰσέρχεσθαι πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους, ἀστεῖον ἐστίν;

1161. τοίνυν ἔσομαι. Sic IV. codd. ſine inſerta quam impreſſi exhibent particula.

1167. ἐν πολλοῖς γεγράφθαι γράμμασιν. Gl. ἐγγεγραμμένοι εἶναι δικαστηρίοις. Supra 972. ἀλλ' οὐ λαχοῦσ' ἔπινες ἐν τῷ γράμματι;

1170. ἵν' εὐθέως διακονικὸς εἶναι δοκῇς. Vulgo εἶναί μοι δοκῇς. Pronomen ſententiæ inutile eſt: immo melior ea, ſi generalior ſit:

ut

ut ſtatim idoneus exſequendis miniſteriis videaris, non mihi ſolum, ſed quibuscunque, qui te opus facientem videbunt. At numeros prorſus corrumpit: ab imperito homine inſertum fuit, cui verſus hoc tibicine indigere videbatur, quia ſecundæ in διακονικὸς ſyllabæ modulum ignorabat: producitur ea ſemper apud quosvis poëtas. Vide Av. 73. 74. Euphronis verſum citatum ſupra ad 1099. Menander apud Athenæum p. 172. D.

τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς γὰρ, νὴ Δία,
προελήλυθας.

Strato Epigr. XXXVI. ad probatiſſimorum apographorum fidem:

αἰετὸς ἂν πτερύγεσσιν Ἀγρίππαν τὸν καλὸν ἡμῶν
ἤδη πρὸς μακάρων ἦγε διακονίας.

α, quia longum eſt, in η vertunt Iones, διήκονος.

1172. τί δ' ἐστὶν — Hæc & quæ in ſequentibus famulo vulgo tribuuntur, in heri partes transferunt tres Regii.

1185. Hic verſus etiam Chremylo tribuitur in membr. & in C. nec ulla eſt decori ratio quæ eum illi abjudicet. In B. perſona eſt famuli. τὰ νομιζόμενα. Gl. τὰ κατὰ τοὺς νόμους ὀφειλόμενα. Schol. νόμος ἦν τὰ ὑπολειπόμενα τοῦ ἱερείου τὸν ἱερέα λαμβάνειν, δέρματα καὶ κῶλα. (leg. κωλᾶς) παίζων οὖν κἀνταῦθα φησὶ λαμβάνειν αὐτὸν τὰ νομιζόμενα ἐκ τῶν ἀφοδευμάτων. Vide not. ad Theſm. 758.

1187. χαίρειν ἐάσας. Gl. φθείρεσθαι ἀφείς. Theſm. 64. ὦ δαιμόνιε, τοῦτον μὲν ἔα χαίρειν.

1191. ἱδρυσόμεθ' οὖν αὐτίκα μάλ', ἀλλὰ περίμενε. Sic IV. codd. Vulgo ἱδρυσόμεσθ' οὖν αὐτίκ', ἀλλὰ — Vide Meurſii Cecropiam capp. 26. 27.

1198. ἱδρυσόμεθα. Sic rurſus IV. codd. Vulgo ἱδρυσόμεσθα. Vide Danaïdum fragm. XII.

1204. In tribus Regiis hi verſus Chremylo tributi ſunt; unde ſatis liquet librarii errore in B. poſitam fuiſſe Carionis perſonam ante v. 1185. Utroque in loco Hemſterhuſii judicium ſecutus ſum, probabile illud quidem, ingenioſisque ſuffultum rationibus. Nunc tamen video nullas in extrema fabula Carionis partes eſſe debere. Is cum

Mercurio domum ingreditur poſt v. 1170. nec amplius in ſcenam prodit. Tollatur itaque binis in locis ejus perſona, eique ſufficiatur Chremylus. In meo cod. Sacerdos primum cum famulo confabulatur: inducitur herus v. 1191. tribuunturque ei rurſus verba τὸν Πλοῦτον, v. 1196. τὰς χύτρας, v. ſeq. πάντα σοι, v. 1201. reliqua famulo. Hæc diſtinctio vulgata, cujus vitium ſcite exſecutus eſt Hemſterhuſius, utique eſt melior; ſed ingenio librarii debetur: conjecturisque illis omnibus potior eſt trium Reg. codd. fides, præſertim antiquiſſimorum A. C. qui nullas prorſus famulo partes tribuunt, poſtquam Sacerdos ſcenam ingreſſus eſt.

1205. ταῖς γὰρ ἄλλαις μὲν χύτραις. Perverſe in IV. codd. ταῖς μὲν γὰρ ἄλλαις. Vulgo ταῖς μὲν ἄλλαις γὰρ — Concinniore ordine voces diſpoſuimus.

1207. ἐπιπολῆς ἔπεισιν. Sic bene Hemſterhuſius in notis. Vulgo ἔνεισιν. Supra 185:

ἐφ' οἷς ἂν οὗτος ἐπικαθέζηται μόνος.

996. καὶ τἄλλα τἀπὶ τοῦ πίνακος τραγήματα ἐπόντα.

Ran. 928. ἐπ' ἀσπίδων ἐπόντας γρυπαιέτους. 1046.

ἀλλ' ἐπὶ σοί τοι καὶ τοῖς σοῖσιν πολλὴ πολλοῦ 'πικαθοῖτο.

Licet nihil frequentius occurrat, præpoſitionis repetitio librarium offendiſſe videtur, qui in locum idonei & proprii verbi ἔπεισι, alienum ἔνεισι ſuppoſuit.

1208. τοίνυν εἰκὸς — Sic C. In duobus aliis Regiis τοίνυν μέλλειν, omiſſo in A. εἰκὸς, quod B. habet in verſus fine.

FINIS NOTARUM IN PLUTUM.

ADDENDA notis in Plutum.

V. 115. Apud Suidam legitur hæc nota: Ἀναπηρίαν. οὕτως Ἀριστοφάνης Πλούτῳ. In fabula quam habemus, vox illa, quantum recordor, non occurrit. Erant forte prioris Pluti exemplaria, in quibus ſic ſcriptus erat hic verſus:

ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ἀναπηρίας.

Heſych. ἀναπήροις, τυφλοῖς. ἀνάπηρος, πηρὸς, τυφλὸς, νοσώδης.

438. ποῖ τις φύγῃ; Quod hîc contra modorum rationem vitium ex Daweſii obſervatione ſublatum fuit, ſæpe in libris occurrit ab editoribus non animadverſum, cujusmodi tamen plurima e codicibus emendari poſſent. In Poſidippi Epigr. XVI. perperam poſt alios edidimus ποίαν τις βιότοιο τάμοι τρίβον; quod etiam ſolœcum eſt. In Regio Stobæi cod. ad linguæ normam ſcriptum eſt: ποίαν τις βιότοιο τάμῃ τρίβον; Supra v. 374. ubi legebatur ποῖ τις οὖν τράποιτο; obſervare poteram alibi ſimilem culpam commiſiſſe librarios. In Ran. 488. οὔκουν ἕτερος ταῦτ' εἰργάσατ' ἀνήρ. ubi itidem ἂν, quod repoſui, mutatum fuerat in οὖν, contra linguæ indolem.

788. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν. Sic codd. omnes. Gloſſa in C. Πλοῦτε. In meo ad καὶ σὺ, καὶ σύ, gl. Χρεμύλε, Πλοῦτε. Unde ſatis liquet priora verba ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν ad Plutum directa eſſe: quod confirmat etiam Suidas, qui non ἀνδρῶν, ſed ἄνερ legebat. Ad hunc enim verſum reſpicit in hac nota: Ανερ. παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ· Φίλτατ' ἄνερ. χρῆσις τοῦ ἄνερ οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς τῆς γυναικὸς εὑρέθη κλητικὴ, ὥσπερ ἐκεῖ ἐστι παρὰ τῷ ποιητῇ· (Ιλ. ω΄. 725.) ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο. Ex Suidæ obſervatione manifeſtum eſt eum in φίλτατ' ἄνερ Plutum intellexiſſe. Quod vero ſtatuit vocativo ἄνερ mulieres ſolitas non fuiſſe maritos ſuos compellare, hujus rei penes eum fides eſto. Sane apud Comicum occurrit vocativus ὦ ἄνερ Lyſ. 518. Conc. 531. aliisque forte in locis, quos excutere non vacat.

ARGENTORATI

TYPIS

JOANNIS HENRICI HEITZ

ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

D. III. Junii A. MDCCLXXXII.